

A MEDICAL / DENTAL DICTIONARY

English – Arabic - Kurdish

By

Dr.SAEED A.LATTEEF A.KAREEM
BDS, MSc.

Assistant Dean and lecturer, College of Dentistry
University of Sulaimani
Kurdistan Region-Iraq

*With addition of other medical terminologies, words,
phrases and appendices, necessary for Colleges of:
Medicine, Dentistry, Pharmacy and Nursing*

Verification of the dictionary
Akram Qqradaghi
BSc.Biology

Verification of the appendence
Dr.Faraidoon Kaftan
MBChB, H.D, MSc

Second Edition

Printed by
Dilshad Bookshop for Scientific Publications

2011

ئەم كۆتۈپ

لە ئامادە كۆرۈنۈش پۈتتۈرۈش

(مەسئۇل ئاقتۇرۇش)

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

بۇ سەھىپەنى تەتقىق قىلىڭ:

[/https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada](https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada)

بۇ سەھىپەنى تەتقىق قىلىڭ:

<http://iqra.ahlamontada.com>

A MEDICAL / DENTAL DICTIONARY

By

Dr.SAEED A.LATTEEF A.KAREEM
BDS, MSc.

*Assistant Dean and lecturer, College of Dentistry
University of Sulaimani
Kurdistan Region-Iraq*

*With addition of other medical terminologies, words, phrases
and appendices, necessary for Colleges of:*

Medicine, Dentistry, Pharmacy and Nursing

Verification of the dictionary :
Akram Qgradaghi

Verification of the appendences :
Dr.Faraidoon Kaftan

Printed by: Dilshad Bookshop for Scientific Publications

2nd Edition

2011

1st Edition /2007

Printed and published by: “Zanisti Serdem” a General Periodical Scientific Magazine as Dictionary No.14 “**Dictionary of Dentistry**” which is issued by: Sardam Printing and Publication House. with verification of Editor in-chief of Zansti Sardam Magazine: Akram Qaradaghi

2nd Edition /2011

Printed and published by: Dished Bookshop for Scientific Publications After edition of many necessary medical terminologies, words and appendices, as the dictionary involves more than 80% of general medical words or phrases, this edition is printed under name of: **A Medical / Dental Dictionary**

فهرهه‌نگی

پزیشکی / پزیشکی ددان

ئینگلیزی - عه‌ره‌بی - کوردی

د. سعید عبداللطیف عبدالکریم

BDS, MSc.

یاریده‌دهری راگەر و مامۆستای کۆنیجی پزیشکی ددان

زانکۆی سلیمانی

دوای چه‌ند گۆرانکاری و خستنه‌سه‌ری چه‌ندین وشه و زاراوی تری پزیشکی بیوست
و چه‌ندین پاشکۆ بۆ کۆنیجه پزیشکیه‌کان :
پزیشکی ، پزیشکی ددان ، ده‌رمانسازی و په‌رستاری

معجم طب و طب الأسنان

انگلیزی - عربی - کوردی

مع إجراء تغییرات و اضافات من الكلمات و المصطلحات الطبية و الملحقات الضرورية لتلك الكلمات الطبية :
طب، طب الأسنان، الصيدلة و التمريض

طبعت من قبل مكتبة دلتشاد لمنشورات العلمية - السليمانية - إقليم كردستان - العراق
له. کتیبخانه‌ی دلتشاد بۆ بلاوکراوه زانستییه‌کان به چاپگه‌یه‌ندراوه

چاپى يەكەم / ۲۰۰۷

ناوى كىتەب : فەرھەنگى پزىشكىي ددان

ژمارەى سپاردن : ۴۷۴ ۋە زارەتى رۆشنىبىرى

تىراژ : .....۷۵۰.....

ناوى چاپخانىە و بلاوكرادنە ۋە : دەرگاى چاپ و پەخشى سەردەم ، ۋەك فەرھەنگى ژمارە

۱۴ى گۆفارى زانستى سەردەم بە وردبۇونە و تۆزاندنى : ئەكرەم قەرەداخى

چاپى دووہ م / ۲۰۱۱

ناوى كىتەب : فەرھەنگى پزىشكىي / پزىشكىي ددان

تىراژ :

لە بلاوكرادنە كانى كىتەبخانىەى دلشاد بۇ بلاوكرادنە زانستىيەكان - سلیمانى - شەقامى

پىرەمىرد.

لە چاپخانىە و بەرگىنگى گولە نىرگىز چاپكرادنە

دواى چەند گۆرانكارىي و خستىنەسەر چەندىن ووشە، و زاراۋەى تىرى پزىشكىي پىنويست و چەند

پاشكۆيەك بۇ كۆلئىچە پزىشكىەكان ، ئەم چاپى دووہم لە ژۇرناوى فەرھەنگى پزىشكىي / پزىشكىي

ددان بە چاپ گەيەندرا .

Dedication

- To soul of Akram Qaradaghi the Editor in-chief of Zansti Serdem.

“from No.1; 1999 till No.42; 2007

- To all Teaching Staff of Medical Colleges.

- To all University' undergraduate and postgraduate' Students sacking for scientific and medical terms.

پیشکشہ بہ :

- گیانی پاکی مامؤستای کؤچکردوو ئه کرهه قه رهداخى
سهرنوسهرى گؤقارى زانستى سهردهه
(له ژماره (١) سالى ١٩٩٩ تا ژماره (٤٢) سالى ٢٠٠٧)
- گشت مامؤستايانى دهستهى خوئندنى كؤليژه پزيشكييه كان.
- گشت خوئندكاران و زانستخوازانى كؤليژه پزيشكييه كانى
زانكو كه به دواى زاراوه زانستيه پزيشكييه كانداويلن .

Foreword of the 1st Edition

Dr. Saeed Abdul Latteef is one of those specialist dentist physicians who are well known in our city. His father and brother were also specialist dentists who were widely recognized in this field.

Dr.Saeed. in addition to his specialty, has a marked interest in the writing of scientific articles. In this field he has a prolific pen. He has written an article for every issue of our magazine with the consequence that we have always regarded him as a member of our editorial staff.

For this reason, when considering the project of scientific dictionaries in Kurdish, we thought it appropriate to request him to compile a dentistry medical dictionary in Kurdish which he very diligently and professionally undertook the task and produced this dictionary.

When going through every single item of this dictionary, we have come to the belief that it will fill in a very large gap in this area of our language as it is the first such dictionary throughout Kurdistan. Moreover we believe that in addition to being a trustworthy source for translators and researchers in the field of dentistry medicine, it will additionally become an important source for those students who choose to study dentistry as a specialty.

We candidly admit that this project of ours is not faultless and that other people may improve on it in the future in order to develop it into larger, richer, and more accurate and reliable sources, say through the Kurdish Academy of Kurdistan, we hope that this dictionary of ours can become a source for their developmental work.

We extend our appreciation to our dear writer colleague and competent physician Dr. Saeed Abdul Latteef and wish continuous growth and development in our dear Kurdish language.

**AKRAM QARADAGHI
2007**

پیشەکی چاپی یەكەم

دكتور سەعید عەبدول لەتیف یەكێكە لەو پزیشكە پسیپۆرانەیی دان كە لەشارەكەماندا بەیەنجەیی دەست دەژمێرێن ، سەرەرای نەوێش كە باوك و باشی ھەر پسیپۆری دان بون و لەكاتی خۆیدا رۆلی گەورەیان لەم بواردا گێراوە ، د . سەعید جگە لە پسیپۆریەكەیی خولیای زۆریشی لە نوسینی وتاری زانستی دا ھەییە لەم بوارەشدا خامەكەیی زۆر دیارە ، ھەر لە ژمارە یەكی گۆقارەكەمانەووە و لە ھەموو ژمارەییەكدا وتاری لەسەر پسیپۆریەتی خۆی بۆی نوسیوین و ھەمیشە وەك ئەندامێكی ستافی نوسینی گۆقارەكەمان حسابمان بۆ كردووە .

ھەر بۆیە لە كاتی بێركردنەووەمان لە پرۆژەیی دانانی فەرھەنگی زانستی بە كوردی بە باشمان زانی رۆوی تی بگەین ، نەوێش بە نەو پەڕی بڕوا بەخۆیوون و دۆسۆزی و نەروێشیەووە پەیمانێ پێداین و لە ماوەی دیاریكراوی خۆیدا ئەم فەرھەنگەیی خستە بەردەستمان ، ئێمە كە بە یەكەكەیی وشەكانی ئەم فەرھەنگەدا چۆینەتەووە لەو باوەرمان كە كەلینێكی زۆر گەورە لەم بواردا پێدەكاتەووە ، ئێمە بەراستی پێویستمان بوو چونكە یەكەمین فەرھەنگێكە كە لە سەرانیسەری كوردەواریدا بەو قەبارەیی سەرچەمی پسیپۆری پزیشكی دان بگرتیە خۆی ، لەو بڕوایەداین جگەلەووەی فەرھەنگەكە سەرچاوەیی كی باش دەبیت لە بەردەم وەرگێڕ و توێژمەنی بواړی پزیشكی داندا دەبینە سەرچاوەییەكیش بۆ ئەو خۆیندكارانەیی بواړی پزیشكی دان

ھەندەبژێرن و دەبنە پسیپۆر تێیدا ، ئێمە بڕوامان زۆرە سەرەرای چەندجاریینداچونەووە كارەكەمان بۆ ھەنە نییە و رەنگە كەسانێك ھەبن لە پاشەرۆژدا بتوانن زۆر دەولەمەندتر و بەھیزتری بگەن رەنگە بە پلەیی یەكەم ئەو كارە كۆری زانیاری كوردستان بگرتیەووە كە نۆمیدمانە ئەم فەرھەنگە بێیتە سەرچاوە بۆ كارەكانیان لەو بارەییەووە .

سوپاس بۆ بۆرایی نوسەر و پزیشكی خۆشەویست كاك سەعید و مەزنی نەمەری و ھەمیشە گەشاندنەووە بۆ زمانێ شیرینی كوردی .

ئەكرەم قەرەداخی

2007

Preface of 1st Edition

Medical libraries in Kurdistan region are lacking medical dental dictionaries for lectures, students and researches. This dictionary should include basic clinical, medical, biological, and basic paramedical sciences terminology. The present dictionary is my attempt to fill this gap in medical and dental libraries to facilitate scientific communication in Kurdish language beside other two important languages used in the area. Moreover, this dictionary could be of help and benefit to all intellectuals in Kurdistan region.

This is the first edition; I hope that the inevitable typographical errors are minimum. I will be grateful if you kindly point out any possible errors or other comments and email to me with my great appreciation.

My deep appreciation goes to Mr. Akram Quaradaghi, the editor in chief of Zansti Sardam Magazine who inspired me to achieve this dictionary.

I would like to thank my wife: Rawshan the agriculture engineer, son: Dr. Daroon the dental postgraduate (M.Sc) student, daughters: Daria and Sara: the sixth and third medical students, for their continuous help and support throughout four years in preparation of this work.

My thanks also go to Mr. Bakhtiar for his computer work assistance.

Dr. Saeed A.Latteef A. Kareem

Sulaimani Governorate - Kurdistan Region / Iraq

Email : drsaeedal@yahoo.com

Sulaimani, Jan. 2007

Foreword of the 2nd Edition

A large work is difficult because it is large, even though all its parts might singly be performed with facility; where there are many things to be done, each must be allowed its share of time and labour, in the proportion only which it bears to the whole; nor can it be expected, that the stones which form the dome of a temple, should be squared and polished like the diamond of a ring.

Since Dr. Saeed Latteef started to have a perfect and paramount medical dictionary in Kurdish languages, he has worked **hardly and with great enthusiasm** and faced so many **language's dilemmas** but finally he could manage and the **result was fruitful** by having this nice and comprehensive dictionary, we congratulate him.

Dr. Faraedon Kaftan

January 2011

Preface of the 2nd Edition

The 1st Edition of this dictionary “*Dictionary of Dentistry*” in “English-Arabic –Kurdish” languages, which was printed and published as the No.14 dictionary at 2007 ; by “Zanisti Serdem” a general periodical scientific magazine which is issued by: Sardam Printing and publication House. by Editor in-chief of Zansti Sardam Magazine:*Akram Qaradaghi*,this dictionary was the first of its type

Since the appearance of the 1st.Edition, several changes and new information became necessary to improve the quality and the benefit of this dictionary so, the 2nd Edition was achieved and printed at 2010 after edition of more necessary medical words and appendices, as the dictionary involves more than 80% of general medical words or phrases , this edition is printed under name of *A Medical / Dental Dictionary*

My deep appreciation goes to all staff of Sardam Printing and Publishing House especially to *Mr.Sherko Bekas* and *Mrs.Sozan Jamal*, for their continuous efforts in this field.

My deep thanks goes to my colleague *Dr.Faraidoon Kaftan* for providing me the prefixes and suffixes with the establishment of the College of Dentistry-University of Sulaimani on 1996, and for his continuous efforts in regard to verification of the appendices of this dictionary.

My special thanks to **Dr.Hiwa Khidr** , the Dean of the College of Pharmacy, to : **Dr. Tarza J. Thanoon, Dr.Rebaz H Ali and Dr. Rebin Haider** for providing me the terminologies related to pharmaceutics , pharmacology and toxicology .

My appreciation goes to **Dr.Attia Kareem Mohammed** – Dean of Nursing College for providing me the related “Nursing terminology “

Finally my thanks goes to the members of “ **Dilshad Bookshop** ” for taking the responsibility of publishing this 2nd Edition for the sake of farther scientific benefits to our community, and to **Mr.Ako A-majed Saeed** for his efforts in computer work concerning this edition.

Dr.Saeed A.Latceef A. Kareem
Assistant Dean- College of Dentistry
Lecturer - Oral Medicine and Medical Terminology
University of Sulaimani
Sulaimani,Kurdistan Region-Iraq
Email:drsaeedlat@yahoo.com
Mobile: 00964 770 144 23 31
November 2010

پیشہ کی چابی دووہم

بہ چاپگہ یاندن و بلاوکردنہوی چاپی یہکہمی " فہرہنگی پزشکی ددان " کہ بہ ہر سی زمانہ ((نینگلیزی-عہربی-کوردیی)، وک فہرہنگی زانستی ژمارہ ۱۴ نہ سالی ۲۰۰۷) نہ لایہن (زانستی سہردہم) ہ وہ بہ چاپ گہ یہندرا، کہ گوٹاریکی زانستی و مرزیبہو سہر بہ (دمزگای چاپ و پہ خشی سہردہم) ہ، نہم کارہ بہ یارمہتی برای و بہریتز ہ ہمیشہ زیندوو ماموستا : نہکرہم قہرہداخی، وک سہرنوسہری گوٹاری زانستی سہردہم کہ ہاندہرم بوو بو بہ نہ نجامدانی نہم کارہ، کہ یہکہم ہہونہ وک فہرہنگیکی زانستی نہ بواری پزشکی دداندا.

نہوی شایانی باسہ، ہرکہ چاپی یہکہمی نہم فہرہنگہ بلا وکرایہوہ، لامان ناشکرابوو کہ ژمارہیکی پتری نہم فہرہنگہ پنیوستہ ہر بویہ دوایہدواز نہ نجامدانی ہننر گوٹرانکاری و زانیاری پنیوست بہ مہ بہستی دہونہ مہندکردن و برودان بہ لایمنی بہت زانستی فہرہنگہکہ، برؤکہی چاپی دووہمان لا دروست بوو بو سالی ۲۰۱۰، نہوش بہ خستنہسہری چہندین وشہی تری پزشکی وپاشکوی پنیوست کہ گرتگن بو کونجہ پزشکیہکان، ہر نہ بہر نہوہ و کہ پتر نہ ۸۰ ی فہرہنگہ کہ بریتبہ نہ وشہ و زاروتو پزشکی گشتی، نہم چاپہی دووہم نہ ژیرناوی فہرہنگی پزشکی پزشکی ددان د بہ چاپ گہ یہندرا.

سہبارت بہم چاپہ نوی یہ، نہوہ بہ پنیوست دہزانم کہ دووپاتی بکہ مہوہ بو خونہرانی بہریتز: کہ شادمان دہبم نہگہر ہر بہریتزک ہہنہیہکی دہستنیشانکرد. یان ہر بوچونیکی ہہیہ بو دہونہ مہندکردنی

فہرہنگہکہ، سوپاسگوزاردہبم کہ بہ نیمیل یان بہ نوسین ینم رایگہ یہنیت، چونکہ تہواویی ہر بو خودای مہزنہ.

سوپاسی بی پایان ناراستہی لپرسراوان و گشت کارمہندانای دمزگای چاپ و پہ خشی سہردہم دہکہم بہتایبہتی بہریتز : شیرکو بیکہس سہرؤکی دمزگاکہ و خوشکی بہریتز : سوزان

جهمال سهرنوسهري گۆقاري زانستي سهردهم، بۇ سهولنى بهردهواميان له مهر برمودان به نوسيني كوردى.

سوپاسى زۆرم بۇ برى به ريزم د. فهريدون قهفتان، كه هر له گهل دامه زاندى كۆنيجى پزىشكىي ددان- زانكۆي سلیمانی (سانی ۱۹۹۶) چەندین زاراوهی (پیشگر و پاشگر) ی بۇ دهسته بهرکردم و بۇ چاپی دووهمی نهم فهرههنگه نهركی پینداچوونهوهی پاشكۆكهی گرتە نهستۆ، هر ته مهن دریزۆ و ته ندروست بیت.

سوپاسینكى زۆر ناراسته ی راگری كۆنیزۆ پهرستاریی به ریز خاتود. عه تیه كه ریم محهمه د دهكهم، بۇ دموئه مهن دكردنی فهرههنگه كه به دهسته بهرکردنی نهو زاراواه نینگلیزیانه ی كه په یوه نندیداران به پیشه ی پهرستارییه وه.

سوپاسى زۆرم بۇ هاوکاری بهردهوامی هاوسهرم : رهوشهن، كورهكهم : دهرهون، پزىشكى ددانى پسپۆر، ههردوو كچم : دهریا، خویندكاری ماستهر له كارنه دنامزانییدا، سارا : دهرچووی نوینی كۆنيجى پزىشكى.

له كۆتاییدا سوپاس و پیزانینم بۇ خاوهنی كتیبخانه ی دنشاد (بۇ كتیب و سهرچاوه زانستیه كان)، كه بهر پرسیاریتی به چاپگه یاندنی نهم چاپی دووهمی گرتە نهستۆ، كه به ههنگاویكى گرنگ داده نریت بۇ برمودان به كاری زانستی پزىشكىی له نیوان كۆمهلی كوردهواریماندا.

دكتور سهعيد شيخ له تيف

سلیمانی / ۱۶-۱۱-۲۰۱۰

A

a- .an-	بادنه بمعنى: فقد- غياب-	پيشگر به مانای: بی- به بی
	خَلْوَمَن - بلا	
aaa	إختصار لکلمة أملغم (ملغمه) = سیکه فلز بالزئبق	کور تکراری روشی (نه مه لغه م) = دارشتهی کانزا و جیوه
ab-	بادنه بمعنى: بعيد عن	پيشگر به مانای: دور له
aback	عَو الخلف - ائی آنور -	به‌رهو پاش - بودواره
abacterial	خال من الجراثيم	بی به کتیریا
abandonment	تخلَّ عن - هجر - تَرک	وازی لیهیننا - به‌جیهینشتن
abapical	بعيد عن الفروة	دور له بنی رڭ دور له لوتکه‌ی رڭ
abarticulation	۱- خلع مفصلي ۲- مفصل سلس	۱- له‌جی‌چوونی جومگه ۲- جومگه‌ی شلوشیوارو
abaxial	بعيد عن المحور	دور له ته‌وه‌رده
abducent	مُبعِد:	دورخراره:
- nerve	عصب مبعِد	ده‌صاری دورخراره
aberrancy	شُرود - تَبَه	ودن بوون
aberration	ضلال - انحراف	سه‌رلیتشیوان - لادان
ablation	اجتثاث	هه‌لکه‌ندن بیان دهره‌ینان له رڭ و ریشه‌وه
abnormal:	شاذ:	دزئو، نانا‌سایی:
occlusion	إطباق شاذ	ددان جوتبونی نانا‌سایی
aborad	مُبعِد عن الفم	دورخراره له‌ده‌مه‌ره

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

aboral	بعید عن الفم	دور له ده‌مه‌رد
abortion	إجهاض	له بارچورن-به‌فریدان
abradant	مادة ساحلة	ماده‌ده‌یه‌ك شت‌بكرینیت
abrade	یسحل- یكشط	ده‌یك‌رینیت- ده‌یمالیت
abrasio dentium	سحل الاسنان (اللاتینیة)	ددان کراندن (لاتینی)
abrasion	انسحال- سحل	کراندن- مالمین- روشن
abrasive:	۱- ساحل (المادة او الاداة) ۲- یتوی علی ماده ساحله:	۱- کرینتر، یروشینتر (ماده‌ده‌یه‌ك) (که‌ره‌سه‌یه‌ك) یان (نا‌مرالزیک) شت بکرینیت ۲- ماده‌ده‌یه‌کی تیابیت شت بکرینیت:
~ action	فعل ساحل- خرکه ساحله	کرداری کرینتر -جوله‌ی کرینتر
~ disc	قرص ساحل	خه‌پله‌ی کرینتر
~ point	راس ساحل	سه‌ری (نوک‌ی) کرینتر
abscess:	خُراج- خُراجَه:	درمه‌ل - کوان-قونیر:
acute ~	خراج حاد	درمه‌لی تیز
alveolar ~	خراج سُنخی	درمه‌لی نِسکی ده‌وری ددان
apical ~	خراج ذُروی	درمه‌لی بنی رده‌گی ددان
bicameral ~	خراج ثناتی الجوف	درمه‌لی درو بوشایی
blind ~	خراج عمیاء (بلاناسور)	درمه‌لی کویر (بی کون یاده‌رگا)
brain ~	خُراجة الدماغ	درمه‌لی میشک
canine space ~	خراج المسافة النابية	- درمه‌لی بوشایی که‌لبه
bucinator space ~	خراج المسافة المبوقة	درمه‌لی بوشایی گوب
carotid space ~	خراجة المسافة السباتية	درمه‌لی سربونه بوشایی
caseous ~	خراج جبنی	درمه‌لی په‌نیری
chronic ~	خراج مزمن	درمه‌لی درت‌خایه‌ن - درمه‌لی کوزینه.
circumtonsillar ~	خُراج حول اللوزة	درمه‌لی ده‌وری نالوو
cool ~	خُراج بارد	دومه‌لی سارد

A

collar stud ~	خُراجة ثنائية الحُوف	دومه‌لی ناو دووبوش - دومه‌لی درو بوشایی تیابیت
congestive ~	خُراج احتقانی	دومه‌لی نارساو دومه‌لی خونیتیزاو
comeal ~	خُراج قرنیة	دومه‌لی کوزنیه - دومه‌لی گلتنه
cutaneous dental ~	خُراج سنی جلدی	دومه‌لی پینستی و ددانی
dental ~	خُراج سنی	دومه‌لی ددانی
dento- alveolar ~	خُراج سنی سنی	دومه‌لی ددانی و نیسکی دوری ددان
dry ~	خُراج جاف	دومه‌لی وشک
gingival ~	خُراج لثوی	دومه‌لی پوویکی
lateral ~	خُراج جانبی	دومه‌لی لایی - دومه‌لی له‌لاوه
lung ~	خُراجة الرئة	دومه‌لی سی
Palatal ~	خُراج خُنکی	دومه‌لی مه‌لاشوی
Palatal space ~	خُراجة المسافة الخنكية	دومه‌لی بوشایی مه‌لاشو
panfacial abscess	خُراج وجهی شامل	دومه‌لی هم‌موو پرو
parietal ~	خُراج جداري	دومه‌لی دیواری
parodontal ~	خُراجة الانسجة الداعمة للاسان	دومه‌لی شانه پالپشته‌کانی ددانه‌کان
partial ~	خُراج جزئی	دومه‌لی به‌شی - دومه‌لی پارچه‌یی
periapical ~	خُراجة ماحول الذروة	دومه‌لی بنی ره‌گی ددان (دومه‌لی لوتکه‌ی ره‌گی ددان)
pericemental ~	خُراجة ماحول الملاطی	دومه‌لی ده‌روبه‌ری چیمه‌نیوی ددان - دومه‌لی به‌سته‌ره‌وی ددان
pericoronal ~	-خُراج ریاطی خُراجة ماحول التاج	دومه‌لی ده‌وری که‌له‌ی ددان (دومه‌لی ده‌وری تاجی ددان)
periodontal ~	خُراجة ماحول السن -خُراجة الانسجة الداعمة	دومه‌لی ده‌روبه‌ری ددان - دومه‌لی شانه پالپشته‌کانی ددان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

peritonsillar ~	خراجه ماحول اللوزه	دومه لی ددوربه ری نالوو
septal ~	خراجه ججاییه	دومه لی نیوان رده گی ددانه کان (دومه لی تیغه بی)
septic ~	خراجه عفنة	دومه لی گهنیو (پیس) -دومه لی بوگن
sterile ~	خراجة عقیمة (خالیه فی الجرائیم)	دومه لی پاکز (بی میکروب)
subacute ~	خراجة تحت الحاد	دومه لی ژیر (خوار) تیژ
sympathetic ~	خراجة ودية	دومه لی ناسه رده گی (بی کیشه) -دومه لی له ولای جینگه توشبووه که وه
wandering ~	خراجة جواله	دومه لی گه روك (له لابه کی تر کوتایی دیت)
absence	غیاب	نانا صاده - نادیار - نه بوون
absorption:	امتصاص - مص:	هه لمزین - مژین:
alveolar ~	امتصاص سنخی	هه لمزینی نیسکی ددان
abstraction "of the jaws"	شرد الفکین - بقاء الفکین متباعدين	دور له به کی هه ردوشه ویلگه - نه گه یشتنه به کی هه ردوشه ویلگه
abuse	سوء استعمال	به کارهینانی (نالہ بار) ناشیار - به د به کارهینان
abutment:	دعامه - رکیزه:	کوله که - پالپشت:
bridge ~	دعامه الجسر	کوله که ی پرد
intermediate ~	دعامه متوسطة	کوله که ی ناروند
primary ~	دعامه أولية - دعامه رئيسية	کوله که ی سه رده تایی - کوله که ی سه رده کیی
acanthoma	ورم شاتک	لووی درکاو بی
accelerator	مُعجل - مُسرّع	تاودهر - خیراکهر - تین دهر - گوردهر
accessory :	ملحق - إضافی - توابع:	پاشکو - پتر - سه ربار:
~ canals	أقنية إضافية	که نالی پتر

A

~ nerves	اعصاب مُلحَقَه	ده‌ماری پتر
~ palatine foraminae	تُقَبَات حَنَكِيَّة اِضَافِيَّة - تُقَبَات سَقْف الفِمْ اِضَافِيَّة	کونی مه‌لاشوری پتر
accident	عارض - طاری - حادثة - صدفه	لازدکی - له‌پر - رووداو رینکوت - هه‌لکوت
accretion:	نُموَ طَبِيعِي:	گه‌شه‌کردنی سروشتی:
~lines "Retzius Lines"	خَطُوطِ النُّمو (تلاحظ في نمو الجلد)	هینلی گه‌شه‌کردن (له‌پینستا به‌دیده‌کریت)
Retzius; 1842-1919 Swedish anatomist=(striae of retzius); successive layers of calcification in tooth enamel	خطوط رتزیوس (طبقات تکلس مینا، السن) تلاحظ في الاسنان	هینلی رتزیوس (چینه‌کانی نیشتنی کلسی مینای ددان) له‌ددانا به‌دیده‌کریت
accuracy	دَقَّة - ضَبْط	وردیی - کاراهیی - ته‌وایی
acellular:	لاخلوی:	بی‌خانه:
~ cementum	مِلاط لاخلوی	چیمه‌نتوی بی‌خانه
acetylsalicylic acid	حَمَض الصَّفصاف الحَلِّي (الاسپرین)	ترشی‌سالیسیک (نه‌سپرین)
ache:	ألم ثابت مُستَمِر:	نازار (نیش) ای جینگور و به‌رده‌وام:
tooth ~	ألم السن	نازاری ددان (ددان نیشه)
acheilia	غِيَاب الشَّفَّة - غِيَاب الشَّفَتين	بی‌لیتو - بی‌هه‌ردوولتو
acheilous	عَدِيم الشَّفاه - بلا شفه	بی‌لیتویی (که‌سی بی‌لیتو)
achondroplasia	عَدَمُ تَشكُل العَضاريف (الوردانة)	درووست نه‌بوونی کر‌کر‌اگه
achorion	عديم الفشاء	بی‌په‌ردد
acid:	حَمَض:	ترش:
~ acetylsalicylic	حمض الصففاف الحَلِّي (الأسپرین)	ترشی‌سالیسیک (نه‌سپرین)
~ etch technique	أسلوب التخریش بالمحمض	رینگه‌ی پروشاندن (زبرکردن) به‌ترش
acidogenic	مُكوِّن الحمض - مُؤلِّد الحمض	دروست‌کهری ترش
acidophil(e)	مُحِبُّ للحمض	حه‌ز به‌ترشیی - ترش‌خواز

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

acinar:	عَنَبِي:	ترئیچی - ترئی ناسا:
~ cell	خلية عنبية	خانه ترئیچی
acini	عَنَبَات	ترئی بیه کان
acclusion	فقد الإطباق - غياب الإطباق	ناجوتبورون (ددان یاشه ریلگه)
acoustic:	سمعی - صوتی:	بیستوک - بسته نی - دهنگی:
~ nerve	عصب سمعی	ده ماری (بیستن) بیستوک
acrania	غیاب الجمجمة	بی که لله سر - بی کاسه ی سر
acrodont	بزوغ هاجر	ددان دهر کردنی گوئیزاوه
	(توضیح الاسنان خارج الاسناخ	(شوتین گرتنی ددان له دهره ی
	و ارتباطها مباشرة بعظم الفك	نیسکی ددانه ره و به بسته ره یان
	بواسطة النسيج الضام)	راسته و خز به نیسکی شه ریلگه ره
		به هوی به بسته ره شانه کان)
acromegaly	ضخامة الأطراف	زه به لاهی - حوچی - نیسکه
	ضخامة النهايات	نه ستوره ی کوتابی پهل
	ضخامة العظام	- نیسکه پانه
Acropis =(<i>faulty articulation due to some defect of the tongue</i>)	اطباق معیب بسبب مشاكل اللسان	جوتبورنی ددانی دزیو به هوی کیشه ی زمانه ره
acrylic:	۱- راتنج اکریلی - اکریل ۲- اکریلی (نسبه للاکریل):	۱- راتنجی نه کریلی - نه کریل ۲- نه کریلی (ناماژده نه کریل):
~, clear	اکریل شفاف	نه کریلی روون
~, cold curing	اکریل متصلب بالبرودة (اکریل بارد)	نه کریلی رده بوو به سارده ی (نه کریلی سارد)
~ crown	تاج اکریلی	تاج (که لله ی ددان) ی نه کریلی
~ curing	تصلب (تصلیب) الاکریل	رده بوون (رده کردن) ی نه کریل
~ filling	حشوة اکریلیة	پر کرده نه ی نه کریلی
~, heat curing	اکریل متصلب بالحرارة (اکریل حار)	نه کریلی رده قبوو به گه رمی (نه کریلی گه رم)
~ jacket crown	تاج جاکیت اکریلی	کیفی که لله ی ددانی نه کریلی

A

- mould= - stent	قالبی نه کریلی = پاراستنی دارشتنی فائب اکریلی = رقیه انضغ نه کریلی :لاکریله
- resin	راتنجی نه کریلی راتج کریلی
- restoration	گیرانه‌ره (چاککردنه‌وی یان دروستکردنه‌وی یان ببناکردنه‌وی) نه کریلی (پرکردنه‌وی نه کریلی)
- self curing	نه کریلی خوبه خوره‌قبور اکریل ذاتی اتصلب
- splint= - stent	پالپشتی نه کریلی جییره اکرلیه - نینسک بهندی نه کریلی
- veneer crown	کدله‌ی ددانی روو نه کریلی تاج ذر وجه اکریلی اذو قشرة اکریلیه)
actinic:	تیشکی - له‌شیره‌ی تیشک:
- carcinoma	شیرپه‌نجه‌ی تیشکی شعاعی - شعاعیه:
- lesion	ده‌ردی تیشکی سرطان شعاعی
actinomyces	که‌رووی تیشکی آفه شعاعیه
actinomycosis	نه‌خوشی که‌رووی تیشکی فطر شعاعی
activator	چالاک‌کهر - کار‌کهر دء الفطر الشعاعی
active:	چالاک - به‌کار - کارا: منشط:
- eruption	سه‌رده‌رکردنی چالاک بزوغ فاعل (بزوغ ایجابی)
activity	چالاکیه فعالیة
actual:	به‌راستی - به‌کردار: حقیقی - فعلی:
- cautery	داخ کردن به‌راستی کی حقیقی - مشرط حقیقی
acute:	تیژ: حاد:
- abscess	دومه‌لی تیژ خُراج حاد
- atrophy	پووکاندنه‌وی تیژ ضمور حاد
- gingivitis	پوروکه سوی تیژ - هه‌وی پووکی تیژ التهاب اللثة الحاد
- pain	نازاری تیژ ألم حاد

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ad-	بادئة بمعنى: باتجاه	پیشگر به مانای: به‌رو
	-إلى	-بو
	-قرب	-نزیک
-ad	کاسعة بمعنى: نحو	پاشگر به مانای: به‌رو
adamantine	میناء (لاتینیة)	مینا (تویژال)ی ددان (به‌لاتینی)
adamantine	مینائی - صلد	مینایی - پتهو
adamantinoma:	ورم مینائی:	لوری مینایی:
~ of long bones	ورم العظام الطويلة المینائی	لوری نیسکی درژی مینایی
adamantoblast	مصورّة المیناء (خلیة)	خانهای دروستکاری مینا
adamantoblastoma	ورم مصورة المیناء	لوری دروستکاری مینا
adamantoclast	کاسرة المیناء (خلیة)	شکینهای مینا (خانه)
adamantoma		
= adamantinoma		
adamas dentis	میناء السن (لاتینیة)	مینای ددان (به‌لاتینی)
= tooth enamel		
adamanto-	ورم سنی مینائی	لوری ددانیی و مینایی
odontoma		
adaptation	۱- تکیف - تکیف تلازم ۲- انطباق	۱- خوگونمان- گوگونمان خوسازدان (سازان) ۲- جوتیون
adapter	رصلة (اداة الربط بين جزأین) - مهایی،	به‌یهک گه‌بینه‌در (نامرایی به‌سته‌ودی دوریارچه) - سازکر
add(v)	یجمع- یضیف	کوده‌کاته‌وه، -ده‌یخاته‌پال -ده‌یخاته سر- خسته‌پال
adenalgia	ألم الغدة	ناراری رژیته‌ر (گلاند)
adenectomy	إستئصال الغدة	لابردنی رژیته‌ر -لیک‌روده‌وی رژیته‌ر
adenitis:	التهاب الغدة:	رژیته‌ره‌ه‌و (گلاند‌سز):
syphilitic ~	التهاب الغدة الزهري	رژیته‌ه‌وی فه‌ره‌نگی
tuberculosis ~	التهاب الغدة التدرنی	رژیته‌ی ه‌وی سیلی
adeno-	بادئه بمعنى: غدي- غدة	پیشگر مانای: رژیته‌ری
aden-		-گلاند (رژیته‌ر) (رژین)

A

adenocarcinoma	سرطان غشی	شیر په‌نجی رژینی
adenoid	شبه‌انف	نیچه رژین
adenoma	ساحیه‌غشیه	-رژینه‌گه‌شه (گه‌شه‌گلاندی)
adenosarcoma	ورم غشی	رژینه‌لوو-پوشه‌گمزل
adhere	ورم‌عضلی غشی	رژینه‌لووی‌ماسولک‌یی
	یلتصق	پیوه‌ی (ده‌لکیت) ده‌نووسیت
adherent tongue	لسان‌مُلصق	-به‌یه‌کدا (ده‌لکیت) ده‌نووسیت
adhesion	التصاق- تلاصق- تماسد	زمانی‌پیادا (لکار) نوسان
		به‌یه‌کدا‌لکان- چه‌پاندن- نوسان
		- به‌یه‌کدا نوسان- په‌یوه‌ستیرون
		- پیوه‌لکان
adhesive:	لاصق- لمصق ملتصق:	لکینره- چه‌پینره- په‌یوه‌ست-
- sealant	ساد لاصق (المادة السادة اللاصقة)	لکارو:
- wax	شمع لاصق	ناربه‌سته لکینره (داخه‌ره لکینره)
adipose	(شمع الإلصاق)	میتوی لکینره
adjacent	شعمی (نسج شعمی)	- میتوی چه‌پینره (چه‌پاندن)
adjustment:	مُجاور	چه‌وری (چه‌وری‌یه‌شانه)
	ضبط	دراوسی- تنه‌شت- هاروسی
	- إحكام	ریک‌خستن
	- تصحیح	- توندکردن
	- تکییف	- راستکردنه‌وه
	- تعديل:	- گونجاندن- سازان
occlusal ~	تصحیح الإطباق	- راستکردنه‌وه‌ی شتی
		خواربوو (چاککردنه‌وه):
adnasal	قرب الانف- باتجاه الانف	چاککردنه‌وه‌ی ددان جوتیبون
adontia	غیاب الاسنان- فقد الاسنان	نزیک‌لووت- به‌ره‌لووت
adoral	قرب الفم	بی‌دانی- نه‌مانی‌ددان
adrenal cortex	قشر الكظر	نزیک‌دهم
		تویکلی‌سه‌رگورچیله

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

adrenergic	أدرینالینی التَّیْبِه ادرنالی الفعل	ناگا کهردهی نه درنیالینی کاری نه درنیالینی
adsorption	إمْتِزَاز امتصاص تشرُّب	پرومژین-رووه مژین -هه لمژین -ناو خوارده نه
advantages	فوائد- مُمِيزَات	سوده کان- تاییه تمه ندرنیاییه کان
adventitious dentine = <i>secondary dentine</i>	عاج مُکْتَسَب = عاج ثانوی	عاج (تویکلی ددان) ای دهستکه وتور عاج (تویکلی ددان) ای عاجی دروهمیی "دروستبوره"
aerobic : ~ oxidation	هوانی- مُتَعاش بِالْهَوَاءِ أُكْسِدَة هَوَانِيَه	هواایی- به ههرا دهژی نوکسان به ههرا
aerodontalgia = <i>barodontalgia</i>	ألم سَنِي هَوَانِي (ناتج عن التحلیق فی الارتفاعات العليا او الفطس تحت البحر)	نازاری ددانی هواایی (که نه عامی به روزبونه ههوه بو جیگه به روزی زور یان نوqm بوون بو ژیر ده ریا)
aerodontia aerodontodynia = <i>aerodontalgia</i>	طب اسنان الطیران "طب اسنان الهوانی"	نوشداری ددانی فرین "نوشداری ددانی هواایی"
aesthetic = esthetic	تجیلی	جوانکاری
aesthetics	علمُ الجمال	جوانیزانی- جوانیناسی
aetiology = eliology	إمْرَاض (علمُ أسباب المرض)	هوزانی نه خوشی (زانستی هوکاره کانی نه خوشی)
afferent nerve	عَصَبٌ مُورِد (ناقل من المحيط للمركز)	دهماری هینه ر (هاورده دهمار) (هاتور) دهماری راکیش (گواستنه ردهی ته زور به رهو چهق)
African jaw lymphoma	رُزْمُ الْفَكِ الْإفْرِیقِي الْمَعْفَارِي	لروی شه ویلگه یی لیمنی نه فریقی
after:	بعْد- تال:	پاش- دوا:
~ care	عنايه تاليه	چار دیری دوا
~ effect	تأثير تال	کاریگه ریی دوا

A

- surgery	پاش نه‌شته‌رگه‌ری (چاره‌دیری پاش نه‌شته‌رگه‌ری)	بعد اِخْرَاجَة (اعتیاد بعد اِخْرَاجَة اِخْرَاجَة)
- treatment = - care	پاش چاره‌رکردن = چاره‌دیری دواپی	بعد نِعَاظَة = عِدَة نَاتِبَة
agar	نه‌گار (ناوند بو رواندنی میکروب له‌تاقیگه)	اِغَار اَوْسَط لِاسْتَبِیْت المجراثیم محتریا،
agar-agar impression material	نه‌گار- ته‌گار ماده‌ده (کده‌سه) بو‌قالبی ددان (قالب گرتن)	ماده اِغَار- اِغَار لَاخْذ الطَّبِیْعَات
age	ته‌مه‌ن	عُمُر
agenesis	دروست نه‌بوون -پینک نه‌هاتنی شانه‌کان	فَقْد التَّصْنَع -فقد تشکُل النسیج
agent	۱- هوکار- کارا ۲- دهرمان- ماده‌ده‌یه کی‌کیمیایی یا دهرمانی:	۱- عامل ۲- دواء- ماده کیمیایی لو دوانیه:
catalyst agent	چاککهره کارکهر -کارکهری یاریده‌دهر -یاریده‌دهره هوکار	عامل وسیط - عامل حافظ - عامل مساعد
ageusia	نه‌بوونی (نه‌مان) ی‌هه‌ستی تام کردن	فَقْد حَسَّ الذَّوْق
agglutination	ریزبوون -پینک‌الکان (گرو‌گرو و‌هستان)	تَرَاصٍ التصاق (تلازُن)
aglossia	بی‌زمان -دروست نه‌بوونی زمان	غیاب اللسان
aglossostomia	بی‌زمان رده‌م	غیاب اللسان والفم
agmantology	زانستی شکاندن-شکاندن زانی	علم الکسور
agnathia	بی‌شویلگه	غیاب الفك
agomphiasis	۱- بی‌ددانی (دروست نه‌بوونی ددانه‌کان) ۲- له‌قینی ددانه‌کان	۱- ذَرْدَة (فقد ار غیاب) الاستان ۲- قَلَق (تقلُّل) الاستان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

agomphious agomphosis = agomphiasis	أذرد (فقد الاسنان)	که‌سی بی ددان
agra	کاسعة بمعنى: ألم	پاشگر به‌مانای: نیش - نازار
agranular	بلا حُبیبات	بی دندکوله
agranulocytosis	داء فقد کُریات البيض المحببة	نه‌مانی خرزکه سپیه‌کانی دندکوله‌یی
aid: speech ~	إعانة- إصلاح: إصلاح النطق	فریا گوزاری-چاکسازی: چاکسازی ناخوتن-چاکسازی قسه‌کردن
speech- prosthetic ~	سداة حنکة (مساعد النطق)	دروست‌کرای یاریددهر (چاکسازی) قسه‌کردن (ناخوتن) (داخه‌ره "به‌ریه‌سته" می مه‌لاشوری)
air:	هواء:	هه‌وا- با:
~ bearing	دفع هوائی	پالپیتونه‌نایی هه‌وایی
~ bed	فراش هوائی	دزشه‌کی هه‌وایی
~ chamber	حُجرة الهواء	ژورره هه‌وا
~ compressor	ضاغط الهواء -مضاغط یه‌وا.	په‌ستینه‌ری هه‌وا -په‌ستینه‌کی هه‌وا
~ cushion	رسادة هوائیه	کوشنی هه‌وایی -پشتیی هه‌وایی
~ disinfection	تطهير الهواء	پاک‌کردنی هه‌وا
~ sac	کیس هوائی	توره‌که‌ی هه‌وایی (هه‌وا توره‌که)
~ sinus	جیب الهواء	گیوفانی هه‌وا (گیوفانوچکه‌ی هه‌وا) - که‌لین (لوج) ی هه‌وا
~ syringe	مُحقنه	سرنجی هه‌وا
~ turbine	تُربین هوائی	توزینی هه‌وایی
~ way	صُمرّ الهواء،-مسلك هوائی	ریزروی هه‌وا-بارهر

A

airbrasive

ساحل هوایی	پروشینته‌ری هوایی
- قاطع هوایی	- کپرتنه‌ری هوایی - بره‌ری هوایی
- ساحج هوایی (ماده)	(نامی‌ری کپرتنه‌ری ددانه‌کانه
حاکه) (جهاز ساحل هوایی	به‌هزی لم و نوکسیدی نه‌لومینوم به
للانسان بواسطه الرمل و	کاردیت له‌ژی‌ر په‌ستانی هوایی زور
اوکیسد الیمنومتحت ضغط	به‌رزوه‌دا.)
هوایی فاتق الشدة)	

ala:

- **crista galli**

جناح (لاتینیة):	بال: (به‌لاتینی) - په‌ره‌که:
جناح عُرْف الیدک (عظم)	بالی بزینه‌ی که‌له‌شیر (نیسک)

- **of the nose**

جناح الأنف	په‌ره‌که‌ی لووت
------------	-----------------

- **vomeris**

جناح المیکمة (عظم)	بالی نیسکی فومر
--------------------	-----------------

albumin

أجین- مُصلین	نه‌لبومین
--------------	-----------

alcohol :

غول- کحول:	نه‌لکهول
------------	----------

- **lamp**

مصباح کحولی	چرای نه‌لکهولی
	- له‌مپای نه‌لکهولی

alcoholism

غلة انسام غولی	ژده‌راوبون به نه‌لکهول
- ادمان کحولی	- خو‌وگی‌ری به نه‌لکهول

Alexander crown

Alexander, 1923,

American dentist

= a metal cap crown

used as a bridge

equipment

Alexander gold

تاج ألكسندر	تاج (که‌له‌ی ددان) ی نه‌لیکساندر
(تاج معدنی یستعمل	(تاجیکی کانزاییه به‌کاردیت وک
کدعامه لجر الاسنان)	کوله‌که بو‌پدی ددان)
ذهب الکسندر (مزيج	زیری نه‌لیکساندر
من الذهب ومادة شمعية	(تیکه‌له‌ی میو و (زیر) بو
لاستعماله في انواع معينة من	پرکردنه‌وی ددان به (زیر)
حشوات الذهب)	

algisia

ألتم- رجع- منفض	نازار- نیش (هستی نازار)
-----------------	-------------------------

algesic

مزلم	به‌نازار
------	----------

alginat:

لدینه-	نه‌لجینت (ترشی نالجینیک) (ماده‌وی
الجينات (حامض الجينيك)	قالب گرتنی ددانه):
(ماده الطبقات السنية):	

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ mixing instruments	ادوات مَرَج الالینات	نامرازه‌کانی تینک هه‌لدانی (تینگه‌ژ کردنی) نالجه‌یتت
algophobia	خوف من الألم	ترس له نازار
align= aline	۱- یُرَصَف - یصف	۱- ریزی ده‌کات
	۲- یُنضَد الاسنان	۲- ددانه‌کان رینک ده‌خات
alignment	۳- یُصَحَّح إطباق الاسنان	۳- ددان جوتیون راست ده‌کاته‌وه
	۱- رَصَف - صَفَّ	۱- ریتزکردن
	۲- تنضید	۲- رینک خستن
	۳- تصحیح	۳- راستکردنه‌وه
alimentary:	غذائی - هَضْمِي:	خُوراکیی - هه‌رسیی:
~ duct=	مجری غذائی	بوزی (پارده‌ای خُوراکیی
~ tract	(القناة الهضمية)	- جوگه‌ی هه‌رس
alkali	قلوی	تفت
all- closing band	طوق کامل الاحاطة	پینچراوی چینه‌ویی ته‌وار
allergic	حساس-ارجی	هه‌ستیار-هه‌ستاک
	مُتَجارِب	
	تحشي	
allergy	حساسية-ارجية	هه‌ستیاری-هه‌ستناکیی
allotriodontia	۱- زُرُوع الأسنان	۱- رواندنی ددان
	۲- بَزُوعُ شاذ (وجود سن في غير مكانه الاصلی)	۲- ددان ده‌رکردنی دزبۆ (له شوینی ناسایی خۆیدا نه‌ییت)
alloy:	خليطة (خليط معدني)	تینکه‌له (تینکه‌له کانزا) - دارشته
	-سبیکه:	-هارجوش:
amalgam ~	خليطة الاملغم	نه‌مه‌لگه‌م - تینکه‌له‌ی نه‌مه‌لگه‌م
	ملغم (مزيج فلز بالزئبق)	-جیوه جوش (تینکه‌له‌ی جیوه و کانزای دی)
chrome- cobalt ~	خليطة کروم كزبالت	تینکه‌له (هارجوش‌ای کرۆم کزبه‌لت
contour ~	خليطة مُحيطية (تستعمل في المشوات المحيطية)	تینکه‌له‌ی چینه‌ویی (به‌کاردیت بۆ پرکردنه‌وه‌ی چینه‌ویی ددان)
conventional ~	خليطة تقليدية (اعتیادية)	تینکه‌له‌ی ساکار (ناسایی)

A

copper- rich -	خلیطة غثیة بانحاس	تینکه‌له‌ی پرله‌مس
fine- cut -	الخلیطة اضعمة اذقیقة تقصیع	تینکه‌له (دارشته) ی (زور ورده)
fusible -	خلیطة قلبه ناصبر	تینکه‌له‌ی له‌بار بز تونده
gold -	خلیطة اذهب	تینکه‌له‌ی (نالتون)
non- zinc -	خلیطة خالیة من زینک	تینکه‌له‌ی بز زینک
silver -	سیبکه خالیة من نحاس	-دارشته‌ی بز زینک
spherical -	خلیطة (سیبکه) انفضة	دارشته‌ی زبو
submarine -	خلیطة کرویة	دارشته‌ی گزی
	خلیطة غانصة (خلیطة	زیره تینکه‌ل. نوقسه تینکه‌ل
	تُستعمل فی الحفر التي	(دارشته‌یه‌ک به کار دیت بز چالی
	لا یمكن تخلیصها من الرطوبة)	ددانیک که ناتوان دیت شینی ته‌ری لی
		بیریت)
alloyage	تحضیر الخلیطة	ناماده‌کردنی تینکه‌له
aluminium	المنیوم (معدن)	نه‌لومنیوم (کانزا)
alveolia	الم السنخ	نازاری نینسکی ددان
-crysosket	مفصل (مقرز السن) الجاف	چاله ووشکه (چالی ددانی کیشراوی
		ووشک) (به‌هزی پامالینی خوینی
		مه‌یوری ددانی کیشراوره و هه‌وی
		نینسکه‌که)
-ocal osteitis	التهاب العضم	=هه‌وی نینسکی جینگه‌یی
	الموضعی (التهاب السنخ)	(هه‌وی نینسکی ددان)
alveolalgia		
-alveolar		
alveolar:	سنخی:	به‌یورند به‌نینسکی ددانه‌وه (نینسکی
		ددانی):
- abscess	خُراج سنخی	دومه‌لی نینسکی ددان
- absorption	امتصاص سنخی	هه‌لمزینی نینسکی ددان
- angle	زاریة سنخیة	گوشه‌ی نینسکی ددان
- arch	قوس سنخیة	که‌رانه‌ی نینسکی ددان
- artery	شریان سنخی	خوینهنه‌ری نینسکی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ bone	عظم سنخي	نیسکی ددان
~ bone proper	عظم سنخي بالخاصة	نیسکی ددانی ناسایی (تابیه‌تی)
~ canal	قناة سنخية	ریزه‌و (که‌نال)ی نیسکی ددان
~ crest	تواء سنخي	قہ‌راغ (لیوار)ی نیسکی ددان
~ foramen	- قُمة (ذروة) سنخية	- لوتکه (پڑبه)ی نیسکی ددان
~ fundus	ثقبه سنخية	کونی نیسکی ددان
~ index	قعر السنخ	بن (قولایی)ی نیسکی ددان
	علامة سنخية	ناماژده‌کری نیسکی ددان
		- نیشانه‌ی نیسکی ددان
~ mucosa	مخاطية السنخ	لینجه‌په‌رده (رویوش)ی نیسکی ددان
~ nerve	عصب سنخي	ده‌ماری نیسکی ددان
~ osteomyelitis	التهاب العظم و النقي السنخي (الرُعالم)	هه‌و‌کردنی نیسک و نیسکی ددان
	التهاب مخ العظام و العظم السنخي	= هه‌و‌کردنی موزخی نیسک و نیسکی ددان
~ point	نقطة سنخية (النقطة المترسطة بين الشيتين العلويين)	خال (پنت)ی نیسکی ددان (خال‌ی نارونده‌ی نیوان هه‌ردور بره‌ری نارونده‌ی سهرده‌)
~ proces	تواء سنخي	چو‌کله (چقل)ی نیسکی ددان
~ resorption	ارتشاف سنخي (زوال المادة)	هه‌لمژینه‌روی نیسکی ددان (ندمانی مادده‌که)
~ ridge	حافة سنخية	لیواری نیسکی ددان
	- ارتفاع سنخي	- به‌رزایی نیسکی ددان
	- حید سنخي	- هیل (تیژایی) نیسکی ددان
~ septum	حاجز سنخي	په‌رده (تیغه) (به‌رہ‌ست)ی نیسکی ددان
	- فاصل سنخي	- جیا‌که‌روه‌ی نیسکی ددان
alveolaris:	سنخي (لاتينية):	نیسکی ددان (به‌لاتینی):
pyorrh(o) ea ~	تفیح سنخي	کیم‌کردنی نیسکی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

A

alveolectomy	قطع السنخ (استصال السنخ المرض)	برین (لیکرده‌ده‌ای) نیسکی ده‌وری ددان (نیسکه نه‌خوشه‌که)
alveoli	أسنخ (ج سنخ)	نیسکه‌کانی ددان (کوی نیسکی ددان)
alveolingual:	لسانی سنخی:	نیسکی ددان و زمانی:
- complex	ضفیره لسانی سنخی (عَدَد)	پرچی زمانی و نیسکی ددان { گلاتند (رژین) دکان }
- groove	اخدود (میزاب) لسانی سنخی	قلیش (تلیش- درزی) زمانی و نیسکی ددان
alveolitis	التهاب السنخ	ده‌وری نیسکی ددان
alveoclasia	تَشُّتُ السنخ (تاکُل السنخ وامتصاه)	ده‌وبنه‌ده (پورگانه‌ده‌ای نیسکی ددان داخورانی نیسکی ددان و هه‌لم‌رینی)
alveodental:	بَنی سنخی:	ددانی و نیسکی ددانی:
- canal	قناة سنخی (تسمیه قدیمه)	ریزده (که‌نال‌ای ددان و نیسکه‌که‌ی (ناویکی کونه)
- ligament	رباط بَنی سنخی	به‌ستر (به‌ند‌ای ددان و نیسکه‌که‌ی
- membrane	غشاء سنخی	په‌رده‌ی ددان و نیسکه‌که‌ی
alveologingival	لثوی سنخی	پوکی و نیسکی ددانی
alveolabial	شفتی سنخی	لیوی و نیسکی ددانی
alveololingual = <i>alveolingual</i>	لسانی سنخی	زمانی و نیسکی ددانی
alveopalatal	خنکی سنخی	مه‌لاشویی و نیسکی ددانی
alveoplasty	تصنیع السنخ (تعمیل)	جوانکاری نیسکی ددان
alveotomy	قطع (تشذیب) السنخ	برین (لیکرده‌ده‌ای به‌شیک له نیسکی ددان
alveolus	سنخ (الجوف الذي تسكنه السن فی الفك)	نیسکی ددان (نه‌چاله‌ی ددانی تیا جینگیبوده له شه‌ویلگه‌دا)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

amalgam:	أملغم (مزيج فلز بالزئبق لحشو الاسنان):	نمه لگه‌م (جیوه‌جوش) (تیکه‌لی کانز او جیوه بز ددان پر کرده‌وه):
~ alloy	خليطة الاملغم	تیکه‌لی نمه لگه‌م {تیکه‌له (پرشته) ای چند کانز ایدک}
~ ,binary	أملغم ثنائي (زئبق و معدن واحد)	نمه لگه‌می دووانی (جیوه و یدک کانز)
~ ,bonded	املغم مُلتحِم	نمه لگه‌می به‌ندبوو (پیکه‌وه لکینرار)
~ ,bulk of	كُتلة الاملغم	توپه‌له (بارسته) ای نمه لگه‌م
~ burnisher	مِصقِلة الأملغم	مشتومال = بریسکه پیته‌نان کاری نمه لگه‌م
~ capsule	كبسولة (مضغوطة) الاملغم	کبسول (قاوغ) ای نمه لگه‌م
~ carrier = amalgam gun	ناقل (حامل) الاملغم = مدفع الاملغم (تسمیة قديمة)	گواسته‌روه (هه لگه‌م ای نمه لگه‌م = هاریزور (تفه‌نگ) ای نمه لگه‌م (ناریکی کونه)
~ carver	مِنْحَتَة الأملغم	تاشه‌ری نمه لگه‌م
~ carving	نَحْت الأملغم	تاشینی نمه لگه‌م
~ compaction	حشو الاملغم - دموج (بالانضفاط)	پر کرده‌وه ای نمه لگه‌م که‌له که‌بوون (به‌په‌ستاوین)
~ condensation	رَصّ الاملغم (حشو الاملغم)	چر (سفت) کردنی نمه لگه‌م - کوتاندنه‌وه (پر کرده‌وه) ای نمه لگه‌م
~ condenser	راصة الاملغم (اداة حشو الاملغم)	چر که‌روه (کوتینه‌ری) ای نمه لگه‌م اناصزای پر که‌روه ای نمه لگه‌م
~ condensing	تکيف (رص) الاملغم	چر کرده‌وه (کوتاندنه‌وه) ای نمه لگه‌م
~ contouring	ضبط حواف الاملغم	زینک‌خستنی نم لاوته‌ولای نمه لگه‌م
~ conventional	املغم اعتیادیه - املغم تقلیدیة	نمه لگه‌می ناسایی - نمه لگه‌می ساکار
~ copper- rich	أملغم غنی بالنحاس	نمه لگه‌وی ده‌وله‌مه‌ند به‌مس

A

- delayed expansion	تمدُّد الاملغم المتأخر	کشانی نهمه لگه می دواکه وتوو
- dental	املغم سنی	نهمه لگه می ددان
- die	نمؤذج الاملغم	نمونه نهمه لگه م
- dispenser	مؤزج الاملغم	به شکوری نهمه لگه م
	مقسَم الاملغم	دابه شکوری نهمه لگه م
- expansion	تمدُّد الاملغم	کشانی نهمه لگه م
- fast- set	املغم سریع التصلب	نهمه لگه می خیرا ره قبوو
- file	مبیرد الاملغم	بریه نندی نهمه لگه م
- filling	حشوة الاملغم	پرکردنه روی نهمه لگه م
- fine- cut	املغم دقیق القطع	برشته ی نهمه لگه م
	املغم ناعم	نهمه لگه می ورود
- finger squeezing of	عصر الاملغم بالاصبع	گوشینی نهمه لگه م به پهنجه
- finishing	إنهاء الاملغم	تهوارکردنی نهمه لگه م
- flash	زوائد الاملغم	زیاده کانی نهمه لگه م
- flow of	انسياب الاملغم	بلازوبونه روی نهمه لگه م
- and condensation	رَضُّ الأملغم الیْدی	چرکردنه وه (کوتانه وه ای نهمه لگه م
		به دست
- hand mixing of	مزج الاملغم الیْدی	تینکه ل کردن نهمه لگه م به دست
- insertion	حشوروااملغم	پرکردنه وه (تینکردن ای نهمه لگه م
- kneading	عجنُ الاملغم	شینلانی نهمه لگه م
- manipulator=	صنحة الاملغم	داتاشه روی نهمه لگه م
- carver		
- matrix	مِسندة الاملغم	پالپنوده روی نهمه لگه م
		پالپشتی نهمه لگه م
- mechanical condensation of	رَضُّ الاملغم الی	چرکردنه روی نهمه لگه می
		میکانیکی
- micro- cut	املغم دقیق القطع	برشتی نهمه لگه می ورود
- mixing	مزج الاملغم	تینکه لکردنی نهمه لگه م
		-تینکه لدانی نهمه لگه م
- mixture	فریج الاملغم	تینکه لای نهمه لگه م

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ mortar	جُرْنِ الاملغم	هاره‌نی نه‌مه‌لگه‌م
~ mulling	مزج الاملغم بتدلیکه ضمن اصبع مطاطی خاص	تینکه‌لکردنی نه‌مه‌لگه‌م به‌شیلانی له‌ونیوان په‌نجدی لاستیکی تاییه‌تی
~ non- zinc	املغم خال من التوتیا،	نه‌مه‌لگه‌می بی‌زینک
~ overhung	املغم الزائد (خارج حدود الحشوة)	نه‌مه‌لگه‌می زنده (دورچو له‌سنوری پرکردنه‌وه‌که)
~, partially amalgamated = ~, pre- amalgamated amalgam pestle	املغم بملغم جزئياً	نه‌مه‌لگه‌می نات‌وار به‌نه‌مه‌لگه‌م بوو
~ plugger = ~condenser	مِسْحَن الاملغم مِذْكَ الاملغم	دوسک (بو تینکه‌لکردنی نه‌مه‌لگه‌م) چه‌سپیننه‌ری نه‌مه‌لگه‌م چرکه‌ری نه‌مه‌لگه‌م
~ polishing	صقل الاملغم - تلميع الاملغم	مشترک‌الکردنی نه‌مه‌لگه‌م - بریسکاندنی نه‌مه‌لگه‌م
~ properties	خواص الاملغم	روه‌شته‌کان (خاصیه‌ته‌کان‌ای نه‌مه‌لگه‌م
~, quaternary	املغم رباعی (زئبق وثلاثة معادن)	نه‌مه‌لگه‌می چواربی (جیوه و سی کانزا)
~, quinary	املغم خماسی (زئبق واربعة معادن)	نه‌مه‌لگه‌می پیننجبی (جیوه و چوار کانزا)
~, regular- set	املغم اعتیادی التصلب	نه‌مه‌لگه‌می ناسایی ره‌قبوون
~, reinforced	املغم مقوی	نه‌مه‌لگه‌می به‌هیزکراو
~ requirements	مُتَطَلِّبات الاملغم	پیداویسته‌کانی نه‌مه‌لگه‌م
~ restoration	حشوة الاملغم	پرکردنه‌وه‌ی نه‌مه‌لگه‌م (پرکردنه‌وه به نه‌مه‌لگه‌م)
~, silver	املغم الفضة	نه‌مه‌لگه‌می زیو
~, slow- set	املغم بطی، التصلب	نه‌مه‌لگه‌می خاورو ره‌قبوون
~, spherical	املغم کرری	نه‌مه‌لگه‌می گژیی
~ spoon	ملققة الاملغم	که‌وچکی نه‌مه‌لگه‌م
~, squeezing of	عصر الاملغم (لتخليصه من الزئبق الزائد)	گوشینی نه‌مه‌لگه‌م (تاکو جیوه زیاده‌که‌ی پروات)

A

- tablets	اقراص الاملفم	خدیله که (دهنکه) نه مه لگه
- trituration	مزج الاملفم	تیکه لکردنی نه مه لگه
- ultra- cut	سحق الاملفم	- هارین (کوتان) ای نه مه لگه
- ultrasonic condensation of	املفم فائق القطع (فائق النعومة)	هاریاره (برشته) زرد ووردی نه مه لگه
- ultrasonic condensation of	رص الاملفم	چرکردنه وی نه مه لگه به
- ultrasonic vibrator of	فوق الصوتی	ژور (سورو) دهنگی
- ultrasonic vibrator of	ار فوق السیمی	یان به ژور (سورو) بیسته نی
- vibrating instruments	هاز الاملفم	له رینوکی نه مه لگه می
- vibrator amalgamation	فوق الصوتی	سورو دهنگی
- vibrator amalgamator	ادوات (رص) الاملفم الهزازه	تامیره کان (که ل و په له کان) ای نه مه لگه (اره شینر (له رینوکی)
- amalgamator	هاز الاملفم	له رینوکی (اره شینر) ای نه مه لگه
- amalgamator	تملفم (تشکل ار مزج الاملفم)	به نه مه لگه (کردن) بورن
- amalgamator	مُلفم	نه مه لگه مین (جیره جوشین)
- amalgamator	(جهاز مزج الاملفم)	نه مه لگه مینکر
- amalgamator	غیاب المضغ	(نامیری تیکه ل کردنی نه مه لگه)
- amalgamator	(فقد القدرة على المضغ)	نه مانی توانای جوین (هارین)
- ameloblast	مُصور المیناء (خلیة)	خانه دانه (دروستکر) ای مینا
- ameloblastoma	ورم مینانی	(پیکه پنه) ای مینای ددان
- amelocemental	مینانی ملاطی	لوو (گموز) ای مینایی
- amelodental junction	ملتقی المیناء بالعاج	چیمه نتوی مینایی
- amelogenesis:	تشکل المیناء:	بده ککه یشتنی مینا عاج
- imperfecta	تشکل المیناء المعیب	دروستورنی مینا
- amputation:	بتر (استنصال جزئی):	سینکھاتی مینا:
- pulp ~	بترلب السن	دروستورنی مینای ناته وار
		قرتاندن - برینه ره: (لیکرده نه وی به شیک)
		قرتاندنی کرۆکی ددان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

amyloblast = <i>ameloblast</i>	خلية مصورة المينا.	دنه دروستکوری مینا
amyloid	شبه النشا (نشوی)	رښ نیشاسته (نیشاسته بی)
anabolism	تصرف رابع - تصرف ارتقائی (ابتداء)	رښه پال - پیکهینه رده کردار
anaemia = anemia	فقر الدم	کم خونینی
anaerobic	لاهوایی	بی هوا نهژی (بی با)
anaesthesia:	تخدير:	سر کردن، بهنج (بی هستی):
block ~	تخدير حاجز (تخدير ناحیوي)	بهنجی داخران - بهنجی به ربه ست - بهنجی گیران (بهنجی ناوچه بی)
extra- oral ~	تخدير من خارج الفم	بهنج له دهره دی دهمره
general ~	تخدير عام	بهنجی گشتی
infiltration ~	تخدير بالارتشاح	بهنج به بینداجوون (بهنجی ناوچه یه کی بیجوون) (په لهاویشتن - تهنینه رده)
inhalation ~	تخدير بالاستشاق	بهنج به هه ناسه ودرگرتن (ههوا هه لمرین)
intra- oral ~	تخدير من داخل الفم	بهنج له ناو دهمره
intravenous ~	تخدير داخل الوريد	بهنجی ناو خونینه ر
local ~	تخدير موضعی	بهنجی جیگه بی
neural ~	تخدير عصبی	بهنجی دهماری (بهستن)
= block ~	- تخدير حاجز	- بهنجی ناوچه بی
refrigeration ~	تخدير بالتبريد	بهنج به سار کرده رده
regional ~	تخدير ناحیوي	بهنجی ناوچه بی
surface ~	تخدير سطحی	بهنجی (رودپوش) رودی
topical ~	تخدير موضعی	بهنجی جیگه بی
analgesia:	تسكين الالم - فقدان الالم	نازار برین - نازار شکین
dental ~	- بطلان الالم تسكين سني	- نازار کهم کرده رده - بی نازاری که مکرده رده (هینور کرده رده) ی نازاری
analgesic = <i>analgetic</i>	مُسکن الالم	نازار هینور کرده رده - نازار شکین

A

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

analgia	غياب الام	نه‌مانی نازار
analysis	تحليل	شیکردنه‌ره
anamnesis	۱- ذکرى ۲- تاریخ الحالة المرضية	۱- بیره‌وری ۲- رزؤ (به‌رواری) حالتی نه‌خوشیه‌که
anaphylaxis	تاق- استهداف (فرط الحساسية)	هه‌ستیاری به‌هیتز (کوشنده)
anaplasia:	سوء تَکُون او ارتدادی:	ناته‌واویی دروستبون -تیکچونی دروستبون:
- of tooth enamel	سوء تَکُون مینانی (میناء السن)	تیکچونی دروستبونی مینای ددان
anatomic = anatomical	تشریحی	توینکاری (په‌یوه‌نده توینکاریه‌وه)
anatomic root	جذر تشریحی (القسم المغطی بالملاط)	ره‌گی توینکاری (نه‌و به‌شهی به‌چیمه‌نتؤ داپؤشراوه)
anatomical crown	تاج تشریحی (القسم المغطی بالمیناء)	که‌لله‌ی ددانی توینکاری - (تاج) ی ددانی توینکاری (نه‌و به‌شهی به‌مینا داپؤشراوه)
anatomy	تشریح (علم التشریح)	توینکاری (توینکاری زانی)
anchor	مُثَبَّت	چینگیر کراو - چه‌سپار
anchorage	تثبیت	چینگیر کردن - چه‌سپاندن
ankylosis = ankylosis	التصاق	پینکه‌ره‌لکان - پینکه‌ره چه‌سپاندن
aneurysm	أم الأم	دایکی خوین - کیسه خوین
angeitis = angitis	إلتهاب الوعاء	لوله هه‌ر
angina:	خُنَاق / ذبحة:	- خنکان (نازاری کوشنده) - کوژه - خنکی - دره:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Ludwig's ~

Ludwig: 1790-1865

German surgeon

=(a rare but severe form of cellulites of floor of the mouth, spreading to the pharynx)

خناق لودویج

خنکیی لودویج (به‌هزی ناسانی

هردولای زَیر شه‌ویلگه‌ی خوارده)

~ pectoris

خناق الصدر- ذبحة صدرية

سنگه کوژه- سنگه دره

Plaut's ~

=Vincent's ~

Plaut: 1858-1928'

German physician

Vincent: 1862-1950'

French physician and bacteriologist=(acute ulcerative tonsillitis)

خناق بلاویت- خناق فسان

خنکیی پلاویت-خنکانی فسنت

= التهاب اللوزتین الثقرحی

= هه‌وی تیژی زامداریی نالوده‌کان

الحاد

angiofibroma

ورم عرقی نیحفی

لوله لوی ریشالیی

angioma

ورم عرقی (وعانی)

لوله لوو (بوزیه گمزل)

angle:

زاویه:

گوشه:

acute ~

زاویه حادة

گوشه‌ی تیژ

alveolar ~

زاویه سنخية

گوشه‌ی نِسکی ددان

bevel ~

زاویه الشطَب

گوشه‌ی لیژ

circumferential ~

زاویه محیطية

چینه گوشه (چینه‌ی دهراندور)

cuspid ~

زاویه الحدبة

گوشه‌ی نوک (که‌سپ)ی ددان

incisal ~

زاویه قاطعة

گوشه‌ی بره‌ر

obtuse ~

زاویه منفرجة

گوشه‌ی کراوه

ramus ~

زاویه الرأء

گوشه‌ی لاشه‌ویلگه‌ی خواروو

right ~

زاویه قائمة

گوشه‌ی وه‌ستار

angular:

زاوی:

کوشه‌یی:

~ stomatitis

التهاب الفم الزاری

هه‌وی گوشه‌ی دهم

-التهاب الفم الضّواری

-لغاردی ده‌مه‌سو

angulation

تزوئی - میل

گوشاندن (به گوشه‌بوون) - پیچ

خواردن

A

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

aniso -	بادئة تعني:	پيشگر به مانای:
	اختلاف في الحجم - عدم تساير الحجم	قهاره جياوازی - قهاره ناچورن يهك
anisodont	غير متساير الاسنان - غير منتظم الاسنان	ناچورن يه‌کی ددانه‌کان - نارېک وپنکی ددانه‌کان
anisognathous	متباين الفكین	ناچورنیه‌کی هه‌ردوشه‌ویلگه
ankylocheilia	التصاق الشفتين	لکانی لیو (پنکه‌وه‌لکاوی هه‌ردو لیو)
ankyloglossia = tongue tie	إرتباط اللسان - التصاق اللسان	زمان به‌ستراو - زمان پيالکار
ankylosis:	إلتصاق - إلتحام:	پنکه‌وه‌لکار - پنکه‌وه‌چه‌سپار:
bony ~	إلتصاق عظمی	پنکه‌وه‌لکانی نیسکی
fibrous ~	التصاق ليفي	پنکه‌وه‌لکانی ریشالی
ankylotomy	خزَع الإلتصاق (تحریر رباط اللسان جراحياً)	نازاد (ردها) کردنی زمان به‌برینی ددزوله‌ی ژیر زمان به‌نه‌شته‌رگه‌ری
anneal	یلدن، یلین (یزیل سقایه المعدن)	نهرم کردنی کانزا (لابردنی نارداوی کانزا)
annular	حلقي	لووله‌یی
anode	قطب موجب (کهرباء)	جه‌مسهری نهری (+) (کاردها)
anodontia	غياب الاسنان	بی ددان (نه‌بوونی ددان)
anodontism	غياب براعم الاسنان	نه‌بوونی چوزکانی ددان
anodyne	مُسکن للالم	هینورکه‌روه‌ی نازار
anomaly	شذوذ - إضطراب	دزیوی - تی‌کچوون
anorexia	فقد الشهية	نه‌خوری (نه‌مانی نارده‌زوی خواردن)
anosmia	فقد حاسة الشم	نه‌مانی هستی بو‌نکردن
anterior:	امامي:	په‌یوه‌ند به‌پیشه‌وه:
~teeth	اسنان امامية (قواطع وانياب الفكین)	ددانه‌کانی پیشه‌وه (برده‌و که‌لبه‌کانی هه‌ردوشه‌ویلگه)
anteroc(c) lusion	اطباق امامی	جوتبوونی ددانه‌کانی پیشه‌وه

فهرهه نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

anthracosis linguae = <i>black tongue</i>	اللسان المُفحَّم - اللسان الاسود	زمان به خه لووزبوو- زمانی رهش
anthrax	الجمرة الخبيثة	هه وه پيسه - ره شه - ناگره
anti-	بادئة تعنى: ضد- مضاد- مانع	پيشگر به ماناي: دژ- ريگر
antibacterial	مضاد الجراثيم	دژ به كتر يا -دژه ميكروژب
antibodies	أضداد	دژته نه كان
antibiotics	مضادات حيوية	دژه زينده
anticalculous	مضاد القلع	دژه كلس
anticarious	مضاد النخر	دژه كلور
anticoagulant	مضاد التخثر	دژه مه بين
anticus	امامى (لاتينية)	پيشه ره بي (به لاتيني)
antidote	ضد السم	دژه ژار
antienzyme	ضد الحميرة	دژه نه نزييم
antifebrile	ضد الحمى	دژه تا
antigen	مُكوته الضد	دژه به پيدا كره-دژه ژييين
antilithic	مضاد القلع	دژه كلس- دژه به رد
antiodontalgic	مُسكن سني	هيئوهر كه ره ودي نازاري ددان
antiseptic:	معقم- مطهر- مانع العفونة:	پاكز كه ره- خاوينسكه ره - دژه پيسبون:
~ gargle	غُرغرة مُطهرة	تنبوهره ره پاكز كه ره وه - غه ره غه ره خاوينسكه ره
antisialagogue	مُحدّ التعليب (مُحدّ افراز التعليب)	سنوردار كه ره دي ليك دهر دان - دژه ليك دهر دان
antisialic	مانع التعليب	دژه ليك رژان- دژه ليك دهر دان
antitoxin	ترياق، مضاد للسم	دژه ژار- دژه ژهر- ژار كوژ
antitrisimus	مانع إنغلاق الفكين بتشنج عضلاتها	دژي شه ويلگه داخستق به گرژبووني ماسولكه كانيان
antral:	جيبى:	په بيو دنده گيرفانى شه ويلگه ره:

A

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ fistula	ناسور الجیب	رتره‌وی دوده‌رچه‌یی (فیسجیولای) گیرفان
antritis	التهاب الجیب	گیرفانه سو- هوری گیرفانی شه‌ویلگه
antro- oral	فمی جیبی	ده‌میی گیرفانی
antroscope	منظار الجیب	دوربینی (گیرفان) لوج
antrum:	جیب- جوف- غار:	گیرفان- بزشایی (که‌لین)- نه‌شکه‌وت:
~ of Highmure	غارخیمور	نه‌شکه‌وتی خه‌یمور
=maxillary sinus	=الجیب الفكی العلوی	=گیرفانی شه‌ویلگه‌ی سه‌ورو
anus	شرح	کزم
anvil	سندان	ده‌زگا
aperture:	فتحة- منفذ- ثقب:	ده‌رک- که‌لین- کون- دهرچه:
mouth ~	فتحة الفم	ده‌رکی دم (ده‌رچه‌ی دم)
apex	ذروة- قمة	پزیه- لوتکه- سه‌ر
apexigraph = apexograph	اداة تعیین موقع وحجم الذروة	ناسیری ده‌ستنی‌شان‌کردنی شوین و قه‌باره‌ی لوتکه
aphasia	حبسة	نه‌گوئی- زمان‌گیران
aphemia	فقد (غياب) النطق	نه‌مانی ناخارتن
aphonia	بُحّة- فقد الصوت	ده‌نگ نه‌مان
aphtha	قلاع	برینی نارده‌م (به‌نازار) (زیپکه‌ی نارده‌م)
aphthosis	داء القلاع	ده‌ردی برینی نارده‌م (ده‌ردی زیپکه‌ی نارده‌م)
aphthous:	قلاعی:	په‌یوه‌نده‌ی برینی نارده‌م:
~ stomatitis	التهاب الفم القلاعی	ه‌وری برینی نارده‌م
apical:	ذروي- قعی:	پزیه‌یی- لوتکه‌یی:
~ abscess	خُراج ذروي	دوه‌ئی لوتکه‌ی ره‌گی ددان
~ foramen	ثقبه ذروية	کونی پزیه‌ی ره‌گی ددان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

apicectomy	استئصال الذررة (جراحة قطع الذررة)	نهشتهر گه ربی لیکنر دهنه ربی پویه ربی ره گبی ددان
apico- = <i>apicoectomy</i> = <i>apicectomy</i> = <i>apicotomy</i>	بادنة تعنی: ذررة	پیشگر به مانای: پویه ربی ره گ
aplasia	فقد التصنع-إنعدام	دورسته نبون - نه نبون
apo-	بادنة تعنی: من- منفصل- بعيداً عن	پیشگر به مانای: - جیاله - دورله
apocrine	مفرزة	گهنده نارهقه رزین
aponeurosis	صفاق (غشاء عضلی)	ماسولکه ریز (په ردهی ماسولکه)
apophysis	نتو- ناتو	چوکلده - چقل (به رزایی)
apoxesis	تجریف- جرف- کشط	کراندن- رامالین
apparatus	جهاز	نامیزر (دهزگا)
masticatory ~	جهاز المضغ	دهزگای هارین- دهزگای جووین
appearance	مظہر- ظهور	رؤخسار- سه ره له ددان- دهزگوتن
appliance:	جهاز- اداة:	نامیزر- نامراز
fixed ~	جهاز ثابت	نامیزری جیگیر (نه جول)
orthodontic ~	جهاز تقویمی	نامیزری رأستکردنه ره
removable ~	جهاز تزوع (قابل للنزع)	نامیزری ناجیگیر (بجول: دهر بهینریت له دهم)
application	تطبیق- استعمال	کردهنی - کرده- به کارهینان
applicator	أداة التطبيق	نامرازی به کارهیننه ر
aposition	دمج- ضم- إضافة	به به که ره لکان - خسته سه ر
approximal = <i>proximal</i>	ملاصق - مجاور - متقارب	به به که ره لکاو - دراوسی - نزیک له به ک
apron:	رزرة منترز (غطاء واق للمصدر والبطن):	به روانکه (بز پاراستنی سنگ وسک):

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

A

dental patient ~	منزر للمريض السنى	به‌روانكهی نه‌خوشی ددان
operator ~	منزر الممارس	به‌روانكهی كاركهر
lead ~	منزر رصاص (واقّ للاشعة)	به‌روانكهی قورقوشم (بۆ پاراستن له تيشك)
aptyalism	غياب اللعاب - نقص اللعاب	نه‌مانی ليك - كه‌می ليك
aqua:	ماء (لاتينية)	نار (به‌لاتینی)
~ destillata	ماء مقطر	ناری دلتوینترار
arbor	مخوّر (عمور العجلة)	ته‌ره‌ر (ته‌ره‌ری پیتچكه)
arch:	قوس:	كه‌وانه:
alveolar ~	قوس سنخية	كه‌وانه‌ی نیسکی ددان
bar, ~	عارضه قوسية	راسته كه‌وانه (كه‌وانه‌ی راست) (توله كه‌واته)
dental ~	قوس سنية	كه‌وانه‌ی ددانیی
zygomatic ~	قوس عذارية (وجنية)	كه‌وانه‌ی كولمبی
arch bridge= span bridge	جسر قوسي = جسر ذراعي	پردی كه‌وانه‌یی = پردی بالیی
area:	منطقة - ناحية:	ناوچه - شوین - جینگه:
denture bearing ~	منطقة ارتكاز الجهاز السني	شوینی گرتنه خوی تاومی ددان
denture supporting ~	منطقة دعم الجهاز السني	شوینی پالیشتی تاومی ددان
post- dam ~	منطقة السد الخلفي	ناوچه‌ی به‌ریه‌ستی دواوه
=posterior palatal seal ~	منطقة السداد الخنكي	ناوچه‌ی هه‌وابری مه‌لاشوری دواوه (ناوچه‌ی به‌ریه‌ستی مه‌لاشویی)
pressure ~	منطقة الضغط	جینگه‌ی په‌ستان
relief ~	منطقة رفع (ازالة) الضغط	جینگه‌ی په‌ستان لابردن
Arkansas stone	حجر اركنساس	به‌ردی نه‌ركه‌نساس (به‌ردی هه‌سان بۆ تیشك‌گرتنه‌وه‌ی نامرازه‌كانی برینی ددان)
arm:	ساعد - ذراع - عنصر	بال - قوّل - بازوو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bar clasp ~	ساعد الضمة ذات العارضة	بالی قولای ریلک- بالی توله قولاپ
circumferential clasp~	ساعد الضمة المحیطة	بالی قولای چینودی (بالی کلاسی چینودی) - بالی چینوه قولاپ
retention ~	ساعد التثبيت	بالی جیگربون
armamentarium	معدات الطیب (من كتب. اجهزة، ادوات)	که لوبه لی (نوشدر) پزشکی (له پهرتوک، ناصیر، که ره سه)
aromatic arrangement	عطري ترتيب- تنضيد- رصف- نظم	عه تری (نهرزماتی) ریکختن- ریز کردن
arrest:	توقف:	ودستان:
cardiac ~	توقف القلب	دل و دستان
arrow point tracing =Gothic arch tracing	أثرُ راس السهم - الاثر الزاوي (صناعة الاسنان)	کیشانی (دیاریکردنی) سه ری تی - کیشانی که وانه ی (سه ری گوشه ی گوسیک (له دروستکردنی دداندا)
arsenic	زرنیخ- زرنیخی	زهرنیخ
ateriosclerosis	تصلب الشريان	ره قیوونی خوینبه ر
arteritis	التهاب الشريان	خوینبه ره هه ر
artery:	شريان:	خوین به ر:
temporal ~	شريان صدغي	خوین به ری لاجانگ
arthral	مفصلي	جومگه بی
arthralgia	الم المفصل	نازاری جومگه
arthritis:	التهاب المفصل:	جومگه هه ر:
rheumatic ~	التهاب المفصل الرئوي	جومگه هه ری روماتیزمی جومگه هه ری (باداری)
arthrochondritis	التهاب العضروف المفصلي	هه ری کرکراگه ی جومگه بی
arthrodynia = arthralgia		
arthrolith	حصاة مفصليّة	هه ری جومگه
arthropathy	اعتلال مفصلي	دهرد (تیکچورن) ی جومگه
arthro plasty	تصنيع المفصل	درست کردن (جوانکار) ی جومگه
arthrostitis	التهاب العظم المفصلي	هه ری نیکسه جومگه
articular:	مفصلي:	جومگه بی:
~ bone	عظم مفصلي	نیکه جومگه بی

A

- fossa	حفرة مفصليّة	چالنی جومگه‌یی
articulating:	یشمفصل -یعض -عض:	به‌جومگه‌بوون (به‌یدک گه‌یشتن) -جوتبوون -گاز گرتن (نه‌یگه‌زی):
- paper articulation:	ورق عض ۱- تفصل ۲- تضید الاسنان (فی صناعة الاسنان):	کاغه‌زی گازگرتن ۱- جومگه به‌ند ۲- ددان رینکسخت (له‌دروستکردنی دداندا):
tempromandibular articulation	تمفصل (مفصل) فکی صدغی	جومگه (جومگه‌به‌ندی کاکیله - جومگه‌ی شه‌ویلگه‌و لاجانگ
articulator:	۱- مفصل ۲- مطبق:	۱- جومگه‌دار ۲- نامیری جومگه‌دار:
crown and bridge ~	مطبق التيجان و الجسور	جومگه‌داری کیف و پردی ددان
full denture ~	مطبق الجهاز الكامل	جومگه‌داری تاقمی ددانی ته‌واو
partial denture ~	مطبق الجهاز الجزئي	جومگه‌داری پارچه‌ تاقم
artifact	۱- صُنعي ۲- تشوّه - خادعة	۱- دروستکراو - مرزفکرد ۲- تینکچوون (شیتووا)
artificial	اصطناعي - صُنعي	ده‌ستکرد - دروستکراو
asbestos	اسبيستوس	نه‌سبستوس
ascending	صاعد	سه‌رکه‌وتوو - هه‌لچوو - هه‌لکشار
asepsis	طهارة - لاعفونة	پاکژی - ناپیسی - نا‌بوگنی
aseptic	مُطهر -طهور	پاکژ -پاکژکراو - پاکژکرد
aspect	۱- وجه - راجهه ۲- مظهر - مفهوم ۳- هيئة - مظهر	۱- روو - رووکه‌ش ۲- روخسار - چمک ۳- شیتوه‌ی دده‌کی - سه‌ره‌لندان
asphyxia	اختناق	خنکان
aspirate	يُمص - يمتص - رشاقعة	هه‌لی ده‌سزیت - دده‌وارده

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

aspirating needle	إبرة ماصة- إبرة المص	دەرزى هەلمژین
aspiration:	۱- امتصاص	۱- هەلمژین - هەلمهینجان
	۲- تنفس - استنشاق:	۲- هەوا هەلمژین - هەناسە وەرگرتن:
artificial ~	تنفس اصطناعي	هەناسەى دەستکرد
aspirator:	مُصِّصٌ	هەلمژەر - هەلمژە
	مِصَّةٌ	کەرسەى هەلمژین
	مصاصة:	مژە:
root canal ~	مخ قناة الجذر	هەلمژەى کەنالی رەگ
surgical ~	مخ جراحی	هەلمژەى نەشتەرگەری
assimilate	۱- يتمثل	۱- زیندەپال دەبیت
	۲- يهضم	۲- هەرس دەبیت
	۳- يشابه	۳- لینی دەچیت (لەبەك دەچیت)
assimilation	۱- تمثيل غذائي	۱- زیندەپال، خۆراك مژین (هژین و شیکردنەرە)
	۲- تمثل	۲- لەبەك چوون - لیتکچوون
assistant:	مُساعد- مُساعدة- مُعين:	یاریدە دەر:
dental ~	مُساعدة سنية	یاریدە دەری ددان
assorted	مُنوع- مُشكَل	جۆراوجۆر - تێكەل
asthenic	مُنهوك (مُتعب)	ماندور (هیلاك)
	ضعيف (مضعف)	لاواز (لاوازیور)
astomia	غياب الفم	بێ دەمی
	(غياب ولادی لفتحة الفم)	(نەبونی کونی دەم لە کۆرپەدا)
astrigent	قابض (للاوعية)	گرفتە (گرفتکەرە) (بۆ لولەکان)
asymmetrical	لاانتظامية- غير متناظر	نارێکانه - ناچونیه کانه
asymmetry	عذم التناظر	نارێکی - ناچونیه کیی
asymptomatic	بدون أعراض	بێ نیشانه
	- بدون شکوى	- بێ سکاڵا
ataxia	اضطراب الحركة	شیناوی (جولە) پەوت
	-رنج	-لاره‌لاره (بەلاداگەرتن)

A

atelo-	بادئة تعنى: سوء التشكل -نقص النمو	پيشگر به مانه‌ی: شيواری پيکهاتن (دروستیون) -که‌م و کوری گه‌شه
atelocheilia	سوء تكون الشفة -نقص نمو الشفة	شيواری دروستیونی لیو -که‌م و کوری گه‌شی لیو
ateloprosopia	سوء تكون الوجه	شيواری دروستیون (پيکهاتن‌ای بدو
atmospheric: ~ pressure	جوى (الهواء حول الارض): ضغط جوى	که‌شیی (هه‌وای سه‌رزوی): په‌ستانی که‌ش (هه‌وا)
atoxic	لاسام-غرسام	نازه‌هر-بی‌ژه‌هر
atrophy:	ضمور:	پورکاندنه‌ره:
muscular ~	ضمور عضلي	پورکاندنه‌ره‌ی ماسولکه‌یی
unilateral facial ~	ضمور وجهی وجید الجانب	پورکاندنه‌ره‌ی په‌کلایی رور (ده‌موچار)
attached	ملتصق	پینودلکار
attachment:	۱- ارتباط ۲- رابط- مُرتکز ۳- رصلة- اتصال:	۱- پيکه‌ره لکاندن ۲- پینودلکان- پالپست- راگرکه ۳- به‌یه‌کگه‌یشتن- پینودلکین:
frictional ~	رصلة احتكاكية	به‌یه‌کگه‌یته‌ری لینکشان
attraction:	جذب- تجاذب - اقتراب- تقارب:	یه‌کترکیشکردن - راکیشکردن - نزیکیوننه‌ره:
~ of the jaws	اتجذاب الفكین	یه‌کترکیشکردنی هه‌روره‌ویلگه
attrition	خلك- جرش سحل- تاكل	کراندن- هارین سوران- داخوران
auditory	سمعي	بیسته‌نی
agnathus	ثنائی الفك السفلي	شه‌ویلگه‌ی خواری دووانیی
aural	أذني	گوینچه‌یی

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

auric	ذهبی (لاتینی)	زیری (نالتونی) (به لاتینی)
auricle	۱- اذنیة (- القلب) ۲- صیوان (- الاذن الخارجیة)	۱- گویچکه له (- سی دل) ۲- گویچکه له (- سی گویی دهرده) گویی پهره (پهره کدی گویی)
auriculotemporal	اذنی صدغی	گویچکه بی لاجایی
aurification	تذهیب	به زیر کردن
auto -	بادنة بمعنى: ذات- ذاتی	پیشگر به مانای: خو- خویی (له خووه)
autoclave:	عم موصل- (ارتوکلاف) - (جهاز تعقيم بالبخار المضغوط)	گهرخانه (نامیری پاک کردن به هه لمی په ستینراو) - نوتو کله یف
~ furnace	فرن عم مرصد - فرن اتوکلاف	کوورهی گهرخانه
autogenous	ذاتی المنشأ	خویه بیدابوو - خو خو لقاوو (خو پیکهاتوو)
automatic	آلی	خو کار (خو کار)
~ maller	مطرفة آلیة	چه کوشی خو کار (چه کوشی خو کار)
autopolymer	ذاتی التماثر (نتاج اتحاد ذرتین او اکثر من نفس المادة) وبشکل ذاتی)	خو پزلیسه (ناریته ی فربه ش، ناریته ی بنه ما چه ندجاره)
autopolymerization	تماثر ذاتی	خویه نه رین
autotrophic	ذاتی الاغذاء - ذاتی النمو	خو ژین - خو گه شه
auxiliary	إضافی - مساعد - احتیاطی	پتر (زیاتر) - سه ربار - یاریده در - یه ده کیی
average	متوسط - نسبی - معدل	تیکرا - تیکرایی
avitaminosis	عوز الفیتامین	که می یتامین
axial:	محوري:	ته ودریی:
~ angla	زاوية محورية	گوشه ی ته ودریی (ته ودره گوشه)

A

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

axio-

پیشگر به‌مانای: تهور
بادنة بمعنى: محور
(به‌تاییه‌تی تهوری ددانی دریزی) (خصوصاً محور السن الطولانی)

~ pulpal

تهوری کوزگیی
محور لبی

axis

۱- تهور
۱- محور

axle tooth

۲- بربردی دوره‌می مل
۲- الفقرة الرقبية الثانية

= *axle tooth*

ددانی نازل (نارینکی کونی خرنیه)
سن الجزع (تسمیه قدیمه للرحی)

B

baby teeth	اسنان الطفل -اسنان الرضيع	ددانه کانی (مندانال) به به (- ساوا) -ددانه کانی شیر خوره
bacillary	عصوي	چیلکه بی
bacillus: Vignal's ~	عصوي - أنجوبي: أنبوبيات فيغنال (الشعريات الرقيقة الفموية)	چیلکه بی - لوله بی: چیلکه کانی فیگنال (ده زوله به باریکه کانی ناردهم)
back: ~ action ~ action clasp	خلف: فعل خلفي ضمة ذو فعل خلفي	پشت: کاری پشته ره قولابی به ره پشت کار
backing	ظاهرة الخلفية المعدنية التي يتركز عليها الوجه الخرف للتاج	پالپشت (کانزای پشته وهی کیفی ددان که ماده دهی چینی "سه دهف" نه گرتته خور)
bacteraemia	تجرثم الدم	به کتربا بونی خونین - به کتربا زانه خونین
bacterial: indocarditis, subacute ~	جرثومي - بكترياني: التهاب الشغاف الجرثومي	خوره بی - به کتربایی: نار پوزه دله ههوی به کتربایی
~ mucinous plaque bactericide	لوحه مخاطية جرثومية قاتل الجرثوم (البكتريا) -مستلف الجرثوم (البكتريا)	په لهی لینجی (ترشه لوزکی) به کتربایی خوره (به کتربا) کوزه -له نار بهری (به کتربا) خوره
bacteriostat	صاد لنمو الجرثيم	گه شه وه ستینی (خوره) به کتربا

Baelz's disease	داء بیلز (ظهور حطاطه غیر مؤلمة فوق الفشاء المخاطي ائشفوي)	دردی بیلز (ددرکهوتنی هدلز له پینیکی بین نازار له‌سه‌ر روپوشی لیو)
balance:	۱- میزان ۲- توزان:	۱- ترازور ۲- ترازور کردن (هاوسه‌نگی):
alloy- mercury ~	میزان الخلیطة و الزئبق	ترازوی کانتراو و جیوه
balanced occlusion	إطباق مُوازن	داخستن (جوتیبورن ای هارسه‌نگ
balancing:	موازن:	ترازو (هارسه‌نگ) - هارسه‌نگ کردن:
~ contact	تماس موازن	به‌یه‌کگه‌یشتن (به‌رکه‌وتن ای هارسه‌نگ
bald tongue	لسان أملس	زمانی لوس
ball:	کُرة:	توپ:
~ and socket	کُرة و تجویف	توپ (گو) و بوشایی
~ bearings	کرات التحمیل (بول برین)	گوهه‌لگه‌ره - هه‌لگه‌ری گُودار (بولبیزین)
band:	۱- طوق (شریط محیط بتاج ائسن) ۲- شریط ۳- حزمة:	۱- به‌ند (قه‌بید به‌ده‌وری چیبودی که‌لله‌ی ددان) ۲- پشترین (شریت) ۳- گورزه (چه‌پکه):
matrix ~	مُسندة شریطیة (طوق لاسناد مادة حشوة ائسن)	به‌ندی شریتی (قه‌یدی پالپشت بز نارکاره‌ماده) بونونه: پالپشت بو پرکردنه‌وی ددان
bandage:	۱- ضامد ۲- تضمید:	به‌ستر (پینچه‌ر) به‌ستن (پنجان):
jaw ~	ضامد الفك	به‌ستری شه‌ویلگه
bang= bangué	بنج -ماده‌ی مُخدرة	به‌نج -ماده‌ی سرکه‌ر
bar:	قضیب- عارضة:	تورژ - میل:
arch ~	عارضة قوسیة	تورلی (میلی) که‌وانه‌یی-تورله‌که‌وانه
labial ~	عارضة شفویة	تورلی لیوی- (تورلی دیوی لیو)
lingual ~	عارضة لسانیة	تورلی زمانی

B

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

palatal ~ =palatinal ~	عارضه حنکیه	توولی مهلاشویی
bar clasp:	ضمه عارضه:	توله (میله) قولاپ:
bar clasp arms	أذرعة الضمة العارضة	باله کانی توله قولاپ
barb	نتوء- ناتنة (بروز علي مقبض الاداة السنية لمخ تزلقها)	چوکلہ- نوک (به رزاییه کی بچوک له سه نامرزی ددان رنگره له خزانی)
Barlow's disease	داء بارلو (الإقربوط الطفلي)	دهدی بارلو (نهمکه ریوتی مندایی)
baro -	بادنة بمعنى: ضغط- ثقل- وزن	پیشگر به مانای: پهستان- فشار کیش- قورسایی- بارتایی
barodontalgia =aerodontalgia	ألم سني ضغطي (بسبب الارتفاعات العليا او الانخفاضات تحت البحر)	نازاری ددانی پهستانی = نازاری ددانی ههوایی (به هوی به رزبونه ده بیان نرمبونه ره ده بز ژیر ده ریا)
barrei	۱- جذع- جذع اسطوانی ۲- برمییل: ۳- طوق التاج السني المعدني:	۱- قه دینکی لوله بی ۲- پیپ- به رمیل ۳- قه یدی کاتزایی که للهی ددان:
barrier	حاجز- عائق- حد فاصل	به ند- به ربه ست- به ره ه لست- جیا که ره ده- ته بولکه- خاکریژ
Bartholin's duct: C.Bartholin, 1655- 1738 Danish anatomist= the larger of sublingual duct	قناة بارثولین (کبری الاقنية تحت اللسانية)	که نالی بارسولین (گه وره ترین که نالی ژیر زمان)
band	شریط	به ند- پشتین (قه ید)- شریط
baro	بادنة بمعنى: ضغط, ثقل, وزن	پیشگر به مانای: (پهستان, فشار) کیش, قورسایی بارتایی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Barton' bandage
J R. Barton, 1794-
1871 American
surgeon
=a figure-of-eight
bandage used in
fracture of the
mandible

ضمد بارتون

به‌ستری بارتون

=به‌سترنکه له شیوه پیتی هه‌شتی
نینگلیزی بز شکاری شه‌ویلگه‌ی خواروو
به‌کار دیت

basal (basic)

قاعدی، اساسی:

بنچینه‌یی، بنکه‌یی، بناغه‌یی:

~ bone

عظم قاعدی

بنکه‌ی نینک- بنکه نینک

~ cell

خلیة قاعدیة

بنکه خانه

~ layer

طبقة قاعدیة

بنکه چین (چینی بناغه)

~ ridge= *cingulum*

حافة قاعدیة= ارتفاع

بنکه لیوار= به‌رزایی زمانی پوکی

لسانی لثوی

~ seat

مرکز قاعدی

بنکه‌جینشین- بنکه پالپشت

base:

قاعدة

بنچینه- بنکه

قاعدی:

-تفت:

~, dentare

قاعدة الجهاز السنی

بنچینه (بناغه) ای تاقم

~, metal

قاعدة معدنیة

بنکه‌ی کانزایی

~, plastic

قاعدة لدنة

بنکه‌ی پلاستیکی- بنکه‌ی ناچیر

~, trial

قاعدة التجربة

بنکه‌ی په‌راوه

~ plate

صفیحة قاعدیة

ته‌به‌ق، (ته‌پ) (پلیت) ای بناغه (بنکه

ته‌به‌ق)

basi-basio-baso

بادئة تعنی: قاعدة-

پیشگر به‌مانای:

قاعدی

بناغه، بنکه، بنچینه- (بی)

basic:

قاعدی- اساسی:

بنچینه‌یی- سه‌ره‌کیی:

~parts

أجزاء اساسیة

به‌شه (پارچه) سه‌ره‌کیه‌کان

basilar= basal

قاعدی

بنچینه‌یی

basket cell

خلیة سلیة

خانه‌ی سه‌به‌ته‌یی

B

basket crown =(three quarter crown)	تاج سلی (شکل من ¼) (التاج)	تاجی سه‌به‌ته‌یی (کیفیکه ۳/۴ ی تاجی) ددان داده‌پوشیت)
basophil	مُحبب نلاس- اساسي التلون	سره‌کیه ره‌نگخواز-تفتخواز
Bazin's disease	دا. بازن	ده‌دی بازن
Bazin'n disease =leuko plakia(buccalis) Bazin: 1807-78: french physician	الطلي الابيض	پروکه‌شه سپی
bead	خرزة	مورر، دهنک
beaded	سبحي	ته‌زیچی - دهنکوله‌دار
beak:	منقار:	ده‌نووک- نووک:
forceps ~	منقار الکلاية	ده‌نووکي گاز
pliers ~	منقار المطرأة	ده‌نووکي پلايس
tweezers ~	منقار الملقط- منقار المنكاش	ده‌نووکي جفته- ده‌نووکي مقاش
beam	۱- رافدة(عارضنة معدنية ار خشبية) ۲- حزمة(حزمة ضوئية)	۱- به‌ریه‌سته کانتزا- ته‌خشی به‌ریه‌ست ۲- تیشک، تیروژده‌تیشک- گورزه تیشک
bearing:	وسادة- تحمیل -مرتکز-بحری -ضغط-دفع:	پالپشت- هه‌لگره -پالپینوده‌در- ناقار، ریزه‌در -په‌ستان- پالپینودان:
ball ~	كرات التحمیل	بولیرین (گوه‌لگره)
beeswax	شمع النحل- شمع عسلي	مینیوی هه‌نگ- مینیوی هه‌نگوین
bell-crown =(crown its diameter mesiodistally is much greater at its occlusal surface than at the cervix)	تاج جرسی (جرسی الشکل)	تاجی زه‌نگیی (زه‌نگی شینوه)
Bell shape	جرسي الشكل	زه‌نگیی شینوه

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Bell's pulsy (Bell: 1774- 1842 <i>Schottish</i> <i>physiologist</i>) =peripheral facial paralysis	شلل بل (شلل وجهی محیطی) -لقرة العصب الوجهی	نیفلیجی بینل (نیفلیجی رووی چیو دیکی) = نیفلیجی ددماری رووی
belt:	حزام، خیط:	پشتینه - قامچی:
engine ~	خیط المحرك -حزام المحرك	قامچی مه کینه -پشتینه ی بزوبین
benign:	سلیم - لاختیث - حمید:	پاک (ساغ) - ناپیس - بیتاوان - بینوئی:
~ syncope	اغماء سلیم	بورانه روی ناسایی
~ tumour	ورم سلیم	لوری ناپیس
Bennett angle (Bennet: 1870- 1947: <i>British dentist</i> (an angle formed during lateral movement of the mandible between the sagital plane and the path of condyle)	زاویه بینیت	گوشه ی بینیت
bevel:	۱- شطب - شطف: ۲- میل:	۱- لیژی: ۲- لادان (لاری):
acute ~	شطب حاد	لیژ (لاری) تیژ
bi-:	بادنه تعنی: شانی - مضاعف	پیشگر به مانای: دوران -دورانی (جووته) -دورهینده (دورنه رنده)
bib:	صدریه:	به روانکه:
patient ~	صدریه المریض	به روانکه ی نه خوش
bibeveled	شانی الشطب (مشطوب من طرفین)	دروانه لیژیو لیژ له دورلاوه
bicameral	شانی الجوف - مضاعف الجوف	دو بزشایی - دورهینده بزشایی

B

bicuspid	۱- ضاحك (سن) ۲- ثانی المدبّة	۱- پيشه‌خرينه (دَدانی پيکه‌نين) ۲- دور نوک (تيزای)ی دور که‌سپی
bidental= bidentate	ثانی السن	دور ددان- دور دانیی
bifid:	مشقق - منشطر:	دور فاق- که‌رتبور:
~ tongue	لسان منشطر	زمانی دور فاق
biforate	ذو فتحتین- ذو ثقبین	دور دَرک- دور دهرچه- دور کون
bifurcate	ذو شعبتین- ذو فرعين	دور به‌ش- دور لُق
bifurcation:	انشعاب- مُفترق	شوینی دور به‌شبورن -شوینی جیابورنه‌ره
roots ~	مفترق الجذور	شوینی دور به‌شبورنی ره‌گی ددان
bihora	ساعتان (لاتینی). تستعمل في الوصفات (الطبية)	دور گاژتر (به‌لاتینی). به‌کار دیت له نویسی ره‌چه‌ته‌ی پزشکیدا)
bile= bilis	صفراء	زرار
biligulate	شبه اللسانین	ره‌ک دور زمان
bilophodont	سن ثانی الارتفاع	دور به‌رزیه دان
binary:	ثنائی:	دورانیی- دورانه:
~ amalgam (mercury and one other metal)	اصلم ثنائی (زئبق و معدن واحد)	نهمه‌لگه‌می دورانیی (جیوه و کانزایه‌ک)
Bing bridge: B.J. Bing. fl. 1865, American dentist= a bridge for a single tooth, attached to adjoining teeth	جر بنگ -- جر لسن واحد (متصل با الاسنان المجاورة)	پردی بینگ- پرد بو به‌ک ددان (به‌داده‌کانی داروسیه نووساره)
bio-	بادنه‌تعنی: حی	پیشگر به‌مانای: زیندور-زینده
biology	علم الاحیاء- علم الحیة	زیندورزانیی-زینده‌زانیی
Bioplasis = anabolism	تصور حیوی -تصرف رابع -استنا.	زینده‌ه‌لیمت -ه‌لیمت -پیکه‌نتان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

biopsy	خُرْعة (فحص قطعة حية)	نمونه ودرگرتن (پشکنینی پارچه‌یه‌کی زیندوو)
bis-in- die	مرتان یوماً (لاتینیة)	دووجار له‌یوژنکدا (به‌لاتینی)
bisect	یشطر (یقسم الی نصفین)	دوو‌گه‌رتجورن
biscuit	خُرْف غیر مصقول	کاشی پورپوش نه‌کراو (کاشی گه‌ری پینش شوشه پورپوشینه)
bistoury= blade	میشرط	تیغ- گوئزان
bite:	۱- غصّة	۱- گه‌ستن- گاز
	۲- بعض:	۲- نه‌یگه‌زی:
~ block	عضة الشمع	گه‌ستنی مزم (میتو)
cross ~	عضة معکوسة	گه‌ستنی بیجه‌وانه
edge- to- edge~ =end- to- end ~	عضة حدّ لحدّ	گازی لیتوار بۆ لیتوار
	عضة طرف لطرف	= گازی لابؤلا
lock ~	مقفل العضة	گه‌ستنی داخراو
open ~	عضة مفتوحة	گه‌ستنی کراوه
registration ~	تسجيل العضة	تۆمارکردنی گه‌ستن
rim ~	عضة الحواف (الارتفاع الشمعي)	گه‌ستنی لاکان (به‌زایی میتویی)
wax ~	عضة الشمع	گه‌ستنه میتو
bitewing film	فلم العضة	فلیمی گه‌ستنی بالدار (تیشک) ی نار دهم
	المجنحة (اشعة) داخل الفم	
black:	اسود اللون:	رهنگی رده‌ش:
~ hairy tongue	لسان اسود مُشَقَّر	زمانی رده‌ش صواویی
Black's amalgam =quaternary amalgam	املغم بلاک	نه‌مه‌لگه‌می بلاک
	(املغم رباعی: زئبق وثلاث معادن)	(نه‌مه‌لگه‌ی چواری: جیوه وسی کانزا)
Black's classification: (Black: 1838-1915: American dentist)	تصنيف بلاک:	پۆلین کردنی بلاک:

B

~ of cavities

Black's crown

blade

blanching

bland

= soothing

Blandin's gland

= a mixed salivary gland near the tip of the tongue on its under surface P.F. Blandin, 1798-1849, French surgeon .

Blank

Blasius' duct

=Stensen's duct

G. Blasius, or blaes
1626, Dutch
anatomist

bleb

bleeding

blennoid

blepharal

blind:

blister

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

پولینکردنی بلاک بز چاله کان (کلوزه کان)

تصنيف بلاک

للحفر (للنحرز)

تاج بلاک (تاج مختلط ذر

وجه خزفی فوق الاسنان

الامامية)

نصلّة- حدّ- شفرة

تقصير- تبييض اللون-

طلي بالتصدير

۱- ملطف، لطيف

۲- خفيف، رقيق

غدة بلاند

تیخ- تیؤ- گویزان

رہنگ لابر دن (چواندنه‌وه) رہنگ برین

- سپی کردنه‌وه - رورپوشکردن به قصدیر

۱- خوشکهر

۲- تهنک، ناسک

رژنی بلاند

۱- بزشایی

۲- به‌سته‌دی کانزا

که‌نالی بلاسیوس

= که‌نالی ستینسن

(که‌نالی لاجانگه گلاند)

(که‌نالی رژینه‌ری لاجانگ)

۱- غفل، فراغ

۲- رباط معدنی

قناة بلاسیوس

=قناة ستینسن

(الغدة النکفیه)

فقاعة

نزف

شبه الصخاط

جفنی

۱- اعمی - عمیاء

۲- حاجب النور

نفطة (نفاطة)

- بشرة

- حباية

فهره‌نگی پزشکی / پریشکی ددان

block:	۱- انسداد-حجز ۲- کتله:	۱- داخران-به‌ستران-گیران-به‌ستن ۲- تویه‌له - بارسته:
~ anaesthesia	تخدير حاجز (تخدير ناحیوي)	به‌نج (سر کردن) ای به‌ستران به‌نج (سر کردن) ای نارچه‌یی
blood:	دم:	خوبین:
~ cell	خلية دموية	خوبینه‌خانه
~ corpuscle	کریه دموية	خوزکه (ته‌نوزکه) ای خوبین
~ culture	زوع الدم - استنبات بکتیریي (لدم)	خوبین چاندن - کرداری به‌کتریا چاندن نه خوبیندا
~ film	مسحة دموية	پشکینینی دلویه خوبین
~ poisoning	تسم الدم- (انسام الدم)	ژه‌هرینی خوبین
~ transfusion	نقل الدم	خوبین گواستنه‌وه
~ vessel	وعاء دموي	لورله‌ی خوبین- بوری خوبین
blower	منفاح- نفّاح	فوکهره
blowpipe	انبوب النفخ -قصبه النفخ	بوری فوکرذن -قامیشی گه‌شاندنه‌وه
blue line =lead line	حافة زرقاء, -حافة رصاصية	هیل (فهراغ) ای شین -هیل (فهراغ) ای قورقوشمی
blurred:	ضبابي:	ته‌ماوی - لیلی:
~ vision	عشاوة -رؤية ضبابية	به‌رچاو ره‌شبوون -بینینی ته‌ماوی
bodily:	جسمي:	ته‌نی:
~ movement	حركة جسمية	جوئه‌ی ته‌نی
boil= furuncle	حبة- دملة	ده‌نکه - زیبکه - درمه‌لوچکه
Bolton plane	مستوى بولتون (علم تقويم الاسنان)	رورته‌ختی بولتون (زانستی راستکرده‌وه‌ی ددان)
bolus	نقمة (الطعام الجاهز لتبلع)	بارور ، تیکه (ناصاده بو قورتدان)

B

bond:	۱- ربط، وصل ۲- رباط:	۱- به‌ند - به‌نک ۲- په‌یو‌ست - لکاندن:
chemical ~ bonding agent	ربط کیمیائی مادّة رابطة	به‌ند (لکاندن) ای کیمیائی ماده‌ی به‌ند (لکان) - لکینه‌ره ماده‌
bone:	عظم:	تیسک:
~ fibers	الیاف العظم	ریشاله‌کانی تیسک
~ growth	نمو العظم	گه‌ش‌ی تیسک
~ marrow	نخاع العظم	موزی تیسک
~ resorption	ارتشاف العظم	ه‌لم‌ژینه‌ره‌ی تیسک
~ trabeculae	حُجَب عَظْمِيَّة	په‌ره تیسکیه‌کان
bony:	عظمی:	تیسکی:
~ ankylosis	التصاق عظمي	پینکه‌ره‌لکانی تیسکی
~ callus	دُشْبُد عظمي (مادّة التام العظام)	تیسکه‌نوی (دروستبوو له شویئی پینکه‌ره‌لکانی تیسکی شکار)
borders:	خواف (ج حافة)	لیواره‌کان - قه‌راغه‌کان - که‌ناره‌کان
~ molding	تشکیل الخواف	شینوه پینکه‌ننایی قه‌راغه‌کان
~ seal	ضبط الخواف - إحکام سدالخواف	ناربه‌ستی قه‌راغه‌کان - توند داخستی لیواره‌کان
boss	خذبته - صرة	تیژایی - گری
bow:	قوس:	که‌وانه:
face ~	قوس وجهیة	که‌وانه‌ی روو
bowl:	وعاء - كُجَّة - طاس	جام - قاپ - ده‌فر
rubber ~	کجه مطاطیة	قایی لاستیکی
boxed cast	مثال (صب) مُعَلَّب	نمونه (دارشته) ای پیچراهه
boxing:	تعلیمی - تَؤویر:	پینچانه‌وه:
~ the impression <i>= (building up of an impression, round of trips of wax, well vibrated, less need of trimming of cast).</i>	تعلیب الطَّبَعَة قبل الصب	پینچانه‌وه (چواره‌ورگرتن) ای قالب به‌ر له دارشتی
brachycheilia	قصر الشفة	لیزکورتیی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

brachygnathia	قصر الفك السفلي	کورتیی شه‌ویلگه‌ی خو‌اروو
brachyodont	قصر تاج السن	کورتیی تاجی ددان
brachyprosopic	قصر الوجه	پورو (ده‌موچاو) کورت
brachyrhinia	قصر الانف	لوت کورتیی
brachyrhynchus	قصر الانف والفک	لوت و شه‌ویلگه‌ی کورت
brachystaphyline	۱- قصر المنک ۲- قصر القوس السِّنِّيَّة	۱- مدلاشور کورت ۲- کورتیی که‌وانه‌ی نینسکی ددانه‌کان
brachet	سناد قوسی دعامه حاصره- حامل	پالپشتی که‌وانه‌یی (هدلگره که‌وانه‌یی) - کوله که - هدلگر
brady-	بادنه تعنی: بطن	پیشگر به‌مانای: خاو- هیواش
bradyglossia	بطء الكلام (ثقل اللسان)	خاو قسه‌کردن (زمان قورسی)
bradylalia	بطء التكلم - بطء الحديث	خاو قسه‌کردن - خاو ناخاوین
brain:	دماغ:	دماغ:
~ abscess	خراجة الدماغ	دومه‌ئی (میشک) دماغ
branch	فرع- شعبه	لق- بهش
branchial:	غُلصني:	ریشوه‌په‌ره که :
~ arch	قوس غلصية	ریشوه که‌وانه
brass	نحاس اصفر (سبيكة النحاس والحارصين - سبيكة النحاس و التوتياء)	مسی زورد (دارشته‌ی مس و زینک)
breaker:	فاصلة، قاطعة:	جیا که‌رود، بنبر که‌ر - بره:
stress ~	قاطعة الاجهاد	بنبر که‌ری فشار- فشارپه
breaking:	كسر:	شکاندن:
~ point	نقطة الكسر	خالی شکاندن
breathing	تنفس، استراحة قصيرة	هه‌نامه‌دان - پشوو - کورته‌هه‌وانه‌ره
breathlessness	عسر التنفس	گرانیی (سه‌ختیی) هه‌نامه‌دان

B

bregma	یا فوخ امامی	فریشکی پیشه وه
bribery	رشوة	به رتیل
bridge:	جسر:	پرد:
aesthetic ~	جسر جمیلی	پردی جوانی (جوانکاری)
anatomical ~	جسر تشریحی	پردی توئیکاری
cantilever ~	جسر عتلی جسر جناحی (طرف بدعامه والاخر سانب)	پردی یهک لا کوله که
retainer, ~	مشبته الجسر	جنگیر که ری پرد
saddle ~	جسر سرجی	پردی زیندار
simple ~	جسر بسیط	پردی ساکار (ساده)
span ~	جسر ذراعی	قوله پرد
arch ~	= جسر قوسی	= پردی که وانه یی
stress breaker ~	جسر کاسر للضغط (جسر مخفف للضغط)	پردی نه هیله ری فشار (فشار شکنین) (که مکهره وهی فشار) - هیئور که ره وهی فشار)
brilliance	لمعان	بریسکه داری
brilliant	لماع - لامع	بریسکه دار - دره خشان - دره وشاره
bristle	هلب (شعر قاسی صلب) - ویز	ریشال (موای جیر و روق
brittle	هش - قصف - قابل للکسر	تورت - ناسک - شکسته نی - زروشکین
broach:	إبرة:	دهرزی:
barbed ~	إبرة شانکه	دهرزی درکاری
giromatic ~	إبرة جیروماتیة	دهرزی جیروماتی
mechanical nerve ~	إبرة عصب آلیة	دهرزی ده ماری میکانیکی
brood	عریض	پان - بهرین
broken:	مکسور، مُکسر:	شکار:
~ nerve broach	إبرة عصب مکسورة	دهرزی ده ماری شکار
bruise	کذمة - رض	شینکی - روشاندن

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

brush:	فرشاة:	فلچه:
automatic ~	فرشاة آلية	فلچهی خوکار
=electrical ~		=فلچهی کاره‌بایی
bristle ~	فرشاة الشعر	ریشالی فلچه
bristle lathe ~	فرشاة المحرك ذات الشعر	فلچهی ریش‌الداری نامینری بزینهری تاقم پاک‌دنده
cotton fannel ~	فرشاة القطن الصوفی	فلچهی لۆکه‌وخوری
dental ~	فرشاة سنية	فلچهی ددان
=tooth ~		
finishing ~	فرشاة الانهاء	فلچهی ته‌واو‌کوره
polishing ~	فرشاة التلميع	فلچهی بریسکاندنده
brushing	استعمال الفرشاة - فرجئة	به‌کاره‌یتنانی فلچه - فلچه‌کردن
bruxism	صرير الانسان (الليالي)	ددانه‌جیری (به‌شهر)
bruxomania	صرير الانسان العصبی	ددانه‌جیری ده‌ماری
brycomania	صرير الانسان الجنونی	ددانه‌جیری شیتی
brygmus	۱- صريف الانسان ۲- طحن الانسان	۱- ددانی به‌کاره‌اتوو (سوانی ددان) ۲- ددان هارین
bucca	۱- فم ۲- خد	۱- دم ۲- رومعت
buccal:	۱- فمی ۲- خدی (دهلیزی: نسبةً لدهلیز الفم)	۱- دهیمی ۲- رومعتی (دالایی: بوشایی دم)
~ cavity	۱- حفرة الفم ۲- تجويف الخد	۱- چالی دم ۲- بوشایی رومعت
~ overjet	بروز خدی	ده‌به‌رین (به‌رزبونه‌ده) به‌ده رومعت - ده‌به‌ریوی رومعتی
~ vestibule	دهلیز الفم - دهلیز خدی	بوشایی (دالایی) دم - بوشایی (دالایی) رومعتی
buccellation	دك (ایقاف المنرف بالدك)	کوتاندنده (ده‌ستانه‌دهی خوینریزی به کوتانه‌ده)

فهره‌نکی پزشکی / پزشکی ددان

B

buccilingual	لسانی خدی	زمانی رومه‌تی
buccinator:	مبوقه	فورکر - گوپ:
~ muscle	عضله مبوقه	ماسولکه‌ی گوپ - ماسولکه‌ی فورکر
~ space abscess	خراجة المسافة المبوقه	دومه‌لی بوشایی نار گوپ
~ support	داعم المبوقه	پالپستی گوپ
buccoaxial:	محوری خدی:	رومه‌ته ته‌وره:
~ angle	زاویه محورية خدية	گوشه‌ی رومه‌ته ته‌وره
buccocclusal	طاحن خدی	رومه‌تی هاردی
buccocervical	عنقی خدی	ملیی رومه‌تی
buccogingival	لثوی خدی	پوکی رومه‌تی
buccodistal	وختی خدی	پشته‌ده (داود - ناناوند) و رومه‌تی
buccofacial:	وجهی خدی:	رویی رومه‌تی:
~ obturator	بداً وجهی خدی (جهاز يسد فتحة مارة من الخد الى الفم)	داخری رویی رومه‌تی (نامیزیکه ریره‌ی نیوان گوپ ردم داده‌خات)
buccoglosso pharyngitisicca	التهاب الفشاء المخاطی الجاف للبلعوم و اللسان والفم	هروی وشکی لینه‌په‌ده (لینه‌ی روپرش‌ای گه‌رو و زمان و دم
buccolabial	شغوی خدی	لیوی رومه‌تی
buccomesial	إنسبی خدی	ناوندی (پیشه‌دی) رومه‌تی
buccoplacement	انزباح خدی (انحراف السن نحو الخد)	روچون به‌رو رومه‌ت (لادان و جینگیربونی ددان به‌رو رومه‌ت)
buccoversion	ميل خدی (انحراف السن نحو الخد)	لادانی رومه‌تی (به‌لاداکه‌وتن و خواربونی ددان به‌لای رومه‌تدا)
buccula	لُغد - الثنية تحت الذقن	دانی بردی ناوند له‌زیر چه‌ناگه‌دا
bud stage	المرحلة البرعمية	قوناغی چروکردن - قوناغی گویکه‌کردن
buffer	مُنظم - صاد - مُحَد (محلول تنظیم ترکیز الحموض والقلویات) - محلول مُنظم	ریکخه‌ر - ریگر - سنوردانه‌ر (له‌شله‌مه‌نی‌دا ریکخه‌ری چربی ترشی وفتیبی) - به‌فر - گواودی ریکخه‌ر

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bulb	بصلة	سه لك
bulbous	بصلي الشكل	شيوه‌ی سه لكدار (وهك پياز)
bulk	كُتلة	تويه له - بارسته - قبه
bulk pack technique	اسلوب حشرة الكتلة	ته كنسكى (شيوه‌ی) داگرتنه وه (پرگردنه وه) ی تويه له
bulga	فقاعة	بلق (لیر)
bundle	حزمة	چه پك - گورزه
bundlophodont	ذو اسنان مستديرة الهدبات	دداندارى نوك خړ
bunodont	ذو ارجاء مدورة الهدبات	هاره‌پړى نوك خړ
bunsen burner	حارق بنزين	به نزينه سوتينه ر
bur = burr.	سُنْبُلَة - مشقَب (راس) القاطع لقبضة تحضير المحفر السنية والاعمال المختبرية):	خونچه (بيتر) كونه ره - سبز (سه‌رى بره‌رى) نامرازى پارچه ده‌سته كه بؤ ددان هه لكولين و كارى تاقيگه‌ى ددان به كارده‌تت):
bud ~	سنبله بُرعمية	خونچه (بيرى) چرذى
composite finishing~	سنبله انهاء الراتنج المركب	بيترى ته‌واو كه‌رى پرگردنه وه‌ى بينكهاتور
cone ~	سنبله مخروطية	بيترى قوجه كى
fissure ~	سنبله شاقه	بيترى درزدار
inlay ~	سنبله الحشوة المصبوبة	بيترى پرگردنه وه‌ى دارپنژوار
inverted cone ~	سنبله قمعية	بيترى قوجه كى هه لگيتراوه - بيترى رده‌ته‌تى شيوه
round ~	سنبله مستديرة	بيترى خړ
surgical ~	سنبله جراحية	بيترى نه‌شته رگه‌رى
turbine ~	سنبله توربينية	بيترى تيرباين
burn	حرق - كى - حرقة	سوتان - داخكردن - سوتاندنه وه
burner	حارق	سوتينه ر
burnish	يصلق	مشتوماز - بريسه كه بين هه له‌نيتان

B

burnisher

مصقله

مشتومال‌کهر

- اداة الصقل

- کهره‌سی مشتومال‌کردن

bursa

کیس مصلي

توره‌که (کیسه) ی زردار

Burton's line

حافة بارطون

لیوار "قهرغ" ای بارتون

= lead line (H. Burton, 1799- 1849, British physician)

- حافة رصاصية

- هینلی قورقوشمی

butt

یرکز

لینی ورده‌نه‌ینتوره

by- product

حصيلة ثانوية

ده‌ستکه‌وتی لاره‌کی - لابه‌رهم

- نتاج ثانوي

- به‌رهمی (لاره‌کی) لابه‌لا

C

cabinet:	خزانة	كابينه
dental ~	خزانة سنية	كابينه ددان
cable:	نریش (الانبيوب المتحرك الذى ينقل الحركة من المحرك السني إلى القبضة)	كيبيل- قامچى - سيم نهو لووله (بوزى) بهى كه خولانهوى مؤتورى ددان نه گه به نيت به دهسكه (مشته) پارچه
cachet	برشامة- برشانة	خه پله ، حه ب
cachou	حبه سكرية (لتعطير النفس)	حدهى شه كرى (بو بون خوشى هه ناسه)
caco -	بادئة تعنى: فاسد -مرضى	پيشگر به ماناى: بوگهن (تينكچوو) - خراپ
cacodontia	فساد الأسنان- رداءة الأسنان	تينكچوونى ددان
cacogeusia	طعم فاسد - طعم كرىه	تامى ناخوش - تامى (تينكچوو) ناپه سه ند
cacostomia	بخرؤ- رائحة الفم الكريهة	بوزى ناخوشى ددم
caecal	۱- اعور ۲- انبوب او مجرى مسدود	۱- يهك چار بين ۲- بوزى يا (ريرهو)ى گيراو
caecal foramen	ثقبة عوراء	كونى داخراو
calcareous	كلسي	كلسى - كالسيوم دار
calc-	كلس	قسل

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

calcification:	تکلس:	به کلس بورن (نیشتنی کالسیوم) - کلساندن:
~ lines = <i>Retzius lines</i>	خطوط التکلس = خطوط رتزیوس	هینله کانی به کلس بورن = هینله کانی ریتزیوس
calcinations	تکلیس - تمیص	برژاندن - سوتاندن - کلساندن
calcine	یُکلس	به کلسی ده کات
calcinosis	داء التکلس	نه خزشی (درد) ی به کلس بورن
calcium	کلس - کالسیوم	کالسیوم
calculary	حصوی - قلحی	چه ویی - کلسی
calculous:	حصوی الشكل - قلحی الشكل	شیدوی چه ویی شیدوی کلسی
calculus:	قلح - حصاة متکلسه (فی مکان من الجسم):	بهرد - چه ریکی کلساره (له شوبینیکی له شه دا):
dental ~	قلح سی	بهرد (کلس) ی ددان
gingival ~	قلح لثوی	بهرد (کلس) ی پوک
salivary ~	قلح لعاب	بهرد (کلس) ی لیک
subgingival ~	قلح تحت لثوی	بهرد (کلس) ی زیر پوک
calibration	تدریج - معايرة - قیاس	پله کردن - پیتوانه کردن - پیتوان
calipers = callipers	مماک - فرجال - قانس الشخانة	نه ستوری پیو - گوشه پیو - پیتودی نه ستوری
callosity = callus	۱- دُشْبُدُ العظمُ الجدید (نفن) ۲- تصلب جلدي	۱- نینسکی نویی هیللی شکاویی ۲- رده قبونی پیست
calvaria = calvarium = <i>cranium</i>	قحف	کاسه ی سر
camera:	۱- حُجْرَة ۲- آلة التصوير:	۱- ژورر ۲- نامیری رینه گرتن:
~ pulp	لُب حُجْرَوِي	کرژکی ژورری

C

Camper's line = <i>ala- tragus line</i> (<i>Camper: 1722- 89:</i> <i>Dutch anatomist</i>)	خط کامپر (بیتد من مجرى السمع الظاهر الى نقطة تقع تحت الشوك الانفى)	هینلی کامپر (هینلیکه له‌سرو پوره‌کدی کونی گویجکوره کشاره بز خواروی پوره‌کدی لووت)
canal:	قناة- مجرى:	که‌نال- ریزه‌و- جوگه:
alveolar ~	قناة سنجية	که‌نالی نیسکی دوری ددان
alveolodental ~	قناة سنجية سنية	که‌نالی ددان و نیسکی ددان
dental ~	قناة سنية	که‌نالی ددان
dentinal ~	قناة عاجية	که‌نالی عاج "توبکل"
filler ~	اداة حشوة القناة	نامرزی پرکرده‌وی که‌نالی ددان
inferior dental ~	قناة سنية سفلية	که‌نالی ددانی خواروی
mandibular ~ = <i>inferior dental ~</i>	قناة الفك السفلي	که‌نالی شه‌ویلگه‌ی خواروی
maxillary ~	قناة الفك العلوي	که‌نالی شه‌ویلگه‌ی سه‌روو
palatine ~	قناة حنكية	که‌نالی مه‌لاشور
pulp ~	قناة لبية	کوزکه که‌نال
root ~	قناة جذرية	ردگه که‌نال
canaliculi:	قُنِيَات:	که‌نالوچکه:
~ dentales	قُنِيَات سنية (عاجية)	که‌نالوچکه‌ی ددان (عاج) بی
spinal ~	قُنِيَات شوكية	که‌نالوچکه‌ی پدته که‌ده‌مار
cancer = <i>malignant tumor:</i>	سرطان	شیرپه‌نجه
~ cell	=ورم خبيث:	=لووی پیس:
cancrum: = <i>gangrenous ulcer</i>	خلية سرطانية	شیرپه‌نجه خانه
~ oris= noma	تقرح- تآكل- قرحة مرآتية	برین -داخوران ببرین (ته‌لسه‌رای گانگرینی)
	تقرح الفم الاکال= موات	برینی دم (داخورانی دم) (گانگرینی ناودم)- برینی ده‌می داخوران
candida= monilia	فطور	که‌روو
candida albicans	فطور بيضاء	که‌رووی سپی

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

canine = <i>cuspid</i>	النباب (السن الثالثة في الفك)	که لبه (سیهیم ددان له شه ویلگه)
caniniform	نابی الشكل	له شیرهی که لبه - که لبه شیره
canker = <i>ulcer</i>	تقرح الفم - تأكل الفم	بریزی دهم - داخورانی دهم
cantilever: ~ bridge	عتلة - معلق: جسر معلق	نوئیل - هه لواسراو: پردی هه لواسراو
cap: crown ~ enamel ~ pulp ~	قبة - غطاء - دثار: قبة التاج قبة المينا. غطاء اللب (قرص معدنی او بلاستیکی یغطی به اللب المنكشف)	شه بقه - قه باغ - کلارو: شه بقهی (که لله) (تاج) ی ددان شه بقهی مینای ددان قه باغی کرزک (خه پلو که به کی کانزایی یان پلاستیکیه که کرزکی دهر که رتووی پینا ده پوشریت)
capacity	قدرة - سعة - طاقة	توانا - به رین - فراوانیی
capillary: ~ fragility	شعری - دقیق: هشاشة الارعيه الشعریة	موولولو له - وررد: فشهل (ناسک، لازاز) بی موولولو خوئینه کان
capitellum = <i>capitulum</i> ~ mandibular = <i>mandibular condyle</i>	۱- لقمة ۲- راس صغير لقمة الفك السفلی	۱- گری نینسک ۲- سه ری بچورک گری نینسکی شه ویلگه ی خواروو
capping: pulp ~ capsula = <i>capsule</i> : amalgam ~	تغطية: تغطية اللب محفظة - مضغرة - كبسولة: مضغرة الأملغم	دپوشین: دپوشینی کرزک قاروغ - که پسول - گولاج: که پسولی نه مه لگه م

C

Carabelli's cusp
(Carabelli: 1787-1842
Austrian dentist)

که‌سپی که‌ریبیلی
(که‌سپ (تیزایی) به کی بچوکه
هندی جار له‌سهر روی
مه‌لاشوی خرنی ددانی سه‌ره‌ه
دروست ده‌ییت)

Carabell's tubercle
carborundum:

که‌سپوکه (تیزوکه ای که‌ریبیلی
کاربوراندوم (مادده‌ی کی کرینه‌ره):

~ disc

خه‌پله‌ی کاربوراندوم
قرص کاربوراندوم

~ wheel

ویلی کاربوراندوم
دولاب کاربوراندوم

carbuncle

پشکوی پاک- کوان
جمره حمیده

carcinogen

شیریه‌نجه دروست‌کهر
مولد السرطان

carcinoma:

شیریه‌نجه (لوی روبروشی پیس):
سرطان (ورم البشرات
الساترة الحیث):

~ of the tongue

شیریه‌نجه‌ی زمان
سرطان اللسان

carrinomatoid

وهك شیریه‌نجه
شبه السرطان

carcinomatous

شیریه‌نجه‌یی
سرطانی

carcinosarcoma

لوی ماسولکه‌یی شیریه‌نجه‌یی
ورم عضلی سرطانی

card:

کارت- بلیت- تکت:
بطاقة:

examination ~

کارتی پشکنین
بطاقة الفحص

record ~

کارتی تو‌مارکردن
بطاقة التسجيل

cardiac:

دل‌یی:
قلبي:

~ arrest

دل‌ه وهستی- دل‌ه وهستان
توقف قلبي- توقف القلب

cardinal tongue

زمانی ناگرین
اللسان الناري

(زمانی سوور ره‌بريقه دامال‌راو
لسان احمر لامع معری من

له‌تویژی ده‌ره‌ه)
البشرة)

cardio-

پینشگر به‌مانای: دل- دل‌یی
بادنة بمعنى: قلب- قلبي

cardiology

زانستی نه‌خوشیه‌کانی دل
علم أمراض القلب

cardiovalvulitis

هه‌ری زمانه‌ی دل
التهاب مصاربع (صمامات)

القلب

care

عناية

چاودیری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

caries:	نخر - تسوس:	کلور - کلوریون:
dental ~	نخر سنی	کلوری ددان
~ susceptibility	قابلیة النخر	نه‌باری کلوریون
cariogenic	مُسبب النخر	هوکاری کلوریون
carious:	۱- مصاب بالنخر	۱- توشیون به کلوری
	۲- نخري:	۲- کلوری (په‌پوده‌نده کلوره‌وه):
initial ~	نخر بدئي	کلوری سه‌ردتایی
carassial	قاطع "السن الذی یقطع	بردر (نهر ددانه‌ی گوشت
	و یزق اللّحم"	(نه‌پجرتیت) نه‌بریت
carnivore	أكل اللّحم	گوشت خور
carotid artery	الشريان السباتي	خوینهری سه‌روصل (خوینهری
		لاصل) - سربونه خوینهر
carpule	خرطوشة	کاریول
carrier= carryer:	ناقل - حامل	گوینزه‌وه - هه‌لگر
amalgam ~	ناقل الاملغم	هه‌لگر (گوینزه‌وه) ی نه‌مه‌لگم
cartilage	غضروف	کرکراگه - نه‌مه‌تیسک
cartridge	خرطوشة - طلقة (خرطوشة	کارتوج (گولله - فیشه‌ک) ده‌رمان
= carpule	دوانیة)	= کاریول
caruncle	حلیمة - حلیمة:	مه‌میله - گوشتوکه:
= caruncula:		
~ salivaris	حلیمة لعابیة	لیکه مه‌میله
~ sublingualis	حلیمة تحت اللسانیة	زیرزمانه مه‌میله
carver:	مُحْتَة:	تاشهر:
amalgam ~	منحتة الاملغم	تاشهری نه‌مه‌لگم
carving	نُحْت - تشکیل	تاشین - شینوه‌کاری
case	حالة - إصابة مرضیة	حاله‌ت - توشیوری نه‌خوشی
caseous abscess	خُراج جُبنی	دومه‌لی وه‌ک په‌نیر - دومه‌لی
		په‌نیری
cassette	مُحْفَظة الفلم الشعاعی	پوشهر (هه‌لگر) ی فلیسی تیشکی
cast:	۱- مثال - نموذج:	۱- قالب - نمونه:

C

cast alloy	۲- صب: سبکة الصب ۳- مصبوب:	۲- دارشتن: دارشته‌ی دارشتن ۳- داریژراو
boxed cast	مثال مَعْلَبُ	قالبی پینچراوه
dental cast	مثال سنی	قالب (نمونه‌ای ددانی)
diagnostic cast	مثال التشخيصي	قالب (نمونه‌ای ده‌ستیشانکردن)
investment cast = <i>refractory cast</i> = <i>tertiary cast</i>	مثال المسحوق الكاسي (مثال الصب المستمر) -مثال الصب المقارم للحرارة	نمونه‌ی داریژراوی رده‌رهینراو قالبی دارشتنی رده‌رهینراو -قالبی داریژراوی گهرمی به‌رگر
master cast = <i>secondary cast</i>	مثال رئيسي "مثال الثاني"	قالبی سرده‌کی "قالبی دوره‌م"
plaster cast = (<i>p.o.p</i>) cast = <i>primary cast</i>	مثال الجبس (الاعتیادی) (مثال جیس باریس) -مثال الجبس البدنی	قالبی گه‌چ (بوردک) (قالبی پلاستهری پاریس) قالبی گه‌چی سرده‌تایی
refractory cast = <i>investment cast</i>	مثال مقاوم (حراری: صامد للحرارة)	قالبی گهرمه‌نی: (بهرگه‌ی گهرمیگر)
stone cast = <i>master cast</i> = <i>secondary cast</i>	مثال الجبس "القوی"	قالبی گه‌چی رده‌ق = قالبی سرده‌کی -قالبی دوره‌مین
study cast = <i>primary cast</i>	مثال الدراسة (مثال البدنی)	قالبی (نمونه‌ی) مدشق کردن (قالبی سرده‌تایی)
casting:	۱- صب - سكب (صب) المثال ۲- صبیة:	۱- دارشتن ۲- داریژراو:
~ sprue	وتد الصب	سنگ (کوله‌که‌ی داریژراوه‌که
~ vacuum	صب فراغی	بوشه دارشتن
~ vibrator	هزاز الصب	له‌رینزکی دارشتن
catabolism	تصرف خاسر (تقریض)	ریمیننه‌کار (دارمان)
catalysis	وساطة (کیمیاریه) - حفز	هاندان (کیمیایی)
catalyst	عامل مساعد	هوزکاری (کارکه‌رای یاریده‌در)

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

catalyzer	رسيط، حافظ (عامل جافز)	هانددر (کارای هانددر)
cataphasia	إضطراب النطق	تینکچونی قسه کردن -تینکچونی ناخواتن
catarrh	نزلة	په‌سیو - هه‌لامه‌ت - هه‌واپه‌تا
catarrhal:	نزلي:	رژاوی - په‌سیوی - هه‌لامه‌تی:
~ stomatitis	التهاب الفم النزلي	دده‌ه‌وری رژاوی (دده‌ه‌وری هه‌لامه‌تی)
catgut	خمشة (خيط حمشة) (خيط جراحی یمتص من العضوية) -قصابة	د‌زوری و‌خوله‌ی پشيله (د‌زوری نه‌شته‌رگه‌ری‌یه له‌ش هه‌لیده‌مژت) -د‌زوله‌ی گوشتی
catheter	۱- قشطرة - قشطر (انبوب جراحی لتخريج السوائل من جوف الجسم) -قسطار ۲- منبار	تال - که‌سیت‌ر (لوله‌یه‌کی نه‌شته‌رگه‌ری‌یه بؤ د‌ره‌ینانی شله‌ی بؤشایی له‌ش به‌کار دیت)
cathode	قطب سالب - کاتود - مهبط	کاتود (جه‌مه‌ری نه‌ری) - جه‌مه‌ری سالب - نزمه‌ک
cation	ایون موجب الشحنة - شاردة موجبة	نایونی بارگه موجب (نایونی بارگه نه‌ری)
catodont	سفلي الاسنان (له اسنان طبيعية فى الفك السفلى فقط)	ددان ناسایی ته‌ن‌ها له‌شه‌ویلگه‌ی خوارور
cauda	ذنب - ذیل	کلک
caustic	کار - محرق	داخک‌ر - سوتینه‌ر - سوتین
cauterization	کي - حرق	داخکردن - سوتاندن
cautery:	۱- مکتوة - کار - محرق ۲- کي:	۱- که‌ره‌سه‌ی داخکردن - داخک‌ر - سوتینه‌ر ۲- داخکردن:
chemical ~	کار کیمیای	داخک‌ری کیمیایی
electro ~	کار کهربایی	داخک‌ری کاره‌بایی
thermo ~	کار حراری	داخک‌ری گه‌رمیی

C

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

caval	اجوفی (متعلق بالورید الاجوف)	کلوره خونینهنه ری
cavernous:	کهنی - اجوف:	نهشکهوتی - بوش:
~ sinus	جیب کهنی	گورفانی نهشکهوتی
cavalla sinus = sphenoid bone	رتدی کهنی = عظم وتدی	کوله که بی نهشکهوتی = نینکی سفینوید
cavitas pulpae	حجرة اللب (لاتینی):	ژوری کرون (به لاتینی)
cavity:	حجرة - تجویف - جوف - فراغ	چال - بوشایی
~, buccal	۱- جوف الفم ۲- تجویف الحذ	۱- بوشایی دم ۲- بوشایی رووهت
~, class I	۳- حفرة حذیة حفرة الصنف الاول (حفرة طاحنة)	۳- چالی دیوی رووهت چالی پولی به کهم (له پزین کردندا)
~, class II	حفرة الصنف الثاني (حفرة ملاصقة طاحنة)	(چالی روی هاردر) چالی پولی دروم (چالی نیوان هاردره کان)
~, class III	حفرة الصنف الثالث (حفرة ملاصقة في القواطع)	چالی پولی سینهم (چالی نیوان بردره کان)
~, class IV	حفرة الصنف الرابع (حفرة ملاصقة تشمل الزاوية القاطعة)	چالی پولی چواردم (چالی نیوان گوشه بردره کان)
~, class V	حفرة الصنف الخامس (حفرة عنقبة)	چالی پولی پینجهم (چالی ملی ددان)
~, class VI	حفرة الصنف السادس (حفرة ذروة الحذبة)	چالی جزوی شهشم چالی لوتکهی تیژیایی (که سپ) ی ددان
~ classification	تصنيف الحفرة	پزینی چاله کان
~, distal	حفرة وحشية	چالی (پشته وه) ناناروند
~, distoclusal(D.O)	حفرة وحشية طاحنة	چالی پشته وه رووی هاردر
~, dovetail	حفرة ذنب الحمام	چالی کله که کوتر
~, liner	مُبطّن الحفرة	ماددهی نار پوشی چالی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ , lining	تبطین الحفرة	نارپوشینی چالی ددان
~ , mesial	حفرة إنسیة	چالی رووی (نارهند) پیشته‌وه
~ mesio clusal(M.O)	حفرة إنسیة طاحنة	چالی پیشته‌وه و رووی هاردر (نارهند و رووی هاردر)
~ mesioclusodistal M.O.D	حفرة إنسیة طاحنة وحشية	چالی پیش و رووی هاردر و پیشته‌وه
~ , palatal	حفرة حنکیة	چالی دیوی مه‌لاشور- چاله مه‌لاشوری
~ preparation	تحضیر الحفرة	ناماده‌کردنی چال
~ , proximal	حفرة ملاصقة	چالی نوساربه‌به‌کوره -چالی پالدار به‌به‌کوره
cavo surface angle	زاوية الحفرة الخارجیة	دوره گوشه چالی ددان
cavum dentis = <i>cavitas pulpae</i>	حجرة سنية = حجرة لبیة	بوشایی (ژورای) ددانیی = بوشایی (ژورای) کروزک
cavum oris proprium	جوف الفم خاصة	بوشایی دهمی تاییهت
cebocephaly	راس قردي(سوء تكون الراس ولادیا)	سهری وهك مه‌میون (دزیوی) له‌در وستبونی سهردا)
cell:	خلیة:	خانه:
embryonal ~	خلیة مضغیة	خانه‌ی کوزره‌له
enamel ~	خلیة المیناء	خانه‌ی مینا (تویژال)
epithelial ~	خلیة بشریة	خانه‌ی چینی سهرده
prickle ~	خلیة مشوكة	خانه‌ی درکدار
cellular:	خلوی:	خانه‌یی:
~ cementum	ملاط خلوی	خانه‌ی چیمه‌نتوی ددان
cellulites	إلتهاب الخلیة التهاب خلوی	خانه (ههر) سز -ههری خانه‌یی
celluloid:	سلیلرید:	سلیلرید:
~ strip	شریط السلیلرید	شریتی سلیلرید

C

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

cement:	إسمنت	چیمه نتو
carboxilate ~	اسمنت کاربوکیلات	چیمه نتوی کاربو کیلهیت
silicate ~	اسمنت السیلیکات	چیمه نتوی سلیکیت
zinc- oxide- eugenol ~	اسمنت اکسید الزنک و الاجینول	چیمه نتوی نوکسیدی زینک ورونی مینخک
zinc- phosphate ~	اسمنت فوسفات الزنک	چیمه نتوی فوسفاتی زینک
cementation ~	إلصاق (بالإسمنت)	چسپاندن پینکوره نوساندن (به چیمه نتو)
cementicle	مِلاطیة	چیمه نتوی
cementing:	يُلصَق - لاصق - لاصق:	پینکوره چسپاندن - پینکوره لکاندن به چیمه نتو:
~, nterprismatic substance	مادة لاصقة بين المواشير (في المينا)	مادهی پینکوره لکاندن نیوان نارویزه مینای ددان
cementoblast	مصور الملاط	خانه دروستکهری چیمه نتو
cementoblastma	ورم مصور الملاط	لور دروستکهری چیمه نتو
cementoid	شبه الملاط	چیمه نتو ناسا
cemento- enamel junction	ملتقى المينا، بالملاط (ملتقى المنائي الملاطي)	به یه کگه یشتنی مینا وچیمه نتو
cementopathia = periodontosis	اعتلال الملاط = دا، النسيج الداعمة	دردی چیمه نتو = ددردی شانه کانی توری دوری ددان
cementum:	ملاط:	چیمه نتو = سیمه نتی ددان:
~ hyperplasia	فرط تكون الملاط	پتر دروستیورنی چیمه نتو
~ hypertrophy	فرط ضخامة الملاط	پتر گه ورده بوونی چیمه نتو
center	مركز - وسط	چهق - نارده راست
central:	مركزي:	چه قبی - نارده ندی - مه لبه ندی:
~ bearing	ضغط مركزي	فشار (پهستان) ی چه قبی
centric:	مركزي:	چه قبی:
~ occlusion	إطباق مركزي	جوتبوونی چه قبی
~ relation	علاقة مركزية	په یو ددی چه قبی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

centrifugal: = <i>moving a way from the center</i> ~ casting machine	ناپذ (عمرکزی) (طارد من المركز نحو المحيط): آلة الصب النابذة	دورله چه قهوه -په رنار: نامیتری دارشستی دورور (په رنار) له چه قهوه
centrifugal force	قوة عمرکزیه	ددره هیز
centrifuge	ناپذة	په رنار (نامیتری په رنار)
centripetal force = <i>moving towards the center</i>	قوة مرکزیه	چه قه هیز
cephalalgia	الم الراس	ژانه سر (سهر تیشه)
cephalic	رأسي	سهری
cephalo-:	بادنة بمعنى: رأس:	پیتشگر به مانای: سر:
cephalometry	قیاس الرأس	پیتوانی سر
cephalostat	مشة الرأس	جینگه کهری سر
ceramic	خزفي = فخاري	سیرامیک = گلکهری = گلکاری- چینی
ceramics:	۱- صناعة الخزف ۲- منبعت الخزف:	۱- سیرامیکسازي ۲- سیرامیکزانی:
dental ceramics	صناعة الخزف السني	دروستکردنی چینی ددانی
cerebellum	مُخِيع	میشکوله
cerebrum	مُخ	میشک
cereous	شمعي	مینی
cerumen	صملاخ (شع الاذن)	مینی گوی
cervical:	عُنقي- رقيي:	ملی - گهردنی:
~ line	خط الملتقى العنقي (المیناء بالملاط)	هینلی ملی ددان به به گه یشستی (مینا به چیمه نتر)
~ third of the tooth	الثالث العنقي للسن	سئیه کی ملی ددان
cervicobuccal = <i>bucogingival</i>	عنقي خدی -خدی لثوي	مله (ملی) روومه تیی -روومه تیی پوکی
cervico facial	رقبي وجهي	مله روویی
cervico- incisal	عنقي قاطع	مله برور

C

cervico- labial	عنقی شفهي -عنقی شفوي	مله لیبوی
cervicolingual <i>=linguogival</i>	عنقی لسانی =لسانی لثوي	مله زمانی =زمانی پورکی
cervix	عنق (عنق السن)	مل (ملی ددان)
chair:	کرسی - مقعد:	کورسی:
dental ~	کرسی سنی	ددانه کورسی
dentist ~	کرسی طیب الأسنان	کورسی نوشدهری ددان
double telescope dental ~	کرسی سنی ذو استطالة مضاعفة	دانه کورسی درینژکراوهی دووجا
electric dental ~	کرسی سنی کهربانی	دانه کورسی کاردبایی
modern style dental ~	کرسی سنی حدیث الطراز	دانه کورسی تازه شینواز
chalinoplasty	تصنیع الصّوار (جراحة تجیل الملتقی الشفوي)	جوانکاری نه‌شته‌رگه‌ری هیلی به‌یه‌ککه‌یشتنی لیو
chamber:	حُجرة - غرفة:	ژورر - هوزده:
air chamber <i>= vacuum chamber</i>	حجرة هوا، - حجرة التفريغ	ژورری هه‌وا - ژورری بوشکردن -ژورری به‌تالکردن
pulp chamber	حُجرة اللب	ژورری کرؤک
chamfer	یشطب - یشطف	ددیسریتته‌وه
chancre:	قُرحة:	برین:
lip ~	قُرحة الشفة	برینی لیو
change:	تبدل - تغيّر	گؤرران - گؤرین
dimensional ~	تبدل بعدي	گؤررانی دورری - دورری کوران - قه‌باره گؤران
~ of state	تغير الحالة	دؤخ گؤرران، بارگؤرران
channel	قناة - منجری - أخدود	که‌نال - ریزه‌وه - جوگه
chart	خارطة - جدول - مخطط بياني	نه‌خسه - خسته - گراف
check:	يفحص - يدقّق - يَحقق	ددیشکنیت - ووردبینی ده‌کا - (چینکی ده‌کات) - لیی ده‌کولیتته‌وه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ bite:	عضة التحقُّق (عضة تسجيل العلاقة بين الفكين):	گه‌زنتی لیکولینه‌وه (گه‌زتن بو تومارکردنی په‌یو‌ندی هه‌ردوو شه‌ریلگه):
centric ~	تحقُّق الاطباق المركزي	لیکولینه‌وه‌ی گه‌زنتی چه‌قیی
excentric ~	تحقُّق الاطباق المُنحرف (اللامركزي)	لیکولینه‌وه‌ی گه‌زنتی ناچه‌قیی
lateral ~	تحقُّق الاطباق الجانبي	لیکولینه‌وه‌ی گه‌زنتی (لایبی) ته‌نیشتیی (لیکولینه‌وه‌ی ته‌نیشته گه‌زتن)
protrusive ~	تحقُّق الاطباق المتقدِّم	لیکولینه‌وه‌ی پیشه‌گه‌زتن
cheek:	خَد:	روومه‌ت:
~ protector	واق الخد	روومه‌ت پاریز
~ retractor	مُبعد الخد	روومه‌ت دورخه‌ره
~ support	داعم الخد -ساند الخد -حامل الخد	پالپشتی روومه‌ت - هه‌لگری روومه‌ت
~ bone =zygoma	عظم الخد -عظم الوجني	نیسکی روومه‌ت - نیسکی کولیی
cheil= cheilo-	بادئة تعنى: شفة	پیشگر به‌مانای: لیتو
cheilalgia	ألم الشفة	نازاری لیتو
cheilectomy	إستصال الشفة	لیکوردنه‌وه‌ی لیتو
cheilectropion	إنتقلاب الشفة	هه‌لگه‌رانه‌وه‌ی لیتو
cheilitis:	التهاب الشفة و الصُّرار:	لیتو هه‌ر (سوی هیللی به‌به‌کگه‌یشتنی لیتو):
~ actinica	التهاب الشفة الشعاعي	لیتو هه‌وه‌ی تیشکی
~, exfoliative	التهاب الشفة التوسعي	لیتو هه‌وه‌ی بلاز
chilocarcinoma	سرطان الشفة	شیریه‌نجدی لیتو
cheilognathopalatoschis is	شق الشفة والفك والحنك	قلیش (که‌لی) لیتو وشه‌ریلگه‌و مه‌تاشور
cheilognathouran oschisis	شق الشفة و الفك و ربة الحنك	که‌لی لیتو شه‌ریلگه‌و به‌رزایی مه‌لاشور

C

فهرههنگی پزشکی پزیشکی ددان

cheilognathus = harelip	شق الشفة = شفة الأرنب	لینوکه لی = نیوکه رویشک
cheiloncus	ررم الشفة	لوی لیو
cheilophagia	عصرُ الشفة - التهام الشفة	گه زینی لیو - قه پال له لیو
cheiloplasty	تصنيع (تجميل) الشفة	جوانکاری لیو
cheilorrhaphy	خیاطة الشفة	دوررینه وهی لیو
cheilostomatoplasty	داء الشفة و الصّوار (عوز فیتامین B2)	ههوی لیو وهیلی به یه کگه یشتنی (که می فیتامین B2)
cheilotomy	خزَع الشفة	لینکردنه وهی به شیک له لیو
chelation	إختلاب	چینکردن - تیک نالان که له که بورن - پیکدانوسان
cheloid = keloid	جدره	جی زام
chemical:	کیمیائی: کیمیائی:	کیمیایی:
~ analysis	تحلیل کیمیائی	شیکردنه وهی کیمیایی
~ cautery	کی کیمیائی	داخکردنی کیمیایی
chemo- parasitic theory of caries	نظریة النخر الكیمیائیة الطفیلیة	بیودوزی کلوری کیمیایی مشه خوزیی
chemisly	کیمیا (علم الكیمیا)	کیمیا (زانستی کیمیا)
chemoprophylaxis	رقابة کیمیائیة	پارستی کیمیایی - کیمیا پارنزیی
chemotaxis	إتجذاب کیمیائی	راکیشرانی کیمیایی
chemotherapy	معالجة کیمیائیة (کیمو دوائی) (علاج کیمیائی)	کیمو دهرمانی - چاره سهری کیمیایی
cheoplastic	المثال المصروب من المعدن التّراب	قالبی داریژرار له کانتزای تواده
cheoplasty	صبُّ المثال من المعدن التّراب	داریشتنی قالب له کانتزای تواده
cherubism	شیدویمیة (عسر تشكل الوجه اللیفي)	چینریزم، سه ختی (شیواوی) دررستبوتنی رووی ریشالیی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

chew	يُمضغ	ده‌جویت
chiasm = <i>chiasma</i> = any crossing over	تصالب	به‌خاچیرون
chillitis = cheilitis	إلتهاب الشفة	= پهرینه‌وه به‌سهریه کدا
chill	عُرواء	لیوه هور - لیوه سو
chin:	ذقن:	له‌رز - سربوون - ته‌زین
~ cup	حزام الذقن	چه‌ناگه:
~ retractor	کابح الذقن (مباعد الذقن)	پشتینی چه‌ناگه
chip syringe	مخفنة الهواء، او الماء	دورخه‌روی چه‌ناگه
chirurgical	جراحی	سرنجی هه‌وا بیان نار
chisel:	إزمیل (اداة لقطع المیناء و تسوية جذران الخفرة):	نه‌شته‌رگه‌ریی
bone ~	إزمیل العظم	نه‌سکه‌نه، پواز (چزل) (نامراز بو
contra- angled bone ~	إزمیل ذو زاوية معاكسة	برینی مینای ددان و رینکخستی
pressing bone ~	إزمیل الضغط الیودی	دیواره‌کانی چاله‌که):
chloroma	ورم اخضر	نه‌سکه‌نه‌ی (چزل) ی تینسک
choana	١- فتحة قعمية الشكل ٢- فتحة انفية خلفية (قمع انفي)	نه‌سکه‌نه‌ی پیچه‌وا نه‌گوشه نه‌سکه‌نه‌ی په‌ستانی ده‌ستی
choice	إنتقاء - إختيار	لووی سه‌وز
chondral	عضروفي	١- ددرچه (کون) له‌شیودی رده‌تی
chondro-:	بادنة تعنى: عضروف:	٢- ددرچه‌ی لوئی‌دواره (وده‌تی
chondrocranium	حفف عضروفی	لوت)
chondrofibrosarcoma	ورم عضلی لیفی غضروفی	هه‌لیژاردن
chondroid	شبه العضروف	کرکرآگه‌یی
chondroma	ورم عضروفی	پیشگر به‌مانای: کرکرآگه:
chondrosis	تشکل العضروف	کاسه سه‌ری کرکرآگه‌یی
chodra:	وتر- حیل:	لووی گۆشتی ریشالیی
~ tympani	حیل الطبل (عصب)	کرکرآگه‌یی
		ردکو کرکرآگه
		لووی کرکرآگه‌یی
		پینکھاتی (دروستیوونی) کرکرآگه
		ژی- په‌تک:
		په‌تکی ته‌پل (ده‌مار)

C

choroids	مَشیمیة	وہ لائیسی
chromatin	کروماتین	کروماتین
chrome = <i>chromium</i>	کروم (معدن) = کرومیوم	کروم = (کانزای کروم) = کرومیوم
chrome	مطلی بلکروم	دور که شکر او به کروم
chromosomal	کروموسومی	کروموسومی
Chromosomes	کروموسومات	کروموسومه کان
chronic:	مزمن:	دور ژخایه‌ن - کونینه - دیرینه:
~ abscess	خراج مزمن	دومدلی کونینه
~ disease	داء مزمن	نه خوشی کونینه
chronicity	إزمان	دور ژخایه‌نیتی - کونینیتی
chuck:	قابض - مَسْک:	گیوه - گوشه‌ر:
taper ~	قابض مخروطی (مُستدق الطرف)	گیوه‌ی قوچه‌کی (لاباریک)
cicatrix	نُدْبَة	چوکلہ - گری - جیزام
cicatrization = <i>ulosis</i>	شُدْب	به چوکلہ بوون - به گریبوون
ciliated:	مُهْدَب - ذو اهداب:	کولکدار - برژانگدار:
~ epithelium	بشرة مُهدبة	رورپوشی کولکدار
cingulum	ارتفاع لسانی لِثوي	به‌رزایی دیوی زمان و تزیک پوک - به‌رزایی زمانی پورکی
basal ridge	حافة قاعدية	قہ‌راغ (لیوار) ی بناغدی
circular	دائری - مدور	بازنه‌یی - خری
circulatory:	دورانی:	سور - خولانه‌وه:
~ canal	قناة دورانية	که‌نال (پیره‌و) ی سورانه‌وه
circle	دائرة - حلقة	بازنه - چه‌مده - نه‌لقه
circum-	بادئة تعني: محیط - حول	پیشگر به‌مانای: چپوه - دوروبه‌ر - ده‌واندور:
circumcoronitis = <i>pericoronitis</i>	التهاب محیط التاج - التهاب ماحول التاج	هه‌ری چپوه‌ی که‌لله‌ی ددان - هه‌ری دوره‌ی که‌لله‌ی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

circumferential:	محیطی - دائری:	چینه‌یی - بازنه‌یی -دورانده‌وری:
~ clasp	ضمّة محیطی	قولایی چینه‌یی
circumlamellae	صفائح دائریة	ته‌به‌ق (پله‌یت) بازنه‌یی‌یه‌کان
circumwiring	رباط دائر (جراحة الكسور)	به‌سته‌روه‌ی بازنه به‌وایه‌ر (نه‌شته‌رگه‌ری نیسک)
circumoral	حول الفم - محیط الفم	دهوری دم - چینه‌ی دم
circumpulpal:	حول اللبّي:	دهوری کوزکی ددان:
~ dentin	عاج حول اللبّي	عاج (توتیکل) ی دهوری کوزک
circumscribed- circle	دائرة محیطیة	دهره بازنه - چینه بانه
circumtonsillar:	حول اللوزة:	دهوری نالور:
~ abscess	خراج حول اللوزة	دومه‌لی دهوری نالور
circumvallate:	کاسی:	کاسه‌یی:
~ papilla	حُلیمة کاسیة	مه‌میله‌ی کاسه‌یی
clamp:	مشبک - ملقط - ملزّمة:	گیره - مقاش - گرد:
~ band	طوق ذو مشبک	باند (پشتین) ای گیره‌دار
~, gingival	مشبک لثوي	گیره‌ی پورکی
~ holder	حامل المشبک	هه‌لگری گیره
=~ forceps	= کلاب المشبک	= گازی گیره
~, rubber dam	مشبک حاجز المطاط	گیره‌ی به‌ریه‌ستی لاستیک
~, towel	ملقط الشانه (منديل معقم يستعمل في الجراحة)	گیره‌ی خاوی (قوماشینکی پاکزه له نه‌شته‌رگه‌ریدا به‌کاردیت)
Clapton's line:	شریط کلابتون (خیط لثوي اخضر يشاهد في سياق الا نسمام النحاسي)	هینلی کلابتون (هینلیکی سه‌وزه له‌پورکدا دیاره له به‌زه‌هراوی بورنی مسدا)
Clarke's tongue (Clarke: 1782-1857 = the British physician: =(fissured tongue of syphilitic glossitis sclerosis)	لسان کلارک (لسان المشقوق في التهاب اللسان الزهري المتصلب)	زمانی کلارک (زمانی قلیشار له زمانه‌سزی فه‌ره‌نگی په‌قبودا)

C

clasp:	ضمّة - عُرْوَة:	قولاب (کلاسیپ):
Adams ~ <i>Adams: British ortlodonitist</i> = arrow headed clasp	ضمّة آدمس	قولابی ناده‌مس
all cast ~	ضمّة براس سهمی	= قولابی سه‌رتیری
arrow head ~	ضمّة مصبوبة بالکامل ضمّة رأس السهم (تقریم الاسنان)	قولابی دارتیزراوی ته‌واو قولابی سه‌رتیر (راستگردنه‌وی ددان)
band ~	ضمّة شریطیة - ضمّة طوقیة	قولابی (پشتینی) شریتی - کلاسیپی به‌ند (قه‌ید ایی)
bar ~	ضمّة عارضة	توولّه قولاب - میله قولاب
circumferential ~	ضمّة محیطیة	چینوه قولاب - قولابی ده‌واندور
continuous ~	ضمّة مستمرة - ضمّة متراصلة	قولابی به‌رده‌وام - قولابی (به‌رده‌وام) به‌کیینه
~, lug	مهماز الضمة	گوئیچکه‌لدی قولاب
class	صنف - مرتبة	پزل - پله
classification	تصنيف - ترتیب	پولین (پولین کردن) - ریکنگستن
Cleaning	تنظيف - مُنظف	پاک‌کردنه‌وه - پاک‌کوره‌وه
clear:	۱- صاف - نقی - نیر - واضح - رائق - شفاف ۲- بُصفي - ینقی - یوضّح	۱- رزون - بیگه‌رد - رۆشن (دیار) - پاک‌ناشکرا - دیار ۲- پاکی ده‌کانه‌وه - ده‌ریدخات - ررونی نه‌کاته‌وه:
~ cell	خلیة نيرة	خانه‌ی رۆشن (دیار) - خانه‌ی رزون
clearance:	۱- صفاء - نقاء ۲- مسافة فاصلة:	۱- ررونیی - بیگه‌ردیی ۲- ماده‌ی جیاکه‌روه‌وه:
occlusal ~	مسافة فاصلة إطباقیة (طاجنة)	ماده‌ی جیاکه‌روه‌وه‌ی گه‌زتن (جوتبونی هاپه‌ره‌کان)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cleat= occlusal rest	مِهْمَاز (نقطة الاستناد المتحركة) = سِنَاد إطباقی (طاحن) شق - إنشطار-فَلْع:	گوتچکه له (خالی پالپشتی قولایی پارچه تاقم) = ریتسی قولایی هاردی بز پارچه تاقم کهل (که لیبی) - دابراو - دووکه رتیبون - قلیش:
cleft:		
~ lip	شق الشفة (شفة الارنب)	لیوه ابراو (لیو که رویشکی)
~ palate	شق الحنك	مه لاشوه (که لیبی) قلیش
~ of soft palate	شق الحنك الرطو	که لیبی مه لاشوی نهرم - که لیبی نهرمه مه لاشو
cleido-	بادنة تعنى: ترقوة	پینشگر به سانای: چه له مه (نیسکی چه له مه)
cleidocranial:	ترقوي جمعي ترقوي راسي:	چه له مه بی کاسه سه ری - چه له مه بی سه ری:
~ dysostosis	سو، تعظم ترقوي جمعي	شیراو (تینکچوون) ای به نیتسک بوونی چه له مه و کاسه سه ری هدلکزله ر (که ره سه به که بز
cleoid	مخزفة (اداة لتجريف العاج النخر من الحفرة)	لابردنی عجاج (تویکل) ای کلوز له چاله که دا)
clinic	۱- سریریات ۲- عیاده	کلینیک - خووگه - دیده‌نگه ، بینگه - پشکینگه - تیروانگه
clinical:	۱- سریری ۲- عیادی:	سه رییبی - خووگه بی دیده‌نگه بی - بینگه بی - کلینیک بی:
~ crown	تاج سریری-تاج السن الطبيعي	که لله ای ددانی ناسایی
clinical root = <i>physiological root</i>	جنر السن الطبيعية	ره گی ددانی ناسایی
Clinocephaly	تسطُّع الرأس	سه ریان بوون
clip:	مِلْقَطٌ - شِبَاكٌ	مقاش - گیره
crocodile ~	مِلْقَطُ التماسح	گیره ای تیمساح
clonic	اختلاجی - رجفانی	فرته فوت - له رزین

C

close- bite =closed bite	عَضَّة مَغْلَقَة	که‌زتنی داخراو
closed chest massage	تَدْنِیکِ انْصَرِ الْمَغْلَقِ (تَدْنِیکِ الْقَلْبِ الْخَارِجِ)	شیلان(مه‌ساج)ی سنگی داخراو(شیلانی دل نه‌ده‌روه)
closed mouth	فَم مَغْلَق	دهمی داخراو
closing	إِغْلَاق	داخستن
bite closing	إِغْلَاقِ الْعَضَّة	داخستنی گه‌ستن
closure:	إِغْلَاق - إِقْفَال - سَد:	داخستن:
plastic closure	إِغْلَاقِ تَحْمِیلِی	داخستنی جوانکاری
clot:	عَلَقَة - جِلْطَة - كُتْلَة مَتَخَشَّرَة	تویه‌له‌بوون - مه‌یور - تویه‌له‌مه‌یور
blood ~	خُثْرَة دَمَوِیَة	خوینی مه‌یور - پرگه‌خوین
	- عَلَقَة دَمَوِیَة	-خوینی تویه‌له‌مه‌یور
clotting:	تَحْلُط - تَخْطُر - تَشْکُلِ الْعَلَقَة:	تویه‌له‌بوون - پیکهاتنی مه‌یین:
~ time	زَمَن تَشْکُلِ الْعَلَقَة	کاتی پیکهاتنی تویه‌له‌بوون
clove oil	زَيْتِ الْقَرْنَفُل	رُؤن مینخک
clutch:	قَابْض - وَاِصْل:	گه‌ه - گه‌ییننه‌ر:
dental ~	قَابْضِ سِنِی (وَصْلَة مَعْدِنِیَة لِلْقَوَسِ الْوَجْهِیَّة)	گه‌هی ددان (پارچه‌به‌کی کانه‌زابه بۆ نامرازی که‌وانه‌ی رُؤو)
coagulation:	تَخْطُر:	مه‌یین:
blood ~	تَخْطُرِ الدَّم	خوین مه‌یین
~ time	زَمَن التَّخْطُر	کاتی خوین مه‌یین
coagulative ~	قَابِلِ لِلتَّخْطُر - مَسْبَبِ التَّخْطُر	مه‌یینده - مه‌یین
coalesce	يَلْتَمُ - يَلْتَمُّ	پیکه‌ره نه‌لکیت - له‌جیم نه‌بیت
coalescence	إِلْتِمَام - إِنْتِحَام - اِنْدِمَاج	پیکه‌ره‌لکاندن - پیکه‌ره نوساندن - جُوشْخَوَارْدَن
coated:	مَطْلِي:	داپوشراوه، روکه‌شکراو:
~ tongue	لِسَان مَطْلِي	زمانی داپوشراو (به‌خوراک و میکروب)
coating	طَلِيَة	پوشین، پوشاک
cobalt	كوبلت	کوبالت

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cobblestone tongue	لسان مرصوف (التهاب اللسان وضخامة حلیمانه واصابته بالظلي)	زمانی بهره‌ده لوز ریژ (سوی زمان و گه‌وره‌یونی مه‌عیله‌کانی و پوشینی پروی)
coccal	مکّور الشكل	شیره خری
cocci	مکّورات	خوه‌کان
coccus	مکّورة (جراثیم)	خری (بونه‌ور)
cochlea	حلزون - قوقع لولب الاذن	لؤلپینج - لؤلپینجی گوی
cochlear	حلزونی	لؤلپینجی
code	شفره - رمز	په‌رله - هیضا
codex	دستور الادویه	په‌رله‌ی دهرمانه‌کان
medicamenatrium	- دلیل الادویه	- ریبه‌ری دهرمان
coffer dam =rubber dam	حاجز السد = حاجز المطاط	به‌ر به‌ستی لاستیک
Coffin split plate C.R. Coffin, 1826-91 American dentist = a devided plate used for expanding the dental arch (an orthodontic appliance)	جهاز کوفن الموسع	نامیری کوفنی فراوانکهر
coherent	مترابط - متماسک	په‌کگرتور - چه‌سپین
cohesion	تلاحق - تماسک - إلتحام	چه‌سپین - پینکه‌وه‌لکان - په‌کگری
cohesive	ملتصق - لَصَاق - لصوق	چه‌سپینده‌یی - بیالکانده‌ر
cohesive gold	ذهب لَصَاق	زیر (نالتون) ای چه‌سپینده‌ر
cold:	بارد - برد:	سارد - ساردیی:
~ abscess	خراج بارد	درمه‌ئی سارد
~ cautery	سیم بارد - کی بالرد	داخکردن به‌ساردیی
~ curing acrylic	اکریل متصلب بالبرودة	نه‌کریلی ره‌قبو به‌ساردیی
coldness:	برودة:	ساردیی:
~ of skin	برودة الجلد	ساردی پینست

C

collagen(e):	مولد الغراء - مولد الہلام	چہسپزی (کولاجین)
~ fibrils	-مولد الصمغ	ریشالوچکہ کانی چہسپزی
collagenous	لُیفات غرَویة	چہسپزی (کولاجینی)
collapse	غرَوی - هلامی	هدرس - هدرهسہنتان - فشیونہرہ
collar:	وہط - انحصاص - انہیار	تہوق - کزت - بەرگ (داپوشہر):
~ crown	طوق - حلقۃ:	تاج (کیف) تا ملی ددانی
~ stud abscess	تاج طوقی (تاج مغط لعنت السن)	داپوشیبی
collector:	خراج ثنائی الجوف	دومہلی دوو بزشایی
dust ~	جامع - مُجمَع - حاشد:	کوکہرہ - بارگہ بہر - کوکہرہ:
collect= collar	جامع الغبار	تہپو تزکوکہرہ
	يُغَطِّي - يُطَوَّق	دایدہپوشیت - کویدہ کاتہرہ
		- کوئی دہکات
colloid	شہ الغراء - مادۃ غروانیة	کولزید - مل - بل
cholenchyma	نسیج غروی	شانہی مل
	-نسیج مساند	-راگرہ شانہ
colloidal	غروانی - شہ غروی	کولزیدی - ملی
colour= color:	لون:	رہنگ:
~ guide	دلیل اللون	رہبہری رہنگ
~ matching	توافق اللون	ہارتایی رہنگ
tooth ~	لون السن	رہنگی ددان
combination	۱- دمج - ضم	۱- تیکہ لیون - پیکہرہ جوتیون
	۲- اشتراك	۲- بەشداربون
	۳- اتحاد	۳- بہ کگرتن - ناوتتہ
	۴- ترکیب	۴- پیکہاتن
	۵- مُرکَّب	۵- پیکہاتور
commensal	مُعایش	پیکہرہ ژیار
		-ہارہیزو - ہارخوز
comminuted	مُتَفَتَّت - مُنْسَحَق	ہارہاو - کوتراو - رورددبو
	- متجزیء:	- پارچہ پارچہ کراو:
comminution:	تفتیت - سحق - تجزئی:	ہارین - پارچہ پارچہ کردن:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ of food

compact:

~ bone

compaction

compass

compatible

compensate

compensation

complement

complete

complex:

~ alloy

~ compound

complication:

delayed ~

immediate ~

component

composite:

خوراك هاپين
چر- سفت- پتهو- توکمه
-تینکسپراو- کومه لیور
- ریزبه‌ند:
نینسکی پتهو (چر)
سحق الطعام
کیف- مندمج- متضام
- متجمع
- متواص:
عظم کیف

پرکردنه‌وه- داگرتنه‌وه
- به که له که بوون

- که له که بوون (به په ستاوتن)

قیبله نما، جه مسهرنما، پهرگال
هد ماهه‌نگ- شیار- هارتا

جینی ده‌گرتنه‌وه

جیگرتنه‌وه- خستنه‌بر

ته‌واو کهر- ته‌واو کار

ته‌واو- ته‌واوی ده‌کات

۱- تیکه‌ل- هاربه‌ش

۲- نالوژ (ده‌روون زانی)- پینکه‌ل

۳- کومه‌لینک:

۱- مختلط- مشترک

۲- معقد- مرکب (علم النفس)

۳- جمله (مجموعه):

سیبیکه مرکبه (متعدده الفلوات)

مركب معقد

اختلاط- تعقید- مضاعفات:

اختلاط متأخر

اختلاط فوری (مباشر)

ماکی (تیکه لیوونی) دواکه‌وتوو

تیکه لیوونی (ماکی)

یه‌کهری (راسته‌وخو)

پینکین- به‌شینکی بنچینه‌بی

-پینکیتن- پینکینه‌ر

مركب- مؤلف من

-مُشکل من:

پیرگردنه‌وه- داگرتنه‌وه

- به که له که بوون

- که له که بوون (به په ستاوتن)

قیبله نما، جه مسهرنما، پهرگال

هد ماهه‌نگ- شیار- هارتا

جینی ده‌گرتنه‌وه

جیگرتنه‌وه- خستنه‌بر

ته‌واو کهر- ته‌واو کار

ته‌واو- ته‌واوی ده‌کات

۱- تیکه‌ل- هاربه‌ش

۲- نالوژ (ده‌روون زانی)- پینکه‌ل

۳- کومه‌لینک:

۱- مختلط- مشترک

۲- معقد- مرکب (علم النفس)

۳- جمله (مجموعه):

سیبیکه مرکبه (متعدده الفلوات)

مركب معقد

اختلاط- تعقید- مضاعفات:

اختلاط متأخر

اختلاط فوری (مباشر)

ماکی (تیکه لیوونی) دواکه‌وتوو

تیکه لیوونی (ماکی)

یه‌کهری (راسته‌وخو)

پینکین- به‌شینکی بنچینه‌بی

-پینکیتن- پینکینه‌ر

مركب- مؤلف من

-مُشکل من:

C

~ flash	(زوائد) زعانف اطراف الحشوة المركبة	بالی زنده‌ی پرکراوه پیکهاته
~ material	ماده مرکبة	کهرسه (ماده) ی پیکهاتوو
~ microfilled	راتنج مرکب ملی، بالذرات الدقیقة	پیکهاته‌ی پرله‌وروده گهردیله
~ odontome	مرکب سنی	کومپوزیتی (پیکهاته) ای ددان
~ two- paste	راتنج مرکب من معجونین	کومپوزیتی دوو هوریری
composition	ترکیب - مُرکب - مُجمَع	پیکهاتن - پیکهاته - تیکه‌له
compound(adj)	مرکب (مجموعه عناصر)	ناروته (کومه‌لی پیکهاته)
compound(n):	مرکب:	پیکهاتوو:
impression ~	مرکب الطبع	پیکهاته‌ی قالب‌گرتن
compression:	ضغط - انضفاط - کبس:	په‌ستارتن - په‌ستران - په‌ستانه‌وه:
~ moulding	قولبة بالضغط	قالب‌گرتن به په‌ستارتن
compressive:	ضاغط - ضغطي - انضفاط:	په‌ستیزان:
~ strength	مقاومة الانضفاط - القوة الضاغطة	به‌رگری په‌ستیزان - هیزی په‌ستیزان
~ stress	إجهاد ضاغط - إجهاد الضغط	فشاری په‌ستارتن - فشاری په‌ستیزان
compressor:	مضفطة - ضاغط - کابس - مضفاط:	په‌ستین - په‌ستینهر:
air ~	ضاغط الهواء	په‌ستینی هه‌وا (هه‌وا په‌ستین)
~ aspirator	ضاغطة ماصّة	په‌ستیه‌مره
concave	مُقعّر	رودچال - ناوچال - قویاو
concentrated	مُرکّز	خه‌ستکراوه - په‌یتکراوه
concentration	ترکیز	خه‌ستی - په‌یتی - چرک‌دنده‌وه
concentric circles	دوائر متحدة المركز	بازنه هارچه‌قه‌کان
concept:	مفهوم - فکرة	چه‌مک - راتا - بیژکه
concha	صدفة	پوله‌که - په‌ره‌له (په‌ره‌له‌ی ناو دیواری لوت)

concrecence	التحام میلای (التحام جذیر سنین متجاورین بتسب الملاط)	پینکوره چه‌سپاندنی عاج (تریکل)ی ره‌گی دوردانی دراوسی
concretion	۱- قلع- حصاة ۲- تخجر- تصلب	۱- کلس- به‌رد ۲- برونه به‌رد- په‌قبورن
concussion	ارتجاج دماغی- اهتزاز	شله‌قانی میتشک- پاره‌شانندن - همه
condensation:	تکثیف- رص- حشر:	چرک‌دنده‌- کوتانه‌وه داگرتنه‌وه- پرک‌دنده‌وه:
hand ~	رص یدری	چرک‌دنده‌وه‌ی دستی
mechanical ~	رص آلی	چرک‌دنده‌وه‌ی میکانیکی
ultrasonic ~	رص فوق الصوتی	چرک‌دنده‌وه‌ی سه‌رو ده‌نگی
condenser:	مکثف- أداة الرص:	چرک‌ره- خدستک‌ره (نامرزی چرک‌دنده‌وه) (نامرزی کوتانه‌وه)
amalgam ~	اداة رص الاملغم	نامرزی چرک‌ره‌ی نه‌مه‌لگم
gold- foils ~	اداة رص رقاقات الذهب	چرک‌ره‌ی په‌وله‌ی (نالتون) زیر
condition	۱- حالة ۲- شرط	۱- بار- دؤخ ۲- صرح
conductivity	توصيلية- قابلية التوصيل	گه‌یاندن- توانای گه‌یاندن
conductor	موصل	گه‌یین- گه‌یه‌نر
condyle:	لُقمة: (نتوء مفصلي في طرف العظم):	کوندایل- گری نیتسک: (جومگه چوکل‌یه‌که له‌سه‌ری نیتسکا):
mandibular ~	لقمة الفك السفلي	گری نیتسک (کوندایل)ی شه‌ویلگه‌ی خوارو
condylectomy	استئصال اللقمة	لینک‌دنده‌وه‌ی کوندایل
condylotomy	خُزج اللقمة	لینک‌دنده‌وه‌ی به‌شیتک له‌ کوندایل
cone	مخروط	قوچه‌ک
cone- socket instrument	اداة ذات مخروط وتجريف	نامرزی قوچه‌ک و چالدار
congenital:	ولادی- خلقي:	زگماک- سگماک:
~ aplasia	نقص التصنع الولادی	نادروستیبونی زگماکی

C

~ epulis	دوم لثوی ولادی (سلیم)	لثوی پوکی زگمال (پاک)
~ macroglossia	ضخامة اللسان الولادية	گه‌وره‌بوونی زمانی زگماکی
~ malformation	سوء تشکل ولادی	شیتوایی بینکھاتی زگماکی
congestion	احتقان	خوین تیزان-هه‌لناسان - په‌نمان
congestive abscess	خراج احتقانی	دوم‌لثی خوین تیزاو -دوم‌لثی هه‌لناساو
conic(al)	مخروطی	قووجه‌کی
conjugated`	متزاج- ثنائی-مقتن	دوانه- جوت- لکینتراو
conjunctiva	مُلْتَحمة - رمد	لکاوهی چار - پتلوو پۆش
connective	ضام- رابط	په‌یوسته (په‌کخهر)- به‌ستره
~ tissue cells	خلايا الانسجة الرابطة	خانه‌کانی شانه په‌یوسته‌کان
connector	واصل- رابط	بینکبه‌ست- په‌یوسته- گه‌ینهر
conservation	وقایه- حفظ صون- صیانة	پاراستن- مانه‌وه- پاریزی
conservative:	محافظ، وقائی-تحفظی	پاریزگاری- پاریزی-هیلراو
~ cavity	حفرة محافظة	چالی پاریزگاری- پاریزه‌چال
~ dentistry	طب الاسنان الوقائی	پزشکی ددنپاریزی
~ treatment	معالجة محافظة	چاره‌سهره پاراستن - پاریزه چاره‌سهر
considerations	اعتبارات	ناماژدینکراره‌کان
consistency	قوام - تماسک	پته‌ویی- تزگه‌یی
constitution	۱- بنیة- صیفة ۲- مزاج (طب نفسي)	۱- بینکھاتن- شیتواز ۲- شیتوازی ده‌روویی دزیزو (پزشکی ده‌روویی)
constriction	انقباض- تضییق- اختناق	گرژبوون- ته‌سکبوون -ته‌سکی- خنکاندن
construction	ترکیب- بنا- صنع	بینکھات- بنیات- دوستکردن
contact:	تماس- تلاصق:	به‌رکه‌وتن- لینککه‌وتن:
~ point	نقطة تماس	خالی لینککه‌وتن

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

premature ~	تماس قبل الاروان	لینک‌هوتنی پینش کات
working ~	تماس عامل	بدرکه‌وتنی کارکدر
contagious:	مُعْدِب	تَشَه‌نَه‌کَدَر - تَدَنینَه‌وَه‌کَدَر
~ disease	مرض مُعْدِب	نَه‌خُوشی تَشَه‌نَه‌کَرْدُوو
contamination	تَلُوث	بیسجرون - بیسکردن - له‌وتاندن
continuous:	مستمر - متواصل	یه‌کیینه - به‌رده‌وام
~ bar retainer	مَشیتَه‌العَارِضَة‌المستمرَة	تَوَلَه‌یه‌کیینه‌ی‌جینگی‌کَدَره
~ clasp	ضَمَّة‌مستمرة	قَوَلابی‌یه‌کیینه
	- ضَمَّة‌متواصلَة	- قَوَلابی‌به‌رده‌وام
contour:	۱- عَیْط	۱- چِنُو
	۲- شَکْل- هینَة:	۲- شِیوَه- شِیوَه‌کَار:
~ lines of Owen	خطوط اوین التَشکیلیَة	هینَه‌کانی نوبی شِیوَه‌کَار
<i>R-Owen, 1804-92</i>		
<i>english anatomist</i>		
contouring:	ضبط الحواف	رینک‌خستنی چِتوَه‌ی‌دوره‌ه
	- هندمة الحواف	- رینک‌خستنی قَدراغَه‌کان
contra:	بادتَه‌تَعنی: مُضَاد-	بیشگر به‌مانای:
	معاکس:	دژ- پینچه‌وانه:
~ angle	زاریه‌مُعَاکِسه	پینچه‌وانه‌گُوشه
~ bevel	شَطْب‌معاکس	لیزایی‌پینچه‌وانه
contraction:	تقلص - انقباض	گرژیوون:
	- انکماش:	
isometric ~	تقلص متماثل (قیاس)	گرژیوونی‌پینوانه‌چون‌یه‌ک
		گرژیوونی‌پینوانه‌یه‌کسان
isotonic ~	تقلص متواتر (ضغط)	گرژیوونی‌په‌ستان‌یه‌کسان
contracture	قَلَص- تَقْفَع	گرژیوونی‌چون‌ناریه‌ک
		- گرژیوونی‌بیالکاوایی
control	۱- تَحْکَم - توجیه - سيطرة	۱- کُوتَرزَل‌کَرْدن - رینک‌خست
	- ضبط - رقابة	- دایین‌کَرْدن - زَالِبُوون
	۲- یَتَحْکَم - یَضْبَط:	۲- کُوتَرزَلی‌دِه‌کات - رینکی

ده‌خات

C

foot control	جهاز التحكم القدمي	نامیتری کونترولی بین
contusion	سحق - رض	هارین - جنین دور کردن - کوتران
convenient:	ملائم	له بار - شیار
~ form	شکل ملاتم	شینوی له بار
conventional:	اعتیادی:	ناسایی:
~ alloy	خلیطة اعتیادیة	داریشته (تیکه له کانا) ی ناسایی
convex	مُحدَّب - احذب	قوقر
cooling	تبرید - تَبْرَد - مَبْرَد	سارد کردن - سارد کهره
coordination	تنظیم - تنسيق	رینکستن - هاورینگه
	- توافق	رینکوتن - هاورینکی
cope	۱- قبة - غطاء - قلنسوة	۱- نوک - سر - نووتکه
	۲- الجزء الاعلى من البوتقة	۲- سه رقاپ
coping	غطاء - قُبعة	سه رقاپ - شهپه
	ستاره - قلنسوة	سه رداپوشین
copper:	نحاس:	مس:
~ band	طوق النحاس	به ند (قه پید) ی مس
~ line	الشريط النحاسی	هیتلی مسی (به قه راغی پوکدا
	(فوق حواف اللثة بلون اخضر في سياق الانسمام النحاسي)	هیتلیتکی سه وزه له به ژه راوی بیونی (مسدا)
~ ring	حلقة النحاس (طوق النحاس)	نه لقه ی مس
copula	رابط - جامع	گه ینهنر - جووتکهر
cord:	حَبْل - خَيْط	گوش - ژئی - پت - پد تک - ده زوو - قامچی
dental engine ~	خِيط المحرك السني	په تی بزویته ر (ماتوز) ی ددان - په تی بزویته ی ددان
gingival retraction ~	خِيط التراجع اللثوي	ده زوی پوک کشانه ره
vocal ~	حَبْل صوتي	دهنگه ژئی - ژئی دهنگی

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

core:	۱- قلب- نواة- لب- جوهر ۲- قائمة- سادة:	۱- دل- کاکل- ناوک- کوزک ۲- کوله‌که = پالپشت:
cast ~	قلب مصبوب	دلی داریژراو
~ form	قلبی الشكل	به‌شیره‌ی دل
cork	فلین	ته‌په‌دزر
cornea	قرنیة	گلینه- کورینه‌ی چار
corner:	زاوية- رُكن :	گوشه- سوچ :
mouth ~	زاوية الفم ملتقى الشفتين- صوار	گوشه (لغاه)ی ددم - به‌یه‌ک‌گه‌بشتنی هه‌ردولینو
cornification	تقرن	به قوچ بون- به‌شاخ بون
corona:	تاج (لاتینیة)- اکیلل	تاج (به‌لاتینی)- تاجه‌گولینه
~ dentis	تاج السن	تاج (که‌لله‌ای ددان
coronal:	تاجی	تاجی
~ pulp chamber	حجرة اللب التاجية	ژودری کوزکی تاجی
coronary diseases	امراض اكليلية	نه‌خوشیه‌کانی تاجی
coronoid	۱- شبه التاج ۲- منقاري	۱- شیره‌ تاج ۲- دنوکی
coronoplasty	تعديل شكل التاج	رینک‌خستنه‌ده‌ی شیوه‌ی تاج
corporal	جسماني- بدني	لاشه‌یی- ته‌یی- نه‌ندامی
corpuscles	جسيمات- كريات	ته‌نزکه‌کان- ته‌نولکه‌کان - خروژکه‌کان
correction:	تصحیح:	راست‌کرده‌نه‌وه- چاک‌کرده‌نه‌وه - رینک‌خستنه‌وه:
occlusal ~	تصحیح الاطباق	رینک‌خستنه‌ده‌ی جوتبونی هاره‌ده‌کان
Corrigan's line	شرط كوريفغان (خط قرمزی فوق اللثة في سياق الانسمام النحاسي)	هینلی کوزریگان (هینلیکی نه‌رخه‌رانیه‌ له‌ه‌پووک له‌به‌ژه‌ه‌راویبونی مسدا)
<i>Corrigan, 1802- 80, Iris physician</i>		داخوران- ژدنگ هه‌له‌نینان - ژدنگ (نوکساندن):
corrosion:	تآكل- تأكل - صدا (اکسده):	داخورانی نه‌مه‌لنگه‌م
~ of the amalgam	تآكل الاملغم	

C

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

corrosive	۱. اُکال ۲. مُتاکل	۱- داخوَر- خُوَره ۲- خُوَرنده
cortical:	قشري - لمانی	تویکلی-تویژی
~ plate	صفیحة قشریة	تویکله پوره
coryza	زُکام	هدلامت- په‌سیو
cotton:	قطن:	لُوکَه:
~ holder	مقطنة(وعاء القطن)	قاپی لُوکَه (لُوکَه‌دان) (لُوکَه هدلگر)
~ peller	کُریة القطن	تویه‌له لُوکَه
~ peller dispenser	موزع کریات القطن	دابه‌شکهری تویه‌له لُوکَه
~ roll	لُفاة قطن	پینچراوه‌لُوکَه
Cough	سعال	کوکَه = کوکین
counter:	بادئة بمعنى: ۱- عکس ۲- نظیر(مقابل):	۱- پینچه‌وانه ۲- هارتا- به‌رامبه‌ر
~ bite	عضة مقابلة	گه‌ستنی به‌رامبه‌ر
~ die	مُعکس(طبعة المثل- الصورة السلبية للتموزج)	قالبی نمونه‌که
cover(n) (v)	غطاء -غطی	سه‌رقاپ- قه‌باغ- داپوشه‌ر -سه‌ریوش- داییوشی
headrest ~	غطاء سناد الرأس	داپوشه‌ری جیبی سه‌ر
covered	مُغطی	داپوشراو
crack(n) (v)	شق- صدع -انشق- تصدع	درز- شکان -درزه‌دهات- ده‌شکیت
cranial:	جُنجمی- قحفي	کاسه سه‌ر- که‌لله‌یی - که‌لله‌سه‌ری
~ index =cephalic index	دلیل جُنجمی دلیل راسی	ریبه‌ری کاسه‌سه‌ری

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

cranio:	بادنة تعنى: جُمُجمة - قَحْف:	پيشگر به مانای: کاسی سر:
~ cleido dystosis	سؤ تعظُمُ الشَّرْقَوِيَّ الجُمُجِي	ناتہواری له به نیسکیوونی چه لئه مه و کاسی سر
~ facial	جُمُجْمِي وَجْهِي	که لئه سره روویی
~ facial angle	زاوية حجمية و جهة	کوشی که لئه سره روویی
~ facial dysjunction	سوء التحام الدرز الجُمُجْمِي الرَّجْهِي	ناتہواری له پینکه ره لکانی که لئه سره روو
~ mandibular joint	مفصل جمجمي فکي (مفصل فکي صدغي)	جومگهی که لئه سر و شه ویلگه (جومگهی شه ویلگه و (لاچنه) لاجانگ)
craniometry	قیاس الجُمُجْمَة	پیتوانی که لئه سر
craniostosis	علم ابعاد الجُمُجْمَة	پیتوانه که لئه سر زانی
cranium	تعظُمُ الجُمُجْمَة	به نیسکیوونی که لئه سر
cranter	جُمُجْمَة الرحي الثالثة (ضرس العقل)	که لئه سر خرنی سینیهم (هاردی ژیری)
crater:	فوهة- حفرة - فوهة بُرکان:	دهم- چال - دمی گُركان:
ulcer ~	فوهة القرحة	دهمی (کون) ی برین
crazing	تَشَقُّق- تَشْرِخ	قَلْبَان- درز بردن
creosote	کریوزوت=مطهر و مضاد للعفونة و لاحتقان لب السن	کریاززت (پاکژکه و دژه بونکردن و خوننتیزانی کوزکی ددان)
crepitation = crepitus	طقطقة- فرقة	ته فته تهق- قرته قرته- کرته کرت
crepuscent:	میزاب - هلال - هلالی	چال به شینوهی مانگ - مانگی نهو (یهک شهوه) - شینوه مانگی نهو
sublingual crescent	الفرش (هلال تحت اللسان)	چال به شینوهی مانگ له ژیر زمان
crest= crista:	ذروة- نتوء- قمة- عُرْف:	پۆپ- پۆیه- سر لوتکه - پۆینه:

C

alveolar ~	نقو، سنخي	نوكه نيسكى شه‌يلگه
crevice:	فلح - ميزاب - شق - فجوة	درز - چال (بوشايي)
gingival ~	ميزاب لثوي	درزي پووكيي: (چال له نيوان دهانه كاندا به درنيژايي پووكي ددان)
crib:	ضمة (شكل من المشتات المتحركة في الاجهزة الجزئية و التقويمية)	قولاب (جينگر كه ريكه بو تاقسي پارچه و راستكرده‌وي ددان)
Adams~ (see Adams clasp)	ضمة ادم (نوع محور من ضمة)	قولابي ناده‌ميس (جزريكه له
Jackson`~ (see Jackson crib)	ذو رس سهي) - ضمة جاكسون	قولابي سه‌رتيژيي) سه‌يري پيتي a بكه - قولابي جاكسون (سه‌يري پيتي ل بكه
cribriform:	غربالي الشكل:	بيژنگي:
~ plate	صفيحة غربالية	ته‌به‌ق (ده‌پ) ي بيژنگي
cricopharyngeal	خُلقي - بلعومي	ده‌مي - گه‌روويي
critical	خرج - حاسم - خطير	شلق - مه‌ترسيدار
crocodile:	تيمساح	تيمساح
~ clip	ملقط التماسح	مه‌قاش (گيه) ي تيمساحيي
cross:	مُتصالب - صليب - متقاطع - معترض:	خاچيون - خاچ يه كبر - ريگر (يه كتربر):
~ bite	عضة مُتصالبة (شئود العلاقة الجانية للفكين)	گه‌ستي به خاچيون (به يوه‌ندي جوتيونني شه‌يلگه ي پينجه‌وانه ي لايي)
~ section	مقطع عرضاني	پانه برگه
crossing:	عبور	په‌رينه‌وه
~ (of the eye)	خول - تصالب العين	خيلي (چار)
crown:	۱- تاج سني طبيعي ۲- تاج سني اصطناعي:	۱- تاجي (كه‌له‌ي) دداني ناسايي ۲- تاجي دداني ده‌ستكرد:
acrylic ~	تاجي اكريلي	تاجي نيكريلي

all cast ~	تاج کامل الصب	تاجی داربژواری ته‌واو
anatomical ~	تاج تشریحی (القسم المغطی بالمیناء من السن)	تاجی توتیکاریی (ته‌وبه‌شهی به‌مینا داپوزشراوه)
clinical ~	تاج سریری	تاجی کلینکی (که‌به‌چار‌دیاره)
collar ~	تاج طوقی (تاج مغطی لعنتی السن)	تاجی به‌ندی (تاج تاملی ددانی داپوزشیبی)
detached dowel ~	تاج ذو رتد مُنفصل	تاجی کوزه‌که‌جیا
full ~	تاج کامل	تاجی ته‌واو
ful veneer ~	تاج کامل بوجّه	تاجی ته‌واوی روودار
gold ~	تاج ذهیبی	تاجی زتیری
half- cap ~	تاج ذو نصف قبة	تاجی نیو قه‌باغی
hood ~	تاج ذو غطاء	تاجی به قه‌باغ
jacket ~	تاج جاکیت	کینی تاج (که‌لله‌ای ددان
matrix ~	تاج ذو قالب معدنی	تاجی به قالبی کانزایی
partial ~	تاج جزئی	تاجی پارچه‌یی
pivot ~	تاج بوئند	تاجی کوزه‌که (سنگ) دار
=post ~		
porcelain cusp ~	تاج خزفی الحدبات	تاجی ددانی که‌سپ چینی
post ~	تاج ذو رتد	تاجی کوزه‌که‌دار
=pivot ~		
post- retained ~	تاج مثبت بوتد	تاجی جینگیمبور به‌کوزه‌که
remover ~	نازعة التاج	تاج (کیف) دهره‌یننه‌ر (لابه‌ر
slitter ~	شاقّة التاج	تاج هه‌لدره
swaged ~	تاج مطوق	تاجی دهررگیوار
swaged- cast ~	تاج مصبوب علی قَلَسْرَة	تاجی دهررگیواری داربژوار
telescopic ~	تاج متداخل (ذو طوق مضاعف)	تاجی به‌یه‌کداچوو (دهررگیواری دووقات)
three- quarter ~	ثلاثة ارباع التاج	سی له سه‌رچواری تاج
=Carmichael ~	تاج کارمایکل	=تاجی کارمایکل
window ~	تاج ذو نافذة	تاجی په‌نجه‌رده‌دار (کراوه له‌پرووی دهره‌وه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

C

crushing	۱- سحق - سحق ۲- سحق	هاریز-ورده کردن- ورده برون - ورده کهر
crust	قشر- رسف- جلبه	تویکل-تویژ-قه قماغه
crypt= follicle	حوصصل	چیکلدانه
crypto-	بادنه بمعنی:	پیشگر به مانای:
crystal	خبی- اخفی- سری	شاراره- نادیار- بزور- نهینی
cube	بلوره	کریستال- بلور- ته‌ورک
cuboidal	مکعب	شهش پالور
	مکعبی- شبه	خشته کی
	مکعب(متوازی المستطلات)	- شهشپالویی (لاکیشه تهریب)
culture	۱- مستبت- مزرعه- زراعة 2- استبات- زرع جراثیم	۱- کشتیاری- چاندن ۲- کرداری به کتیریا چاندن
crowning	توریج	تاج خسته‌سهر - تاج دانان
crown work	۱- صنع التاج ۲- التاج نفه	۱- کار(دروستکردن)ی تاج ۲- تاج(که لله)ی ددان
crucial	۱- متصالب ۲- مخادع- خداع	۱- به‌خاچیور ۲- فیلکهر- فیلباز
crucible:	بودقه- بوتقه- بوتقه الصب(وعاء لصر المعادن)	بوته - بوتی داریشتن(دوفریکه له گهرمه ماده‌دهیک دروستکراره بوتورواندهوی کانزاکان)
~ clay	بوتقه فخاریه	گلینه- بوتی گل
~ former	مشکل البودقه	شیریکهینه‌ری بوته
~ tongs	ملقط البودقه	مقاشی بوته
medium ~	وسط الاستیاتیات	ناورندی چاندن - واری چاندن
negative ~	مستبت سلی	چاندنی نه‌ری(سلبی)
positive ~	مستبت ایجابی	چاندنی نه‌ری(موجب)
pure ~	مستبت نقی	چاندنی بیگهرد(پاک)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

tissue ~	مستتبت نسجی	چاندنی شانه‌یی
	- مستتبت نسج	- چاندنی شانه
cum	مع- معاً (لاتینیة تستعمل مع الوصفات)	له‌گه‌ز- له‌گه‌لیدا (به‌لاتینی به‌کارده‌هینریت له‌ ره‌چته نویسندا)
cup:	کوب- قذح- کأس:	کوب- کاسه- فنجان:
polishing ~	کوب الصقل	کویی بریسکاندن
rubber ~	کوب مطاطی	کویی لاستیکی
cupreous	نحاسی	مسی
cure	۱- شفاء- یشفی ۲- ذوا.	۱- چاکبونه‌وه- چاکنه‌بیته‌وه - چاکنه‌کاته‌وه ۲- دهرمان
	۳- أسلوب العلاج	۳- شیوازی چاره‌سهر کردن
	۴- یصنع- یصلب	۴- دروستی نه‌کات- ره‌قی نه‌کات (بۆ نمونه نه‌کریل به‌شیننه‌یی گهرم نه‌کریت وه‌ک چیشلتینان تا‌کو ره‌ق نه‌بیته)
curet(te):	تجریف- کشط - مجرفة:	کورتاج- هه‌لکوزلین - راصالین- کرین:
subgingival ~	تجریف تحت اللثوي	هه‌لکوزلین (کورتاج) ی ژیرپورک
curing(of acrylic):	تصلب- تصلیب (الاکریل):	ره‌قبوون- ره‌فکردنی نه‌کریل:
denture ~	تصلیب الجهاز السنّی	ره‌قبوونی تا‌قسی ددان
heat ~		ره‌قبوون به‌ گهرمی
pressure ~	تصلیب بالضغط	ره‌قبوون به‌ په‌ستان
self ~	تصلیب ذاتی	ره‌قبوونی خو‌به‌خو
cold ~	- تصلیب بدون حرارة، (بدون إحماء)	- ره‌قبوونی ساره (بن‌ گهرمکردن)
current:	تیار:	ته‌زوو- لووزهو:
alternating ~	تیار متناوب	ته‌زووی گوزارو
		لووزهووی نوره‌کیی
direct ~		ته‌زووی نه‌گوزر
		- لووزهووی په‌ کراست (په‌کسهر)

C

electrical ~	تیار کهربانی	ته‌زوی کاربایی
curvature	تقوسی - انحناء - اعوجاج	چه‌ماره‌یی - که‌وانه‌یی
curve:	منحنی - قوس:	چه‌ماره - که‌وانه:
compensatory ~	منحنی مکانی	چه‌ماره (که‌وانه) ای هار‌س‌ر چه‌ماره (که‌وانه) ای جینگ‌ره
~ of occlusion	منحنی الاطباق	چه‌ماره (که‌وانه) ای جوتیوون (جوتیوونی خرنکان)
curve of Spee Spee: 1855-1937 German embryoloist =(an imaginary curved line joining the buccal cusps of the posterior teeth)	قوس سبی	که‌وانه‌ی سبی (که‌وانه هیللی تیپه‌ریوو به که‌سپه‌کانی پرومته‌ی ددانه‌کانی پشته‌ره)
cushion	رساده	کوشن - گزشه
cuspal:	حَدْبَة:	تیژایی - که‌سپ - نوک:
~ angle	زاویه الدبَة	گزشه‌ی که‌سپ
~ tooth	حَدْبَة السن	تیژایی (که‌سپ) ای ددان
cuspal:	حَدْبِي:	که‌سپی:
~ interference	تشابك حَدْبِي تداخل حَدْبِي	به‌یه‌ک‌داچوونی که‌سپی ددان
cusplate = cusplated= cusped	مُحَدَّب (ذو حَدْبَات)	نو‌ک‌دار
cuspid= canine	سن ذات حَدْبَة - سن ذات الناب	ددانی یه‌ک نوک - ددانی که‌لبه
cuspidate	ذو حَدْبَات	نو‌ک‌دار
cuspidor	مِبْصَقَة	جینی تفرؤ‌کردن - جینی تفکر‌دنه‌ره
custom impression (tray)	طابع افرادی (طابع مجهز خُصِيصاً)	(قالیپ‌نگره) ای تاکیی (قالیگری تاییه‌ت ناماده‌کرار)
cut	یقطع	ده‌پیریت

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cutaneous:	جلدي:	پینستی:
~ dental abscess	خراج سنی جلدي	دردم‌لی ددانی و پینستی
cuticle:	قشرة- جُلیدة:	پینتوکه:
dental ~	قشرة سنية	پینتوکه‌ی ددانی
= enamel ~	= قشرة مينائية	پینتوکه‌ی مینایی
cuticula dentis	قشرة سنية (لاتینی)	پینتوکه‌ی ددانی (به لاتینی)
cutis:	جلد:	پینست:
xanthosis ~	داء الاصفراء الجلدي	دردی پینست زردبوون
cutter	آلة القطع	مه‌کینه (ناصرای برین- بره
cutting	قطع- قاطع	برین- بره
cutting edge	حافة قاطعة	قهراغی برین
= incisal edge	حدّ قاطع	که‌ناری بره
cyanosis	داء الازرق	شین بوونه‌وه
cycle:	دورة- دائرة - شوط- حلقة:	خول- سوور- کایه- بازنه - نه‌لقه:
chewing ~	دورة المضغ	سووری جوین
masticatory ~	دورة مضغية- دورة ماضغة	سووری جوین- سووری هارین
cycloopia	رحید العين	یه‌ک چار
cylinder	اسطوانة	لووله‌ک
cylindric(al)	اسطواني	لووله‌کیی
cynodont= canine	ناب(سن)	که‌لبه (ددان)
cynodontium	نایبة اسن ذات جذر طويل و حجرة لب صغيرة متواصعة في التاج فقط)	که‌لبه‌بوون (ددانیک ره‌گی درپیتت و بز شایی کرتوکی بچوک بیتت و له تاجدا بیتت به‌ته‌نه‌ها)
cyst:	کیس- کیسه- کیس صغير:	(کیس) تووره‌که- پوزک- تووره‌کوکه- تووره‌کوچکه:

C

alveolar ~	کیس سنی	تورره‌ک‌ی نیسکی ددان
apical ~	کیس ذروی	کیس (تورره‌ک‌ه‌ی بی بی‌ه‌گ
bony ~	کیس عظمی	نیسکه تورره‌ک‌ه
coronal ~	کیس تاجی	تورره‌ک‌ه‌ی که‌لله‌ی ددان
dental ~	کیس سنی	دانه تورره‌ک‌ه
gingival ~	کیس لثوی	تورره‌ک‌ه‌ی پوکیس
mandibular ~	کیس الفك السفلی	تورره‌ک‌ه‌ی شه‌ریلکه‌خواروو
maxillary ~	کیس الفك العلوی	تورره‌ک‌ه‌ی شه‌ریلگه‌ی سه‌روو
periapical ~	کیس ماحول الذروة	تورره‌ک‌ه‌ی ده‌وری بی بی‌ه‌گ
periodontal ~	کیس ریاطی	تورره‌ک‌ه‌ی ده‌وری به‌گی ددان
sublingual ~	کیس تحت اللسانی	تورره‌ک‌ه‌ی ژیر زمانی
= ranula	= کیس ضفدعی	=تورره‌ک‌ه‌ی بوقی
traumatic ~	کیس رضی	تورره‌ک‌ه‌ی زه‌بری
true ~	کیس حقیقی	تورره‌ک‌ه‌ی راسته‌قینه
cystadenofibroma	ورم کیسی غدی لیفی	لوری تورره‌ک‌ه‌ی بی‌رژینه‌بی ریشالیی

cystic:	کیسی:	تورره‌ک‌ه‌ی:
ameloblastoma:	ورم مصورا المیناء الکیسی	لوری دروستکه‌ری مینای تورره‌ک‌ه‌ی
~ odontoma	ورم سنی کیسی	لوری ددانی تورره‌ک‌ه‌ی
cyto-	بادنه‌ بمعنی:	پیشگر به‌مانای:
cytogenetics	خلیة- خلایا- خلوی	خانه- خانه‌کان- خانه‌بی
cytology	علم المورثات الخلوية	زانستی بز ماوه‌بی خانه‌بی
cytoplasm	علم الخلية	خانه‌زانی
	سایتوبلازم	پلازمای خانه- سایتوپلازم

D

dacryon= dakryon = (the point of junction of the frontal lacrimal and maxillary bone)	الملتقى الدمعي	به‌ده‌ک‌گه‌یشتوی فرمیسیکی
dam:	حاجز- سد :	به‌ده‌ست (تیغه) په‌رده :
rubber ~	حاجز مطاط	به‌ده‌ستی لاستیک
damage	تلف- عطب- تخریب	دارمان- تیک‌چوون - له‌کارکه‌وتن - خرابیوون
dappen dish = dappen glass	حُنجور زجاجی = قَدح زجاجی	ده‌فر (قاپ)‌ی شوشه
D'arcet's metal =(an alloy of tin, lead and bismuth used in dentistry)	معدن دی‌آرسیت	کانتزای دینارسیت
dartorous= herpetic: ~ stomatitis	فُلاعی- عُقبولی: التهاب الفم القلاعی	تامیسیکی: ده‌مه‌سۆی تامیسیکی
Daubenton's angle = occipita langle (Daubenton: 1716-1800, French physician)	زاویه‌ دویبتون = (الزاویه القفویة)	گۆشه‌ی دویبتون = گۆشه‌ی پشت‌سه‌ر
Davis crown =(a ready made porcelain detachable post crown, having the post cemented into artificial crown and into the root)	تاج دیفیس	تاجی دیفیس

de-	بادئة تعنى:	پيشگر به مانای:
	۱- زوال-ضیاع-انحساف	۱- نه‌مان-وونبون
	۲- تحرُّر من- إزالة	۲- یزگار بون له
	۳- غُور	۳- به‌قولاچوو
deaf- mute	أصم- أبکم (الطرس، اقرس)	که‌دولال
dibilitation	وهن- ضعف	لاوازی
debridment	إزالة النُفایات (من الجرح)	لابردنی پاشه یز (له‌برین)
debris:	فضلات- بقایا :	پاشه‌ریز-پاشاوه-به‌رماره :
food ~	فضلات الطعام	پاشه‌ریزی خُزاک
deca ~	بادئة تعنى: عشرة	پيشگر به مانای: ده- دیکا
decalcification	زوال الكلس	نه‌مانی کلس
	- نزع الكالسيوم	- بی کالسيوم کردن
decalcify	- یزیل الكلس	کلس ناهینلتن
	- ینزع الكالسيوم	بی کالسيومی نه‌کات
decay:	۱- نخر	۱- کلوز
	۲- تخرُّب- اضمحلال	۲- تیکچون- که‌میرونه
	- انحلال	۳- شیوونه‌وه- لیک هه‌لوه‌شان
proximal ~	۳- انحطاط- وهن- ضعف	داکه‌وتن- لاوازیبون
	غیر متلاصق	کلوزی نزیک یهک
		- کلوزی پیکره نوسارو
deci -	بادئة تعنى: عشر	پيشگر به مانای:
		ده‌یهک- دیسی
deciduous:	ساقط- مُتساقط	خُزه‌خُز (که‌وتوو) _ فریدارو
	- غیر دائم :	- کاتیسی (ناهه‌میشه‌یی) :
~ teeth	اسنان ساقطة	ددانی خُزه‌خُز که‌وتوو
	(اسنان لبنیة- اسنان مرقطة)	(ددانی شیری- دانی کاتیسی)
decoction	۱- غَلِيان- غَلِي	۱- قالکردن- کولاتدن
	۲- مَقلي	(پوخته کردن به‌کولاتدن)
		۲- کولار (پوخته کراو به کولاتدن)

D

decoloration	قصر- ازالة اللون	بی رنگ کردن- رهنگ‌بردن -چواندنه‌وه
decomposition	تفكك- تفح- تخلل	لینک هه‌لوه‌شان
decontamination	تطهير- ازالة الملوث	پاک‌کردن- پیسی لابردن
decrease:	۱- نقص- انقاص ۲- ينقص- ينقص:	۱- که می- کم کردنه‌وه - کم بوونه‌وه ۲- که می نه‌کاته‌وه -کم نه‌بیته‌وه:
~ occlusal vertical dimension	نقص البعد العمودي الاطباقی	که میی دورویی (پیتوانه‌ای) شاقولی ددان جوتیوون
~ rest vertical dimension	نقص البعد العمودي في وضع الراحة	که می دور (پیتوانه‌ای) شاقولی (به‌رزی) له‌باری پشویی شه‌ویلگه‌دا
~ vertical dimension	نقص او انقاص البعد العمودي	که می یا کم کردنه‌وه‌ی پیتوانه‌ی به‌رز (شاقول‌ای) یوو
decussate	يتصالب- يتقاطع	یه‌کتر خاج ده‌کات- یه‌کتر ده‌پریت- راست و چه‌پ
decussation	تصالب- تقاطع	یه‌کتر خاچ‌کردن- یه‌کتر برین
dedentition	تساقط الأسنان (في الاعمار المتقدمة بسبب ضمور الاسنان)	که‌وتنی ددانه‌کان (له‌ ته‌مدنی لاویدا به‌هوی پوکانه‌وه‌ی تیسکی ددانه‌کان)
deep	عمیق	قولز
deepening	تعمیق	قول‌لکردن
defect	عیب- نقص	که‌موکوبیی- خه‌وش
deficiency:	عوز- نقص :	که‌میی :
~ disease	داء العوز	ده‌وه‌ی که‌میی
define	يوضح- يُحدّد	روونی نه‌کاته‌وه- پیتناسه‌ی نه‌کات- سنوورداری ده‌کا
definition	تعريف- تحديد	پیتناسه- روونکردنه‌وه (ناساندن) - باسکردن

deflect	۱- يَنْعُطِفُ - يَنْحَرِفُ ۲- يعطف - يحرف	بینج ده کاته‌ره - لینی لاده‌دات
deflection	انعطاف - انحراف	بینج‌کردنه‌ره - لی لادان
defogger:	مانع الضباب:	ده‌ته‌م - تم لابه‌ر:
mirror ~	مانع ضباب المرآة	ده‌ته‌می نارینه
deformity	تشوه - عیب - تبدل - اعوجاج	شیتوایی - تیکچورن - گوزران - نارینکی - خواربوونه‌ره
degeneration:	إستحالة - تنكس:	لینکه‌له‌لوه‌شان - پووکانه‌وه - تیکدان - ویران کردن:
calcareous ~	استحالة كلسية	لینک هه‌لوه‌شانی کلسی
hyaline ~	استحالة زجاجية	لینک هه‌لوه‌شانی شوشه‌یی
senile ~	استحالة شيخية	پووکانه‌وه‌ی پیری
degenerative diseases	امراض تنكسية امراض استحالية	نه‌خوشیه‌ کانی پووکاوه‌کان
deglutition	بلع	قووتدان
degradation	تحلل - تفكك - تآكل	تیکچورن شیبوونه‌ره - لینک هه‌لوه‌شان - داخوران
degree	درجة - مدى - درجة علمية	پله - راده - پله‌ی زانستی
degustation	تذوق	چیشتن - تامکردن
dehiscence	تفلق - انقطاع - تمزق - تفتح	لینک‌ترازان - دایران - دراندن - کرانه‌وه
dehydration	۱- نزع الماء - جف الماء ۲- بلمهمة - فقد الاماهة	روشکبوونه‌ره - ناوالا‌بردن - نارولینگرتن
delayed:	متأخر:	دراکه‌وتورو:
~ expansion	تأخر متأخر	کشانی دراکه‌وتورو
deleterious	مُتَلَف - مُخَرَّب - مُؤَذ - ضار	پورکیننه‌ر - تیکده‌ر - بزرکار - نازارده‌ر - زهره‌رده‌ر
demi -	بأدنة تعنى: نصف	پیشگر به مانای: نیوه - نیمجه
demineralization	زوال المعادن انخفاف المعادن	نه‌مانی کانزاکان - کانزا لی بوار
demixing	فصل	جیا‌کردنه‌وه

D

demulcent	مُطَف - مَلِين	خوشکدر
dendritic	مُتَفَصِّنة (خلایا) - تشجری	دروختی (خانه کان) - به لق و بزب
denervation	۱- ازالة العصب (اتصال العصب) ۲- بتر العصب	۱- لابردنی دهمار ۲- برینه روی دهمار
dens:	سن لاتیینی):	ددان (به لاتیینی):
~ acutus	سن حادة (قاطعة)	ددانی تیژ (بره)
~ adversus	سن مقابلة (قاطعة)	ددانی به راصبر (بره)
~ angularis	سن الزاوية (ناب)	ددانی گوشه یی (دم) = که لبه
~ bicuspidatus	سن ثنائية الحدیة (ضاحكة)	ددانی دوو که سپی (پینکه نین) = پیته خرینه
~ caninus	سن كلیة (ناب)	ددانی که لبه
~ cariousus	سن نخرة	ددانی کلوزیوو
~ columellaris	سن عمودية (رحی)	ددانی ستونی (خری)
~ deciduus	سن ساقطة	ددانی که وتوی
~ excertus	سن منحرفة (بازعة امام القوس السنية)	ددانی لاداو (دیره ریوو له به ردم که وانهی دانه کاند)
~ incisivus	سن قاطعة	ددانی بره
~ in dente	سن مستبطنة	ددان له نار وورگی ددانا (ووک ددان له ژوری کرذکی ددان دابیت)
~ lacteus	سن حلیبیة	ددانی شیریی
~ permanens	سن دائمة	ددانی همیشیی
~ premolaris	سن ضاحكة	ددانی پینکه نین (پیته خرینه)
~ primoris	سن أولی (قاطعة)	ددانی یه که م (بره)
~ sapientiae=	سن العقل (الرخی الثالثة)	ددانی ژیری (سینهم خرینه)
~ sirotinus		همیشیی
~ tomici	سن قاطعة	ددانی بره

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

densimeter = <i>densitometer</i>	مقیاس الکثافة = قانس الکثافة	پیتوری چوبی = پیتو = خه‌ستییی‌تور
dent - = denti - =dento- dentagra	بادنة بمعنى: سن ار سني ١- الم سني ٢- كلابه السن (كلابة القلع)	پیشگر به‌مانای: ددان - ددانی: ١- نازاری ددان ٢- گازی ددان (بز ددان هه‌لکیشان)
dental:	سني:	ددانی:
~ abscess	خراج سني	دومله‌لی ددانی
~ arch	قوس سنیه	که‌رانده‌ی ددانی
~ calculus	قلع سني	کلسی ددان
~ caries	غیر سني	کلوری ددان
~ cavity	حفرة سنیه	چالی دان
~ chair and unit	کرسی و جهاز سني	کورسی و نامیزی ددان
~ engine	مُحرك سني	ماتوری ددان (بزوتنه‌ر - جوتینه‌ری ددانی
~ floss	خیط سني	ده‌زوی ددان (پزشکی)
~ forceps	كلابة سنیه	گازی ددان (هه‌لکیشان)
~ jurisprudence	قانون طب الانسان	یاسای پزشکی ددان
~ needle	أبرة سنیه	ده‌زوی ددان
~ plaque	لُويحة سنیه	په‌له‌ی ددان (چینی لینجی پوی ددان)
~ plugger	مُحشاة سنیه (اداة لِحش الانسان)	نامرزی پین پکروه‌ی ددان (ددان پین پرکه‌ره)
~ prosthetics	علم صناعة الانسان	زانستی دروستکردنی ددان
~ surgeon	جراح الانسان	نه‌شته‌رگیری ددان
~ technician	تقن الانسان - صانع الانسان	ته‌کنیکی ددان - ددان (پیزکه‌ره) دروستکه‌ر
~ transplant	زراع الانسان (تحويل مكان السن و زراعته في محل اخر في الفلک)	پروانه‌وی ددان (گواستنه‌وی جینگه‌ی ددان و پروانده‌وی له جینگه‌یه‌کی ترده‌ له شه‌ریلگه‌ده‌)

D

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ x-ray	اشعة سنية	تیشکی ددان
dentalgia	ألم سني	نازاری ددان
dentaphone	مِصْناع سني (جهاز ينقل الصوت الى العصب السمعي عند الصاقه بالسن)	بیسری ددانی (نامیرنگه دنگ ده‌گوتزیتوره بز ده‌ماری بیست که به ددان‌هدی ده‌نوسینیت)
dentarpage	مِقلع سني (اداة قديمة لقطع الاسنان)	هه‌لکیشهری ددان (نامرازنیکی کونی ددان هه‌لکیشانه)
dentate= dentated	مُسْنَنُ= ذو اسنان	دداندار= به‌ددان
dentation= dentelation	ثَنُّن	ددان دهرکردن
dentesc(pl. of dens)	=تتو- مُسْنَن	=چوکلله‌ی دداندار
denti -, dent -, dents	اسنان (جمع سن) بادئة تعني: سنّ ار سني	ددانه‌کان (کوی ددان) پینشگر به‌مانای: ددان یان ددانی
dentiapraecox	إثغار ولادي (تواجد سن ولادي)	ددانی کوزیه‌یی تازه له‌دایک بوو (دانی سه‌رده‌کردوو له‌گه‌ل له‌دایک بوندا)
denticle	۱- نتوء سني الشكل ۲- عاجية- حصاة لبية	۱- ددانزچکه - ددانوک - چوکلله له‌شپودی ددان ۲- عاجیی (توینکلیی) به‌ردی کوزک
denticulate	۱- مُسْنَن	۱- داندار
dentification	۲- ذو نتوء سنية الشكل تشكّل الاسنان- تَكُون الاسنان	۲- چوکلله‌داری ددان شپوه پینکهانتی ددان - دروستبونی ددان
dentifrice	معجون سني	هه‌ویری ددان
dentigerous:	تاجی- یختوی علی سنّ :	تاجیی- ددانی تیایه :
~ cyst	کیس تاجی	کیس (توره‌که) ی تاج (که‌لله‌ی ددان)
dentilave	مضامض سنية	تیوه‌ده‌ر (غهرغهره) ی ددان
dentimeter	مضامض فموية قانس محیط السن	تیوه‌ده‌ر (غهرغهره) ی دم پیتوه‌ری چینه‌ی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

dentin = <i>dentine</i>	عاج (عاج السن)	عاج = تونکل (عاجی ددان)
dental:	عاجی :	عاجی - تونکلی :
~ tubuli	أنابيب عاجية	بورچه‌های عاجی
dentinalgia	الم العاج	نازاری عاج
	- حُسُ العاج	- هستیاری عاج
dentinification	تشکل العاج	پینکھاتن (دروستبون ای عاج)
dentinitis	التهاب الاقنية العاجية	سوی بزورچه‌کانی عاج
dentinoblast	مَصَوْرَة العاج (خلية)	خانہی دروستکدر (خولقینہری) عاج
dentinocemental:	ملاطی عاجی:	چیمہ‌تروی عاجی:
dentinoenamel:	مینانی عاجی:	مینا (تویرال) بی عاجی:
~ junction	ملتقی مینانی عاجی	بہ‌یکگہ‌یشتنی مینار عاج
dentinogenesis:	تَکُونُ العاج :	دروستبونی عاج :
~ imperfecta	نقص تَکُونُ العاج سوء تَکُونُ العاج	ناتہ‌روایی لہ دروستبونی عاجدا تینکچونی عاج دروستبون :
dentinogenic	عاجی المنشأ	سہ‌چاوی عاجی (عاج زئی)
dentinoid	شبه العاج	لہ شیوی عاج
dentinoma	ورم عاجی	لوی عاجی
dentinosteoid	ورم عاجی عظمی	لوی عاجی نیسکی
dentinum	عاج (لاتینیة)	عاج (به‌لاتینی)
dentiperous = <i>dentiphone</i> = <i>dentaphone</i>	تَکُونُ سَني	دروستبونی (پینکھاتنی) ددانی
dentist	طبيب الاسنان	پزشکی ددان
dentistry:	طِبَّ الاسنان:	پزشکی ددان:
aerodontic ~ = barodontic ~	طب اسنان الطيران (الهوائي) = بسبب تغير ضغط الجو	پزشکی ددانی فرین (هوائی) = به‌هزی گُورِانکاری پستاندره

D

فهره‌نگی پریشکی پزشکی ددان

aesthetic ~ = <i>esthetic</i>	طب الاسنان التحليلي	پزشکی ددانی جوانکاری
conservative ~ conservative operative~	طب الاسنان التحفظي مداواة الاسنان التحفظية	پزشکی ددانی پاریزکاری چاره‌رکردنی ددانی پاریزکاری
endodontic ~	مداواة الاسنان النليية	چاره‌سری کررکی ددان (ناودوی ددان)
forensic ~ = <i>dentolegal</i>	طب الأسنان اشرعي	پزشکی ددانی یاسایی
operative ~	طب الاسنان السريري	پزشکی ددانی کلینیکی
orthodontic ~	طب الاسنان التقويي	پزشکی راست‌کرده‌وی ددان
pedodontic ~	طب اسنان الاطفال	پزشکی ددانی مندانان
prosthodontic ~	طب الاسنان التعويضي (الصناعي)	پزشکی دروست‌کرده‌وی ددان
psychosomatic ~	طب الاسنان النفسي العضوي	پزشکی ددانی دهررونی نه‌ندامی
radiological ~	طب الاسنان الشعاعي	پزشکی تیشکی ددانی
surgical ~	طب الاسنان الجراحي	پزشکی نه‌شته‌رگه‌وی ددانی
dentitia:	بزوغ الاسنان السانطة بزوغ الاسنان اللبسية:	ددان دهرکردنی که‌وتویی ددان دهرکردنی شربی: (دهرکردن = دهرکه‌وتن) - سه‌رهدندان له ده‌مدا
~ praecox	بزوغ مبكر	دهرکردنی پیشکات
~ tarda	بزوغ متأخر	دهرکردنی دواکه‌وتور
dentitodifficilis	إضطراب البزوغ - صعوبة البزوغ	تیک‌چونی ددان دهرکردن - گرایی ددان دهرکردن
dentition:	١- أسنان طبيعية ٢- بزوغ الاسنان ٣- إسنان- إشعار :	١- ددانی سروشتی (ناسایی) ٢- ددان دهرکردن ٣- ددان (دهرکردن) هاتن - ددان رواندن :

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

artificial ~	جهاز اصطناعي سني	تاقسی ددانی دروستکراو
natural ~	مجموعة الاسنان الطبيعية	کومه له ددانی سروشتی (ناسایی)
permanent~ =(secondary ~)	بزغ الاسنان الدائمة (بزوغ ثانوي)	دهرکردنی ددانی همیشهیی (دهرکردنی دور همینی)
primary ~	بزوغ اولی (اللبنية)	دهرکردنی ددانی سره‌تایی (شیری)
dentoalveolitis = pyorrhoea alveolaris	التهاب سنخي سني =تقیح سنخي سني	هروی ددان و نیشکی دهوری =کیم کردنی ددان و نیشکی دهوری
dentofacial	وجهي سني	پوری و ددانی
dentogenesis: ~ imperfecta	تكوّن العاج: تكون العاج المعيب تكون العاج الناقص	دروستیونی عاج (توتکل): دروستیونی عاجی ناته‌راو
dentiningival dentography	لثوي سني وصف الاسنان- تخطيط الاسنان	پورکی ددانی هینلکاری ددان
dentoid	شبه السن	له شیره‌ی ددان - ددان شیره
dentoidin	شبه المادة العاجية	ردکو ماده‌ی عاجی
dentolegal = forensic dentistry	طب الاسنان القانوني (نسبة لقانون طب الاسنان)	نوشداری ددانی یاسایی
dentology = odontology	علم طب الاسنان	زانستی پزشکی ددان
dentoma	ورم عاجی	لوی عاجی
dentomechanical	آلي سني	میکانیک ددانی
dentulous	ذو اسنان	ددان دار
denture:	۱- مجموعة الاسنان الطبيعية ۲- جهاز الاسنان الاصطناعية (طقم الاسنان):	۱- کومه له ددانه سروشیه‌کان ۲- تاقسی ددانی (دروستکراو) دهستکرد:

D

acrylic resin ~	جهاز سني اكريلي	تاقمی ددانی نه‌کریلی
artificial ~	جهاز سني اصطناعي	تاقمی ددانی دست‌کرد
	جهاز سني صُنعي	تاقمی ددانی دروست‌کرد
chrome- cobalt ~	جهاز سني من الكروم كوبالت	تاقمی ددانی كروم كوبالت
clasp retained partial ~	طقم جزئی مشیتة بالضمانات	تاقمی پارچه‌بی (پارچه تاقم) ای جیگیر کرار به قولاب
complete ~	جهاز سني كامل	تاقمی ددانی ته‌وار
design ~	تصميم الجهاز السني	پلان (ریندانا) ای تاقمی ددان - نه‌خسه کیشانی تاقمی ددان
duplicate ~	جهاز سني منسوخ	تاقمی ددانی له‌بهر (له‌سهر) گیراره
fixed ~	جهاز سني ثابت (جسر ثابت)	تاقمی ددانی جیگیر (پردی جیگیر)
fixed partial ~	جهاز سني جزئی ثابت (جسر ثابت)	پارچه تاقمی جیگیر (پردی جیگیر)
flange ~	حافة الجهاز السني	لیوار (دیوار) ای تاقمی ددان
full ~	جهاز سني كامل	تاقمی ته‌وار
immediate ~	جهاز سني مباشر	تاقمی ددانی یه‌کسهری (راسته‌وخز)
implant ~	جهاز سني مغروز	تاقمی ددانی چینترار
interim ~	جهاز سني موقت	تاقمی ددانی کاتی
partial ~	جهاز سني جزئی	پارچه تاقمی ددان
permanent ~	جهاز سني دائم	تاقمی ددانی هم‌میشی
provisional ~	جهاز سني موقت	تاقمی ددانی کاتی
removable ~	جهاز سني متحرك	تاقمی ددانی ناچینگیر (بجول)
removable partial ~	جهاز سني جزئی متحرك	پارچه تاقمی ددانی ناچینگیر
temporary ~ = interim~	جهاز سني موقت	تاقمی ددانی کاتی
transitional ~	جهاز سني متحول	تاقمه ددانی گواستراه
treatment ~	جهاز سني علاجي	تاقمه ددانی چاره‌سهری

فهره‌سگی پزشکی پزشکی ددان

trial ~	جهاز سَنِي تجريري	تاقمه ددانی په‌راوه‌کردن
	جهاز سَنِي إختباري	تاقمه ددانی تاقیکړدنه‌وه
unilateral partial ~	جهاز سَنِي جزئي	پارچه تاقمی ددانی په‌ک لایي
	رحید الجانب	تاقمه ددانی پارچه‌ی په‌ک لایي
wax model ~	النموذج الشمعي للجهاز السني	نمونه‌ی مینوی تاقمه ددان
deodorant:	دافع الرائحة- مزيل الرائحة:	بونډه- بونلاپه‌ر:
mouth ~	مزيل رائحة الفم	بونلاپه‌ری ددم
deossification	زوال التعظم	نه‌مانی به‌نیسکېوون
depigmentation	زوال الصبغ	نه‌مانی به‌رډنگېوون
deposits	رواسب- ترسبات	نیشتووه‌کان (نیشته‌کان)
depression	١- انخفاض- منخفض	١- نرمبوونه‌وه- نشیوی-
	-هبوط	دابه‌زین
	٢- اعیاء- اکتساب	٢- خه‌موکی- دلته‌نگی-
		په‌ستی
depressor:	خافض:	نرم کهره-کپکه‌ر:
tongue ~	خافض اللسان	نرم کهره‌ی زمان
derma	جلد	پیست
dermal	جلدي	پیستی
dermato -	بادئة تعني: جلد	پیشگر به‌مانای: پیست
dermatostomatitis	التهاب الفم و الجلد	سز (هه‌ر)ای ددم و پیست
dermis	أدمة	بن توویژ- ژیر توویژ
dermoid:	شبه الجلد- نظير الأدمة	پیستی_وه‌کو پیست
		- نه پیست چو - هاربن توویژ
~ cyst	کیس نظير الأدمة	کیسی هاربن توویژ (پیسته پورک)
desalivation	انقطاع اللعاب	نه‌مانی لیک
desalination	تحلية	شیرین کردن
descending	نازل- هابط	دابه‌زیر- داکشار
desiccation	تجفيف-تنشيف	روشک کړدنه‌وه- ناولابردن
design	رسم- خطة	وینه- پلان- نمونه

D

designing	تصمیم - تخطيط	دینه کیشان - هنلکاری - نمونه کیشان
desmoid	۱- وتری الشکل - ریاطی الشکل ۲- ورم لیفی متصلب	۱- وک ژئ- ژئ شیره ۲- لوی ریشالیی روق بو -ماسولکه بهنده گمزل
desquamated: -epithelial cell	مُتسِف - مُتَقَشَر: خلية بشرية مُتسفة	تویژه لدان - تویکه لدان: دپوشه خانه تویژه لداره
destruction:	تخرُب - تَعَطْم:	خرابوون - تیکشکان - دایمان:
bone ~	تخرُبُ العظم	دایمانی نیتک
detergent	مُنظَف - مُنقَع - مزبل للارساح	پاکساز - خاوتنکر - لابه‌ری پسی
detritus	فضلات - بقایا - نفایات	پاشه‌ریکان - پاشماوه‌کان
deut-(deuto-) deuter-(dutero-)	بادنة بمعنى: الثاني او ثنائي	پیشگر به مانای: دووم یان دووانی
deuterocone	الحَدْبَةُ الانسِيَّةُ الدهليزية للصَّاحِكِ الغلوي في الثدييات	کسپ (تیژایی) ناروندی پیشه‌خرتنه‌ی سه‌روه له شده‌ره‌کاندا
deuteronid	الحدبة الانسية الدهليزية للصاحك السفلي في الثدييات	کسپ (تیژایی) ناروندی پیشه‌خرتنه‌ی خواره له‌شده‌ره‌کاندا
deuteromere	النصف اللساني لعضو المیناء في السن	نیوه‌ی لای زمانی نه‌ندامی مینای ددان
develop	۱- يُظَهَّر (أشعة) ۲- يُطَوَّر - يُنمِّي - ينمو	۱- ده‌ری ده‌خات (تیشک) ۲- پینشی ده‌خات - گه‌شی پتده‌کات - گه‌شه ده‌کات
developer:	مُظَهِّر:	ده‌رخه‌ر:
film ~	مُظَهِّر الفلم	ده‌رخه‌ری فلیم
development: ~ of teeth	نُمو - تَطوُّر: نمو الاسنان	گه‌شه‌کردن - پیشکه‌وتن: گه‌شه‌کردنی ددانه‌کان

developmental	تطوُّری - نمائی - اصلی	پیشکوه‌توویی - گه‌شه‌یی
~ groove	- تَکُوئی	- رده‌نی - دروستجویی
~ lines	میزاب اصلی	درزی رده‌نی
deviation	خطوط التکوین	هینله‌گانی دروستجوین
device:	إنحراف- ضلال	لادان
central-bearing ~	أداة- جهاز	نامراز- نامیر
central-bearing tracing~	أداة الضغط المركزي	نامرازی فشاری چه‌قی
devitalization:	أداة الضغط	نامرازی فشاری چه‌قی هینلکیش
~ of the pulp	المركزی الراسمة	نامرازی فشاری چه‌قی وینه‌کیش
devitalized dental pulp	إماتة- ازالة الحيوية:	مراندن- لابردنی زیندویتی:
devitalizer	إماتة اللب	مراندنی کرؤک
diabetes	لب سني فاقد الحيوية	کرؤکی ددانی مردود (نازیندور)
diagnosis:	مُفقِد الحيوية	نه‌هینله‌ری زیندویتی (مرینه‌ر)
differential ~	داء السكر	نه‌خوژی شه‌کره
	- داء سُكري	- دهرده شه‌کره
	تشخيص- تشخيص المرض:	ده‌ستیشانکردن (دززینه‌ر)
	تشخيص تفریقي	- ده‌ستیشانکردنی نه‌خوژی:
	- تشخيص تمييزي	ده‌ستیشانکردنی جیاکاره‌کی
diameter	قَطْر	- ده‌ستیشانکردنی تاییه‌تمه‌ندیستی
diamond:	ماس- الماس (حجر كريم):	تیره
~ disc	قرص ماسي	ماس- نه‌لماس (به‌ردی به‌ها):
~ separation disc	قرص فاصل ماسي	په‌ره‌که‌ی نه‌لماس- دیسکی
diaphanoscopy	فحص الشفوفية	نه‌لماسی
diaphragm:	١- حجاب- الحجاب الحاجز	- دیسکی جیاکه‌ره‌ی نه‌لماسی
	٢- خِطار:	- په‌ره‌که‌ی جیاکاری نه‌لماس
oral ~	حجاب الفم	تیروانینی رودنی
		١- نارپه‌نچک
		٢- په‌رده:
		په‌رده‌ی دم

D

diapyema	خُراج	دومه ل
diapysis	تَقِيحُ	کَیْم کردن
diarrhea	إسهال- ذرب	سکچون- په وانی
diarhosis	مفصل سهل الحركة	جومگه ی جولنه ناسان
diastema	تَفَرُّقُ الاسنان (مسافة فاصلة غير طبيعية بين سنين متجاورين)	بۆشایی نیوان دور ددان (شاشیه کی ناناسایی نیوان دور ددانی دروسی)
diastematocheilia	انشقاق الشفة	داقلیشانی لیر
diastimatoglossia	انشقاق اللسان	داقلیشانی زمان
diastematognathia	انشقاق السفك السفلي	داقلیشانی شه ویلگه ی خوارو
Diastole:	انبساط (استرخاء) القلب:	خاوبونه وه ی دل (کشانی سکۆله ی دل):
~ pressure	ضغط انبساطی	خاره په ستان- خاره فشار
diathesis	تَأَهُّب- استعداد	تاماده باشی -خۆ تاماده کردن
dichotomous	مقسوم- ذر شعبتين -مفروق	دابه شکرار- دروبه ش -جیا کراره
die:	نمذج- مثال:	نمونه- قالبی هاوشیوه قه باره:
stone ~	نمذج حجری	نمونه دروستکرار له گه چی به ردیی
diet	جَمِیة- نظام غذائي	پاریز- خوراک- ریکه خستی خوراکیی (پرزگرامی خوراکیی)
dietary habit	عادة غذائية	نهریت (خو) ی خوراکیی
different	مُتَفَرِّق- مفترق	جیا اراز- جیا کار
differential:	تفریقی- مُتَمَیِّز-تفاضلي:	جیا کاری- تاییه تمه ندیی:
~ diagnosis	تشخیص تفریقی	دهستنی شان کردنی جیا کاری (تاییه تمه ندیی)
differentiation	تَمییز- إختلاف تفریق	جیا کرده نه وه- لیک جیا کرده نه وه
diffuse	یَنْشُر- یَنْشُر	بلازده بیتته وه
diffusion	إنتشار	بلازده بیتته وه
digestion	هضم	هدرس- هدرس کردن
digestive:	هضمي:	هدرسی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ tract	انبوب هضمی	بژی هدرسی
diglossia	لسان مشقوق	زمانی داقلیشار
	- لسان مزدوج	- زمانی درولا
diagnathus	ذرفکین	درو شهریلگی
dilaceration	۱- تمزق	۱- دران
	۲- تمزق السن (بسبب کسر فی السن اثناء بزوغه یودی الی تشوه فی شکله دون المساس بشکله الطبیعی)	۲- درانی ددان (درز بردنی ددان) (به‌هوی شکاندنی ددان له کاتی ددرکردندا شیوهی تیک ده‌جیت وکارناکاته سر دروستبونی ناسایی)
dilatation	تعدد -توسع	کشان- کرانه‌وه- فراوانیون
dilator	موسع	فراوانکهر
diluent	مُعدّد - مُفرّق - مخفف الکشفة	پوونکهره‌وه- ترنگکهره‌وه - فراوانکهر (پوونکهره‌وهی چری)
dimension:	بُعْد - إمتداد:	دوری - دریزه:
occlusal vertical ~	بُعْد عمودی إطباقی	دوری (دریزه‌ی) شاقولی جوتیونیی (هاره‌ره‌کان)
rest vertical ~	بعد عمودی فی وضع الراحة	دریزه‌ی شاقولی له باری عه‌وانه‌ره‌دا
vertical ~	بُعْد عمودی	دریزه‌ی (دوری) شاقولی
dimorphism	إختلاف شکلي	جیاوازی شیوهی
diphtheria:	خُنَاق (تشکل الاغشیة):	وه‌ناق - دروشاخه (په‌رده دروستیون):
buccal ~	خناق فموی	وه‌ناق‌ی ده‌می - وه‌ناق‌ی ناردهم
labial ~	تشکل الاغشیة فوق الشفة	دروشاخه (په‌رده‌دروستیون) ی سر لیو
diphyodont	ذو بزوغین ذو إسانین	دروچوکل
diplococcus	مُکورة مزدوجة	خبری جوت
direct:	مُباشر:	راسته‌وخز - یه‌کراسته:

D

~ method	طريقة مباشرة- اسلوب مباشر	ریشه‌ی راسته‌وخز -رہوت (شیتواز) ی راسته‌وخز
~ pulp capping	تغطية اللب المباشرة	سہرپوشین (سہرناہرہ) ی کپزکی راستہ‌وخز
disadvantages	مساوی- سینات	غرابی- بی سوودی
disalignment	سوء رصف- سوء تنضید - سوء تصحیح	نارینک ریز کردن- چہوت رینکختن- چہوت چاک کردن
disc:	قرص- قرصی:	پہرہ کہ (گرہ) - پہیکہ-خہیلہ پہرہ کہ بی-دیسک:
abrasive ~	قرص ساحل (کاشط، حاک)	پہرہ کہ ی دادہر (پاککەر، داماز)
safe side ~	قرص ذو وجه أمين (وحدید الوجه القاطع)	پہرہ کہ ی بہ کلا -بیتمہ ترسی (پہرہ کہ ی بہ کلابر)
sand paper ~	قرص من ورق الزجاج	پہرہ کہ ی سمارتہ
discharge	تفريغ- تصريف- سيلان - إفراز	خالیکردن- دہر کردن- دہر دار -دہر دان
disclosing:	۱- کشف ۲- کاشف:	۱- دہر خست ۲- دہر خہر:
~ paste	معجون کاشف	ہہویری دہر خہر
~ solution	محلول کاشف	گیراہی دہر خہر
discoid:	۱- قرصي الشكل ۲- قرص (دواء):	۱- پەرہ کہ بی (وہک پەرہ کہ) ۲- خہیلہ- حہب (دہرمان):
~ excavator	مِجرفة ذات طرف قرصي	ہہلکۆلہری لاپہرہ کہ بی
discoloration	تلون- تبدل اللون - ازالة اللون	بہرہ نگیون- پەرہ نگیون بی رہنگ کردن- رہنگ برین
discomfort	۱- عدم الراحة- انزعاج ۲- دعت- تعب	۱- بی ہہوانہرہ- ہہراسان ہوو ۲- ہیلکی
discrete	مُنفرد- مُنفزل - منفصل- متميز	ناپہ ہہوست- جیاکار -جیاکراوہ- بچرپچر
discussion	مناقشة	رافہ کردن (گفتوگو)

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

disease:	مَرَض - داء:	نهخویشی - ناساغی:
congenital ~	مرض ولادی	نهخویشی زگماکی
	- مرض خلقي	- نهخویشی سگماکی
contagious ~	مرض سار	نهخویشی تهنینهوایی
epldemic ~	مرض وبائی	نهخویشی درمی
foot and mouth ~	مرض الفم و القدم	نهخویشی دم و پی
functional ~	مرض وظيفي	نهخویشی کاری
		- نهخویشی فرمانی
hereditary ~	مرض وراثی	نهخویشی بزمهوایی
idiopathic ~	داء عفوی	نهخویشی خزیهخو
	- داء مجهول السبب	- نهخویشی هوکار نهزانراو
infection ~	مرض معدی	دهرد (نهخویشی) تهنینه کرده
		- نهخویشی درمی تهنینهوه
malignant ~	مرض خبيث	نهخویشی بیس
occupational ~	مرض مهني	نهخویشی پیشهیی
organic ~	مرض عضوي	نهخویشی نندامی
		- نهخویشی نوزگانی
parasitic ~	مرض طفيلي	نهخویشی مشهخویشی
sexual ~	مرض جنسي	نهخویشی توغی
venereal	مرض زهري	نهخویشی فدرهنگی
	- مرض تناسلي	- نهخویشی کونهندامی زارزی
disengagement	إنفكاك - تحرر	جیابوونده - نازادبوون
dish:	وعاء - طبق (صفحة)	دهوری - تا - دهفر:
	- صحن:	
glass ~	وعاء زجاجی	دهوری شوشهیی
disharmony:	تخالف - عدم انسجام:	ناریککهوتن - نهگونجان:
occlusal ~	تخالف اطباقي	ناریککهوتنی جوتبوون
		- ناگونجاری جوتبوونی
		هارپهکان
disinfectant	مُطَهِّر - مُبید للجراثيم	خارینکده - پاکزکه رده
		- میکروژیکوژ

D

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

disintegration	شکست - تفتت - انحلال - تفتت	شیکاری - لیک هه لویشان - شیبونه‌وه - هه لته کان
disjunction	سوء التجام	ناته‌وایی بینک‌وه لکان - بینک‌وه لکاوایی ناته‌واو
disk= disc	قرص	په‌ره‌که
dislocation:	خلع:	له‌جی چوون:
~ of the joint	خلع المفصل	له‌جی چوونی جومگه
disocclude	تحفیف الإطباق - تحفیف الإطباق	نزمکردنه‌وه‌ی جوتیوون - سوو‌ککردنی جوتیوون (پنیسی خری تا‌کو بهر ددانی به‌رام‌به‌ر نه‌که‌ویتی)
disorder	اضطراب - اعتلال عدم النظام - فرضی	شیواویی - نادروستی - نارپکی - نا‌زازه - پشتیری
dispenser:	موزع - مزود:	دابه‌شکهر:
mercury ~	موزع زئبق	دابه‌شکهری جیوه
displaceability	قابلیة الانزیاخ - قابلیة الابتعاد	له‌باریی لادان (لابردن) - له‌باریی دور‌که‌وتنه‌وه
displacement	إزاحة - ابتعاد	لادان - لابردن - دور‌که‌وتنه‌وه
disposable needle	إبرة طروح - إبرة جاهزة	ده‌رزی ناماده ده‌رزی یه‌کجار به‌کار دیت
disseminated	منتشر	بلا‌ویووه‌وه
distal:	رحشی:	دور له‌ناوهند - به‌ره‌و پشته‌وه:
~ surface	سطح و حشی	روی دور له‌ناوهند
distance:	مسافة - فُرجة:	ماوه - دورویی:
interarch ~	مسافة بین القوسین	ماوه‌ی نیوان هه‌دور‌که‌وانه (شه‌ویلگه)
interocclusal ~ (= free way space)	فُرجة إطباقیة	ماوه‌ی جوتیوویی (هه‌ره‌کان)
interridge ~	المسافة بین الحافتین السنخیتین	ماوه‌ی نیوان لی‌توار (ریخ‌ای هه‌دور‌و نیسکی شه‌ویلگه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

distant	بعید	دور
distension= distention	اتِّفَاح - تَمَدُّد - تَوْسُّع	هه‌ئاوسان - ئاوسان - کشان
distillation	تقطیر	دلۆیاندن
distilled water = <i>distilled water</i>	ماء مُقَطَّر	ئاوی دلۆیننراو -ئاوی دلۆیار
disto-	بادنة تعني: وحشي (بعید عن خط المتوسط)	پیتشگر به مانای: دور له هێلی ئاوه‌ند (به‌روپشته‌وه)
distoc(c)usal	وحشي طاحني	پوری هاره‌روپشته‌وهیی
distolingual	وحشي لساني	به‌رهو زمان و پشته‌وه
distomolar	رَحَى وحشیة (سن زائدة صغيرة تبرز خلف الارحاء)	هاره‌ری پشته‌وه (ددانینکی بچوکی پتره سه‌رده‌ده کات له پشت هاره‌ره‌کانه‌وه)
distodisplacement	انزياح وحشي	لادان به‌روپشته‌وه
distortion	تَشْوَه، التواء - اعوجاج	تینکچوون - ئارپتکیبوون - خواریوون - شیانندن
distoversion	انحراف وحشي	لادان به‌روپشته‌وه
distress	ضيق - كُربَة	ته‌نگانه - ناهه‌مواری - دژوار
disturbance:	اضطراب - ارباك:	تینکچوون - شیان - په‌شویی:
endocrine ~	إضطراب الغدد الصمّ	تینکچوونی کویره رژینه‌کان
division	انقسام	دابەشبوون
d.o= disto- occlusal	وحشي طاحن	پوری هاره‌رو پشته‌وهیی
dolicho -	بادنة تعني: طويل - مُتَطَوَّل	پیتشگر به مانای: درێژ - درێژکۆله
dolichofacial	متطاول (طويل) الوجه	پوودرێژ (درێژکۆله)
dolichouranic	طويل الحنك	چه‌ناگه درێژ
dolor	ألم	نیش - ئازار
dominant:	غالب - سائد:	زال - بار - سه‌رکه‌وتوو:
~ trait	سمة سائدة	سیفه‌تی زال

D

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

donate	مانح	به‌خشنده - به‌خشر
donation	إعطاء	به‌خشین
dormant	ساکن - هاجع	سری - مت - خاموش
Dormancy	سیات	سریبون - متبون
dorsal:	ظَهْرِي:	پشته‌کیی:
~ lingual mucosa	مخاطبة ظهر اللسان	لینجه پده‌دی پشی زمان
dorsum:	ظَهْر:	پشت:
~ of the tongue	ظَهْر لسان	پشی زمان
dosage	مُعايرة - تقدير - جرعة	قوم - نه‌ندازه - ژم
	- تقدير الجرعة	- نه‌ندازی بره دهرمان
dose	جرعة - مقدار الجرعة - مقدار الدواء - الجرعة الدوائية	قوم - نه‌ندازه - مژ - بری دهرمان - نه‌ندازی دهرمان
double:	ثنائي - مزدوج - مضاعف:	دروانه - جووته‌ک - دورو - جووت - دوروته‌ونده:
~ cutting disc	قرص ذو وجهين قاطعين	پده‌کدی دوو دیو بر
~ lip	شفة مزدوجة	دوو لیو - دوو لیوی
dough:	خميرة - عجينة (عجين):	ه‌وین - ه‌ویر:
~ stage	مرحلة عجينية	قوتاغی ه‌ویری
dovetail:	ذنب (ذيل) الحمام:	کلکه کوتر:
~ cavity	حفرة ذنب الحمام	چائی کلکه کوتر
dowel= post:	رتد - رکیزة:	کۆله‌که - سنگ:
~ pin	رتد ذو دبوس	کۆله‌کدی دهرزی
draft	۱- یسحب - یجرأ (سحب - جر)	۱- راکتشان - راینه‌کیتشیت
	۲- یفرق - یفصل	۲- جیاینه‌کاته‌ره
drag	الجزء الاسفل من البوتقة	به‌شی خواره‌دی بۆته
drain	۱- یصرف - ینزح	۱- رایه‌صالی
	۲- مصرف	۲- رامالین
drainage	تصرف	رامالین
drape	شانة (غطاء المريض)	په‌ده (پویوش) ی نه‌خوش
dressng	ضماد	برین بیتجان

drift:	۱- انحراف - جرف - انحراف - انسیاق ۲- هجرة:	۱- رامالین - رامالران - راپینجران - لادان - یوچوون ۲- کوچ:
tooth ~	انحراف السن - انزراح السن	لادانی ددان - رامالینی ددان
drill(n.)(v.):	مُثَقِب - مِحْفَارُ: - یثقِب:	سمّ - کونکهر: - ده سمیت - کون ده کات:
dental ~	مِحْفَارُ سِنِي	کونکهری ددان
drilling	ثَقِب - حَفْر - تَثْقِيب	سمین - هه لکولین
drop:	قَطْرَة:	دلّو به - مژّله:
enamel ~	قطرة مینائیة	دلّو به ی مینایی
droplet	قطرة - قطرة صغيرة	دلّو به (پرشکه)
dropsy= oedema	حَبْن - استسقاء - وذمة	ناوبه ند - ناوبه نگ - تیزان
drug:	دواء - عقار:	دهرمان:
~ resistance	مُقاومة الدواء	به‌رگری له دهرمان
druggist	صيدلي (اخصائي الدواء)	دهرمانساز - دهرمانه‌وان
dry:	جاف:	رشک:
~ abscess	خُراج جاف	دومهلّی وشک
~ socket	سِنخ جاف	جی ددانه کیشراوی وشک
drying:	تجفيف:	رشک کرده‌ده:
cavity ~	تجفيف الحفرة	رشک کرده‌ده‌ی چاله‌که
root canal ~	تجفيف القناة الجذرية	رشک کرده‌ده‌ی که‌نالی ره‌گ
dryness:	جفاف:	رشکی:
~ of the mouth	جفاف الفم	دهم وشکی
duct:	قناة - مجرى - مسلك انبوب:	روه‌گه - جزگه - بوری:
alveolar ~	قناة سنخية	جزگه نیسکی ددان
nasolacrimal ~	قناة انفي دمعي	لوته جزگه‌ی فرمینیسکی
sublingual ~	قناة تحت اللسانية	بوری ژیر زمان
submandibular ~	قناة تحت الفك السفلي	بوری ژیر شه‌ویلگه‌ی خواری
ductility	قابلية السحب - قابلية المط	دریژکشی - توانایی کشاندن
duplicate	ینسخ	له‌به‌ری ده‌گریته‌وه - کوبی ده‌کات

D

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

duration	دیمومۛ - بقاء - استمرارۛ	بهدوامی
dutch gold	ذهب هولندی (خلیطة من التوتیا و النحاس)	زیری هولندی (تیکه لہی زینک و مس)
dwarfed:	قزم - قزمۛ:	کورتہ بالا:
~ enamel	میناء قزمۛ (نشوء مینائی قزمی)	مینای کورتہ بالا
dwarfism	قزم	کورتہ بالای
dynamic(al):	فَعَال - حرکی	بہ جوولہ - داینہ میکی
~ of facial growth	- دینامیکی:	- جوولہ یی:
- dynia	داینامیکی النمو الوجہی	داینہ میکی گہ شہی پرو
dys-	کاسعۛ تعنی: ألم بادئۛ تعنی:	پاشگر بہ مانای: نازار - نیش پیشگر بہ مانای:
	۱- صعوبۛ - صعب - عُسْر	۱- گرانیی - گران - گرفت
	۲- مُؤَلَم	۲- بہ نازار
	۳- سوء	۳- خرابی - نالہ باری - بہ دیی
	۴- اختلال	۴- تیکچوون
dysallilognathia	تباين الفکین	جیاوازی ہردرو شویلگہ
dysfunction:	عُسْر الوظیفۛ - اختلال الوظیفۛ:	گرتی فہرمان - تیکچوونی کار:
dental ~	اختلال الوظیفۛ السنیۛ	تیکچوونی کاری ددان
dysgnathia	سوء تطوّر الفکین	نالہ باری گہ شہی ہر دور شویلگہ
dysjunction:	سوء التحام:	نالہ باری پیکہ ولکان:
cranio- facial ~	سوء التحام الذُرّ الجمجمی الوجہی	نالہ باری پیکہ ولکانی درزی نیوان کاسہی سر و پرو
dyslalia	عُسْر التَّنْقِن - عُسْر التکلم	گرتی قسہ کردن - گرتی ناخارتن - گرانگویی
dysodontosis	عُسْر البزوغ	دزیری (سختی) ددان سردہ کردن (ددان هاتن بہ گرانیی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

dysosteogenesis	سوء تکرُّن العظام	دزئو پینکھاتنی نینک
dysosteosis:	عسر التعظم - تشوه التعظم:	گران (دزئو) به نینکبون:
cleido cranial ~	تشوه (عسر) التعظم الترقوی المجمعی	دزئو دروستوونی نیکی چده‌مه‌یی کاهه سوری
mandibulo- facial ~	عُسر التعظم الوجهي الفکي	گران به نینکبوننی رویی شویلگه‌یی
dysphagia	عُسر البلع	گران قوتدان
dysplasia	عُسر التشکُل - عُسر النمو (سوء تشکُل - سوء نمو)	گران پینکھاتن - گران گه‌شه کردن
dyspn(o)ea	زُلَّة تنفسیة - عُسر التنفس	- دزئویی (پینکھاتن) گه‌شه کردن گران هه‌ناسه‌دان -هه‌ناسه‌سواری
dyspn(o)eic	عسر التنفس	گران هه‌ناسه‌دهر
dystrophic	سینی التغذیة - ناقص التغذیة	به‌دخوړاک - کم خوړاک
dystrophy	حثل - سوء التغذیة - نقص التغذیة	به‌دخوړاکی

E

e-	بادنة تعني: من خارج عن- بلا	پيشگر به مانای: له- به ددرله
ear:	- بدون	- بی- به بی
~ drum	أذن:	گوی:
ebur:	غشاء الاذن	پدردهی گوی
~ dentis	عاج (لاتینیة)	عاج (تویکلن) (به لاتینی)
eburnation	عاج سنّی (لاتینیة)	عاج (تویکلن) ی ددان (به لاتینی)
eburneous	۱- تُعْبُجُ (ترسب العاج)	۱- به عاج بوون
eccentric:	۲- تَصَلَّبُ العظم	۲- رهقبوونی تینسک
~ occlusion	۱- عاجی	۱- عاجیبی
ecchymosis	۲- تَصَلَّبُ	۲- رهقبوویی:
ecderon	مُنحرف (خارجُ المركز) - لامرکزی:	ناهاوچهق- لاداو له چدق
eclabium	- ناوونده به ددر:	- ناوونده به ددر:
ecto-	إطباق مُنحرف	جوتیبوونی ناهاوچهق
ectoderm	- طباق لامرکزی	- جوتیبوونی ناوونده به ددر
	كُدَمَة - تَكْدُم - إزرقاق (ورم دموی	خوین تیزان وشینبونوره (له
	وازرقاق من شدة الضرب)	نه غجاسی توند پینداکیتشاندا)
	۱- بَشْرَة (طبقة ظاهرة)	۱- تویر- روبروش
	۲- غِشَاء غاطی	۲- لینجه پوش
	إنتقلاب الشفة	هدلگه رانه روی لیو
	بادنة تعني: ظاهر- خارج- خارجی	پيشگر به مانای: دیار
		- ددرهوه- ددره کیی
	بشرة- طبقة ظاهرة- الادم الظاهر	تویر- روبروش- تویرنه شانه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

- ectomy	کاسعة تعني: استئصال جراحي	پاشگر به مانای: هه لکه نندن (لیکوردنوه) به نه شته رگه ری
ectopic:	مهاجر- مُتَنَقِّل- مُنَحْرِف:	گوازروه- لادار:
~ eruption	بزوغ مُنَحْرِف	دور کردن لادار
ectoplasm	هَيُولَى عَارِجِيَّة	پلازمای دوره کی
ectosteal	خارج العظم	دوره ی نیتسک
ectropion	انقلاب الجفن	هه لگه رانه وی پینلو
edema = oedema	وذمة (تراکم السوائل غير الطبيعي في الانسجة)	په نمان- ناورسان - ناوربه نند (ناربه نندی شله ی ناناسای له شانه کاندای) په نماوی - ناورسای (ناربه نندی)
edematous = oedematous	وذمي	بی ددان بی ددانی
edentate	أزرد (بلا اسنان)	
edentia = edentulate = edentulous	درد- غياب الاسنان- فقد الاسنان	
edentulous	أزرد- دزء- غائب الاسنان	بی ددان
edge:	طرف- حد- حافة:	په- لیرار- که نار- قه راغ - تیژیایی:
denture ~	حافة الجهاز السني	قه راغی تا قمی ددان
enamel ~	حافة المينا	قه راغی مینا
edge- to- edge bite	عضة حد لحد	گه ستنی قه راغ بز قه راغ - گه ستنی تیژیایی به تیژیایی
edgewise	من الجانب- جانی	له لاره- لایی
effect:	تأثير:	کاریگه ری:
~ on heart	تأثير علي القلب	کاریگه ری له سه ر دلز
efferent:	مُصَنِّر	نارده
~ nerve	عصب مُصَنِّر	نارده ده مار (ده ماری هه ست گوریزه روه) - ده ماری هه ست به ر

E

ejector:	طارده - قاذف:	ددر کرده - هاریزه:
saliva ~	ماصة اللعاب - قاذف اللعاب	مژهری لیک - هاریزهری لیک
elastic:	مطاطی - مرن:	کشوک - جی (الستیکی):
~ fibres	الیاف مرنه	ریشالی کشوک - ریشالی جی
~ impression materials	مواد طبع مرنه	مادده (کهرسه) ی قالبگرتنی کشوک
elasticity:	مطاطیه - مرنه:	کشوکیه - جییه:
muscle ~	مرنوه العضله	کشوکیه ماسولکه
electric:	کهربانی:	نه لکتیک - کاره بایی:
~ pulp tester	رائز اللب الکهربانی (اداة فحص حیویه اللب)	تاقیکهری کرؤکی کاره بایی (نامراز بز زانینی زیندویی کرؤک)
electrocautery	کئی کهربانی	داخکردنی کاره بایی
electrocoagulation	تخیر کهربانی	مهیننی کاره بایی
electrode	قُطْب (کهربانی)	جه مسهر (کاره بایی)
electrodent	سین کهربانیه (القطب السالب في اداة فحص حیویه اللب)	ددانی کاره بایی (جه مسهری نهرئ له نامرازی تاقیکهری زیندویتی کرؤک)
electrolyte	محلول کهربانی - متحلل بالکهربا،	نه لکتزولایت - کاره با گه بین - شیکراوه به کاره با - شیکراوه کاره بایی
electrolytical polishing	تلمیع بالتحلل الکهربانی	به بریسکاندن به شیکردنه وهی کاره بایی
electromyography	تخظیط عضلی کهربانی	هینلکاری ماسولکهیی کاره بایی
electron:	کهروبی - إلكتروني - الکترون: (کهرب سالب الشحنة):	نه له کتزن: کاره بزچکهی بارگه نهرئ (سالیب):
~ microscope	مجهر إلكتروني	روردبینی نه لکتزویی
~ transport	نقل إلكتروني	گوریزانه وهی نه لکتزویی
electronic	کهروبی - إلكتروني	نه لکتزویی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ surveyor	مسطح‌الکتونی (مخطط مساحت الکتونی)	نامرزی (سیرقه‌یه‌رای نه‌لکتونی (هیلکارایی) نه‌لکتونی
electrophoresis	تشرید کهربائی (هجرة الجزیات المعلقة في مجال کهربائی)	کۆچی گه‌رده گه‌ساوه‌کان له کایه‌یه‌کی (بواریکی) کاره‌بایدا
electroshock	صدمة کهربائیة	راته‌کاندنی کاره‌بایی -لیندانی کاره‌بایی
electrosurgery	جراحة کهربائیة	نه‌شته‌رگه‌ری کاره‌بایی
electrotherapy	معالجة کهربائیة	چاره‌سه‌ری کاره‌بایی (چاره‌سه‌ر به کاره‌با)
element	عُنصر	توخم
elephantiasis: ~ gingivae	فیل- داء الفیل: داء الفیل اللثوی (ضخامة لثوية وراثية طبیعية)	ده‌ده‌فیلی: ده‌ده‌فیلی پورک (نه‌ستوری پورکی بۆساوه‌یی سروشتی)
elevation: ~ of the mandible	رفع- ارتفاع- صعود: رفع الفك السفلی	به‌رزکردنه‌وه- به‌رزبوونه‌وه: به‌رزکردنه‌وه‌ی شه‌ویلگه‌ی خواروو
elevator:	رافعة:	به‌رزکهره‌وه:
apical ~	رافعة ذرّیة	به‌رزکهره‌وه‌ی بنی رَه‌گ
periosteal ~	رافعة سمحاق	به‌رزکهره‌وه‌ی نیسک پۆش
root ~	رافعة الجذر	به‌رزکهره‌وه‌ی رَه‌گ
elimination	١- طرح- سحب ٢- حذف- ازالة	١- لێ ده‌ره‌یتان- لێ ده‌رکیشان ٢- لابرده‌ن
elinguation	نزع اللسان	لابردنی زمان
elongation	مَدّ- امتداد- إطالة	کشان- درژبوونه‌وه
emaciation	هزال- نحول	لاوازی
emaculation	١- ازالة الاورام الجلدية ٢- ازالة النمش- ازالة الکلف	١- لابرده‌نی لوری بینست ٢- لابرده‌نی په‌له
emailloblast = ameloblast	مصوّرة المیناء (خلية)	دروستکهر (پیتکه‌یتنه‌رای مینا (خانه)
embedded:	مُنظِم- مُندمج	داپۆشراو- پیالکار

E

~ cementicle	مِلاطیة مندجَة	چیمه‌نتوکه‌ی داپوشراو
~ denticle	حُصَاة مُنظَمرة	به‌ردی داپوشراو
~ tooth	اسنان مُظَمرة	ددانی داپوشراو
embolism	انصام	دده‌وانه - گیره
embrasure:	مِساقة - فُرجة:	ساره - بوشایی:
gingival ~	مِساقة (فُرجة) لثوية	ساره (بوشایی) پوکی
embryo	مِضغَة - جنین	ناولمه (کۆریه‌له له خولقانه‌وه تا دوو مانگی)
		- کۆریه‌له
embryology	علم الجنین	کۆریه‌له‌زانی
embryonal	مِضغی - جنینی:	ناره‌له‌مه‌یی - کۆریه‌له‌یی:
= embryonic:		
~ cell	خلیة مصغیة	خانهدی ناولمه‌مه‌یی
~ life	حیاة جنینیة	ژبانی کۆریه‌له‌یی
emergency	طاری.	کتیوری
emery	سُباذج - صُفرة	سمارته
eminence:	شامخة - تنوء - ارتفاع:	دهریه‌ریو - چوکلہ
		- به‌زایی:
canine ~	شامخة نابیة - تنوء نابی	دهریه‌ریویی که‌لیه - به‌زایی که‌لیه
emission	انبعاث	دهریه‌ریو - دهرچوون
emollient	مِلطّف - مِلیّن	خوشکه‌ر - نه‌رمکه‌ر
emotion	عاطفة - انفعال	سۆز - هه‌لچوون
emphragma	کیس ضغدعی	توره‌که (کیس) ی بۆقی
salivare	(کیس لعابی تحت اللسان)	(کیسی لیک بۆقینی ژیر زمان)
= ranula		
emphysema:	انتفاخ - زؤمة هوائية:	هه‌لنارسان:
cutaneous ~	انتفاخ جلدي	هه‌لنارسانی پینست
gangrenous ~	انتفاخ غنفرنی	هه‌لنارسانی گه‌نگرینی
surgical ~	انتفاخ جراحی	هه‌لنارسانی نه‌شته‌رگه‌ری
en-	بادئة بمعنى: في - إلى - نحو	پینشگر به‌سانای: له - بۆ
		- به‌ریو

- en	كاسعة بمعنى:	پاشگر به‌مانای:
	۱- يمنع- يعالج- يستخرج	۱- دوستی نه‌کات
	۲- مصنوع من	- چاره‌سری نه‌کات
		۲- دوستگراو له
enamel = <i>enamelum</i> :	مینا (مینا، السن):	مینا (تویزال) (مینای ددان):
~ aplasia	فقد تصَّحَّ المیناء.	نادروستبونی مینا
~ chisel	إزمیل المیناء.	نه‌سکه‌ندی مینا (چیزلی مینا)
~ cuticle	قشيرة مینائیة- جلیدة مینائیة	پنستوکی مینا
~ fibres	الیاف مینائیة	ریشالی مینایی
=~ prisms	- مواشیر مینائیة	- ناویزه (مه‌وشورای مینایی)
~ lamellae	صفائح مینائیة	په‌ره‌کدی مینایی
~ matrix	قاعدة المیناء، (الاساس العضری المینائی)	ماده (بنچینه) ای مینا (بناغهی نه‌ندامی مینا)
~, mottled = <i>stained</i> ~	میناء، مُبَعَّة	مینای په‌لاریی - مینای له‌کابیی
~ nanoid = <i>dwarfed</i> ~	میناء، قزمة	مینای کورته بالا
~ nodule	عقیده المیناء.	گریجکه‌ی مینا
~ opacity	ظلیلیة المیناء.	لیلی مینا
~ organ	عُضو المیناء.	نه‌ندامی مینا
~ pearl	لؤلؤة المیناء.	مرراری مینا
~ prism	موشور مینائی	مه‌وشور (ناویزه) ای مینا
~ tufts	حُزَم مینائیة	چدیکی مینایی
~ unsupported enameloblast = <i>ameloblast</i>	میناء، غیر مدعومة مُصَوِّرة المیناء.	مینای بن‌پالشت پینکهنه‌ری مینا = (خانهای مینا زئی)
amameloblastoma = <i>adamantinoma</i>	ورم مصورات المیناء = ورم مینائی	لوی پینکهنه‌ره‌کانی مینا = لوی مینایی
enamelum	وَرَم المیناء، (ضخامة مینائیة سلیمة)	لوی مینا (گه‌وره‌بوونی مینای پاک)

E

enanthema = <i>enanthem</i>	طَعْفُ باطنی (مُندَفَعَاتِ باطنیَّة)	لیمی هه‌ناویی
encapsulated	مُتَمَمِّد (مُعَاطِ بِمَحْفَظَة)	کاژدار- قارغ دار
end:	طَرَف- نهایة:	قەراغ- نوک- کوتایی:
~ cutting bur	سُجْبَلَة ذات نهایة قاطعة	بیری نوک بر
distal ~	طرف وحشی	قەراغی (کوتایی) پشتوره
end- to- end bite	عضة طرف لطرف= عضه حَد لحد	گه‌ستی قەراغ بز قەراغ
endamoeba = <i>entamoeba</i> :	متحولات خاصة (طفیلیات):	نه‌میایی تاییه‌ت (نه‌میایی مشه‌خۆر):
~ bucalis	متحولات فَمیَّة	نه‌میایی ده‌می
~ gingivalis	متحولات لثویَّة	نه‌میایی پودکی
endemic:	قرنی- مُستوطن- متوطن:	نیشته‌جی:
~ disease	داء مُستوطن	نه‌خوشی نیشته‌جی
endermic	عبر الجلد	به‌پیتا رزشتن (پتندارزشتی بوتارپیت)
endo-	بادئة تعنی: داخل - ضَمْن	پیشگر به‌مانای: ناره‌کیی - له‌نار
endocarditis:	التهاب الشغاف:	هه‌وی نارپوشی دل (نار پوزه دله‌سۆ):
subacute bacterial~	التهاب الشغاف الجرثومي تحت الحاد	نارپوزه دله‌سۆی خوارتیژ
endochondral	داخل العضروف	ناوکر کراگه
endocrine gland	غُدَّة صَمَاء	کویزه‌رژین
endocrinodontia	مبحث الغدد انصم السني (علاقة مفرزات الغدد الصم و تكوّن الاسنان)	تورژینه‌وه‌ی کویزه‌رژینی ددانی (په‌یوه‌ندی ده‌دانی کویزه‌رژینه‌کان و پینکهاستی ددان)
endoderm	وريقة باطنیة- طبقة داخلية	تویی ناوه‌وه
endodontia = <i>endodontics</i> = <i>endodontology</i>	مبحث مداواة الاسنان اللبية = علم مداواة الاسنان اللبية	زانستی چاره‌سه‌ری کوزکی ددان (زانستی ددانی ناره‌کیی)

endodontitis = <i>pulpitis</i>	التهاب لب السن	سو(هه)ی کوزکی ددان
endogene	نمو داخلی	ناوه گه‌شه
endogenous	داخلي المنشأ	ناوه گه‌شه‌یی - گه‌شه (خولقاندن)ی ناره‌کیی
endognathion	ضمن (وسط) الفك العلوی	ناو (ناوه‌ند)ی شه‌ریلگه‌ی سه‌رود
endoplasmic: ~ reticulum	هیولی داخلی:	پلازمی ناره‌کیی: توزی پلازمی ناره‌کیی
endothelial: ~ cells	باطنی (الفشاء الباطني): خلايا باطنية	ناپوشه‌یی ناپوشه‌خانه‌یی (خانه‌ی ناپوشه‌یی)
endothelium	غشاء باطن- باطنية	ناپوش
enervation	۱- نزع (قطع) العصب ۲- خمول- انعطاط- ارتخاء	۱- دهره‌یتان (برین)ی ده‌صار ۲- تمه‌لیی - سستی - خاربونه‌وه- دا‌که‌رتن
engine	مُحرك- آله	بزوین
engorgement = <i>hyperemia</i>	احتقان- امتلاء بالدم	خوین تیزان
enostosis = <i>entostosis</i>	تَعَطُّم داخل العظم - ورم عظمي داخلی	به‌نیکیون له‌نار نیتس‌کدا - لووی نیتکیی ناره‌کیی
entamoeba = <i>endamoeba</i>	متحولات خاصة (طفیلیات)	نه‌میبا (مشه‌خوزه‌کان)
enterobacteriaceae	زُمرَة الجراثيم المعوية	گوزی به‌کتدیای ریخوله‌یی
ento-	بادنة تعنى: ضمن- داخل	پیشگر به‌مانای: ناره‌کیی
entocone	الحذبة اللسانية الخلفية للرحى العلوية الحذبة اللسانية الخلفية للرحى السفلية	تیژیایی (که‌سپی) دیوی زمانی پشته‌وه‌ی خرئی سه‌روده
entoconid		تیژیایی (که‌سپی) دیوی زمانی پشته‌وه‌ی خرئی خواره‌وه
entopic	متوضع في المكان المناسب	دانراو له شوینی شیاردا
enucleation	استئصال- اجتثاث- نزع	لینکوده‌وه- له‌ریشه‌کیشان - دهره‌یتان
envelope	غمد- غلاف	به‌رگ- پیچاره- قارغ

E

environment	بینة- محیط- وسط	ده‌روبه‌ر- ناوند
enzymatic:	انزیمی- خمیری:	نه‌نزیمی:
~ activity	(فعالیة) نشاط خمیری (انزیمی)	چالاکی نه‌نزیمی
eosinophilic	مُحِبّ لِلأیوزین	حه‌ز به‌نیوزین
epactal= extra	زاند- فائض	پتر- زنده
ependymal	بطانی	ناریوشی
ephemeral	موقت- زائل- سریع الزوال	کاتیی- زو نه‌ماو
epi-	بادنة تعنی:	پیشگر به‌مانای:
	فوق- علی- قریب- خارج (ظاهری)	له‌سر- ژورو- نزیک
		- دەر (روکاری)
epiagnathus	غیاب الفك العلوی	نه‌بونی شه‌ویلگهی سه‌روو
epicardium	غشاء القلب الخارجی	روویوشی دل
epicranium	ظهارة الجمجمة	روویوشی کاسه‌سر
epidemic:	ریانی- ساند- شانع:	په‌تا- درم- بار- بلاو:
~ disease	مرض ریانی (شانع)	نه‌خوشی درم- ده‌ردی بلاو
epidemiology	علم الاوبئة	زانتی نه‌خوشیه درمه‌کان
epidermis	بشری	تویژی پیست (تویژال)
		روپوش- تویژ
epidermal cyst	کیس بشری	تویژه پورک (کیس تویژی پیست)
epidermoid carcinoma	سرطان شبه البشرة	شیریه‌نجه‌ی تویژالی پیست
epiglottis	الفلکة- لسان المزمار	زمانه‌چکونه
epignathus	شدوذ بروزی جنینی للفک	دزیو ده‌رپه‌ریویی شه‌ویلگهی
		کوزیه‌له
epilepsy:	صرع:	فی- په‌رکه‌م:
idiopathic ~	صرع ذاتی- صرع (مجهول السبب)	فینی خویی- فینی (هونه‌زاتراو)
Jacksonian ~	صرع جاکسونی	فینی جاکسونی
~pileptic	صرعی- مصدوع	فینیاری- په‌رکه‌ماویی
epimandibular	فوق الفك السفلی	سه‌روو شه‌ویلگهی خواریو
= supramandibular		
epinephrine	ابی نفرین= ادرینالین	نه‌پی نه‌فرین= نه‌درینالین

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

epipalatum	شندوخینی مشوه لقیة الحنك	دزیوی کوربه له بی شیوه تینکچوی مه لاشور
epipharynx	بلعوم انفي	گهروی لودتی
epistaxis	رعاف- نرف انفي	لووتپژان- خوین به ریونی لووت- دارسان
epistropheus = the axis	الفقرة الرقبية الثانية= فاتق	برپردی ملیی دورم
epithelial:	بشروی- ظهاری- سطحی:	ددریوشیی- رود پوشیی - ددرکه شیی:
~ attachment	ارتباط بشروی	بینولکانی ددریوشی
~ cell	خلية بشرية- (خلية سطحية)	رودریشه خانه - رودکه شه خانه
~ pearls	لألي بشرية	رودریشه سرداری
~ rest of Malassez	بقايا الملاسية البشرية	پاشماردی مه لاسی ددریوشی
~ tissue	نسیج سطحی (ظهاری)	رودریشه شانه - رودکه شه شانه
epithelioid	شبه البشري	ددریوش ناسا
epithelioma	ورم بشروي	لودی رودریشیی
epithelium	بشرة- نسیج بشري- نسیج سطحی	رودریشه شانه
epitympanic	فوق الطَّبلي	سهرود په رده دی گوی
eponym	اسم منسوب	ناونیک په پورنده بز (په پورنده نار) - تاماژده نار
Epstein's pearls	لألي إِبْستاین (كتلة بيضاء صغيرة علي طرفي الخط المتوسط للحنك عند الولادة)	سرداری نه پشترین (بارسته ده کی سبی بچکوله به له هده دولای هیلای نارده راستی چه ناگه کاتی له دایک بورن)
epulides	بشغات	لووده کانی پووکیی ریشالیی پال
epulis:	بشعة (ورم لثوي ليفي سليم):	لودی پوکی ریشالیی پال:
congenital ~	بشعة ولاءية	لودی پوکی زکساکیی
pregnancy ~	بشعة حملية	لودی پوکی سکچریی
epulofibroma	ورم لثوي ليفي	لودی پوکی ریشالیی
equal parts	مقادیر متساوية	بره به کسانه کان

E

equalization:	ساواة- تساو:	یه کسانئ - یه کسان کردن:
	التساوي- موازنة- اتزان:	هاوسه‌نگئ - هاوسه‌نگ بوون:
mandibular ~	موازنة الفك السفلي	هاوسه‌نگئ شه‌ریلگه‌ی خواریو
occlusal ~	موازنة الإطباق	هاوسه‌نگئ جوتبوونی
		خوړیکان (هاوسه‌نگئ گه‌ستن)
equilibrium	توازن	هاوسه‌نگئ
equipment:	تجهيزات- اجهزة- معدات- ادوات:	نامیره‌کان- نامرازه‌کان:
dental ~	اجهزة (ادوات) سنية	نامیره (نامراز)ی ددان
surgical ~	اجهزة (ادوات) جراحية	نامیره (نامراز)ی نه‌شته‌رگه‌ری
erosion:	تآكل - تعرية:	داخوران- دامالتران:
dental ~	تآكل سني	داخورانی ددانیی
tooth ~	تآكل السن	داخورانی ددان
erosive	أكال- متآكل	داخورکه - خوړکه
error	غلط - خطأ	هده‌ه - چه‌رت
eruption:	بزوغ- اثنفاغ- اندفاع:	ده‌رکردن- سه‌ره‌ل‌دان
		- ده‌رچوون:
~ cyst	كيس البزوغ	پۆرك (كيس)ی ده‌رکردن
~ of the teeth	بزوغ الاسنان (ظهور الاسنان)	ده‌رکردنی ددانه‌کان
over ~	اندفاع زائد (تطاول السن باتجاه الفراغ المقابل)	ده‌رچوونی پتر (دیریژبوونی ددان به‌ره‌و بزوشایی به‌رامبه‌ری)
eruptive	بزوعي- اندفاعي	ده‌رکردو- ده‌رچو
erythema:	حُمامي (احمرار):	سورکئ - سور بوونه‌وه:
~ infectiosum	حُمامي انتانية	سوربوونه‌وه‌ی ته‌شه‌نه‌کردو
~ migrans	حُمامي هاجرة لسانية	سوربوونه‌وه‌ی بگۆزی زمانئ
linguae=		(سورکئ به‌گۆزی زمان)
~ geographic	لسان جغرافي	زمانئ جوگرافیئ
†ongue		
~ multiform	حُمامي عديدة الاشكال	سوربوونه‌وه‌ی چه‌ندین شتوه
~ nodosum	حُمامي عقدة	سورکئ (سوربوونه‌وه‌ی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

erythroblast	اروچه الحمراء	دایکه خرزکه‌ی سور
erythroblastosis:	داء مصورات الکریات الحمر	دهردی دایکه خرزکه سورده‌کان
~ fetalis	داء مصورات الکریات الحمر الجنینی	دهردی دایکه خرزکه سورده‌کانی کۆزبه‌له‌یی
erythrocytes	کریات الدم الحمراء	خرزکه سورده‌کانی خوین
eschar	تقشر الجلد الجاف (خشارة)	قلیشانی پیستی وشک (سوتکه)
esophagus	مري - أنبوب هضمي	سورینچک
= oesophagus		
esquillectomy	استئصال الشظايا العظمية	لیکرده‌ده‌ی ورده نینسکه‌کان
esthe -	بادنة تعني: حسن - حسي	پیتشگر به‌مانای: هه‌ست - هه‌ستی
esthesia	ثبته الحس	هه‌ست پیتکردن - به‌ناگالییورن
esthetic	تجميلي:	جوانکاری:
= aesthetic:		
~ crown	تاج جميلي	تاجی جوانکاری
~ denture	طقم (جهاز سني) جميلي	تاقمی جوانکاری
~ problem	مشكلة جميلية	کیشه‌ی جوانکاری
esthetics	علم الجمال	جوانی زانی (زانستی جوانی)
etch:	يخترش - يخرش:	چالی ده‌کات
acid ~	يخترش بالحمض	- ده‌پرووشینیت - زبری ده‌کات:
etched surface	سطح مخترش	ده‌پرووشینیت به‌ترشی
etching	تخرش	پوری (پروبه‌ری) پروشینراو
ethics	اخلاق - تصرف	پروشاندن
ethmoid:	غربالي - غربال:	په‌وشت - ری و شوین
~ bone	عظم غربالي	- هه‌لسوکوت
ethmoidal sinus	جيب غربالي	بیژنگیی:
ethmomaxillary	فكي غربالي (نسبة الى عظم الفك العلوي و الغربالي)	نینسکی بیژنگیی
		گیرفانی بیژنگیی - (لۆج - که‌لین‌ای بیژنگیی
		شه‌ویلگه‌یی بیژنگیی (نینسکی
		شه‌ویلگه‌ی ژوروو و نینسکی
		بیژنگیی)

E

ethmopalatal	جَنکَى غَرِبَالِي	مه‌لاشویی بیژنگی
etiology = <i>aetiology</i> :	المُسَبِّبَات (علم اسباب المرض):	هوزانی (زانتی هوزاری نه‌خوشی):
malocclusion ~	علم اسباب سوء الاطباق	هوزانی جوتیورنی شیوار
eubacteriales	زُمرَةُ الجراثيم الحقيقية	گوزی میکروژب (خوره) راسته‌قینه‌کان
eugenol	اوجینول (دهن قرنفل) (مُسکن ومطهر خفیف نلسن)	نیوجینول (رزی میخه‌ک) (نازار شکین و پاکژ کهری ددان)
eugnathic	ذو فک جید	شه‌ویلگه باش
euphoria	الشعور بالحيوية والنشاط و السعادة	هه‌ست کردن به‌چالاکمی و له‌ش سووکی و شادی
eurodontia	نخر الاسنان (تسمية قديمة)	کلوری ددان (ناری کزن)
eurygnathic	ذو فک عریض	شه‌ویلگه پان
Eustachian tube = (<i>pharyngo- tympanic tube</i>)	قناة استاکی	جۆگهی توستاکی
evacuating = <i>evacuation</i>	تفریح - إخلاء	به‌تالکردن - چۆلکردن
evacuator:	مُفرغ:	به‌تالکهره:
surgical ~	مُفرغة جراحية (ماصة جراحية)	به‌تالکهری نه‌شته‌رگهری (مژده‌کی نه‌شته‌رگهری)
evagination	بروز للخارج	ده‌ریه‌رین - بلندی بۆ ده‌روه
evaluation	تقدير - تقييم	هه‌له‌نگاندن - سه‌نگاندن - قه‌بلاندن بۆ - ترخاندن
evanescent	مُضمحل - سريع الزوال	زور له‌ناوچوو
evaporation	تبخر	به‌ه‌لم برون - هه‌لمین - هه‌لماندن
eversion	انقلاب	هه‌لگه‌رانه‌وه
evolution	تطور - توليد	په‌ره‌سه‌ندن - په‌یدا بون
ex-	بادئة تعني: بلا - بدون	پینشگر به‌مانای: بی - به‌بی
exacerbation	تهيج - اشتداد	هه‌لچون - هه‌ژاندن - ورژاندن

exanguination	فقدان الدم الشديد	خوین تیا نه مان (کم خونیی سهخت)
examination:	فحص:	پشکنین- تیروانین:
clinical ~	فحص سریری	تیروانینی کلینیکی (جینگه‌یی)
intra- oral ~	فحص داخل الفم	تیروانینی ناوهدم
oral ~	فحص الفم	تیروانینی دهه
physical ~	فحص جسمانی- فحص فیزیائی	تیروانینی له‌ش
pulp vitality ~	فحص حیویة اللب	پشکنینی زیندویتی کرؤک
teeth ~	فحص الاسنان	پشکنینی ددان
visual ~	فحص بالانظر- فحص عیانی	پشکنین به‌سه‌یر کردن - پشکنین به‌چار
excavation:	۱- حفرة- تجویف ۲- تحضير الحفرة او التجویف ۳- تجویف:	۱- چال- بوشایی ۲- ناماده‌کردنی چال ۳- هه‌لکوزلین هه‌لکه‌ندن:
dental ~	۱- تحضیر الحفرة السنية ۲- تجویف سنی	۱- ناماده‌کردنی چالی ددان ۲- هه‌لکوزلینی ددان
excavator:	مجرفة:	هه‌لکوزله‌ر:
dentine ~	مجرفة عاج	هه‌لکوزله‌ری عاج
spoon ~	مجرفة ملقعية	هه‌لکوزله‌ری که‌وچکیی
exacementosis = hypercementosis	بزوز الملاط (نمو ملاط خارجی)	چیمه‌نتوی دهره‌ریو (گه‌شی چیمه‌نتوی دهره‌کیی)
excentric	مختلف المركز- منحرف المركز	ناوهدن جیاواز - ناوهدن لار
excess (= extra)	اضافی- وفر	سه‌ریار- فره- ززر- پتر
excipient= vehicle	سیواغ الدواء (صیدلة)	جینی دهرمان- هه‌لگری دهرمان (دهرمانخانه)
excision	قطع- بتر- استئصال	برین- برینه‌وه- لیکرده‌وه
excitation	إثارة- تحفیز- تهییج	دوروزان- هاندان- هه‌ژان
excochleation	تجریف- جرف	رامالین- هه‌لکوزلین
excoriation	سلخ- سحج- خدش	تویژال لابردن- پیست هه‌ل‌دان - پورشاندن (که‌ولکردن)

E

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

excretion	افراز - افرغ	ده‌هاویشتن - دهردان
excretory:	مُفْرَع:	ده‌داری:
~ duct	قناة مفرغ	جوگهی ده‌داری
excursion	انزلاق - شرود - انحراف	خزان - لادان
exelcymosis = extraction	قلع - نزع - سحب	هه‌لکیشن - راکیشن
exertion	إجهاد - كَدّ	خوږه‌تاندن - هه‌لندان
exfoliation	تَقَشُّر - إنتشار - تَوْسَف	توی هه‌لندان - بلاویونه‌وه
exfoliate areata linguae =geographic tongue	توسف اللسان المنطقي =توسف لسان جغرافی	توی هه‌لدانی زمانی نارچه‌یی =توی هه‌لدانی زمانی جوگرافی
exit	انصراف - مخرج	چونه‌ده‌ده‌وه - ده‌رچه
ex-, exo-	بادئة بمعنى: خارجي - خارج	پیشگر به‌مانای: ده‌رکی - در
exocrine:	خارجي الإفراز	ده‌دراوه ده‌رکی
~ glands		- گلاند (رژینه‌ر)، ده‌دراوه ده‌رکیه‌کان
exodontias = exodontics = exodontology	قلع الاسنان =مبحث قلع الاسنان	هه‌لکیشانی ددان =زانستی هه‌لکیشانی ددان
exodontist	اخصائي بقلع الاسنان	پسپوزی ددان هه‌لکیشن
exodontosis	داء العَرَن السني (فرط نمو عظمي في جذر السن)	تیکجونی ددانی ده‌رکی (پتر گه‌شه‌ی نینسک له‌رکه‌ی دداندا)
exogene	خارجي النمو	ده‌رگه‌شه
exognathia = exognathion	بروز الفك =بروز الفك السفلي	شه‌ویلگه ده‌رپه‌ریو =ده‌رپه‌ریوی شه‌ویلگه‌ی خواریو
exolever = elevator	رافعة	به‌رزکه‌رده
exophthalmia = exophthalmos	جُحوظ العين	چارده‌ریزقیو = چارزقی =چار ده‌رپه‌ریو
exostosis:	عَرَن - تورم عظمي خارجي:	هه‌لتاوسانی نینسکی ده‌رکی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cementum ~	عرن ملاطی (فرط نم ملاطی)	پترگه‌شی چیمه‌نتو
expansion:	تَمَدُّد - اِمْتِدَاد - اتساع - تَوْسِع:	کشان - فراوانیون - درینژگردنه‌وه:
delayed ~	تَمَدُّد متاخر	کشان‌ی دواکه‌وتور
hardening ~	تَمَدُّد تَصْلِی (اتشاء التصلب)	کشان‌ی کاتی ره‌قبورن
hygroscopic ~	تَمَدُّد رَطُوبِی (تَمَدُّد بالرطوبة)	کشان‌ی شینگر (کشان به‌شی)
primary ~	تَمَدُّد بدنی (اولی)	کشان‌ی سه‌ده‌تایی
setting ~	تَمَدُّد تَصْلِی	کشان‌ی ره‌قبورن
thermal ~	تَمَدُّد حراری	کشان‌ی گه‌رمیی
wax ~	تَمَدُّد الشمع	کشان‌ی مینو
wire, ~	سَلْک التمدد	ته‌لی کشان
experimental:	تَجْرِیْبِی - اِخْتِیَارِی:	نه‌زمونی:
~ work	عمل تجریمی	کاری نه‌زمونی
exploration	استقصاء - استکشاف - سِبْر (فحص بالمسبر) - استطلاع	پشکنیاری - دوزینه‌وه - پشکنین به پرژب - پهی بردن
explorer = probe	مِسْبِر (اداة السبر) - مِجْسِر	پشکنیار - نامرازی پشکنین به پرژب
exposed:	مُنْکَشَف - مَکْشُوف - مَشْفَر:	ده‌رکه‌وتور - پروتیبوره‌وه - سه‌ریده‌رله‌لا:
~ dentine	عاج منکشف	عاجی ده‌رکه‌وتور
exposure:	انکشاف - تَعْرِ:	ده‌رکه‌وتن - پروتیبورنه‌وه (ده‌رختن):
dentine ~	تَعْرِی العاج	پروتیبورنی عاج
pulp ~	انکشاف اللب	ده‌رکه‌وتنی کپزک
root ~	تَعْرِی الجذر	پروتیبورنی ره‌گ
traumatic ~	انکشاف رضی	ده‌رکه‌وتنی زه‌بری
expression:	تعبیر:	ده‌بریین:
facial ~	تعبیر وجهی	ده‌بریینی روویی (ده‌موچار)
expulsion	دَفْع - قَذْف	پالنان - ده‌ره‌اریشتن - ددرچورن

E

expulsive:	دافع- قاذف- طارد	پالنه‌ر- ته‌قینه‌ر- دهرکه‌ر - دهرهاویژور
~ gingivitis	التهاب اللثة الدافع (دفع السن الي الخارج)	هه‌وی پووکی پالنه‌ر (ددهانه که به‌روده‌ه‌ده دیت)
extension:	۱- تمدد- توسع: ۲- بروز- نتوء ۳- زیاده- کثرة:	۱- کشاندن - فراابوون (کشان): ۲- دهریه‌رین- چوکلّه (به‌رزی) ۳- پتری- زژیروون (زژیری):
~ for prevention	تهدید وقائي	کشانی پاریزی
~ out line	خط الامتداد الخارجي	هینلی کشانی دهره‌کیی (کشانی هینلی دهره‌کیی)
extensive	مُتد- بارز- زائد- کثیر	کشنده- به‌رز- پتر- زژر
exterior	خارج- خارجی	دهره‌ده- دهره‌کیی
external:	خارجی- ظاهر:	دهره‌کیی- دیار:
~ angle	زاوية خارجية	دهره‌گوشه- گوشه‌ی دهره‌کیی
~ attachment	وصلة (مثبتة) خارجية	پینه‌لکانی دهره‌کیی
~ auditory meatus	مجرى السمع الظاهر	جزگه (پریه‌وای بیستی دیار (دهره که‌نالی گوی))
~ finishing line	خط الانهاء الخارجي	هینلی ته‌واو بوونی دهره‌کیی
~ oblique line	خط منحرف ظاهر (خط مائل خارجي)	هینلی لاداری دیار (هینلی خوار (لاری) دهره‌کیی)
~ surface	سطح خارجي	بروی دهره‌کیی
extirpation:	استئصال- نزع:	دهره‌هینان- لیکردنه‌وه - هه‌لکیشان:
pulp ~	استئصال اللب	دهره‌هینانی کپژک
extra -	بادنة تعني:	پیشگر به‌مانای:
extrabuccal	خارج- خارج عن- فوق	دهر-به‌دهر-ژورور
extracellular	خارج الفم	دهره‌ده‌ی دم
extracoronal	خارج الخلية	دهره‌ده‌ی خانه
	خارج التاج	دهره‌ده‌ی تاج

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

extract	استخراج - استخلاص	دورهینان - پخته کردن
extracting	قلع - استخراج	کاری دورهینان
extraction:	قلع:	هه‌لکیشان:
complication, ~	إختلاطات القلع - مضاعفات القلع	ماکه‌کانی هه‌لکیشان - نالۆزیه‌ه‌کانی هه‌لکیشان
contraindication, ~	(مانع) مضادات القلع	رینگر (کات نه‌هاتن‌ای هه‌لکیشان
forceps, ~	کلابه‌ القلع	گازی هه‌لکیشان
full mouth ~	قلع کامل‌الاستان	هه‌لکیشانی هه‌موو ددانه‌کان
indications, ~	(دواعی) استطبایات (مدلول) القلع	ریدان (کات هاتن‌ای (نیشانه‌ی ری بیدان‌ای هه‌لکیشان
simple ~	قلع بسیط	هه‌لکیشانی ساده
surgical ~	قلع جراحی	هه‌لکیشانی نه‌شته‌رگه‌ری
tooth ~	قلع السن	هه‌لکیشانی ددان
extractor:	۱- قالع (اداة القلع) ۲- نازع (اداة النزاع) - مُسْخَرَج:	۱- هه‌لکیشه‌ر (نامرازی هه‌لکیشان): ۲- دورهینهر:
post ~	نازع‌الوئد (اداة نازع‌الوئد)	دورهینهر (لابهر‌ای کۆله‌که (سنگ)
extragingival	خارج‌اللثة	ده‌ده‌ی پووک
extraoral:	خارج‌الفم:	ده‌ده‌ی دم:
~ examination	فحص خارج‌الفم	پشکنین (تیروانین)‌ی ده‌ده‌ی دم
~ infraorbital injection	حقنة تحت‌الحجاج من خارج‌الفم	ده‌ده‌ی خوار‌چار له‌ده‌ده‌ی ده‌ده‌ه
~ injection for maxillary nerve	حقنة عصب الفك العلوی من خارج‌الفم	ده‌ده‌ی ده‌ده‌ی شه‌ویلگه‌ی ژوررو له‌ده‌ده‌ی ده‌ده‌ه
~ mandibular injection	حقنة الفك الاسفل من خارج‌الفم	ده‌ده‌ی شه‌ویلگه‌ی خواررو له‌ده‌ده‌ی ده‌ده‌ه
extravasation	ارتشاح طبیعی - إنصباب - تدفُّق	شله‌ده‌ده‌ی ناسایی
extravascular	خارج‌الوعاء - خارج‌الارعية - متسرب	ده‌ده‌ی بۆزیه‌کان (له‌بۆزی ده‌ده‌ه)

E

extrinsic:	خارجی:	ددره کیی:
~ factors	عوامل خارجیة	هزکاره ددره کیه کان
~ muscles	عضلات خارجیة	ماسولکه ددره کیه کان
extrusion	۱- تطارل- اندفاع للخارج	۱- کشان- دریزبورون
	۲- قذف- إفراغ	پالپیتودنراو بز ددره وه
	۳- إخراج	۲- ددره اریشتن
		۳- ددره کردن
exudates	نضحة- نُحْة	شله ددره چوو (ده لیوو) له
		بوزریه خویننه گانه وه به هوی
		سز (هه و) کردنه وه
exuviations:	تساقط- انطراح- تجرد:	که وتن:
deciduous teeth ~	تساقط الاسنان الساقطة	که وتنی ددانه کاتیه کان
eye:	عین:	چار:
~ tooth	سن العین = الناب العلوي	ددانی چار = که لبه ی ژوروو
= upper canine		
eyelid	جفن	پینلوی چار

F

fabrication:	صُنع - صناعة:	دروستکردن - پیشه‌سازی
crown ~	صُنع التاج	دروستکردنی تاج
face:	۱- وَجْه	۱- رو
	۲- سَطْح	۲- رووتخت
	۳- جانب:	۳- لا:
~ bow	قوس وجهیه	که‌وانه‌ی رو
face- bow:	قوس وجهیه	که‌وانه‌ی رو
adjustable axis ~	قوس وجهیه ذات محور قابل للضبط	که‌وانه‌ی رووی ته‌ورداری به کونترول
kinematic ~	قوس وجهیه ذات وجهین متحرکین	که‌وانه‌ی رووی دو رو: بزوین (بجول)
facometer	قائیس الوجه (مقیاس الوجه)	پیتودی رو
facet(facette)	وجه - سطح صغیر (نقطة انحناء فوق سطح السن)	رووچکه - رووی گچکه (روو یه‌کی گچکه‌ی سوا له سه‌رددان)
facial:	وجهی - سطحی:	رووخساری - رووی:
~ anaesthesia	تخدير وجهي	به‌نجی رووی
~ angle	زاوية وجهية	گوشه‌ی رووی
~ artery	شريان وجهي	خوتنه‌نی رووی
~ bone	عظام وجهية	نیسکه‌کانی رووی
~ expression	تعبير وجهي	ده‌برینی رووی
~ hemiplagia	شلل وجهي نصفی	نیفلیجی رووی یه‌ک لا
~ hiatus	فتحة وجهية	- نیفلیجی رووی نیوی ده‌رجه‌ی رووی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

= ~ canal	- فتحة قناة و جهية	- ريزير (جزگه) ي رودی
~ index	دليل وجهي - مؤشر وجهي = طول الوجه × عرض الوجه / ۱۰۰	ريزه‌ری رود - نيشانه‌ی رود = دريزوی رود × پانی رود / ۱۰۰
~ line= Camper's line (Camper: 1722-82, Dutch anatomist) =-ala- tragus line	خط وجهي - خط كامپر	هینلی رودی - هینلی کامپر
~ mask	قناع وجهي (غطاء الوجه)	ده‌ساکي رودی (پودپوشی ده‌موجار)
~ nerve	عصب وجهي	ده‌ماری رودی
~ plane	مستوی وجهي - سطح مستوی وجهي	ته‌ختی رودی - رودته‌ختی رودی
~ surface	سطح وجهي	رودته‌ختی ده‌موجار - رودبه‌ری رود
~ surfaces of the teeth	سطح الاسنان الوجهية	رودبه‌ری ددانه‌کانی رودی - رودی (رودله‌لیتورگوب) (رود) له‌ده‌رود)
~ triangle facies	مثلث وجهي ۱- وجه ۲- سطح ۳- بخته - هینة	سی‌گوشه‌ی رودی ۱- رود ۲- رودته‌خت-رودبه‌ری ۳- گرز
facilities	امکانیات	ناسانکاریه‌کان
facing:	ظهاره - وجه: (وجه‌تجمیلی فرق التاج المعدنی)	رودکش: (رودی جوانکاری بؤداپوشینی تاجی کانزایی)
acrylic ~ ceramic ~	وجه اکریلی وجه خزنی - وجه فخاری	رودکشی ته‌کریلی رودکشی سیرامیکی - رودکشی گلکهری (کلکاری)
with pins, ~	وجه ذو دباییس	رودکشی ده‌رزی دار
facio - faciolingual: ~ hemiplagia	بادنة تعني: وجه وجهی لسانی: شلل نصفي و جهی لسانی	پیشگر به‌مانای: رود رودی زمانی: نیفلیجی یدک لای رود وزمان

F

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

facioplasty	تصنع رجهی (جراحة تجميلية للوجه)	جوانکاری بډوی (جوانکاری نه‌شته‌رگه‌ری بډوی)
facioplagia	شلل رجهی	نیفلیجی بډوی - (نیفلیجی ده‌موچلو)
fact	حقیقه- واقع	راستی
factitial	۱- ناتج بالصدفة ۲- مُصنَّع	۱- دهرنه‌نجامی چاوه‌روان نه‌کراو- ددریه‌نجامدراو به‌ری‌که‌وت
=factitious		۲- دروست‌کراو
factor:	عامل- باعث:	کارا- کۆلکه- هز- هزکار:
articulation ~	عامل التفتُّصُل	هزکاری جومگه‌به‌ندی
etiologic ~	عامل مُمرض	هزکاری نه‌خۆشخهر
facultative	۱- مُخْتِیر ۲- اختیاری	۱- خوازار ۲- هه‌لبیزیری
Fahrenheit temperature	حرارة فهرنهايت (درجة التجمد ۳۲ والفلیان ۲۱۲)	گه‌رمیی فه‌رنیهایه‌ت (پله‌ی به‌ستن ۳۲ پله‌ی کولان ۲۱۲)
failure:	۱- قصور ۲- اخفاق- فشل- عجز- کلال ۳- وهط:	۱- که‌موکویبی ۲- په‌که‌وتن- دا‌که‌وتن ۳- سستی:
heart ~	زَهط القلب	سستی دل
faint	ضعیف- باهت- خائر القوی	لاواز- کز- شه‌که‌ت
fainting	إغماء- غشي	بورانه‌ه- له‌خۆچوون
Fallopian, aqueduct of	نفر فالوب	جۆگه‌ی فالوب
= facial canal	= قناة رجهیة	= جۆگه (پریه‌وی) بډوی
false:	زائف- کاذب:	درۆینه- گهنده:
~ ankylosis	التصاق المفصل الكاذب	گهنده بینکه‌وه‌لکانی جومگه
~ denticle	عاجیة کاذبة (حصاة لبیة)	عاجی درۆینه (به‌ره‌ی کۆزکیی)
familial	عائلي- أسري	خیزانی
family history	سيرة عائلية - تاریخ العائلة	پریه‌وی (په‌وتی) خیزانی - میژوی خیزانی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

fan	مِروحة	پانکه
fan- shaped	مروحي الشكل	له‌شيوه‌ی پانکه
fang	۱- سن مؤنفة (کالناب) ۲- جنر السن (تسمية قديمة)	۱- ددانی که تبه ۲- پراگی ددان (ناری کوزن)
Farabeuf's triangle <i>(Farabeuf: 1841-1910, French surgeon)</i>	مثلث فارابوف (مثلث عنقي) يتألف من الوريد الوداجي الباطن والوريد الوجهي و العصب تحت اللساني	سن گوزه‌ی فارابوف (سن گوزه‌ی صلی، پیکهاتوو له خوینهنی ناروه و خوینهنی بدوی و ده‌ماری ژیر زمان)
fascia	لفافة- حُرمة	پزش- چه‌پک
fatigue:	تعب- کلال:	هیلاکی - شه‌که‌تی (ماندوتیتی):
metal ~	کلال المعدن	شه‌که‌تی کانزا
fat	دهن- شحم	رژن- به‌ز- پیو- چه‌وری
fatty:	شحمي- دهني- سمين:	چه‌وری- قه‌له‌وی:
~ tissue	نیج دهنی	چه‌وره‌شانه
fauces	بلعوم- خلقوم- حلق	گه‌رو
Fauchard's disease <i>= pyorrheaalveolaris</i> <i>(Fauchard: 1678-1761, French dental surgeon)</i>	داء فوشارد = تقيح سنخي سني	ده‌ردی فوشارد = کیم کردنی ددان و نئیسکه‌کانی
favo(u)rable	مُفضَّل- مُحَبَّب- مناسب	په‌سه‌ندتر- دلگیر- شیار
fear	خوف	ترس
featheredge	طَرَف مُسْتَدَق	لینواری تهنک- لینواری تیژ
feather touch	لمسة راضة (لمسة سريعة و لطيفة)	به‌رکه‌رتنی خیراوسوک
febrile	مُخْموم - مصاب بالحمى	تالینهاتوو-تاداری
Fede's disease <i>= Riga- Fede disease</i> <i>(Fed: 1832- 1913 Italian physician)</i>	داء فید = داء ريفا- فید (تقرع حلیمی تحت اللسانی اثناء الرضاعة)	ده‌ردی فید = ده‌ردی ریگا- فید (زامی مه‌میله‌ی ژیر زمان به‌هوی گه‌ستن کاتی شیر خواردن)

F

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

felt:	لباد:	لباد:
~ cone, pointed	قمع لُباد مؤنّف (لباد مخروطي نهاية حادة)	لبادی قوجه کی نوک تیژ
~ wheel	قرص لباد	په‌ره‌که (په‌روهه) ای لباد
female	انثی	می- میننه
Fergusson's operation (Fergusson's: 1808- 77 Schottish surgeon) =(1. excision of maxilla for malignant tumour 2. an operation for repair of harelip)	عملية فيرجيسون	نه‌شته‌رگه‌ری فیرکیسون
ferric(Fe3)	حديديك - ۳	ناسن ۳- ناسنيك
ferrous(Fe2)	حديديز - ۲	ناسن ۲- ناسنوز
ferrule	طوق معدني دايم	باند (پشتنينه) ای کانزایی پالپشت
festoon =(the natural curved outline of gum, about the neck of tooth)	حافة متقوسة -حاشية -تصاريف	قده‌راغی که‌رانه‌یی - ليتوار- ده‌وریه‌ر- شینوازی قده‌راغی پووکي ناسایی نزیک ددانه‌کان
gingival(gum) ~ festooning: ~ of temporary denture base	حافة(حاشية) اللثة المتمعجة عملية تحت اللثة لظقم الاسنان: تحت اللثة مماثل اللثة الطبيعية لقاعدة طقم الاسنان المؤقت المصنوع من الشمع	لینواری پووکي پی‌چارپیچ کاری داتاشینی پووک بز تاغمی ددان: داتاشینی پووکي تاغمی ددانی کاتیی دروست‌کراو له‌میتو به‌شیتودی پووکي ناسایی
fetid= foetid fetor= foeter	تین- ذو رائحة نتنة- نتانة- رائحة نتنة	بۆگه‌ن- بۆنی ناخۆش بوو - بۆگه‌نیی- بۆنی ناخۆش
fetus= foetus	جَنين	کۆزیه‌له
fever:	حُمى:	تا:
aphthus ~ rheumatic ~ scarlet ~	حمى قلاعية حمى رثيوية حمى قرمزية	تای هه‌و(زام) ای زیبکه‌یی تای باداریی سوره‌تا

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

fiat=(make)	إصنع - رُكِبَ (صيدلة- لاتينية)	دروستی که - بیگره‌روه (دورمانسازی- به لاتینی)
fiber= fibre:	لیف - لیفه (ج. ایاف):	ریشال:
bone ~	لیف عظمی	نیسکه ریشال
dentinal ~	لیف عاجی	عاجه ریشال
elastic ~	لیف مرین	کشوکه ریشال
enamel ~ = enamel prism	لیف مینائی = موشور مینائی	ریشالی مینایی = مهرشور (ناریزه) ای مینایی
muscle ~	لیف عضلی	ماسولکه ریشال
nerve ~	لیف عصیی	ده‌ماره ریشال
odontogenic ~	لیف سنی المنشأ	ریشالی سه‌چاره‌گی ددان
optic ~	لیف ضوئی	ریشالی بینایی (ریشالی بینین)
Tome's ~ (Tomes: 1815- 95, English dentist, odontoplastic process)	ایاف تومس (ایاف العاج السنی)	ریشالی تومس (ریشالی عاجی ددان)
fibril:	لُیْف (لیف صغیر)	ریشالوچکه (ریشالوکه)
Ebner's ~ (Ebner: 1842-1924, Austrian histologist, connective tissue fibers pervading the dentinal matrix)	لُیْف اِبْنِر	ریشالوچکه‌ی نیبندر
fibrillation	تلیف - رجفة	به‌ریشالیون - ریشالین -له‌رزین
fibrilloblast	مُصَوَّرَةُ اللَّیْف (خلیة)	ریشال پیکهین (خانه)
fibrin	لیفین - فایبرین	ریشالین - فایبرین
fibroadamanto blastoma	ورم مصورات المیناء الیافی	لوی پیکهینتی مینای ریشالی
fibroadenoma	ورم غُدِّي لَیْفِی	لوی رُزینهری ریشالی
fibroblast	مُصَوَّرَةُ اللَّیْف (خلیة)	دروستکه‌ری ریشال (خانه) (دایکه ریشاله خانه)
fibrocyte	خلیة لیفیة	خانه‌ی ریشالی - ریشاله خانه
fibroma:	ورم لیفی:	لوی ریشالی - ریشاله لوی:

F

cemento ~	ورم لیفی ملاطی	لوری ریشالیی چیمه‌نتزیی
ossifying ~	ورم لیفی مُتعظم	لوری ریشالیی به‌نیسک بوو
osteo ~	ورم لیفی عظمی	لوری ریشالیی نیسکیی
fibromatosis	تَلیف مُنتشر	به‌ریشالبرونی بلاؤ
fibropapilloma	ورم حَلیمی لیفی	لوری گزیی ریشالیی (لوری مه‌میله‌بیی ریشالیی)
fibrosarcoma	ورم عضلی لیفی	لوری گوشتیی ریشالیی
fibrosis	تَلیف	به‌ریشالبرون - به‌چه‌قبورن
fibrous:	لیفی	ریشالیی
~ ankylosis	التصاق لیفی	پینکوره لکاریی ریشالیی
~ epulis	شعة لیفیة	لوری ریشالیی پاک
field:	مجال - نطاق - ساحة - حقل:	مه‌یان - کایه - یوار:
~ of operation	ساحة العمل	مه‌یانی کار
file:	میرد:	بربه‌نگ:
bone ~	میرد العظم	بربه‌نگی نیسک
root canal ~	میرد قناة الجذر	بربه‌نگی که‌نالی رِگ
ultrasonic ~	میرد فوق الصوتی	بربه‌نگی سه‌رور ددنگیی
filiform:	خیطی الشکل - شعری:	ده‌زورله‌بیی:
~ papillae	حَلیمات خیطیة	مه‌میله ده‌زورله‌بیی کان
filler:	۱- اداة الحشو	۱- نامرازای بیی پرکهر (پرکهره)
	۲- مادة مالئة	۲- که‌ره‌سی ناخنن
	۳- مادة الحشو:	۳- که‌ره‌سی پرکردنه‌وه:
root canal ~	حاشیة القناة	پرکهره‌ی که‌نالی رِگ
filling:	حشوة - حشو:	پرکراوه - پرکردنه‌وه:
amalgam ~	حشوة املغم	پرکراودی نه‌مه‌لنگم
instruments ~	ادوات الحشو	نامرازه‌کانی پرکردنه‌وه
permanent ~	حشوة دائمة	پرکردنه‌وه‌ی هم‌میشه‌یی
temporary ~	حشوة مؤقتة	پرکراودی کاتیی
film:	۱- فلم	۱- فلم
	۲- غشاء - طبقة رقيقة:	۲- په‌رده - توپیزال:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bite wing ~	فلم مُجنَح	فلیسی بال‌دار
dental ~	فلم سنی	فلیسی ددان
dental x- ray ~	فلم سنی شعاعی	فلیسی ددانی تیشکی
fast- speed ~	فلم سریع	فلیسی خیرا
occlusal ~	فلم اطباقی	فلیسی (گه‌ستن) بی
panoramic ~	فلم بانورامی	فلیسی پانورامی
periapical ~	فلم ذُروی	فلیسی بنی رِگ
x- ray ~	فلم شعاعی	فلیسی تیشکی
filterable virus	حُمَة رَاشِحة (جراثیم)	میکروبی (فایروس) ی پالوته
filtering:	ترشیح:	پالوتن:
~ paper	ورق ترشیح	کاغذی پالوتن
final	نهایی - اخیر	کوتایی - دوایی
financial:	حسابی - حساب:	ژمبیری:
~ card	بطاقة الحساب	تکتی ژمیری
fine:	دقیق - ناعم	ورود - پوخته:
extra ~	اضافی النعموة	پتر ورود
finger:	إصبع:	په‌نجه:
~ grip	قبضة الاصبع	به‌په‌نجه‌گرتن
~ protector	واقی الاصبع	پارزهری په‌نجه
~ sucking	مصص الاصبع	په‌نجه‌مژین
finish	۱- اِکمال	۱- توارکردن
	۲- یَکْمِل - ینهی	۲- تواروی نه‌کات - کوتایی
		بینه‌هینتیت
finishing:	إنهاء:	توارکردن - کوتایی هینتان:
~ bur	سُنْبلة إنهاء	بیری توارکردن
~ line	خط الانهاء	هینلی توارکردن
~ tip	رأس الانهاء (اداة)	سری توارکردن (نامرازه)
fire clay	طین ناری	قوی ناگرین (ناگره‌قوی)
		- گلی نه‌سروت

F

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

firm tray	صحن الحزف (الحرق الطین)	ته‌به‌قی سرامیک (بۆ سوتاندنی گۆل)
firm	ثابت- راسخ	جینگر- توکمه
first arch syndrome	تناذر القوس الاول (تناذر شنوذي ولادي)	کۆنیشانی دزیوی که‌وانه‌ی به‌کهم (که‌وانه‌ی زگماکی دزیو)
fish scales	حراشف السمک	پوله‌که‌ی ماسی
fissural	شقی	درزی
fissure:	شق:	درز- قلیش:
bur, ~	سنبله شاقه	بیوی به‌درز
lip ~	شق الشفة	درزی لیبو (قلیشاوی لیبو)
sealant, ~	ماده لسد الشقوق المیناتیة	ماده‌یه که بۆ داخستنی نهو درزانه‌ی له‌مینادا‌یه
fistula:	ناسور:	فیسچیولا (رتره‌وی دوو ده‌رچه):
alveolar ~	ناسورسنخی	فیسچیولای نیکسی ددان
apical ~	ناسور ذروی	فیسچیولای لوتکه‌یی
blind ~	ناسور اعمی	کۆنیه فیسچیولا
chronic ~	ناسور مزمن	فیسچیولای کۆنینه
oroantral ~	ناسورفموی جیبی	فیسچیولای ده‌می گۆرفانی
fit	۱- یطابق- یلائم- انطباق ۲- نوبه (صرع)- عارض	۱- شیار- گونجار- ده‌گونجیت ۲- نوره‌فی- گه‌شکه‌گرتن
fitting	تطبیق- اطباق	گونجاندن- جوتببون
fixation:	تثبیت- رذ:	جینگیر کردن- چه‌سپاندن:
cranio -maxillary ~	تثبیت قحفي فکي علوي	جینگیر کردنی شه‌ویلگه‌ی ژوررو به کاسه‌ی سه‌روهه
cranio- mandibular~	تثبیت قحفي فکي سفلي	جینگیر کردنی شه‌ویلگه‌ی خواررو به کاسه‌ی سه‌روهه
cranion ~	تثبیت قحفي	جینگیر کردنی کاسه‌سه‌ری
Gunning splint ~	تثبیت بعبیره کنگ	جینگیر کردن به‌گرتنه‌وه‌ی که‌نینگ
interal ~	تثبیت داخلي	جینگیر کردنی ناوه‌کیی
intramedullary ~	تثبیت داخل النخاع العظمي (خياطه عظمیة)	جینگیر کردنی ناو موخ‌ی نیکسک (دورینه‌وه‌ی نیکسی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

x- ray film ~	تثبیت فلم الاشعة	جینگیر کردنی فلمی تیشک
fixative	مثبت	جینگیر کهر
fixed:	ثابت- مثبت:	جینگیر - جینگیر بوو
		- جینگیر کراو - چه سپار
		- نه بزوک - نه جول:
~ appliance	جهاز ثابت	دهزگا (نامیتر) ی جینگیر
~ bridge	جسر ثابت	پردی جینگیر
~ fixed bridge	جسر ثابت ثابت	پردی جینگیر جینگیر
~ movable bridge	جسر ثابت متحرک	پردی جینگیر بزوک (پردی جینگیر ناجینگیر) (پردی نه جول بچول)
~ semimovable bridge	جسر ثابت نصف متحرک	پردی جینگیر نیو بزوک
fixing	تثبیت	جینگیر کردن
flagella	سوط	تاژک - قامچی
flagellum	سوط (جراثیم)	تاژی - قامچی (میکروژب)
flame:	لهب - شعله:	گر - کلپه:
~ point	رأس لهبي (رأس شعلوي)	سەری گرشینو
flamo- needle	إبرة قابلة للتلهيب	دهزی له بار بو گرشینگرتن
flange	شفة - حافة - جناح (جدار)	لیو - لیوار - بال (دیوار)
buccal	جناح خدی	بالی گوچی (رومه تی)
denture ~	جناح الجهاز السني	بال (دیوار) ی تاقسی ددان
flap	شريحة - سُدلة - سديلة	توی - پینه - لچینک
gingival ~	شريحة لثوية	تونیی پوویکی
palatal ~	شريحة خنكية	تونیی مهلا شووی
flash:	زعانف - زوائد (زوائد مادة الحاشية):	په‌ره که (ماده‌ی ده‌ریه ریو له قه‌راغه‌ره):
amalgam ~	زعانف (زوائد) الاملفم	په‌ره‌کدی نه مه‌لگه‌م
casting ~	زوائد الصَّب المعدني	په‌ره‌کدی کانزایی دارشتن
flask:	١- بوتقة (وعاء الصَّب)	١- بوتته (ده‌فری دارشتن)
	٢- قارورة - دُورق:	٢- که‌مزه - نانه‌نت:
casting ~	بوتقة الصب	بوتته‌ی دارشتن

F

clamp, ~	ماسك الدورق	كه موزله گره- نافه‌نتگره
crown ~	بوتقه التاج	بوتهى تاج
denture ~	دورق الجهاز السنى	كه موزلهى تاقى ددان
press, ~	مكبس البوتقه	په‌ستینه‌رى بوته
refractory ~	بوتقه مقاومه الحرارة	بوتهى گهرمه‌منى (بوتهى خوگره گهرمى)
ring ~ = casting ~	بوتقه حلقية	بوتهى نه‌لقه‌ى
flasking	صب القالب في البوتقه أو الدورق	دارشتنى قالب له نار بوته يا كه موزله‌دا
flat:	مُسَطَّح:	ته‌خت:
~ shape	شكل مُسَطَّح	شيوه‌ى ته‌خت
~ surface	سطح مسطح	روى ته‌خت
flattened	مُسَطَّح (جُعِلَ مسطحاً)	ته‌خت‌كرار
flesh	لَحْم	گوشت
flexible	لُذْن- قابل للتكيف	نهرم- گوچوك
floating	عائم- مانج	سدرنار كه رتور
floor	أرض- قعر- قاع	زه‌مین- زه‌مین- بنك- بن
~ of the cavity	قعر الحفرة	زه‌مینى چاله‌كه
~ of the mouth	قاع (قعر) الفم	زه‌مینى دم
~ of the oral cavity	قاع الحفرة الفموية	زه‌مینى بوتشایى دم
flora:	زُمْرَة (زُمْرَة جرثومية):	گرز (گروى ميكروبی):
intestinalis, ~	زُمْرَة الجراثيم المعوية	گرزى ميكروبی پخوله‌ى
oral ~	زُمْرَة الجراثيم الفموية	گرزى ميكروبی دمى
floss:	خَيْط:	ده‌زور:
dental ~	خَيْط سَنِي (خَيْط املس مشمع يستعمل لتنظيف السطوح الملاصقة للاسنان)	ده‌زورى ددان (ده‌زوریه‌كى لوسى به‌میتوكرار بز پاكرده‌رى نینوان ددانه‌كان)
flow:	سِيل- سيلان- جريان	ده‌روات- رزیش- ره‌وان
	- تدفق- تسيل- انسياب	- رز- رزیش- ده‌رپه‌رین
		- ته‌وژم- رزچون
		- شله‌ره‌بون

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ of amalgam	انسباب الاملغم	یڈچوونی نمہ لگم
~ mixture	مزيج سیال	تیکہ لہی یڈچو
fluctuant	مُتَمَوِّج	شہ پزلدار - کہندولہ ندیی
fluctuation	تَمَوُّج	شہ پزلدارتی - بلاندن
fluoridation:	فَلُوْرَة (اضافة مادة الفلور):	به فلوربوون:
water ~	فَلُوْرَة الماء	به فلوربوونی ناو (ناو به فلورکردن)
fluoridization	تطبيق الفلورة	کرده کی به فلوربوون
fluorine	فلور (مادة مانعة للنخر)	فلور (ماده به کی رینگره له کلوربوون)
fluorosis:	داء الانسام الفلوري	دهردی به ژه هراویبوونی فلوری
chronic endemic ~	انسام فلوری مستوطن مزمن	به ژه هراویبوونی فلوری نیشته جینی درتیز خایان
pigmentation, ~	تَبَعُّع (تصبُّع) فلوري	به په له بوونی (به بویه بوونی) فلوری
flux:	۱- مُسِيل - مذیب (مادة لتسهيل سيلان اللحم) ۲- تَدْفُق - سيل - فيض:	۱- رهوین - شله وه کار - توینه رهوه (یاریده دهی شکرده رهوه کانزا وله حیمه) ۲- ده ره پرین - فیچقه کردن - لیتاوار:
ideal ~	مُسِيل مثالي	رهینی (شله وه کاری) نمونه یی
focal:	بؤري - مرکزی:	تیشکوی - ناوه ندی:
~ infection	إنتان بؤري	ته شه نهی تیشکوی (ناوه ندی ته نینه وه)
~ sepsis	عفونة بؤرية (عفونة موضعية يمكن ان تنتشر)	ناوه ندی بؤگن (کیم کردوو)
focus:	بؤرة - مرکز:	تیشکؤ - ناوه ند:
~ of infection	بؤرة الإنتان	تیشکوی ته نینه وه
Foetal = fetal:	جنيني:	کؤریه له یی:
~ fibroadenoma	ورم جنینی غدی لینی	لووی کوریه له یی پڑتنه ری شالی
foetid = fetor	مُتَبِن - ذورائحة إنتانية	به بؤنداریبوونی ته نینه وه یی
foetor = fetor	رائحة نتنة	بؤنی ته نینه وه بوو

F

foetus= fetus	جنین- حمل	کۆزبه‌له- بېچوله
foil:	رُقاقة- رقیقة معدنية:	تویژال- تویژاله کانزا:
gold ~	رقاق ذهبية	تویژاله (نالتون) زتیر
tin foil ~	رُقاقة القصدير	تویژاله تهنه‌که
fold:	طیة- ثني- إثناء:	لوز- لوج- چوج:
muco buccal ~	طیة لثوية خدية	لوزچی پوکی پودمه‌تی
	- طیة فموية لثوية	- لوزچی ده‌می پوکی
retromolar ~	طیة خلف الرحوية	لوزچی پشت خرنه‌یی
sublingual ~	طیة تحت اللسانية	لوزچی ژیر زمانیی
foliated:	ورقی- مورق:	گه‌لایی- گه‌لادار:
~ papilla	حلیمة ورقية	مه‌میله‌ی گه‌لایی
follicle:	جراب:	توره‌که- کینلان- دنکوله:
dental ~	جراب سني	توره‌که‌ی ددانی
Fleischmann's ~	جراب فلايشمان	توره‌که‌ی فلايشمان
follicular:	جرابی:	توره‌که‌ی: کینلانی:
~ cyst	کیس جرابی	پۆرکی توره‌که‌ی
fontanel = fontanelle	یافوخ	فریشک- فرشک- مه‌لاشوی
		ته‌وقه‌سه‌ر ریشتی
		سه‌ر(نهرمانیه‌که له کۆزبه‌دا وه‌ک ده‌له‌مه‌وایه) (شلکه‌ی که‌لله‌سه‌ر)
food	طعام- غذاء	خوزاک
~ debries	فضلات الطعام	پاشه‌پۆی خوزاک
~ impaction	انحصار الطعام	گیرانی خوزاک
		- تیگیرانی خوزاک
~ packing	تراکم الطعام	که‌له‌که‌بوونی خوزاک
foot:	قدم:	پیی:
~ and mouth disease	داء الفم و القدم	نه‌خۆشی ده‌م و پیی
		- (ده‌ردی) ده‌م و پیی
~ rest	سناد القدم (فوق الكرسي السنّي	راگری پیی (له‌سه‌ر کورسی ددان)
foramen:	ثقبة:	کون:

accessory ~	ثقبه إضافية - ثقبه ملحقة	کونی پتر - کونی پاشکوز
apical ~	ثقبه ذُروية	کونی بنی ره‌گی ددان
caecum~ of the tongue	ثقبه اللسان العراء	کوتیره کونی زمان
inferior dental ~	ثقبه سنّية سفلية	کونی ددانی خوارو
mandibular ~	ثقبه فکية سفلية	کونی شه‌ویلگه‌یی خوارو
mental ~	ثقبه ذقنية	کونی چه‌نه (چه‌ناگه) بی
oval ~	ثقبه بيضية	کونی هینلکه‌یی
rotundum~	ثقبه مُدوّرة (کبيرة)	کونی بازنه‌یی (گه‌وره)
force:	قُوّة- قَسْر:	هیز- زه‌بر:
chewing ~	قوة المضغ	هینزی جوین
masticatory ~	قوة ماضغة	هینزی جاروین
occlusal ~	قوة اطباقية	هینزی جوتیوونی
forced	قسري- بالقوة	زه‌بری- به به‌هیز- به‌زه‌بر - به‌ززر
forceps:	۱- مَلَقَط ۲- کَلَابَة:	۱- مقاش- گیه ۲- گاز:
artery ~	ملقط الشريان	گیه‌ی خوینبه‌ر
bone cutting ~	مقراض العظم (کلابه قرض العظم)	گازی نیسک قرتان گازی نیسک برین
clamp ~	ملقط المشبك	مقاشی گیه
dental ~	ملقط سني	گازی ددان
dissecting ~	ملقط تسليخ -ملقط تشریح	مقاشی دامالین -مقاشی توبکاریی
extracting ~	کَلَابَة القلع	گازی هه‌لکینشان
gum guillotine	ملقط مقصلة اللثة	مقاش (گیه) ی برنگی پروک
haemostatic ~ <i>= hemostatic ~</i>	ملقط مؤثف للنزف	مقاشی وه‌ستینه‌ری خوینتیزیی
plaster cutting ~	مقراض الجبس	گازی گه‌ج قرتین
rubber dam clamp~	ملقط مشبك حاجز المطاط	مقاشی گیه‌ی به‌ره‌ستی لاستیکی

F

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

separating ~ = splitting	کَلَابَة فصل الجنور	گازی قلیشانی رَهگ (جیا که روه)
sinus ~	ملقط الجیب	مقاشی که لین - مقاشی گیرفان
suture ~	ملقط الحیاطة	مقاشی دوررینه‌وه
tissue ~	ملقط النسیج	مقاشی شانه
tongue ~	ملقط اللسان	مقاشی زمان
tongue holding ~	ملقط اصناک اللسان	مقاشی هه لنگری زمان
towel ~	ملقط الشانَة (منديل معقم يستعمل في الجراحة)	مقاشی خاوی (په رده به کی پاکزکراره بز نه شته رگه ری)
towel clamp ~	ملقط مشبک الشانَة	مقاشی گرهی خاوی
universal extracting ~ forces	کلابَة قلع عامة قوی	گازی هه لکیشانی گشتی هیزه کان
Fordyce's spots	بقع فوردایس	په نهی فوردایس
forearm	ساعد	بال (قول - بازو)
fore brain = prosencephalon	دماغ امامی = مقدمة الدماغ	میشکی پیشه‌وه = پیشه‌وهی میثک
forensic dentistry	طب الاسنان الشرعي	نوشداری ددانی یاسایی
fork:	شوكة:	چه تال - چنگال:
bite ~	شوكة العض	چه تال (چنگال) ای گه‌ستن
face- bow ~	شوكة القوس الوجهية	چه تالی که وانهی روه
form:	شکل:	شیه‌وه:
arch ~	شکل القوس	شیه‌وهی که وان
face ~	شکل الوجه	شیه‌وهی روه
occlusal ~	شکل الطباقی	شیه‌وهی جوتبورینی
tooth ~	شکل السن	شیه‌وهی ددان
formation:	تشکیل - تشکّل:	بینکھیتان - بینکھاتن:
individual tray ~	تشکیل الطابع الافرادى	بینکھیتانی قالبگری تاییه‌تی
formative: ~ function	تشکلی: عمل تشکلی - وظيفة تشکلیة	شیه‌وه‌کاری: کار (فرمان) ای شیه‌وه‌کاری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

former:	مُشْکَل - مُکُون - مُهْیَکَل:	بینکھین- دوستکەر - شیوه‌کەر:
crucible ~	مُشْکَل البوتقة (مُحْرَوط الصَّب)	بینکھینی بۆته (قوچه کی داریشتن)
sprue ~	مُشْکَل المصب	بینکھینی بیره‌ری داریشتن
formula:	صیغة:	شینوگ:
dental ~	صیغة سنیه	شینوگی ددانی
instrument ~	صیغة الاداة	شینوگی نامراز
formulary	کتاب الوصفات الطبية وترکیب الادوية	په‌رتوکی شینوگی ره‌چه‌ته‌ی پزشکی و بینکھاته‌ی ده‌رمانه‌کان
fornix	قوس - قبة - قیو (علي شکل القوس او القبة)	که‌وانه - قوقز - چه‌مانه‌وه - گومه‌زی (له شیشه‌ی که‌وانه یا گومه‌ز)
fossa:	حفرة - جوف:	چان - بۆشایی:
canine ~	حفرة نابیه	چالی که‌لبه‌یی
retromolar ~	حفرة خلف الرحوية	چان (بۆشایی) پشت خریکان
sublingual ~	حفرة تحت اللسانية	بۆشایی ژیر زمانیی
submandibular ~ = submaxillary ~	حفرة تحت الفك السفلي	چالی ژیر شه‌ویلگه‌ی خواروو
temporal ~	حفرة صدعية	چالی لاجانگ
tempromandibular ~	حفرة فكية صدعية	چالی شه‌ویلگه‌ی خواروو لاجانه‌یی
zygomatic ~	حفرة وجنية	چالی کولمیی
Foster crown	تاج فوستر (تاج مشیت بوتد معدنی)	تاجی فۆستر (تاجی جینگیر به‌سنگی کانزایی)
foundation:	اساس - قاعدة:	بناغه - بنچینه - بنکه:
denture ~	مقر (قاعدة) الجهاز السني	بنکه (بناغه) ی تاقمی ددان
Fournier's molars	أرجاء فورنية:	خرتی فۆرنیر:
	أرجاء قبيية (أرجاء أولى دائمة تتقارب فيها الهدبات علي شكل قبة في سياق الزهري الولادي)	خرتی گومه‌زی (یه‌که‌م خریبی هه‌میشه‌یی که‌سپه‌کانی نزیک بوونده‌ته‌ره وه‌ک گومه‌ز له نه‌غمامی فهره‌نگی زگماکی)

F

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

fovea:	حُفْرَة (لاتینیة) - نُقْرَة:	چال (به لاتینی) - چالوکه:
~ palatine=	نقْرَة حَنْكِيَة	چالوکه‌ی مه‌لاشور
palatine~		
foveate	مَحْفُور - ذو حُفْرَة - ذو نُقْرَة	چالکراو - چالوکه‌دار
fracture:	كُسْر:	شکاوایی:
angle ~	كُسْر الزاوية	شکاوایی گوشه
bilateral ~	كُسْر ثنائي الجانب	شکاوایی دولایی
		- شکاوایی همدوولا
communited ~	كُسْر مُتَفَتَّت	شکاوایی پچر (پارچه پارچه - جنراو)
complete ~	كُسْر تام	شکاوایی ته‌او
complicated ~	كُسْر مُرَكَّب	شکاوایی نالوز
compound		
communited ~	كُسْر مُتَفَتَّت مُرَكَّب	شکاوایی نالوز و هاراو (جنراو)
favo(u)rable ~	كُسْر مُسْتَحَب	شکاوایی له‌بار (بوجینی خوگرته‌ره)
horizontal ~	كُسْر افقي	شکاوایی ناسویی
= Guerin ~	= كُسْر غوران	شکاوایی گویران
<i>(Guerin: 1816-95 French surgeon = Lafort fracture of maxilla class1)</i>		
=Lefort ~	= كُسْر لوفورت	= شکاوایی لوفورت
partial ~	كُسْر جزئي	شکاوایی به‌شیک (ناته‌وار)
simple ~	كُسْر بسيط	شکاوایی ساده
transverse ~	كُسْر مُعْتَرِض	شکاوایی رینگر
	- كُسْر عرضي	- شکاوایی پانرود
unfavo(u)rable ~	كُسْر غَيْر مُسْتَحَب	شکاوایی ناله‌بار
unilateral ~	كُسْر رچيد الجانب	شکاوایی یه‌ک لا
		شکاوایی یه‌ک لایی
zygoma ~	كُسْر العظم الوجني	شکاوایی نینسکی کولمسی
zygomatic ~	كُسْر القوس العذارية	شکاوایی که‌واندی نینسکی کولمسی
fraenectomy	استئصال اللجام	لینکردنه‌دی ددزوله
= frenectomy		

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

fraenotomy = <i>frenotomy</i>	قطع اللجام	برینی دزوله
fraenulum = <i>frenulum</i>	لجیم (لجام صغیر)	دزولوزکه
fraenum = frenum:	لجام - رباط:	دزوله:
~ labiorum	لجام الشفة	دزوله‌ی لیو
~ linguae	لجام اللسان	دزوله‌ی زمان
fragile	هش - سهل الانکسار	پوار-خار - ناسک - شکسته‌نی
fragilitas ossium	هشاشة عظمية (لاتینیة)	ناسکی (نرمیی)
fragility:	هشاشة - سهولة الانکسار::	نیسکی (به لاتینی)
bone ~	هشاشة العظم	خاوی - ناسکی (نرمیی)
capillary ~	هشاشة شغرية (هشاشة الارعية الشعرية)	- شکسته‌نی - پوار وی
fragment:	شظية - كسرة:	ناسکی نیتسک
bone ~	شظية عظمية	خاوی (ناسکی) مولوله‌کان
forceps, root ~	کلابه شظية الجذر	پارچه - کهرت - ته‌له‌زم:
tweezer, root ~	ملقط شظية الجذر	پارچه نیتسک (ته‌له‌زمه نیتسک)
frame:	إطار:	گازی پارچه‌ی ره‌گ
occluding ~	إطار طباقی	جفته‌ی پارچه‌ی ره‌گ
framework:	(مطبق بسیط)	- (مقاشی پارچه‌ی ره‌گ)
cast metal ~	هیکل:	چوارچینوه - تانویز:
~ of the oral cavity	هیکل الصب المعدني	چوارچینوه‌ی داخران
Frankfort horizontal plane	هیکل حفرة الفم	(چوارچینوه‌ی جوتبونی ساده)
free:	مستوی فرانکفورت الافقی	په‌یکهر:
~ denticle	طریق - حر - خال من	په‌یکهری دارشته‌کانزوا
	- بلا:	په‌یکهری چائی دهم
	خصوحر	رووته‌ختی فرانکفورتی ناسویی
		به‌ره‌للا - نازاد - سه‌ریه‌ست
		- به‌ده‌ر له - به‌بی:
		به‌ده‌ی نازاد

F

~ way space =closest Occl. contact	مسافة حرة- مسافة استخوانية	ماوهی نازاد- ماوهی حه‌واندهی
freezing	تجمید - تجمد	به‌ستن- زوقماندن
freeze- drying	تجمید (تجمید بالتجمید)	وشک‌کردن‌ه‌ه‌ به‌به‌ستن
friability	هشاشه- سهوله‌ التفثت	خاوی- ناسکی- ناسان دورده‌بوون
friable	هش- سهل التفثت	ناسک- خار- زروهه‌ لوره‌بوو
friction	احتکاک	لینک‌خشان
frog tongue = ranula	لسان الضفدع	زمانی بوق
frontal:	جبهی- امامی:	نیوجاوانی- پیشه‌سه‌ری - پیشه‌نی:
~ air sinuses	جیوب هوانیه جیهیه	گیرفانی هه‌وایی ناوچه‌وان
~ bone frontomalar = frontozygomatic	عظم جبهی رَجْنِي جَبْهِي	نینسکی نیوچه‌وان کولیمی نیوچه‌وانی
frontomaxillary	فکی جبهی	شه‌ویلگه‌یی نیوچه‌وانی
frontonasal	أنْفِي جَبْهِي	لوتیسی نیوچه‌وانی
frontotemporal	صُدْعِي جَبْهِي	لاجانه‌یی نیوچه‌وانی
fucose	فیکوز (نوع فی السکاکیر)	فیکوز (جزیرکه له شه‌کر)
fulcrum	مُرْتَكِز- نقطة الارتکاز	خالی راگیربوون - خالی له‌نگه‌ر
fuliginous	هبابی	لینیلی - ته‌موثرایی
full:	۱- کامل ۲- ظلی:	۱- ته‌وار ۲- پر:
~ acrylic crown = jacket crown	تاج اکریلی کامل	تاجی نه‌کریلی ته‌وار
~ crown	تاج کامل	تاجی ته‌وار
~ denture	جهاز سنی (طقم) کامل	تاقمی ته‌وار
~ porcelain crown	تاج خزنی کامل	تاجی چینی ته‌وار - تاجی پزرسلینی ته‌وار

fully adjustable	کامل التعديل	ریکخه‌ری ته‌وار - ریکخستنی ته‌وار
function	وظيفة- عَمَل	فهرمان - کار
functional:	وظیفی:	فهرمانی:
~ adaptation	تکلیف وظیفی - تکلیف وظیفی	گونجانی فهرمانی
~ cross- bite	عَضَّة متصالبة -(عضة معکوسة) وظیفیة	گه‌ستنی خاچی - (گه‌ستنی پیچه‌رانه‌ی) فهرمانی
fungus = fungous	فُطْرِي	که‌پودی
fungicide	قاتل الفُطر	بکوژی که‌پود
fungiform:	فطری الشكل:	که‌پوره‌شیره (شیره‌ی که‌پودی):
~ papillae	حُلَيْمة كَمَّيَّة (فُطْرِيَّة)	مه‌میله‌ی قارچی
fungoid	شبهُ الفُطر	ره‌کو که‌پود (قارچی)
fungus	فُطْر	که‌پود
fur (tounge)	۱- اتساح اللسان ۲- رُسَابَة	۱- بیسپورنی زمان (به‌لغی سه‌ر زمان) ۲- نیشته
furcal = forked	۱- مُشْتَقَب ۲- شوکی	۱- لُقْدَار ۲- چقلدار - در کدار
furcation = (divided in to prongs or of being forked)	۱- تشعب (منطقة تشعب الجذور) ۲- تشوَل	۱- لُقْدَار (به‌شپورن) (شوینی جیابورنه‌وی ره‌گه‌کان) ۲- به‌در کپورن
furnace:	فُرن المعالجة المعادن و الاكاسيد المعدنية:	فرن - کوره:
electric ~	فُرن كهربائي	فرنی کاره‌بایی
gas -	فُرن الغاز	فرنی غازی
heating ~	فُرن الاحماء	فرنی گه‌رمکردن
muffle ~	فُرن اللهب الدثُر (فرن الحزف السني ذو اللهب غير المباشر)	فرنی گری بلاوروده (فرنی چینی ده‌دان به‌گری ناراسته‌وخو)

F

furred tongue	لسان مُشَخ - لسان و سخ - لسان ذو فرود (رواسب بیضا، فرق حلیات اللسان)	زمانی به لغاری - زمانی بیسبور (نیشته‌ی سپی له‌سر مه‌میله‌کانی زمان)
furrow:	أخرد - میزاب:	هیلی چان- چالی درز:
mentolabial ~	أخرد شفوی ذقنی	هیلی چالی لیوی چنانگه‌یی
further	إضافی - ایضاً	پتر- دووباره
furuncle = (a boil)	دُمَل	دروصل
fuse	۱- یصُهر (بذیب بالصُهر) ۲- یندمج - یتمزج بالصُهر	۱- ده‌توتیه‌وه ۲- پیاده‌لکیت - تیکه‌لده‌بیت به‌توانه‌وه
fused:	۱- مُنصُهر - أَصُهر ۲- مندمج - مُتمزج:	۱- تواره‌بور - تواندیه‌وه ۲- پیالکار - تیکه‌لبرو:
~ porcelain	خزف مُنصُهر - خزف مُندمج	چینی (پورسلینی) تواره - چینی (پورسلینی) پینکوره‌لکارو
~ teeth	أَسنان مُندمجة (کاندماج القاطعین اثناء النمر وظهرها کسن واحد)	ددانی پینکوره‌لکارو (وهک) پینکوره‌لکانی دوویردو و ده‌رکه‌رتنیان وهک یهک ددان) شلمه‌ند
fusible	صُهور (قابل للانصهار)	ته‌شیله‌یی - شینو‌ته‌شی:
fusiform:	مِغزلی الشکل:	مه‌میله‌ی ته‌شیله‌یی
~ papillae	حُلیمة مغزلیة الشکل	توانه‌وه - شله‌وه‌بورن:
fusing:	صُهر - انصهار:	توانه‌وه به‌گهرمی به‌رز توانه‌وه به‌گهرمی نزم توانه‌وه به‌گهرمی ناو‌ند
high ~	انصهار بدرجة حرارة عالية	
low ~	انصهار بدرجة حرارة منخفضة	
medium ~	انصهار بدرجة حرارة متوسطة	
fusion:	۱- التحام - اندماج ۲- صهر - انصهار ۳- اتحاد:	۱- له‌حیم بورن - پینکوره‌لکان ۲- توانه‌وه - شله‌وه‌بورن ۳- یه‌کگرتن - یه‌کیبورن:
~ , metal	انصهار المعدن - صُهر المعدن	توانه‌وه‌ی کانزرا
~ of teeth	اندماج الاسنان	پینکوره‌لکانی ددانه‌کان
~ welding	لحام بالصُهر	له‌حیم کردن به‌توانه‌وه

G

gab	۱- یُثْرَثُ ۲- ثُرْثُرَةٌ	۱- چه‌نه‌بازیده‌کات - زۆر ده‌لئیت ۲- چه‌نه‌بازی - زۆرروتین
gadget	۱- أداة ۲- جزء، من آلة	۱- نامراز ۲- به‌شیک له نامراز
gag:	۱- کعام (جهاز یتقی الفم مفتوحاً اثناً، المعالجة) ۲- یتقیّاً - یقی،:	۱- ده‌مکه‌رده - ده‌مکه - لغار ۲- دئی تیکه‌لدئیت:
~, mouth	فاتح الفم - کعام الفم	ده‌مکه‌رده - ده‌مکه‌ی دم
~ reflex	مُنْعَكِسُ التَّقْيُوءِ	په‌رچه‌کرداری دلتیکه‌لهاتن
= pharyngeal reflex	= مُنْعَكِسُ بِلْعُومِي	= په‌رچه‌کرداری گه‌رویی
gain	۱- یَکْسِبُ ۲- کَسَبٌ	۱- ده‌ستی ده‌که‌وئیت ۲- ده‌ستی که‌وت
galea aponeurosis	خُوْدَةُ صَفَائِيَّةِ	په‌رده‌کلار - کلاره‌ماسولکه‌ریز
galvanocautery	کی غَلْفَانِي - مِيسَمُ غَلْفَانِي	داخ‌کردنی گلفانی
ganglioma	وَرْمٌ عَقْدِي - ورم الغدة اللِّغْفَارِيَّةِ	لووی گری‌یی - لووی رژیته‌ری لیمفی
ganglion = node:	عُقْدَةٌ:	گری:
Gasserian ~	عُقْدَةُ غَاسِرِ	گری‌ی گاسر
pterygo palatine ~	عُقْدَةُ جَنَاحِيَّةِ حَنَكِيَّةِ	گری‌ی بالی مه‌لاشویی
sphenopalatine ~	عُقْدَةُ حَنَكِيَّةِ وَتَدِيَّةِ	گری‌ی مه‌لاشویی کوله‌که‌یی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

submandibular ~ = <i>submaxillary</i> ~	عقدة تحت الفك السفلي	گرنی ژیرشویلگدی خواروو
trigeminal ~	عقدة مثلث التوائم	گرنی سی کوچکدی
ganglionic	عُقدي	گرنی
Gangosa	تقرح الانف والمُلق	زاسی لوت و گه‌روو
gangrene:	غُنغرينا- تموت- موات:	گه‌نگرين- لاره‌شه:
diabetic ~	غُنغرينا سُكرية	گه‌نگرينی شه‌کوه
dry ~	غُنغرينا جاف	گه‌نگرينی وشک
gas ~	غُنغرينا غازية	گه‌نگرينی گازي
hospital ~	غُنغرينا المشافي	گه‌نگرينی نه‌خوشخانه‌یی
idiopathic ~	غُنغرينا ذاتية المنشأ	گه‌نگرينی خوبه‌خو دروستیوو (گه‌نگرينی هونه‌زاتراو)
mouth ~	غُنغرينا الفم	گه‌نگرينی دم
oral ~	غُنغرينا فموية	گه‌نگرينی ده‌سی
senile ~	غُنغرينا شيخية	گه‌نگرينی پیری
wet ~	غُنغرينا رطبة	گه‌نگرينی شیندار
gangrenous	غُنغريني- مواتي	گه‌نگرينی- لاره‌شه‌یی
gap:	فُرجة- فسحة:	بوشایی - ماره- نیتوان:
interocclusal	فُرجة لا اطباقية	بوشایی جوتنه‌بوون
gargle:	غُرغرة:	تینوره‌ده‌ده- غه‌رغره -ده‌مشوری:
antiseptic ~	غُرغرة مطهرة	تینوره‌ده‌ده‌ی خاریتسکه‌ره
gas blowpipe	حملاج الغاز	بوری فورییاکه‌ری غاز
gasoline:	بنزین:	به‌نزین:
~ gasgenerator	مولد غاز البنزين	په‌یداکه‌ره (دروستکه‌ره‌ی غازي به‌نزین
~ tank	خزان البنزين	تانکی به‌نزین
Gasserian ganglion = <i>Gasser node</i>	عقدة غاسر	گرنی گاسر

G

Gauge:	قانس - مقياس - معايرة -قياس:	پیتور - پینوک - پینانه:
bite ~	مقياس العضة	پیتوری گه‌ستن - پینانه‌ی گه‌ستن
Boley ~	مقياس بولي (لاجراء القياسات داخل الفم)	پیتوری بولی (بز نه‌نجام دانی پینانه‌ی نار دم)
depth ~	مقياس العمق	پیتوری قولبی
gauze:	شاش - سب - كتان - غزّي:	گوز - شاش - تور - نه‌ته‌میتینکی تنک - برینجوك:
~ dispenser	موزع الشاش	دابه‌شکوری گوز
~, iodoform	شاش بودوفورمي	گوزی یودوفورم
geisoma = geison	القوس الحاجبية	که‌وانه‌ی برژی
gel	جيل - هلام - هلامي	نرمه‌لیقه - ولولّه - جیل
gelatin	هلامين - جلاتين	جه‌لاتین
gelation	التحول الي هلام	بوونه‌جیل
gelfoam	رغوة الهلام (مادة مستعملة في قطع النزف الموضعي)	که‌فی ولولّه - که‌فی جیل (بو بنرکردنی خونریزی‌کننده)
geminate	توأم - مضاعف - مزدوج	دروانه - دوونه‌وهند - جووته
germination:	توأمة - مضاعفة - ازدواج:	دروانه‌یی - دوره‌تنده‌بورن جوتبورن:
oliphyodontic ~	ازدواجية سنّية	جوتبورنی ددانی
	مختلطة (اندماج سن لبّية بأخرى دائمة)	تینکه‌ل (پینکه‌وه‌لکانی ددانی شریبی به هم‌میشه‌یی‌یه‌وه)
genal	خدي	روده‌تی
general:	عام - عمومي:	گشت - گشتی - سه‌راپا:
~ anaesthesia	تخدير عام	به‌غبی گشتی - بی‌هستی
= ~ anaesthesia (=G.A)		سه‌راپایی
~ anaesthetics	مخدرات عامة	مادده‌ی به‌غبه گشتیه‌کان (مادده‌کانی به‌غبی گشتی)
~ extraction	قلع عام	ددان‌ه‌لکیشانی گشتی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ factors	عوامل عامه	هزکاره گشتیه کان
~ surgery	جراحة عامه	نهدته‌رگه‌ری گشتی
generation	جیل - خلُق - نشو،	وه‌چه - نه‌وه - خولقاندن
generator:	مُولد:	- په‌یده‌ابورن په‌یدا‌که‌ره - دروست‌که‌ره - بینک‌ه‌تین:
gasoline gas ~ generic	مولد غاز البنزین ۱- جنسی ۲- شامل	بینک‌ه‌تینی گازی به‌ن‌زین ۱- وه‌گه‌زی - زایه‌نده‌یی ۲- ته‌وار (بلار) (فراوان)
genetic:	خلقی - ولادی - وراثی:	دروست‌بووی - زگاسکی - بزماره‌یی - کنیتی:
~ factors	عوامل وراثیه	هزکاره‌کانی بزماره‌یی (هزکاره بزماره‌یه‌یه‌کان)
Genetics	علم الوراثة	بزماره‌دزانی
genial:	ذقنی:	چه‌ناگه‌یی:
~ angle	زاویه ذقنیه	گوشه‌ی چه‌ناگه‌یی
~ tubercle	حُذیبه ذقنیه - نُتو، ذقنی	تیژزکه‌ی چه‌ناگه‌یی - چوکله‌ی چه‌ناگه‌یی
genio -	بادنه‌ تعنی: ذقن	پیشگر به‌مانای: چه‌ناگه - چه‌نه
genioglossal:	ذقنی لسانی:	چه‌ناگه‌یی زمانیی:
~ muscle	عضله ذقنیه لسانیه	ماسولکه‌ی چه‌ناگه‌یی زمانیی - ماسولکه‌ی چه‌نه‌یی زمانیی
geniohyoid:	ذقنی لامی:	چه‌ناگه‌یی لامیی (ننسیکی ژیر زمان له‌شپوه‌ی بیستی لام):
~ muscle	عضله ذقنیه لامیه	ماسولکه‌ی چه‌ناگه‌یی لامیی
genion	۱- ذقن ۲- قمه‌ الناشره الذقنیه	۱- چه‌ناگه ۲- پویه (به‌رزایی) چه‌ناگه
genoplasty	تصنع الذقن	جوانکاری چه‌ناگه
Genus	جنس	ره‌گه‌ز

G

geny -, genyo -	بادنة تعني: فكّ- فكّي	پيشگر به‌مانای: شه‌يلگه - شه‌يلگه‌یی
genyantralgia	ألم الجيب الفكّي	نازاري گيرفانی شه‌يلگه‌یی نازاري (بوشای) شه‌يلگه‌یی
genyantritis	التهاب الجيب الفكّي	هه‌وی گيرفانی شه‌يلگه‌یی
genyantrum	جيب فكّي	گيرفان (بوشای) ای شه‌يلگه‌یی
genycheiloplasty	تصنيع الحّد و الشفّة	جوانکاری روم‌هت و لير
genyplasty	تصنيع الفك السفلي	جوانکاری شه‌يلگه‌ی خوارو
geographic tongue	لسان جغرافي (تبقع ظهر اللسان بما يشبه الحارطة)	زمانی جوگرافي (به‌به‌له‌بوونی سرزمان به‌شيوه‌ی نه‌خسه)
geriatrics:	مبحث الشيخوخة	پيری زانی
dental ~	مبحث طب الاسنان الشيخوخة	زانستی نۆشداریی ددانی پيری
geriodontics = gerodontics	طب الاسنان الشيخوخی	نۆشداریی ددانی پيریتی
germ:	١- جُرثومة ٢- رُشيم ٣- برُعُم:	١- خُزره ٢- ميكرُوب ٣- چه‌كه‌ره
dental ~	جُرثومة سنّية	خُزه‌ی ددانی- چه‌كه‌ره‌ی ددانی
tooth ~	جُرثومة السن (برُعَم السن)	خُزه‌ی ددان- چه‌كه‌ره‌ی ددان
germicidal:	مُتلف الجرثوم- مضاد للجرثوم	له‌ناربه‌ره (دژ) خُزه -خُزه‌كوژ-ميكرُوبكوژه
~ lamp	مصباح مُتلف الجرثوم	له‌مبای له‌ناربه‌ری خُزه
~ ultra- violet sterilizer	معقمة بالاشعة فوق البنفسجية	پاکژكه‌ره به‌تیشکی سه‌روو وه‌نه‌وشه‌یی
germinal	جُرثومي	خُزه‌یی
gerodontia = gerodontics	طب الاسنان الشيخوخی	نۆشداریی ددانی پيریتی
gerodontology	علم طب الاسنان الشيخوخة	زانستی نۆشداریی ددانی پيریتی
giant cell:	خلية عَرَطلة:	خانهای زه‌به‌لاح - خانهای (كه‌ته) زل:

~ ~ lesion

دهردی خانہی کہ‌ته

~ ~ reparative
granuloma, central

دُرم حُبیبی مرکزی دُو خلایا
عُرطَلَة

- دهردی خانہی زہ‌بلح
لوری دهنکولہیی چہ‌قیی خانہ
زہ‌بلح

~ ~ tumor, central

دُرم حقیقی مرکزی
دُو خلایا عُرطَلَة .

لوری تہ‌واری چہ‌قیی
خانہ زہ‌بلح

Giemsa stain

تَلوین غیمزا

رہ‌نگ کردنی گیمزا

giantism

عُملقَة

زہ‌بلحی - کہ‌تہ‌یی - حوچی

gingiva:

لثَة:

پووک:

architecture of ~

بنا، اللثَة

دروستیون (بناستانان) ی پووک

attached ~

لثَة ملتصقَة

پووکیی پیالکاور

contour of ~

عَیظ اللثَة

چیوہی پووک

marginal ~

لثَة حافیة

پووکیی لئواری

purpuric ~

لثَة فُرقریة

پووکیی پیترپوری

gingivae

لثات (جمع لثَة)

پووک کان (کوی پووک)

gingival:

لثوی

پووکیی

~ abscess

خُراج لثوی

دومہ‌لی پووکیی

~ atrophy

ضُمور لثوی

پووکانه‌وی پووکیی

~ attachment

ارتباط لثوی

بینو‌لکاوایی پووکیی

~ bevel

شطب لثوی

لئزایی پووکیی

~ bleeding

نزف لثوی

خوین ریزی پووکیی

~ calculus

قَلح لثوی

کلس (بہ‌رد) ی پووکیی

~ cleft

شق لثوی

قلبشی پووکیی

~ colour

لون لثوی

رہ‌نگی پووکیی

~ congestion

احتقان لثوی

خوین تیزانی پووکیی

~ contour

عَیظ لثوی

چیوہی پووکیی

~ crater

فُوهَة لثویة

دہ‌رچہ‌ی پووکیی (دک دہ‌می
پووک‌کان)

~ crest

قنزعة لثویة

قہ‌راحی بہ‌رزی پووک

~ curettage

تجریف لثوی

کورتاج (کرتاندن) ی پووکیی

~ cyst

کیس لثوی

کیسی پووکیی

G

~ deformities	تشوهات لثوية	شيوه دزئويي پووكي
~ embrasure	فُرجة لثوية	ده‌لاقه‌ي پوكي
~ erosion	تأكلُ لثوي	داخوراني پووكي - سواني پووكي
~ festooning	حاشية لثوية متضخّمة (نحت اللثة المدوّرة حول عنق الاسنان)	ليوارى پووكي ده‌رپه‌ريو (شيوه‌كارى پووكي بازنه‌يى به‌دهوري ملي ددانه‌كاندا)
~ fibers = ~ fibres	الياف لثوية	ريشالي پووكي
~ fissure	شق لثوي	قليش (درز) ي پووكي
~ fistula	ناسور لثوي	دهرد (برين) ي دوو ده‌رجه‌يى پوك
~ flap	شريحة لثوية	تويى پووكي - قاشى پووكي
~ groove	ثلم لثوي	درزى پووكي
~ hyperplasia	فرط التّسج اللثوي	فره (زّدر) يى شانه دروستبوني پوك
~ hypertrophy	ضخامة لثوية	گه‌وره‌بونى پووكي
~ hypoplasia	نقص التّسج اللثوي	كهم دروستبوني شانه‌كانى پوك
~ inflammation	التهاب لثوي	سز (هه‌و) ي پووكي
~ lesion	آفة لثوية	دهردى پووكي
~ ligament	رباط لثوي	به‌ستهرى پووكي
~ line = ~ margin	خط لثوي = حافة لثوية	هيتلى پووكي = قه‌راغى پووكي
~ linguetta = ~ lingual	لُسينية لثوية	زمانوچكه‌ي پووكي
~ margin trimmer	اداة شطب الحافة اللثوية	ناصرازى كراندنى (پامالينى) قه‌راغى پوك
~ massage	تدليك لثوي	مه‌ساج (شيتلان) ي پووكي
~ massager	مُدلكة لثوية	مه‌ساجكه‌را (شيتله‌را) ي پوك
~ mat	حاشية لثوية	ليوارى پووكي - ده‌روبه‌رى پووكي
~ melanosis	داء اللثة القتاميني	دهردى پوكى ميلاتيني
~ papilla	حُليمَة لثوية	مه‌ميله‌ي پووكي - گزى پووكي
~ septum	حجاب لثوي	په‌رده‌ي پووكي
~ pocket	جيب لثوي	گيرفانى پووكي

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ presenile atrophy	ضمور لثوي قبل الشيخوخة	پوكانه‌وی پوکی پیش پیری
~ recession	انحسار لثوي	کشانه‌وه (دوررکه‌وتنه‌وه) ی پوکی
~ retraction	تراجع لثوي	گه‌رانه‌وی پوکی
~ scarring	تندب لثوي	جی زامی پوکی
~ senile atrophy	ضمور لثوي شیني	پوكانه‌وی پوکی پیری
~ septum	حجاب لثوي (اللثة الواصلة بين اللثة الحليمية الدهليزية و اللسانية)	په‌ده‌ی پوکی (نه‌و پوکه‌ی مه‌میله پوکی دالئی و زمانی به‌یه‌که‌وه نه‌به‌ستی)
~ stimulator	مُنشَط لثوي	هه‌ژانده‌ری پوکی - دورروژانده‌ری پوکی
~ stippling	تَبَع لثوي	خالایی پوک (کونج کونجی پوک)
~ sulci	ميازيب لثوية	ریزه‌وه‌کانی پوک (نزمایی پوک نزیک ددانه‌کان)
~ sulcus	میزاب لثوي	ریزه‌وی پوک
~ texture	مُنخَس لثوي	پینکهاته‌ی پوکی
~ tissue	نسیج لثوي	شانه‌ی پوکی
~ topography	تشریح لثوي موضعي	توینکاری پوکی جینگه‌یی
~ ulcer	قُرحة لثوية	نه‌لسه‌ر(زام) ی پوکی
~ unit	جهاز لثوي	نامیری پوکی
~ vesicle	حُويصل لثوي	سیکلدانوچکه‌ی پوکی - تووره‌که‌ی پوک
gingivalgia	الم اللثة	نازاری پوک- پوک نیشه
gingivectomy:	قطع اللثة الجزئي المُعمم (استئصال اللثة المريضة):	برینی پوک (به‌شیکلی بلاو) - لیکردنه‌وی پوکی نه‌خوش:
~ instruments	ادوات قطع اللثة	ناصرازه‌کانی پوک لیکردنه‌وه
gingivitis:	التهاب اللثة:	هه‌ری پوک- پوکه (هه‌و) سو:
actinic ~	التهاب اللثة الشعاعي	پوکه هه‌وی تیشکی
acute ulcerative ~	التهاب اللثة القرصي الحاد	پوکه سو برینی تیژ
acute bacterial ~	التهاب اللثة الجرثومي الحاد	پوکه هه‌وی خوره‌یی تیژ
bacterial ~	التهاب اللثة الجرثومي	پوکه هه‌وی خوره‌یی
calculous ~	التهاب اللثة القلحي	پوکه هه‌وی کلسی

G

catarrhal ~	التهاب اللثة النزلي	پوکه هوری پسیوی (هلامتی دهر دراوی)
chemical ~	التهاب اللثة الكيميائي	پوکه سز کیمیایی
denture irritation ~	التهاب اللثة بتخریش الجهاز السني (طقم الاسنان)	پوکه سز بهزی رووشاندنی تا قمی ددانه وه
desquamative ~	التهاب اللثة التوسفي	پوکه هوری تویرال فریدان
diabetic ~	التهاب اللثة السكري	پوکه هوری شه کره
dilantin ~	التهاب اللثة بالدايلانتين "دواء يستعمل للصرع"	پوکه هور به دايلانتين (دهرمانیکه بز"فی" "په رکم" به کار دیت)
drug ~	التهاب اللثة الدوائي	پوکه هوری دهرمانی
eruptive ~	التهاب اللثة البزوعي	پوکه هوری ددان دهر کردن (سهر دهر کردن)
etiology, ~	إمراض (اسباب) التهاب اللثة	هزکاره کانی پوکه هور (هز زانی پوکه هور)
expulsive ~	التهاب اللثة الدافع	پوکه هوری پالپیتونه ر
faulty tooth brushing~	التهاب اللثة بالاستعمال الخاطيء للفرشاة	پوکه سز بهزی به هدته به کارهیتانی فلچهره
functional ~	التهاب اللثة الوظيفي	پوکه هوری دهرمانی
fusospirillary ~	التهاب اللثة المغزلي الملزوني	پوکه هوری ته شیله یی لولپیتچی
fusospirochaetal ~	التهاب اللثة بالملتويات المغزلية	پوکه هور به ته شیله یی لولپیتچی کان
herpetic ~	التهاب اللثة العُقبولي	پوکه هوری تامیسکی
hormonal ~	التهاب اللثة الهرموني	پوکه هوری هوزمونی
hyperplastic ~	التهاب اللثة النسجي	هوری پوکه شانه یی (شانه زوربون)
hypertrophic ~	التهاب اللثة الضخامي	پوکه هوری نه ستوری (زلبون)

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

idiopathic ~	التهاب اللثة المجهول السبب (ذاتي المنشأ)	پووک ههوی هونه زانراو (خوزه خو)
idiopathic fibromatous ~	التهاب اللثة الليفي المجهول السبب	پووک ههوی ريشالي هونه زانراو
irritative ~	التهاب اللثة التخرشي	پووک ههوی ووشينه ریی
leukemic ~	التهاب اللثة الایضاضي	پووک ههوی سپی بوونی خوتین (پووک ههوی شریه نهی خوتین)
marginal ~	التهاب اللثة الحفاني	پووک ههوی لیواریی
necrotizing ulcerative~	التهاب اللثة التقرحي المواتي	پووک ههوی زامی (مردووی) داریوی
overfunction ~	التهاب اللثة بفرط الوظيفية	پووک ههوی پتر فدرمانیی (پووک ههوی زنده فدرمانیی)
phagedenic ~	التهاب اللثة الأکال	پووک ههوی بخور
Plaut- Vincent ~ (Plaut: 1858- 1928 German physician) (Vincent: 1862- 1950: French physician and bacteriologist)=(acute ulcerative gingivitis)	التهاب اللثة- لبلات و فنان (التهاب اللثة التقرحي الحاد)	پووک ههوی پلاوت و فنان (پووک ههوی برینی تیژ)
pregnancy ~	التهاب اللثة الحَملي	پووک ههوی دورگیان -پووک ههوی سک پریی
pubertal ~	التهاب اللثة البلرغي	پووک ههوی بالق بوون -پووک ههوی ره سیددی
scorbutic ~	التهاب اللثة الحفري (بنقص فيتامين سي)	پووک ههوی (به هوی که می فیتامین سی)
simple ~	التهاب اللثة البسيط	پووک ههوی ساده -پووک ههوی ناسایی
streptococcal ~	التهاب اللثة بالمکورات العقدية	پووک ههوی خوره خوره کانی گرتی
systemic diseases ~	التهاب اللثة في سياق الامراض العامة	پووک ههوی له رتبهوی نه خو شیه گشتیه کاندای
thermal ~	التهاب اللثة الحراري	پووک ههوی گهرمی

G

traumatico ~	التهاب اللثة الرضی	پوکه هدی زهیری
ulcerative ~	التهاب اللثة التقرحي	پوکه هدی زامی (ئه‌سه‌ری)
ulceromembranous ~	التهاب اللثة-التقرحي الغشائي	پوکه هدی زامی په‌دهی
underfunction ~	التهاب اللثة بنقص الوظيفة	پوکه هو دهنه‌نجاسی که‌می فدرمان
Vincent's ~	التهاب اللثة لفسان	پوکه هدی فینسان
vitamins deficiency ~	التهاب اللثة بالعوز الظیتامینی	پوکه هدی به‌هزی که‌می فیتامینه‌گانه‌وه
zinc absorption ~	التهاب اللثة بامتصاص التوتياء	پوکه سو به‌هزی هه‌لمزنی زینگه‌وه
gingivoaxial	محوري لثوي	ته‌ده‌ری پوکی
gingivobuccoaxial:	محوري فموي لثوي:	ته‌ده‌ری ده‌می پوکی:
~ angle	زاوية محورية فموية لثوية	گوشه‌ی ته‌ده‌ری ده‌می پوکی
gingivoglossitis	التهاب اللسان و اللثة	پوک و زمانه‌ هو
gingivolabial	شفهي لثوي	لینوی پوکی
gingivoma	ورم لثوي	لوری پوکی-پوکه گموز:
gingivo pericementitis	التهاب اللثة حول الملاط	پوکه هدی چینه‌ی چیمه‌نتوز
= pyorrhea alveolaris	= تقیح سنخي	= کیم کردنی نیسکی ددان
gingivoplasty	تصنيع اللثة	جونکاری پوک
gingivosis	داء لثوي(داء الاستحالة اللثوية)	ده‌دی پوکی
gingivostomatitis:	التهاب الفم و اللثة:	ه‌دی دم و پوک(دهم) و پوکه (ه‌ر):
bismuthic ~	التهاب الفم و اللثة اليزموشي	ه‌دی دم و پوکی یزموسی
nicotinjc acid deficiency ~	التهاب الفم و اللثة بعوز حمض النيكوتينك	پوک و دمه‌ هو به‌هزی که‌می ترشی نیکوتینیک
ulceronecrotic ~	التهاب الفم و اللثة القرحي التُموتي	پوک و دمه‌ هدی برین(زام)ی مردویی(دارزاوی خانه‌کان)

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

gingivotomy	قطع اللثة الجزئي المحدد	لینکرده‌وهی به‌شیک‌ی سورده‌ار له پووک
ginglymoarthrodial	مفصل رزّی مُنطَح	جومگه‌ی (پیش و پاش) جووله‌یی (ته‌لقه‌ریزی) پان -جومگه‌ی (پیش و پاش) جووله‌یی (به‌رین)
ginglymus	مِفْصَل رزّی	جومگه‌ی پیش و پاش جووله‌یی (ته‌لقه‌ریزی)
girdle	حزام - مَنطَقة	پشتین - که‌مه‌ره - نارچه (پشتینه)
giromatic movement	حركة جيروماتية (نظام الدوران المتبادل)	جووله‌ی جیروماتی (شینوازی سورانه‌وهی بگۆر)
glabella	مَفْرَق الحاجبين (نوء مابين الحاجبين)	به‌رزایی نیتوان هه‌ردوو‌برۆ
glabrous	أَجْرَد - أَمْلَس	لوس - بی‌توک - بی‌موو - بی‌چوکلله - بووت
gland:	عُدَّة:	رژین - لوو - رژینه‌ر - گلینه‌ر - گلین - گلاند:
accessory salivary ~	عُدَّة لعابية مُلحقة - عُدَّة لعابية إضافية	رژینه‌ری لیکیی پتر - رژینه‌ری لیکیی پاشکو
adrenal ~	عُدَّة الكُظُر	رژینی سه‌رگورچیلله
buccal ~	عُدَّة فموية	رژینی دهمیی
ductless ~	عُدَّة عديمة القناة (داخلية الافراز)	رژینی بی‌ریه‌وه (ده‌رکرده‌ی ناوه‌کی)
endocrine ~ = ductless ~	غدة صَمَاء (داخلية الافراز)	کویره رژین (رژینه‌ری ناوه‌کی)
labial ~	غدة شفوية	لینوه رژین
lacrimal ~	غدة دَمْعِيَّة	فرمیسه رژین
lingual ~	غدة لسانية	زمانه رژین
lymphatic ~	غدة لنفاوية	رژینی لیمفاریی
mandibular ~	غدة الفك السفلي	رژینی شه‌ریلگه‌ی خو‌اروو

G

mixed ~	غدة مختلطة (داخلية و خارجية الافراز)	تینکه له رژین (دهر کرده‌ی نارو کیی و دهر کیی)
mucous ~	غدة مخاطية	لینجه رژین
palatal ~	غدة حنكية	رژینی مه‌لاشویی
parathyroid ~	غدة نظيرة الدرَق	لامله قورته رژین
parotid ~	الغدة التکافیة	لاجانگه رژین
pituitary ~	الغدة النخامية	ژیر میشکه رژین (نخامه رژین)
Rivinus' ~	غدة ريفينوس	رژینی ریفینوس
= sublingual ~	= غدة تحت اللسان	= ژیر زمانه رژین
salivary ~	الغدى العابية	لیکه رژین
sebaceous ~	غدة دهنية	چه‌وریه رژین
serous ~	غدة مصلية	ناروگه رژین
sublingual ~	غدة تحت اللسانية	رژینی ژیر زمان
submandibular ~	غدة تحت الفك السفلي	رژینی ژیر شه‌ویلگه‌ی خواریو
suprarenal ~	غدة فوق الكلوة (غدة الكُظُر)	سه‌ر گورچیله‌ی رژین
sweat ~	غدة عرقية	ناروقه رژین
thymus ~	غدة تحت القص - غدة صغترية (التوتة)	ژیر کوله رژین
thyroid ~	غدة درقية	رژینی دهرقه‌ی_مله قورته رژین
vestibular ~	غدة دهليزية	دالانه رژین
Glandular:	غُدِي:	گلاندی- رژینی:
~ cheilitis	التهاب الشفة الغدي	هه‌ری رژینه لیتو
~ fever	حمى غدية	تای رژینی
~ zone	ناحية (منطقة) غدية	نارچه‌ی رژینی
glass:	زجاج:	شوشه:
~ dish	وعاء زجاجي	ده‌فر (قاب) ای شوشه‌یی
- fibres	الياف الزجاج	ریشالی شوشه
~ ground	زجاج مُغشى	شوشه‌ی نیشتوو
~ syringe	محقنة زجاجية	سرنج (شرینقه) ای شوشه‌یی
glasslike	شبه الزجاج	ده‌ک شوشه له (شوشه چوو)

glaze	۱- یصقل ۲- یطلي مادة كالزجاج (تزجيج) ۳- مادة الصقل الشفافة	۱- پوشینی ده‌کات ۲- شووشه پوشیده‌کات (شوشاندن) ۳- ماده‌یه‌کی پوشینی روشن شووشه پوشکراو
glazed ~ finishing	صقيل- مصقول إنها، صقيل	ته‌وارکردنی شووشه پوشین کردن ماده‌ی پوشینکەر:
glazer: ~ coating	صاقل: طلاء، صاقل	پوشاک‌ی پوشینکەر پوشکردن به گهرمی
glazing:	صقل بالحرارة- تلمع بالحرارة:	- بریسکاندن به گهرمی پوشکردن به سرامیک
ceramic ~	صقل الخزف (الفخار) صقل خزفي (فخاری)	پوشکردن به گلکهری پوشکردن به گلکاری
cold ~	صقل بارد	پوشینکردنی سارد
heat ~	صقل حار	پوشینکردنی گهرم
self ~	صقل ذاتي	پوشینکردنی خزبی
solution, ~	محلول الصقل	شله (گیراره) ی پوشکردن
glenoid fossa	جوف عُنابِي - جوف حُقاني	چالی تنسکی لا جانگ (که بگرن) نیسکی شه‌ویلگه‌ی خواروی تیچوو)
glide:	يتزلق - يَنْزَلِق - إنزلاق:	ده‌خزیت - خزاندن: ده‌خلیسکیت - خلیسکان
mandibular ~	تَزَلُّق الفك (حركات الفك الانزلاقية)	خزانندی شه‌ویلگه (جوله‌ی شه‌ویلگه‌ی خزانندی)
gliding:	إنزلاق - تَزَلُّق	خزاندن - خزان:
~ movements	حركات انزلاقية	جوله‌ی خزانندی
globular:	كُرْوِي - كُرْوِي:	گژی - گزچه‌ی - خورچه‌ی:
~ calcification	تکلس کُرْوِي	به کلسیونی گزچه‌ی
~ formula	صيغة كُرْوِيَة	شینوگی گزچه
~ process	نتوء، (ناتی)، کُرْوِي	چوکلّه (نووکّه) ای گژی
globule:	كُرْوِيَة (كُرْوَة صغيرة):	خرزکه:

G

blood ~	كُریة الدم	خوژكه‌ی خوین
red ~	كُریة حمراء	خوژكه‌ی سوور
white ~	كُریة بیضاء	خوژكه‌ی سپی
globulin	غلوبولین	گلوبولین (پروتئینکه له ناروا ناتوتته‌ره رډك گلوبولینی خوین)
globulomaxillary:	فکی کُروی:	شه‌ویلگه‌یی گُوچه‌یی:
~ cyst	کیس فکی کُروی	کیسی شه‌ویلگه‌یی گُوچه‌یی (توره‌که‌ی په‌رده‌یی شه‌ویلگه‌یی گُوچی)
glomerulus- like	شبه الكُبيبة	وه‌كو گرموژله - گرموژله شینوه
gloss- , glosso -	بادنة تعني: لسان	پینشگر به‌مانای: زمان
- glossa	كاسعة تعني: لسان	پاشگر به‌مانای: زمان
glossagra	الم اللسان	نازاری زمان
glossal	لساني	زمانیی
glossalgia	الم اللسان	نازاری زمان
glossanthrax	جمرة اللسان (إصابة اللسان بالجمرة)	پشكوی زمان - ناگره‌ی زیان - توشبوونی زمان به پشكو (ناگره)
glossauxesis	إبتلاع اللسان- لسان مُبتلع	زمانه قوتدان- زمانی قوتدراور
glossectomy	قطع اللسان (استئصال اللسان المريض)	بریسی زمان (لیکردنه‌وی زمانی نه‌خوژش) لیکردنه‌وی زمانی دهرده‌دار
glossitis:	إلتهاب اللسان:	هه‌وی زمان (زمانه سو):
acute ~	التهاب اللسان الحاد	زمانه هه‌وی تیژ
anaemic ~ = anemic ~	التهاب اللسان بفقر الدم	زمانه سو‌ی که‌م خوینی
areata exfoliative ~ = geographic tongue = Migratory glossitis	التهاب اللسان التوسفي المنطقي = لسان جغرافي	زمانه سو‌ی په‌لاری ناروچه‌یی = زمانی جوگرافی
atrophic ~	التهاب اللسان الضموري	زمانه هه‌وی پووکاره‌یی

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

benign migratory ~	التهاب اللسان الهاجر السليم	زمانه سزی گوئزراوهیی پاک
chronic ~	التهاب اللسان المزمن	زمانه ههوی دریزخایه
desiccans, ~	التهاب اللسان التشققي	زمانه ههوی قلیشایی
fiery – red ~	التهاب اللسان الاحمر الحار	زمانه ههوی سووری گهروم
Hunter's ~	التهاب اللسان لهنتر	زمانه ههوی ههنته
luetic ~	التهاب اللسان الزهري	زمانه ههوی فهرونگی
malignant degenerative ~	التهاب اللسان التنكسي	زمانه ههوی
medianrhomboidal ~	التهاب اللسان المعيني المتوسط	لینکجه توهشاره (داکه وتوویی) بیس زمانه ههوی ناوهندی له بزینهی
migratory ~	التهاب اللسان الهاجر	زمانه سزی گوئزراوهیی
monilia ~	التهاب اللسان الفطري البيض	زمانه ههوی سپیه که پرو = زمانه ههوی بوژوه
parasitica, ~ = black tongue	التهاب اللسان الطفيلي = اللسان الاسود	زمانه ههوی مشه خوری - زمانه ههوی رهش
pellagic(pellagrous) ~	التهاب اللسان في داء البلاغرا	زمانه ههوی دهردی پینلاگرا
pernicious anaemic ~	التهاب اللسان في فقر الدم الحبيث	زمانه ههوی کهم خورینی بیس
riboflavin deficiency ~	التهاب اللسان في عوز الفيتامين(B2)	زمانه سزی که میی فیتامین (B2)
syphilitic ~	التهاب اللسان الافرنجي (الزهري)	زمانه ههوی فهرونگی
venenata ~	التهاب اللسان الانسامي	زمانه ههوی به ژهراوی بوون
vitamin deficiency ~	التهاب اللسان بعوز الفيتامين	زمانه ههوی که می فیتامین
glossocele	خبن اللسان	ناوبهنگی زمان
glossocinesthetic	نسبة الحركات اللسان (خصوصاً أثناء الكلام)	جولهی زمانی (به تاییهتی له قسه کردندا)
glossocoma	إنكماش اللسان	گرژبوونی زمان

G

glossodesmus	لِجَام اللسان	ده‌زوله زمان
glossodynamometer	قائیس فعالیت اللسان (جهاز قیاس مقارمة اللسان)	پیتوهری گودجوگوتلی زمان (نامیزی پیتوهری بهر هه‌تسی زمان)
glossodynia:	ألم اللسان:	نازاری زمان:
~ exfoliativa	الم اللسان التوسفي	نازاری زمانی لووسی -نازاری زمانی تویخ چوو
glossoepiglottic =glossoepiglottidean:	فَلْکِي لسانی (نسبة لسان المزمار و اللسان):	زمانیی و زمانه بچکوله‌یی:
~ folds	طَيَّات فَلَکِيَّة لسانیة	لوچی زمانی و زمانه بچکوله
~ ligament	رباط فَلَکِي لسانی	به‌ستهری زمانی زمانه بچکوله
glossograph	مُخَطَط حركات اللسان	هیلکاری جوله‌ی زمان
glossohyal = glossophyoid	لسانی لامی (نسبة لسان و العظم اللامي)	زمانی لامی په‌یوهند به‌زمانی و نیتسکی لامیه‌وه
glossoid	شبه اللسان	وهك زمان- له‌شیتو‌ی زمان
glossokinesthetic = glossocinesthetic	نسبة لحركات اللسان (وخصوصاً أثناء الكلام)	جوله‌ی زمانی (به‌تاییه‌تی له قسه‌کردندا)
glossolabial	شفهي لسانی	لیتویی زمانی
glossolalia	ثَلَاثة (تكرار مقولة لاعلاقة لها بموضوع الحديث)	لاتی زمان- زمان گیری (فده‌سی زمان)
glossology	۱- علم اللسان ۲- علم الالسن	۱- زمان زانیی ۲- زانستی زمان
glossolysis	شلل اللسان	نیفلیجی زمان
glossomantia	إنذار لسانی (التكهن بانذار المرض من مظهر اللسان)	به‌تاگابورنی زمانی (بوچورون و به‌تاگابورون له نه‌خوشی له‌شیتو‌ی زمانه‌وه)
glossoncus	انتیاج اللسان	نارسایی زمان
glosso palatine:	حنکي لسانی:	مه‌لاشویی زمانی:
~ arch	قوس حنکي لسانی	که‌وانه‌ی مه‌لاشویی زمانی
~ fold	طیة حنکي لسانیة	لوچی مه‌لاشویی زمانی
~ glands	غُدَّة حنکي لسانیة	پژینه‌کانی مه‌لاشویی و زمانی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ muscle	عضلة حنكية لسانية	ماسولکه‌ی مه‌لاشویی زمانی
~ nerve	عصب حنكي لساني	ده‌ماری مه‌لاشویی زمانی
glossopathy	إعتلال اللسان	نه‌خوشی زمان
glossopexy	تثبيت اللسان	جیتگیرکردنی زمان
glossopharyngeal:	بلمعومي لساني:	گه‌روویی زمانی:
~ muscle	عضلة بلمعومية لسانية	ماسولکه‌ی گه‌روویی زمانی
~ neuralgia	عُصاب بلمعومي لساني	نازاری ده‌ماری گه‌روویی زمانی
	- ألم عصبي بلمعومي لساني	
~ nerve	عصب بلمعومي لساني	ده‌ماری گه‌روویی زمانی
glossophobia	خوف الحديث	ترس له ناخواتن
	- خوف التكلّم	- ترس له قسه‌کردن
glossophytia = <i>black tongue</i>	سواد اللسان = لسان اسود	رەشیوونی زمان = زمانی رەش
glossoplasty	تصنيع اللسان	تجلیل اللسان
Glossoplegia = <i>glossptosis</i>	فَلج اللسان = شلل اللسان	نیفلیجی زمان
glossoptosis	استرخاء اللسان	خاویونه‌وی زمان
	- تدلي اللسان	- شۆریونه‌وی زمان
glossopyrosis	حُرقة اللسان	سووتانه‌وی زمان
		- زبان سووتانه‌وه
glossorrhaphy	خیاطة اللسان	دورینه‌وی زمان
glossoscopy	فحص اللسان	پشکینی زمان
		- تیروانینی زمان
glossospasm	تشنج اللسان	گرژیوونی زمان
	- تشنّج عضلة اللسان	- گرژیوونی ماسولکه‌ی زمان
glossoteresis	قطع اللسان	برینی زمان
		- زمان برین
glossotilt	رافع اللسان	به‌رزکه‌ره‌وی زمان
glossotomy	خزَع (شق) اللسان	قلیشانی زمان
		- برینی پارچه‌یدک له زمان
glossotrichia = <i>hairy tongue</i>	لسان شعري = لسان مشعر	زمانی مووایی = زمانی موودار

G

glossy	صقیل- لُغاع	پوشینکراو- به بریسکه - بریسکه‌دار
glottic	مزماري	په‌یوهند به زمان بچوکوره
glottitis	التهاب المزمار	هدری زمانه بچکوله
glove:	قَفاز:	ده‌ستکیش- ده‌سته‌وانه:
examination ~	قَفاز الفحص	ده‌ستکیشی پشکین
rubber ~	قَفاز المطاط - قَفاز مطاطي	ده‌ستکیشی لاستیک - ده‌ستکیشی لاستیکی
surgical ~	قَفاز جراحي	ده‌ستکیشی نه‌شته‌رگه‌ری
glucose	سُکر العنب	شه کری ترئ- گلوکوز
glycogen	مولد سکر العنب	دروستکه‌ری شه کری ترئ
glycosialia	لُغاب سكري	لیکی شه کری
glycosialorrh(o)ea	تلعیب سُکری (زیاده سیلان اللعاب السکری)	پتر رزانی لیکی شه کری (فوره رزانی لیکی شه کری)
gnarled enamel	مینا، مُلتویه (التواء، مواشر المیناء)	مینای پیچ‌پینچ (پیچ‌پینچی ناویزه مینا)
gnathalgia	ألم الفك (ألم الفك العصبي)	نازاری شه ویلگه (نازاری شه ویلگه ده‌ماریی)
Gnathankylosis	انغلاق الفم	داخرانی دم
gnathic:	فکي:	شه ویلگه‌یی:
~ index	مؤشر فکي - دلیل فکي طول الوجه × ۱۰۰ / طول قاعدة الجمجمة	نیشانه (ناماژه) ی شه ویلگه‌یی = ریبه‌ری شه ویلگه‌یی دریزی پرو × ۱۰۰ / دریزی بناغدی کاسه‌ر
gnathion	نقطة فکية (النقطة الاكثر انخفاضاً علي الخط المتوسط للفك السفلي)	خالئ شه ویلگه‌یی (نرمترین خالی سه‌ره‌تلی ناوه‌ندی شه ویلگه‌یی خوارو)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

gnathitis	۱- التهاب الفك ۲- التهاب السنخ الرخوة	۱- هدری شه‌یلگه ۲- هدری نیسکی ناسکی دهوری
gnatho-	المجاررة بادنة تعني: فكّ- خذّ	ددانه كان پینشگر به مانای: شه‌یلگه - پرومدهت
gnathocephalus	فكّي الرأس (مُخ يتكون رأسه بشكل رئيسي من فكين)	سدری شه‌یلگه بی (میشک پینکها توره له‌سهر به‌شینه‌ی دووشه‌یلگه)
gnathodynamics	مَبْعَث الفعالية الفكّية (دراسة قوى المضغ)	تویژینه‌دهی جول‌هی شه‌یلگه (تویژینه‌دهی هینزی جاوین)
gnathodynamometer	قانس الفعالية الفكّية (مقياس قوة الفكين)	پینوده‌ی جول‌هی شه‌یلگه (پینوانی هینزی هدردهوشه‌یلگه)
gnathodynia	ألم الفك	نازاری شه‌یلگه
gnathology	علم ميكانيكية الفك (علم جهاز المضغ)	زانستی میکانیکی شه‌یلگه - زانستی کوزه‌ندامی جوین
gnathopalatoschisis	شق الفك و الحنك الصلب	قلیشی شه‌یلگه و مه‌لاشوری ردهق
gnathoplasty	تصنيع الفك - تضييع الحدّ	جوانکارایی شه‌یلگه - جوانکارایی پرومدهت
gnathoplagia	شلل الفك (شلل عضلات الحدّ)	نیفلیجی شه‌یلگه - نیفلیجی ماسولکه کانی پرومدهت
gnathorrhagia	نزف فكي - نزف خدي	خوین به‌ریونی شه‌یلگه بی - خوین به‌ریونی پرومدهتی
gnathoschisis	شق الفك- فك مشقوق	قلیشی شه‌یلگه - شه‌یلگه‌ی قلیشار
gnathospasmus = <i>trismus</i>	تشنج الفك	که شه‌نگ بوونی شه‌یلگه = گرژیوونی شه‌یلگه
gnathostomatics	مبحث فسيولوجيا الفم و الفك	زانستی (تویژینه‌دهی) فه‌رمانی دم و شه‌یلگه
goblet cell	خلية كأسية	خانه‌ی کاسه‌بی

G

goiter= thyrocele:	ضخامة الغدة الدرقية -جُدرة:	گه‌وره‌بوونی بژینه دهره‌قی - گه‌وره‌بوونی (مله‌قورته) -په‌ریزاده بژین (گوتته‌ر):
exophthalmic ~	جُدرة جعوظیة	گوتته‌ری چاره‌قی - گوتته‌ری چاره‌دربه‌ریبوو
lingual ~	جُدرة لسانیة	گوتته‌ری زمانی
gold:	ذهب:	نالتون- زیره:
Alexander ~ <i>Alexander: 1923:</i> <i>American dentist. =(gold mixed with wax to make it plastic, used for gold filling)</i>	ذهب ألكندر	نالتونی نه‌لینکسانده‌ر - زیری نه‌لینکسانده‌ر
automatic mallet, ~	مطرقة الذهب الالية	چه‌کوشی زیری نوتوماتیکی
bridge, ~	جسر ذهبي	پردی زیره
cast ~	ذهب الصب- ذهب مصوب	زیری دارشتن- زیری داربژراو
cohesive ~ = sponge ~	ذهب لصاق = ذهب اسفنجي	زیری چه‌سپنده‌بی = زیری نسفه‌بی
crown ~	تاج ذهبي	تاجی زیرین
crystal ~	ذهب بلوري	زیری بلوربی
foils, ~	رقاقات الذهب	تویژالتی زیره
inlay, ~	حشوة مصبوبة ذهبية	په‌رکراودی داربژراوی زیری
mat ~ = sponge ~	ذهب كامد اللون(بلايرق)	زیری مات(بی بریسکه)
pinlay ~	حشوة مصبوبة ذهبية ذات دبايس	په‌رکراودی داربژراوی زیری دهرزیدار
plating, ~	طلاء بالذهب	پوشن به‌زیره
powder ~	ذهب مسحوق	زیری هارپاره‌- توی زیره
solder, ~	لحام الذهب	له‌حیمی زیره
solder wire, ~	لحام الذهب السلكي	ته‌لی زیری له‌حیم کردن
stripes ~ = mat ~	ذهب بلوري شريطي	زیری بلوربی شریطی
Golgi:	غولجي:	گولجی:
~ apparatus	جهاز غولجي	ده‌زگای گولجی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ bodies	اجسام (جُسمات) غولجی	ته‌نه‌کانی گولجی
gomphiasis	قَلَقُ الاسنان - تَخَلُّلُ الاسنان	له‌قینی ددانه‌کان
gomphosis	مفصل رثدی	جومگه‌ی کوله‌کهی
gonial angle	زاویه فکیه (الفک السفلی)	گوشه‌ی شه‌ویلگه (شه‌ویلگه‌ی خوارو)
goniocheiloschisis = <i>macrostomia</i>	شق الشفة و زاویه الفک (شق رجهی معترض) = ضخامة الغم	قلیشی لئوو گوشه‌ی شه‌ویلگه = دم‌گه‌ردیی
goniocraniometry goniometer	قیاس زاویه الجُمُمة قانس الزاویه (مقیاس الزاویه)	بیوانی گوشه‌ی کاسه‌ی سه‌ر گوشه‌ی بیتور - بیوانی گوشه
gonion	زاویه الفک السفلی (رأس الزاویه)	گوشه‌ی شه‌ویلگه‌ی خوارو (سه‌ری گوشه‌ک)
gonococcus (pl. of gonococci)	مکورات بُنیة (میکروب السیلان)	میکروبی سوزنه‌ک
gonorrhea	سیلان بُنی.	سوزنه‌ک
Gothic:	قُوطی - غوطی:	گوتی:
~ arch tracing = <i>arrow point tracing</i>	أثر القوس القوطی = الاثر الزاوی	شونینکاری که‌وانه‌ی گوتی = شونینکاری گوشه‌یی
~ palate	قُبّة حنک قوطیه (قُبّة حنک مرتفعة و مؤنّفة)	دزیویی گومه‌زه‌ی مه‌لاشوری زَرز به‌رز - پویه (لوتکه) ی به‌رزایی مه‌لاشور
gouge	إزمیل مُجَوّف	نه‌سکه‌نه‌ی دم‌بوش
gown	رداء العمل	پوشاکی کارکردن
graduate:	۱- مُدْرَج - ذو درجات ۲- یَتَخَرّج - تَخَرّج:	۱- پله‌دار - پله‌دارکرار - پله‌کرار ۲- دهرنه‌چینت - دهرچوو (پله‌ی بی‌نه‌درنت):
post ~	بعد التخرُّج	دوای دهرچوون
under ~	قبل التخرج - دون التخرج	- دوای پله‌یی دران - بالا
graft:	طُعْم - رُقعة:	به‌ر له دهرچوون - بینش پله‌ی بیدران موتوره - پارچه (چاندن):

G

bone ~	طعم عظمی	موتوربه‌ی نیسکی
hetero ~	طعم متخالف	موتوربه‌ی جی‌اواز - موتوربه‌ی ناچورنیه‌ک
homo ~	طعم متجانس	موتوربه‌ی چورنیه‌ک
Gram's method of staining:	اسلوب تلونین غرام:	شینوازی رهنگکردنی گرام:
Gram negative	سَلْبی لغرام	نهری (سلبی) بز رهنگکردنی گرام
Gram positive	ایجاب لغرام	نهری (ایجابی) بز رهنگکردنی گرام
granular:	حُبیبی:	ده‌نکوله‌بی - ده‌نکوله‌دار:
~ layer	طبقة حُبیبة	چینی ده‌نکوله‌بی
~ layer of Tomes	طبقة تومس الحُبیبة	چینی تومسی ده‌نکوله‌بی
granule	حُبیبة (جبه صغیره)	ده‌نکوله (دهنکی ورود)
granules	حُبیبات	ده‌نکوله‌کان
granuloma:	وزم حُبیبی:	لوری ده‌نکوله‌بی: گوشته‌زورنه:
chronic ~	ورم حُبیبی مزمن	لوری ده‌نکوله‌بی کوزینه
dental ~	وزم حُبیبی سَی	لوری ده‌نکوله‌بی ددانی
eosinophilic ~	ورم حُبیبی ایوزینی (مولع بالحامض)	لوری ده‌نکوله‌بی ترشخواز (لوری ده‌نکوله‌بی حه‌ز به نیوزین)
giant cell reparative ~	ورم حُبیبی مُرمم ذو خلایا عرطلة	لوری ده‌نکوله‌بی پینه‌بوروی خانه زبه‌لاح
gravidarum ~	ورم حُبیبی حَمَلی	لوری ده‌نکوله‌بی سَکپری لوری ده‌نکوله‌بی دورگیانی
periapical ~	ورم حُبیبی ذروی	لوری ده‌نکوله‌بی بنی رده‌گی
pyogenic ~	ورم حُبیبی قیحي	لوری ده‌نکوله‌بی کیمی
specific infectious ~	ورم حُبیبی اِنسانی نوعی	لوری ده‌نکوله‌بی ته‌شه‌نی جوری
tuberculous ~	ورم حُبیبی سَلِی	لوری ده‌نکوله‌بی سیلی (لوری ده‌نکوله‌بی درده‌باریکه‌بی)
grinding:	سَحَل:	سورنه‌ره - هارین:
selective ~	سَحَل انتقانی	هه‌لبژارده (سورنه‌ره) هارین
grinding- in	سَحَل تَصحیحی	هارینی چاک‌کردنه‌وه‌بی - نزم‌کردنه‌ره به هارین

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی‌یی ددان

grip:	۱- منکة- قُبضة	۱- گرتن- مست
	۲- منسك- مَقْبِض	۲- دهسك
balanced ~	مَقْبِضٌ متوازن- قبضة متوازنة	دهسكى (گرتنى) هارسه‌نگ
finger ~	مسكة الاصبع	به‌په‌نجه‌گرتن
hand ~	منسك يدي	گرتنى (دهسكى) دهستى
palm ~	مسكة (الكف) راحة اليد	دهسكى به‌رى دهست
pen ~	مسكة القلم	دهسكى ييتوس گرتن
grit	حاك	هارپراور
groove:	۱- ثَلْمٌ- ثَلْمٌ	۱- درز- درنال
	۲- ميزاب (تسمية قديمة):	۲- هيلى چال:
developmental ~	ثلم تطوري	درزى گه‌شه‌يى
labial~	ثلم شفهي	درنالى ليتويى
mylohyoid ~	ثلم ضرسى لامي	درنالى خرنى لامي
nasopalatione ~	ثلم حنكى انفي	درنالى مه‌لاشويى لوتويى
pterygo palatine ~	ثلم حنكى جناحي	درنالى مه‌لاشويى باليى
grooved:	مُثَلَّم (ذو أثلام):	درزويو- به‌درنال:
~ tongue	لسان مُثَلَّم	زمانى به‌درنال
ground:	اساس- ارضيية:	بناغه- زه‌مينه:
~ section	مقطع منحوت (مُحَضَّر بالنحت)	برگه‌ي داتاشراو (ناماده‌كراو به داتاشين)
~ substance	مادة أساسية	مادده‌ي سه‌رده‌كى (بنچينه‌ماده)
growth:	نُمو:	گه‌شه- گه‌شه‌كردن:
~ of brain case	نُمو غلاف الدماغ	گه‌شه‌ي قاروغى مينشك
~ of face	نمو الوجه	گه‌شه‌ي ريو
~ of jaws	نمو الفكين	گه‌شه‌ي شه‌ويلگه‌كان
~ of mandible	نمو الفك السفلي	گه‌شه‌ي شه‌ويلگه‌ي خواروو
~ of maxilla	نمو الفك العلوي	گه‌شه‌ي شه‌ويلگه‌ي سه‌روو
~ of palate	نُوقِبَة الحنك	گه‌شه‌ي گومه‌زى مه‌لاشوو

G

~ of skull	نحو الجمجمة	گه‌شهی کاسه‌ی سر
gubernaculum	حبل سنی (حزمة النسيج)	په‌تی ده‌انی (چه‌پکه‌ شانه‌ی
dentis	الضمام التي تربط جراب السن الدائمة الي اللثة المحيطة)	به‌ستهری پوویکی چی‌نوی ددان به‌ده‌انه‌وه)
guidance:	۱- إرشاد	۱- ریتبه‌ری - ناموزگاری
	۲- مُرشد - دليل:	۲- ریتبه‌ر
anterior ~	دلیل امامی - مرشد امامی	ریتبه‌ری پیشه‌وه
condylar ~	دلیل لقمی	ریتبه‌ری گروی تیسکی شه‌ویلگه‌ی خواروو
incisal ~	مرشد قاطع	ریتبه‌ری بره‌ر
guide:	۱- يُرشد	۱- ریتبه‌ری ده‌کات - ناموزگاری ده‌کات
	۲- دليل - مُرشد:	۲- ریتبه‌ر - رابه‌ر - رینمای کی:
adjustable anterior ~	دلیل امامی قابل للضبط	ریتبه‌ری پیشه‌وه‌یی له‌بار بو گونجاندن
anterior ~	دلیل امامی - مرشد امامی	ریتبه‌ری پیشه‌وه‌یی
condylar ~	دلیل لقمی	ریتبه‌ری گروی تیسک (شه‌ویلگه‌ی خواروو)
incisal ~	مُرشد قاطع	ریتبه‌ری بره‌ر
line, ~	خط الارشاد	هینلی ریتبه‌ری
shade ~	دلیل الالوان	ریتبه‌ری رهنگه‌کان
guiding:	إرشاد - دلالة:	ریتبه‌ر:
~ line	خطُ الدلالة	هینلی تاماره:
~ planes	سُطوح الارشاد	پوده‌به‌رگانی ریتبه‌ر
guinea pig	خنزير هندي - خنزير غينيا	به‌رازی هیندی - به‌رازی غینیا
gum:	۱- لثة	۱- پووک
	۲- صمغ:	۲- که‌تبه - چه‌سپ:
~ arabic	صمغ عربي	که‌تبه‌ی عه‌ره‌بی - چه‌سپی عه‌ره‌بی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ boil =(<i>parulis</i>) =(<i>asubperiosteal abscess; a gum boil</i>)	دُمَل اللثة- خراج اللثة	دومه‌لی پووک
~ cloth	قماش اللثة (يستعمل في تدليك اللثة)	قوماشی پووک
~, diseased	لثة مریضة	پووکیی نه‌خوش
~ guillotine	مِفْصَلَة اللثة- مِبْضَع اللثة	برنگی پووک
~ knife	سکین اللثة	چه‌قوی پووک
~ rash =(<i>strophulus</i>) =(<i>a papular eruption on the gums of infants</i>)	طَفْح اللثة	په‌له‌ی پووک
~ recession	انْخِصَار اللثة	پووک دابه‌زین (کشانه‌ره) دوورکه‌وتنه‌وه (دوورکه‌وتنه‌وه‌ی پووک له ملی ددان)
~ resin	راتنج صُنْفِي	که‌تیره (چه‌سپ) ای راتینجی
~ retractor	مُبْعَد اللثة	دوورخه‌وه‌ی پووک
~ scissors	مَقْص اللثة	مقه‌ستی پووک
~, spongy	لثة اسفنجیة	پووکیی نیسفه‌نجی
~ stimulator	مِنْشَط اللثة (راس مطاطي لتدليك اللثة)	هه‌ژنه‌ره (دوورژینه‌ره) ای پووک
~ surface	سَطْح اللثة	ردوی پووک
gumma	وَرَم صُنْفِي (الصمغ الافرنجي في داء الزُّهري الثلاثي)	لووی چه‌سپی - لووی که‌تیره‌یی (که‌تیره‌ی فِه‌رَدَنگی له ده‌ردی فِه‌رَدَنگی سیانیدا)
gammatous	نِسْبَة لِلوَرَم الصمغي	په‌یودند به‌لووی که‌تیره‌یی
gummy = <i>viscous</i>	لِزْج- دَبِق	لینج
Gunning splint <i>Gunning: 1813-89</i> <i>American dentist=(inter dental splint as a double dental plate used in fracture of the mandible)</i>	جِبْرَة کینک - جِبْرَة کسر الفك السفلي	نیتسک به‌ندی گه‌نینگ بز شکاری شه‌ریلگه‌ی خوآورو
gestation (<i>taste- tasting</i>)	= ذُوق- مِذاق- تَدُوق	چینژ- چیتزوه‌رگرتن

G

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

gustatory
= (sense of taste)
gutta percha

نسبة خاصة الذوق

چیتژی

جوتا برشا - طبرخی

گوتاپیرکا (مادده‌یه کی لاستیکیه

- کوتابیرکا (نوع من المواد

له هندی داری مالیتری

المطاطية يستخرج من بعض

دوده‌هینریت بز ددان پر کرده‌وه

الاشجار الماليزية يستعمل في

به کارده‌هینریت)

عمل الحشوات)

~ points

اقصاع کوتابیرکا

پنتی گوتاپیرکا

(مخروطي رفيع كالابرة)

(فوجه کی باریکه وهك ده‌زی)

~ spreaders

ناثرات الكوتابیرکا (ادوات

په‌رتکه‌ره‌کانی

بعشرة الكوتابیرکا)

گوتاپیرکا (بلاز که‌ره‌ی گوتاپیرکا)

~ sticks

قضبان کوتابیرکا

توله‌کانی گوتاپیرکا

guttural

حَلقي

گه‌رویی

gutturonal

حَلقي انفي

گه‌رویی لوتیی

gutturo palatal

حَنَكِي حَلقي

گه‌رویی مه‌لاشویی

gypsum

جَبس

به‌رده‌گج

gypsum

جَبس کبریتات الكالسيوم

گزگرداتی کالیسیومی ناوی

المائة

CaSo4 2H2o

CaSo42H2o

gyromatic= *giromatic*

دوران متبادل

سورانه‌وه‌ی بگژر

H

habit:	۱- عاده- سلوك	۱- خوړ- هه‌لسوكه‌وت
	۲- خُلُق- طَبِيع:	۲- روه‌شت- نه‌ریت:
occlusal ~	عاده اطباقية	خوړی گه‌ستن
		- خوړی جووتیوونی ددان
tensional ~	عاده توتريّة	خوړی ته‌نگزیی
		- خوړی گړژیی
habitual:	إعتیادي(نسبة للعاده أوالسلوك):	ناسایی - خوړی:
~ occlusal position	وضع الاطباق الاعتیادي	شوړینی گه‌ستنی ناسایی.
~ rest postion	وضع الراحة الاعتیادي	شوړینی هه‌رانه‌وهی ناسایی
haema -	بادئة تعني: دم	پيشگړ به‌مانای: خوړین
haemangioamelo	ورم مُصَوَّرات المیناء العرقي	لوړی پیکهینه‌کانی مینای بۆریه
blastoma	الدموي	بنجینه‌یی خوړینی
haemangioendo	وَرَم بَطاني عرقي دموي:	لوړی نار پوښه‌خانه‌ی بۆریه
thelioma		خوړینی:
benign ~	ورم بَطاني عرقي دموي سليم	لوړی نارپوښه‌خانه‌ی بۆریه
		خوړینی(پاک)
haemangioma:	وَرَم عرقي دموي:	لوړی بۆریه خوړینی:
capillary ~	ورم عرقي دموي شعري	لوړی بۆریه خوړینی مولوله‌یی
cavernous ~	ورم دموي عرقي	لوړی بۆریه خوړین
	كهفي(جیبي)	نه‌شکه‌وتیی(گورفانی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hypertrophicum ~	درم عرقی دموی مفرط الضخامة	لوری بوزیه خونییی زور زل
haemangiopericytoma	ورم الحلايا المحيطة العرقی الدموی (نشأ من الحلايا المحيطة بالشرينات و الارعية الشعرية)	لوری خانه‌کانی دهوری خونیه‌ره‌کان و مولوله‌خونیه‌کان
haematin	دمین (حدید الدم) - هیماتین	ناسنی خورین - هیماتین
haemato-, haemo -	بادنة تعني: دم	پیشگر به‌مانای: خورین
haematogenous:	مولد الدم - مكوّن الدم	دروستکهری خورین - خورین پیکهین
~ infection	إنتان مولد الدم	ته‌نینه‌ره (ته‌شه‌نه ای خورین پیکهین
haematological:	دموی:	خورینی:
~ examination	فحص الدم - فحص دموی	پشکینی خورین
haematoma	ورم دموی - تجمع دموی	لوری خورینی - خونیه‌ل - خورین گرده
haemodia	حساية الانسان الفائقة	زیده هه‌ستیاری ددانه‌کان
haemoglobin	يُخَمَّر - خضاب الدم - صبغة الدم - هيموغلوبين	هیموگلوبین (ره‌نگی خورین)
haemophilia	ناعور (داء هيموفيليا) (من الامراض النزفية الوراثية عند الذكور)	ددرده هیموفیلیا (له نه‌خوشیه‌کانی خورینریزی بو ماوه‌بییه نه‌نورینه‌دا)
haemophiliac	مصاب بالناعور	توشبوو به هیموفیلیا
haemophilic:	ولوع بالدم - مُحِبّ للدم:	هزگری خورین - هه‌ز به خورین - خورین خواز:
~ bacteria	جراثيم مُحبة للدم	خوره‌کانی هه‌ز به خورین - به‌کتریای خورین خواز
haemophilus	مُحِبّات الدم - مُحبة للدم (جراثيم)	هه‌ز به خورین کهره‌کان - خورین خوازه‌کان (خوره‌کان)
haemopoiesis	تكوّن الدم - تخلق الدم	پیکهاتنی خورین - خورین دروستبوون

H

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

haemopoetic:	مگون الدم - مولد الدم:	دروستکوری خوین - خوین پینکھین
~ marrow	نقی مولد للدم - نخاع مولد للدم	موزی خوین پینکھین - موزی خوین دروستکەر
haemoptysis	نفث الدم	خوین کوزکین
haemorrhage:	نزف الدم:	خوین ریژی - خوین پژان - خوین بهریون:
delayed ~	نزف متأخر	خوین پژانی دواکه وتور
dental ~	نزف سنی	خوین ریژی ددانی
gingival ~	نزف لثوي	خوین ریژی پووک
post operative ~	نزف بعد الجراحة	خوین ریژی دواي نهشته رگه ری
primary	نزف أولي	خوین بهریونی سه رتایی
pulpal ~	نزف لبني	خوین ریژی کوزک
secondary ~	نزف ثانوي	خوین ریژی دوه می
submucosal ~	نزف تحت المخاطي	خوین ریژی ژیر لیسجه پزش
haemorrhagic:	نزفي:	خوین ریژی:
~ cyst	کیس نزفي	کیسی خوین ریژی
~ disease	داء، نزفي	دهدی خوین ریژی
~ disorders	اضطرابات نزفية	ناریکیکان (تینکچونه کان) ی خوین ریژی
haemorrhoid:	باسور (جمعها بواسير):	مایه سیری:
lingual ~	باسور لسانی (تضخم الاوردة في جذر اللسان)	مایه سیری زمان (هه تارسانی خوینهنه ده کانی بنی زمان)
haemostasis	۱- إرقاء الدم- وقف النزف ۲- فحص دوران الدم في الجسم	۱- وهسانی خوینریژی ۲- پشکینینی سووری خوین له له شدا
haemostatic:	۱- إرقائي ۲- مرقئي، (قاطع للنزف):	۱- وهستینه ری خوینریژی ۲- (متکەر) خوینریژی:
~ drug	دوا، قاطع النزف	دهرمانی وهستینه ری خوینریژی
~ forceps	ملقط ارقاء الدم	مقاشی خوین وهستین
haemotoxin	ذیقان دموي	هیموتوکسین

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hair:	شعر:	مو:
~ follicle	جراب الشعر	سه‌لکه‌مو
hairy	شغری- مشعر	مووی- موودار
~ tongue	لسان مشعر	زمانی موودار
	(تبدل حلیماته کالشعر)	(مه‌میله‌کانی له مووده‌چن)
half:	نصف:	نیو:
~ and half clasp	نصفه نصفیه	قولایی نیوی (نیوانیو)
~ cap crown	تاج ذو نصف قشوره	تاجی نیو قه‌پاغی
~ veneer crown	تاج بنصف رجه	تاجی نیو پووی
		- تاجی نیو پوو
halisteresis	عوز الاملاح العظمية	که‌می خوینکانی نیسیکی
halitosis:	بخر- نفس کویه:	هه‌ناسه بۆن ناخوش
		- بۆن ناخوشی هه‌ناسه:
necrotic lesions ~	بخر الافات الشخرية	بۆنی دهرده‌کلزریه‌کان
oral ~	بخر فموی	بۆنی ناخوشی دهم (بۆنی ده‌می)
hamartoma	وزم مشوب	لووی شانه‌تینکچوه‌کان
	- وزم خللي النسيج	
hammer:	مطرقة:	چه‌کوش:
mechanical ~	مطرقة آلیة	چه‌کوشی میکانیکی
riveting ~	مطرق برشمة	چه‌کوشی په‌رچاندن
surgical ~	مطرقة جراحية	چه‌کوشی نه‌شته‌رگه‌ری
hamular:	شصي:	قولایی:
~ notch	ثلثة شصية=	چالی (نزمایی) قولایی
= pterygomaxillary notch	= ثلثة جناحية فكية	= چالی بالی شه‌ریلگه‌یی
~ process	ناتی، شصي	چرکله (به‌رزایی) ی قولایی
hamulate= hamular	شصي	قولایی - قولاپۆکه‌یی
hamulous:	شصي- کلابی (نسبه للشص أو الكلابة):	قولاپ- قولاپۆکه:
~ notch	ثلثة کلابية (میزاب کلابی)	چالی (نزمایی) قولایی
hamulus	شص- کلابة	قولاپ- قولاپۆکه

H

فهره‌نگی پزشکی - پزشکی ددان

hand:	دست:	ید:
~ cutting instruments	نامراره برکیه‌دهسته‌کان	ادوات قاطعة يدوية
~ instruments	نامراره دهسته‌کان	ادوات يدوية
handicapped:	ناکام:	مُعَوَّق:
~ child	مندائی ناکام	طفل مُعَوَّق
handle:	دهسک:	مقبض - مَسْک:
mirror ~	دهسکی نارینه	مقبض المرآة
handpiece:	پارچه‌ی دهست - دهسکه - (دهسکه پارچه) (مشته پارچه):	قبضة - قبضة يدوية:
air-bearing ~	دهسکه به‌پالپینودنه‌ری هه‌وایی	قبضة ذات دفع هوائي
air-bed ~	دهسکه به‌راخه‌ری هه‌وایی	قبضة ذات فراش هوائي
air-cushion ~	دهسکه به‌پالپشتی هه‌وایی	قبضة ذات وسادة هوائية
amalgam-vibrator ~	دهسکی نه‌مه‌لنگه‌می له رینزک	قبضة الاملفم الهزازة
ball bearing ~	دهسکی بزلبرنی	قبضة ذات الكرات المتدحرجة
contra-angle ~	دهسکی بیتجه‌وانه گوشه	قبضة ذات زاوية معاكسة
double-spray ~	دهسکی دوپرزین	قبضة ذات نِخ مضاعف - قبضة ذات (مرش) مضاعف
giromatic ~ = gyromatic ~	دهسکی سوپروانی نالوگور	قبضة ذات دوران متبادل
high-speed ~	دهسکی خیرایی زور	قبضة عالية السرعة
laboratory ~	دهسکی تاقیگه‌یی - (دهسکی دروستکردنی ددان)	قبضة مختبرية (قبضة صناعية)
micro-motor ~	دهسکی بزوتنی وورد	قبضة المحرك الدقيق
prophylactic ~	دهسکه چاره‌سه‌ری پاریزی	قبضة المعالجة الوقائية
single-spray ~	دهسکی یدک پرزین	قبضة ذات نِخ منفرد
speed increasing ~	دهسکی زورکردنی خیرایی	قبضة زيادة السرعة
speed reducing ~	دهسکی کم کردنی خیرایی	قبضة انقاص السرعة
spraymatic ~	دهسکه پرزین	قبضة بخاخة
standard ~	دهسکی ناسایی	قبضة اعتيادية
straight ~	دهسکی راست	قبضة مستقيمة

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

surgical ~	قبضة جراحية	دهسکھی نهشته رگه ری
turbine ~	قبضة التوربین	دهسکھی تیرباین
ultrasomic ~	قبضة فوق الصوتية	دهسکھی سه روو دهنگی
	- قبضة فوق السمعية	- دهسکھی سه روو بیست
ultra- speed ~	قبضة فائقة السرعة	دهسکھی زور خیرا
hanger:	حَمَّالَة:	هه لگه:
film ~	حالة الافلام الشاعية	هه لگه ری فلیمی تیشک
haphalgisia	ألم اللّمس (الم شديد عند اقل لمس)	نازاری دهست لیتوه دان (نازاری زور به تین به که مترین دهست لیندانه وه)
haplo -	بأدنة بمعنى: بسيط - مُفْرَد	پیشگر به مانای: ساده - تالک
haplodont	مُسَطَّح الاسنان - بسيط الاسنان (اسنان ذات تيجان ملاء و جذور بسيطة)	ددانی ساده (ساکار) (ددانینک تاجی بی تیژایی و ره گی ساده بیت)
haplopathy	إعتلال بسيط	دهدی ساده
Hapsburg:	هَابْسْبُورْغ:	هابسبورگ:
~ jaw	فك هَابْسْبُورْغ =	شه ویلگهی هابسبورگ
= mandibular prognathism	- بروز الفك السفلي	- ده ریبه ریووی شه ویلگهی خوارو
~ lip	شفة هَابْسْبُورْغ	لیوی هابسبورگ
= overdeveloped lower lip	= فرط نمو الشفة السفلي	= زیده گه شهی لیوی خوارو
hard:	صَلْب - قاسي - صَلْد - متين:	رهق - پتهو - تزکمه - سهخت:
~ fibroma	وَرَم ليفي صَلْب	لوری ریشالیی رهق
~ palate	خَنَك صَلْب	مه لاشوری رهق
~ sore	تَقْرَح صَلْب	زاسی رهق
~ tissues	نَسْجُ صَلْبَة	شانه رهقه کان
hardening	تصلیب - تصلید - تقسية	رهق کردن - سهختاندن - توند کردن وه

H		فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان
hardness	صلابة- صلادة- متانة	ره‌قیتی - پته‌ری
	- قساوة- قسرة:	- سه‌ختی- تزکمه‌یی:
~ test	اختبار القسامة	تاقیکردنه‌ره (نه‌زمایش) ی تزکمه‌یی
harelip:	عَلَم (شق الشفة) - شفة الأرنب:	لیتوکه‌روتشک- لیتوقلیش:
~ needle	إبرة شق الشفة	ده‌ری لیتوقلیشار
harmony:	توافق - انسجام- تناغم - تجانس:	هارمونی- هارناهنگی -هاوسازی- سازه‌گی:
functional occlusal ~	توافق طباقی وظیفی	هارمونی (هاوسازی) گه‌ستی فهرمانیی
occlusal ~	توافق طباقی	هارمونی گه‌ستن (جوتبونی ددانه‌کان)
Hartman's solution (Hartman: 1893-1951 American dentist)	محلول هارتمان (محلول مُزِيل لحاسية العاج)	گیره‌ی هارتمان (گیره‌ی لابه‌ری هه‌ستیاری عاج)
hatchet:	فأس (أداة قاطعة يدوية تستعمل في تحضير الحفر السنية):	هاچت (نامرازی ده‌سته بز ناماده‌کردنی چالنی ددان به‌کار دیت):
bibevel ~	فأس مضاعف الشطب	هاچتی دوولتیژی
enamel ~	فأس المیناء	هاچتی مینا
Haversian:	هافرسی (نسبة لها فرس)	هافرسی:
~ bone	عظم هافرسی	نیسکی هافرسی
hay fever	حُمى الحَلْف - حُمى الدربس	هه‌لاله‌تا- پروه‌شته تا -تای گاگه‌بین
head:	رأس:	سه‌ر:
brachycephalic ~	رأس عریض	سه‌ری پان (سه‌ریان)
cap, ~	قبعة الرأس	شه‌پقه (قه‌پاغ) ی سه‌ر
condyle ~	رأس اللقمة (لقمة الفك السفلي)	سه‌ری گری نینسک (گری نینسکی شه‌ویلگه‌ی خوارو)
dolichocephalic ~	رأس طویل	سه‌ری دریتژ (سه‌ر دریتژ)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

gear, ~	جزام الرأس (لتقويم الاسنان أو تثبيت الفك المكسور)	پشتینی سر (بز ددان راست‌کرده‌ره یان شه‌ویلگه‌ه گرتنه‌وه)
lamp, ~	مصباح الرأس	چرای سر
mesocephalic ~	راس متوسط (راس مستقیم)	سهری ناوهند (سهری راست)
rest, ~	سِنَاد الرأس - مُسْنَدَة الرأس	جی سر - پالپشتی سر
headache	صُدَاع - ألم الرأس	سهرتیشه - تیشی سر
heal	بَلُتَم - يَنْدَمِل	سارژ ده‌بیت
healing	التئام - اندمال	سارژ‌بوون
health:	صَحَّة:	دروستی - تندرستی
dental ~	صحة سنية	-تندرست - له‌شاغی:
general ~	صحة عامة	دروستی ددان - ددان دروستی
oral ~	صحة الفم	تندرستی گشتی
periodontal ~	صحة النسيج الداعمة السنّية	تندرستی دم
healthy	صحي	دروستی شانه‌کانی دوری ددان
hearing	سَمْع	کسی تندرست
heart:	قَلْب:	- کسی له‌شاغ
~ attack	نوبة قلبية	بیتن
~ block	حصار القلب	دل:
~ burn	حُرقة القلب (فرط الحموضة المعدية)	نورهی دل
~ disease	مرض القلب	گیران (به‌ستن)ی دل
~ failure	(عجز) قُصور القلب - عجز القلب	دلّه سوزی - دلّه کوی (زور ترشه‌لوکی گه‌ده)
~ rheumatic	قلب روماتيزمي - قلب رئوي	نه‌خوشی دل
heat:	حرارة - سُخونة:	ستی دل
red ~	حرارة حمراء	روماتیزمه‌ی دل
specific ~	حرارة نوعية	گه‌رمیی - گه‌رمایی:
white ~	حرارة بيضاء	گه‌رمیی سور
		گه‌رمیی جوزده‌کی
		گه‌رمیی سپی

H	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
heater:	سخان - سخّن - مدفأة:	گرم‌کوره - هیتر:
wax ~	سخن الشمع	گرم‌کوره‌ی میو
heavy- duty	متین - شدید الاحتمال	توکه - بهرگه‌گر
hect-, hecto-	بادئة تعني: مئة	پیشگر به‌مانای: سه‌د
heel	۱- مؤخرَة - مؤخر ۲- عقب	۱- پشته‌ده - دواوه ۲- پاژنه
heeler area or part	المنطقة او القسم الحلفي ار المؤخرة	ناوچه یان به‌شی پشته‌ده ناوچه یان به‌شی دواوه
height:	ارتفاع - علو:	به‌رزایی - به‌رزایی:
contour ~	علو المحيط	به‌رزایی چیوه
cuspid ~	علو الحدبة - ارتفاع الحدبة	به‌رزایی که‌سپ - به‌رزایی که‌سپ
helcid	قرخي الشكل	به‌شیره‌ی زام - وه‌کوزام (وول نه‌لسه‌ر)
helcosis	تقرح - تشکل القرحة	زام دروستبورن
heliotherapy	معالجة باشعة الشمس	چاره‌سه‌رکردن به‌تیشکی خوزر
helix	حافة الاذن الظاهرة	قده‌راغی کونچکه‌ی ده‌ده‌ده (به‌رچار) - په‌ده‌که‌ی گوی مشه‌خوزی ریخوله‌یی
helminth	طفيلي معوي	خوین
hema - = haema -	دم	
hemangioma		
= <i>haemangioma</i>		
hemato-, hemo=		
haemato-, haemo-		
hematoma		
= <i>haematoma</i>		
hemi-	بادئة تعني: نصف - شق - شبيه	پیشگر به‌مانای: نیو - لا - نیمچه
hemiageusia	فقد الحس الذوقي النصفي	نه‌مانی هه‌ستی چیژی نیویی
hemianaesthesia	تخدير نصفي	سرکردنی نیویی - بی هه‌ستکردنی به‌کلا
hemianalgesia	تسكين نصفي (تسكين نصفي للالم)	نازارشکینی نیویی - هینورکه‌ده‌ی نازاری نیویی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hemianopia	عُني نصفي	ناينايي يه كلا
hemiatrophy:	ضمور شقي - ضمور نصفي:	پورگانه‌وی نیویدی پورگانه‌وی يه کلايي:
facial ~	ضمور وجهي شقي	پورگانه‌وی پووی به يکلايي
hemicrania	صداع نصفي	سه‌رئيشه‌ی يه کلايي
Hemifacial:	وجهي شقي - وجهي نصفي:	پووی نیوی - پووی يه کلايي:
~ deficiencies	قصورات وجهية نصفية	نات‌ه‌واری (که موکوپي) پووی
hemigeusia=		نیوی
hemiageusia		
hemiglossal	لساني نصفي	زمانی نیوی
hemiglossectomy	استئصال اللسان النصفي	لینکرده‌وی نیوی زمان - لینکرده‌وی يه کلاي زمان
hemiglossitis	التهاب اللسان النصفي	زمانه هوی نیوی - هوی زمانی نیوی
hemiglossoplagia	شلل اللسان النصفي	نیفلجی زمانی نیوی - نیفلجی نیوی زمان
hemignathia	فک نصفي	شه‌ویلگه‌ی نیوی
hemignathus	ذو فک نصفي	که‌سینک نیو شه‌ویلگه‌ی هدییت
hemihypalgesia	نقص حس الالم النصفي	که‌می هدی نازاری نیوی - که‌می هدیست به نازاری يه کلايي
hemihyperesthesia	فرط حس الالم النصفي	زوری هدیست به نازاری نیوی
hemihypermetria	فرط بروز نصفي - فرط امتداد نصفي	زوری ده‌ره‌پوی نیوی - زوری دریزبونی نیوی
hemihyperplasia	فرط تصنیع نصفي	زوری دروستبونی نیوی
hemihypertonia	فرط توتور نصفي	زوری کوربونی نیوی
hemihypertrophy	فرط ضخامة نصفية - ضخامة شقية	زوری زلبونی نیوی - زلبونی (يه کلايي)
hemihypoesthesia	نقص الحس النصفي	که‌می هدی نیوی
hemihypogeusia	نقص الحس الذوق النصفي	که‌می هدی چیزنی نیوی
hemilaryngectomy	استئصال الحنجرة النصفي	لینکرده‌وی قورگی نیوی
hemilingual	لساني نصفي	زمانی نیوی

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hemimucroglossia	ضخامة نصف اللسان	زلبوونی نیوهی زمان - زلبوونی زمانی نیوهی
hemimandibulectomy	استئصال نصف الفك	لینکردنه‌وهی نیوهی شه‌ویلگه
hemiopalgia	الم العين الشقي	نازاری چاری به کلایی
hemioopia	عمي نصفي	نایینایی نیوهی - نایینایی به کلا
hemipalato laryngoplasia	شلل الهجرة و الحنك النصفی	نیفلیجی قورگ و مه‌لاشوری به کلا
hemiplagia	شلل نصفي	نیفلیجی - نیفلیجی به کلا
hemisection	قطع نصفي	برینی نیوهی - نیوه برین
hemo-, = haemo-		
hemophilia		
= haemophilia		
hemorrhage=		
haemorrhage		
hepatic	کیدی	جگه‌ری
hepatitis:	التهاب الكبد:	هدهی جگه‌ر:
infectious ~	التهاب الكبد الإنساني	هدهی جگه‌ری ته‌شه‌نه‌بی
serum ~	التهاب الكبد المصلي	هدهی جگه‌ری زه‌رداوی
viral ~	التهاب الكبد بالحمات الراشحة	هدهی جگه‌ری پالارت‌بی - هدهی جگه‌ری فابروسی
	- التهاب الكبد الفيروسي	
herbivorous	آكل الاعشاب	گیاخور
hereditary:	وراثی:	بوماردهی:
~ amelogenesis imperfecta	تكون المیناء الوراثي المعيب	پینکھانتی مینایی بوماردهی نات‌وار
~ dentogenesis imperfecta	تكون العاج الوراثي المعيب	پینکھانتی عاجی بوماردهی نات‌وار
~ enamel hypomineralization	نقص تمعدن المیناء الوراثي	کم به کانتزابوونی مینای بوماردهی
~ enamel hypoplasia	نقص تصنعُ المیناء الوراثي	کمیی دروستبوونی مینایی بوماردهی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ hypocalcification   نقص التکلس الوراثي .   که میی به کلس بونی بۆماوهیی

~ hypoplasia of teeth   نقص التصنع الاسنان الوراثي   که میی دروستبونی ددانه کانی
بۆماوهیی

~ opalescent dentine   عاج متلألئ، وراثي   عاجی بریقهداری بۆماوهیی (عاج
ده‌وشاوهی بۆماوهیی)

~ syphilis   زهري وراثي   فهره‌نگیی بۆماوهیی

heredity: وراثة: بۆماوه:

identical ~   وراثة متماثلة   بۆماوهیی وک یک
- بۆماوهیی لیکچو (چۆنیهک)

herpes: عُقبول: تامیسک:

~ facialis   عُقبول الوجه- عُقبول وجهي   تامیسکی روو

~ fibrillis   عُقبول ليفي   تامیسکی ریشالی

~ labialis   عُقبول الشفة   تامیسکی لیتو

~, recurrent   عُقبول ناکس   تامیسکی دوباره‌وه‌بوو

~ simplex   - عُقبول متكرر   - تامیسکی سه‌ره‌ه‌تداده

~ zoster   عُقبول بسيط .   نامیسکی ساده

~   عُقبول المنطقة   تامیسکی ده‌ماریی ناوچه
(گرمژکی ناوچه ده‌مار)

herpetic: عُقبولي: تامیسکی:

~ gingivitis   التهاب اللثة العُقبولي   پورکه هه‌وی تامیسکی

~   - هه‌وی پورکی تامیسکی

~ gingivostomatitis   التهاب الفم واللثة العُقبولي   دهم و پورکه هه‌وی تامیسکی

~ stomatitis   التهاب الفم القُبولي   دهم هه‌وی تامیسکی

herpetiform   عُقبولي الشكل   تامیسکی شینو

~   - له شینو تامیسک

Hertwig's epithelial   غُمد جذر هرتفیح البشري   قارغی رده‌گی هیرتفیحی روو

root sheath (Hertwig: 1849-1922 german   پۆشه‌خانه‌یی

anatomist)

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hetero-	بادئة تعني:	پيشگر به مانای:
	غير متجانس - مختلف	جياراز - نالينكچو - ناچونيه ك
	- متخالف - مغاير - مُتَوَع	- جؤراوجؤر - گؤرؤرؤ
heterocellular	مختلف الخلايا	ناچونيه كه خانه
heterodont	منوع الاسنان (ذو اسنان مختلفة)	ناچونيه كه دان
heterogenous	تولد متخالف - تكوُن مختلف	دروستبونى نالينكچو
		- پينكهاتنى نالينكچو
heterograft	طعم متخالف (الزراع من زمرة الاخرى)	موتوربهى جياراز (نالينكچو) (پواندن له كؤمه لينكوره بؤ هي دى)
heteroplasia	تصنع (تشكل) متخالف	دروستبون (پينكهاتن) ي جياراز
heteroprosopus	مسخ بوجهين	نالينكچونى دوو پووى - نالينكچونى دوو لايى
heterostomy	فم متخالف (عدم تناظر فموى)	دهمى جياراز (ناچونيه كى دهيمى)
heterotherapy	معالجة متخالفه	چاره سه ركردنى جياراز
heterotopic	في موضع مغاير	له شويتتيكى گؤرؤرؤ
heterotrophic	مختلف التغذية	خؤراكيى جياراز
hex-, hex-	بادئة تعني: ستة	پيشگر به مانای: شش
hiatal	نسبة للفتحة أو الشفْر	دهرجهى
hiatus:	فتحة - شفر:	دهرجه:
buccal ~	فتحة فموية	دهرجهى دهيمى
hiccup = hiccup = hiccup	فؤاق	نزگهه
high:	مرتفع - عال:	بهرز - بهرزى - بالا
~ blood pressure	ضغط دم مرتفع	بهرزى پهستانى خوئين
~ blood urea	بؤلة دم مرتفعة (ارتفاع نسبة اليوتقني الدم)	بهرزى رپؤهى يوريا له خوئيندا
~ fusing porcelain	خؤف مرتفع حرارة الذربان	چينى توارد به پلهى گهرمى

بهرز

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ point	نقطه مرتفعة	خال (پیت) ای بهرز
~ pressure	ضغط عال	به‌رزه په‌ستان
~ pressure sterilization	تَعْقِيم بِالضَّطِّ الْعَالِي	پاک‌کردن به په‌ستانی بهرز
~ speed	عالي السرعة	خیرایی بهرز (زور خیرا)
~ surface	سَطْح مرتفع	رودبه‌ری بهرز
Highmore:	خیمور:	هیگمور (ناری تونیکاری زائینکی
= (antrum)		نینگلیریویه)
		= بزشایی
antrum of ~	خوف خیمور (الجیب الفکي)	بزشایی (گیرفان) ای شه‌ویلگی
highmoritis	التهاب جوف خیمور (التهاب الجیب الفکي)	هدوی گیرفانی شه‌ویلگی
high- speed	عالي السرعة	خیرایی بهرز- زور خیرا
hilar	سُرِّي- تقيري	کونوچکهای
hillocks	تلال	گرده‌کان
hilum= hilus	سُرَّة- تقير	کونوچکه
hinge:	بکرة- رزّة:	خونخلوکه - خلزکه:
~ bow	قوس بکریة (ذات بکرة)	که‌رانه‌ی خلزکه‌دار
~ movement	حرکت بکریة- حرکت رزّة	جروته‌ی خلزکه‌یی
~ position	وضع بکري	باری خلزکه
hip	ررک	کلوت
hirschfeld:	هرشفلد	هرشفلد
~ canal	قناة هرشفلد	که‌نالی هرشفلد
~ nerve	عصب هرشفلد	ده‌ماری هرشفلد
hirudiniasis	تَضَخُّرُ بِالْعَلَقِ (انتان الفم	تشدنه‌ی دهم و بزوری هده‌ناسه‌ی
=infection by leech	والطرق التنفسية العليا بالعلق)	سه‌رودبه‌ زردور
histamine	هستامین	هستامین
histio- , histo-	بادنة تعني: نسيج- نسيجي	پیشگر به‌مانای: شانه- شانه‌یی
histoblast	كُرْبَة ناسجة	گوچکهای شانه‌دروستکه‌ر
		- گوچکهای (دایکه‌شانه)
		شانه‌زی

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

histochemistry	کیمیا، نسیجیة	کیمیای شانه‌یی
histocyte= histoblast	خلیة ناسجة = کُرْبَة نسیجیة	خانه‌ی شانه زئی
histodifferentiation	تفریق نسیجی	جیاکردنه‌وی شانه‌یی
histogenesis	تَشْج - تَكْوُن النُّجج	به‌شانه‌بوون - دروستبوونی شانه‌گان
histologic = <i>histological</i>	نَسْجی - نسیجی	شانه‌یی
histology = <i>microanatomy</i>	عِلْم النُّجج = التشریح الدقیق	شانه‌زانی = تونیکاریی وررد
histopathologic(al)	مَرَضی نسیجی	نه‌خوژی شانه‌یی
histopathology:	علم امراض النُّجج (باتولوجیا الانسجة):	زانستی نه‌خوژی شانه‌یی (شانه نه‌خوژی زانیی):
gingivitis ~	باطولوجیا التهاب اللثة	شانه نه‌خوژی زانیی پوروکه‌سز
histoplasma	هیولُی نسیجیة	ماده‌وی سهرتایی شانه‌یی
histoplasmosis	داء هیولِی النسیجیة	دردی سهره‌تاشانه‌یی
history:	تأریخ - سیرة:	میتروو - ریزه‌وی:
case ~	تأریخ الحالة	میترووی بار - ریزه‌وی بار
dental ~	التأریخ السنّی	میترووی ددانی
medical ~	التأریخ الطبی	میترووی پزشکی
past dental ~	التأریخ السنّی السابق	میترووی ددانی پیشو
patient's ~	سیرة المریض	ریزه‌وی نه‌خوژ
taking ~	مساءلة المریض - أخذ المشاهدة	ره‌گرتن‌پوروو دار
hoarseness	بُحّة	گرپوون
hodgkin's disease	داء هود شکین	دردی هودچکین
hoe:	قَدُوم (نوع فی الازامیل يستعمل فی تحضیر الحفر):	هور (نه‌سکه‌نه‌یه‌کی بچوروکه بو رینکخستنی چالی ددان به‌کاردیت):
periodontal ~	قَدُوم النُّجج الداعمة (تستعمل الازالة القلح و خلافة)	هوری دهری ددان (بولابردنی کلس به‌کاردیت)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

holder:	حامل - مِسْكَ (اداة حاملة):	هلگر - گیره:
broach ~	حامل الابرة (في معالجات الاقنية)	هلگری دهرزی (له چاره‌سهری ریشهی دداندا)
cotton wool ~	حامل القطن (علبة القطن)	هلگری لوزکه
dental floss ~	حامل الحیظ السنی	هلگری دهرزی ددان
matrix band ~	حامل شریط المسندة	هلگری شریطی پشتک هلگری شریطی قالب (نارکار)
mercury ~	رعا، الزئبق	دهفری جیوه
napkin ~	حامل الفوطة	هلگری سه‌ریوش
needle ~	حاصل الابرة (ابرة الحقن)	هلگری دهرزی (دهری لیدان)
root canal instrument ~	حاصل اداة معالجة الاقنية	هلگری نامرازى كه نالی روك
rubber dam ~	حامل حاجز المطاط	هلگری به‌رسته‌سى لاستیكى
holding:	حمل - إمساك - مسك:	هلگرتن - گرتن:
instrument ~	مسكة الاداة	گرتنى نامراز
hollow	أجوف - مجوف - تجويف	بوش - ناربوش - بوشایی
homalocephalous	مُنطَح الرأس	سه‌ریان - سه‌ریك
homalouranus	مسطح الخنك (ذو قوس حنكية مسطحة بشدة)	چه‌نه (چه‌ناگه) پان (كه وانه چه‌ناگه‌ى زورپان)
home- care	عناية بيئية	چاردينرى ماله‌ره
homeo-, homo-, homoeo-, homoio-	بادئة تعني: متماثل - متجانس - متشابه	پيشگر به‌مانای: ووك بهك - چونیهك - هاروشیوه
Homeodont = <i>homodont</i> = <i>homeodont</i>	متشابه الاسنان	ددان جونیهك - چونیهكى ددانه‌كان - هاروشیوهی ددانه‌كان
homogeneous	مُتَمَثل - متجانس	وه‌كیهك - چونیهك
homograft	طعم مُتجانس (الزرع من نفس الزُمرَة)	موتوریه‌ى چونیهك (چاندن له هم‌مان جور)
homologous	مُشاكِل - مُتَمَثل التركيب - متجانس التركيب	هاروشیوه - هارچوون پینك هاتوو
homology	مُتَمَثلَة - تجانس	له‌به‌كچوونى - چونیه‌كى

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hood:	۱- غطاء، ۲- قُبْعَة - قَلَسُورَة:	۱- قه‌پاغ (سرقاپ) ۲- شه‌پقه - کلار:
crown, ~	تاج ذر غطاء،	تاجی قه‌پاغدار
tooth ~	قَلَسُورَة السِّنِّ	کلاری ددان
hopeless:	۱- یانس - عَضال ۲- میؤس منه:	۱- بی هیوا - بی نومیند ۲- بی چاره‌سەر - له‌ده‌ستچوو:
~ teeth	اسنان میؤسه	ددانه له‌ده‌ستچووکان
horizontal	أَفْقِي:	ناسویی:
~ group	مجموعه أفقية - فنة أفقية (من الالیاف الرباطية)	کومه‌له‌ی ناسویی (له‌ ریشاله به‌سته‌ره‌کانی ددان)
~ over bite	تراکب العضة الافقی (دفتن: تجارز أفقی)	گه‌ستنی سه‌ریه‌کی ناسویی
~ over lap	تجارز أفقی	زیاده‌ده‌ی ناسویی (دووویی)
= over jet		ناسویی نیوان نوکی ددانی سه‌رووو خواروو)
~ plate	صفحة افقية	ده‌پ (ته‌به‌ق) ی ناسویی
~ surfaces	سطوح أفقية	رووه ناسویی‌ه‌کان
hormone	هُرمون - خَلَط (جمعها أخلط)	هورمۆن
horn:	قَرْن:	قوچ - شاخ:
pulp ~	قَرْن اللب	قوچی کوزک
horny:	قَرْنِي:	قوچی:
~ scales	حراشف قرنية	پوله‌که قوچی‌ه‌کان
horseshoe	خَنَورَة - نَعْل الحِصان	نال (نالی نه‌سپ)
hospital:	مَسْتَشْفَى - مَشْفَى:	نه‌خوشخانه:
dental ~	مَسْتَشْفَى اسنان	نه‌خوشخانه‌ی ددان
hot:	حَارَّ - ساخِن:	گه‌رم:
~ air	هواء حارَّ	هه‌وای گه‌رم
~ air syringe	محقنة الهواء الحار	سرنجی هه‌وای گه‌رم
~ air sterilization	تعقيم بالهوا الحار	پاکژیی به‌هه‌وای گه‌رم
~ water	ماء ساخن	ناری گه‌رم
~ water rinses	غسولات الماء الساخن	تیوه‌ده‌ده‌ی ناری گه‌رم

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Howship's lacunae	فجوات هوشیب (فی العظم)	بوشایه کانی هوشیب (له نیتکدا)
human	بشری - انسانی	ناده میزادی
humectant	۱- مرطّب ۲- ترطیب	۱- شیندارکەر ۲- شیندارکردن
Hunter- Schreger bands	شرائط هنتو - شریفو	شریته کانی هینتو - شریفو
Hutchinson's incisors	قواطع هاتشنسون	بربری هاتشنسون
hyaline:	زجاجی:	شوشه‌یی:
~ cartilage	غضروف زجاجی	گرگراگی شوشه‌یی
hyaloid	زجاجی الشکل - شبه الزجاج	شوشه شیشه - له شیشه‌ی شوشه
hydrargyrum = mercury	زئبق	جیوه
hydration	(اتحاد کیمیائی بین الماء و مادة اخرى)	یه کگرتنی کیمیایی له نیوان نار و ماده‌ی تردا)
hydro -	بادنة تعني: ماء	پینشگره مانایی: نار
hydrochloric	خمنض کلور الماء	ترشی کلوری نار
hydrocolloid:	غروي مائي (من مواد الطبعات السنية):	ملی ناریی (بو قالبگرتنی ددان):
irreversible	غروي مائي غير عكوس (غير قابل للعكس من حالة الى حالة)	ملی نارویی نه گه‌راوه (که به‌ستی ناگه‌رتتیره بو باری پینشوو)
reversible	غروي مائي عكوس (قابل للعكس من حالة الى حالة)	ملی ناروی گه‌راوه (که به‌ستی نه گه‌رتتیره بو باری نارویی)
hydrocyst	کیس مائي	توره‌که‌ی نارویی
hydro- flo technique	أسلوب الرخض المائي (اسلوب يعتمد علي غسل حفرة السن اثناء تحضيرها بما، فاطر جار)	شینواری نار پرژاندن (شینواری که بو شتی چالی ددان له کاتی ناماده‌کردندا به ناروی شیره‌تینی به‌رده‌وام)
hydrogen:	مولد الماء - هیدروجن:	نار پینکهنین - هایدروجین:

H

~ peroxide	ارل ارکسید الهیدروجن (الماء الأوكسجين)	یه کهم نؤکسیدی هیدروجن (ناری نوکسجن)
hydroglossa =ranula	لسان مانی = ورم حنطدعی	زمانی ناری = لوری بزقیی
hydrolysis	بلمه (احلال ار تحلیل) بالماء	شیکردنره به ناری
hydropic	حنی - استسقانی	ناری به نگی
hydrostomia	سیلان مانی فموی (سیلان اللعاب الدائم فی الفم)	رژانی ناری دم (لیک رژانی به ردوامی دم)
hydrus	مانی - تحوی الماء	ناری - ناری تیدایه
hygieist= hygienist	احضانی بالصحة	پسپوری ته ندروستیی
Hygiene:	صحة:	ته ندروستیی:
dental ~	صحة سنية	ته ندروستیی ددانیی - ددان دروستیی
oral ~	صحة الفم - صحة فموية	ته ندروستیی دم
poor ~	صحة سيئة	ته ندروستیی (خراب) به د
hygienic hygienist= hygieist	صحي	ته ندروست
hygro-	بادنة تعني: رطوبة	پیشگر به مانای: شی
hygroma	ورم رطب (ورم کیسی زلالی)	لوری شیدار (لوری توره که یی پرژتییی) لوری شیدار
hygrosopic	شرة للماء - رطوبي	شیداری - شینگیر
hygrostomia	سیلان رطب فموی (سیلان اللعاب المزمن)	لیک رژانی ده می کوزینه
hyo-	بادنة تعني: لامی (نسبة للعظم اللامي)	پیشگر به مانای: لامی (به یوهند به تیسکی لام شیه)
hyobasioglossus	لسانی قاعدي لامی	زمانی بنکدی لامی
hyoepiglottic	لهاتی لامی	زمانه بچکوله یی لامی
nyoglossal	لسانی لامی	زمانی لامی
hyoglossus muscle	العضلة اللسانية اللامية	ماسولکه ی زمانی لامی
hyoid:	لامی:	لامی - لام شیه:

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

~ arch	قوس لامیه	کهوانه‌ی لامی
~ artery	شریان لامی	خوینبهری لامی
~ bone	عظم لامی	تیسکی لامی
hyomandibular	فگی لامی	شویلگهی لامی
hypalgesia= <i>hypalgia</i>	نقص حسّ الألم	کم هستی نازار
Hypalgesic = <i>hypalgetic</i>	قلیل الألم- مؤلم قليلاً	کم نازار- توزیک به نازار
hypanisognathism	تباين اسنان الفكین (الاسنان العلویة اوسع من السفلیة)	ناچونیه کی ددانه کانی هردوروشویلگه
hyper-	بادئة تعني: فرط- زیادة	پانتره لهوانه‌ی خوارو پیشگر به مانای: پتر- زوری- زیده-فره
hyperacute	مُفرط الحدة	تیزتر- زیده‌تیز- زور تیزی
hyperaemia:	تبیح (زیادة دمویة تودی الی احتقان المنطقة):	زورخونی (زور خوینی له نارچه په کدا نه بیته هوی خوینتیزان وشینبونهدی):
~ of the pulp	تبیح اللب (احتقان اللب)	خوین تیزانی کرۆک
hyperalgesia	فرط حسّ الألم	فره هستیاری نازار
hyperalgesic = <i>hyperalgetic</i>	مفرط الحسّ بالألم	فره هستیاری به نازار
hyperalgia	فرط الألم	فره نازار
hyperbrachycephalic	مُفرط قصر الرأس	زورسه رکورتی
hypercalcemia	فرط کلس الدم	فره کلسی خوین
hypercalciuria	فرط کلس البول	فره کلسی میز
hypercementosis:	تضخم ملاطی -فرط الملاطیة	زلبوونی چیمه‌نتوی -فره چیمه‌نتوی
generalized ~	(زیادة نمو الملاط): فرط الملاطیة المعم	(فره گه‌شهی چیمه‌نتو): فره چیمه‌نتو بونی گشتی - فره چیمه‌نتو بونی بلاو

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hyperchromia	فرط الاصبغة	فره په‌نگی
hyperdontia	فرط الاسنان	فره‌دانی
= hyperdontogeny	(زيادة عدد الاسنان في الفم)	زذری ژماره‌ی ددانه‌کانی نارده‌م
= hyperodontogeny	فرط الاتغار	- فره‌ددان ده‌رکردن
Hyperemia		
= hyperaemia		
hyperesthesia	فُرط الحس	فره هه‌ستی
hyperfunction	فُرط الوظيفة	فره فدرمانیی
hypergeusia	فُرط حس الذوق	فره هه‌ستی تامکردن - فره‌هه‌ستی چیژ
hyperglycemia	زيادة سكر الدم	به‌رزی شه‌کری خوین (زۆربوونی ریژهی شه‌کر له خویندا)
hyergonadism	فرط افراز الغدة التناسلية	فره‌رژانی توخمه‌ رژینه‌کان
hyperhidrosis	فُرط التعرق	فره ناره‌قیی (زۆر ناره‌فکردن)
hyperkeratosis linguae	فُرط تقرن اللسان	زمانی ره‌ش
= black tongue	= اللسان الاسود	
hypernephroma:	وَزْم كَلَوِي مُفْرَط:	فره‌لووی گورچیله:
metastatic ~	ورم كلوي مفراط مُنشَر	فره‌لووی بلاوی گورچیله
hyperodontogeny	فرط تخَلق الاسنان	بینکها‌تسی ژماره‌ی زذری ددانه‌کان (فره‌دروستی‌بوئی ددانه‌کان)
hyperorthognathy	مفراط إستقامة الفك	زیده‌پرتکی شه‌ویلگه - شه‌ویلگه‌ی زذر راست
hyperostosis	فُرط نمو العظم	فره نینسکه‌ گه‌شه
= exostosis	= عَرَن (تورم عظمي خارجي)	- چوکل‌هی نینسک (لووی نینسکیی ده‌ره‌کیی)
hyperparathyroidism	فُرط نشاط نظائر الدرق	فره‌چالاک‌ی لا مله‌ قورته‌ رژین

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hyperpituitarism	فرط نشاط الغدة النخامية	فره چالاکي ژير ميتشکه رژين
hyperplasia:	تَنْسُجٌ - فرط التصنع - فرط التكوّن:	به‌شانه‌بوون - فره دروستبوون - فره پيکھاتن:
denture irritation ~	تَنْسُجٌ بتخریش الجهاز السني (طقم الاسنان)	به‌شانه‌بوون (فره شانه دروستبوون) به‌روشاندنې تاقي ددان به‌شانه‌بوون به‌ره‌رگرتني دايلاتين {بؤفي (په‌رکه‌م) به‌کارديت}
dilantinal ~	تَنْسُجٌ بتناول الدايلاتين (دوا، يستعمل للصرع)	به‌شانه‌بوون به‌سپي‌جووني خوين به‌شانه‌بوون مه‌لاشروي مه‌يله‌بي
gingival ~	تَنْسُجٌ لثوي	به‌شانه‌بوون شيره‌به‌نجه‌بي
leukemic ~	تَنْسُجٌ بابيضاض الدم	روروشې گه‌ندلځ
papillary palate ~	تَنْسُجٌ المنك الغليبي	به‌شانه‌بوون کړځک - فره کړځک زلبوون
pseudoepithellomatous ~	تَنْسُجٌ سرطانى بشروي کاذب	فره دروستبوونى گروي نينسکي شه‌ويلگه‌ي خوارووي په‌ک لابي
pulpal ~	تَنْسُجٌ لثي - فرط ضخامة اللب	به‌شانه‌بوون - زور دروستبوون - فره پيکھيتان
unilateral condylar process ~	فرط تصنع الناقى، اللقمي وحيد الجانب	فره ليکي (ده‌رکردني ليکي زور) فره هه‌سپيکرن
hyperplastic	مُتَنْسُجٌ - مُفْرَطُ التصنع - مفرط التشكّل	فره ليکي (ده‌رکردني ليکي زور)
hyperptyalism = <i>hypersalivation</i> = <i>hypersialosis</i>	فرط التعليب (فرط افراز اللعاب)	
hypersensibility = <i>hypersensitiveness</i>	فرط الحسّ - فرط الاحساس	
hypersensitivity:	فرط الحساسية:	فره ستياړي:
drug ~	فرط الحساسية الدوائية	فره ستياړي ده‌رماني
antibiotics ~	فرط التحسّ لمضادات الحيوية	زور به‌هه‌ستياړبوون به‌ده‌زه زينده‌کان

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hypersialosis	فرط افراز اللعاب	فره‌لیک ددر کردن (فره‌لیکی)
hypertelorism	فَرْطُ البُعْد (مسافة طويلة غير طبيعية بين جزئين أو عضوين)	زذری ماوه - فره‌ماوه‌یی (دریژی ماوه‌ی نانا‌سای له نیتوان دووبه‌ش یان دوو نه‌ندا‌مدا)
hypertenseness: muscle ~	فَرْطُ التَوَثُّرُ:	فره‌گرژبوون - زذر کرژبوون:
hypertension:	فَرْطُ التَوَثُّرُ العَضَلِي	فره‌گرژبوونی ماسولکه
arterial ~	ارتفاع فرط الضغط الشرياني	به‌رزی په‌ستان - به‌رزی فشار
hypertensive	مُفْرَطُ الضَّغْطِ	- زذر گرژبوون:
hyperthyroidism	فرط نشاط الدرق (فرط نشاط الغدة الدرقية)	به‌رزی په‌ستانی خوینبه‌ریی فره په‌ستان
hypertrichosis	هلاب (فرط الشعر)	فره مووی - مووایی (زذر موو لیتهاتن) - موواریی
hypertrophic: ~ gingivitis	متضخم - ضخامي:	هه‌لئاوسان - زلبوو - زلبوویی:
hypnodontia = hypnodontics	التهاب اللثة الضخامي	پووکه هه‌وی هه‌لئاوسار
	علم التنويم المغناطيسي	زانستی خه‌ولینخستی
	السني	موکنا‌تییسی ددانیی
	(مبحث التنويم السني)	(تویژینه‌وه‌ی خه‌و لینگستی ددانیی)
hypnosis	تنويم مغناطيسي	خه‌ولینخستی
	- نوم مُفْتَعَلُ	موگنا‌تییسی (خه‌واندن)
		- کاری خه‌ولینخستن (به‌خه‌و هیتان)
hypnotherapy	مداواة بالتنويم	چاره‌سه‌ر به‌خه‌واندن
hypnotic	١- مُنَوِّم (دواء منوم)	١- خه‌ولینخه‌ر (ده‌رمانی خه‌واندن)
	٢- تنویمی (نسبة للتنويم)	٢- په‌بووند به‌خه‌واندنه‌ره
hypnotism	تنويم - تنويم مُفْتَعَلُ	خه‌واندن - خه‌واندنی دروستکراو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hypo -	بادنة تعني: ١- نقص ٢- تحت	پينشگر به ماناي: ١- كه ميبى (كه متر له ناساي) ٢- ژير- خوار ناساي
hypoalgnesia	نقص حس الام	كه ميبى هستى نازار (كه م هست به نازار كردن)
hypobrachial	تحت الفلصمي	ژير په په كه ميبى در كاوي
hypocalcification	نقص التكلس	كه ميبى به كلسبون
hypochromia	نقص الصباغ -نقص خضاب الدم -شعوب دموى	كه ميرهنگى - ردهنگ زهردى خونى
hypocondylar	تحت اللقمة (لقمة الفك الاسفل)	ژير نيسكه گرنى شه ويلگه خوارو
hypocone	الحدبة الوحشية الحنكية للرحى العلوية	تيژايى (كه سپى) دواوى لاي مه لاشوى خرينه ميه سهررو - (كه سپى نرم) ميه سهررو
hypoconid	الحدبة الوحشية الدهليزية للرحى السفلية	تيژايى (كه سپى) دواوى ديوى نار دالائى خرينه ميه خوارو = (كه سپى نرم) ميه خوارو
hypoconule = cusp of carabelli	الحدبة الخامسة الوحشية للرحى العلوية (حدبة كارابلى)	تيژايى (كه سپى) پينجه ميه دواوى خرينه ميه سهررو (كه سپى كارابىلى)
hypoconulid	الحدبة الخامسة الوحشية للرحى السفلية	كه سپى پينجه ميه دواوى خرينه ميه خوارو
hypocrine	نقص الإفراز الداخلي	كه ميبى دهه كرده ميه ناوه كه ميبى (كه ميبى كويژه گلانده كان)
hypodermic:	تحت الجلد:	ژير پينست:
~ needle	ابرة تحت الجلد	دهوزى ژير پينست
~ syringe	محقنة تحت الجلد	سرنجى ژير پينست
hypodontia	نقص الاسنان (نقص ظهور الاسنان)	كه ميبى ددانه كان (كه ميبى ددان دهه كردن)

H

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hypoesthesia	نقص الحسّ	که میی هست - کم هست کردن
hypofunction	نقص الوظيفة	ستی فرمان (کم فرمانی)
hypogenesis	نقص النمو - نقص التطور	که میی گه‌شه کردن - که میی برودان
hypogeusia	نقص حسّ اللّوق	که میی هستی چیز کردن
hypoglandular	قصور غدّي	که موکوری رژینی
hypoglossal:	تحت اللسان:	ژیر زمانی:
~ canal	قناة تحت اللسانية	ریزه (که نال)ی ژیر زمانی
~ glands	غُدّة تحت اللسانية	رژینه کانی ژیر زمانی
~ nerve	عَصَب تحت اللسان	ده‌ماری ژیر زمانی
hypoglossiadenitis	التهاب الغُدّة تحت اللسان	هو (سزای) رژینه کانی ژیر زمان
hypoglossitis	التهاب لجام اللسان	هو (سزای) ده‌زوله‌ی زمان (هوی لغاوی ژیر زمان)
hypoglycemia	نقص سُکر الدم	که مشه کری خوین
hypogonadism	نقص افراز الغدد التناسلية	که ومدردانی توخه رژینه کان
hypomania	جنون خفيف - مسّ خفيف	که م شیتی - سو که شیت
hypomicrognathia	دقیق الفك (صغیر الفك جداً)	شه ویلگه ووردی (شه ویلگه‌ی زور بچوک)
hypomineralization:	نقص التَمَعُدّن (انخفاض نسبة الإملاح المعدنية):	که م به کانز ابون (دابه زینی ریزه‌ی خوی کانز ایبه کان):
~ of the enamel	نقص تمعدن المیناء	که م به کانز ابونی مینا
hypo-ostosis	نقص التعمّم	ناته‌واری به نینسک بون
hypoparathyroidism	- نقص نمو العظم	- که می گه‌شه‌ی نینسک
hypopharynx	قُصور نظائر الدرق	که میی لامله قورته رژین
hypophosphatemia	تحت البلعوم	ژیر گه‌روو
hypophyseal	نقص فوسفات الدم	که میی فوسفه‌یتی خوین
hypophysis	جسمي نخامي (نسبة لجسم الغدة النخامية)	به یوند به‌ته‌نی ژیر می‌شکه رژینه‌ره
	غُدّة نخامية	ژیر می‌شکه رژین

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

hypopituitarism	قصور النخامي قصور افراز الغدة النخامية	که مه دهردانی ژنر میشکه رژین
hypoplasia:	نقص التصنع - نقص التشكل:	که میی دروستبونون - که میی ینکھاتن:
congenital syphilitic ~	نقص التصنع الزهري الولادي	که میی دروستبونونی فھرہ‌نگیی زگماکیی
deciduous dentition	نقص التصنع الاسنان اللبنی	که میی له دروستبونونی ددانه شریه کان
dental ~	نقص التصنع السني	که میی دروستبونونی ددانیی
enamel ~	نقص تصنع المينا.	که میی دروستبونونی مینا
exanthemata ~	نقص التصنع الطفحي	ناتہ‌واری دروستبونونی پهلہ‌یی
florosis ~	نقص التصنع في الانسمام الفلوري	که میی دروستبونون له به‌ژہ‌ه‌راری بوونی فلورایدا
heredity ~	نقص التصنع الوراثي	که میی دروستیبونونی بز ماوہیی
permanent dentition ~	نقص التصنع الاسنان الدائم	که میی دروستبونونی ددانه ہدیشہ‌یہ کان
vitamin deficiency ~	نقص التصنع في الفوز الفيتامینی	که میی دروستبونون له که میی قیٹامینہ کاندان
hypoplastic	ناقص التصنع - ناقص التشكل	کہم دروستبونون - کہم ینکھینتراو
hypoptyalism = xerostomia	نقص التعليل (نقص افراز اللعاب = جفاف الفم)	کہم لیکیی (کہ میی درگردنی لیک = دەم و شکیی)
hyporeaction	نقص التفاعل - قلة التفاعل	ناتہ‌واری کارلینک - کہ میی کارلینک
hyporeactive	ناقص التفاعل - قليل التفاعل	ناتہ‌وار کارلینک - کہم کارلینک
hyposalivation	نقص الإلحاح (قلة افراز اللعاب)	کہ میی لیک دهردان
hyposensitive	ناقص الحس - قليل الحس	کہم ہدستیار

H	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
hyposiagonarthritis	التهاب المفصل الفكی الصدغي	هه‌وی جومگدی شه‌ویلگه‌یی لاجانگه‌یی
hyposialadenitis	التهاب الغدة اللعابية	هه‌وی لیکه برژین
hyposialosis	نقص إفراز اللعاب	که‌می لیک ده‌ردان
hypostasis	۱- رسوب ۲- رکود	۱- نیشتن ۲- وه‌ستاری
hypostatic	۱- رسوبی- راسب ۲- رُکودی- راکد	۱- نیشترو ۲- سره‌وتوو- په‌نگ خوادوو
hypostomatous	سُفلي (تحتی) الفم- ذو فم سفلي	دهم ژیره- دهم له‌بنه
hypostosis	نقص التعمُّم (نقص نمو العظم)	ناته‌واویی به‌نیسکبون (ناته‌واویی گه‌شی نیسک)
hypotelorism	نقص البعد- قصر المسافة	که‌می دریتزایی - کورتیی ماهه
hypotension	هبوط التوتُّر- انخفاض الضغط	که‌می گرژببون - نزمی (دابه‌زیی) په‌ستان
hypotensive	ذو ضغط منخفض	په‌ستان (فشار) نزم
hypothermal	ناقص الحرارة	که‌می گه‌رمیی
hypothesis	فرضیة (نظریة ینقصها الاثبات)	گریمانه (بیردووز بی سه‌ماندن)
hypothyroidism	قصور الدرق	که‌می مله قورته برژین
hypotonia	۱- ناقص المقویة ۲- ناقص التوتُّر ۳- ناقص الضغط	۱- که‌می به‌هیتز که‌ر ۲- که‌م گرژیی ۳- که‌می په‌ستانی
hypsibrachycephalic	الخلولي (علم السوائل) ذو رأس عریض مُرتفع	گیراوه‌یی (زانستی شله‌کان) سه‌ریانی به‌رز
hypsicephalic	طویل الرأس	سه‌ردریژ
hypsistaphylic	ذو حنك ضیق مرتفع	شه‌ویلگه ته‌سکی به‌رز
hypocephalous = <i>hypsicephalic</i>	طویل الرأس	سه‌ردریژ

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Hypsodont
= *hypsodont*

hysteria

hysterics

ذو اسنان طویله (طویله)

التیجان قصیرة الجذور)

هزیح- هستیریا

نوب الهمرح- نوب الهمتریا

ددان دریتز (تاج دریتز) ره‌گ

(کورت)

هستیریا- گه‌شکه

نوره هستی- نوره گه‌شکه

iamatology	علم العلاج	زانستی چاردهر- چاره‌سر زانی
iateria	معالجة - مداواة	چاره سرکردن
iaterogenic	علاجي المنشأ	چاره سرچاره
Ice:	ثلج - جليد:	به‌فر - سه‌هزل:
~ bag	كيس الثلج	كيسی به‌فر
= ~ cap	كيس الثلج	توره‌كهی به‌فر
~ compress	رفادة الثلج	به‌ستراوی به‌فر (به‌فر په‌ستران)
ichor	صديد - عشيث	کیم - زورخاو
ichorous	صديدي - عشيثي	کیمی - زورخاوی
ichorrhoea	سيلان صديدي	دهردان (رژان)ی کیمی.
ichorrhemia	انصام الدم الصديدي	ژدهراوی بوونی خوینی کیمی
lchothyosis:	داء البرص الاسرد:	دهردی رده‌سه به‌له‌کی:
~ linguae	داء البرص الاسرد اللساني	دهردی رده‌سه به‌له‌کی زمانی
icterus=jaundice	يرقان	زرددویی
Idea	فكرة	بیژکه
ideal	مثالي	نمونه‌یی
Idem	نفس الشيء (لاتينية)	همان شت (به‌لاتینی)
identical	متشابه- مماثل	چونیه‌ک- لیکچور-هارجور
Idio -	بادئة تعني: ذاتي -من منشأ ذاتي	پیشگر به‌مانای: خو - خوئی -سه‌چاروی خوئی

Idiopathic:	ذاتی المنشأ	خوبه‌خو دروست‌بوو - خوبه‌خو
	-ذاتی الاعتلال	تینکچوو (نه خوشبوو)
		-هزکارنه زانراوو:
~ anaemia	فقر دم ذاتي	که‌م خوینی خوبی
~ apical resorption idiopathy	امتصاص ذروي ذاتي	هه‌لمژینه‌وهی بنی ره‌گی خوبی
	من منشأ ذاتي	له‌خو سه‌رچاره
idiosyncrasy	-اعتلال ذاتي	-نه خوشبوونی خوبی
	استعدادا ذاتی	خو ناماده‌کردن
illness	- تأهب شخصي	- ناماده‌باشی خوبی
illuminated	دا. - علة	دهرد - نه خوشی - عیله‌ت
illumination	مضاء - منار	روونا‌اککراره - روشن‌کراه
	إضاءة	روونا‌اککرده‌وه
illuminator:	- إنارة	- روشن‌کردنه‌وه
	مضي-	روونا‌اککه‌وه‌وه
Fiber optic ~ mirror~ image imaginary	(جهاز الاضاءة) - منار:	(نامیری روونا‌اککرده‌وه):
	مثار الليف الضوئي	ویشالی روشن‌کراه‌وهی روونا‌کی
	منار المرآة	روشن‌کراه‌وهی ناوینه
	صورة	شینوه - نیگار - وینه
	وهي تخيالي	نه‌ندیشه‌یی
imbalance	-تخيلي	-خه‌بائی
imbalanced	لاتوازن	ناهارسه‌نگی
imbibition	غير متوازن	ناهارسه‌نگ
	تشرّب - إمتصاص	خوسار - پارازابوون
imbrication:		-مژین - هه‌لمژین
~ line	تراکب:	چونه‌سه‌ریه‌ک:
	خط التراكب	هینلی چونه‌سه‌ریه‌ک
	(میزاب مینانی سطحی)	(دوزه هینلی مینایی رووبه‌ری)
	محدوده حواف خطوط	سورده‌اری نیواری هینله‌کانی
imitation	ریترئوسا	ریترئوسا
immature	تقلید - محاكاة	لا‌سایی
	غير ناضج - فج	نه‌گه‌یو - فه‌ریکه

I

immediate:	فوري-مباشر:	یه کهری-ده موده ست -کتویر-راسته وخو:
~ bridge	جسر مباشر	پردی راسته وخو
~ denture	جهاز سني مباشر	ناقمی ددانی راسته وخو
immobilization	-طقم اسنان مباشر	
immune	تشبیت-عدم الحركة	جینگه برون- نه جول
immunifacient	منع-صنع-حصین	به رگر- به تیج-سه خت
	منع	به رگر کهر
	(دوا، منع-ماده ممنعه)	(دهرمانی به رگر کهر) (ماده دی به رگر کهر)
immunity	مناعة-حصانة	به رگری-سه ختی
immunization	تنیع-تحصین	به رگری کردن-تو که کردن -قایم کردن
immuno -	بادنة تعني:	پیشگر به مانای:
	مناعة	به رگری
immunochemistry	کیمیا، المناعة	کیمیای به رگری
immunology	علم المناعة	به رگری زانی (زانستی به رگری)
impact:	صدم -ارتطام- وقع-صدمة	به ریه ککه وتن
	-تأثیر-مخثر- محصر:	-به یه کدایشان - کهرتن -کاریگری تیا گه بو -چه سپان -تیخزان:
~ resistance	مقاومة الصدمات	به رگری به ریه ککه وتن
Impacted:	منحصر -منظمر:	چه سپار- داپوشراو:
~ tooth	سن منظرة	ددانی داپوشراو -ددانی چه سپار
impaction:	انظمار-انحصار	داپوشراوی -چه سپاری -تیا گه برون
canine ~	انظمار الناب	چه سپاری که لبه
dental ~	انظمار سني	چه سپاری ددانی
Food ~	انحصار الطعام	تیا گه بونی خوراک

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

horizontal ~	انظار افقی	چه‌سپاری ناسوی
oblique ~	انظار مانل	چه‌سپاری خوار
		-چه‌سپاری لار
Third molar ~	انظار الرحی الثالثة	چه‌سپاری سیم خرنه
vertical ~	انظار عمودی	چه‌سپاری شاقولنی
		(چه‌سپاری ستونی)
wisdom tooth ~	انظار ضرس العقل	چه‌سپاری خرنی ژنری
imperfect	ناقص -منقوص	کدم -که‌موکوب
	غیر کامل - غیر متقن	-نانه‌وار -نالتیزان
imperfection	نقص -نقصان	کدمی -نانه‌واروی
	-عدم الکمال -عدم الاتقان	-نالتیزانی
imperfectionist	عدم الاتقان	کاری نالتیزانی
	-غیر متقن	-کدمی نالتیزان
imperforate	مسدود -غیر مشقوب	داخراو - بینکون
		-کون نه کراو
imperforation	انسداد -عدم انشقاب	داخراو -کون تینه‌کران
imperious	إجباري -اکراهی	به‌زور -بی‌ویست
impermeable	کتیم	ناگوردر -پیانه‌رو
	-غیر منفذ للسوائل	-ناوردانه‌در -ناونده‌لین
impervious	لانفوذ	ناگوردری -پیانه‌رویی
implant:	۱- یغرز -بزرع	۱- نه بیچنی - نه بیرونی
	۲- زرع -غرز	۲- رواندن -چاندن
	۳- غرزة:	۳- چینراو:
~ denture	جهاز سنی مغرور	تاقمی ددانی چینراو
implantation	غرز -زرع	چاندن -رواندن
	(فعل الزرع)	(کاری رواندن)
impregnate	یشع -یلقح -یشرب	پاراوی نه کات
Impregnation	إشباع -تشریب -تشریب	پاراوی
impression:	طبعة -طبع:	قالب:

alginate ~	طبعة المواد اللدنية (طبعة الجينات)	قالبي ماده نرمه (لاستيكيه) كان -قالبي نه لجنه يت
Cleft palate ~	طبعة المنك المشقوق	قالبي مه لاشو كه لي
complete denture ~	طبعة الجهاز السني الكامل	قالبي تاقمی ددانی ته وار
compound, ~	مركب الطبع	بينكهاتوري قالبگرتن
direct ~	طبعة مباشرة	قالبي راسته وخو
elastic material ~	طبعة المواد المرنة	قالبي ماده جيره كان قالبي ماده كثر كه كان قالبي ماده لاستيكيه كان
Final ~	طبعة نهائية	قالبي دوابی
	طبعة اخيرة	قالبي كوتايی
full mouth ~	طبعة الفم الكاملة	قالبي ددمی ته وار قالبي هه موو ناردم
indirect ~	طبعة غير مباشرة	قالبي ناراسته وخو
lower ~	طبعة سفلية	قالبي خوارو
mandibular ~	طبعة الفك السفلي	قالبي شه ويلگه ی خوارو
materials, ~	مواد الطبع	ماده كانی قالبگرتن -كه ره سه كانی قالبگرتن
maxillary ~	طبعة الفك العلوي	قالبي شه ويلگه ی سه رو
muco static ~	طبعة غير مبدلة	قالبي ناگور (هه مان شيودو قه باردي لينجه پوش)
non - elastic ~	طبعة غير مرنة	قالبي ناچير - قالبي ناكشوك
partial ~	طبعة جزئية	قالبي پارچه بيی
partial denture ~	طبعة الجهاز السني الجزئي	قالبي تاقمی پارچه (قالبي پارچه تاقم)
paste, ~	عجينة الطبع	هه ويری قالبگرتن
plaster, ~	جس الطبعة	گه جي قالبگرتن
preliminary ~	طبعة بدنية	قالبي سه رده تايی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

primary ~	طبعة اولية	قالبی يه که می
rubber base ~	طبعة مطاطية	قالبی لاستیکی
sectional ~	طبعة مجزأة	قالبی بر گدی
Snap ~	طبعة جزئية	قالبی به له بی
	طبعة عاجلة	(قالبی تزیکه بی)
technique, ~	اسلوب الطبعة	شینوازی قالبگرتن
	(اسلوب اخذ الطبعة)	
tray, ~	طابع	قالب پینگر
	(وعاء الطبعة)	(ده فری قالبگرتن)
improper	خاطي،	به هه له - ناشیار
	-غير ملائم	-نا به جی - ناله بار
improved stone	جس حجري عس	که چی به ردینی چاکرار
impure	غير نقي	ناخاوین
in -	بادئة تعني:	پینشگر به سانای:
	١- في -ضمن -داخل	١- له -له نینوان -له نار
	٢- لا -بلا- بدون	٢- نا -بی -به بی
inankyloglossia	عقد اللسان	زمان گیبی
	(عدم قدرة اللسان على	(نه توانینی جولهی زمان)
	الحركة)	
inassimilable	عديم التمثل	نازیند دپال
inborn	خلفي	زگساکي
	(مكون من داخل الرحم)	(دروستیور له ناو مندانداندا)
incapacity	عجز -عدم قدرة	به ککه ورتن - ناتوانایی
	-عدم كفاية	-لیبرانه وه - ناتنه واویی
inception	بداية -ابتداء	ده ستپیکردن -سه رتا
	-استهلال	-دهر که ورتن -هه له اتن
incessant	متوصل -مستمر	به رده رام -به کبینه
	-متصل	-به بیوند

Inch	۱- بوصة - اینش ۲- یدفع او بحرك بصحوبة ربطه	۱- اینچ = ۲.۵۴ سم ۲- پالته‌نی یان نه‌میولتینی به‌گرانی و به‌خاری
incidence:	۱- حدوث - وقوع ۲- ورود:	۱- ورودان - که‌وتن ۲- هاتن:
~ angle	زاویه‌ الورد	گوشه‌ی هاتن
incident	۱- حادث - واقع ۲- وارد	۱- برودار - که‌وتور ۲- هاتور
incineration	ترمید (تحويل الی رماد بواسطة الحرق)	بونبه خوله‌میش (به‌خوله‌میشبورن به‌هوی سوتانه‌ره)
incipient	ابتدائی - بادی،	سه‌ره‌تایی - سه‌ستپیکه‌ر
incisal:	قاطع (نسبة للسطح القاطع)	بره‌ری (په‌یوه‌ند به‌ رو‌به‌ری بره‌پوه‌ده):
~ adjustment	تصحیح قاطع	چا‌کردنی بره‌ر
~ angle	زاویه‌ قاطعة	گوشه‌ی بره‌ر
~ edge	حد قاطع	تیژایی بره‌ر
~ pin	دبوس قاطع	ده‌ری بره‌ر
~ rest	سناد قاطع	پشتکی بره‌ر
~ table	سطح مستوی قاطع	دو‌به‌ری بره‌ر
incision:	۱- قطع ۲- شق:	۱- برین ۲- هه‌لد‌رین:
mucosal ~	شق مخاطی	هه‌لد‌رینی لینه‌جه‌پوش
Incisive:	۱- قاطع - شاق (نسبة للقطع و الشق) ۲- قاطع (نسبة للاسنان القاطعة):	۱- بره‌ر - هه‌لد‌ر (په‌یوه‌ند به برین هه‌لد‌رینه‌ره) ۲- بره‌ر (په‌یوه‌ند به‌ ددانی بره‌ره‌ره):
- canal	قناة قاطعة	ریره‌و (که‌نال‌ای بره‌ر)
~ canal cyst	کیس القناة القاطعة	کیسی که‌نالی بره‌ر
~ foramen	ثقبه قاطعة	کونی بره‌ر
~ fossa	حفرة قاطعة	چالی بره‌ر

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ papilla	حلیمة قاطعة	مه میلیه بره
incisivus labii inferioris	العضلة القاطعة الشفوية السفلية	ماسولکهی برهیی لینی خوارو
incisivus labii superioris	العضلة القاطعة الشفوية العلوية	ماسولکهی برهیی لینی سه رو
incisolabial	شفه قاطع	لینی برهیی
incisolingual	لسانی قاطع	زمانی برهیی
incisopalatal	حنکی قاطع	مه لاشویی برهیی
incisor:	قاطع:	بره:
central ~	قاطع مرکزی (ثنیة)	برهیی چه قی (جوته)
lateral ~	قاطع جانبی (رباعی)	برهیی لایی (چارینه)
inclination:	میل (میل محوری) - انحراف:	لاری (لاری برهیی) - خواری - لادان:
Axial ~	میل محوری	لاری برهیی
condylar guidance ~	میل الدلالة اللقمية	لاری رینهیی گرییی
condylar guide ~	میل الدلیل اللقمی	لاری رینهیی گرییی
lateral condylar ~	میل لقمی جانبی	لاری گرییی لایی
Teeth ~	میل الاسنان	لاری ددانه کان
inclusion	اندماج - دمچ - احتواء - تضمین	(لاری رینهیی ددانه کان) یه کخستن - کردن به یدک - تیدابون - گرتنه خو
incomplete	ناقص - غیرتام	که م - ناتوار
incorporated	متحد - منضم	یه کگرتوو - گرتوتیه خوی (له خوی گرتوه)
increase:	زیادة:	زوری:
occlusal vertical dimension, ~	زیادة البعد العمود الاطبائي	زوری دوری (ماوهی) شاقولی له باری گه ستندا
rest vertical dimension ~	زیادة البعد العمودي في وضع الراحة	زوری دوری شاقولی له باری حه وانه ودها
vertical dimension, ~	زیادة البعد العمودي	زوری دوری (ماوهی) شاقولی

increment	۱- زیاده (في المقدار) تزايد ۲- مقدار كیة	۱- زوری (له بردا) زوریون پت-یون ۲- بر-هه ند
incremental lines:	خطوط التطبق (الفاصلة بين الطبقات):	هینلی بینکدالکان (هینلی جیباکه روهی چینه کان):
Retzius ~ ~ = (striae of Retzius) (Retzius:1842 – 1919 Swedish anatomist= lines marking the success layers of calcification of the tooth enamel)	خطوط رتزیوس	هینله کانی رتزیوس
incretion	إفراز داخلي	دهر کردی ناره کیی
incrustation	۱- تشكل القشرة ۲- قشرة خارجية	۱- دروستیونی سهرتوی ۲- سهرتوی دهره کی
incubation	حضانة	گه شه میکروژب -نشونمای میکروژب له ناوله شدا -کرکه وتن
incubator	حاضنة	کرکه وتگه
incus	عظم السندان (من عظام الاذن)	نینسکوکه ی دهره گایی -نیسکه دهره گای (له نینسکه کانی گوئییه)
indentation	۱- تسنن -ثلم ۲- فجوة -ثلم -أخدود	۱- به ددان بیون-به چو کله بیون ۲- بیوشایی-که لی-درز
indented	۱- مسنن -مثلم ۲- ذر فجوة -ذو أخدود	۱- دداندار-چو کله دار ۲- که لیون-به بیوشایی -درزیو
index:	۱- مؤشر ۲- عدد -علامة ۳- دلیل -مشر ۴- قرینة:	۱- پیشاندهر ۲- ژماره - نیشانه ۳- بدلگه -ناماژه (ناماژه کهر) (ریبه ر) ۴- هه فال-هاروی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cephalic ~	مؤشر رأسی	پیشانداری سه‌ری - ناماژه‌ی سه‌ری
dental ~	مؤشر سنی	پیشانداری دهانی
facial ~	مؤشر وجهی	پیشانداری بوری
finger ~	السبابة	ناماژه‌ی پنجه (دشاره‌سژ)
gnathic ~	مؤشر فکی	پیشانداری شه‌یلمگی
indian hemp	قنب هندی	حه‌شیشه‌ی هندی
indicated	مستطیب - مشار به	کاتهایتو- ناماژه‌ی بیکه‌ر
indication	استطباب	کاتهایتن (بو به کارهینانی دهرمان)
indicator:	-مدلول و علامه مشر- دلیل- مؤشر:	-شوبنه‌وارو نیشانه پیشاندهر- نیشاندهر- دیتهر - ناسه‌روه- به‌لگه- ریبهر:
occlusal ~	مؤشر اطبایی (ورق العوض)	ناماژه‌ی کهری ددان جوتیبون (په‌ری گه‌سن)
indigenous	رطنی- عامی- بلدی (اهلی)	نیشیمانی- گشتی- میلی
indirect:	غیر مباشر:	ناراسته‌رخو:
~ crown technique	اسلوب صناعة التاج غیر المباشر	شینوازی دروستکردنی تاجی ناراسته‌رخو
~ inlay technique	اسلوب صناعة الحشرة المصبوبة غیر المباشرة	شینوازی دروستکردنی پرکرده‌ودی داریژراوی ناراسته‌رخو
~ method	اسلوب غیر مباشر	شینوازی ناراسته‌رخو
~ retainer	مشته غیر مباشرة	جینگیرکهری ناراسته‌رخو
indisposition	توعد - انحراف الصحة	تینکچوونی ته‌ندروستی - لادانی ته‌ندروستی
indissoluble	غیر منحل	ناتواره - نالینکبه‌توره‌شار
indolent	۱- غیر مؤلم ۲- بطی، الشفاء	۱- بی‌نازار ۲- سستی چاکبونه‌وه
induced:	معرض:	هاندراوو:
~ current	تبار محرض (تبار محث)	ته‌زروی هاندراوو

I

indurated	متصلب	یه قیو
induration	تصلب	یه قیوون
industry	صناعة	دروستکردن-پیشه‌سازی
inelastic	غیر مرن	ناجیر - ناکشونک
Inert	عاطل - غیر فعال (خامل)	یه ککه و تورو - ست
inertia	عطالة	یه ککه و تن - ستی
infancy:	طفولة	سارایی
	طفولية (بداة العمر):	- منالئی (ته‌منئی منالئی):
~ ring	حلقة الطفولة	نه لقه‌ی سارایی
	(المخط المحدد لتوقف	(هینلی سنورداری له به کلسیوون
	تکلس میناء السن فی	ره‌ستانی مینای ددان له ته‌منئی
	حوالی الشهر الثاني عشر	مانگی دوانزه‌مه‌مدا)
	من العمر)	
infant	طفل - صغير	منالز - ساوا - به‌چه
	-رضیع	- (شیره‌خوره) - بیچو
infantile (infantine)	طفلي	یه یوه‌نده‌ساوا یا نه‌ه ساوایی
	مختص بالاطفال	شاره‌زا (پسپوز) له منالاندا
infarction	احتشاء	به‌ریشال‌بوون
		(مردنی شانه)
infected:	عفن - متن:	کیم کردو - بزگه‌نبوو
		- ته‌شه‌نه‌بوو - تورو‌شبوو:
~ tooth	سن عفنة	ددانی کیم‌کردو
infection:	انتان - عفونة - خج:	ته‌نینه‌وه - ته‌شه‌کردن
		- کیم‌کردن - بزگه‌نبووون
acute ~	انتان حاد	ته‌نینه‌وه‌ی تیژ
bacterial ~	انتان جرثومي	ته‌نینه‌وه‌ی به‌کتری
		- ته‌نینه‌وه‌ی میکروبی
Bone ~	انتان العظم	ته‌نینه‌وه‌ی نیسک
chronic ~	انتان مزمن	ته‌نینه‌وه‌ی کوزینه
dental ~	انتان سني	ته‌نینه‌وه‌ی ددانی
dento - alveolar ~	انتان سني سخي	ته‌نینه‌وه‌ی ددانی نیسکی دان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ hepatitis	التهاب الكبد الاتاني	ههوی جگه ری ته شه نه بی -جگه رسزی ته نینه وه بی
infective	منق - جمع	ته شه نه بی - درمی
inferior:	سفلی - تحتانی - أسفل:	له خوار - خوارو - له زیر -زیر - خواره کی - زیره کی:
~ alveolar nerve = ~ mandibular nerve	عصب سنخي (سني) سفلي =عصب الفك السفلي	دههاری نیسکی ددانی خوارو -دههاری شه ویلگه ی خوارو
~ dental block	تخدير حاجز (ناحيوي) سني سفلي	بهنج (سرکردن) ی بلوکی ددانی خواروه
~ dental canal	قناة سنية سفلية	که نال (ریزه) ی ددانی خوارو
~ sagital sinus	جيب سهمي سفلي	گیرفانی تیری خوارو
inferolateral	جانبی سفلي	لای خوارویی
inferomedian	متوسط سفلي	ناوه ند خوارویی
inferoposterior	خلفی سفلي	پشته وه بی خوارویی
infestation	احتشاح	داگیر کردن
infiltrate	۱- رشح ۲- یرشح ۳- رشاحة	۱- نه بیالیوی ۲- ده پالیوی ۳- پالوته
Infiltration:	ارتشاح-تشریب -تسرب-انشار:	پالوتن -ته نینه ره:
~ anaesthesia	تخدير بالارتشاح	بهنج کردن (سرکردن) به پالوتن
Inflammation:	التهاب:	سز: هه (هه و کردن) (گرگرتن):
acute ~	التهاب حاد	سز (هه و) ی تیژ
chronic ~	التهاب مزمن	سز (هه و) ی کونینه سز (هه و) ی دریزخایه ن
gingival ~ =gingivitis	التهاب اللثة	پوکه سز (هه و) ی پووک
local ~	التهاب موضعي	سزی جینگه بی
periapical ~	التهاب ما حول الذرة (ذرة السن)	سزی ده وری به ری بنی ره گ (هه و) ی بنی ره گی ددان
pulpal ~	التهاب لبی	هه و) ی گرژگی

I

=pulpitis	التهاب اللب	-کریزکسز
salivary glands ~	التهاب الغدد اللعابية	هدوی رژتته‌ری لیک
subacute ~	التهاب تحت الحاد	هدوی ژیر تیژ
tongue ~	التهاب اللسان	سز (هدوی زمان
= glossitis		= (زمانه سز)
inflammatory:	التهابي:	سزی (هدوی):
~ cells	خلايا التهابية	خانه سزیه کان
~ infiltration	ارتشاح التهابي	پالآتسی (هدوی) سزی
~ reaction	ارتکاس التهابي	کارده‌انه‌وی سزی
	(رد فعل التهابي)	
inflation	انتفاخ	باتیکردن - فوتیکردن
inflexible	لایسشی - غیر قابل للانشاء	نالاریووهه - ناجیر
	-لاینعطف	-ناکشوک
influenza	نزلة واددة - انفلونزا	انفلونزا
	(بالعامية: أنف العنزة)	(پیتی نه‌لین: لوتی بز)
infoldings	تجعدات	چرچولزج
Infra	بادئة تعني: تحت	پیشگر به‌مانای ژیر
Infra- bony pocket	جيب تحت العظمي	گیرفانی ژیر نینسکی
infrabulge	منطقة التقارب العنقي	ناوچه‌ی نزیکیوونه‌وی ملی
	(منطقة تقارب سطوح	(نزیکیوونه‌وی یووه‌ری تاج به‌ده
	التاج المحورية باتجاه	ملی ددان)
	العنق) -منطقة الاختصار	-ناوچه‌ی به‌ناوچه‌ده بوون
infraclusion	اطباق سفلي	گه‌ستن (جوتیبوون) ای لای خواری
=infra-occlusion		
infracondylism	لقمية سفلية	گری نینسکی خواری
	(انحراف لقم الفك باتجاه	(لادانی گری نینسکی شه‌یلگه‌ی
	الاسفل)	به‌ده خواری)
infraction	کسر غير تام - کسر ناقص	شکاری ناته‌واو
		(نیمچه‌شکاری)

infradentale	تحت السنية (اسفل نقطة واقعة فوق الحافة السنخية وبين ثنايا الفك السفلي)	ژیر ددانی (نزمترین خالی نیتوان لیتوانی سهرهوی نیتسکی ددان و نیوان جوتته ددانی شه ویلگهی خواروو)
infraglottic	تحت المزمار	ژیر زسانه بچکوله
infrahyoid:	تحت اللامي:	ژیر لامیی:
~ artery	شریان تحت اللامي	خوینبهری ژیر لامیی
Inframandibular	تحت الفك السفلي	ژیر شه ویلگهی خواروو
inframaxillary	تحت الفك العلوي	ژیر شه ویلگهی سه‌روو
infra – occlusion = <i>infraclusion</i>	تحت الاطباق	ژیر گه‌ستن -ژیر جوتجورن
Infra – orbital:	تحت الحجاج:	ژیر چالی چار (ژیر کالانی چار):
~ artery	شریان تحت الحجاج	خوینبهری ژیر چار
~ block	تخدير حاجز (ناحيوي) تحت الحجاجي	به‌نج (سړکودن) ی بلزکی ژیر چار
~ foramen	ثقبه تحت الحجاج	کونی ژیر چالی چار
~ injection	حقنة تحت الحجاج	ده‌زی (شرینقه) لیتدانی ژیر چار
~ nerve	عصب تحت الحجاجي	ده‌ماری ژیر چار
infraplacement	توضع سفلي	دانانی ژیری
Infra – red:	تحت الحمراء:	ژیر سوور:
~ rays	اشعة تحت الحمراء.	تیشکه کانی ژیر سوور
infratemporal:	تحت الصدغي:	ژیر لاجانگهی:
~ fossa	حفرة تحت الصدغي	چال (بوشایی) ژیر لاجانگهی
~ surface	سطح صدعى سفلي	رودبه‌ری لاجانگهی خواروو
infratrochlear:	تحت البكرة:	ژیر خوخلوکه (نیتسکی خوخلوکه‌یی):
~ nerve	عصب تحت البكرة	ده‌ماری ژیر خوخلوکه
infraversion	تحويل سفلي	لادانی لای خواروو (لادانی خوارویی)
infusible	غيرصهور-غير قابل للصهر	نه‌تواوه- له بارنیه بز‌توانه‌وه

ingestion	ابتلاع	قوتدان
Ingrassia's wing	جناح انفراسیا	بالی نینگراسیا
=The lesser wing of sphenoid bone	(المناح الصغیر للمعظم الوتدی)	(بالی بچوکی نینکی کوله که بی)
ingredient	جزء - عنصر - مکون	بدش - توخم - پینکین
inhalation:	۱- استنشاق	۱- هدناسه و درگرتن
	۲- انشاق:	۲- هدوا هه لئزین:
~ anaesthesia	تخدير با لإنشاق	بهنج (بی هوش) کردن به هه لئزین
inhale	یستنشق	هه لینه مژئ
inherent	فطري-خلقى	زکماکی - دروستبووی
inherited	وراثي - سرورث	بؤماووی - بؤماوه
	-متوارث	-بؤماوتهوه
inhibition	منع - نهی	رینگرتن (رینلینگرتن) نه هیشتن
		-نه هیلان
inion	قمحدوة	گرتی پشته مل
=(posterior occipital protuberance)	(المعدة القذالية الوحشية)	
Initial:	اولي - بدئي:	یه که می - سده تایی - بهرایی
~ contact	تماس اولي	بهر که وتنی سده تایی
~ preparation	تحضير اولي	ناماده کردنی یه که می
~ therapy	معالجة اولية	چاره سهری سده تایی
	-معالجة بدئية	
initiation	بدء - بداية	ددهستین کردن - سده تا
inject	یحقن	ددرزی لیندها
		-شرینقه ی لیندها
injectable	قابل للحقن - حقون	ددرزی لیندها
injected	محقون-محقن	ددرزی لیندراو
injection:	حقن-حقنة:	ددرزی لیندان - شرینقه لیندان:
anterior infraorbital ~	حقنة تحت الحجاجية الامامية	ددرزی لیندانی ژئیر چاری پیشهوهی
		-ددرزی (ژئیر کالانی چاری)
		له پیشهوه

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

extra – oral ~	حقنة من خارج الفم	شرینقه لیدان له دهرهوی دهموره
gingival ~	حقنة لثوية	دهرزی پووکیی
hypodermic ~	حقنة تحت الجلد	دهرزی ژیر پیست
Infra – orbital ~	حقنة تحت الحاجج	دهرزی لیدانی ژیرچار
Intra – osseous ~	حقنة داخل العظم	دهرزی له نار تیسک
Intra septal ~	حقن داخل الحاجزي	دهرزی نار تیغهیی
intravenous ~	حقن داخل الوريد (وريدية)	دهرزی نارخوینهین (دهرزی خوینهنینی)
mental foramen ~	حقنة الثقبه الذقنية	دهرزی (شرینقهی) کونی چده ناگهیی
subcutaneous ~ =hypodermic ~	حقنة تحت الجلد	دهرزی ژیر پیست (دهرزی لیدانی ژیر پیست)
injector:	حقنة	شرینقه – سرنج
dental	حقنة سنية	شرینقهی ددانی -سرنج (دهرزی لیداری) ددان
injury:	۱- اذی-ضرر ۲- إصابة-عاهة:	۱- برین، زام، زدهم ۲- توشبوون
periodontium ~	أذى النسيج الداعمة	برینی شانه کانی دهری ددانه کان
Pulp ~	أذى اللب	برینی کوزک
tooth ~	أذى السن	زدهمی ددان
inlay: =cast tooth filling ~ ring	حشوة مصبوبة اعتيادية: اسطوانة الحشوة المصبوبة (اسطوانة صب الحشوة)	پرکرادی داریژراوی ناسایی: لورله کی پرکرادی داریژراو (لورله کی داریژشتی پرکراده)
inner: ~ dental epithelium	داخلي البشرة السنية (المينائية) الداخلية	ناوه کی تویژائی ددانی (مینایی) ناوه کی
~ enamel cells	خلايا الميناء الداخلية	خانه کانی مینایی ناوه کی
~ epithelial zone	منطقة البشرة الداخلية	ناوچه (هیل)ی تویژائی ناوه کی
innervation	تعصیب- إغصاب -تعصیب	دهماریزوچون –دهماراندن -دهمارگرتن –دهماریزوتن

I

innocent:	حمید-سلیم:	پاک- بیوهی:
~ tumour	ورم حمید	لوری پاک
=benign tumour	= ورم سلیم	= لوری بیوهی
innominate:	بلا اسم:	بی ناو:
~ artery	شریان بلا اسم	خوینبه‌ری بی ناو
~ vein	ورید بلا اسم	خوینهنیتی بی ناو
inoperable	غیر قابل للجراحة	ناشی بز نه‌شته‌رگری
Inorganic:	لاعضوی:	نانه‌ندامیی:
~ chemistry	کیمیاء لا عضویة	کیمیای نا نانه‌ندامیی
inosculation	تفمیم- مفاروه-توصیل	دهم به‌ده‌مگه‌یشتن
Inostosis:	-ربط -تعشیق	-پینکگه‌یشتن-پینکوره به‌ستن
cementum ~	تعظم باطنی	به‌تیسکبونی ناروده‌یی
	-نور عظمی باطنی:	-گه‌شهی تیسک بز ناروده:
	نمو ملاطی باطنی	گه‌شهی چیمه‌نتوی ناروده‌یی
	(نمو الملاط با تاج العاج)	(گه‌شهی چیمه‌نتوی به‌ردو عجاج)
insalivation	ارضاب	(تینکه‌لبونی خوراک به‌لیک)
	(مزج الطعام باللعاب)	
insanitary	غیر صحی	نانه‌ندروستی
inscription	دواء موصوف	ده‌رمانی بز نوسراو و
	(محتوی النوصفة الطیبة من	(ده‌رمانی ناو رده‌ته‌ی پزشکی)
	ادویة و مقادیر و استعمال)	
insectivorous	آکل الحشرات	بخوری میرووه‌کان
inserting:	۱- إدخال	۱- تینخستن - پیاکردن
	۲- حشو:	۲- پرکردنه‌وه- داگرتنه‌وه:
~ line	خط الادخال	هینلی تینخستن
insertion:	۱- إدخال- ایلاج	۱- تینخستن - پینداکردن
	۲- ارتکاز - مرتکز:	۲- له‌نگه‌ر-داکوتان
	۳- غرز- إدراج- حشو:	- راگوبون-پشتهک -راگر
		۳- چاندن -چه‌قاندن
		- پرکردنه‌وه :

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

appliance ~	ادخال الجهاز السني (في الفم)	تینختنی نامرزی ددانی (بۆ ناو دم)
inside:	داخل - من الداخل -الجهة الداخلية	ناو-له ناو-له ناوه -دیوی ناوه::
~ cutting disc	قرص ذو وجه قاطع داخلي	دیسکی برۆ ناو بره -دیسکی پوو ناو بره کی
insidious	مخادع- مضلل	چه راشه کهر-ریتونکه
insitu	في وضع صحيح	له شوینی ته وادا (به یوه ند به شوینی سه چاره وه)
insoluble	غير منحل	نه توواوه
inspection	فحص -معاينة	پشکنین - تیروانین
inspiration	شهيق	هه ناسه وه رگرتن -هه وا هه لمتزین
inspissation	تجفيف بالتبخير -تکشیف بالتبخیر	رشکر دنده به هه لمتزین -چرکر دنده به هه لماندن
instability	عدم استقرار	ناجیگری
instillation	تقطير	دلۆباندن
instructions	تعليمات	رینسایه کان
instrumental	ادوی-براسطة الاداة	نامرزی - به هزی نامرزه
Instrumentation	استعمال الاداة	به کارهینانی نامراز
instruments:	أدوات:	نامرزه کان:
amalgam ~	ادوات الاملغم	نامرزه کانی نه مه لگه م
gingivectomy ~	ادوات قطع اللثة	نامرزه کانی پوک لینکر دنده (به نه شته رگه ری)
laboratory ~	ادوات مختبرية	نامرزه کانی تاقیگی
periodontal ~	ادوات النسيج الداعمة	نامرزه کانی شانه کانی ده ورو به ری ددان
sterilization, ~	تعقيم الادوات	پاکز کردنی نامرزه کان
tray, ~	صينية الادوات	سینی نامرزه کان
wax ~	أدوات الشمع	نامرزه کانی میو

insufficiency:	قصور- کلال -عجز -عدم کفایة:	که موکوپی-په ککووتن -ناتو اووی:
functional ~ systemic ~	قصور وظیفی قصور عضری -قصور جهازی عام	نا ته اووی (که موکوپی) فرمان نانه اووی نه نداسی -ناتو اووی کونه نداسی گشتی
insufficient	ناقص - غیر کاف -غیر کفو	که م -ناتو وار -ناتوانا
insultation = isolation	عزل	جیا کردنه رد -دابرین
intact	سلیم - غیر مصاب	ساغ - تورش نه بور
intaglio	نقش غائر -نحت عمیق	نه خشی به قور لآچوو -تاشراوی قورل
integument	جلد- غطاء	پینست-قه پایغ-دابوشه ر
integumentary	جلدی - غطانی	پینستی - قه پایغی -دابوشه ری
Inter -	بادنة تعنی:	پیشگر به مانای:
	۱- ضمن -بین - مابین	۱- نینوان - له نینوان
	۲- متبادل	۲- نالوگور
interalveolar:	بین السنخی:	نینوان نیسکی ددانی:
~ septum	حاجز بین السنخی	تیغه ی نینوان نیسکی ددانه کان
interarch space	مسافة بین القوسية	ماوده نینوان که وانه بی (شه وبلگه)
interarticular	ضمن المفصل	نینوان جومگه (له نار)
intercalated ducts	أقنية مقعمة (اقتنية لعابية محصورة ار عننبة العنق)	که ناله کانی لیکی مل تریبی
intercellular:	بین الخلیا:	نینوان خانه کان:
~ bridge	جسر بین الخلیا	پردی نینوان خانه کان
~ fluid	سائل بین الخلیا	شله ی نینوان خانه کان
~ spaces	مسافات بین الخلیا	ماوده کانی نینوان خانه کان
~ substance	مادة بین الخلیا	ماده دی نینوان خانه کان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

interception	اعتراض - مقاطعة	رینگرتن - دابران
interceptive:	۱- معترض - محصور	۱- رینگر - په ننگهوار دورو
~ occlusion	۲- توقعی:	۲- چاره وړانکراوی:
~ orthodontics	إطباق توقعی	گهستنی چاره وړانکراوی
intercondylar	تقویم اسنان توقعی	چوتیونی چاره وړانکراوی
intercuspidation	بین اللقمتین	راستکردنه وهی ددانه کانی
=intercuspatation	تداخل المدیبات	چاره وړانکراوی
interdental:	-تشابک المدیبات	نیوان هه ردو گری نیسک
~ ligament	بین الاسنان	(شوریلگهی خوارو)
~ papilla	(بین السنی):	به یه کاپوونی که سپه کان
~ septum	رباط بین السنی	-چوونه ناویه کی تیژی ددانه کان
~ splint	حلیمة بین السنیة	نیوان ددانه کان
~ stimulators	حاجز بین السنی	(نیوان ددانی):
~ wedge	فسحة بین السنیة	بهستری نیوان ددانه کان
~ wiring	منشطات بین السنیة	بهستره وهی نیوان ددانه کان
interdentium	رتد بین السنی	مه میله ی نیوان ددانی
interdigitation	-اسفین بین السنی	به ریستنی نیوان ددانه کان
=inter cuspidation	خیاطة بین السنیة	-په رده (تبیغه) ی نیوان ددانی
interference:	تشیت الکسر بالاک	بو شایی نیوان ددانه کان
	بین الاسنان	هه ژنه ری نیوان ددانی
	تصادم - اصطکاک - تداخل	پوازی نیوان ددانی
	-تعارض - تشویش:	(ویتی نیوان ددان)
		دورینه وهی نیوان ددانی
		(جینگر کردنی شکاری به تلی
		تیبه رپوو به نیوان ددانه کاند)
		نیوان ددانه کان

areas, ~	مناطق التداخل	نارچه کانی پینکداچون
cuspal ~	تداخل المذبات	به‌رگرتنی که‌سپی
occlusal ~	تداخل إطباقی	به‌رگرتنی گه‌ستن
		-پینکداکه‌رتنیی جوتبوننی
interfrontal	بین الجبهیین	نیوان هه‌ردولای نیوچه‌ران
	(بین العظمین الجبهیین)	
interglobular:	بین الکریات	نیوان خرۆکه‌کان:
	-بین الکریبوی:	
~ dentine	عاج بین الکریبوی	عاجی نیوان خرۆکه‌کان
~ duct	قناة بین الکریبوی	که‌نالی نیوان خرۆکه‌کان
~ space	فجوة بین الکریبوی	بو‌شایی نیوان خرۆکه‌کان
intergonial	بین زاویتی الفك	نیوان هه‌ردور گو‌شهی
=between the angle of the mandible	(الفک السفلی)	شه‌ویلگه (شه‌ویلگهی خوارو)
interim:	مؤقت:	کاتیی:
~ cementation	إلصاق مؤقت	پیاچه‌سپان (پینکه‌ره‌لکان)ی کاتیی
interior	داخلي-ضمن	نارده‌کیی -په‌یروند
=(inside, within)		
interlabial	بین الشفتین	نیوان هه‌ردولینو
intermandibula:	بین الفكین	نیوان هه‌ردوروشه‌ویلگه
	(الفکین السفلیین):	(نیوان هه‌ردور لای شه‌ویلگهی خوارو):
~ suture	درز بین الفكین	درزی نیوان هه‌ردوروشه‌ویلگه
= symphysis menti	= وصل ذقنی	=به‌یه‌کگه‌یشتنی چه‌ناگهی
intermaxilla	عظم الفك	نیسکی شه‌ویلگه
	(الفک العلوی)	(شه‌ویلگهی سه‌رو)
Intermaxillary:	بین الفكین	نیوان هه‌ردوروشه‌ویلگه
	(الفکین العلویین):	(شه‌ویلگهی سه‌رو):

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ bone	عظم بین الفکین	نیسکی نیوان دور شهیلگه
~ wiring	خیاطة بین الفکین (خیاطة عظمية)	دورینه‌وی شهیلگه (دورینه‌وه نیسکی)
Intermediary	وسیط - متوسط - رسط	ناوند - ناوندی - ناوندیتی
intermediate	متوسط - رسطی	ناوندی - ناوندی
intermedius:	متوسط - رسیط:	ناوندی - ناوند:
~ nerve	عصب متوسط	دهماری ناوندی
intermittent	متقطع	پچر پچر
internal:	۱- داخلی - باطنی ۲- انسی:	۱- ناودکی - هه‌ناوی ۲- ناووه - به‌شی ناووه:
~ attachment	رصلة داخلية	گه‌یاندنی ناودکی
~ auditory meatus	مجری السمع الداخلي	ریزروی بیستی ناودکی
~ finishing line	خط الانها، الباطنی الداخلي	هیللی ته‌واو‌کردنی ناودکی
~ fistula	ناسور داخلی	ریزروی دور دهرجه‌ی ناودکی
~ maxillary artery	شریان فکی داخلی	خوینبه‌ری شه‌یلگه‌ی سه‌روی ناودکی
~ oblique line	خط منحرف داخلی	هیللی لاداو (خوار)ی ناودکی
~ oblique ridge	حافة منحرف داخلية	قه‌راغ (لیئوار)ی لاری ناودکی
~ resorption	امتصاص داخلی	هه‌لمژینه‌وی ناودکی
~ secretion	إفراز داخلی	ده‌کرده‌ی ناودکی
~ surface	سطح داخلی - وجه باطن	رووبه‌ری ناودکی
internarial	بین المنخرین - داخل المنخرین	نیوان هه‌ردوو‌کونه لوت - نار هه‌ردوو‌کونه لوت
interocclusal:	بین القوسین السنین (بین السطوح الاطباقية لاسان الفکین):	نیوان هه‌ردوو‌که‌وانه‌ی ددانی (نیوان روری جوتبونی ددانی هه‌ردوو شه‌یلگه):
~ distance	المسافة بین القوسین	ساره‌ی نیوان هه‌ردوو‌که‌وانه

I

~ space	مسافة لا اطباقية	ماوهی ناجوتیون
=free – way space	(الفرجة بين القوسين السنين عند استراحة الفك السفلي)	(ماوهی ناگهستن) (بوشایی نیوان هردو که وانهی ددانه کان له جه وانه‌وهی شه‌ریلگه‌ی خواریودا)
interosseous	بین العظمي (بين العظام)	نیوان نیسکی (نیوان نیسکه کان)
Inter papillary:	بین الحلیمی:	نیوان مه‌مه‌له‌یی:
~ ligament	رباط بین الحلیمی	به‌سته‌وهی نیوان مه‌مه‌له‌یی
interpolation	زرع النسیج (نقل النسیج من عضو لآخر)	چاندنی شانه (گواسته‌وهی شانه له نهدامینکه‌وه بز نهدامینکی تر)
interpretation:	تفسیر- تأویل:	راهه - لیکدانه‌وه - لیدوان- به‌راورد کردن:
reontigenographic ~	تفسیر شعاعی- تأویل شعاعی	لیکدانه‌وهی تیشکی - راقه‌هی تیشکی
interprismatic:	بین الموشورية (بین المواشير):	نیوان ناویزه‌یی (نیوان ناویزه‌یه کان):
~ substance	ماده بین الموشورية	ماده‌هی نیوان ناویزه‌یی
interproximal:	۱- متلاصق-متجاور- متقارب ۲- تلاصق- تقارب:	۱- پینکه‌وه‌لکار - دراوسیتی یه‌ک - تزیکیه‌ک ۲- پینکه‌وه‌لکان - تزیک بوونه‌وه له‌به‌ک:
~ caries	غیر متلاصق	کلزویی پینکه‌وه‌لکار
~ embrasure	فرجة التلاصق -مسافة التلاصق	ده‌لاقه‌هی پینکه‌وه‌لکان -ماوهی پینکه‌وه‌لکان
~ space	مسافة التلاصق -فسحة التلاصق	ماوهی پینکه‌وه‌لکان -بوشایی پینکه‌وه‌لکان
~ surface	سطوح التلاصق	دو‌ویه‌ره‌کانی پینکه‌وه‌لکان
interradicular:	بین الجذور:	نیوان ره‌گه‌کان:
~ pocket	جیب بین الجذور	گیرفانی نیوان ره‌گه‌کان
~ retainer	مشبته الجذور	جینگی‌که‌ری ره‌گه‌کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ septa = ~ septum	حواجز بین الجذور -حاجز بین الجذور	تیغه (دیوار)ی نیتوان رده‌گه کان
intersection	تقاطع	یه کتربرین
interseptal	بین حاجزین	نیتوان دور تیغه
interseptum	حاجز -حجاب بینی	تیغه - پوره‌ی نیتوانی
interstitial:	خلالی - بین الخلوی -متخللة:	نیتوانی - نیتوان خانه‌یی -نیتوان دورده‌ره:
~ growth	نمو بین الخلوی	گه‌شهی نیتوان خانه‌یی
~ tissue	نسیج خلالی	شانه‌ی نیتوانی
intertriginous	سحجی (نسبة الي سحج الجلد)	دوروشاندنی - کراندندی دامالینی پیتستی -دارورتانه‌وه‌یی
intertubular:	بین القنیات (بین القنیوی):	نیتوان که نالوچکه کان (نیتوان که نالوچکه‌یی):
~ dentine	عاج بین القنیوی	عاجی نیتوان که نالوچکه‌یی
interval	۱- فسخة - فرجة ۲- فاصل	۱- ماره - بوشایی - دم ۲- جیا که ره‌وه
intervascular	بین الارعیة	نیتوان بوریه کان -نیتوان لوله کان
intervention:	مداخلة - تداخل -توسط:	چونه‌نار - نارونه‌نجامدان -ناره‌ندیاری:
surgical ~	مداخلة جراحیه	ناره‌ندیاری نه‌شته‌رگه‌ری
intoxication	إنسام - تسمم	به‌ژده‌راوی بوون
intra - =inside	بادنة تعني: داخل	پیتشگر به‌مانای: نار - له‌نار
intra - alveolar septum	حاجز داخل السنخي (داخل السنخ)	تیغه‌ی نار نیتوانی ددان
Intra -arterial	داخل الشريان	له‌نار خونیه‌ردا
Intra - articular	داخل المفصل	له‌نار جومگه‌دا
intra - aural	داخل الاذن	له‌نار گونچکه‌دا

intrabuccal	۱- داخل الفم	۱- نار دهم
	۲- داخل الخد	۲- نار گوپ (نار پورمهت)
intracapsular	داخل المحفظة	له نار كه پسولدا
		-له نار (توره كه) قارغ دا
intracellular:	داخل الخلوي (داخل الخلية):	نارخانه بی (له نارخانه دا):
~ digestion	عظم داخل الخلوي	هرسی نارخانه بی
intracephalic	داخل الرأس	ناوسهر (له نار سهر دا)
Intracronal:	داخل التاج:	نارتاج (له نار تاج دا):
~ retainer	مشبته داخل التاج	جینگر کهر له نار تاج دا
intracranial	داخل الجمجمة	له نار کاسه سهر دا
inraligamentous	داخل الرباط	له نار به سته ردا
	-داخل الوتر	-له نار ژیدا
intralingual	داخل اللسان	نار زمان
Intralobular:	داخل الفصصی	له نار پلۆکه کانددا:
	(داخل الفصصیات):	
~ ducts	اقتية داخل الفصصية	ریره ده گانی نار پلۆکه کان
intramedullary:	داخل النقي	نار موزخی
	(نقي العظم)	(موزخی نيسك):
	-داخل النخاعي:	
~ fixation	تثبيت داخل النقي	جینگر کردنی نار موزخی نيسك
	-تثبيت داخل النخاعي	(دورینه دهی نيسكى)
	(خياطة عظمية)	
~ wiring	خياطة داخل النقي (نخاعي)	دورینه دهی نار موزخی نيسك
	(خياطة عظمية سد معدني)	(دورینه دهی نيسك به تهل)
intra membranous	داخل الغشاء -ضمن الغشاء	له نار په رده دا
intramolecular	داخل الجزي.	له نار گه رديله دا
Intramuscular:	داخل العضل	نار ماسولکه
	(ضمن العضلة):	-له نار ماسولکه دا:

~ injection	حقنة داخل العضل (حقنة عضلية)	دهزی (شرینقه) لیدانی ناو ماسولکه
intranarial	داخل المنخرین	ناوههردو کونه لووت.
intranasal	داخل الانف	ناولووت
intranuclear	داخل النوآة	ناو ناوک
intra – oral:	داخل الفم:	ناوردهم:
~ anaesthesia	تخدير داخل الفم	بهنج (سر) کردنی ناوردهم
~ examination	فحص داخل الفم	پشکینیی ناوردهم -تیروانینی ناوردهم
~ pocket	جيب داخل الفم	گیرفانی ناوردهم
~ wiring	خیاطة من داخل الفم	دورینه وه له نار دهه وه (دورینه وه به تهل)
intra – orbital	داخل الحجاج	ناو کالانه ی چار
intra – osseous:	داخل العظم:	ناو تیتسک:
~ anaesthesia	تخدير داخل العظم	سرکردنی ناو تیتسک
~ wiring	خیاطة داخل العظم (خیاطة عظمية)	دورینه وه ی ناو تیتسک (دورینه وه ی تیتسکی)
intrapulpal:	داخل اللب:	ناو کرۆک:
~ anaesthesia	تخدير داخل اللب	سرکردنی ناو کرۆک
Intraseptal:	داخل الحاجزي -ضمن الحاجزي:	ناو تیغه یی -ناو به ریهستی:
~ anaesthesia	تخدير ضمن الحاجزي	بهنج (سر) کردنی ناو تیغه یی
intrastritial	۱- داخل الخلايا ۲- داخل الالیاف	۱- ناو خانه کان ۲- ناو ریشاله کان
intrathecal	داخل الغمد	ناو قاروغ
intratracheal:	داخل الرغامی داخل القرباب:	ناو قورقوراگه:
~ anaesthesia	تخدير داخل الرغامی	بهنج کردنی ناو قورقوراگه
intravascular	داخل الوعاء	ناو لورله (ناو بۆری)
intravenous:	داخل الوريد:	ناو خویننه یی:

~ anaesthesia	تخدير داخل الوريد	به نخكردنی ناو خوئنهين
~ injection	حقن داخل الوريد	ده رزی ليتدانی ناو خوئنهين
intraventricular	داخل البطين	نارسكوله
intrinsic:	داخلي - ذاتی - جوهري - حقيقي - فعلي:	ناوه کی - خوئیسی - ره سه نی - راستینه - کرده یی:
~ factor	عامل داخلي	هزکاری ناوه کی
~ muscle	عضلة أصيلة (داخلیه)	ماسولکه ی ره سه ن (ناوه کی)
intrusion:	۱- انفراز - انفراس ۲- ادخال:	۱- تیاچاندن ۲- به ناوا (چوون) ترغان:
tooth ~	انفراس السن	به ناوا ترغانی ددان:
invaginate	يفمد (يغظي بغمد)	دانه پوزشريت به قارغ
invagination	انغماد - انفلال	به قاروغسبون - به ناوا چوون
invasion	اجتياح - صولة (جراثيم) غزو - نفش - انتشار	داگیر کردن (میکروب) - په لهاریشتن - ته شه نه کردن
inversion:	انقلاب - تعاكس:	هه لگه رانه وه - پیچه وانه بوون - به پیچه وانه بی - به رهاژی:
tooth ~	انقلاب السن (بزوغ السن بجزرة اولاً)	هه لگه رانه وه ی ددان (ددان ده ر کردن به ره گه که ی یه که عجار)
Inverted:	مقلوب:	هه له وگیر (هه لگه راره):
~ cone	قمع مقلوب (قمعي)	قووجه کی هه له وگیر
invest	يكسو (يغلف بطبقة)	پینچانه وه - داپوشین - نه بینچته وه - دایده پوزشیت
investing:	كسو (تغليف بطبقة):	پینچانه وه - داپوشین:
vacuum ~	كسو فراغي	بزشه داپوشین - بزشه پینچانه وه
investment:	مسحوق كاس:	هارراره ی داپوشه - توژی داپوشه:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

coarse ~	مسحوق کاس خشن	هارپاوهی داپوشه‌ری درشت
fine ~	مسحوق کاس ناعم	هارپاوهی داپوشه‌ری وررد
refractory~	مسحوق کاس صامد (مقاوم للحرارة)	هارپاوهی داپوشه‌ری خوراگر (بؤگه‌رمی)
invitro	في الزجاج (خارج جسم الحي)	له‌شوشه‌دا (بؤری تاقیگه) له ده‌روهی له‌شی زیندودا
invivo	(انبوب الاختبار) في الكائن الحي	له‌ناو له‌شی زیندودا
involucrum	غلاف كساء عظمي	قارغداپوشینی نیسکی
involuntary:	لا ارادي:	خۆنه‌ویست:
~ movement	حركة لا إرادية	جوله‌ی خۆنه‌ویست
~ muscle	عضلة لا إرادية	ماسولکه‌ی خۆنه‌ویست
involution	انکماش- حکش	گرژیرون- گه‌رانه‌وبه‌ره‌و دروا
involve	۱- يستخدم -یورط ۲- يتضمن -یشمل	۱- نه‌یخاته کار - به‌کاری نه‌هینی-نه‌یخاته ژیربار ۲- نه‌یگریته‌وه
iodide	یؤدید (دواء)	یؤدید (ددرمان)
iodine:	یود (دواء):	یؤد (ددرمان):
~ tincture	صبغة اليود	بؤیه‌ی یؤد
~ water	ماء اليود	یؤدار
iodoform	یودوفورم (دواء) (مركب يودي مطهر)	یه‌دوفورم (ددرمان) (ناویته‌به‌کی خاویتنکه‌ره‌ی یؤده)
ion, ions	شاردة -شوارد	نایزن- گه‌ردیله -نایزونه‌کان -گه‌ردیله‌کان
iontophoresis	مدارة بالشوارد	چاره‌سه‌رکردن به‌ نایزونه‌کان
ipsilateral	نفس الجانب -ذات الجانب	همه‌مان لا -لادار
iron:	حديد:	ناسن:
~ balance	توازن الحديد	هاوسه‌نگی ناسن
irradiation	إشعاع - تشعع	تیشکاندن

irreducible:	لاردود	نه‌گه‌پاوه
	(غير قابل للرد):	(له بارنيه بۆ گه‌پاوه):
~ fracture	كسر لاردود	شكاوي نه‌گه‌پاوه
~ pulp congestion	احتقان لب لاردود	خوينتيزاني كرۆكي نه‌گه‌پاوه
Irregular:	شاذ - غير منتظم:	دزيو - ناريتك:
~ dentine	عاج غير منتظم	عاجي ناريتك
irreversible	لاعكوس	ناپيچه‌رانه
	(غير قابل للمكس)	(نالهبار بۆ گه‌پاوه)
irrigation:	غسل - رحض - ارواء:	شتن - شوردن - ناودان:
chemical ~	غسل كيميائي	شتني كيميائي
water ~	غسل بالماء	شتن به نار
irrigator:	مرحضة (اداة الغسل)	نامرازي شتن - شور (شوره‌ر):
	رحضة:	
mouth ~	مرحضة الفم	نامرازي ددم شتن (دم شور)
root canal ~	مرحضة القناة الجذرية	شوره‌ري كه‌نالي ردي
teeth ~	مرحضة الاسنان	شوره‌ري ددانه‌كان
irritant:	١- محرش	١- پرووشينه‌ر (پرووشين)
	٢- مشير - منبه - مهيج:	٢- ورووژينه‌ر - به‌ناگاهينه‌ر
		-هه‌ژينه‌ر (هه‌ژين):
~ substance	مادة محرشة	ماده‌ي پرووشينه‌ر
irritation:	١- تحريش	١- پرووشاندن
	٢- إشارة - تنبيه - تهيج:	٢- ورووژاندن - به‌ناگاهاتن
		-هه‌ژاندن:
calculus ~	تحريش قلحي	پرووشاندني كلسي
chemical~	تحريش كيميائي	پرووشاندني كيميائي
denture ~	تحريش الجهاز السني	پرووشاندن به تاقمي ددان
drug ~	تحريش دوائي	پرووشاندني درماني
mechanical ~	تحريش آلي	پرووشاندني ميكانيكي
point, ~	نقطة الاثارة	خالي ورووژاندن
	(في سياق فحص حيوية	-خالي هه‌ژاندن
	(له پشكيني زيندويتی كرۆكدا)	
	(اللب)	

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

pulp ~	تخریش اللب	رووشاندنی کرژک
ischemia	فقر دم موضعی	که غونیی جینگه یی
iso -	بادنة تعني:	پیشگر به مانای:
	مائل - متسار - متعادل -	هار - به قه دیه ک - چونیه ک
	متماثل	- ره کیه ک
isocellular	متماثل الخلیایا	چونیه کی خانه کان
		(خانه چونیه که کان)
isodont	متماثل الاسنان	چونیه کی ددانه کان
isognathous	متماثل الفكین	چونیه کی هه درووشه ریلگه
isometric	متساری القیاس	پینوانه ی چونیه ک
		(هاو پینوانه یی)
isomorphous	متشاکل - متماثل	هاوشیوه یی
	الاشکال	(چونیه کی شیتوه کان)
	(متشابه الاشکال)	
isotonic:	متماثل التوتر	چونیه کی گرژیی - (هار گرژیی) -
	(متساری الضغط	هار ده لاتندن
	الازموزی)	(هاوسه نگی ده لاتندی دووشله):
	(بین سائلین):	
~ saline	محلول ملحی متعادل	گیراره ی خوبی هار ده لاتندن
	التوتر	(نار و خوبی هار ده لاتندن)
isotopes	نظائر مشعة	هار تیشکنه کان
isthmus:	برزخ - مضیق:	ته ننگه زهوی - دهره مند:
dental cavity ~	برزخ الحفرة السنية	دهرهنندی چالی ددان
distal ~	برزخ وحشی	دهرهنندی نا نارهنندی
		(پشته و دیی)
mesial ~	برزخ إنسی	دهرهنندی نارهنندی
width, ~	عرض البرزخ	پانی دهره مند

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

|

Iter dentine ~

دلهیز سنی

دالاتی ددانی

(الممر الذي تبرز منه

نهر ریڑھوی که ددانه

الاسنان الدائمة)

همیشه بیه کانی لیره

سهره لدهدات)

- itis

کاسهه تمنی:

پاشگر به مانای:

التهاب

ههر (ههر کردن) - سز

Ivory
= dentine

عاج الفیل

عاجی فیل

= عاج (عاج السن)

= عاج - تویکل (عاجی ددان)

J

jacket crown: =(a porcelain or acrylic veneer crown, placed over the prepared vital natural tooth)	تاج جاکیت:	کیفی تاج (کیفی که لدهی ددان):
acrylic resin ~	تاج جاکیت (من الراتنج المركب)	کیفی تاجی نه کریلی (کیفی تاجی راتنجی نه کریلی)
porcelain ~	تاج جاکیت خزنی	کیفی تاجی پزوسلین (کیفی تاجی چینی)
Jackscrew = (an orthodontic appliance, expand the dental arch, by means of a screw)	مرفاع لولیی تسمیة قديمة لجهاز تقویمی)	بدرزگهر (پالپیتودنه‌رای لولپینچی (ناوریکمی کونی نامرازی راستکردنه‌وی ددانه)
Jackson's crip (Jackson: 1850 -1929 American dentist)	ضمه جاکسون (ضمه الاسناد المستمر)	قولایی جاکسون (قولایی پالپشتی به‌ده‌وام) نامرازتیکی راستکردنه‌وی ددانه
Jackson,s sign	علامه جاکسون	نیشانه‌ی جاکسون
Jacob's ulcer (Jacob: 1790 – 1874 Irish surgeon) = (a rodent ulcer affecting face and eyelid)	قرحه جاکوب (تقرح قارض یصیب الوجه و الاجفان)	زامی جاکوب (زامه خوزه توشی روو و پینلوی چار ده‌بیت)

Jacobson's nerve (= <i>the tympanic nerve</i>) (Jacobson: 1783 – 1843, Danish anatomist and physician)	عصب جاکسون (= عصب السمعي)	دهماری جاکسون (= دهماری بیستن)
Jacobson's organ jaquette scalars = (<i>a root planing instrument</i>)	عضو جاکسون ادوات تقلیح جاکیت	نهدامی جاکسون نامرازه کانی کلس لینکدهودی جاکیت (نامرازی لینکدهودی کلسی ژیر پوک و کراندنی ردهگی ددان)
jaundice:	یرقان:	زردرویی:
catarrhal ~	یرقان نزلي	زردرویی په سیوی
haemolytic ~	یرقان اغلالی (حال للدم)	زردرویی شیپونهودی (شیپونهودی خوین)
local anaesthesia	یرقان التخدير الموضعي	زردرویی بهنجی جینگهی
jaw:	فک:	شویلگه:
bone, ~	عظم الفك	نیسکی شویلگه
cleft ~	فک مشقوق -شق الفك	شویلگهی قلیشاو -قلیشاری شویلگه
clicking ~	فر قعة الفك (خلع جزئي مزمن للفك السفلي)	قرته قرته شویلگه (نیسجه له جیجونی دریزخایه نی شویلگهی خوارو)
clonus reflex, ~ = <i>jerk reflex</i> ~ crackling ~ = <i>clicking</i> ~ cyst, ~	منعكس اختلاجي فكي کیس فکی	هدلگه راهه فرتهی شویلگهی کیسی شویلگهی (پوزکی شویلگهی)
development, ~	نمو الفك	گه شهی شویلگه
disease, ~	داء الفك (نخرة الفك في الانسمام الفوسفوري)	دهردی شویلگه (کلوزی نیسکی شویلگه له ژهرادی بوونی فوسفوری)
edentulous ~	فک آدره	شویلگهی بی ددان

J

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

fibrous dysplasia, ~	عسر التشكل الليفي للفك	گران پیکهانتی ریشالی شویلگه
fracture, ~	كسر الفك	شکادی شویلگه
giant cell lesion, ~	آفة الفك ذات الخلايا العرطلة	دهدی شویلگه‌ی خانه زه‌به‌لاحه‌کان
Hapsburg ~ = madiblar prognathism	فك هابسبورغ = بروز الفك	شویلگه‌ی هابسبورگ = دهریه‌ریویی شویلگه
jaw – to –jaw relationship	علاقة فك لفك	په‌یوه‌ندی شویلگه به شویلگه‌وه
jaw tooth	سن الفك (رحي)	ددانی شویلگه (خرینه)
jerk reflex, ~	منعكس رجفاني فكي	گه‌ران‌وه فرته‌ی شویلگه‌یی
lock ~ =trismus	انغلاق الفك =ضزز	داخران (قه‌پاتیبون)‌ی شویلگه
lower ~	فك سفلي	شویلگه‌ی خوارور
neoplasms, ~	اورام الفك	لووه‌کانی شویلگه
osteomalacia, ~	ذات العظم و النخاع الفكي	نه‌خوژی نیسک و موخی نیسکی شویلگه (نه‌خوژی نیسکه نه‌رمدی شویلگه)
osteomyelitis, ~	التهاب العظم و النخاع الفكي	هه‌ری نیسک و موخی شویلگه‌یی
parrot ~	فك الببغاء (سحنة غير طبيعية ناتجة عن بروز الاسنان الامامية نتيجة بروز الفك العلوي)	شویلگه‌ی توتی {شیره (روخسار)‌ی ناناسایی ددرنه‌نجامی دهریه‌ریویی ددانه‌کانی بیتشه‌وه به‌هزی دهریه‌ریویی شویلگه‌ی سه‌روه‌وه }
phossy ~	فك فوسفوري (نخرة الفك في الانسمام الفوسفوري)	شویلگه‌ی فسفوری (کلوزی نیسکی شویلگه له به‌ژه‌راویبونی فسفوری‌دا)

فهرهه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pipe ~	فك غلیوني الم الفكي نتیجة استمرار حمل غلیون التبغ بین الفکین)	شهویلگه‌ی پاییی (نازاری شهویلگه له نه‌نجامی هه‌لگرتنی پاییی توتن به هه‌ردو شهویلگه)
prop, ~ protruding lower ~	مبعد الفکین فك سفلی أفقم (فك سفلی بارز)	دوررخه‌رده‌ی هه‌ردو شهویلگه شهویلگه‌ی خوارووی دهره‌ریور
radionecrosis, ~ under development, ~ upper ~ winking, ~	تقرح شعاعی فکی نقص نمو الفك فك علوي غمز الفك (حركة الفك السفلی اللازادیة المسبة حركة الاجفان)	زامی تیشکی شهویلگه که‌می گه‌شهی شهویلگه شهویلگه‌ی سه‌روو تروکاندی شهویلگه (جوله شهویلگه‌ی خوارووی خونه‌ریست که نه‌بیته هوی جوله‌ی پینلوی چار)
wolf ~	فك الذئب (شق ثنائی الجانب یتد خلال قبة الحنك و الفك و الشفة)	شهویلگه‌ی گورگ (قلبشی دوولایی به‌دیرثایی به‌ریزی چه‌ناگه و شهویلگه و لینو)
jawless jell	عديم الفك ۱- هلام -جمد ۲- یتحول الي هلام	بئ شهویلگه ۱- جیل- جه‌لاتین -مل ۲- بوون به‌جیل- به‌جه‌لاتین بوون
jelly jerk	جیلاتین-هلام-جمد رجفان-رجفة-اهتزاز	جه‌لاتین-ملی-نهرمه‌لیقه فرته-له‌رزین-له‌رینه‌وه -شه‌کین -له‌رانوه- شه‌کاندوه
jet:	نفث (دفع شدید):	فریدان (پالی به‌هیتز) -ده‌رچوون-فیچقه‌کردن:
~ injection jeweller's file giggling	حقن بالنفث مبرد الصانغ ۱- تهزهز ۲- تنقلل	ده‌ریزی لیدان به‌پالنان پریه‌ندی زهرنگه ۱- له‌رزین ۲- له‌قین

J

Johnson band	طوق جونسون	پشتینه (باند)ی جونسون
Johnson contouring pliers	مطواة هندمة الحرف لجونسون	قه‌لمبری رینکخستی قه‌راغه‌کانی جونسون
Johson twin wire arch =(an orthodontic arch wire)	قوس جونسون ذر السلکین (التقویم الاسنان)	که‌وانه‌ی جونسونی دور ته‌لی (بز راست‌کردنه‌وی ددان)
joint:	مفصل:	جومگه:
ankylosis, ~	التصاق المفصل -انتحام المفصل	پینکه‌وه‌لکانی جومگه
clicking, ~	فرقة المفصل	قرته‌قرتی جومگه
condylar ~	مفصل لقمی	جومگه‌ی گری نیسک
cracking ~ = clicking ~		
dental wrist, ~	مفصل المعصم السني (مفصل ذراع المحرك السني)	جومگه‌ی مه‌چه‌کی ددانی (جومگه‌ی بالی ماتوری ددان)
dislocation, ~	خلع المفصل	له‌جیچونی جومگه
fixed ~	مفصل ثابت	جومگه‌ی جیگیر
fixing, ~	تثیت الفك	جینگیر کردنی جومگه
hinge ~	مفصل بکری	جومگه‌ی خوخلوکه‌یی
injuries, ~	اصابات المفصل -اذی المفصل	برینه‌کانی جومگه -زده‌بره‌کانی جومگه
mandibular ~	مفصل الفك السفلی	جومگه‌ی شه‌ریلگه‌ی خوارور
meniscectomy, ~	خزخ الغضروف المفصلي الهلالی	لینک‌ردنه‌وی کرکراگه‌ی جومگه‌یی سانگی
oil, ~	زیت المفصل (السائل الزلالي- المصلي)	رونی جومگه (شله‌ی پروتینی - زده‌راوی)
stiffness, ~	صلابة المفصل (تصلب المفصل)	رده‌قیورنی جومگه
subluxation, ~	خلع مفصلي بسيط -خلع مفصلي ناقص	له‌جیچورنی جومگه‌ی ساده -له‌جیچورنی جومگه‌ی نات‌ه‌واو

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

syndrome, ~	تناذر المفصل	نالہ باری جومگہ
tempromandibular ~	مفصل فکی صدغي	جومگہی شه ویلگہی لاجانگہی
trismus, ~	ضزز المفصل (انغلاق المفصل)	ددم چوونہ کلیلہ -ددم داخران (قہ پاتیبوننی جومگہ)
wrist ~	مفصل المعصم	جومگہی مہ چہک
Johns towel clamp	مشبك الشانۃ لمونز (الشانۃ: منديل او قماش معقم يستعمل في الجراحة)	گہردی خاوی جوزنز (خاوی: پارچہ قوماشی پاکزکراو بز نہ شتہ رگہری بہ کار دیت)
Jourdain's disease =pyorrhea alveolaris	دا، جور دین =تقیح سنخي سني تخا دید سنخية إرتفاعات سنخية (لاتینیة)	دردی جور دین =کیمکر دنی نینک و ددانہ کان بہرزاییہ کانی نینکی ددان (بہ لاتینی)
juga alveolaria		
jugal:	رجنی:	کولمی:
~ bone	عظم رجنی	نینکی کولمی
=malar bone		
~ point	نقطہ وجنیة	خالی کولمی
jugomaxillary	فکی رجنی (نسبة للفك العلوي و العظم الوجنی)	شه ویلگہی کولمی (پہ بودند بہ شه ویلگہی سه روو و نینکی کولم)
jugular:	وداجی - عنقی:	ملیی:
~ nerve	عصب وداجی	ددماری مل
~ vein	ورید وداجی	خوینتہینی مل
jugulum	۱- وداج - عنق ۲- حلق - بلعوم	۱- مل ۲- گہ روو
jugum	۱- وصل - رابط ۲- نیر	۱- گہ ینہر - بہ ستہر ۲- کد لہ مہ - نینلہ - تہوق
juice	عصارۃ	تاروگ

J

jumping the bite

بازدانی گه‌ستن
 (جوله‌ی به زوری شه‌ریلگه‌ی
 خواروو بو نه‌نجام هینانی
 جوتبونی ناسایی)
 قفرة العضة
 الحركة القسرية للفك
 السفلي نحو الامام
 للحصول على إطباق
 طبيعي

junction:

۱- گه‌ینگه - ژوانگه
 -پیکه‌ست-گه‌ینهر
 ۲- پیکه‌ره نوسان:
 ۱- ملتی -رصل-اتصال
 -موصل
 ۲- التحام:

amelodontal ~

گه‌ینگه‌ی مینایی عاجی
 ملتی مینایی عاجی

cemento -enamel ~

گه‌ینگه‌ی مینایی چیمه‌نتویی
 ملتی مینایی ملاطی

dentino-cemental ~

گه‌ینگه‌ی چیمه‌نتویی عاجی
 ملتی ملاطی عاجی

dentino-enamel ~

=amelodontal ~

dento-enamel ~

گه‌ینگه‌ی مینایی ددانی
 ملتی مینایی سنی

dento gingival ~

گه‌ینگه‌ی پوکی ددانی
 ملتی الشوی سنی

mucogingival ~

گه‌ینگه‌ی پوکی لینجه‌په‌رده‌یی
 ملتی لثوی مخاطی

jurisprudence:

۱- یاسا
 ۲- یاسایی:
 ۱- قانون- تشریح
 ۲- شرح-شرعی:

dental ~

۱- یاسای نۆشداریی ددان
 ۲- نۆشداریی ددانی یاسایی
 ۱- قانون طب الاسنان
 ۲- طب الاسنان الشرعی

juvenile:

سارا -نه‌وجه‌وان:
 یافع -حدث:

~ diabetes

نه‌خۆشی شه‌کره‌ی نه‌وجه‌وانی
 داء السكري اليفعي

~ melanoma

لوروی ره‌نگیی سارایی
 ورم صباغی یفعی

juxtangia

هه‌ری ماسولکه‌کانی گه‌رور
 التهاب عضلات البلعوم

-التهاب عضلات الحلق

juxtaposition

۱- هارییی
 - نزیکی (نزیکی‌بونه‌ره)
 ۱- تجاور- تقارب
 ۲- اتصال

۲- په‌یوه‌ندی‌کردن

K

kaolin	غضار -صلصال (طين الحرف)	قوری چینی
karyokinesis	الانقسام	به‌شپون (به‌شپونی نارک)
karyolysis	إخلال النواة	شپون‌هوی نارک (خانه) -لینک هه‌لوه‌شانی نارک
katabolism = <i>catabolism</i>	تصرف خاسر ایض هدمی	پروخینه‌ره کردار -زینده‌رووخان
kebocephaly = <i>cebocephuly</i>	رأس سعدانی (سوء تكون الرأس ولادیا)	(دزیو دروستیوونی سه‌ری زکماک)
kelectome	مخزغ (اداة اخذ المخزعة من الورم)	نامرازای لیکردنه‌وی پله‌شانه له لور
keloid = <i>cheloid</i>	نسیج ندبی مفرط الضخامة	شانه‌ی جیزامی زور زل بور (جی زام)
Kennedy' bar = <i>continuous bar –</i> retainer	عارضه کندی =مثبتة العارضة المستمرة (ضمة مطردة)	تولی که‌نه‌دی =جینگیر که‌ری تولی به‌رده‌وام
Kennedy's classification	تصنیف کندی	پولینک‌ردنی که‌نه‌دی
kephalo – = <i>cephalao –</i>	بادئة تعني: رأس	پیشگر به‌مانای: سه‌ر
keratin	قرنین	کاژ (کیراتین) -توجین- شاخی

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

keratinized:	متقرن:	کاژگرتور:
~ epithelium	بشرة متقرنة	تویژالی کاژگرتور
keratinous:	قرنی - متقرن:	کاژی - کاژگرتور
~ layer	طبقة قرنية - طبقة متقرنة	قوچی - به قوچ بوو: چینه کاژی - چینی کاژگرتور
keratogenesis	تولد النسيج المتقرن	دروستبوونی شانهی کاژی
keratohyalin:	زجاجي قرني:	شوشهیی کاژی:
~ granules	حبيبات زجاجية قرنية	ددنکوله کانی شوشهیی کاژی
keratolysis	إغلال الطبقة القرنية	شیبورنهوی چینه کاژی
keratomycosis	داء الفطر القرني اللساني	نه خوشی که پروی کاژی زمان
linguae	= اللسان الاسود	= زمانی ردهش
=black tongue		
keratosis:	۱- قرن (داء انتقرن) ۲- تقرن جلدي (نمو استحالي جلدي متقرن):	۱- دهردی کاژگرتن (گوشپاره بوون) ۲- به کاژبوونی پینستی:
~ labialis	قرن شفوي	به کاژبوونی لیوویی
~ linguae	قرن لساني	به کاژبوونی زمانی
key of attachment	مزلاج الوصلة	سورگی (نه لقه ریز) ی بکه وه گه یانندن
key way of attachment	میزاب الوصلة	ریرهوی سورگی بینکوهه نوسانندن
kidney	کلیة - کلوة	گورچیله
kidney – shaped:	كلوي الشكل:	گورچیله شینوه:
~ restoration	حشوة كلوية الشكل	پرکردنهوی گورچیله شینوه
kinetic	حركي -حرك	بزوینی - جولهیی -بزوین

K

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Kingsley splint

Kingsley: 1829 – 1913, American dentist

= (a vulcanized oral splint used in fractured jaw with a head band)

جيرة كنفلي
(كسر الفك)

نيسك به ندى كينگسلى
(شكاوبى نيسك)

kit:

۱- مجموعة (مجموعة اشياء و ادوات) - طقم
۲- عدة:

۱- كومه له كه لويهل
- صندوقى كه لويهل
۲- كه لويهل:

instrument ~

مجموعة ادوات

كومه له (تاقمه) نامراز

kneading

عجن

شيلان

knife:

سكين - مصغ - مشرط:

چه قز - تيغ - كيرد:

blade ~

نصل السكين

تيزايبى چه قز

-نصل المشرط

-تيغى چه قز

edge ~

حافة السكين

قهراغى چه قز

-حافة المشرط

-قهراغى تيغ (ليوارى تيزايبى)

electronic ~

مشرط الكترونى

تيغى نه لكترونى

gingivectomy ~

مشرط قطع اللثة

تيغى ليكردنه وهى پوك

تيغى بريشى پوك

gold foil ~

مشرط سكين رقاقة الذهب

تيغى چه قزى تويژاله نالتون

gum ~

مشرط اللثة

تيغى پوك

loop ~

سكين ذات عروة

چه قزى قولاپدار

modeling ~

سكين النحت

چه قزى داتاشين

(نحت الشمع و خلافة)

(په يكه ر تاشينى مينو)

plaster ~

سكين الجبس

چه قزى گج

spear – shaped ~

سكين رعية الشكل

چه قزى رم شينه

wax ~

سكين الشمع

چه قزى مينو

knitting

إلتحام - التئام - اندمال

بينكه وه به نديبون

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

knob	۱- عقدة ۲- بشرة ۳- كتلة -قطعة ۴- كعبرة	۱- گری ۲- قنچك-هدلزه پین ۳- بارسته -پارچه ۴- نیسکی دهرودی باسك
knoblike	عقدی - شبه العقدة	گریسی - شینوه گری (گری شینوه)
knot:	عقدة:	گری:
enamel~	عقدة المیناء	گری مینا
knotted	معقدة - ذر عقدة	گریندار - گریدار
knurl	عقيدة - قنیزعة (نتوء صغير في قبض الاداة تؤمن امساکها جيدا)	گریچکه (چوکلله به کی بچوکه به دهسکی نامرازه بز گرتنی به باشی)
Kocher's operation (Kocher: 1841 -1917 Swiss surgeon) = (operation of excision the tongue through an incision from mastoid process to the hyoid bone and to the symyohysis of the mandible)	عملية كوتشر (عملية استئصال اللسان بطريقة جراحية معينة)	نهشته رگه ری کوتشر (نهشته رگه ری لینکردهودی زمان به شینوازیکی دیاریکراو)
Kolliker's dental crest (Kolliker: 1817 – 1905 Swiss anatomist) =(that portion of maxillary ridge on which the incisor teeth develop.)	قنیزعة کولیکر السنية (القسم الذي تنمو عليه الاسنان القاطعة من الفك العلوي)	گریچکه کی کولیکری قه راغی ددانی (نهر به شدی شهریلگی سورو که ددانه بره ره کانی له سدر گه شه ددکات)

K

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

kolyseptic =(<i>checking septic processes</i>)	مانع التعفن	ریگر له کیمکردن (له بۆگه نیبون)
kolytic	قمعی	رههتی شتیه (وهك رههتی)
koniology = coniology	علم الفجار -عجبت الفجار	زانستی ته پوتۆز (گهره زانی)
koplik's spots <i>koplik: 1858 – 1927</i> <i>american physician</i> = <i>small, whitish spots on the mucous membrane of the mouth in the early stages of measles.</i>	بقع كوبليك (بقع بيضاء صغيرة فوق الفشاء المخاطی في الفم في المراحل المبكرة للاصابة بالحصبة)	په لهی کوبليك (په لهی بچوکی سپی له سر لینجه په ردهی نارووم له قوناغی سهرتای سوریژو دا)
korff's fibers = <i>precollagenous fibres of the dental pulp, which pass between odontoblasts in developing dentine so incorporated in dentine matrix.</i>	الیاف کورف	ریشاله کانی کورف
koronion=coronion	ذرة النتوء المنقاري	لوتکهی چوکلهی دهنوکی
Koyter's muscle <i>Koyter: 1534 – 1600</i> <i>Dutch anatomist</i> = <i>(the corrugator super cili muscle)</i>	عضلة كويتر	ماسولکهی کزیتەر
Krause's corpuscles	جسینات کراوس	ته نوچکه کانی کراوس (خروژکه کانی کراوس)
Krause's operation <i>Krause: 1857 – 1937</i> <i>German surgeon</i> = <i>(an operation for relief of facial neuralgia by excision of gasserian ganglion)</i>	عملية کراوس (عملية معينة لتخفيف عصاب العصب الوجهي)	نهدته رگری کراوس (نهدته رگریه که نه نجام دهدریت بۆ هینور کردنه وی نۆره ده ماره نازاری ده ماری پوویی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Krimer's operation

Krimmer: 1795 – 1834, German surgeon

= (an operation for closure of palatal fissure by means of wide mucoperiosteal flaps sutured at the mid line)

Krompecher's tumour

Kompecher: 1870 – 1926 Hungarian pathologist

= a rodent ulcer

Kuhnt's operation

Kuhnt: 1850 – 1925 German

ophthalmologist

=(an operation for treatment of frontal sinus disease by the removal of the anterior wall and the curetting of the mucous membrane)

kv = kilovolt

kyphosis

عملیة کریمر

(عملیة غلق الشق الوسطی

فی سقف الفم)

ورم کومپتشر

=قارض

عملیة کانت

(عملیة معینة لمعالجة الم

الجیب الجبینی)

کیلو فولت

تحدب

نهشته‌رگه‌ری کریمر

(نهشته‌رگه‌ری داخستی درزی

ناوه‌ندی گومه‌زی مه‌لاشور)

لوری کومپتشر

=قرتینه‌ر

خوره نه‌لسه‌ر

نهشته‌رگه‌ری کانت

(نهشته‌رگه‌ریه که بز

چاره‌سه‌رکردنی نازاری گورفانی

نیوچه‌وانیی نه‌نجام ده‌دریت)

کیلو فولت

کزمیی - کوریی

L

labia	شفاه	لیو
labial:	شفوی - شفهی:	لیویی:
~ abscess	خراج شفوی	دومه‌ئی لیویی
~ angle	زاویه شفویة	کوشه‌ی لیویی (لغاره‌ی لیو)
~ bar	عارضه شفویة	تولی لیویی
~ caries	نخر شفوی	کلزری لیویی
~ commissure	ملتقی شفوی (صوار)	(اللفساره‌ی لیو)
~ compaction	حشو شفوی	به‌یه کگه‌یشتنی لیویی پپرکراهی لیویی - داگیراهی
~ diphtheria	تفش شفوی (تشکل الاغشیة فوق الشفاه)	لیویی دووشاخه‌ی لیویی (دروس‌تونی په‌رده له‌سه‌ر لیو)
~ embrasure	مسافة شفویة	بوژایی لیویی (بوژایی نیتوان دووددانی دراوسی له‌دیوی لیوه‌ه)
~ facing	وجه شفوی (وجه دهلیزی)	روی لیویی (روی دالایی) (پاره‌وی نیتوان لیووددانه‌کان)
~ frenum	لجام شفوی	ده‌زولسه‌ی لیویی (ده‌زولسه‌ی نیتوان لیوو پولک)
~ glands	غدد شفویة	کلاند (رژینه‌ر) کانی لیویی
~ occlusion	إطباق شفوی	جوتبونی (گه‌ستی) لیویی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ phimosis	ضیق شفوی (انعدام الثقب الشفوي)	ته‌سکی لیو - نه‌مانی کسون (ده‌رچه‌ی لیوی)
~ sulcus	ثلم شفوی	دزی لیوی
~ version labially	تحول شفوی (انقلاب شفوي)	هه‌لگه‌رانه‌وی لیوی
labio - labioalveolar	باتجاه الشفة - نحو الشفة	به‌دولیتو
labiobuccal	بادئة تعنى: شفة	پیشگر به‌مانای: لیو
labiocervcal	شفوی سنخي	لیوی نیتسکی ده‌انی
labiooclusion	شفوی خدي	لیوی گوپی
labiodental	شفوی عنقي	لیوی ملی
labiodistal	إطباق شفوي	جوتجون (گه‌ستن‌ی لیوی)
labiogingival	شفوی سني	لیوی ده‌انی
labioglossolaryngeal:	شفوی وحشي	لیوی ناناوه‌ندی (لیوی به‌دو دواره)
~ paralysis	شفوی لثوي	لیوی پورکی
labioglossopharyngeal	شفوی لساني حنجري:	لیوی زمانی قورگی:
labiogression	شلل شفوی لساني حنجري	نیفلیجسی لیوی زمانی قورگی
labio- incisal	شفوی لساني بلعومي	لیوی زمانی گه‌روی
labiolateral	تجاوز شفوي	لادانی لیوی
labiolingual:	(تجاوز الاسنان الامامية با تجاه الشفة)	(لادانی ده‌انه‌کانی پیشه‌ره به‌دولیتو)
~ diameter	شفوی قاطع	لیوی بریدی
~ diameter of crown	شفوی جانبي	لیوی لابی
~ diameter of neck	شفوی لساني:	لیوی زمانی:
~ plane	قطر شفوي لساني	ته‌ی لیوی زمانی
labiomental	قطر شفوي لساني للتاج	ته‌ی لیوی زمانی تاج
	قطر شفوي لساني للعتق	ته‌ی لیوی زمانی مل
	مستوی شفوي لساني	پوته‌ختی لیوی زمانی
	شفوی ذقني	لیوی چه‌ناگه‌ی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

L

labiomiesial	شغوي انسي	لیوی ناوندی
labiomycosis	داء الفطر الشغوي	دهردی که روی لیوی
labionasal	شغوي أنفي	لیوی لویسی
labiopalatine	شغوي خنكي	لیوی مه‌لاشویی
labioplacement	توضُّع شغوي	دانان (جینگرتن) ای لیوی
labioplasty = <i>cheiloplasty</i>	تصنيع الشفة (تجمیل الشفة)	جوانکاری لیو
labioproximal	شغوي ملاصق	لیوی پیکره لکاری
labiotenaculum	مِلْقَطُ الشَّفَةِ	گیر لیو - مقاشی لیو
labioversion	إنحراف شغوي - توضُّع شغوي (توضُّع باتجاه الشفة)	لادان به‌رو لیو - لادانی لیوی
Labium:	شفة (لاتینی):	لیو (به‌لاتینی):
~ leporinum = harelip	شق الشفة = شفة مشقوق (شفة الارنب)	لیو داقلیشار - داقلیشانی لیو (لیو که رویشک)
laboratory:	مُختَبِر:	تاقیگه (تاقیگه) = نهمایشگا:
dental ~	مختبر سنی (مختبر التعریض السني)	تاقیگه‌ی ددان (تاقیگه‌ی دروستکردنی ددان)
lathe, ~	۱- میخروطه سنی ۲- محرک مختبری	۱- نامرزی خدراتی ددانی ۲- بزوبنه‌ری تاقیگه‌یی
turbine, ~	توربین مختبری	تیربانی تاقیگه‌یی
work, ~	عَمَلُ مختبری	کاری تاقیگه‌یی
labyrinth	دهلیز - تیه (الاذن الداخلية)	دالان - راره - کسه‌نالی لیبرینس (له گونی ناره‌کیدا)
lacerated:	مُزَّق:	دراو - شربو:
~ wound	جرح مُزَّق	برینداری دراو
laceration	تَمزَّق	داندن - شربون
lachrymal = lacrimal	دمعی:	فرمینکی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ nerve	عصب دمعي	ده‌ماری فرميسكى
lachrymose= lacrimose	مُدْمَع	فرميسك پوژين
lack	فقد- غياب	نه‌بوونی
lacrimal:	دَمْعِي:	فرميسكى:
~ canal	قناة دمعية	که‌نالی فرميسكى
~ secretion	إفراز دمعي	فرميسك دهردان
	(إفراز الدمع)	- دهردانی فرميسك
lactation	إرضاع	شوردان
lactobacteriaceae	جراثيم لبّنية	میکروب (بوسه‌وره)ه
		شیریه‌کان
lacuna	۱- فجوة	۱- پوژایی
	۲- مسافة	۲- دوری
	۳- انخفاض	۳- نزمايی - چال
	۴- مساحات تحوي الخلايا	۴ - نه‌و پوره‌رانه‌ی خانه
	المصوّرة للعلاط	پینکینتی چیمه‌نتوی تیايه
lacunae (of Howship)	فجوات هارشيپ (في العظم)	پوژاییه‌کانی هارشيپ (له نيسکدا)
ladder like	سُلْمِي الشكّل (علي شكل سلم)	په‌پزه، شپوه (له شپوه‌ی په‌پزه)
ladle:	مِقْرَفَة - مصب: (لنقل المعدن المنصهر):	رېژگه - پشنگه - رۆگه - (پیتیکه‌ره):
melting ~	مصَب الصُّهْر	رېژگه‌ی توانه‌وه
		- پیتیکه‌ره‌ی تواره
		- (گوپزه‌ره‌ی کانه‌زای تواره)
laevocondylism	إنحراف لقمي أيسر	لادانی گری نیسکی چه‌پیی
	(إنحراف لقمي الفك الاسفل الي الجهة اليسرى)	(لادانی هه‌ردو گری نیسکی شه‌ویلگه‌ی خسارو به‌لای چه‌پدا)
lag tooth	ضرس العقل (الرحى الثالثة)	خری ژیری (خری سینه‌م)
lagocheilus = harelip	شق الشفة (شفة الارنب)	قلیشی لپو - لپو که‌رویشکی (لپو قلیشی)

L

Lain's disease

Lain: 1876-1970, American dermatologist = (burning of the tongue and soft tissues of the mouth due to electrogalvanism caused by the use of dissimilar metals in dental restoration)

داء لاین

دهردی لاین

سوتانه‌وی زمان و ریوژی حرقة اللسان و جوف الفم
دهم به هوی دروستیونی ته نتیجه التیار الکهربائی
زروی گاره‌بایی گلفانیه‌ره الفلفائی الذی یسببه وجود
که‌دورکاتزای جی‌ساواز معدنن مختلفین فی الفم
بینکینه‌هیتن له‌ده‌مداد وک کعشوة املغم وتاج ذهیی
پرکردنه‌وی نه‌مه‌لگه‌م و

کیفی زیری ددان

Laliatry

مبحث الکلام

تویزینه‌وی قسه‌کردن

- بحث النطق

- ناخواتن زانیی

lambda

یافوخ لامی

فریشکی لامیی

lambdoid

درز لامی

درزی لامیی

lamella:

صفیحة (سائرة المادّة)

دهپ- ته‌به‌ق- پوره

- شریحة:

- چینی ته‌نک (پاریزه‌ری

مادده) - توی

- قاش:

enamel ~

صفیحة المیناء

ته‌به‌قیی مینا

(پوره‌ی مینا)

lamellar:

صُفیحی:

ته‌به‌قیی

~ bone = lamellated bone

عظْم صفیحی

ئیسکی ته‌به‌قیی - ئیسکی

توییی

Lamina:

صفیحة (حاملة المادّة):

ته‌به‌ق (هه‌لگری مادده) -

پوره- تویزال:

dental ~

صفیحة سنّیة

ته‌به‌قیی ددانیی

dentalis, ~

صفیحة سنّیة (لاتینیة)

ته‌به‌قیی ددانیی (به‌لاتینیی)

dura, ~

صفیحة قاسیة

ته‌به‌قیی سه‌خت

musculated mucosae, ~

صفیحة مخاطیة عضلیة

تسوییی لینه‌پسه‌رده‌ی

ماسولکدیی

propria, ~

صفیحة خاصّة (طبقة خاصّة)

ته‌به‌قیی تاییه‌تی

submucosa, ~

صفیحة تحت المخاطیة (طبقة

توییی ژیرلینه‌په‌رده‌ی

تحت المخاطیة)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

vestibular ~	صفیحة دهلیزیة	توی ریبهوی
		- توی دالاتی
laminated:	صَفِیحی	تویندار
	(مؤلف من عدة صفائح):	(پینکساتو له چه‌ند
		چیندار (چین) ینک
~ gold foil	رَقاقات الذهب الصفیحة	تویزانه چینداری نالتون
		(-تویزانه کانی زیری چیندار)
lamination	تَصْفِیح	به‌تویبون - به‌چینبون -
		به‌په‌په‌بون
laminography	تصویر شُعاعی	تیشکگرتنی تویی (چینی)
	صَفِیحی (طبی)	
lamp:	مصباح - قندیل:	چرا - له‌مپا:
alcohol ~	قندیل کحولی - قندیل غولی	له‌مپای کھولی (له‌مپای
		نه‌لکھول)
head ~	مصباح الرأس	چرای سر
mouth ~	مصباح الفم	چرای دم
operation ~	مصباح ساحة العمل	چرای رودبری کار کردن
lancet= (scalpel)	مبضع - مشرط	نه‌شهر
lancinating:	رامح - راجز:	ناویژدهر - ناژنهر:
~ pain = (shooting, sharply cutt pain)	ألم رامج - ألم راجز	نازاری ناژنهر
Land's crown	تاج لاند	تاجی لاند
<i>Land: 1874, American dentist= porcelain jacket crown</i>	(تاج جاکیت خزنی)	(تاجی کیفی چینی)
landmark	۱- علامه	۱- نیشانه
	۲- حدث - تطوّر	۲- روداو - گه‌شه‌کردن -
		بره‌دان
laniary	ناب - خنجری (سن یشبه	که‌لبه‌یی - خه‌نجه‌ری (ددانیک
	الخنجر: الناب)	له‌خه‌نجه‌ر نه‌چیت: که‌لبه)
lapis:	قلح - خنجر:	کلس - به‌رد: *

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ dentalis = (<i>dental calculus</i>)	قلع سنی	کلسی ددانی
~ divinus	نحاس (المجر المبارك)	مس (به‌ردی بی‌وز)
~ imperialis = ~ <i>lunaris</i> = ~ <i>infernalis</i>	خبر نترات الفضة	به‌ردی نتراتی زیو
laryngeal:	حنجری (نسبة للحنجرة):	قورگی (قورقورآگه‌یی):
~ muscles	عضلات حنجریة:	ماسولکه‌کانی قورگ:
~ reflex	مُنعكس حنجري	به‌تکسراوه (به‌تیبورنسه‌وه‌ی قورگی
laryngectomy	قطع الحنجرة	لینکرده‌وه‌ی قورگ
laryngitis	التهاب الحنجرة	هه‌وی قورگ (قورکه‌سز)
laryngopharyngitis:	التهاب الحنجرة و البلعوم:	هه‌وی قورگ و گه‌ور
~ sica	التهاب الحنجرة و البلعوم الجاف	هه‌وی قورگ و گه‌وروی ووشک
laryngospasm	تشنج الحنجرة	گورژبوونی قورگ
larynx:	حنجرة:	قورگ (قورقورآگه):
~ muscles	عضلات الحنجرة	ماسولکه‌کانی قورگ
latent	كامن - مُستتر	مت - شاره‌وه
lateral:	جانبي:	لائی:
~ excursion	زيفان جانبي	شه‌ویلگه‌ خزان
~ incisor	قاطع جانبي (رُباعية)	به‌ری لایی (چارسنه)
~ movements	حركات جانبية	جوله‌ی لایی
~ occlusion	إطباق جانبي	گه‌ستن (جوتیبورن‌ای لایی
~ profile	منظر جانبي	دیمه‌نی لایی
~ pterygoid muscle = ~ <i>pharyngeal</i>	عضلة جناحية وحشية (جانبية)	ماسولکه‌ی پتالی لایی (ناناره‌ند)
~ stress	ضغط جانبي	په‌ستانی لایی
~ surface	سطح جانبي	به‌وه‌ری لایی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ wall	جدار جانی	دیواری لایی (لادیوار)
lathe	۱- میخروطه ۲- صُحرک	۱- نامرزی خه‌راتی ۲- بزوین
laughing gas	غاز ضحاک (غاز مُخدر)	گازی خه‌نده (خه‌نده‌گاز) (گگازی) بینوشکر = نوکیدی نایتوز
lavage	غسل - رُغض	شتن - شته‌وه
layer:	طبقة:	چین:
covering ~	طبقة مغطیة	چینی داپوشهر
of weil, ~ (see: Weil basal layer)	طبقة ویل	چینی ویل
Lefort fractures <i>Le fort: 1829-93 French surgeon=(one of the three main classes of the fracture of maxilla)</i>	کسور لوفورت (کسور الفك العلوي)	شکاری لافورت (شکاریه کانی شه‌ویلگهی سه‌رور)
lead:	رصاص:	قورقوشم:
~ gingivitis	التهاب اللثة الرصاصی	پوک‌سوی قورقوشیمی
~ intoxication	انسامام رصاصی	به‌زهرابیونی قورقوشیمی
~ line	خط رصاصی	هینلی قورقوشیمی
~ poisoning	تسمم رصاصی	زهراویونی قورقوشیمی
~ stomatitis	التهاب الفم الرصاصی	هه‌ر (سوی) ده‌می قورقوشیمی
leaf like	ورقی الشکل (علی شکل اوراق الشجر)	گه‌لا شینوه (له شینوهی گه‌لای دردهخت)
leakage:	تسرب - ارتشاح	ده‌لاندن - دزه‌کردن (دزین) لیککردن - پالیوران
marginal ~	تسرب جفانی	دزه‌کردنی قه‌راغی (دزه‌کردن له قه‌راغوه)

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Leeway space

مافة الاخراف

ماوهی لادان

= Nance's Leeway space

-جیاوازی نیتوان نهو
 ماوهیهی (ددانه کلهه و
 بالانان (الناب و الضرسین
 دوخرینه شریه کان) و نهو
 ماوهیهی (ددانه کلهه و
 لاانان الدانیمة (الناب و
 دووینتسه خرتنه
 هه‌میشه‌یه کان) نه‌یگریته‌وه

left:

یسار- ایسر:

چپ- لای چپ:

~ incisor

بیره‌ری چپ (دوانه‌ی لای
 قاطع ایسر (ثنیة یسری)
 (چپ)

~ lateral occlusal
 relation

په‌یوه‌ندی گه‌ستنی
 علاقه اطباقیة جانبیة
 (جوتبونی) لایی

leiomyoma

لوری ماسولکیمی لوسوس
 روم عضلی أملس (ورم سلیم)
 (لوری پاک)

lemon juice:

عصیر الیمون:

ناورگی لیمو:

~decalcifying action

کاری نارورگی لیمو له بی
 تأثیر عصیر الیمون فی زوال
 کلکسردندا
 الکلس

length:

دریژی - دوری - ماوه:
 طول - بعد - مندی:

crown ~

طول التاج

دریژی تاج

dental ~

دوری ددانی (ماوهی نیتوان
 بؤدنی (المافة بین السطح
 الانسی للمضاحكة الارلی و
 السطح الوحشی للرحی الاخیره
 فی الفك العلوی)
 دریژی سیتیهمی شه‌ویلگهی
 یه‌کهم و پوری نسا ناوه‌ندی
 پوری ناوه‌ندی پیتسه خرتنه‌ی
 سهروو)

span ~

ماوهی پرد (دریژی بوشایی
 مندی الجسر (طول الفجوة
 الدانی)
 السنیة)

lenitive

مُسکّر - مُلطّف - تخفّف

هتورکه‌ره

lens:

عدسة:

هارینه - نیسکه:

magnifying ~

عدسة مُکبّرة

هارینه‌ی گه‌وره‌که‌ر

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

lenticel	۱- گلاندى نىسكى (پژينى) ژير بنكهى زمان)	۱- غُدَّةٌ عُنَسِيَّةٌ (غُدَّةٌ تحت قاعدة اللسان)
lenticular	۲- كونيله - كونيچكه نىسكى (دووور قوقز)	۲- مسام عدسي (علي شكل العدسة) - (مزروج التحذب)
lentula	لنتيولا (نامراى لولپنجهى بژ پرگردنهوى رهگى ددان)	حاشية القنسة اللولبية (اداة حشو قناة الجذر)
leontiasis ossea	شيتاوى شيرى نىسكى (لنهخوشى گولييدا)	سنة اودية عظمية (في سياق الجذام)
leotropic	لادان بهروهچپ (له راسته بژ چهپ)	انخياز ايسر (من اليمين الي اليسار)
leprosy	گولى - گهر	جذام
lepto -	پيتشگر بهماناي: سچوك - وورده - لاواز - لهر - باريك - تدنك - ناسك	بادنة تعني: صغير - دقيق - ضعيف - نحيل - رقيق - رفيع
leptocephalic	سهرلاراز - سهرباريك (لاوازي سهر)	نحيل الرأس - رقيق الرأس
leptocyte	خوزكهى باريك - خوزكهى تدنك - خوزكهى وورد	كُرَّةٌ رقيقة
leptodontous	ددان لاراز (سهوى ددانى باريكى هديه)	نحيل الاسنان (ذر اسنان رفيعة)
leptomeningitis	سوى پهردهى ميشكى تدنك (تدنكه پهرده ميشكسز)	التهاب السحايا الرقيقة (التهاب الام الحنون)
leptomicrognathus	لاوازي شهويلگه (شهويلگه لاوازيور)	مخولة الفك (فك ناحل)
leptophonia	ناسكى دهنگ (دهنك باريك)	رقة الصوت
leptoprosopic	بيور لاواز (بيورى باريك ودرژ) الوجه)	نحيل الوجه (طويل و رفيع الوجه)
leptospira	ليتزسپايرا (بونسه ودره مشه خوزه كان)	بريميات (جراثيم طفيلية)

L

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

leptostaphyline

لاوازی مه لاشرو (گرمه زدی غیل الحنك) ذوقه حنك ضيقة
مه لاشوری تهسك و بهرز) و مرتفعة)

leptothrix

لیپتوتروکس (دهزوله ورده) شعریات دقیقه-
(جوزی له بونه وهره ورده کانه لیتوتروکس (نوع من الجراثیم
له ناوده صدا دهژی) (جوزی له يتواجد في الفم)
کلامیدو به کتریایه)

leptotrichia:

دهزوله ی ورده ی باریک (جوزی شعریات رقیقه (جراثیم):
له به کتریایه):

~ buccalis

دهزوله ورده ده میه کان شعریات رقیقه فمویه (تواجد
(به کتریای ورده ناوددم) في الفم شعریات غیر مرضیه)

~ placoides

دهزوله ورده ره گیه کان (جوزی شعریات رقیقه جذریه (تواجد
به کتریایه له ناو که نالی ره گی في قناة الجذر)
دداندایه)

lesion:

دهرد - به لا: آفة:

actinic ~

دهردی تیشکی آفة شعاعیه

carious ~

دهردی کلوز - دهردی کلوزی آفة نخریه - آفة النخر

degenerative ~

دهردی آفة استحالیه

تینکچورن (لینکه لهوشان) - آفة تنکویه

- دهردی ویرانبون

diffuse ~

دهردی بلاو آفة منتشره

erosion ~

دهردی داخوران آفة التآكل

fatal ~

دهردی کوشنده آفة مُمیته

focal ~

دهردی تیشکوی آفة بُوْزِيَّة (آفة مُحددة ببوْرة)

gingival ~

دهردی پووکیی آفة لثویه

traumatic ~

دهردی زهبری آفة رضیة

vascular ~

دهردی لوله ی آفة رعانیة

leucaemia = leukaemia

leucocyte = leukocyte

leucocytosis

فهره بونی خوز که سپه کان فرط الکریات البیضاء

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

leukaemia: = leukemia = leucaemia	ایضامنُ الدم: (سرطان الدم) (سرطان کريات البيضاء)	سپی‌بونی خونین (خونینه سیکه): (شکر په‌نج‌ه‌ی خونین) (شکر په‌نج‌ه‌ی خروک‌ه‌ی سپی)
lymphatic ~ leuko -	ایضاض الدم اللفغاري بادنة بمعنى: ایض - بلالون	سپی‌بونی خونینی لیمفی پینگر به‌مانای: سپی - بی رنگ
leukocyte	کریسة بیضاء، خلیة بیضاء، (کریة دم بیضاء)	خروک‌ه‌ی سپی (خان‌ه‌ی سپی) (خروک‌ه‌ی خونینی سپی)
leukokeratosis mucosae- oris = leukoplakia:	تقرن الفشاء المخاطي الفموي الايض = الطلي - الطلارة (لصحات بیضاء شخينة)	وشک‌بونی لینجه پو‌شی دهمی سپی - به‌کیراتینبونی روپو‌شی دهمی سپی (په‌لایوبونی سپی نه‌ستور)
leukoma	١- سحابة قرنية (ضليية القرنية الايضاية) ٢- طلي الفم	١- هه‌وری وشکینه‌یی (سینه‌ره وشکینه‌یی سپ‌جور) ٢- په‌له‌ی دم
leukoplakia: ~ buccalis ~ linguae	طلي - طلا - طلارة (لطحات بیضاء شخينة): طلي الفم (تخو احياناً نحو الحيث) طلي اللسان (لاتينية)	په‌لاسی سپی (په‌لایوبونی سپ‌ نه‌ستور): په‌لاسی سپی دم (هه‌ندی جار به‌رو پیسی ده‌چی) په‌لاسی سپی زمان (به‌لاتینی)
~, malignant degenerative ~, oral ~, palatal ~, smoking ~, tongue ~, vulva	طلي تنكسي حيث طلي الفم طلي الحنك طلي التدخين طلي اللسان طلي المهبل	په‌لاسی سپی داریزایی پیس په‌لاسی سپی دم په‌لاسی سپی مه‌لاشور په‌لاسی سپی جگه‌ره‌کیشان په‌لاسی سپی زمان په‌لاسی سپی ناره‌شی مینه

L

levator:	نویل- به‌زرکه‌ره (به‌لاتینی) - رافع- رافعة (لاتینی):	ه‌لیر:ه
~ menti muscle	عضلة رافعة ذقنية	ه‌لیر ماسولک‌ه‌ی چ‌ناگه
~ palati muscle	عضلة رافعة حنكية	ه‌لیر ماسولک‌ه‌ی مه‌لاشو
level	مُستوی	ناست
leverage	تثقل عثلي	له‌قیوی نویلی
levocondylism= laevocondylism		
lichen planus:	خزاز منبسط:	پینست نه‌ستوره‌ی پانی:
atrophic ~	خزاز منبسط ضموري	پینست نه‌ستوره‌ی پانی
=erosive ~		پوزکاره‌یی
		-پینست نه‌ستوره‌ی پانی
		داورزایی
bullous ~ = erosive ~	خزاز منبسط فقاعي	پینست نه‌ستوره‌ی پانی بلقیی
		-پینست نه‌ستوره‌ی پانی
		داخورایی
erosive ~	خزاز منبسط اُکال	پینست نه‌ستوره‌ی پانی
		داخورایی
oral ~	خزاز منبسط فموي	پینست نه‌ستوره‌ی پانی ده‌میی
lichenoid:	شبه الخزاز:	له‌پینست نه‌ستوره‌ی چور:
~ tongue	لسان خزازي الشكل (السان ذو بقع بيضاء محاطة بحلقات عند اليافعين)	زمانی له‌پینست نه‌ستوره‌ی چور (زمان به‌پله‌ی سپی بازنده‌دار له‌نه‌وجه‌اناندا)
lid	جفن	پیلو
lidless eyes	عیون بلا أجفان	چاوی بی‌پیلو
life:	حياة:	ژیان:
average ~	متوسط الحياة	تینکرای ژیان
shelf ~	مدى استمرار فعالية المادة (مدى احتفاظ المادة بفعاليتها)	راده‌ی به‌رده‌وامیی کاربگه‌ری ماده

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

lifting	رفع- نزع- ازالة	هه‌لیرین- به‌رز کردنه‌ره -داکه‌ندن- لیکر دهنه‌ره
ligament	رباط- وتر	به‌ستر- تیره- پیوست
ligation:	رَبَط:	به‌ستن:
~ wire	سلك الربط	ته‌لی به‌ستن
ligature:	۱- رباط جراحی رعانی ۲- رباط سنی (سلك یربط بین السن و الجهاز فی تقویم الاسنان) ۳- رِبَط- تریبٹ:	۱- به‌ستوری لوله‌ی نه‌شته‌رگه‌ری ۲- به‌ستوری ددانیسی (ته‌لیتک ددان ده‌به‌ستیت به نامرزی راستکردنه‌روه) ۳- به‌ستنه‌ره- گری‌دان:
steel ~	رباط فولادی	به‌ستنه‌ره‌ی پوزایی
light:	۱- ضوء- نور ۲- خفیف:	۱- رووناکی- بزشایی- چرا: ۲- کالز- ته‌نک- سورک- ناسک:
fiberopticdental ~	ضوء سنی ذو الیاف بصرتة	رووناکی ددانی ریشاله بینایی
handpiece attached ~	ضوء القبضة الملحقة	۱- رووناکی به‌ندی ده‌سکه (پارچه‌ی ده‌ستی رووناکی دار)
mouth mirror attached ~ operating ~	ضوء مرآة الفم الملحقة منار (جهاز إضاءة ساحة العمل)	رووناکی به‌ندی نارینه‌ی دم رووناککه‌ره (نامیری رووناککه‌ره‌وه‌ی رووبه‌ری کارکردن)
lighter	۱- أفتح لونا ۲- أخف وزنا	۱- ده‌نگ کالتر ۲- کیش سووکت
light weight	خفیف الوزن	سووکی کیش (کیش سووکی)
limbusalveolaris	حافة سنجية (لاتينية)	قه‌راغ (یسوار) ی تیسکی ددانیسی (به‌لاتینی)

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

lime

۱- نؤکیدی کالینوم - کلس ۱- اوکسید الکالیسوم -

قسل - کلس - جیر

۲- لیموزی هیندی (جوزره) ۲- لیمون هندی
لیمونه کی ترشه

limit:

راده-سنور: حد:

elastic ~

رادهی جیری حد المرونة

proportional ~

رادهی شیواری جیری حد التشوه المروني

- رادهی گونجان - حد التناوب

line:

هینل خط- حد فاصل

-سنوری جیاکهرده

accretion ~s

هینله کانی گه شه کردن خطوط النمو

= Retzius ~s

= هینله کانی ریتزوس = خطوط ریتزیوس

adaptation ~

هینلی جوتبورن خط الانطباق

ala- tragal ~

هینلی (په ره کهی لسوت بز

په ره کهی گوی)

= Camper's ~

هینلی کامپر خط کامبر

algisia ~

هینلی نازار خط اللم

alveolar ~

هینلی نیسکی ددانی خط سنخي

angle ~

گوشهی هینلی (هینلیک زاوية خطية) (الزاوية المشكلة

بینکدیت له به به کگه یشتنی من التقاء سطحي السن ار

هردور روبره ری ددان یان جداري الحفرة)

هردور دیواری چاله که

axillary ~

هینلی تهوری خط محوري

axis ~

هینلی تهور خط المحور- خط محوري

axis, ~

تهوری هینلی محور خطي

base ~

هینلی بنکه - هینلی بناغه خط القاعدة

basophilic ~

هینلی تفت خواز خط قاعدي

blue ~ = lead ~

هینلی شین = هینلی قورقوشمی خط ازرق = خط رصاصي

(الیواری سووکی شین له حافة اللثة الزرقاء الانسمام

به ژهراری بوونی قورقوشمیدا) (الرصاصي)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

calcification ~s = <i>Retzius ~s</i>	خطوط التکلس خطوط ریتزیوس =	هیله کانی به کلسیون = هیله کانی ریتزیوس
Camper's ~ =(<i>ala- tragus line</i>)	خط کامبر	هیلی کامپر
cervical ~	خط عنقی (ملتقی المیناء بالملاط)	هیللی ملی (به‌یه ککه‌یشتنی مینار چیمه‌نتز)
clasp guide ~	خط الارشاد السی موقع الضامة (الضمة)	هیللی رینه‌ری شوتنی قولاب (هیللی رینیشاندیری شوتنی کلاسپ)
condensing force ~	خط قوة الرص خط قوة الحشو =	هیللی هینزی داگرتنه‌ره (چرکرده‌ره) = هیللی هینزی پرکرده‌ره
copper ~	خط نحاسی (شریط اخضر أو احمر فوق حافة اللثة في الاتسام النحاسي)	هیللی مسی (هیللی سه‌ری لینواری پورک لسه به‌ژه‌ه‌راویوونی مدا)
curved ~	خط منحن	هیللی چه‌ماره‌بور
decalcification ~	خط زوال الکلس خط فقد التکلس =	هیللی نه‌مانی کلس
external oblique ~	خط منحرف ظاهر خط مائل خارجي	هیللی لاری دهره‌کیی
facial ~ = <i>Camper's ~</i>	خط رجھی خط کامبر =	هیللی رودی = هیللی کامپر
frame ~	خط هیکل	هیللی به‌یکر
fulcrum ~	خط الارتکاز العثلي	هیللی له‌نگه‌ری نونلی
gingival ~	خط الشوي (خط حافة اللثة)	هیللی پورکی (هیللی لینواری پورک)
guiding ~	خط الدلالة	هیللی رینه‌ری (هیللی ری نیشاندیر)
harmony ~s	خطوط التوافق خطوط الانسجام =	هیله کانی هارمونی = هیله کانی گونجان

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

high lip ~	خط العلیا للشفة (مُنْحَرَّ العلیا للشفة)	هینلی به‌رزی لیتو
imbrication ~	خط التراكب (میزاب مینانی شطحي مُحدَّه حواف خطوط ریتریبوس)	هینلی سواریبون (درزه هینلی مینایی روبره‌ری سنورداری لیواری هینله کانی ریتریبوس)
incremental ~	خط التطبُّق (خط فاصل بین الطبقات)	هینلی جوتیبون - هینلی جیاکه ره‌وی نیوان چینه کان
inserting ~	خط الادخال	هینلی تیختن
internal oblique ~	خط منحرف داخلی	هینلی لاری ناوه‌کی
lead ~ = blue ~	خط الرصاص خط الازرق	هینلی قورقوشم هینلی شین
lip ~	خط الشفة (ملتقی الشفتین) - مُنْحَرَّ الشفة	هینلی لیتو (به‌یه کگه‌یشتنی هه‌رده‌ولیتو)
low lip ~	خط السفلی للشفة (مُنْحَرَّ السفلی للشفة)	هینلی نزمیی لیتو
median ~	خط متوسط - خط اوسط	هینلی ناوه‌ند - هینلی ناوه‌ندی
mylohyoid ~ = internal oblique ~	ارتفاع ضرسى لامى - خط متحرف داخلى	هینلی به‌رزی خرینه‌ی لامی - هینلی لاری ناوه‌کی
nasal ~ = nasolabial ~	خط أنفي (خط مار من جناح الانف حتى زاوية الفم)	هینلی لوت (هینلیک له په‌دی لوت‌وهه بز گوتشه‌ی دم)
neonatal ~	خط ولادى (الخط المحدد لنمو المناء و العاج في الرحم حتى الولادة)	هینلی لوتی لیتویی هینلی نسوی بسو (هینلی سنورداری میناو عجاج له منالذانه‌وه هه‌تا له دایکبون)
occlusal ~	خط الاطباق	هینلی جوتیبون (گه‌ستن)
Owen's contour ~ s (see owen contour line)	خطوط أورین التشكيلة	هینلی نؤینی شیوه‌کاری
Retentive fulcrum ~	خط الارتكاز العتلى المُثَبَّت	هینلی له‌نگه‌ری نوبلی جیگر

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Retzius' ~ s	خطوط ریتزیوس (خطوط التکلس فی المیناء، خط شریف)	هینلی ریتزیوس (هینله کانی به کلسیونی مینا) هینلی شریگر
Schreger's ~ (see schreger's line)	خط شریف	هینلی شریگر
sharp ~	خط حاد	هینلی تیژ
stabilizing fulcrum ~	خط الارتکاز العتلی المقرّ (المستقر)	هینلی له‌نگه‌ری نسولنی جیگربو
survey ~	خط المسح	هینلی رووینسوان (روو هینکار کردن)
vibrating ~	خط الاتصال الحکی الحظ المهتز	هینلی به‌یه‌کگه‌یشوری مه‌لاشو (هینلی له رزک)
linear:	۱- خطی ۲- خطی (ضیق و طول)	۱- هینلی ۲- ده‌زویی (باریک و دریش)
~ distance	طولی: مسافة حُطیة	دریشی: ماده‌ی هینلی
liner:	مُبطن- بطانة	ناریوش
cavity ~	مِبطن الحفرة (مادة مبطنة للحفرة)	ناریوش چال (ماده‌ی ناریوشی چالی ددان)
waste can ~	مِبطن رعاء القمامة	ناریوشی تنه‌کدی خول
lingua= tongue:	لسان (لاتینی):	زمان (به‌لاتینی):
~ fraenata	لجام اللسان	ده‌زوله‌ی زمان
~ geographica	لسان جغرافی (تبع ظهر اللسان بما يشبه الحارطة)	زمانی جوگرافی (به‌په‌له‌بوونی پشتی زمان به‌شیتوی نه‌خشه)
~ nigra	اللسان الزنجي	زمانی زنجی
~ plicata	شق اللسان	قلیشی زمان
~ villosa nigra	لسان اسود	زمانی رده‌ش
lingual:	لسانی:	زمانی:
~ arch	قوس لسانیة	که‌وانه‌ی زمانی
~ bar	عارضه لسانیة	تولی زمانی

L

~ block	تخدير حاجز لسانی (تخدير مركردنی ناچهیی زمانی) (ناحيوي لسانی)	بهنجی بلوکی زمانی
~ contour	محيط لسانی	چینودی زمانی
~ cusp	حدبة لسانیة	کەسپ (تیژایی) زمانی
~ dovetail	ذنب حمام لسانی	کلکه کوتری زمانی
~ embrasure	مسافة لسانیة	ماودی زمانی
~ fossa	جوف لسانی- حفرة لسانیة	بوشایی زمانی - چائی زمانی
~ frenum	لجام اللسان	دەزولهی زمانی
~ goiter	جدرة لسانیة (ورم درقي في النهاية العلوية للغشاء اللسانية الدرقية الاصلية)	گوتیه (په ریزاده) ی زمانی (لووی مله قورتهیی له سهه ری سه رووی که نالی زمانی مله قورتهیی سهه رکی)
~ groove	ثلم لسانی- میزاب لسانی	درزی زمانی - تلیشی زمانی
~ haemorrhoid	باسور لسانی (ضخامة الأوردة في قاعدة اللسان)	مایه سیری زمانی (زلیوونی خونیه ته که کان له بنکه ی زماندا)
~ lock	قفل اللسان- حابس لسانی	زمان قفل سوون- زمان به گید چوون
~ margin	حافة اللسان	قەراغ (لیوار) ی زمان
~ movement	حركة لسانیة	جولهی زمانی
~ muscle	عضلة لسانیة	ماسولکه ی زمانی
~ occlusion	إطباق لسانی	گهستی زمانی (جوتیبوونی زمانی)
~ papilla	حلیمة لسانیة	مه میله ی زمانی
~ pit	زهدة لسانیة	قولکی زمانی
~ plate	صفیحة لسانیة	ته به قی زمانی- پله یی زمانی
~ plexus	ضفيرة لسانیة	پرچی زمانی
~ quinsy	خراج لوزي لسانی	دومەلنی نالووی زمانی
~ raphe	إلتحام لسانی- رخاء لسانی	پینکه رد لکاوویی زمانی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ rest	سِنَاد لسانی	پشتکی زمانی
~ restoration	حشوة لسانیة (حشوة المطح اللسانی للسن)	پرکردنه‌وی زمانی (پرکردنه‌وی پووه‌ری زمانی) ددان)
~ septum	حاجز لسانی	به‌ریه‌ستی زمانی -تیغه (په‌رده)ی زمانی
~, sub	تحت اللسانی	زُیر زمانی
~ sulcus	ثلم لسانی - میزاب لسانی (لاتینیة)	درزی زمانی - تلیشی زمانی (به‌لاتینی)
~ surface	سطح لسانی	پووه‌ری زمانی
~ thyroid glands	غدة درقیة لسانیة	گلاند (پژن)ی مله‌قورته‌یی زمانی
~ tonsil	لوزة لسانیة	نالووی زمانی
~ varicosities	إحتقان الارودة اللسانیة	خوینتیسانی خوینته‌سه زمانیه‌کان
~ version	تحول لسانی - احتقان لسانی	گورانی زمانی -خوینتیسانی زمانی
linguiform	لسانی الشكل	له‌شینه‌ی زمان (زمان شیوه)
lingual mandibularis	لُسنیة الفك السفلی (شوک سس)	زمانوچکه‌ی شه‌ویلگه‌ی خواروو (دِکی سس)
lingular	لُسنی	زمانوچکه‌یی
linguo-	بادنة تعنی: اللسان	پیشگر به‌مانای: زمان
linguocervical:	لسانی عنقی:	زمانی ملی:
~ ridge	ارتفاع لسانی عنقی	به‌زایی زمانی ملی (هتلی زمانی ملی)
linguoclination	میل لسانی	لاری زمانی
linguocclusion	إطباق لسانی	جوتبوونی زمانی
linguogingival:	لثوی لسانی:	پوویکی زمانی:
~ angle	زاریة لثویة لسانیة	گوشه‌ی پوویکی زمانی
~ fissure	شق لثوی لسانی	درزی پوویکی زمانی
~ groove	ثلم (میزاب) لثوی لسانی	تلیشی پوویکی زمانی

L

فهره‌نگی پزشکی پزیشکی ددان

~ ridge	به‌رزایی پوکی زمانی	ارتفاع نشوی لسانی
linguomaxillary:	شویلگه‌یی (سه‌رو) زمانی:	فکی (علوی) لسانی:
~ reflex	هه‌لگه‌راوه (فرته‌ی)	منعکس فکی لسانی
linguo- occlusal	زمانی هاریدی	لسانی طاحن
linguopapillitis	سو (هه‌و)ی مه‌میله‌کانی	التهاب الخلیجات اللسانیة
linguoplacement	لادانی زمانی	انزراح لسانی
linguoplate	ته‌به‌ق (پله‌به‌ت) ی زمانی	صفیحه لسانیة
linguoproximal	پینکوره‌لکاو ی زمانی	مُلاصق لسانی
linguopulpal	کبۆکی زمانی	نُبی لسانی
linguoversion	لادانی زمانی	انحراف لسانی
lining:	۱- نارپوشین	۱- تبطین
cavity ~	۲- نارپوش:	۲- مُبطن:
denture ~	نارپوشینی چال	تبطین الحفرة
membrane, ~	نارپوشینی تاقمی ددان	تبطین الجهاز السني
mucosa, ~	په‌رده نارپوش	(تبطین طقم الاسنان)
protective ~	لینجه نارپوش	غشاء مُبطن
therapeutic	نارپوشینی پاراستن	تبطین وقائي
linkage	- پاریزه نارپوشین	-تبطین واق
lip:	نارپوشینی چاره‌سه‌ری	تبطین علاجي
biting, ~	په‌یوه‌ست- به‌ند	ارتباط
carcinoma, ~	لینو:	شفة:
chancr, ~	گه‌ستی لینو (لینوگه‌ستن)	عض الشفة
	شینیه‌نجه‌ی لینو	سرطان الشفة
	برینی لینو	قرحة الشفة- تقرح الشفة

فه رههنگی پزشکی / پزشکی ددان

cleft ~	علم - شفة الارنب (شق الشفة)	لینوه که رویشک (قلیشاری لینو)
congenital fistula, ~	ناسور الشفة الولادی	فیسچیولای لینو زگماکیی
		-دوو درجه رتیرهوی لینوی
		زگماکیی
double ~	شفة مزدرجة - شفة مضاعفة	لینوی جووتهک - لیوی دوانه
fissure, ~	شق الشفة	قلیشی لینو
= here lip	= شفة الارنب	= لینوی که رویشک
furrow band ~		
= vestibular lamina		
Hapsburg ~	شفة هابسبورگ	لینوی هابسبورگ
= the overdeveloped	(فَرْطُ نَمْرَ الشفة السفلی)	(فره گه شهی لینوی خواروو)
lower lip		
here ~	شق الشفة - شفة الارنب	قلیشی لینو - لیوکه روویشک
herpetic infection, ~	إثنان الشفة العُقبولی	ته نینه وه (ته شه نه) ای لینوی
		تامیسکیی
lateral cleft ~	شق الشفة الجانبي	قلیشی لینوی لابی
median cleft ~	شق الشفة المتوسط	قلیشی لینوی ناوندیی
melanosis, ~	داء الشفة القُتامینی	دهردی لینوی میلانین
mixed tumour, ~	ورم الشفة المختلط	لوری لینوی تینکَن
mucocele, ~	کیس الشفة المخاطي	لینجه کیسی لینو
pigmentation, ~	تُصَبُّعُ الشفة	به نگجورونی لینو
		- په له بوونی لینو
pit, ~	وُحْدَةُ الشفة	چالی لینو
	(نقرة الشفة)	(قولکی لینو)
squamous cell carcinoma, ~	سرطان الشفة ذو الخلیسا المتوسفة	تویژده شیریه نجهی لینو
trauma, ~	رض الشفة	زدهری لینو
traumatic ulcer, ~	قرحة الشفة الرضیة	برینی لینوی زدهری
ulceration, ~	تقرح الشفة	به برین بوونی لینو
lipids	خُمرة حالة للشحُم	شیکهردی پیو
		(شیکهردی چهوری)
lipocyte	كُرْبَةُ شحْمیة	خِرْزَكْه ی چهوری

L

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

lipofibroma	ورم لیپفی شحمی	لووی ریشالیی چهوری
lipogenesis	تکون الشحم	دروستیونی چهوری
lipoid:	شبه الشحم - شبه الدم:	چهوری شیوه:
~ metabolism	اشتقلاب شبه الدم	زینده چالاکی چهوری شیوه
lipoma	ورم شحمی	لووی چهوری - چهوریه گموز
lipomatosis	تشحم	دهردی به چهوری بون
lipometabolism	استقلاب الشحم (تطور الشحم)	زینده چالاکی چهوری - زینده گوزان (زینده پال) ی چهوری
lipomyoma	ورم عضلی شحمی	لووی ماسولکهی چهوری
Lipostomy	ضمور الفم	پورکانه روی دم
liquefaction	تمیح	به شله بون - شلکردنوه
liquid = fluid	مانع = سائل	شله - شل
liter = litre	لیتر (۱۰۰۰ سم ^۳)	لیتر (هزار سانتی متر سی جا)
lithiasis	تشکل الحصاة - تکون الحصاة	پینکھاتنی بهرد - دروستیونی بهرد
litho -	بادنة تعني: حصاة - قلع	پیشگر به مانای: چهو - بهرد - کلس
liver	کبد	جگر
Livid	داکن (داکن اللون)	مات (رهنگی مات)
Lizars' operation	عملیة لیزارز (قطع الفك العلوي بشق منحن من زاوية الفم حتى العظم الوجني)	نهشته رگری لیزارز (برینی شه ویلگی سه روو به قلیشاندنی چه مانوی له گوشه ده مهو به رهو نیسکی کولیمی)
load:	۱- تمیل - حمولة ۲- ثقل ۳- شحنة:	۱- بار - بارتابی ۲- قورسایی ۳- بارگه:

occlusal ~	تحمیل اطباقی (القوة المطبقة فوق السطح الاطباقية للارجاء اثناء المضغ)	بارتایی داختن (هینزی داختنی له‌سه‌ر روبه‌ری هاره‌ده‌کان له‌کاتی جوینی خوزاکدا)
lobar: ~ ducts	فُصِي: مجارِ فُصِيَة - اُقْنِيَة فُصِيَة	پلی - لوویی: ویره‌وی پلی - که‌نالی لوویی
lobe:	۱- فُصّ ۲- اقسام بدني اثناء تكون تاج السن:	۱- پل- لوو ۲- سدابه‌شیوونی سه‌ره‌تایی کاتی بیکه‌تانی عاجی ددان:
frontal ~	فص جبهی	پلی نیوچه‌رانی
occipital ~	فص قفوی	پلی پشت‌سه‌ر
parietal ~	فص جداری	پلی دیواری
temporal ~	فص صدغی	پلی لاجانگه‌یی
lobular	فُصِصِي	لووچکه‌دار - پلوزکه‌دار
lobulated	مُفَصَّص	لووچکه‌بوو
lobule	فُصِص	لووچکه - پلوزکه
local:	مُوضِعِي:	جینگه‌یی:
~ anaemia	فاق دم موضعية	که‌غوثنی جینگه‌یی
~ anaesthesia	تعدير موضعي	به‌غی جینگه‌یی
~ anaesthetics	مُخَدِّرَات موضعية	مسادده به‌غجه‌کسه‌ره‌کاتی جینگه‌یی
~ complications	اختلاطات موضعية	ماکه‌کاتی جینگه‌یی
~contra~ indications	مضادات استطباب موضعية	کات نه‌هاتی جینگه‌یی
~ factors	عوامل موضعية	هوزکاره‌کاتی جینگه‌یی
~ indications	استطبابات موضعية	کاتنه‌تانه جینگه‌ییه‌کان (کاتنه‌تانه کانی جینگه‌یی)
~ injection	۱- حقن موضعي ۲- حقنة موضعية	۱- دهرزی (شسرینقه‌ی) جینگه‌یی ۲- دهرزی لیدانی جینگه‌یی
~ therapy	معالجة موضعية	چاره‌سه‌ره‌ی جینگه‌یی

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

localizing:	توضیح:	جینگیر کردن - شوندیاری کردن:
~ impression	طبعة موضعة (طبعة جامعة)	قالبی سنوردار
location	مواقع - مرکز - موضع - مکان	شونین - بنکه - جیگه
lock:	۱- یُقفل ۲- قفل - منجیس:	۱- داینه‌خات ۲- داخستن - داخراو:
bite ~	قفل العضة	داخستی گه‌ستن - گه‌ستنی داخراو
locked bite	عضة مقللة	گه‌ستنی داخراو
locking tweezers	ملقط حابس (ملقط ذو منجیس)	مقاشی داخه (گیمه‌ی داخستن)
lockjaw	ضرس - کزاز الفک - فک مقلد	ددرده‌کویانی شه‌ویلگه - شه‌ویلگه‌ی داخراو
ocular	کهنی - ذرکف او فجوات	نه‌شکه‌وتیی - بوشایی دار
oculus	کهنف - فجوة	نه‌شکه‌وت - بوشایی
long:	طویل - طولانی - طولی:	دریژ - دریژی - دریژی:
~ axis	محور طولانی - محور طولی	ته‌وره‌ی دریژی
~ handled instrument	اداة طولانیة المقبض	نامرازی دسک دریژ
longer	أطول - أكثر طولاً	دریژتر - پتر دریژ
longissimus:	طولی - اطول (لاتینی):	دریژی - دریژتر (به‌لاتینی):
~ capitis muscle	العضلة الطولي الرأسیة	ماسولکه‌ی دریژی که‌له‌سه‌ر
~ cervicalis muscle	العضلة الطولي الرقبیة	ماسولکه‌ی دریژی ملی
longitudinal:	طولی - طولانی - متطاول:	له‌باری دریژی - دریژی - دریژی: دریژه:
~ lamellae	صفائح طولانیة	دریژه په‌رده - دریژه ته‌به‌ق
~ muscle	عضلة طولانیة	دریژه ماسولکه
~ section	مقطع طولانی	دریژه برگه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

longus:	طویل (لاتینی):	دریژ (به لاتینی):
~ colli muscle	العَضَلَةُ الطَوِيلَةُ العُنُقِيَّةُ	ماسولکه‌ی دریژی ملیی
~ capitis muscle	العَضَلَةُ الطَوِيلَةُ الرَّأْسِيَّةُ	ماسولکه‌ی دریژی که‌لله‌سر
loop:	عُرْوَةٌ:	گرئ- چوکلہ - پینج:
ivy ~	عروءة ايفي	گری نیقی
knife, ~	سکین ذات عروءة	چه قوی به گری
matrix, ~	مسندة ذات عروءة	پالپشتی به گری
wire ~	عروءة سلكية	گری ته لیبی
loose:	۱- متقلقل - قلق	۱- له قیور- له قین
~ teeth	۲- سانب- مفکوک:	۲- به‌ره‌لا- کراوه:
	اسنان متقلقلة	ددانه له قیوره‌کان
	- اسنان قلقة	
loosening:	فُلُق - تَقْلُق - فُلُقْلُقَة:	له قین:
~ inlay	تقلقل الحشرة المصبرية	له قینی پرکراوی داریژرار
~ tooth	قلق السن (تحرك السن في سنخه)	له قینی ددان (ددان له قین)
lophodont	سِن عُرْفِيَّة - سِن فُتْرُوعِيَّة (اسنان ذات تيجان تشبه عُرْف الديك او القترعة)	له نیسکه که‌یدا
		ددانی بزینه‌یی:
loss:	فَقْد - ضِيَاع:	نه‌بوونی - ورن‌بوون (له‌ده‌ستچوون):
connective tissue ~	فَقْد النسيج الضام الرخو	نه‌بوونی به‌سته‌ره‌شانه
tooth ~	ضياع السن - فُقد السن	نه‌بوونی ددان- ددان له‌ده‌ستچوون
loupe:	عَدَسَةٌ مُكْبِّرَةٌ:	هارینه‌ی گه‌ورده‌که‌ر:
binocular ~	عَدَسَةٌ مَكْبَرَةٌ ثَنَائِيَّةٌ لِلْعَيْنِ	هارینه‌ی گه‌ورده‌که‌ری دووانه‌یی چار
low:	مُنْخَفِض:	نزم- نشیز:
~ fusing	مُنْخَفِض الذوبان (ذو حرارة ذوبان منخفضة)	توانسه‌وی نزم (تواندنه‌وه به‌پله‌ی گه‌رمیی نزم)
lower:	أَسْفَل - سُفْلِي:	خواروو- لای خواروو:

L

~ dental arch	قوس سنی سفلی	که‌وانه‌ی ددانی خواریو
~ jaw	فک سفلی	شه‌ویلگه‌ی خواریو
~ teeth	اسنان سفلیه	ددانه‌کانی خواریو
~ wisdom tooth	سن العقل السفلی	ددانی ژبیری خواریو
= ~ third molar	= رچی ثالثه سفلیه	= خورینه‌ی سینه‌می خواریو
lubricant	مزلق (زیت او شحم)	خزین (رژن یان پیوی خزانندن)
lubricating	۱- تزلق- تزلیق	۱- خزانندن
	۲- تشحیم- تزیت (استعمال	۲- چه‌ورکردن (به‌کاره‌یتانی
	الزیت او الشحم التسهیل	رژن یاچه‌وری بسو ناسانی
	الحركة)	جوولّه (بو (خزانندن)
lubrication	تزلیق (تشحیم او تزیت)	خزانندن (رژن کردن یان
		پیوکردن)
Ludwig's angina	خناق لودویغ	وهناق‌ی لودوینگ
Ludwig: 1790-1865,		
German surgeon=(severe		
cellulites of floor of the		
mouth, spreading to		
pharynx)		
Luer's syringe	مخنة لویر	سرنجی (شرینقه‌ی) لویر
lues= syphilis	زُهری= سفلس	فهره‌نگی- سفلس
luetetic= syphilitic	۱- مصاب الزهري	۱- استوشبوری فهره‌نگی
	۲- نسبة للزهري	۲- چه‌بیرونه به فهره‌نگیه‌وه
lug:	سناد- مه‌ماز:	پشتک- کوله‌که:
clasp ~	سناد الضمة- مه‌ماز الضمة	پشتکی (قولاپ) کلاسیپ
retentive ~	سناد مثبت- مه‌ماز مثبت	پشتکی جینگیر
lumen	نُفحة	که‌لین (بوشایی) ناولووله یان
	(الفراغ داخل الانبوب او	که‌نال (رژوه) یان بوری
	القناة او الوعاء.)	
Lumpy jaw	فک کُتلی= داء الفطسر	ده‌دی که‌روری تیشکی
= actinomycosis	الشعاعي	= شه‌ویلگه‌ بارسته‌بوو
lung:	رئة:	سی:
~ abscess	خراجة الرئة	دوومه‌لی سی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ tuberculosis	سل الرئة	سیل (دهرده‌باریکه ای سی)
lupus:	داء الذئب:	دهردی گورگ:
~ erythematosus	داء الذئب الاحمر	دهردی گورگی سور
~ vulgaris	داء الذئب الشائع	دهردی گورگی بلاز
	- داء الذئب الاعتيادي	-دهردی گورگی ناسایی
luxated:	مُنخَلَع:	له‌جیچور:
~ teeth	اسنان مُنخَلعة	ددانه‌کانی له‌جیچور
luxation	۱- خَلَع (انخلاع السن بسبب المرض)	۱- له‌جیچورن (له‌جیچورچورن)
= dislocation	۲- خلع الفصّل	۲- له‌جیچورنی جومگه
lycostoma	فم الذئب	دهمی گورگ
= cleft palate	= شق الحنك	= قلیشی مه‌لاشور
lymph:	لِنف- لِمف- بَلغم:	لیف:
~ nodes	عُقَد لِنفاویة	گری لیفی-لیمفه‌گری
~ vessels	اوعیة اللنف	بوزی (لووله ای لیفی-لیمفه بوزی)
lymphadenitis	التهاب الغدد اللنفاویة	سوزی گلانده لیفییه‌کان (هروی رژیته لیفییه‌کان)- لیمفه‌گریسو
lymphangioma:	ورم وعانی لیفی:	بوزیه‌گموزلی لیفی (سوری بوزی لیفی)-لیمفه بوزیه‌سو:
simple ~	ورم وعانی لیفی بیط	بوزیه‌گموزلی لیفی ساکار
cavernous ~	ورم وعانی لیفی کھفی	بوزیه‌گموزلی لیفی نه‌شکه‌وتی
lymphatic:	لِنفاوی- لِنفی:	لیفی:
~ vessels	اوعیة لِنفاویة	لووله لیفییه‌کان-لیمفه بوزیه‌کان
lymphocyte	کُرْبَة لِنفیة	خِرْزَکَی لیفی-لیمفه‌خانه
lymphoepithelioma	ورم بشري لِنفاوی	لوی پروپوزی لیفی
Lymphogranuloma:	ورم حبیبی لِنفاوی	لوی دنکوزله‌یی لیفی

L

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ venereum

لسوی ده‌نکۆله‌یی لیمفیی ورم حییی لئفاری زه‌ری
فهره‌نگی

lymphoid

لیفی - لیف شتوه لئفاری - شه‌ اللنف

lymphoma:

لوری لیمفیی - لیفه گمۆن: ورم لئفاری:

malignant ~

لوری لیمفیی پیس ورم لئفاری حییت

lymphomatoid

لوری شتوه لیمفیی ورم شه‌ اللئفاری

lymphopathia

ده‌ردی لیمفیی دا، ا (عتلال) لئفاری

lymphosarcoma

لوری شانه به‌ستی لیمفیی ورم عئفلی لئفاری

Lyon forceps

گازی لایون کلابه‌ لایون

- قرتینه‌ری لایون (قرتینه‌ری - مقراض لایون) (مقراض
ئیسک به‌ده‌می ددان داره‌وه بز عظمی بفقین مستنن لقطع
پرینسی ئیسکی شه‌ویلگهی عظم الفك العلوی)
(سه‌رو)

lysine

لایزین (ترشی نه‌می) لیزین (حمض امینی)

lysozyme

هه‌وینی شیکه‌ره‌وه - خمیره‌ حائه

شیکه‌ره‌وه‌وین - خمیره‌ ذۆابة (پروتین اساسی
- هه‌وینی توینه‌ره‌وه یوجد فی الدمع و اللعاب و
(پروتینیکی بنچینه‌یه له ماشابه)
فرمیسک و لیسک و هه‌ندی
رژینی ترده‌ هه‌یه)

lytic

شیکه‌ره‌وه‌یی اغلالی

M

macerate	يُعَطَّن	نه بخوسیتیت له ناردا
maceration	تعَطَّن - عَطَّن (ترقیق المادة بغمسها بالسائل)	خوساندن له ناردا
macerative	مُعَطَّن - مُنْقَع	خوشاوار (خوساوار له ناردا)
:machine	ماكنة - آلة	مه كینه - نامیر (ماشین):
centrifugal casting ~ dental ~	آلة الصَّبّ النابذة	نامیری دارشتنی دژچهق
macrencephaly	آلة سنّية	مه كینهی ددان
macro -	كَبير الرأس	زلی سر (سهرزلی)
macroblast	بادنة تمعسني: كَبير - ضخامة - كَبير	پیشگر سه مانای: گهوره بی - زه به للاحی - گهوره - زل - مه زن
macroblepharia	مصورة كَبيرة (كُرية ضخمة)	پیکهینه گهوره (خوژکه ی گهوره)
macrocephalic	ضخامة الأجناف	زلی پیلو (پیلو گهوره)
macrocephalous	ضخْم الرأس - كَبير الرأس	سهرزل - سهرگهوره
= macrocephalic		
macrocheilia	ضخامة الشفتين	زلی هردولینو (لج نه ستوری)
micrococcus	مكورة كَبيرة	خانهی خوی گهوره
macrocyte	خلية كَبيرة - كُرية كَبيرة	خانهی گهوره - خوژکه یه کی گهوره
macrodont	كَبير الاسنان (أروق)	ددان گهوره - ددان زل
= macrodontic		
macrodontia	كَبير الاسنان (رؤق)	گهوره بی ددانه کان
= macrodontism		
= megadontia	ضخامة الاسنان	زلی ددانه کان
macrogingivae	ضخامة اللثة	پووک نه ستوری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

macroglossia	ضخامة اللسان	زلیی زمان
macrognathia = <i>macrognathism</i>	ضخامة الفك	زلیی شهریلگه
macrognathus = <i>megagnathus</i>	كبير الفك - ضخم الفك	شهریلگه گه‌وره
macrolabia = <i>macrocheilia</i>	ضخامة الشفتين	زلیی هه‌ردولیتو (لج نه‌ستوری)
macromolecule	ذرة كبيرة	گه‌ردیله‌ی گه‌وره
macrophage	بالعة كبيرة (كُرْبَة)	قه‌پكسه‌ر (قه‌پالكسه‌ر) ی گه‌وره (خیزگه)
macroplasia	ضخامة التصنيع (نسيج عضو)	زلیی دروستبون (شانه نه‌ندام)
macroprosopia	كبير الوجه	گه‌وره یدو (پودو گه‌وره)
macroscopic	عیانی - مرئی (ی‌مکن مشاهدته بالعين المجردة)	به‌چاو - بی‌چاو (به‌چاو نه‌بینریت)
macrosis	تضخم - فرط النمو - زيادة النمو	زلبون - گه‌شه‌ی پتر - زوری گه‌شه
macrostoma = <i>macrostomia</i>	كبير الفم	دهم گه‌وره
macrostructure	ضخامة التركيب البنوي - كِبَرُ البِنَاءِ	گه‌وره پینکها‌تن - گه‌وره‌یی پینکها‌ته
macrotome	مقطع كبير	برگه‌ی گه‌وره
macrotooth	سن كبيرة - سن ضخمة	ددانی گه‌وره - ددانی زل
macula	لَطَاخَة - لَطَاخَة - بَقْعَة	په‌له
macular	لطاخي - بقعي	په‌له‌یی
maculate	مُلَطَّخ - مَبْقَع	په‌له‌دار
maculation	۱- تَلَطُّخ - تَبْقَع ۲- نَمُو اللَطَاخَة	۱- به‌په‌له‌کردن ۲- گه‌شه‌ی په‌له
macule = macula		
maculopapular	لَطَّخِي خَطَّاطِي	په‌له‌یی خالی (بلقی) - په‌له‌یی کوی

M

mad	معتوه - منجنون	تیکچو - شیت
madescent	مرطب - مبلل	شیندار کهر - ته‌ریو
madidans	زطب	شیندار
magenta:	أرجواني (لون احمر ضارب الي الزرقة):	نهرخه‌وانیی (ره‌نگی سوور به‌سه‌ره‌نگی شیندا نه‌روانی):
~ tongue	لسان ارجوانی (التهاب اللسان المرافق لعوز الفیتامین B2)	زمانی نهرخه‌وانی (سوی زمان به‌هزی که‌می یتامین B2)
magma	صهارة - ثقل (رواسب)	پاشماره‌ی تواره‌کان - نیشته‌کان
magnet	مغناطیس	موگناتیس
magnetism	مغناطیسیه	موگناتیسی
magnetization	مغنظة	به‌موگناتیسبون
magnification	تکبیر - تعظیم (تکبیر الخیال بعدة مکبرة...)	گه‌وره‌کردن (گه‌وره‌کردنی سینهر به‌هارینه‌ی گه‌وره‌کهره)
magnifier:	مکبر - معظم:	گه‌وره‌کهره:
loupe ~	عدسة مكبرة	هارینه‌ی گه‌وره‌کهره
telesight ~	مکبرة الرزية	گه‌وره‌کهره‌ی بینین
		- گه‌وره‌کهره‌ی بینینی دورر
magnifying:	۱- تکبیر	۱- گه‌وره‌کردن
	۲- مکبرة:	۲- گه‌وره‌کهره:
~ glass = ~ lens	عدسة مكبرة	هارینه‌ی (نیسکه‌ی) گه‌وره‌کهره (هارینه‌ی گه‌وره‌کهره)
~ mouth mirror	مرآة الفم المكبرة	ناورینه‌ی ده‌می گه‌وره‌کهره
magnum	کبیر - ضخیم	گه‌وره - زل
maintenance	صيانة	پاراستن - پاریزگارگی - نارینه‌ک
major:	۱- رئیسی ۲- کبیر:	۱- سه‌ره‌کیی ۲- گه‌وره:
~ connectors	رُصَلات رئیسیه	گه‌ینه‌سه‌ره‌کیه‌کان
~ salivary glands	غُدَّة لعابية كبرى	بڑینه‌لیکیه‌ گه‌وره‌کان
~ sublingual glands	غدد تحت اللسانية الكبيرة	گلاند (بڑینه‌ی)، زیر زمانیه‌ گه‌وره‌کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mal -	بادنة تعني: سوء - خطأ-	پيشگر به مانای: بهد - هه‌له - دورد
	خلل	- دزير
mala	۱- خذ- رجفة	۱- پرومدهت- کولم
	۲- عظم الرجفة	۲- نيسکی کولم
malabsorption	سوء الامتصاص	به‌دمزير
malacia:	۱- لين- ليونة- تلين	۱- ندرمی - ندرمه - ندرمبون
	۲- رخاوة	۲- فشولی
	۳- لدانة:	۳- پلاستيکی
osteo ~	لين العظام	نيسکه ندرمه (له گه‌وره‌دا)
malacosis	لدانة	ندرمی - پلاستيکی
:malacotic	لُفن:	نهرم:
~ tooth	سِن لُدنه (سِن سينة التكون)	ددانی نهرم (ددانی بهد درستبو)
maladjustment	۱- سوء التوافق	۱- بهد گونجاندن
	۲- سوء التلائم	۲- بهد شياری
		- بهد ريکخستن
malalignment	۱- انحراف- زُحول	۱- لادان
	۲- سوء رصف- سوء وضع	۲- بهد پيزبون
malar:	وجنی - خدي:	گولمی - پرومدهتی:
~ bone	عظم وجني	نيسکی کولمی
~ process	تتو، وجني	چوکلدی کولمی
Malassez epithelial rests	بقايا مالاسية البشرية	پاشماردی مالديسيزی پروپوتشه خانه
maldevelopment	سوء النمو	به‌دی گه‌شه‌کردن
male:	ذکر:	نير (نيرينه)
female ~and attachment	وصلة الذكر و الانثى	پينه‌لکانی نير می
maleruption	سوء ائفشار- سوء بزوغ الأسنان- سوء الإنسان	به‌د ددان دهرکردن
malformation	سوء تشکل	به‌د بينکهاتن
malfunction	سوء الوظيفة	به‌د فهرمانی
= dysfunction		

M

malignant:	خبیث:	پیس:
~granular cell myoblastoma	ورم مصورات العضلات الحیث ذر الخلیا الحییه	لوری ماسولکه زنی خانہ دانہ زله پیس
~ lymphoma	ورم لمفاری خبیث	لوری لیمنی پیس
~ melanoma	ورم قتامینی خبیث	لوری رنگی پیس
~ mixed tumour	- ورم صباغی خبیث	لوری تیکه لی پیس
~ tumour	ورم خبیث	لوری پیس
malinterdigitation	سوء تفصل الاسنان - سوء الاطباق	به‌دی به‌یه کداچونی ددانه کان - به‌دی ددان جوتیبون
malleability	طرقیه - قابله للتطریق	شیاری بز چه کوشکاری
malleable	قابل للتطریق (قابل للتحوّل) الی صفائح رقیقه بواسطه الطرق	شیار بز چه کوشکاری (شیار بز پوره‌کی تنک به چه کوشکاری)
mallet:	مطرقة:	چه کوش:
automatic ~	مطرقة آلیه	چه کوشی خزکار
hand ~	مطرقة یدیه	چه کوشی دهستی
horn ~	مطرقة ذات قرن (مطرقة التیجان)	چه کوشی قزچدار (چه کوشی کیف دروستکردن)
lead filled ~	مطرقة مملوءة بالرصاص	چه کوش پر له قورقوشم
plugging ~	مطرقة الإدخال	چه کوشی کوتانه‌وه - چه کوشی چیرکردنه‌وه (پیاکردن - تیخستن تیخنین)
resection ~	مطرقة القطع	چه کوشی برین
surgical ~	مطرقة جراحیه	چه کوشی نه‌شته‌رگه‌ری
wood ~	مطرقة خشیه	چه کوشی ته‌خته
malleus	عظم المطرقة (فی الاذن)	نیسکی چه کوش (له گویدا)
malnutrition	سوء تغذیه	به‌د خزراکیی
malocclusion	سوء اطباق - سوء تفصل الاسنان	به‌د جوتیبون ناله‌بار به‌یه کداچونی ددانه کان
malodor	رائحة کریهه	بونی ناخوش

malomaxillary	فکي وجنسی (نسبة للفک) رعظم الوجه) - فکي خدي	شه‌ويلگه‌یی گونایی - شه‌ويلگه‌یی رومه‌تیی
maloplasty	تصنيع الحد	جوانکاری رومه‌ت
malposed	سيء الموضع - سيء الموضع	به‌دجینگه‌ی - به‌دجینگه‌ی بور
malposition:	سوء التوضع - سوء الموضع:	به‌دجینگه‌ی بور:
teeth ~	سوء توضع الاسنان	به‌دجینگه‌ی بوری ددان
malpractice	۱- سوء استعمال ۲- خطأ فادح (خطأ فني)	۱- به‌د به‌کاره‌یتان ۲- هه‌له‌ی گه‌وره (هه‌له‌ی هونه‌ری)
malrelation = <i>malrelationship</i>	سوء العلاقة	به‌د په‌یوه‌ندی
malrotation	سوء التدوير	به‌د سورانه‌وه
maltose	سكر الشعير	شه‌کری جز
maltreatment	سوء معاملة - سوء معاملة	به‌دی چاره‌سزکردن - ناله‌باریی مامه‌له‌کردن
malturbed	سوء دوران - سوء التفاف - سوء انعطاف	به‌دی سورانه‌وه سه‌دی پینجه‌کرده‌وه سه‌دی لادان
malunion	سوء اتحاد - سوء التحام	به‌دی په‌کیتی - به‌دی په‌کگرتن - به‌دی پینکه‌وه‌لکان
mamelon	حلمة (واحد من ثلاث تنوعات تشكل الحد القاطع للثنية البازغة حديثاً)	گوز (په‌کئی له‌و سئ چوکه‌یه‌یی که لیواری تیژی بره‌ری ناره‌ندی تازه ده‌کردوری پینکه‌یتاره)
mammals = <i>mammalian</i>	الثدييات - الحيوانات الثديية - اللبونات	شیره‌ده‌کان - گیانه‌وه‌ره شیره‌ده‌کان (مه‌مکداره‌کان)
mandible = <i>mandibula:</i>	الفک السفلي او الاسفل:	شه‌ويلگه‌ی خواروو:
condyle of ~	لُقمة الفک السفلي	گرمی نینسکی شه‌ويلگه‌ی خواروو
fixation of ~	تثبيت الفک السفلي	جینگه‌کردنی شه‌ويلگه‌ی خواروو
fractures of ~	كسور الفک السفلي	شکارپه‌کانی شه‌ويلگه‌ی خواروو

M

mandibular:	فکي سُفلي:	به يوند به شه ويلگه‌ی خواروو:
~ angle	زاوية الفك السفلي	گوشه‌ی شه ويلگه‌ی خواروو
~ arch	قوس الفك السفلي	که‌وانه‌ی شه ويلگه‌ی خواروو
~ architecture	بناء الفك السفلي	بينکهاته‌ی شه ويلگه‌ی خواروو
~ axis	محور الفك السفلي	ته‌وهری شه ويلگه‌ی خواروو
~ border	حافة الفك السفلي	لينوارى شه ويلگه‌ی خواروو
		- قه‌راغی شه ويلگه‌ی خواروو
~ canal	قناة الفك السفلي	که‌نال (رژگه) ی شه ويلگه‌ی خواروو
~ canine eminence	شامخة الناب السفلي	به‌رزایى که‌لته‌ی خواروو
~centric relation	علاقة الفك السفلي المركزية	به‌يوندی چه‌قیی شه ويلگه‌ی خواروو
~ condyle	لقمة الفك السفلي	گرنی نینکی شه ويلگه‌ی خواروو
~ dental arch	القوس السنية السفلية	که‌وانه‌ی ددانی خوارویی
~ fixation	تثبيت الفك السفلي	جینگیر کردنی شه ويلگه‌ی خواروو
~ foramen	ثقبية الفك السفلي (فوهة القناة السنية السفلية)	کونی شه ويلگه‌ی خواروو (دهرچه‌ی رژچه‌ی ددانی خوارویی)
~ fossa	حفرة الفك السفلي	چالایی شه ويلگه‌ی خواروو
= glenoid fossa	= الحوف العنابي	= بوشایی توره‌که‌یی
~ gland	غدة الفك السفلي	گلاند (رژین) ی شه ويلگه‌ی خواروو
= submandibular gland	= غدة تحت الفك	= گلاندی ژیر شه ويلگه
~ gliding movement	حركات الفك الانزلاقية	خزاندنه‌جوله‌کانی شه ويلگه
~ guide	دليل فكي	رینه‌ری شه ويلگه‌ی
~ gum pad	وسادة لثوية سفلية	پشتی پووکیی خواروو
	- حافة لثوية سفلية	- لينوارى پووکى خواروو
~ joint	مفصل الفك السفلي	جومگه‌ی شه ويلگه‌ی خواروو
= tempromandibular joint	= المفصل الفكي الصداعي	= جومگه‌ی شه ويلگه‌ی لاجان
~ plane	مستوى فكي سفلي	رورته‌ختی شه ويلگه‌ی خواروو
~ reflex	منعكس فكي سفلي	هه‌لگه‌رانه‌وه (فرته) ی شه ويلگه‌ی خواروو
~ rest position	الفك في وضع الراحة	شه ويلگه له بارى پشوردا

فهرهه نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ retraction	تراجع فکي	گه بانه دهی شه ویلگه یی
~ spine	شوك الفك انسفلي اشوك (سیکس)	درکی شه ویلگه ی خواروو (درکی سیکس)
~ wisdom tooth = ~ <i>third molar</i>	ضرس العقل السفلي = الرمح الثالثة السفلية	خوبی ژیری خواروو = سینه م هاردهی خواروو
mandibulofacial:	فکي وجهي:	شه ویلگه ی رووی:
~ dysostosis	عسر تعظم الفکي الوجهي	ناته وار به تیسکبونی شه ویلگه یی رووی
mandibulopharyngea 	فکي بلعومي	شه ویلگه یی گه رووی
mandrel = <i>mandril</i> :	حامل الأقراص	هه لگر (گیره) ای پانگه له کان
heavy duty ~	حامل اقراص شدید الاحتمال	هه لگری پانگه له به کاره سه خته کان
long ~	حامل أقراص طویل	هه لگر (گیره) ای پانگه له دریزه کان
short ~	حامل أقراص قصیر	هه لگر (گیره) ای پانگه له کورته کان
manducation = <i>mastication</i>	مضغ (مضغ الطعام)	جووین - جارین (خوراک جووین)
manducatory=mastic atory	مضغي	جووینی
mane	في الصباح (اللاتينية)	به یانیان (به لاتینی)
manganese	منغنيز (عنصر فلزي)	مهنگه نیز
mania	جنه - منس - هوس	شیتی - تینکچوون
manipulate	يتداول - يعالج يدوياً	مامه له ی نه کات - چاره سه ری به دست نه کات
manipulation	تداول - معالجة يدوية	مامه له کردن - چاره سه رکردنی دهستی
man- made	صنعي - من صنع الإنسان	دهستکرد - له دروستکردهی مرزؤ
manometer	مقياس ضغط الغاز ار السوائل	پینوانی په تانی گاز یا شله
mantle burner	حارق ذو شُعلة	سوتینه ری گُردار

M

mantle dentine	عاج قشری - عاج سائر - عاج محیطی	عاجی توینکلی - عاجی پوره‌دی - عاجی چینه‌دی
manual:	یَدَوِي (بواسطه الید):	دهستی:
~ compaction	حشو یدویی	پرکوره‌دی دهستی
~ condensing	رُضْ یدوی	چرک‌دنه‌وی دهستی (داگرتنه‌وی دهستی)
manudynamometer	مقیاس القوة الدافعة = مقیاس الضغط المتواصل	پیوانی هیزی پالنهر = پیوانی په‌ستانی به‌ده‌وام
manus	یَدَ (لاتینیة)	دهست (به‌لاتینی)
mappy tongue = <i>geographic tongue</i>	لسان جغرافی	زمانی جوگرافی (زمانی نه‌خشه‌یی)
marble:	رُخام - مرمر:	مهرمر:
~ bone disease	داء العظم الرُخامي	دوره‌د نیسکی مهرمردی
margin:	حافة - حفاف:	قده‌اغ - لیوار:
amalgam ~ s	حواف الأملغم	لیواره‌کانی نه‌مه‌لگم
defined ~	حافة مُحدَّدة	لیواری سنوردار
cavity ~	- حافة مُوضَّعة	- لیواری دیاریکرار
gingival ~	حافة الحفرة	قده‌اغی چاله‌که
trimmer, ~	حافة لثوية - حافة اللثة شاطبة الحافة (اداة شطب الحافة اللثوية)	لیواری پووکیی - قده‌اغی پووک کرینه‌ری لیواره‌که (نامرزی کراندنی لیواری پووک) (نامرزی داتاشینی لیواری پووک)
marginal:	حائِي - حفاني:	لیواری - قده‌اغیی:
~ gingival	لثة حفافية	پووکیی لیواری
~ gingivitis	التهاب اللثة الحفاني	سوز (هرو)ی پووکیی لیواری
~ resistance	مقاومة حفافية	به‌رگری لیواری
~ ridge	ارتفاع حفاني	به‌رزی لیواری
marination	حفافية	به‌لیواریون

marginoplasty	تصنیع الحفاف - تصنیع الحافة	جوانکاری لیواری - جوانکاری لیوار
marrow:	نقی - مخ	موخ
bone ~	نقی العظم - مخ العظم	موزی نینقان - موزی نینک
red ~	نقی أحمر (مولد للدم)	موزی سوور (دروستکوری خوین)
spaces, ~	مسافات نقیة	بوشایه گانی موزخ
yellow ~	نقی أصفر (خلايا شحمیة)	موزی زرد (خانه گانی پیوی)
marsupialization	تکویة جراحة تفریغ الکیس بربط جدرانه الی حواف المرح	مارسو پیلازییشن نهشته رگوری بهتالکردنه وی پوزوک به بهسته وی دیواره گانی به لیواری برینه گوره
mask	حجاب - قناع	روپوش - ده مامک
masked	مُحجَب - مُقنَع	روپوشیور - ده مامکجور
masking	حجَب (تغطیة بحجاب أو قناع) - تمويه - غشارة مُعرَّه	روپوشکردن - ده مامک کردن
mass = <i>massa</i>	کُتلة	بارسته
massage	تدلیک - دلک	دهسپیهنتان - شیلان - مهساج کردن جوورده - کاوریز:
masseter:	ماضغ:	جوورده ماسولکه
~ muscle	عضلة ماضغة	جوورده (به بودند به ماسولکه یان خوینبهری جوورده)
masseteric	ماضغ (نسبة للعضلة أو الشریان الماضغ)	بارسته بی - زور شیله ری پورک
massive	کُثلی - جیم	- مهساجکوری پورک (نامرازی شیلانی پورک)
massodont	مدلکه اللثة (اداة لتدلیک اللثة)	خانهدی پاشه کهوتکهر کوتایی (دوا) - سه رده کی:
mast- cell	خلیة ادخاریة	
master:	نهانی - ربیسی:	

M

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cast	مثال نهایی او رنسی	قالبی کوتایی (درا قالب) - قالبی سه‌رہ کی = تمونہی سه‌رہ کی
~ impression	طبعة نهائية	قالبی کوتایی - قالبی سه‌رہ کی
masticate	يغضغ - يعلك - يطحن	نه‌یووی - نه‌هاری
masticating:	ماضغ - طاحن:	جوینه‌ر - هارینه‌ر (هاریه‌ر):
~ surface	سطوح ماضغة	دووبه‌ره هارینه‌کان
mastication = <i>manducation</i>	مضغ - طحن	جوین - هارین
masticatory:	ماضغ - مَضُوع:	هارینه‌یی - هارینه‌یی:
~ movements	حركات ماضغة	جوله‌کانی هارینه‌یی
~ mucosa	مُخاطية ماضغة	لینجکی هارینه‌یی
~ surfaces	سطوح ماضغة (السطوح الطاحنة للارجح، و الضواحد)	دووبه‌ره‌کانی جوین (دووبه‌ری خرینه‌و پینسه خرینه‌کان)
mastoid:	حُشاء:	ماستوید (چوکلہ گوئی):
~ disease	مرض الحشاء،	نه‌خوشی ماستوید
~ fossa	جوف الحشاء،	بوشایی ماستوید
= ~ antrum		
~ process	تنوء، خشاني	چوکلہ‌ی ماستوید
mat = <i>matt</i> = <i>matte</i> :	طاني، - مُطْفَأ (طلاء، اوسطح بلا بريق):	کوژاوه - خاسموش (دووکده‌ش بیان دووبه‌ری (مات) بی بریسکه):
~ colour	لون طاني، (لون بلا بريق)	رہنگی بی بریسکه (رہنگی مات)
~ gold	ذهب مُطْفَأ (ذهب بلا بريق)	نالتونی مات (زیری بی بریسکه)
matching:	توافق:	شیاری - گوئانندن:
colour ~	توافق اللون	گوئانندی رہنگ
	- توافق لوني	- گوئانندی رہنگی

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

material alba	۱- المادة البيضاء (فضلات الطعام - رواسب الطعام) ۲- لويحة حنّية	۱- ماده‌ی سپی (پاشه‌روی خوراک - نيشته خوراک) ۲- تويژالکي دداني
material medica	مُفردات الطب (علم الادوية)	برگه پزشکیه کان (زانستی ددرمانه کان)
material:	مادّة:	مادده - که رده:
alginate impression~ base ~	مادة الاجنبيات الطابعة مادة القاعدة	که رده‌ی نه‌لجینه‌تی قالب‌گرتن مادده‌ی بنجینه
colloidal impression~ denture base ~	مادة طابعة شبه الغروية مادة قاعدة الجهاز السني	مادده‌ی قالب‌گرتنی نیچه‌ی ملی مادده‌ی بنکه‌ی ناقمی ددان
elastic impression ~	مادة طبع مرنة	مادده‌ی قالب‌گرتنی لاتیکی
hydrocolloid impression ~	مادة طابعة شبه الغروية مائية	مادده‌ی قالب‌گرتنی نیچه‌ی ملی ناوی
impression ~	مادة الطبع - مادة طابعة	مادده‌ی قالب‌گرتن
silicone rubber impression ~	مادة مطاط السليكون الطابعة	مادده‌ی سیلیکونی لاتیکی قالب‌گرتن
zinc- oxide- eugenol impression ~	مادة اوكسيد الزنك والاوجينول الطابعة	مادده‌ی نوکسیدی زینک و نیوجینول (رون میخه‌ن)
matrices(pl. of matrix)	مساند (مفردا مسندة)	پالپشته کان
matrix:	۱- قالب الصب ۲- مسندة ۳- نسج بين الخلايا- قاعدة (الاساس عضوي):	۱- قالبی دارشتن ۲- پالپشت (پشتینه) ۳- شانه‌ی نیوان خانه‌ی کان:
amalgam ~	مسندة الاملغم	پالپشتی نه‌مه‌لگه‌م
anatomic ~	مسندة تشريحية	پالپشتی تویکاری

M

band, ~	شریط المسندة — پالپشتی شریتی (پشتینه‌ی پالپشت)	شریتی پالپشت
Black's tie- band ~	مسندة بلاک ذات الرباط	پالپشتی بلال - پی بهست (به‌ستهر) دار
celluloid ~	مسندة سلیلویدیة	پالپشتی سلیلویدی
cerviform ~	مسندة عنقیة الشكل (علی شکل العنق)	پالپشتی مل شیوه (له‌سر شیوه‌ی مل)
holder, ~	حامل المسندة	هه‌لگر (گیره)‌ی پالپشت
Incisal angle ~	مسندة الزاویة القاطعة	پالپشتی گوشه‌ی برده‌یی
mesio- occlusodistal ~ holder	حامل المسندة الانسیة الطاحنة الوحشیة	گیره‌ی (هه‌لگر)‌ی پالپشتی ناوه‌ندی هاره‌ری دورور له‌ناوه‌ندی
retainer, ~ = holder, ~ self- adhesive ~	حامل المسندة مسندة ذاتیة الالتصاق	هه‌لگر (گیره)‌ی پالپشت پالپشتی خو‌یبالکان
soldered band ~ strip hlder, ~ = mesio- occlusodistal ~ holder strip, ~	مسندة ذات شریط ملحوم ۱- شریط المسندة ۲- مسندة شریطیة	پالپشتی شریتی له‌جیم کراو ۱- شریتی پالپشت ۲- پالپشتی شریتی
Walser ~ matt= matte= mat:	مسندة و السر مُطْفَأ- طافی، (سطح او لون بلا بریق):	پالپشتی والسیر کوژاوه- خاموش: (دووبه‌ر یان رهنگی بی بریسکه) رهنگی مات:
~ colour	لون طافی، (لون بلا بریق)	رهنگی مات (بی بریسکه)
~ gold	ذهب مطفاً (ذهب بلا بریق)	زیر (نالتونی) مات (نالتونی بی بریسکه)
maturation	نُضج	گه‌ین- ینگه‌ین- ینگه‌یشتن
mature:	ناضج:	پیگه‌یشتور- گه‌یو:
~ bone	عظم ناضج	نیسکی پیگه‌یشتو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ collagenous fibers	الیاف مولده للغراء ناضجة	ریشاله دروست‌کوره‌کانی ملسی
		پینگه‌یو
~ dentine	عاج ناضج	عاجی پینگه‌یو
~ enamel	میناء ناضجة	مینای پینگه‌یشتو
		- مینای گه‌یو
		- مینای پینگه‌یو
maxilla	الفک العلوي	شهریلگه‌ی سه‌رو
maxillary:	فکي علوي:	شهریلگه‌یی سه‌رویی:
~ angle	زاوية الفک العلوي	گوشه‌ی شهریلگه‌ی سه‌رو
~ antrum	جیب الفک العلوي	گیرفان (بوشایی) شهریلگه‌ی سه‌رو
~ dental arch	قوس سنیه‌ی علویه	که‌وانه‌ی ددانی سه‌رو
~ hiatus	فتحة الفک العلوي	ددرچه‌ی شهریلگه‌ی سه‌رو
~ major connectors	وصلات الفک العلوي	گه‌یننه‌ره سه‌ره‌کیده‌کانی رروته‌ختی
~ plane	الرئيسية	شهریلگه‌ی سه‌رو
	مستوى فکي علوي	
~ plexus	ضفيرة فکية علوية (حزمة عصبية)	پرچی شهریلگه‌ی سه‌رو (چدپکه ده‌ماری)
~ process	نتوء الفک العلوي (نتوء العظم الخنکي او العظم الوجني)	چوکلدی شهریلگه‌ی سه‌رو (چسوکله نینسکی مه‌لاشور و نینسکی کولم)
~ prolapse	هبوط الفک العلوي	دابه‌زینی شهریلگه‌ی سه‌رو
~ sinus	جیب الفک العلوي	گیرفان (بوشایی) شهریلگه‌ی سه‌رو
~ third molar	رحی ثالثه‌ی علویه	خوینه‌ی سینه‌می سه‌رو
= ~ wisdom tooth	= حرس العقل العلوي	= هاردی ژیری سه‌رو
~ tubercle	حذبة الفک العلوي (حذبة صغيرة)	تیزایی شهریلگه‌ی سه‌رو
~ tuberosity	الحذبة الفکية	تیزایی (به‌رزایی) شهریلگه‌یی
	- حذبة الفک العلوي	- به‌رزایی شهریلگه‌ی سه‌رو
maxillate	مفکک - ذوفکین	شهریلگه‌دار - دووشهریلگه‌یی
maxillectomy	استئصال الفک العلوي	لینکردنه‌هی شهریلگه‌ی سه‌رو

M

maxillitis	۱- التهاب الفك العلوي ۲- التهاب غدد الفك العلوي	۱- سوز (هوا)ی شویلگهی سه‌روو ۲- سوز (هوا)ی رژنسه‌ره‌کانی شویلگهی سه‌روو
maxillo -	بادئة تعني: فكي علوي	پینشگر به‌مانای: شه‌یلگهی سه‌رووی
maxillo dental	فكي علوي سني	شه‌یلگهی سه‌رووی ده‌انی
maxillofacial:	فكي علوي وجهي:	شه‌یلگهی سه‌رووی رودی:
~ injuries	إصابات فكية علوية وجهية	برینداریسه‌کانی شه‌یلگهی سه‌رووی رودی
~ prosthesis	تعويض فكي علوي وجهي	پارچه ده‌ستکردی شه‌یلگهی سه‌روو و رودی
maxillofrontal	فكي علوي جبهي	شه‌یلگهی سه‌رووی نارچه‌وانی
maxillojugal	فكي علوي خدي	شه‌یلگهی سه‌رووی رودی
maxillolabial	- فكي علوي وجني	- شه‌یلگهی سه‌رووی کولسی
maxillomandibular	فكي علوي شفوي	شه‌یلگهی سه‌رووی لیبوی
maxillopalatine	فكي علوي وسفلي	شه‌یلگهی سه‌رووی و خوارووی
maxillopharyngeal	فكي علوي حنكي	شه‌یلگهی سه‌رووی مه‌لاشووی
maxilloturbinal	فكي بلعومي	شه‌یلگهی سه‌رووی
maximal	عظم القرن السفلي	نیسکی خولادوی خوارو
maximum	أقصى - أعظم	نه‌یه‌ر - گه‌وره‌تر
measles	الأقصى	نه‌یه‌رین
measuring:	قياس:	پیتوان:
~ device	جهاز القياس	نامیتری پیتوان
meatus:	۱- مجرى - قناة - صماخ ۲- فتحة - فوهة:	۱- رذگه - که‌نالز - پیره‌و ۲- دهرچه - دهره‌کون:
auditory ~	صماخ سمعي	دهره‌کونی بیستی

mechanic:	۱- يدوي	۱- دستي
	۲- ميكانيكي	۲- ميكانيكي
	۳- جزئي:	۳- پيشه‌يي:
dental ~	جزئي الاسنان (صانع الاسنان)	پيشه‌يي ددانه‌كان (دروستكهری ددانه‌كان)
mechanical:	آلي:	خوکار:
~ amalgamator	مُملِغمة آليّة	نه مه لگه‌م گه‌وه‌ی خوکار
~ hummer	مطرقة آليّة	چه کوشی خوکار
~ separator	فاصلة آليّة	جياکه‌ره‌وه‌ی خوکار
~ sharpener	مِشْحَدٌ آليّ - مِسْنُ آليّ	تيزکه‌ره‌وه‌ی خوکار
mechanism:	آليّة:	خوکاری:
eruption ~	آليّة البُرُوع	خوکاری (ده‌رکودن) هاتن
immunity ~	آليّة المناعة	خوکاری به‌رگری
mecistocephalic = mecistocephalous	طويل الرأس	سه‌ر دريژ
meckelectomy	استنصال عقدة ميكل (العقدة الوتدية الحنكية)	لينکردنه‌وه‌ی گری ميكل (گری کوله‌که‌يي چه‌ناگه‌يي)
mecocephalic	طويل الرأس	سه‌ر دريژ
media	۱- أوساط - بينات ۳- مُشَبَّهَات	۱- نارونده‌كان ۲- چينه‌ره‌كان
medial:	۱- اوسط - متوسط ۲- داخلي ۳- إنسي:	۱- ناروند - ناروندي ۲- ناروکی ۳ - ديوي ناروه:
~ lingual sulcus	میزاب لسانی متوسط	درزی زمانی ناروندي
~ pterygoid muscle	العضلة الجناحية الإنسية	ماسولکه‌ی بالی ناروه‌يي
median:	مُتَوَسِّط:	ناروه‌پاست - ناروندي:
~ alveolar cyst	کیس سخي متوسط	پسوزک (کیس) ی تيسکی ددانی ناروندي
~ line	خط متوسط	هینلی ناروه‌پاست
~ mandibular cyst	کیس فکي سفلي متوسط	پسوزکی شه‌ويلگه‌يي خساروي ناروندي
~ palatal cyst	کیس حنكي متوسط	پسوزکی مه‌لاشوي ناروندي

M

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ rhomboid glossitis	التهاب اللسان المعيني المتوسط	زمانه سوله بزینه بی ناوندی
mediastinum	مُصَنَّف	کوله که (ناوندی) سنگ (دورنیوه کهر)
medical:	طَبِي:	پزشکی:
~ history	التاريخ الطبي (السوابق المرضية و العلاجية)	میتودی پزشکی
medicament:	دواء- عقار- علاج:	دهرمان- چارسه ر:
~ cup	كاس الدواء	کوپ (کاسه) ی دهرمان
~ glass bottle	زجاجة الدواء	شوشه ی دهرمان
medicamentarius	صِيْدَانِي (لاتينية)	دهرمانساز (به لاتینی)
medicaster:	دَجَال:	لاکولان (فیلباز)
dental ~	دَجَال سِنِّي	لاکولانی ددان
	(من يمارس مهنة طبيب الاسنان بدون شهادة)	(تسه ری که پیشه ی پزشکی ددان ده کات به بی پروانه)
medication	مُدَاوَاة- تداو- مُعَالَجَة	چارسه رکردن- تیمارکرون
medicinal	طَبِي	پزشکی
medicine	۱- علم الطب ۲- دواء	۱- زانستی (هدناوی) پزشکی ۲- دهرمان
medicochirurgic	طَبِي جِرَاحِي	پزشکی نهشته رگه ری
medicodental	طَبِي سِنِّي (نسبة للطب العام وطب الاسنان)	پزشکی ددانیسی- په یوه ند بیان ناماژه
medio -	بَادئة تعني: أوسط- وَسَط- مُتَوَسِّط	پیشگر به مانای: ناوه ند- ناوه ندی
mediolateral	جَانِبِي مُتَوَسِّط	لایی ناوه ندی

mediopalatine	خنکی مُشرَط	ملاشویی ناوه‌ندی
medium(pl. media)	رَسَط (وسط الاستنبات) :- مُنبت - بینة:	ناوه‌ند (ناوه‌ندی رواندن) - چینه‌ر
culture ~	رَسَط الاستنبات	ناوه‌ندی چاندن - چینه‌ره ناوه‌ند
separating ~	رسط عازل (مادة عازلة)	ناوه‌ندی جیا‌کهره
medulla	۱- نُخاع - نقي ۲- لُبّ	۱- مَوْخ ۲- کَرزک
medullar = <i>medullary</i>	نُخاعي - نُقیوی	مَرخی
mega - = <i>megalo</i>	بادنة تعني: کبیر - ضخم - غلیظ	پینشگر به‌مانای: گه‌وره - زل - زه‌به‌لاح - نه‌ستور - مه‌زن
megalocephalic = <i>megacephalic</i> = <i>megalocephalous</i>	کبیر الرأس	سه‌رزل
megacephaly	کبر الرأس	سه‌رزلی
megadont = <i>macrodont</i>	کبیر الاسنان (ذو اسنان کبيرة و ضخمة)	ددان گه‌وره
megadontia = <i>macrodontia</i>	کبیر الاسنان	ددان گه‌وره‌یی - زلیی ددانه‌کانکان
megadontism = <i>macrodontism</i>	ضخامة الاسنان - کبر الاسنان	زلیی ددانه‌کان - گه‌وره‌یی ددانه‌کان
megagnathus = <i>macrognathus</i>	ضخم الفك - کبیر الفك	شه‌ویلگه زل
megalgia	ألم شديد - ألم مُفرط	نازاری سه‌خت
megalo -	بادنة تعني: ضخم - کبیر - عَرَطَل - غلیظ (مفرط الضخامة والكبر)	پینشگر به‌مانای: زل - گه‌وره - زه‌به‌لاح - نه‌ستور - مه‌زن
megaloblast	مُصَوَّرَة عَرَطَلَة (كُریة حمراء أنسنة)	گه‌وره‌خانه زی پینکهنه‌ری گه‌وره‌خانه
megalocephalia = <i>megalocephaly</i>	۱- کبیر الرأس ۲- سِخنة أسدية عظمية	۱- زله سه‌ر (سه‌ر زل) ۲- دزیوی نیسکه‌شیری

M

megalocyte	خلية عرطلة -كُرية عرطلة	خانهی زل -غرژکدی زه به لاج
megalodontia = <i>macrodontism</i>	كَبْر الاسنان -ضخامة سنية	زلی ددانه كان -گهوره بوونی ددانیی
megaloglossia	ضخامة اللسان	زلی زمان
megaloscope	مِنْظار مُکبر	گه وره بین
megaprosopous	كَبير الوجه	پوو گه وره
Meissner's corpuscle	جُسيمات مایسنز	ته نوچکدی مایسنز
melanin	قَتامین- صباغ	میلانین
melano -	بادنة تعني:	پیتشگر به مانای:
	۱- قَتامینی- صباغی	۱- میلانیی
	۲- أسود اللون	۲- رهش رهنگ
melanoameloblastoma	وَرَم مُصَوِّرات المیناء القَتامینی	میلانه گمزلی مینایی -لوو (گمزل)ی دروستکهری مینایی
	-ورم مینائی قَتامینی	میلانیی- گمزله مینازنی میلانیی
melanoblast	مصورة القَتامین (خلية مصورة الصباغ)	میلانه خانه زنی
melanocarcinoma	سُرطان صباغی (قَتامینی)	شیرپه نغدی میلانیی
melanoglossia = <i>black tongue</i>	لسان قَتامینی =لسان اسود	زمانی میلانیی =زمانی رهش
mlanoid	شبه القَتامین	ره کو میلانیی
mlanoma	وَرَم قَتامینی	گمزل (لوو)ی میلانیی
palatal ~	ورم قبة الحنك القَتامینی	لوری پزپدی مه لاشوری رهنگیی
mlanoplakia	تَلطُّخ فموی قَتامینی -تَلطُّخ فموی أسود	په لاسیوونی ده می رهش - به په له بوونی ده می میلانیی
mlanosarcoma	ورم عفتلی صباغی -ورم عفتلی (المسی)	لوری ماسولکهی (گوشتی) رهنگیی
melanotrichia	اللسان الاسود المُشعَّر	زمانی رهشی موردار

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

linguae = <i>black tongue</i>	= لسان اسود	= زمانی ردهش
mlitis	التهاب الحَدّ	سزاهو ای رومدت
mlitoptyalism	العاب سکری (العاب یحتوی علی السكر)	لیکینی شه کری (لیک شه کری تیا بیت)
melo -	بادنة تعنی :- حدّ - رجنة	پیشگر به مانای : رومدت - کولم
melodiotrapy	مُداوَة بالموسیقی	چاردهر به موسیقا
melomania	جَنَة الموسیقی	شه یدای موسیقا (شیتی موسیقا)
meloncus	ورم الحَدّ - ورم الوجنة	لوری رومدت - لوری کولم
melonoplasty =melonplasty = <i>meloplasty</i>	تصنیع الحد	جوانکاری رومدت
meloschisis = <i>macrostomia</i>	شرم الحَدّ - انشقاق الحد =ضخامة الفم	قلشبون رومدت =گه روه بونی دم (دم زلیبی) تورانوره:
melting:	۱- انصهار - ذوبان ۲- صهر - تنویب:	
~ ladle	مصب الصهر - مفرقة الصهر	تیارز کهری تواوه
~ point	درجة الانصهار - درجة الذوبان	پلهی توانوره (خالئ توانوره)
~, torch	صهر بالمعالج (لاتینیة)	تورانوده به تزرج
membrane:	غشاء (لاتینیة):	پرده (به لاتینی):
~ adamantina	غشاء المیناء (بشرة المیناء الظاهرة)	پردهی مینا (رورپوشی مینای دیار)
~ preformativa	غشاء قاعدی (قبل التكون)	پردهی بنکهی (به لاتینی)
membrane:	غشاء:	پرده:
basement ~	غشاء قاعدی	پردهی بنکهی
buccopharyngeal ~	غشاء فموی بلعموی	پردهی دهی گه روهی
cellular ~	غشاء خلوی	پردهی خانهدی (خانه پرده)

M

mucous ~	غشاء مخاطی	لینجه پوره
Nasmyth's ~ (see <i>Nasmyth's membrane</i>)	غشاء نازمست (غشاء مینانی)	پوره‌ی نازمیس (پوره‌ی مینایی)
periodontal ~	غشاء ریاطی	پوره (تورای) دوری ددان
membraniform	غشائی شکل	پوره‌شیتوه
membranoid	شبه الغشاء	شیره‌پوره -ره‌کوپوره
membranous	غشائی	پوره‌یی
menigeal	سحائی	مینشکه پوره‌یی
meningitis	التهاب السحایا	مینشکه پوره‌سز
meniscus	هلالی - علی شکل الهلال	مانگیی - که‌وانه‌یی
menopause	الضهی (سن الیاس عند المرأة)	لینچورونه (تهدمنی لیتچورونه‌ی نافروت)
menorrhea = <i>menorrhoea</i>	طمث-حیض الدورة الشهرية-العادة الشهرية	بی نوژیی - حه‌یز-کنج -ودهک- شفت وشو-خولی مانگانه
mensa	السطح الطاحن للرحی (تسمیة قديمة)	پوره‌ی هارپری خرنیکان (ناوینکی کونه)
menstruation = <i>menorrhoea</i>	طمث-حیض	حه‌یز-خولی مانگانه
mentagra = <i>sycosis</i>	قوباء الذقن	نه‌خوشی درمه‌چدناگه (نه‌خوشیه‌کی به نازاره)
mental:	۱- ذقنی ۲- عقلي - ذهني:	۱- چدنه (چدناگه) بی ۲- ژیریی - بییری:
~ deficiency	قصور عقلي	ناته‌واوی ژیریی که‌م ژیریی - که‌موکوری بیوهوش
~ disease	داء عقلي	ده‌دی ژیریی
~ foramen	ثقبه ذقنية	کونی چدناگیی
~ injection	حقنة ذقنية	ددرزی (شرنیقه) لیدانی چدناگیی
~ nerve	عصب ذقنی	ده‌ماری چدناگیی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ ly retarded; retardate	متأخر عقليا	دواکه‌وتو له ژیریتی (ناکامی ژیری)
~ tubercle mentalis muscle mento -	حديبة (حديبة) ذقنية العضلة الذقنية بادنة تعني: ذقن - ذقني	تیژایی (چوکلہ ای چہ ناگہی) ماسولکدی چہ ناگہی پیشگر بہ مانای: چہ ناگہ (چہ نہ) - چہ ناگہی
mentolabial: ~ furrow	شفوي ذقني: أخدود شفوي ذقني	لیژی چہ ناگہی: درنائی لیژی چہ ناگہی
mentolabialis muscle	العضلة الشفوية الذقنية	ماسولکدی لیژی چہ ناگہی
mentum mephitis = <i>(halitosis)</i>	ذقن (لاتينية) بجر- رائحة الفم النتنة	چہ ناگہ (به لاتینی) بژگہنی دم- بونی ناخوشی دهی
mercurialism mercuric mercurous mercury: = <i>hydrargyrum</i>	زئبقی نسبة للزئبق الثنائي نسبة للزئبق الاحادي زئبق:	جیوهی ناماژہ بہ جیوهی دووانی ده کات ناماژہ بہ جیوهی یه کیی جیوه:
~ and alloy dispenser ~ dispenser ~ holder mero -	موزع الخليطة و الزئبق موزع الزئبق وعاء الزئبق بادنة تعني: جزء	دابہ شکہری تیکہ لہ و جیوه دابہ شکہری جیوه هہ لگر (ده فر) ای جیوه پیشگر بہ مانای: بہش، پارچہ
merogenesis	تولد جزئي	زاینسی پارچہی - دروستبونی پارچہی
mesal	أوسط - متوسط (نسبة للخط المتوسط)	نارہند- نارہ راست -نارہندی (هتلی نارہندی)
mesaticephalic = <i>mesocephalic</i>	متوسط الرأس (ذو رأس متوسط الحجم)	سہ نارہندی (سہری قہ بارہ مامناوند)
mesaticephalus	جمجمة متوسطة	کاسہ سہری مامناوند

M

mesenchyma	میزانشیم - طبقة متوسطة - نسيج متوسط	میزانشیم - چینی ناوندی - شانه‌ی ناوندی
mesenchymal:	میزانشیمی	میزانشیمی
~ cells	- نسیجی متوسط:	- شانه‌ی ناوندی:
~ elements	خلايا میزانشیمیة	خانه‌کانی میزانشیمی
~ tumour	عناصر میزانشیمی	توخه‌کانی میزانشیمی
mesial:	أورام میزانشیمیة	لووه‌کانی میزانشیمی
~ angle	إنسي - متوسط:	به‌ره‌ناوند
~ cavity	زاوية انسية	- ناوندی (پرو له ناوند):
~ drift	حفرة انسية	چینه‌ی ناوندی
~ line	أنسلا انسي	چالی ناوندی
~ movement	(میل نحو الانسي)	لادانی ناوندی
~ occlusion	خط انسي	(لادان به‌لای ناوند)
~ shift	حركة انسية	هتلی ناوندی
~ surface	إطباق إنسي	جوله‌ی ناوندی
mesio -	إنزباح انسي	جوتبوونی ناوندی
mesio - angula	سطح إنسي	(گه‌ستی ناوندی)
mesioaxial:	بادئة تعني:	لادانی ناوندی
~ line angle	إنسي - متوسط	رووبه‌ری ناوندی
mesioaxiocclusal	زاوي انسي	پیشگر به‌مانای:
mesioaxiogingival:	إنسي محوري:	ناوندی
~ point angle	زاوية خطية انسية محورية	ناوندی ته‌وری:
~ point angle	لثوية	خاللی چینه‌ی ناوندی ته‌وری
mesioaxiocclusal	إنسي محوري طاحن	ناوندی ته‌وری هاوردی
mesioaxiogingival:	إنسي محوري لثوي:	ناوندی ته‌وری پوکی:
~ point angle	زاوية نقطية انسية محورية	خاللی گوشه‌ی ناوندی ته‌وری
~ point angle	لثوية	پوکی
mesioaxiocclusal	إنسي دهليزي	ناوندی دالایی
mesioaxiogingival:	- إنسي خدي	- ناوندی روومه‌تی

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

mesiobucco – occlusal	انسی دهلیزی طاحن	ناوندیی دالائی هارپیی
	- انسی خدی طاحن	- ناوندیی رومهتی هارپیی
mesiobucco pulpal	انسی دهلیزی لپی	ناوندیی رومهتی کپیکی
mesioocclusal = mesio – occlusal	انسی طاحن	ناوندیی هارپیی
mesioocclusion = mesiocclusion	اطباق انسی	گهستن (جوتیورن)ی ناوندیی
	(شکل من اشکال سر،	(جزرتکه له شیناوه دزینوکانی
	الطباق)	جوتیورن)
Mesioocclusodistal = (M.O. D) :	انسی طاحن وحشی:	ناوندیی هارپیی نا ناوندیی:
~ cavity = M.O.D. cavity	حفرة انیة طاحنة و حشیة	(چالی ناوندیی هارپیی نا ناوندیی)
mesiocervical	انسی عنقی	ناوندیی ملییی
mesioclination	میل انسی	لادانی ناوندیی
	(میل بآتجاه الانسی)	(لادان بهرر ناوند)
mesioclusion = mesiocclusion:	اطباق انسی:	جوتیورنی ناوندیی
		(گهستنی ناوندیی):
~ bilateral	اطباق انسی ثناتی الجانب	جوتیورنی ناوندیی دوولا
~ unilateral	اطباق انسی احادی الجانب	جوتیورنی ناوندیی یهک لا
mesiodental	سن انیة	ددانی ناوندیی
	(سن زائده منظمرة بین	(ددانینکی زیندیه له نینوان هدرور
	قواطع الفك العلوی)	بسرپی شه ریلگهی سه رور
		گه مارژدراوه)
mesiodistal:	انسی وحشی:	ناوندیی و (دور له ناوندیی)
		ناناوندیی:
~ diameter of crown	قطر التاج الانسی الوحشی	تیهی تاجی ناوندی ناناوندیی
~ diameter of neck	قطر الانسی الوحشی	تیهی ملی ناوندیی ناناوندیی
~ plane	مستوی انسی وحشی	ناسته رووی ناوندیی ناناوندیی
mesioingival	انسی لثوی	ناوندیی پورکی
mesiogression	تجاوز انسی	زیاده رووی ناوندیی
mesioincisal	انسی قاطع	ناوندیی بره پی

M

mesio incisodistal	إنسی قاطع رحتی	ناوندی بربری ناناوندی
mesiolabial	إنسی شفوی	ناوندی لیبی
mesiolabioincisal	إنسی شفوی قاطع	ناوندی لیبی بربری
mesiolabiopulpal	إنسی شفوی لیبی	ناوندی لیبی کرذکی
mesiolingual	إنسی لسانی	ناوندی زمانی
mesiolinguoocclusal	إنسی لسانی طاحن	ناوندی زمانی هاروی
mesiolinguo lincisal	إنسی لسانی قاطع	ناوندی زمانی بربری
mesiolinguopulpal	إنسی لسانی لیبی	ناوندی زمانی کرذکی
mesio-occlusal =mesiocclusal		
mesiopulpal	إنسی لیبی	ناوندی کرذکی
mesiopulpolingual	إنسی لیبی اسانی	ناوندی کرذکی زمانی
mesioversion	إنحراف إنسی (إنحراف نحو الانسی)	لادانی ناوندی (لادان به‌رهو ناوند)
meso -	بادئة تعني: متوسط - فی الوسط	پیشگر به‌مانای: ناوندی - له‌ناونداندا
mesoblast =mesoderm	ورقة متوسطة	په‌ره‌کی ناوند (ناوندده خانه زی)
mesocardium	ساريف القلب	ناوردکی دل
mesocephalic =mesaticephalic	متوسط الرأس (حجم متوسط)	سه‌رناوندی (قه‌باردی مامناوندی)
mesocephalon	دماغ متوسط	میشک ناوندی
mesoconch	ذو حجج متوسط الارتفاع	کالانی ناوند به‌رزایی
mesoconid	الحدبة الوحشية المتوسطة للرحى السفلية	(تیزایی "که‌سپی" نا ناوندی ناوردیستی خریته‌ی خوارو)
mesocord	جبل متوسط	په‌تکی ناوند
mesocranic	ذو حجمه متوسطه الحجم	کاسه‌سری قه‌بارده ناوند
mesocyte	خلية متوسطة	ناوندده خانه
mesodens	سن متوسطه - سن إنسية	ددانی ناوند
mesoderm	ورقة متوسطة	تویژالکه (په‌ره‌که) ای ناوند
mesodont	ذو اسنان متوسطه الحجم	ددان ناوند قه‌بارده

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mesodontia = <i>mesodontism</i>	استان متوسطه الحجم	ددانی قه‌باره ناو‌ند
mesognathic = <i>mesognathous</i>	متوسط الفك (ذو ابعاد معتدلة بن الفكين و الراس)	شه‌ويلگه ناو‌ند
mesognathion	عظم الفك المتوسط	ئيسكى شه‌ويلگه‌ى ناو‌ند
mesonasal	متوسط الأنف	لوت ناو‌ند
mesophryon	مفرق الحاجبين	خالئى جياپورنه‌ه‌ى هه‌ر دوو برز
mesoprosopic	ذو وجه متوسط العرض (ذو وجه معتدل العرض)	بروى ناو‌ند روبره‌ر (ناو‌ند پانى)
mesostomia	متوسط شق الفم (تقويم)	قليشى ده‌مى ناو‌ند -ده‌م ده‌رچه ناو‌ند (راست‌کردنه‌ه‌ى ددان)
meta -	بادنة تعني: متبذل - متغير - غير	پيشگر به‌ماناى: بگور - گوروار
metabolic: ~ activity	استقلابي - تبادلي: فعالية استقلابية	زينده‌بگوريبى - زينده‌گورانبى: چالاكى زينده‌گورانبى .
metabolism	استقلاب - تبادل - تصرف حيوي	زينده‌گوران - زينده‌چالاكى
metacone	الحذبة الوحشية الدهليزية (الحذبة) للرحى العلوية	تيزابى (كه‌سپى) نا ناو‌ندى دلانى (رومه‌تپى) هاره‌رى سه‌وو
metaconid	الحذبة الوحشية اللسانية	كه‌سپى نا ناو‌ندى زمانى
metal: ~ annealing	معدن: تأليين المعدن	كانزا: نه‌رم‌کردنه‌ه‌ى كانزا
~, casting	-إزالة سقانية معدن الصب	-ناو‌لا بردنى كانزا كانزاي دارشتن
~ file	ميرد معدني	بريه‌ندى كانزابى
~, fusible	معدن صهور (معدن ذواب)	كانزاي تويزاره

M

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ fusion	توانه‌روی کانزا به‌شله‌وبوونی کانزا (جوشخواردن)	صَهْر المعدن
~ poisoning	به‌ژه‌هراوی بوونی کانزایی	إنسام معدني
~ saw blade	دهمه تیژیی مشاری کانزایی (گوژیانی مشاری کانزایی)	نصل المنشار المعدني
~ solidification	ره‌قیی کانزا (پته‌ویی کانزا) -ره‌قبوونی کانزا	صلابة المعدن -تصلب المعدن
~ syringe	سرنج (ده‌زی لی‌ده‌ری کانزایی)	مَحَقَنَة معدنيّة
metallic:	کانزایی:	معدني:
~ crown	تاجی کانکزایی	تاج معدني
~ crown with porcelain facing	تاجی کانزایی به‌روکاری چینی	تاج معدني ذو وجه خزفي
~ reinforcement	به‌هیزکردنی کانزایی (به‌هیزکردنی کانزا)	تقوية معدنيّة (تقوية المعدن)
metallization	کانزاکردن: (پوشین یا کانزا تینه‌لسون)	تَمْعِدُن - قَلْبَنَة (طلبي او تَشْرِيب بالمعدن)
metallizing	۱- کانزاکردن (کاناندن): (کانزا پوشین به‌پرزاندن)	۱- مَعْدِنَة (طلاء معدني بالرش)
	۲- کانزا برژینکردن	۲- مَمْعِدُن
metallography	کانزازیانی: زانستی یتکه‌هاتی کانزایی	دراسة التركيب المعدني
metaplasia:	گۆزرانی ته‌راو- هه‌لگه‌رانه‌وه‌ی خانه‌یی:	إِسْتِحَالَة كَامِلَة - انقلا ب خَلوي:
~ of the pulp	هه‌لگه‌رانه‌وه‌ی کۆژیکی ته‌راو	استحالة لبية كاملة (استحالة اللب كلياً الي نسيج ضامّ وعدم قدرته علي تشكيل العاج)
metastasis	ته‌شه‌نه‌کردن - بلا‌وبونه‌وه	انتقال - انتشار - استعمار

metastatic:	۱- انتقال- انتشاري	۱- ته‌شه‌نه‌یی - بلاژیوونه‌ویی
	۲- مُنتشر:	-گوازارویی
		۲. ته‌شه‌نه‌ییو- بلاژیوونه‌ویی
		(ته‌شه‌نه‌کردوو):
~ cancer	سرطان مُنتشر	شیر په‌نجی ته‌شه‌نه‌کردوو
~ tumour	ورم انتقالي	لو (گمزل)ی ته‌شه‌نه‌کردوو
		-لو (گمزل)ی بلاژیوونه‌ویی
metastyle	حُدیبَة (حُدبَة صغیرَة)	تیژ که (تیژایی بچوک)
	السطح الحنكي للرحی ار	(که‌سپنکی بچوک خرنه یا پشه)
	الضاحكة العلویة	خرنهی سه‌روه)
meteorology	علم الطقس	که‌شنایی (زانستی که‌شنایی)
meter	متر (۱۰۰سم)	مه‌تر (۱۰۰سم)
=metre		
- meter	کاسعة تعني: قانس-	پاشگر به مانای:
	مقیاس	پنوره- نامیزی پتون- ژمیز
:method	اسلوب- طریقه- نهج:	شیتواز- رینگه- روت:
bone growth ~	اسلوب نمو العظم	شیتوازی گه‌شی نینسک
split cast ~	طریقه المثال المُعلم	شیتوازی قالبی فیرینکه‌ر
methyalcohol	کهول مثلي = کهول الخشب	کهولی مه‌سیلی = کهولی دار
=methanol		
metodontiasis	۱- بزوغ الاسنان الدائمة	۱- ده‌رکردنی ددانه هم‌میشه‌یه‌کان
	۲- سوء نمو الاسنان	۲- دزیتی گه‌شی ددانه‌کان
	۳- إتهار مُعيب	۳- دزیتی ددان ده‌رکردن
metopantalgia	الم الجيوب الجبهية	نازاری گورفانه‌کان (که‌لینه‌کان)ی
		نیوچه‌وانیی
metopic:	جبهی:	نیوچه‌وانیی:
~ suture	درز جبهی	درزی نیوچه‌وانیی
metopion	النقطة الجبهية	خالی نیوچه‌وانیی
metopodynia	صداع جبهی	سه‌رینشهی نیوچه‌وانیی
metre= meter		
metric system	اسلوب عشری	پنرودی ده‌یی

M

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

metriocephalic	ذو رأس معتدل التَّعَدُّب	مامتاوه‌نده سه‌رکوروب
metrocyte	خَلِيَّةُ أَمِّ	خانه‌ی دایک
miasm	رائحة الغُفْن	بوزگه‌ن (بونی گهنیوی)
micro -	بَادئَةٌ تعني: صغير - دقيق - مُفْرِط الصَّغَر	پیشگر به‌مانای: بچوک - وورد - زور بچکوله - ووردیله
microanatomy	التَّشْرِيحُ الدَّقِيقُ (عِلْمُ الشَّج)	تونکاری وورد (شانه‌زانی)
microbe:	جُرثُوم - ميكروب:	میکروب - خوره:
aerobic ~	جُرثُوم هوائي (مُتَعاش بالهواء)	میکروبی هوائی (به‌هوا نه‌زی)
anaerobic ~	جُرثُوم لاهوائي (غير مُتَعاش بالهواء)	میکروبی بی‌هناسه (بی‌هوا نه‌زی)
microbial flora	الزُّمْرَةُ الجُرثُومِيَّة	کۆمه‌له (گۆزی) میکرۆبی
microbiology	عِلْمُ الاحياء الدقيقة	ورده زینده‌ور زانی
micro - burner	خُرَّاقٌ دَقِيقٌ - خُرَّاقٌ صَغِيرٌ	سوتینه‌ری وورد - چرای بچوک
microcephalic	صَغِيرُ الرَّأْسِ	سه‌ریچوک
microcephaly = <i>microcephalia</i>	صِغَرُ الرَّأْسِ	سه‌ریچوکی
microcheilia	صِغَرُ الشَّفَتَيْنِ	بچوکی هر دوولیتو
micrococcus	مِكْرُوبَاتٌ دَقِيقَةٌ (جراثيم)	خوره‌ی یه‌ک خانه‌یی
microcyte	كُرْبَةُ دَقِيقَةٌ	خورک‌ه‌ی وورد
microcytosis	داء الكريات الدقيقة (داء الكريات الحمر الدقيقة)	ده‌ردی خورک‌ه‌ وورده‌کان (ده‌ردی خورک‌ه‌ سووره وورده‌کان)
microdont = <i>microdontic</i>	صِغَرُ الاسنان (صِغَرُ حِجْمِ الاسنان)	ددان بچوکی (بچوکی قه‌باره‌ی ددانه‌کان)
micro filled	مَمْلُوءٌ بِبُرَّاتٍ دَقِيقَةٍ	پر له گه‌ردیله‌ی ورد
microgenia	صِغَرُ الذَّقَنِ	بچوکی چه‌ناگه (چه‌ناگه بچوکی)
microglossia	صِغَرُ اللِّسَانِ	بچوکی زمان (زمان بچوکی)

فهرهه نگی پزشکی / پزشکی ددان

micrognathia	صغر الفك (صغر الفك السفلي بنقص التشكل)	بچوکی شهیلگه (بچوکی شهیلگه خوارو بههزی ناته وایی پیکهاتنه وه)
micrognathic	قصر الفك السفلي - صغر الفك السفلي	کورتی شهیلگه خوارو - بچوکی شهیلگه خوارو
microlith	حصاة دقيقة	بهردی وورد
micromandible = <i>micromandibulare</i>	صغر الفك السفلي (صغر حجم الفك السفلي)	بچوکی شهیلگه خوارو (بچوکی قه باره شهیلگه خوارو)
micrometer	مقیاس دقیق	پتوهری وورد
micrometry	قیاس دقیق (قیاس ابعاد الاجسام الدقيقة)	پتوانه ی وورد (پتوانی ماهی تهنه وورده کان)
micromotor	مُحرك دقيق	بزوتنه ری وورد (موتوری وورد)
micron(n)	میکرون = 10^{-6} متر	مایکرون = 10^{-6} متر
micro - organism	عضويات دقيقة (جراثيم)	ورده زینده وهر (میکروب) (خوزه کان)
microscope	مجهر	وردبین
microscopic	مجهری	وردبینی
microscopist	اختصاصي بالمجهر (خبير استعمال المجهر)	پسپوز (شارهزا) له ووردبینیدا
microscopy	فحص مجهری	پشکنینی وردبینی
microsomes	جُسيمات دقيقة	ته نوزچکه وورده کان
microstomia	صغر الفم	بچوکی دم (دم بچوکی)
microsurgery	جراحة دقيقة	نهشته رگه ری وورد
microtia	صغر الأذن (صغر الاذن الخارجية)	بچوکی گویچکه (بچوکی کویچکه دهه کی)
microtome	مبشرة المقاطع الدقيقة	توی لیکه ره دی برگه وورده کان
microtooth	سن صغيرة	ددانی بچوکی

M

microwaves	أمواج دقیقة	شه‌پزله وورده‌کان
middle:	متوسط - اوسط:	ناوند - ناوندی - ناوهراست:
~ ear	أذن مُتوسطة	گویی ناوهراست -گویی ناوندی
~ line	خط متوسط	هینلی ناوند
~ lobe	فصّ متوسط	پلی ناوندی
~ nasal meatus	قناة انفية متوسطة	که‌نالی لوتی ناوندی -ریزه‌وی لوتی ناوندی
~ palatine nerve	عصب خنكي متوسط	ده‌ماری مه‌لاشوری ناوند
~ surface	سطح مُتوسط	پدوبه‌ری ناوندی
migrant	مهاجر	کوچکرده
migration:	هجرة:	کوچکردن:
tooth ~ <i>=(gradual spontaneous movement of tooth, seen in advanced periodontal diseases)</i>	هجرة السنّ	کوچکردنی ددان (ریزه‌سویی ددان و گواسته‌وهی له‌جیتگی ناسایی خوی)
migratory:	هاجر:	کوچکرده - گوازراره - گه‌پژک:
~ glossitis	التهاب اللسان المهاجر	هروی زمانی گه‌پژک (زمانه‌سوی گه‌پژک)
~ tooth	سین هاجرة	ددانی گوازراره
Mikulicz' disease <i>Mikulicz: 1850-1905, Polish surgeon=(chronic swelling of lacrimal and salivary glands due to the replacement of glandular by lymphoid tissue).</i>	د.ا. میکولیکز	نه‌خوشی میکولیکز
milk:	لبن - حلب:	شیر:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ teeth = deciduous tooth	اسنان لبنيّة	ددانه شيريه كان
mill:	تهدنكردن- به پهره كسه كردنى تدنگو كه يى (نه يگوريت بو پهره كه ي تدنگو كه)	يُوقَق- يُعْرَك الى رقاقات
rolling ~	تدنگكهره (نامرازى به پهره كه كردنى كانزا)	مِرْقَاق (آلة تحوير الممدن البي رقاقات)
milli -	پيشگر به ماناى: له ههزارايهك	بادنة تعني: واحد من الألف
~ - ing	سروانى فرمانيى (پورده اخوران) (سوانى ددانيى كار كردن)	سُخِل وظيفي (سحل الاسنان الوظيفي)
Milwaukee brace	ملهوانه (كوت) ي ميلوانكيى (بزو راستكردنه وهى ددانه كان)	طُوقٌ مُلواكي (تقويم الاسنان)
mimesis= mimosi =the imitation of one disease of another	له يه كچورن- چورنيهك- لاسايى كه رده	تشابه- محاكاة- تقليد
mind	بیر- هوش	فكر- عَقْل
mineral:	كانزا- كانزايى:	مَعْدِن- مَعْدِنِي:
~ salt	خوى كانزاييه كان	أَملاح معدنية
~ stain	بزيه (رهنگ) ي كانزايى	صباغ معدني
mineralization =(the addition of minerals or mineral salts to the body)	به كانزابورن (خستنه سهري كانزايهك يا خويته كي كانزايى بو ته نيك)	تَمَعْدِن (إضافة معدن او ملح معدني الي الجسم)
:mini -	پيشگر به ماناى:	نادنة تعني:
~ tray	بچو ككراهه- بچوك- بچكوله: قالب پينگرى بچكوله	مُصَفِّر- صَفِير: طابع صغير -طابع مُصَفِّر

M

- vise	ملزمة صغيرة	دهسکی بچوک
minor:	أصغر - صغير:	بچوکتر - بچوک
- buccal glands	غُدَّة دهليزية (خَدِيَّة) صغيرة	گلاند (رژین) ای گری بچوک
- connectors	رُصَلات صغرى	گه‌تیره بچوک کان (به‌یه‌گه‌ینه‌ره بچوک کان)
- salivary glands	غُدَّة لعابية صغيرة	رژینه‌ره لیکیه گچکه‌کان
Mirault's operation <i>Mirault: 1796-1879,</i> <i>French surgeon</i> <i>=(1. an operation for</i> <i>plastic repair of</i> <i>unilateral hare lip by a</i> <i>flap</i> <i>2. an operation for</i> <i>excision of the tongue,</i> <i>in which the lingual</i> <i>arteries are tied off</i> <i>first)</i>	عملية ميروالت	نه‌شته‌ر گری میروالت
mirror:	مرآة:	ناوینه:
black coated ~	مرآة ذات طلاء خلفي	ناوینه‌ی پشت پوشین کرار
defogger, ~	مانع ضباب المرأة	تعم لابه‌ری ناوینه -رئ له‌تعم گری ناوینه
dental ~ =mouth ~	مرآة سِنِيَّة	ناوینه‌ی ددانی
disposable ~	مرآة طروح (تُطرح بعد استعمالها)	ناوینه‌ی (دیسپوزابل) یسه‌کجار به‌کاره‌اتور (فری دهری پاش به‌کاره‌یتان)
disposable plastic ~	مرآة طروح ثلاثية	ناوینه‌ی دیسپوزابل پلیستیکی
front surface ~	مرآة امامية السطح	ناوینه‌ی پینشینه پروبه‌ر
handle, ~	مقبض المرأة	دهسکی ناوینه
illuminated ~	مرآة مُنارة	ناوینه‌ی روونا‌ککراوه
	-مرآة مُضائة	-ناوینه‌ی رژی‌شکراوه
interchangeable	مرآة ذات سطح	ناوینه‌ی بگوری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

front surface ~	أمامی مُتغیر	روبه‌ری پیشه‌وه
magnifying ~	مرآة مُكبرة -مرآة التکبیر	ناوینده‌ی گه‌وره‌کدر
mouth ~	مرآة الفم	ناوینده‌ی دهم
plastic ~	مرآة بلاستیکیه	ناوینده‌ی پلاستیکی
surface coated ~	مرآة ذات طلاء سطحی	ناوینده‌ی روبه‌ر پوشراوه
miscible	مزوج- قابل للمزج	تیکه‌لیبو- له‌باربو تیکه‌لیبون
missing:	فقد- غیاب- فقدان:	رون- نه‌بون- رونبون:
~ teeth	أسنان غائبة- اسنان مفقودة	ددانه‌وونبووه‌کان
mistura(=mixture)	خلیط- مزيج (لاتینیة)	تیکه‌له- تیکه‌ل (به‌لاتینی)
mitochondria	مُصَوَّرات حیویة	مایتوکوندریا- رزه‌ماله
mitosis	انقسام غیر مباشر (انقسام خلوی) (انقسام خیطی) انقسامی:	دابه‌شبوونی ناراسته‌وخز (دابه‌شبوونی شانه‌یی) (ده‌زروه دابه‌شبوون) دابه‌شبوونی:
mitotic:	اشکال انقسامیة	شیوه‌کانی دابه‌شبوونی
~ figures	دلیل انقسامی	ریشه‌ری دابه‌شبوونی
~ index	خلوط- مزوج	تیکه‌لمه‌ند
mixable	مُختَلط- مزوج:	تیکه‌ل- تیکه‌له:
mixed:	جسر مُختلط	پردی تیکه‌ل
~ bridge	إثفار مُختلط	ددان ده‌کردنی تیکه‌ل
~ dentition	غُدَّة مُختلطة	رؤین (گلاند) تیکه‌له‌کان
~ glands	ورم سنی (عاجی) مُختلط	لوری ددانی (عاج)ی تیکه‌ل
~ odontoma	مُثَبِّتة مُختلطة	جینگیر که‌روی تیکه‌ل
~ retainer	ورم مُختلط	لوری تیکه‌ل
~ tumour	مُزاج- جهاز المُزج:	تیکه‌لکه‌ره- نامیری تیکه‌لکردن:
mixer:	جهاز مزج الأملغم	نامیری تیکه‌لکردنی نه‌مه‌لگم
amalgam ~	مزج- خلط:	-نامیری تیکه‌لکه‌روی نه‌مه‌لگم
mixing:		تیکه‌لکردن:

M

amalgam ~	مزج الاملغم	تینکه لکردنی نه مه لگه م
glass slab, ~	زُجاجة المزج	شوشه‌ی تینکه لکردن
pads, ~	رسادات (اوراق) المزج	پشتیه کان (په‌ره‌کان) ای تینکه لکردن
vacuum ~	مزج فراغی	بوشه تینکه لکردن
mixture(n)	مزيج - خلیط - مخلوط	تینکه‌له - تینکه‌ل - تینکه‌لار
m. o.	إنسی طاحن	ناوه‌ندی هاریدی
=mesio- occlusal		
mobile:	مُتحرک:	بزیو - جولار - جولوک:
~ tooth	سِن مُتحرکه	دهانی جولار (ددانی له قیو)
mobility	تَنقُل - قابلیه‌ حرکت	جولوکی - له‌قیوی - بزیوی
m. o. d.	إنسی طاحن وحشی	ناوه‌ندی هاریدی ناناوه‌ندی
=mesio- occlusodistal		
model:	مُثال - نُموذج:	نمونه - قالب:
~, diagnostic	مُثال تَشخیصی	قالبی ده‌ستینشایی
~, edentulous	مُثال اُدُرّه (خال من الاسنان)	قالبی بی ددان
~ former	مُشکَل المُثال (قالب)	قالبی شیوه بینکین
~, master	مُثال رِئِسی - نُموذج رِئِسی	قالبی سه‌ره‌کیی - نمونه‌ی سه‌ره‌کیی
~, orthodontic	مُثال تقویمی	قالبی راست‌کرده‌وه‌دی (ددان راست‌کرده‌وه)
~ rubber former	مُشکَل المُثال المطاطی (قالب مطاطی لصب المُثال)	قالبی شیوه بینکین‌ه‌ری لاتیکیی
~, stone	مُثال حَجَری	قالبی به‌وه‌دی
~, teeth	مُثال الأَسنان	قالبی ددانه‌کان
~, trimmer	مُشَدَّب المُثال	داتاشه‌ر (کرتنه‌ر) ای قالب
modeling:	صُوغ - تکییف (صُنع المُثال أو النُموذج):	داریشتن - بینکینان (دروست‌کردنی قالب یا نمونه):
~ compound	مَرکب الصُوغ	بینکساتو (ناویته) ای داریشتن (بینکینان)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ wax	شمع التکیف (شمع صنع المثال)	مزمی پینکھینان -میتو (مزم) ی دروستکردنی قالب
modern:	حدیث:	نوی- تازه
~ amalgam restoration modification:	حشوة الاملغم الحديث	پرکراوهی نهمه لگه می نوی
~ spaces modified	تعدیل - تحویر: فراغات التعديل	گوربانکاری - سازکردن - گونجاندن: بوشاییه کانی سازاندن
modiolus =(a point near the corner of the mouth at which several facial muscles intersect)	مُعَدَّل جُزْء الفم (نقطة قرب زاوية الفم يتقاطع عندها العديد من العضلات الوجهية)	سازکراو - رینکخراو - گوروراو مؤدیولهس (خالئی نزیک گوشه ی دهم که چندین ماسولکه ی رود یه کتریان بریوه)
modular: =(mobile)	مُتَنَقِّل - متحرك:	جولوک - بزویو:
~ cabinet	خزانة متنقلة	کابینه (نه نیار) ی جولوک
module:	وَحْدَة قیاس:	یه که ی پیوان:
~ box	صندوق وحدة قیاس	سنوقی یه که ی پیوان
modulus:	مُعَامِل (وحدة قیاس) -عیار:	هارکولکه (یه که ی پیوان):
elasticity ~	مُعَامِل المرونة - عیار المرونة = المجهود (القوة المطبقة) / الاجتهاد (التفجير) الناتج	هارکولکه ی جویسی = هینزی به کارهاتوو / گوربانکاری نه نجامدراو
Moeller's glossitis Moeller: 1819-87 German surgeon= (chronic superficial inflammation and excoriation of the tongue, spreading to the palate and cheeks and marked by smoothness and burning pain.)	التهاب اللسان ل (مویلیر)	زمانه سزی مزیلیر

M

moisture	رطوبه	شئ- نم
molar:	زخی- ضرس- طاحن:	خرئ- خرئنه- هارپر:
bud, ~	بُرعَم الرُحی	چرز (گزیکه) ی خرئنه بی
Moon's ~s (Moon: 1845-92: English surgeon) = mulberry molars = Fournier's molars	ارحاء مُسون (فی مرض الزهری الولادی) رحی توتیة ارحاء فُورنیة	خرئنه (هارپر) ی موون له نه خوشی فهره‌نگی (سفس) ی زگماکیدا ==خرئنه ی تووی (له شینوهی تور) ==خرئنه ی فورنیئر
molariform	رحوی الشکل (علی شکل الرحی)	خرئنه شینوه (له شینوهی خرئ)
molarion = the point of the most distal cusp on either side of the mandibular arch	النقطة الخلفية من الرُحی السفلیة	خالئ هه‌رپشته‌ه ی خرئنه ی خوارده
mold= mould = (1. the hollow shape in which something is cast or fashioned) = (2. to model or cast an object in sch a hallow shape)	۱- قالب ۲- یقولب (یصیب ضمن القالب) ۳- نمط- طراز ۴- غفن (فطر صغیر)	۱- قالب ۲- داینه ریژیت (قالب تی نه کات) ۳- شتواز ۴- که‌رووی بچوک دروستیوون
acrylic ~ = (a stent used in oral plastic surgery to scure an intraoral skin graft	قالب اکریلی = واقیة الطعم	قالبی نه کریلی = پساتیزه (پاراسته) (پالپشته) موتوربه
molding = moulding	۱- قولبة- تشکیل ۲- سكب- صب	۱- قالبگرتن (دارشتن) قالب دروستکردن- شینوه کار ۲- دارشتن- تینکردن
border ~	تشکیل الحافة	شینوه کاری لِنوار

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

monometallic	أحادی المعدن	یه کانه‌زایی
	-وحد المعدن	-تاکه کانه‌زایی
monomorphic	وحد الشكل	تاکه شتیه
		-یه کشتیه
mononuclear	وحد النواة	یه نارکیی
mononucleosis	داء وحيدات النوي	دهردی یه که‌ناوکیه‌کان
monophasic	وحد الطور - مفرد الصنعة	یه که‌ره‌وگیه‌که‌دوخی
monophyodont	وحد الإثغار (بزوغ الاسنان الدائمة فقط دون اللبئية)	یه که‌ده‌رکردن (هاتنی ددانه هه‌می‌شه‌یه‌کان بی‌ددانه‌شیری‌یه‌کان)
monopolar	وحد القطب	یه که‌جه‌سه‌ر
monoradicular	وحد الجذر - مفرد الجذر	یه که‌ریشه
		-یه که‌ره‌گ
monosacharides	سکاکر احادیة	شه‌کره یه‌کیه‌کان
Monson's curve = (the curved plane on the oclussal which lie surface of posterior teeth)	مُنحنی مونسون (المستوى المنحني لسطوح الإطباق في الاسنان الخلفية)	که‌واندی مونسون (تخته یوه‌وجه‌ماوه‌یی یوه‌سه‌ری جوتیورنی ددانه‌کانی پشت‌ه‌ره)
mood	مزاج	خولک
moody	مزاجی	خولکیی
Moon's molars = mulberry molars = Fournier's molars (Moon: 1845-92 English surgeon)	أرجاء مون = أرجاء توتية = أرجاء فورتيية	پاشه‌خرینه (هاره‌ری موزون) = خرینه‌ی تویی = خرینه‌ی فورنیتر (سه‌نه‌خوشی فده‌ره‌نگی (سلس) دا)
moral	۱- فرضی - افتراضی ۲- أخلاقی	۱- بی‌دوره‌یی - بی‌دوره‌یی ۲- په‌وشتی
morbid	مَرَضِي - زَبِيل	نه‌خوشی - ده‌رده‌دار
morbidity	وبالة	ده‌رده‌داری
morbus caducus = epilepsy	داء الصرع	دهردی فی-فی- په‌رکه‌م

M

morbus gallicus = <i>syphilis</i>	داء الزهري (السفلس)	دهردی فەردنگی (سفلس)
morbus sacer = <i>morbus caducus</i>		
mordacious	قارص - لاذع - عَضاض	قرتینه‌ر - تیژ (تورن) - گازگر
mordant	۱- مُثَبِّت اللون ۲- مُحْرِق - کار ۳- اِکَال	۱- رەنگ جینگیرکەر ۲- سوتینه‌ر - داخکەر ۳- بجزر
morphodifferentiation	تفریق شکلی	جیاکردنەوی شیوایی
morphologic = <i>morphological</i>	۱- نِسْبَة لِعِلْمِ الاشكال ۲- شَكْلِي	۱- پەيوەند بە: شیوەکار زانی ۲- شیوایی
morphologically	من الوجهة الشكلية	لە لایەنی شیواییەرد
morphology	عِلْمُ الاشكال	شیوە زانی
morphosis	تَشَكُّلٌ عَضْوِي	پینکھاتنی نەندامیی
morsal	طاسح - اِطْباقِي (نسبة لسطوح الطواحن و الارحاء المضاحكة)	ھارپە - جوتیبوونی (پەيوەند بە رووبەری خرتینە و پیتشە خرتینە کانه‌رد)
mortality	مُيْت - مُهْلِك وفات - وفیات	بکۆژ - لە ناویەرد - مردن - رازەي مردنەکان
mortar:	جُرْن - ھاوَن:	ھاوَن:
amalgam ~	جُرْن الأملغم	ھاوەنی نەملگەم
pestle and ~	جُرْن ومُسْحَن (ھاوَن و مدقّة)	ھاوَن و دەسکاوَن (دەنک و دەسک)
mosquito	بِعْرَضَة	میتشولە
most:	أَكْثَر:	زۆریە - نەویەرد:
~ posterior position	اکثر وضع خلفي	نەویەردی شوینی پشتەوہ
~ protrusive position	اکثر وضع بارز (اکثر وضع امامي)	نەویەردی شوینی دەریەریوہ (نەویەردی شوینی پیتشەوہ)
motile	عَفْوِي الحركَة	بەجوولنە (خۆجولنە)
motivate	يُعَبِّثُ - يُعْرَض	ھانی نەدا - نەبیتتە ھۆی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

motive	۱- حاث- مُخَرَصَ ۲- مُحَرَك- حرکي	۱- هاندر- هویتهکر ۲- جووله‌یی- بزوین (جوولین)
motor:	مُحَرَك (آلة)- حرکي:	بزوین- جوولین- جووله‌یی:
~ , dental	مُحَرَك سِنِي	بزوینی ددانی (موتوری ددان)
~ fibres	الیاف حرکیه	ریشاله‌کانی جووله‌یی (ریشاله جووله‌یه‌کان)
~ , laboratory bench	محرک المنصه المختبري	بزوینی میزی کاری تاقیگه‌یی
~ nerve	عصب محرك	ده‌ماری بزوین
~ root	جذر حرکي	رِدگی جووله‌یی
mottled:	مُبْتَع:	په‌لاوی- به‌په‌له:
~ enamel	میناء مبقعة	مینای په‌لاوی
mottling	تُبْع	به‌په‌له‌بوون
mould	۱- قالب	۱- قالب- دارشته
=mold(see mold)	۲- نمط- طراز	۲- شینواز
moulding	۳- يُقَوِّلِب (يصب ضمن	۳- دارشتن (تینکردنی ناز قالب)
=molding	القالب)	
mounting	ترکیب	سوارکردن
mouth:	فم- شِدْق- فُوْهَة:	دهم- ده‌مک- کون- ریژگه- ده‌رجه:
=(1. the oral cavity		
2.the entrance of any		
canal or body cavity)		
~ angle	صوار- زاویه الفم	گوشه‌ی دهم (لغاره‌ی دهم)
~ breathing	تنفس فموي	هه‌ناسه‌دانی ده‌می (هه‌ناسه‌دان له ده‌مه‌ره)
~ , carp's= fish mouth	فم مُشْبَط	ده‌می ماسی (ده‌ک ده‌می ماسی)
~ , cotton	فم قُطْنِي (تقْرُن فموي ولادي)	ده‌می لوزکه‌یی
~ gag	فاتح الفم	ده‌مه‌که‌ره (لغاره)
~ guard	واقی الفم	پاریزه‌ری دهم (ده‌م پاریز)
~ mirror	مرآة الفم	ناوینه‌ی دهم
~ preparation	تحضیر الفم	ناماده‌کاری ده‌م

M

~ prop	سناد الفم - دعامة الفم	پالپشتی دم
~ proper	جوف الفم بالخاصة	بوشایی دهمی ناسایی
~, tapir =(loose thick lips, caused by atrophy of orbicularis oris muscle)	فم تابیری (نتیجة ضمور العضلة المستديرة الفموية)	دهمی تابیری (دهرنه نخامی پوكانه وهی ماسولکهای بازندی دهمی)
~, trench =(1. acute ulcerative gingivitis 2. acute ulcerative stomatitis)	فم مُخندَق	دهمی به به خه نسد قیور (دهمی خه نندقی) - دهمی سدهنگه ری
movement:	حرکة:	جولہ:
bodily ~	حرکة جسمیة	جولہی ته نیسی
border ~	حرکة قُصوی (حرکة للحد الاقصى)	جولہی نه ریه ری (جولہ بسز به رزترین بر)
border tissue ~	حرکة النسيج الحفائیة	جولہ شانہ کانی لیواری
extrusion ~	حرکة إخراج	جولہ دهریه رین (جولہی دهرهاتن)
forced ~	حرکة قُسریة	جولہی به ززر
free mandibular ~	حرکة الفك السفلي الحرة	جولہی ردها (نازاد)ی شه ویلگهی خوارو
functional mandibular ~	حرکة الفك السفلي الوظيفية	جولہی فرمانی شه ویلگهی خوارو
hinge ~	حرکة البكرة - حرکة بکرتة	جولہی به کره - جولہی به کره یی (جولہی خوله کیی)
intermediary ~	حرکة (متوسطة) متخللة	جولہی ناوهندی
intrusion ~	حرکة ادخال	جولہی به ناواچوون
involuntary	حرکة اضطرارية	جولہی خونه ویست
jaw ~	حرکة الفك	جولہی شه ویلگه
lateral ~	حرکة جانبیة	جولہی لایی
mandibular ~	حرکة الفك السفلي	جولہی شه ویلگهی خوارو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

masticatory ~	حرکتة المسطخ - حرکتة مضغیة	جولہی جووین
opening ~	حرکتة الفتح - حرکتة فتحیة	جولہی کردنہوہ
passive ~	حرکتة مُنفعلة	جولہی ناچالال
	حرکتة سلییة (غیر فعالة)	(جولہی نہری)
posterior border ~	حرکتة قصوی خلفیة	جولہی نہوپہری دواوہی
posterior opening ~	حرکتة فتح خلفیة	جولہی کردنہوی دواوہی
rotating ~	حرکتة التدریر	جولہی خولانہوہ
rotary ~	حرکتة دُورانیة	جولہی خولانہوہی
tipping ~	حرکتة إمالة	جولہی لادان
		-جولہی خوار (لار) بون
torque ~	حرکتة تدریر (حرکتة قتل حول المحور)	جولہی خولانہوہ
		(جولہ بہدہوری تہوردہ)
translatory ~	حرکتة انتقالیة	جولہی گواستراوہی
mucicarmine	الکازمن المخاطی	کارماینی لینجکی
muciferous	مُفرز للمخاط	دہردہر (رژنہر) ی لینجک
mucigen:	مُولد المخاط:	لینجہزی - پینکھتہرہی چلم:
~ granules	حُبیبات مُولدة للمخاط	گہردیلہ کانی چلم پینکھتین
mucilage	صمغ - لعاب صمغی	کہتہرہ - لیککی کہ تہری
mucilaginous	صمغی - رضابی	کہتہری
mucilloid	شبه الصمغ	کہتہرہ شیوہ (لہ کہتہرہ چور)
mucin:	مُخاطین:	چلمین - لینجین:
~ plaque	لوحۃ مُخاطینیة	بہ لہ (چین) ی لینجین
mucinogen	مُولد المخاطین	لینجین زئ
		-دروستکہر (پینکھتین) ی لینجین
mucinous	مُخاطینی	لینجینی - چلمینی
muco -	بادنة تعني: مُخاطی - غشاء مُخاطی	پیشگر بہمانای: لینجینی - چلمی
		-لینجہ پہرہی

M

mucocele	۱- کیس مخاطی ۲- مُرَجَل مُخاطی - نامیة مُخاطیة	۱- کیس (پوزک) ای چلمی ۲- سه‌ره‌ل‌دار (قنچک) ای چلمی
mucocutaneous	مُخاطی جلدی	لینجی پستی
mucoderm	أدمة مخاطیة	بنتویژی لینجی
mucodermal		
= mucocutaneous		
mucoepidermoid:	مخاطی شبیه البشروي (نسبة لشبه البشرة و الفشاء المخاطي):	لینجی تویراله شیره لینجی روپوشه شیره:
~ carcinoma	سرطان مخاطی شبه البشروي	شیربه‌نجهی لینجی روپوشه شیره
mucofibrous	مُخاطی لینی	چلمی ریشالی (لینجی ریشالی)
mucogingival:	مُخاطی لثوي:	چلمی (لینجی) پوکی:
~ junction	مُلْتَقی مخاطی لثوي	به‌یه‌گگه‌یشتی لینجی پوکی
mucomembranous	غشائي مخاطی	لینجه‌په‌ده‌یی
mucomycosis	داء الفطر المخاطي	ده‌ده‌که‌رووی چلمی (ده‌ده‌که‌رووی لینجکی)
mucoperiosteal	بمخاطي مخاطي	تیسک پوژی چلمی (تیسک پوژی لینجی)
mucopurulent	مُخاطي قيحي	چلمی کیمی (لینجکی کیمی)
mucosa:	مُخاطیة (طبقة مخاطیة):	لینجک (چینی لینجک):
alveolar ~	مُخاطیة سخیة	لینجکی تیسکی ددان
buccal ~	مُخاطیة خدیة - غاطیة الفم	لینجکی رومه‌تی - لینجکی دم
labial ~	مُخاطیة شفویة	لینجکی لیوی
lingual ~	مُخاطیة لسانیة	لینجکی زمانی
oral ~	مُخاطیة فمویة - مُخاطیة الفم	لینجکی ده‌می (روپوژی لینجکی ده‌می) (په‌ده‌ی لینجکی ده‌می)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mucosal	غشائي مُخاطي	رودپوشی (په‌دهی) لینجیکی
mucoserous	مُخاطي مُصلي	په‌دهیی زه‌داویی
mucositis	التهاب الغشاء المخاطي	سۆی (هه‌وی) په‌دهی لینجیکی
mucostatic	موقف إفراز المخاط	ده‌ستینه‌ری لینجک رژان
mucous:	مُخاطي - مخاطي الافراز:	چلمیی (لینجیکی) - لینجیکی (رژان) ده‌ردان:
~ acini	عنبات مخاطية	بوله لینجیه‌کان (بوله‌کانی لینجیکی)
~ gland	غُدّة مخاطية	گلاند (رژین) ی لینجیکی
~ membrane	غشاء مخاطي	لینجه‌په‌ده
~ patch	لُطخة مخاطية	لینجه‌په‌له
~ tubule	أنابيب مخاطية	لینجه‌لوله - لینجه بوری
mucroniform	شوكي الشكل	درك شپوه
mucus	مُخاط	چلم - لینج
muffle furnace	فرن اللهب غير المباشر -فرن اللهب المغطى (فرن الحزف السني ذو اللهب غير المباشر)	کوردهی گری ناراسته‌وخۆ -کوردهی گری داپۆشراو (کوردهی چینی ددانی گری ناراسته‌وخۆ)
mulberry molars =(see: Moon molar and Fournier molar)	أرحاء توتية (أرحاء اولي دائمة صغيرة علي شكل قبة في سيات الزهري الولادي)	خویننه‌ی توویی (یه‌که‌م خویننه‌ی هه‌میشه‌یی بیجوکه و له شپوهی گومه‌ز له نه‌خۆشی فهره‌نگی زگماکیدا)
muller =pestle	مِسْحَنَة (مِدَقَة السحن)	تیارورده‌که‌ر (هاره‌ن)
mulling:	سحن:	وورده‌کردن:
amalgam ~	سحن الأملغم	وورده‌کردنی نه‌مه‌لگه‌م
multi -	بادنة ثمني: عديد- مُتَعَدّد - كثير	پینشگر به‌مانای: چه‌ندین- به‌شومار - زۆر - فره
multicellular	مُتَعَدّد الخلايا	چه‌ندین خانه‌یی -فره خانه‌یی

M

multicentric	متعدد المراكز	فردچه‌قیه کان
multicuspid = <i>multicuspidate</i>	متعدد الحفبات	چندین تیژیایی (چندین کسپ)
multidentate	متعدد الاسنان	چندین ددانی
multiflex	متعدد الألتراء	چندین چه‌مانوره
multifocus	متعدد البؤر	چندین تیشکۆ
multiform	متعدد الاشكال -عديد الاشكال	چندین شیوه
multilocular:	۱- متعدد الكهوف- متعدد المساكن ۲- متعدد الخلايا:	۱- چندین نه‌شکه‌وتی ۲- چندین خانه‌یی:
~ cyst	کیس متعدد الكهوف	کیس (بۆرک)ی چندین نه‌شکه‌وتی
multinuclear	کثیر النوى - عديد النوى	چندین نارکدار
Multinucleated	متعدد النوى	چندین نارکداره
multiple:	متعدد- ذو اجزاء - عناصر عدة:	فرد- چندین- چندین پارچه بیان توخم دار:
~idiopathic haemorrhage sarcoma(of Kposi)	الورم العظلي النزفي المتعدد المجهول السبب (لکابوسی)	چندین لوی گوشتی خونریزیی هۆنه‌زانراو (هی کاپوسی)
~ meyloma	ورم نقيوي (نخاعي) متعدد البؤر	چندین مؤخه گمۆل
multiradicular:	متعدد الجذور:	چندین ره‌گدار -چندین ریشه‌دار:
~ tooth	سن متعددة الجذور	ددانی چندین ره‌گی
mummification:	تحنيط:	مۆمیاکردن:
pulp ~	تحنيط اللب	مۆمیاکردنی کړۆک
mummifying paste	معجون التحنيط	هه‌ویری مۆمیاکردن
mumps	داء النكاف	مله‌خری- گوی ره‌پانه
mural	جداري	دیواری
muscle:	عضلة:	ماسولکه - ماینچه:
articular ~	عضلة مفصليّة	ماسولکه‌ی جومگه‌یی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mucosal	غشائي مخاطي	پدوپوشی (په‌دهی) لینجکی
mucoserous	مُخاطي مُصلي	په‌دهیی زه‌داویی
mucositis	التهاب الغشاء المخاطي	سۆی (هه‌وی) په‌دهی لینجکی
mucostatic	موقف إفراز المخاط	ده‌ستینه‌ری لینجک پڑان
mucous:	مُخاطي - مخاطي الافراز:	چلمیی (لینجکی) - لینجکی
		(پڑان) ده‌ردان:
~ acini	عنبات مخاطية	بوئه لینجیه‌کان (بوئه‌کانی لینجکی)
~ gland	غُدّة مخاطية	گلاند (پڑین)ی لینجکی
~ membrane	غشاء مخاطي	لینجه‌په‌ده
~ patch	لُطخة مخاطية	لینجه‌په‌له
~ tubule	انابيب مخاطية	لینجه‌لوله - لینجه‌بوری
mucroniform	شوكي الشكل	درك شتوه
mucus	مُخاط	چلم - لینج
muffle furnace	فرن اللهب غير المباشر	کوره‌ی گری ناراسته‌وخز
	-فرن اللهب المغطي (فرن الحزف السني ذو اللهب غير المباشر)	-کوره‌ی گری داپزشواو (کوره‌ی چینی ددانی گری ناراسته‌وخز)
mulberry molars =(see: Moon molar and Fournier molar)	أرجاء توتية	خرینه‌ی توویی
	(ارجاء اولي دانمة صغيرة علي شكل قُبّة في سياق الزهري الولادي)	(په‌که‌م خرینه‌ی هه‌میسه‌یی بچوکه و له شتوه‌ی گومه‌ز له نه‌خوشی فهدنگی زگماکید)
muller =pestle	مِخنة (مدقة السحن)	تیاروره‌که‌ر (هاردن)
mulling:	سحن:	وورده‌کردن:
amalgam ~	سحن الأملغم	وورده‌کردنی نه‌مه‌لگه‌م
multi -	بادنة تعني: عديد - مُتَعَدّد - كثير	پیشگر به‌مانای: چه‌ندین - به‌شومار - زور - فره
multicellular	مُتَعَدّد الخليا	چه‌ندین خانه‌یی -فره خانه‌یی

M

multicentric	متعدد المراكز	فرد چیه کان
multicuspid = <i>multicuspidate</i>	متعدد الحذبات	چندین تیژایی (چندین کسپ)
multidentate	متعدد الاسنان	چندین ددانی
multiflex	متعدد الأتراء	چندین چه‌مانه‌ره
multifocus	متعدد البؤر	چندین تیشکۆ
multiform	متعدد الاشكال -عديد الاشكال	چندین شیوه
multilocular:	۱- متعدد الكهوف- متعدد المساكن ۲- متعدد الخلايا:	۱- چندین نه‌شکه‌وتی ۲- چندین خانه‌یی:
~ cyst	کیس متعدد الكهوف	کیس (بؤرک)ی چندین نه‌شکه‌وتی
multinuclear	کثیر النوى - عديد النوى	چندین نارکدار
Multinucleated	متعدد النوى	چندین نارکداره
multiple:	متعدد- ذر اجزاء - عناصر عدة:	فرد- چندین- چندین پارچه بیان توخم دار:
~idiopathic haemorrhage sarcoma(of Kposi)	الورم العظلي النزفي المتعدد المعجول السبب (لکابوسی)	چندین لوی گۆشتی خونریزی هۆنه‌زائراو (هی کاپۆسی)
~ meyloma	ورم نقیوی (نخاعی) متعدد البؤر	چندین مۆخه گمۆل
multiradicular:	متعدد الجذور:	چندین ره‌گدار -چندین ریشه‌دار:
~ tooth	سن متعددة الجذور	ددانی چندین ره‌گی
mummification:	تحنيط:	مۆمیاکردن:
pulp ~	تحنيط اللب	مۆمیاکردنی کۆرک
mummifying paste	معجون التحنيط	هه‌ریری مۆمیاکردن
mumps	داء النكاف	مله‌خوی- گۆی ره‌پانه
mural	جداري	دیواری
muscle:	عضلة:	ماسولکه - ماینچه:
articular ~	عضلة مفصليّة	ماسولکه‌ی جومگه‌یی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bicipital ~	عضلة ذات رأسين	ماسولکەى دووسەر
buccinator ~	العضلة المبوقة	ماسولکەى فووتیکەر (ماسولکەى فووتیکەر)
cardiac ~	العضلة القلبية	ماسولکەى دئى (دله ماسولکە)
cutaneous ~ <i>=dermal ~</i>	عضلة جلدية	ماسولکەى پیتى
depressor ~	عضلة خافضة	ماسولکەى نزمکەر
genioglossus ~	العضلة الذقنية اللسانية	ماسولکەى چەنەبى زمانبى
glossohyoid ~	العضلة الذقنية اللامية	ماسولکەى چەنەبى لامى
glossopalatine ~	العضلة المنكية اللسانية	ماسولکەى مەلاشوبى زمانى
glossopharyngeal ~	العضلة البلعومية اللسانية	ماسولکەى گەرووبى زمانى
involuntary ~	عضلة لا ارادية	ماسولکەى خۆنەووست
levator ~	عضلة رافعة	ماسولکەى بەرزکەر
lingual ~	العضلة اللسانية	ماسولکەى زمانى
masseter ~	العضلة الماضفة	ماسولکەى جوبين
musticntion ~s	عضلات المضغ	ماسولکەکانى جوبين
masticatory ~	عضلة ماضفة	ماسولکەبەکى جوبين
mylohyoid	العضلة الضرسية اللامية	ماسولکەى خۆرتنەبى لامى
pterygoid ~	العضلة الجناحية	ماسولکەى بالى
smooth ~	عضلة ملساء	ماسولکەى لووس
sphincter ~	عضلة مُعَصْرَة	ماسولکە گۆشینهەر
	(العضلة المحيطة بالفتحة الطبيعية والتي تعمل علي اغلاقها)	(شەر ماسولکەبەکى دەورى دەرچەى ناسابى داودەر کارى داخستى نەتجام دەدات)
striated ~ <i>= striped ~</i>	عضلة مُخَطَّطة	ماسولکەى هینلدار
styloglossus ~	العضلة الإبرية اللامية	ماسولکەى دەرزبى لامى
stylohyoid ~	العضلة الإبرية اللامية	ماسولکەى دەرزبى لامى
temporal ~	العضلة الصدغية	ماسولکەى لاجانى
transverses linguae ~	العضلة المعترضة للسان	ماسولکە پانکەى زمان
voluntary ~	عضلة إرادية	ماسولکەى خۆبوست

M	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
muscular:	عضلي:	ماسولکه‌یی:
~ rheumatism	رثیة عضلیة	رژماتیزمی ماسولکه‌یی
muscultation	تعضّل (نشاط عضلي)	به ماسولکه‌بوون (چالاکي ماسولکه‌یی)
musculature	الجهاز العضلي	کوزه‌ندامی ماسولکه‌یی
musculi(pl. of muscles)	عضلات (جمع عضلة)	ماسولکه‌کان (کزی ماسولکه)
musculocutaneous musculodermic = <i>musculocutaneous</i>	عضلي جلدي	ماسولکه‌یی پینتی
musculomembranous	عضلي جلدي	ماسولکه‌یی پینتی
musculus	عضلة (لاتینیة)	ماسولکه (به لاتینی)
mushbite = <i>squashbite</i>	عضة رقيقة	گه‌ستینگی تهنک (نهرم - هیتاش)
	(تسجيل إطباق الحذبات فقط بالشمع المّلين)	(ته‌نهای تومارکردنی جوتیبوونی تیژایی ددانه‌کان به‌میروی نهرم)
muslin buffs	اقراص المولین	پانکه‌له (خروکه) کانی موسلین
	(نسیج قطنی رقیق)	(پارچه خروکه‌ی لؤکه‌یی تهنک)
		(پاتسالیگی خروکه‌یی لؤکه‌یی تهنکه)
Mutation	طفرة	بازدان - گوزان (بومارده‌بازدان)
mute:	أبکم - أخرس:	لالی - لال:
deaf ~	اصم ابکم (أطرش أخرس)	که‌رولال
mutilate	يُبتر - يُشوه	ته‌یریتته‌وه - ته‌یشیتوینی
Mutilation	بتر - تشويه	برینه‌وه - شیتواندن
myc -, mycet - myco -	بادنة تعنی: فطر	پیشگر به‌مانای: که‌روو
mycobacterium	عصية فطرية (جراثيم)	به‌کتربای که‌روویی

mycoderma	الفشاء المُخاطي - الادمَة المخاطية	په‌رده (روپوژشه) لینگک
mycodermatitis	التهاب الفشاء المخاطي	روپوژشه سؤ
mycoid	شبهُ الفطر	که‌رووی (که‌رووشیوه)
mycosis:	داءُ الفطر:	ده‌رده که‌روو:
action - ~	داءُ الفطر الشعاعي	ده‌ردی که‌رووی تیشکی
mycotic:	فطري (نسبة للفطر):	که‌رووی (په‌یوه‌ند به که‌رووده):
~ stomatitis =thrush	التهاب الفم الفطري = السُّلاق	ده‌مه‌سؤی که‌رووی = بوقره
mycterix	أنفي (نسبة للحفزة الانفية)	لووتی (په‌یوه‌ند به کونه‌لووتوه)
myelin:	نُخاعين:	مؤخی (مؤخین):
~ sheath	غُمد النُّخاعين	کیفی (په‌رده) ی مؤخی
myelinated fibers	الياف نخاعية	ریشاله مؤخینه‌کان
myelocyte	كُرَّة نقيية - خلية نقيية	خرزکه‌ی مؤخی - مؤخه خانه
myelogenic = myelogenous	نخاعي النشأ (ينشأ في الخلايا النقيية في نقي العظم)	سه‌چاره مؤخی (له خانه‌کانی مؤخی نار مؤخی نیسقانه‌وه دروستده بیت)
myeloid:	شبهُ النقي - شبهُ النقيوي:	له‌مؤخ چوو-شینه‌وی مؤخی:
~ sarcoma	ورمٌ عَقلي شبهُ النقيوي	گمؤلی به‌سته‌رده‌شانه‌ی مؤخیه‌ شینه‌
myelolymphocyte	خلية لنفاوية نقيية	خانه‌ی لیمنی مؤخ
myeloma:	ورمٌ نقيوي (ورم ذو خلايا نقيية):	مؤخه گمؤل - گمؤلی مؤخی (لوری خانه مؤخیه‌کان):
multiple ~	ورم نقيوي متعدد	چه‌ندین مؤخه گمؤل
plasma cell ~	ورم نقيوي ذو خلايا مُصَوِّرة للدم	مؤخه گمؤلی خانه بی‌کهنه‌کانی خوین (گمؤلی مؤخی خانه خوین زئی)
mylo - =(prefix signifying molar)	بادئة تعني: ضرسِي	پیشگر به‌مانای: خریسی
mylodus =(molar tooth , an old term)	ضرس - سن - رحي (تسمية قديمة - لاتينية)	خری - ددان - هارپر (نارنکی کونه - به‌لاتینی)
mylohyoid:	ضرسِي لامي:	خریسی لامی:

M

~ fossa	حفرة ضرسية لامية	چالی خرنی لامي
~ groove	ثلم ضرسى لامي -میزاب ضرسى لامي	درزی خرنی لامي
~ line	مستوى ضرسى لامي	هینل (ناست) ای خرنی لامي
~ muscle	عضلة ضرسية لامية	ماسولکه‌ی خرنی لامي
~ ridge	حافة ضرسية لامية	قہ‌راغی خرنی لامي
myo -	بادنة تعني: عضلة	پیشگر به‌مانای: ماسولکه
myoblast	مصورة العضلة (خلية)	پینکهنه‌ری ماسولکه (خانه) (خانه‌ی ماسولکه زئی)
myoblastoma	ورم مصورات العضلات (ورم الخلايا المصورة للعضلات)	لو (گمزل) ای خانه پینکهنه‌کانی‌ری ماسولکه‌کان (لوی خانه‌کانی ماسولکه زئی)
myocardium	عضلة القلب	ماسولکه‌ی دل
myoepithelial:	عضلي بشري: - عضلي بشري	ماسولکه‌ی روبروشی: خانه‌ی ماسولکه‌ی روبروشی
~ cell	خلية عضلية بشرية	چه‌قالتی‌بی ماسولکه‌ی
myofascial	صفاتى عضلي	ریشالوکه‌کانی ماسولکه‌ی (ریشالوکه ماسولکه‌ی‌یه‌کان)
myofibrils	لييفات عضلية	له ماسولکه‌ جو (شیتوه ماسولکه‌ی)
myoid =(muscle – like)	شبه العضلة	ماسولکه‌زانی
mycology	علم العضلات	شیبونده‌ی ماسولکه‌ی
myolysis	انحلال عضلي -تحلل العضلات	-شیبونده‌ی ماسولکه‌کان
myoma	ورم عضلي	لوو (گمزل) ای ماسولکه‌ی
myomalacia	لين العضلات	نهرمبورنی ماسولکه‌کان (ماسولکه نهرمه)
myomatosis	داء الارام العضلية	دهردی لووه ماسولکه‌ی‌یه‌کان (دهردی لووه‌کانی ماسولکه‌ی)
myxadentitis:	التهاب الغدة المخاطية:	سز (هه‌و) ای گلاند لینجکه‌کان (رژینه لینجکه‌ سز):

فهرههنگی پزشکی / پزشکی ددان

~ labialis = <i>cheilitis glandularis</i>	التهاب الغدد المخاطية الشفوية = التهاب الشفاة الفدي	ههه (سزای گلاتنده لينجكه لينويه كان = ههوى لينوى رڙينى بله نارسان (ناوسانى لينجكى)
myxedema	وذمة مخاطية	
myxo – = (<i>mucus, mucous , mucoid</i>)	بادنة تعني: مخاط- مخاطي- شبه المخاط	پينشگر به مانای: لينج (چلم)- لينجك- شيوه لينج
myxochondroma	ورم غضروفي مخاطي	لووى كركراگه يى لينجكى
myxocyte	خلية مخاطية- كرتة	خانهى لينجك
myxoedema = <i>myxedema</i>	مخاطية	-خروژكه لينجكى
myxofibroma	ورم ليفي مخاطي	لووى گلاندى ريشالى لينجكى
myxoid = (<i>mucus- like</i>)	شبه المخاط	له شيوه لينجك (لينجكى)
myxolipoma	ورم شعبي مخاطي	لووى چهورى لينجكى
myxoma = (<i>tumour of connective tissue</i>)	ورم مخاطي	لووى لينجكى
myxomatosis	داء الاورما المخاطية	دهردى لووه كسانى لينجكى (دهردى لووه لينجكيه كان)
myxorrh(o)ea = (<i>a copious flow of mucus</i>)	سيلان مخاطي	رژان (هاتنه خوارهده) لينجك (چلمى)
myxosarcoma	ورم عضلي مخاطي	لووى بهسته رهشانهى لينجكى
myxovirus	حمة راشعة مخاطية (من الفصلية المخاطية)	تاي قايرهسى لينجكى (تاي پالاتهى لينجكى)

N

naevocarcinoma

سرطان وحمی

شیر به‌نجهی خانی

**naevoxantho-
endthelioma**

ورم بطنانی وحمی أصفر

گمولی ناریوشی خالی زرد

naevus:

وخمة- شامة(بالعامیة:

خال:

=*(a birth mark)*

(خال):

eqithelial ~

وخمة بشریة

خالی روپوشی

nail:

۱- ظفر

۱- نینوک

۲- مسمار

۲- بزمار

۳- یُشبت:

۳- جینگیری نه‌کات:

~ biting

قضم الأظافر

نینوک قرتان

~ brush

فرشاة الأظافر

فلچهی نینوک

Nance's leeway space

مسافة نانس لیوی

ماوهی نانس لیوی

=*the difference between the space occupied by the deciduous canine and two molars and that occupied by the permanent canine and premolars on each side of the dental arch.*

nanocephalia

صغر الرأس

سه‌ریچوکی

=*nanocephaly*

nanocephalous

صغیر الرأس

سه‌ریچوک

nanoid:

قزم:

کورته‌بالا:

=*(dwarf- like)*

~ enamel

مینا، قرمة

مینای کورته‌بالا

nano -

بادنه‌ بمعنی: ۱۰-۹

پیشگر به‌صانای: ۱۰-۹

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nanometer =(one billionth)	جزء من بليون من المتر	به شیک له بلیونی مه‌تریک
nape	قفا - قذال - نُقرة (مؤخرة الرقبة)	نەستۆ (پشته‌مل)
napkin: ~ holder ~ paper	منديل - سترة: حامل المنديل منديل ورقي	دەستەسەر - پۆشەر (داپۆشەر): گێژ (هەلگرا)ی دەستەسەر دەستەسەری کاغەزیی
narcoma	سبات خدری - غیبویە خدریە	مەتبوونە سەربوون - گێژبوونە سەربوون
narcosis	خدر - تخدير - تهويم	سەربوون - سەركردن - بیهوشکردن
narcotic	مخدر (مادة مخدرة)	بیهوشکەر (ماددە) بیهوشکەر - سەركەرە - سەركەرە ماددە
narcotism	انسام بالمخدرات - المخدر	بەژەهراویبوون بە ماددە بیهوشکەرەکان - سەربوون - سەرتی
narcotize	مخدر	بیهوشی نە کات - بەنجی نە کات
naris = a (nostril)	منخر (فتحة الأنف)	سەری نە کات دەرچەمی لووت (کونە لووت)
nasal: ~ cavity ~ crest ~ feeding ~ fossa ~ muscle	أنفي: حفرة أنفية قنطرة أنفية تغذية أنفية حفرة أنفية عضلة أنفية	لووتی: چالی لووتیی لیواری لووتیی خۆراکدان له لووتەرە (خۆراکدان له ریی لووتەرە) چالی لووتیی ماسولکەمی لووتیی

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ nerves

ده‌ماره‌کانی لوتی

~ point = *nasion*

اعصاب انفیه

خالی لوتی

تقطه انفیه

(خالی به‌ی‌گه‌ی‌شتنی

تیسکی لوت و نارچه‌وان)

~ polyp

زیاده‌گوشتی لوتی

مرجل انفی

-سليلة انفیه

Nasmyth's membrane

Nasmyth: 1848 Scottish

dental surgeon

=(1. *Primary enamel cuticle.*

2. *Reduced enamel epithelium.*

3. *Primary enamel cuticle and reduced enamel epithelium)*

پرده (تورای نازمس

غیشاء، نازمت

(له‌مینادا)

(فی المیناء)

~ process

چوکلده لوتی -

تتو، انفی - ناتی، انفی

چوکلده لوتی

~ reflex

هدلگه‌راوه (فرته) ی لوتی

منعکس انفی

~ septum

تیغه (پرده) ی لوتی

حجاب انفی - حاجز انفی

-بهره‌ستی لوتی

-رتیره انفیه

~ spine

درك (تیژا) ی لوت

شوك الانف

-لوتته تیژایی

-شوك انفی

~ vien, external

خوینیهتی لوتی دده‌کیی

ورید انفی خارجی

nasion = nasal point

= (the mid point of frontonasal suture)

خالی لوتی

نقطه انفیه

nasitis

لوتته سز (هوی لوت)

التهاب الانف

(سوی لوت و پرده‌ناو پوژی

لینجک)

(التهاب الانف و الغشاء

المخاطی المیطن)

Nasmyth's membrane

پرده (تورای نازمس

غشاء، نازمس (فی المیناء)

(له‌مینادا)

naso -

پیشگر به‌مانای: لوت

بادتة تعنی: أنف

nasoalveolar:

لوتی تیسکی ددانیی:

انفی سنخی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cyst	کیس آنفی سنخی	پوزک (کیس) ای لووتی نیسکی ددانی
naso – antral	أنفی جیبی (نسبة للانف و جیب الفك العلوی)	لووتی گیرفانی (په‌یوند به لووت و گیرفان (بوشایی) شه‌ویلگه‌ی سه‌روو)
naso – antritis	انتهاب الانف و الجیب	سز (هه‌رای لووت و گیرفان
nasobasilar:	أنفی قاعدي:	لووتی بنکه‌یی:
~ line	مستوی انفی قاعدي	رووتیه‌ختی (ناستی) لووتی بنکه‌یی
nasobroncheal	أنفی قصبی	لووتی بوری هه‌وایی
nasobuccal	أنفی خدی	لووتی روومه‌تی
nasobuccopharyngeal	أنفی خدی بلعومي	لووتی روومه‌تی گه‌روویی
nasociliary:	أنفی هدی:	لووتی:
~ nerve	عصب انفی هدی	دهماری لووتی کولکه‌یی
nasofrontal	أنفی جبهی	لووتی نارچه‌وانی
nasogenital	أنفی تناسلی (نسبة لعلاقة التغيرات الوضيفية بين الفشاء، المخاطي الانفي و الاعضاء التناسلية)	لووتی زاوژی (په‌یوندی گۆرانکساری فرمانی نینوان لینگکه په‌ده‌ی لووت و نه‌ندامه‌کانی زاوژی)
nasolabial:	أنفی شفوی:	لووتی لیوی:
~ cyst	کیس أنفی شفوی	پوزک (کیس) ای لووتی لیوی
~ line	مستوی أنفی شفوی	ناستی لووتی لیوی
nasolacrimal:	أنفی دمعی:	لووتی فرمیسکی:
~ canal	قناة انفية دمعية	که‌نالی لووتی فرمیسکی
~ duct	مجرى أنفی دمعی	رینسه‌و (رۆچسکه) ای لووتی فرمیسکی
Nasology	مبحث أمراض الأنف	زانستی نه‌خوشیه‌کانی لووت

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nasomaxillary	انفي فكي (نسبة للانف و الفك العلوي)	لووتی شه‌یلگی (لووت و شه‌یلگی سه‌رو)
nasomental: ~ reflex	أنفي ذقني: مُنْعَكِس انفي ذقني	لووتی چه‌ناگی: کاردا‌نسه‌ره (فرسه) ی لووتی چه‌ناگی
naso- oral	انفي فمي	لووتی ده‌می
nasopalatine: ~ artery ~ canal ~ duct ~ duct cyst	انفي حنكي: شريان انفي حنكي قناة انفية حنكية مجرى انفي حنكي كيس المجرى الانفي الحنكي	لووتی مه‌لاشویی: خورتیبه‌ری لووتی مه‌لاشویی که‌نالی لووتی مه‌لاشویی پژچسکه (پرتسه‌وه‌ی لووتی مه‌لاشویی) پتۆرکی پرتسه‌وه‌ی لووتی مه‌لاشویی
nasopharyngeal: ~ angiofibroma ~ cancer nasopharyngitis nasopharynx nasoseptitis	انفي بلعومي: وَرَم عرقي انفي بلعومي سرطان انفي بلعومي التهاب البلعوم الانفي بلعوم انفي التهاب الحاجب الانفي -التهاب الحاجز الانفي	لووتی گه‌رووی: گمۆل (لوو‌ای لووله‌ی لووتی گه‌رووی) شیرپه‌نجه‌ی لووتی گه‌رووی سز (هه‌وه‌ی گه‌رووی لووتی گه‌رووی لووتی سز (هه‌وه‌ی تیغه‌ی لووتی -تیغه‌ی لووته سز سز (هه‌وه‌ی گورفانه‌کانی لووت
nasosinusitis = <i>nasosinusitis</i>	التهاب الجيوب الانفية	سز (هه‌وه‌ی گورفانه‌کانی لووت = هه‌وه‌ی لوچه‌کانی لووت
natal	ولادي	سه‌وزادی (تسوی له‌ دایسک بو‌ای
natural	طبيعي	ناسایی - سروشتی
nature:	طبيعة:	سروشت - شتواز:
~ of occlusion	طبيعة الإطباق	شتوازی جوتیوون

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nausea =(tendency to vomit)	غشیان	دلتیکه‌ها تن - هینج
nauseous	غشیانی	که‌سی دلتیکه‌ها تنو
Nealon's non- pressure technique	اسلوب نیلسون عسیدیم	شینوازی (نیلون) ای بی په‌ستان
Nealon's technique = brush technique	الضفط	
neck:	اسلوب نیلون	شینوازی نیلون
anatomical ~	اسلوب الفرشاة	شینوازی فلچه (فلچه کردن)
condyle, ~ of	عُنُق - رَقَبَة	مل
dental ~	عُنُق تشریحی	ملی توئیکاری
mandible, ~ of	عُنُق اللقمة	ملی گرنی نيسک
mandibular ~	(اللفک السفلی)	(شه‌ویلگه‌ی خوارو)
tooth ~	عنق سنی	ملی ددانی
necro -	عنق الفك السفلي	ملی شه‌ویلگه‌ی خوارو
necrobiosis	عنق الفك السفلی	ملی شه‌ویلگه‌ی خوارو
= bionecrosis	عنق السن	ملی ددان
necrobiotic = necrotic	بادنة تعني: ميت - نجر	پيشنگر به‌مانای: مردو
necrose	موات فيزيولوجي	مردنی فرمسانی (فرمسانی له‌ش)
necrosis: =(death of tissue):	نخرة طاهرة	مردنی خانه‌کانی له‌شی
caseation ~	(تموت الخلايا التدريجي)	پله‌یی
dental ~ =tooth decay	نسبة للموات الطاهر	مردنه فرمسانی
	نجر - مُنخَر	کلوزر - کلوزيسو - داخوراو - مردو
	نخرة - موت خلوي - تموت:	داخوراو (کلوزيوو)
	نخرة تجسنية	-مردنی شانه‌یی
	نخرة سنية	-مردن:
	=نخَر سني	مردنی شانه‌یی په‌نیری
		پزیویی ددانی
		= کلوزویی ددانی

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

osteο - radio - ~

مردنی نیسکی تیشکی
(به‌هوی چاره‌سهرکردنی
(بسیب المعالجه الشعاعية)
(تیشکی)

necrotic:

۱- کلوری (شانه مردو)

۱- نخری

۲- کلوریبوو - کلور:

۲- مُتَنخَر - نخر:

~ pulp

کرزکی داخوراو

نُب مُتَنخَر

(کرزکی مردو)

(لب مُتَمَوَت)

necrotizing:

کلورکهره

ناخر

-مردنه هزکار:

-مُسَبَب التَمَوَت:

~ agent

کلورکهره ماده

ماده ناخره

needle:

دورزی:

إبرة:

aspirating ~

دورزی دهراردن

إبرة اليزل

dental ~

دورزی ددانی

إبرة سنية

dental suture ~

دورزی دورینه‌وی ددانی

إبرة خياطة سنية

disposable ~

دورزی دیسپوزابل

إبرة طروح

(یه‌ک جار به کارهاتوو)

(تطرح بعد استعمالها)

(فری-دورزی پشاش

به کارهیتان)

file, ~

برپه‌ندی دورزی شیوه

مرد إبری الشكل

(برپه‌ند له شیوه‌ی دورزی)

(مرد علی شکل الابرة)

harelip ~

دورزی لیبوکهل

إبرة شق الشفة

-دورزی لیبوقلیش

holder, ~

هدلگری دورزی

حامل الإبرة

hypodermic ~

دورزی ژیر پیست

إبرة تحت الجلد

point tracer ~

دورزی ناماژدی خالی

إبرة مؤشرة نقطية

(دورزی خاله هینما)

(دورزی خاله ریبه‌ر)

root canal ~

دورزی کهنالی ره‌گ

إبرة قناة الجذر

suture ~

دورزی دورینه‌وه

إبرة خياطة

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

needlelike:	اِبْرِي	وَك دهرزی
	(علي شكل الإبرة)	(له شتهوی دهرزی - دهرزی شته)
~ crystals	بَلُورَات اِبْرِيَّة	بَلُور دهرزی شته (بلوری وک دهرزی)
needs	مُتَطَلَبَات - احتیاجات - ضرورات	پینداویستیه کان
nefrense = <i>having no teeth</i> = <i>edentulous</i>	أذْرَه - بلا أسنان (تسمية قدیمة)	بی ددان (ناویکی کونه)
negative:	سَلْبِي:	نهری - پیچه‌وانه:
~ overbite	تراكِب الغضة السلي	گه‌ستی (جوتیوونی) -چونه سدریه کی نهری
= <i>anterior open- bite</i>	غضة مفتوحة أمامية	جوتیوونی (گه‌ستی) پیشه کراوه (والا)
~ reaction	تفاعل سلبی	کارلیکی نهری - کارلیکی پیچه‌وانه
~ relief	إراحة سلبية (تخفيف الضغط السليبي)	هدرانه‌وی پیچه‌وانه
neglected:	مُهْمَل:	پشتگوینخراو:
~ caries	نخر مُهْمَل (نُخُور مُهْمَلَة)	کلوری پشتگوینخراو
neisseriaceae	نایسریات (جراثیم)	میکروزی نایسریه کان
neo -	بادنة تعني: جدید	پیشگر به‌مانای: نوی
neoblastic	مُتَسَج (مُشْکَل من نسیج جدید)	به‌شانه‌بوو (پیکهاتوو له شانه‌ی نوی)
neomembrane	غشاء جدید - غشاء کاذب	پهرده‌ی نوی - پهرده‌ی گه‌نددل
Neon	نیون (ضوء)	نیون (رووناک - روشن)

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

neonatal = relating to newborn	نوزادی (نوی له دایکیور): ولادی (حدیث الولادة):
~ line =(an incremental line in the in the dentine and enamel of the deciduous tooth formed in utero, marking the development of the tooth structure at birth time)	هینلی نوزادی = هینلی سنورداری گه‌شهی مینار عاج له مئال‌دانا تا له دایکیورن خط ولادی الخط المَحْدَدُ لنمو المیناء العاج فی السرحم حتی الولادة
~ ring = ~ line	هینلی نوزادی = بازنه‌ی نوزادی حلقه ولادی = خط ولادی
~ tooth = a deciduous tooth present in the mouth at birth or erupting within few days of birth	دانی نوزادی (دناسی کاتیی له دم‌دا له گه‌ل له دایکیورن‌دا بیان پشاش چسه‌ند بۆژنیک دوره‌که‌ریت) سن ولادی (سن موقته تتواجد فی الفم عند الولادة ار تبزغ بعد بضعة ایام)
neonate = a new- born infant	نوزاد (نوی له دایکیور) ولید (حدیث الولادة)
neopathy	دودی نوی داء حدیث - داء جدید
neoplasia	دروستیوری نوی - پینکھاتی نوی تصنیع جدید -تشکل حدیث
neoplasm: malignant ~	گمزل - نور: نور (گمزل ای بیس نامیه - ورم: نامیه خبیثه (ورم خبیث)
neoplastic: ~ changes	دروستیور - دستکردویی: گورانی دستکردویی مُصَنِّع - تصْنِعی: تغیرات تصْنِعیة
neoplasty	جوانکاری نه‌شته‌رگه‌ری پیشگر به‌مانای: تصنیع جراحی
nephro - = nephro - = kidney	بادنه‌ تعنی: کلیه گورچله

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nephritis	التهاب الكُلوَة - التهاب الكلية	گورچيله سز (هوى گورچيله)
nephro -	بادنة تعني: كُلوَة- كُليَة- كُلوي	پيشگر به ماناي: گورچيله - گورچيله يى
nepiology = branch of pediatrics relating to infants and young children	مَبْحَث الأطفال	زانستى متالان
nerve:	عصب:	دهمار:
abducent ~	عصب مُبْعَد	دهمارى دوروخه ره
accessory ~	عصب مُلْحَق	دهمارى پاشكز
	-عصب إضافي	-زنده دهمار
afferent ~	عصب مُورِد	دهمارى هاتور
	(ناقل من المحيط للمركز)	(گويژدهره له چيئوهه بسز چهق)
autonomic ~	عصب مُسْتَقِل	دهمارى سه به خؤ
block anaesthesia, ~	تخدير العصب الحاجز (تخدير ناحيوي)	سر كردنى دهمارى به ربه ست (سر كردنى ناوچه يى)
broach, ~	إبرة العصب	دهرزى دهمار
buccinator ~	عصب العضلة المُبوقة	دهمارى ماسولكه ي فووكه ر (فووپينگه ر)
cranial ~	عصب قحفي	دهمارى كاسه سه رى
dental ~	عصب سني	دهمارى ددانى
efferent ~	عصب مُصْدِر	دهمارى رُزشتور
	(ناقل من المركز للمحيط)	(گويژدهره له چه قهوه به ره چيئوه)
facial ~	عصب وُجْهي	دهمارى رويى
fibres, ~ =fibers, ~	الياف عصبية	ريشاله دهماريه كان
gliomatic broach, ~	إبرة عصب جيموماتيكية (ذات دوران متعاكس)	دهرزى دهمارى جيموماتيكيى (سورانهوى به پينجه وانه)
growth factor, ~ (N.G.F)	عامل النمر العصبي	هؤكارى گه شى دهمارى

N

inferior dental ~	العصب السني السفلي	دهماری ددانی خواروو
lingual ~	العصب اللساني	دهماری زمانی
mandibular ~	عصب الفك السفلي	دهماری شه‌ویلگه‌ی خواروو
maxillary ~	عصب الفك العلوي	دهماری شه‌ویلگه‌ی سه‌روو
mechanical removal, ~	استئصال العصب الآلي	لینکرده‌وی دهماری میکانیکیی
mental~	العصب الذقني	دهماری چه‌ناگه‌یی
motor ~	عَصَبُ مُحَرِّك	دهماری بزویین -بزویته دهمار
ophthalmic ~	العصب العيني	دهماری چاوی
optical ~	العصب البصري	دهماری بیتین (بینینه دهمار)
parasympathetic ~	العصب نظير الودي	دهماری تنیشت به سوزه نه‌ندام (دهماری تنیشت وزه‌والا)
peripheral ~	عصب محيطي	دهماری په‌ری (دهماری په‌لی - دورویسه‌ر - دور لسه چه‌قه‌ره)
removal, ~	استئصال العصب	لینکرده‌وی دهمار
sensory ~	عصب حسي	دهماری هدهستی
sympathetic ~	عَصَب وِدي	دهماری سوزیی
neural	عَصَبِي (نسبة للاعصاب)	دهماری (په‌یوه‌ند به دهماره‌وه)
neuralgia:	عُصاب - ألم عَصَبِي:	نازازی دهماری:
trigeminal ~	عُصاب مثلث التوائم (الم العصب مثلث التوائم)	نازازی دهماری سن لقه دهمار (سن کوچکه دهمار)
neuralgic	نسبة الألم العصب	په‌یوه‌ند به نازازی دهماره‌وه
neurinoma	ورم غمد العصب	گمول (لوروی کیفی دهمار
neuro -	بادنة تعني: عَصَب	پیشگر به‌مانای: دهمار
neurofibroma	ورم ليفي عصبي	گمول (لوروی ریشالی دهماری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

neurofibrosarcoma	ورم عضلي ليفي عصبي	گمزی به‌تیره‌شانه‌ی ریشالی
		ده‌ماری
taste ~ s	اعصاب الثوق الحسية	ده‌مارکانی چیژ (تام) ی
		هستی
trigeminal ~	عصب مُثلث التوائم	سی لقه ده‌مار
		(سی کوچکه ده‌مار)
vagus ~	العصب المبهم - العصب الثاني	ریله ده‌مار (ده‌ماری سیه‌کان و
	(العصب الرئوي المعدي)	گه‌ده‌یی)
vasoconstrictor ~	عصب مُقبض للاوعية	ده‌ماری لووله کرژکهر
		(گرژکهره ده‌مار)
vasodilator~	عصب مُتسع للاوعية	ده‌ماری لووله فراوانکهر
		(فراوانکهره ده‌مار)
vasomotor ~	عُصب مُحرك للأوعية	ده‌ماری بزوینی لووله‌کان
		(بزوینه ده‌مار)
zygomatic ~	عصب وجمي	ده‌ماری کمولی
nervous:	۱- عَصَبِي (نسبة	۱- ده‌ماری (په‌یوه‌ند به
=(1-relating to nerve)	للاعصاب)	ده‌ماروه)
=(2- relating to a condition of nervousness)	۲- عَصَبِي المزاج:	۲- ده‌مارگویی (توره‌و ترو):
~ system	جهاز عَصَبِي	کونه‌ندامی ده‌ماری
nervousness	عَصَبِيَّة	توره‌بوون
	-تهيج عَصَبِي (تَرْفُزَة)	
netting	۱- تشييك	۱- به‌توربوون (به‌یه‌کداچوون)
	۲- شبكة	۲- تُوْر
network	شبكة	تُوْر
Neumann's dental sheath	غُمد (غلاف) نيومان	کیف (کیلان) (به‌رگ) ی
<i>Neuman: 1834-1918 German pathologist=(partially calcified tissues lining dentinal tubule)</i>	السنی	نیومانی ددانی
neurogenic	عَصَبِي المُشأ	سارچهره ده‌ماری

N

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

neuroid	شبه العصب	دهمار شیوه (له شیوهی ددهمار)
neurology	علم الاعصاب	دهمار زانی (زانتی ددهماره‌کان)
neuroma	ورم عصبي	گمول (لورای ددهماری)
neuromechanism	آیة عصیة	میکانیزم (ریبازای ددهماری)
neuromuscular	عصبي عظمي	دهماری ماسولکه‌یی
neurorrhaphy	خیاطة العصب	دورینه‌ودی ددهمار
neurosis	داء عصبي - عصاب - شواش عصبي	دردی ددهماری
neurospasm	تشنج عصبي	گرژیونی ددهماری
neurosuture = <i>neurorrhaphy</i>	خیاطة العصب	دورینه‌ودی ددهمار
neutral = (<i>neither acid nor alkali</i>)	مُعتدل - نُحاید (بین الحموضة و القلویة)	هاریشه - بی لایه (هاریچی ترشی و تفتی)
neutralization	تعدیل - مُحایدة	هاریشه‌بوون
neutralize = (<i>to make neutral or inert</i>)	يُعَدِّل - يُحاید	هاریشه‌ی نه‌کات
neutroc(c) lusion = (<i>Angle class 1 malocclusion</i>)	إطباق مُحاید (الصنف الاول من سوء الاطباق في تصنيف أنجل)	چوتیونی هارسه‌نگ (پولی یه‌که‌م له پوزیتیکردنی شه‌ویلگه جوتیبسون له پوزیتیکردنی نینگل)
nevus = <i>naevus</i>		
newborn = (<i>recently born: infant in(1-2-3) days of life</i>)	ولید (المولود حديثاً منذ يومين أو ثلاثة غالباً)	نه‌رزاد - له‌دایکیبونی نوی (دوو روژی یا سی روژی)
Ney's surveyor	مُخطط ني	هیلکیشه‌ری نی
nib:	طرف - رأس:	په‌ل - سر:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

condenser ~

سهری نامرزی چر کرده
بومونه:
(رده نامرزی پر کرده
نمه لگم)

nickel:

= (a silver white metal,
chemical symbol= Ni, similar
in properties of iron)

نیکل (عنصر فلزی)
نیکل (توخی کانزایی)

~ alloy

خلیطة النیکل
تیکه لهی نیکل

nicotinic acid

= vitamin PP

= vitamin B3

المعض النیکوتینی
ترشی نیکوتینی
= ڤیتامین ب ۳

nidus:

بؤرة:
سدر چاره:

~ of infection

بؤرة الإنتان
سدر چاره‌ی ته‌شه‌نه کردن

= (a focal point of infection)

night guard

الوقای الیلبی
(جهاز وقایة الریاط و
النسج الداعمة الفمویة)
پاریزه‌ری شه‌وانه
(نامرزی پاراستنی
به‌سته‌ده‌شانه‌ر پالپشته شانه‌ی
نارده‌م)

nigrities linguae

= black tongue

اللسان الأسود
زمانی رده‌ش

nipper:

قرآضة - مقراض:
قرتینه‌ر:

pin- hole ~

قرآضة تشقیب
قرتینه‌ری کوتتینه‌کردن

nitrate:

آزوتات - نترات:
نترات:

silver ~

آزوتات الفضة - نترات
الفضة
نتراتی زیو

nitro -

بادنة تعنی: آزوت
پیتشگر به‌مانای: نایتروژین

nitrogen

آزوت - نیتروژین
نایتروژین

nitrogenous

آزوتی - نیتروژینی
نایتروژینی

nitrous oxide:

خمس أول الآزوت
نوکسیدی نایتروز

= N2O

(الغاز الضحاک: مخدر)
(خنده‌گاز: بیهوشگر)

~ analgesia

تسکین الألم بمعض أول
الآزوت
هیتورکه‌ره نازار به‌یه‌که‌م
نوکسیدی نایتروز

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nociceptive reflex = any reflex produced by a painful stimulus	منعكس الألم الرضي (منعكس الألم الحرض بالرض)	په‌چه‌کرداری (فرته‌ای نازاری کوترای
nocte = night	اللیل (لاتینیة)	شور
nocturnal	لیلی	شوری - شه‌وانه
nocuous = noxious	ضار - مؤذ	زده‌رمنده - نازار به‌خش
node: = a swelling knob of tissue lymph ~	عُقدة	گری - لور
nodular:	عُقدة لنفاویة عُقدي:	گری لیفی گریبی (گریدار) :
~ calcification	تکلس عُقدي	به‌کلسیونی گریبی
nodule:	عُقدة (عُقدة صغيرة):	گریچه‌که :
~ s, Bohn's = epstein's pearls	عُقيدات بوهن	گریچه‌که‌ی بوهن
noma = gangrene of the mouth = cancrum oris	موات (غنغرینا الفم)	گه‌نگریای ددم (مردنی به‌شینک له شانه‌کانی ددم)
nomenclature	تسمیة - مصطلح - رمز - اسم	ناونان - زاراره - هیما - نار
non -:	بلا - بدون - بغیر - غیر - عَدیم:	به‌بی - بی نه‌وه - نه‌بوون:
~ - anatomic cusps	بلاحدبات تشریحیة (استنان مجسدهات غیر تشریحیة)	به‌بی تیژیابی تویکاری (ددانسه‌کانی که سبب ناتویکاری)
~ - anatomical teeth = non- cuspid teeth = zero- degree teeth = mono plane teeth	استنان غیر تشریحیة	ددانه‌کانی ناتویکاری
~ - aqueous	بلاماء	بی نار

~ - carious	۱- غیر نخر (غیر مصاب بالنخر)	۱- کلور نه‌بوو
	- غیر متأثر بالنخر	- دووچاری کلور نه‌بوو
	۲- لا نخری	۲- ناکلوری
~ - cohesive	غیر لُصوق	نالکینهر
	- غیر لُصاق	- ناپیندالکین
~ - conductor	غیر مرصل	نه‌گه‌بینهر
	- غیر ناقل	- نه‌گوینره‌بوو
~ - cuspated teeth	اسنان بلاخذبَات	ددانه بی تیژاییه‌کان
~ - elastic	غیر مُرن	ناجیر
~ - fluctuant	غیر مُتَمَوِّج	ناشه‌پزلدار
~ - immune	غیر مُنَمَّع - غیر منیع	نابه‌رگر - نابه‌گری
~ - infected	غیر نشین	ناتشه‌نه‌بوو
	(غیر مصاب بالانتان)	- ناتوشبور به‌سز یان نه‌خوشی
~ - infectious	غیر مُنْتَبِن	ناتشه‌نه‌بی
	- لا إنتانی	- نادرمی
~ - interfering	غیر مُتَدَاخِل	ناچورونه ناویه‌ک
		- تا به‌یه‌ک‌چورون
~ - irritant	غیر مُخْرِش	نا رووشینهر
~ - keratinized	غیر مُتَقَرَّن	به‌کی‌راتین نه‌بوو
~ - keratinized epithelium	بُشْرَة غیر مُتَقَرَّنَة	رورپوشه‌شانه‌ی به‌کی‌راتین نه‌بوو
~ - leaking	عَدِيم التَّسْرِب (مُحْكَم السَّد)	نادزه‌کردن (دزده‌کردن)
		- لیک نه‌کردن (توند داخران)
~ - luetic	لَا زُهْرِي	نافه‌رنگی
= non syphilitic	(لا یسبب الزهري)	(ناینتسه‌هسی نه‌خوشی)
		فهره‌نگی‌یه‌وه)
~ - malignant	غیر خبیث (سلیم)	ناپیس (پاک)
~ - malleable	غیر طَرُوق	ناچه‌کوشخور
	(غیر قابل للطرق)	(ناشی بو چه‌کوشکاری)
~ - metallic	لا معدني	ناکانترایی

N

فهره‌نگی پزشکی - پزشکی ددان

~ - miscible	لا یتخلط	تیکه‌ل نابی (تیکه‌ل نه‌بوو)
~ - occlusion	بلا اطباق	ناجو تیبون
= open - bite	= عضة مفتوحة	گه‌ستی کراوه (گه‌ستی والا)
~ - opaque	غیر ضلیل	نالیل (روشن)
~ - pressure	بلا ضغط	بین په‌ستان
~ - purulent	لا غیر قیحي	ناکیسی (نا به‌کیم بوو)
~ - specific	لانوعی	ناتابیه‌تی - ناجورده‌کی
~ - vital	لاخیری - بلاخیریه (میت)	نازینده - نازیندویی (مردوو)
nonus	العصب تحت اللسانی	ده‌ماری ژیر زمانی
norm	مقیاس - معیار (وحده قیاس أو معايرة)	پیتوانه - س‌نگ (به‌که‌ی پیتوان بیان س‌نگ)
normal:	طبیعی - اعتیادی:	سروش‌تی - ناسایی:
= (related to norm; of the regular and ideal standard)		
~ occlusion	إطباق طبيعي	جوتیبورنی ناسایی
~ speed	سرعة اعتیادیة	خیرایی ناسایی
~ speed cutting	قطع بسرعة اعتیادیة	برین به‌خیرایی ناسایی
~ temperature	حرارة طبیعیة	گهرمی ناسایی
Norwegian appliance	جهاز تقويم الاسنان	نامرازی راستکردنه‌ده‌ی ددان
=Andresen appliance		
nose:	أنف:	لووت:
~ external	أنف خارجي	لووتی ددرده‌کی (لووتی ددرده)
~ septum	حجاب أنفي	په‌رده (دیوار)ی لووت (تیغه‌ی لووت)
nosebleed	رُعاف	خوینی لووت به‌ربوون
= epistaxis	-نزف أنفي	
noso -	بادنه تعني: مرض - دا،	پیشگر به‌مانای:
= disease		نه‌خوشی - ددرده

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

nosocomium	مُشفی - مُستشفی	نه‌خوشخانه
nosode =(any product of a disease which is used for treatment)	عقار مرضی - دوا، مرضی	ددرمانی نه‌خوشی
nosology =(the science of classification of diseases)	علم تصنیف الامراض	زانتستی پـزولینکردنی
nostril =(one of two opening of the nose)	مُنخَر (فتحة الأنف)	کونه لووت (ددرچی لووت)
nostrum	دوا، الدجل - دوا، الجُهال	ددرمانی ته‌له‌که‌بازی -ددرمانی نه‌زانه‌کان
notation: =(a set of symbols)	رَمَز:	هینا - نیشانه - نویته:
dental ~	رَمَز سَی	هینای ددانی
teeth ~	رَمَز الاسنان	هینای ددانه‌کان
notch:	ثَلْمَة - ثَلْم (میراب) - فُرْصَة:	که‌لی - کون -که‌لین - درز:
coronoid ~	ثَلْمَة متقارسة (الثلْم المتقاري)	که‌لینی ددنوکی
craniofacial ~	ثَلْمَة جَمْعِيَّة رَجْهِيَّة	که‌لینی کاسه‌ری درویی
ethmoidal ~	ثَلْمَة غَرْبَالِيَّة	که‌لینی بیژنگی
frontal ~	ثَلْمَة جَهْبِيَّة	که‌لینی نیوچه‌رانی
hamular ~	ثَلْم شَصِي	که‌لینی قولابی
= pterygomaxillary ~	= ثَلْم جناحي فُكِّي	که‌لینی بالی شه‌ویلگه‌بی
jugular ~	ثَلْم وداجي	که‌لینی لاملی (که‌لی ملی)
lacrimal ~	ثَلْم دمعي	درز (که‌لین) ای فرمیکی
mandibular ~	ثَلْمَة فُكِّيَّة (سُفْلِيَّة)	درز (چال) ای شه‌ویلگه‌بی (خوارو)
= sigmoid ~	= ثَلْمَة سِينِيَّة	= چالی (سینی) سیگماید
nasal ~	ثَلْمَة اَنْفِيَّة	چال (که‌لین) ای لووتی
parietal ~	ثَلْمَة جِدَارِيَّة	که‌لینی دیواری

N

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

parotid ~	ثَلَمَة نَكْفِيَة	چال (که‌لین) لاجانگی - که‌لینی پاروتید
postcondylar ~	ثَلَمَة خَلْف اللُقْمَة (لُقْمَة الفک السفلی)	چال (که‌لین) ای پشت گری نیشک (گری نیسکی شه‌یلگهی خوارو)
pterygomaxillary ~ = hamular ~	ثَلَمَة جَنَاحِيَة فَكِيَة فُرْطَة جَنَاحِيَة فَكِيَة = ثَلْم شَصِيّ	چال (درزای دیواریی شه‌یلگهی = درزی قولایی
sigmoid ~ = mandibular ~	ثَلَمَة سِيْنِيَة = ثَلَمَة فَكِيَة (سَفَلِيَة)	چالی (که‌لین) ای سیگموزید = چال (که‌لین) شه‌یلگهی خوارو
sphenopalatine ~ notchlike	ثَلَمَة رَتْدِيَة خَنَكِيَة ثَلْمِي الشَّكْل (عَلِي شَكْل المثلَمَة)	که‌لینی سنگی مه‌لاشویی که‌لین (درز) شینو (له‌شیدی چالی)
noxious = noxious	ضَارّ - مُؤَدِّ	زده‌ر مه‌ند - نازارده‌ر
nozzle	فُوَهَة - رَأْس الأَنْبُوب	زارک - سهر (کسون) ای - لورله (بوری)
nucha nuchal	قَفَا - نُقْرَة (مُؤَخَّر العُنُق) قَفْوِي - نَقْرِي (نَسْبَة لمُؤَخَّر العُنُق)	نه‌ستو - پشته‌مل پشته‌ملی - نه‌تویی
nuclear ~	نَوِي (نَسْبَة لِلنَّوَاة)	ناوکی (په‌یوهند به ناوکه‌وه)
nucleated	مُنَوَّرِي (ذو نَوَاة او اَكْثَر)	ناوکه‌دار (ناوکنک یان پتری هه‌بیت)
Nuclei (pl. of nucleus)	نَوِي (ج نَوَاة)	ناوکه‌کان (کوی نارک)
nucleolus	نَوَاتَة - نَوَاة صَغِيرَة	ناوکه‌که - ناوکی بچووک
nucleus	نَوَاة	نارک (ناوکی زینده‌وه‌ر)
numbness	خَدْر - تَنْمَل	سربون - میرووله کردن

nutrient:	مُغذ:	خوراکدهر - خوراک پیددر:
~ canal	قناة مُغذیة	که‌نال (رُزچکه) خوراکدهر
~ foramen	تُقبَة مُغذیة	کونی خوراکدهر
nutriment	غذا، -مادة مُغذیة	خوراک -ماده‌ی خوراکدهر
nutrition:	تغذیة:	خوراکدان:
~ deficiency	نقص التغذیة	که‌م خوراکیی
~ , mal -	-عوز غذائی	-که‌م و کوری خوراکدان
nutritional	سوء التغذیة (حثل غذائی)	به‌دخزاکیی
~ disorders	غذائی:	خوراکیی:
~ elements	اضطرابات غذائیة	تیکچورنه خوراکیه‌کان
nutritive:	عناصر غذائیة	تورخه خوراکیه‌کان
~ function	غذائی:	خوراکی - خوراکدهر:
nyctalga	وظیفة غذائیة	فرمانی خوراکیی
nycterine	ألم لیلی	شه‌وانه نازار
	(بحدث اثناء اللیل)	(نیش و نازار له شه‌ودا)
nyctohemeral	لیلی	شه‌وانه
	(بحدث فی اللیل)	(روداو به‌شه‌ور)
nyctophonia	لیلی نهاری	شه‌وانه رُزُویی
	بحدث اثناء اللیل والنهار معا	(روداو له‌شه‌ور رُزُودا)
nylon:	فقد الصوت النهاری	نه‌مانی ده‌نگ به‌رُزُ
	(اضیاع الصوت اثناء النهار و عرده‌ته لیلاً)	(کپسورنی ده‌نگ به‌رُزُ و گدرانه‌وی به‌شه‌ور)
~ bristle	نایلون	نایلون
	(مادة خیوط صُنعیة):	(ماده‌ی ده‌زوی دروستکراو):
~ pin	هُلب النایلون	ریشالی نایلون
	(شعر قاس من النایلون)	(موروی جیر (پوق) له نایلون دروستکراو)
~ post	دبوس النایلون	ده‌زوی نایلون
	(وتد مصنوع من النایلون)	(سنگ دروستکراو له نایلون)
	وتدُ النایلون	کُزله‌که (سنگ) ی نایلون

O

O= Occlusal	طاجن	هاردپ
O= chemical symbole for oxygen	رمز کیمیاری للاوکسجن	هینمای کیمیایی بز نوکسجن
obdormition	خدر	سپری
	(جس بشخدیور و تنمیل العضر	(ههست کردنی سپیورن و
	عند الضفط علي العصب)	میرورله کردن که پهستان
		دهخرنیتته سه‌رده‌مار)
obase	بدین- سمن	به‌خز- قه‌لهو- تینکسمرار
obesity	بدانه- سمنه	به‌خزی- قه‌لهوی
obligatory	ملزم- اجباری- الزامی	به‌زور- ناچار- ته‌وزیمی
oblique:	منحرف- مائل:	خوار- لار- چه‌وت- لادار:
~ facial cleft	شق وجهی منحرف	قلیسی رووی لار
~ fibers	الیاف منحرفه	ریشاله لاره‌کان
~ group	فئة منحرفة	گرزی لار
	(فئة الالیاف المنحرفة في الرباط	(گرزی ریشاله لاره‌کان بز نمونه
	مثلاً)	ده‌زوله‌ی ناو‌دهم)
~ line	خط منحرف	هینلی لار
~ muscle	عضلة منحرفة	ماسولکه‌ی لار
~ ridge	ارتفاع منحرف	به‌رزایی لار
~ surface	سطح منحرف	رووبه‌ری خوار
obliteration	۱- انسداد	۱- داخستن
	۲- زوال- إلغاء	۲- نه‌مان- لابردهن
oblong	مُستطیل	لاکیشه

obsolete	۱- بَطْلَ استِعْمَالَهُ ۲- ضامِر	۱- به‌سەرچوونی به‌کارهینان ۲- پروکاره
obstruction	انسداد- انفلاق	گیران- داخران
obstructive = <i>obstructor</i>	سَدَاد- انسدادی	داخه‌ره- داخراوی
obtundent	۱- مُلَطِّف لِلأَلَمِ ۲- مُخَفِّف الحَدَّةَ	۱- که‌مکه‌روهه یان لابه‌ری نازار ۲- هینورکه‌ره‌ی تیزایی نازار
obturation	غلق - سَدَّ - خَتَم	داخستن - به‌ریه‌ستن - موزرکردن
obturator:	سَدَادَة- سداد - حاجز:	(تویچیورده‌یته‌ر) داخه‌ر - به‌ریه‌ست:
buccofacial ~	سداد وجهی خدی (سداد وجهی قعی)	داخه‌ری پرو و پرومست (به‌ریه‌ستی پرو و دهم)
cleft – palate ~ hinged ~	سداد الحنك المشقوق	داخه‌ری مه‌لاشور قلیش
obtuse angle	سَدَادَة ذات مُفَصَّل	داخه‌ری جومگه‌دار
occipital:	زاریه مُنْفَرَجَة قفوی- قذالی:	گوشه‌ی کراره پشته‌سهری- پشته‌سهر (نسته‌ی:)
~ angle	زاریه قفویة	گوشه‌ی پشته‌سهری
~ bone	عظم قفوی	تیسکی پشته‌سهر
~ muscle	عضلة قفویة	ماسولکه‌ی پشته‌سهر
~ protuberance	حدبة قفویة	تیزایی پشته‌سهر
occipito -	بادنة تعنی: قفوی- قذالی	پیشگر به‌مانای: پشته‌سهر- نه‌ستو
occipito- anterior	قفوی امامی	پشته‌سهری پیشه‌وه‌ی
occipito- basilar	قفوی قاعدی	پشته‌سهری بنکه‌ی (په‌یوه‌ند به‌تیسکی پشته‌سهر و بنکه‌ی کاسه‌سهر)
occipitobregmatic	قفوی یافوخی	پشته‌سهری فریشکی
occipitofacial	قفوی عنقی	پشته‌سهری ملیی
occipitofrontal	قفوی جبهی	پشته‌سهری نیوجه‌وانیی

O

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

occipitofrontalis muscle	عضلة القفوية الجبهة	ماسولکه‌ی پشت‌سری
occipitomastoid	قفوي خُشائي	پشت‌سری ماستوئیدی (پشت‌سرور نیسکی چوکلہ گویی پشت گوی)
occipitomenal	قفوي ذقني	پشت‌سری چہ‌ناگہی
occipitoparietal	قفوي جداري	پشت‌سری دیواری
occipitoposterior		پشت‌سری پشت‌وہی
occipitotemporal		پشت‌سری لاجانی
occiput	قفا - قفال	پشت‌سر - نستر (بهشی پشت‌وہی کاس‌سر)
occludator = occluder		
occlude	۱- يُطيق - يُفلق ۲- يُطيق الأسنان	۱- جووتی نہ‌کا - دای دہ‌خات ۲- ددانہ‌کان جووت دہ‌کات (لینکنان یا گہ‌ستی ددانہ‌کان)
occluder	مُطبق	جووت‌کەر (نامیری رینک‌خستن. ددانہ‌کان له دروست‌کردنی ددانی پارچہ ر تاقمہ ددانی تہ‌اردا) الکامله
occlusal:	۱- طاحن (نسبة للطرح الطاحنية) ۲- طباقی:	۱- ہارپر (پہ‌یوہ‌ندبہ روربہ‌رد ہارپرہ‌کانہ‌وہ) ۲- جووت‌جوونی - گہ‌ستی - داخرانی:
~ adjustment		راست‌کردنہ‌وہ (رینک‌خستن)ی تصحیح الاطباق جووت‌بون (لینکنان)
~ analysis		شیکردنہ‌وہی گہ‌ستن تعلیل الاطباق (تویژینہ‌وہی ددان جووت‌بون) (دراسة الإطباق)
~ angle		گوشہ‌ی ہارپر زاویہ طاحنة
~ balance		تہ‌رازو (ہارسہ‌نگی) جووت‌بون توازن الإطباق

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cavity	حُفرة طاحنة (حُفرة الصنف الاول) (وجود حفرة في السطح الطاحن للأسنان الخلفية)	چالنی جووتیوونی (چالنی جزر یا بولی به کم له پولین کردنی چالنی رووبه‌ری ددانه کاندنا) (چالنیوونی رووبه‌ری جووتیوونی ددانه کانی پشته‌وه)
~ correction	تصحیح الإطباق	راستکرده‌ره (چاککرده‌ره ای جووتیوون)
~ curvature	منحني إطباقی	که‌وانه‌ی جووتیوون
~ embrasure	مسافة إطباقية	ماوه‌ی جووتیوون
~ equilibration	مرازنة الإطباق (اعادة الإطباق طبيعياً بالوسائط الميكانيكية)	تسه‌رازوو (هاسه‌نگ) کردنی جووتیوون (دووبساره ناسایی کرده‌وه‌ی جووتیوون به نامرازه میکانیکیه کان)
~ inlay	حشوة مصبوبة طاحنة	پیرکراوه داریتژارای هارپر
~ load	تحميل إطباق القوة المطبقة فوق الاسنان الخلفية أثناء المضغ	بارگی (گه‌ستن) جووین -هینزی جووتیوون له‌سه‌ر ددانه کانی پشته‌وه کاتی جوینی خوزاک
~ rest	مهماز- سناد طاحن	ریتست (پالپشت) ای هارپر
~ rest preparation	تحضير مكان المهماز	ناماده کردنی شیتیوینی ریتست
~ restoration	حشوة طاحنية	پیرکرده‌وه (پیرکراوه) ای هارپر
~ rim	غضة الشمع	گه‌ستنه میو
	(ایطار شمعی لتسجيل العلاقة بين الفكين)	(چیتوه میو بؤ تزماسارکردنی به‌یوه‌ندی هه‌ردوو شویلگه)
~ stress	إجهاد إطباقی	شه‌که‌تکردنی گه‌ستن
~ surface	سطح طاحن- سطح إطباقی	رووبه‌ره هارپر- رووبه‌ری گه‌ستن
~ movements	حركات إطباقية	جوولنه کانی گه‌ستن

O

~ pad	رساده طاحنه (وساده لثوية مغطیة للمسطح) الطاحن للسن)	سهرین (پشتی) گه‌ستی -سهرنی جوتیوونی (سهرنی سووکی رووسه‌ری گه‌ستی ددانی داپوشیوه)
~ plane	مُستوی طباقی	رووته‌ختی جوتیوون
~ registration	تسجیل الإطباق	تزامارکردنی جوتیوون
~ rehabilitation	إعادة بناء الإطباق	دووباره پینکهینانه‌ری جوتیوون
~ relation	علاقة طباقية	په‌یوه‌ندی جوتیوون
~ trauma	رضن طباقی	زه‌بری گه‌ستی
= ~ traumatism		-کوترانی جوتیوونی
~ wall	جدار طاحن	دیواری هارپر
occlusion:	إطباق	جوتیوون
	(تفصل الأسنان العلوية و السفلية في الوضع الطبيعي):	(به‌ناریه‌کاپوونی ددانه‌کانی شه‌ویلگه‌ی سه‌روو ر خواروو له باری ناسایدا):
anatomical ~	إطباق تشريحي	جوتیوونی تونیکاری
balanced ~	إطباق متوازن	جوتیوونی هارسه‌نگ
bilateral balanced ~	إطباق متوازن ثنائي الجانب	جوتیوونی هارسه‌نگی دور لایی (ههردوولا)
central ~ =centric ~	إطباق مركزي	جوتیوونی چه‌قی
convenience ~	إطباق مُريح - إطباق مُكتسب	جوتیوونی له‌بار
corrected ~	إطباق مُصحح	جوتیوونی راستکراوه -گه‌ستی چاککراوه
eccentric ~	إطباق لامركزي - إطباق مُنحرف	جوتیوونی ناچه‌قی - جوتیوونی لادار
edge -to- edge ~	إطباق حافة الحافة (حَد لِحَد)	جوتیوونی لِنوار به‌لِنوار (تیژی به‌تیژی)
end - to- end ~	إطباق طرف لَطرف (حَد لِحَد)	جوتیوونی لابولا (تیژی به‌تیژی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

functional ~	إطباق وظيفي	جوتیبوونی فرمانی
gliding ~	إطباق انزلاقی	جوتیبوونی خزانی
habitual ~	إطباق مألوف	جوتیبوونی خود(راهاتو)یی
labial ~	إطباق شفوي	جوتیبوونی لبوی
lateral ~	إطباق جانبي	جوتیبوونی لایی
lingual ~	إطباق لسانی	جوتیبوونی زسانی
mechanically balanced ~	إطباق متوازن آلیاً	جوتیبوونی هارسه‌نگی (میکانیکی) خۆکار
mesial ~	إطباق إنسي	جوتیبوونی نارونده‌یی
pathogenic ~	إطباق مُمرض	جوتیبوونی نه‌خوشخدر
pathologic ~	إطباق مرضي	جوتیبوونی نه‌خوشیی
physiologic ~	إطباق فیزیولوجي (إطباق غریزی)	جوتیبوونی فیزیولوجی (جوتیبوونی رده‌کی)
physiologically balanced ~	إطباق متوازن غریزياً (فیزیولوجياً)	جوتیبوونی هارسه‌نگی فیزیولوجی (جوتیبوونی هارسه‌نگی رده‌کی)
posterior ~	إطباق خلفي	جوتیبوونی پشته‌ویدی
protrusive ~	إطباق مُتقدّم	جوتیبوونی بیتشکه‌وتوو جوتیبوونی ددریه‌ریوو (شه‌ویلگه‌ی خواروو)
rest ~	إطباق الراحة	جوتیبوونی جه‌وانه‌وه
retrusive ~	إطباق مُراجع - إطباق مُأخر	جوتیبوونی گه‌راوه
symmetrical ~	إطباق مُتناظر	جوتیبوونی جونیه‌ک
traumatic ~	إطباق رضّي	جوتیبوونی زه‌بری
traumatogenic ~	إطباق راضّ	جوتیبوونی زه‌برده‌ر
working ~	- إطباق رضّي المنشأ	- جوتیبوونی سه‌رچاره‌ زه‌بری
= functional ~	إطباق عامل	جوتیبوونی کارکردن (جوتیبوونی کارکه‌ر)

O

occlusive	جوتیونسی-گه‌ستی په‌یروند	إطباقی
	به جوتیونسه‌ره	(نسبة للإطباق)
occluso -	پیشگر به‌مانای:	بادئة تعني:
	هاره‌ر- جوتیونسی	طاجن- إطباقی
occlusocervical =(o.c)	صلی هاره‌ری	عُنقی طاجن
occlusogingival: =(o.g)	پوکی هاره‌ری:	لثوي طاجن:
~ distance	دوری پوکی هاره‌ری	مسافة لثوية طاجنة
	-مادی پوکی هاره‌ری	-بعد لثوي طاجن
occlusomesial: (o.m)	ناوندی هاره‌ری:	إنسي طاجن:
~ movement	جولہ نارندی هاره‌ری	حركة إنسية طاجنة
occlusometer = <i>gnathodynamometer</i>	پیتوری جوتیون -پیتوری چالایی جولہی شویلگه	قانس الإطباق قائس الفعالية الحركية الفكیة
occupation	فهرمان- پیشه - کارکردن(کار)	وظيفة- مهنة- عمل
occupational:	فهرمانی- پیشه‌ی:	وظيفي- مهني:
~ diseases	نه‌خوشیه پیشه‌یه‌کان	أمراض مهنية
~ stomatitis	دهمه‌سز(هرای پیشه‌ی	التهاب الفم الوظيفي
octo -	پیشگر به‌مانای: هه‌شت	بادئة تعني: ثمان
ocular	چاوی	عيني
oculo -	پیشگر به‌مانای:	بادئة تعني:
	چار	عين
oculomotor:	بزویته‌ری چار:	مُحرك عيني:
~ nerve	دهماری چابزوین	عصباً محرك عيني
o.d. = <i>occlusodistal</i>	هاره‌ری پشته‌ره‌ی (هاره‌ری نا‌ناوندی)	طاجن وحشی
- odont	پاشگر به‌مانای: ددان- ددانی	كاسعة تعني: سنّ- سني
odont - = <i>odonto-</i>	پیشگر به‌مانای: ددان- ددانی	بادئة تعني: سنّ- سني

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی دندان

odontagra =tooth ache	آلم السن	نازاری دندان (دندان نیشه)
odontalgia =odontagra =odontia =tooth ache: ~ phantom	آلم السن: آلم السن الوهمي - آلم السن الكاذب	نازاری دندان (دندان نیشه): نازاری دهانی خدیایی -نازاری دهانی ناراست
odontalgic`	نسبة لآلم السن	نازاری دهانی (پهیره‌ند به نازاری دهانه‌ره)
odontalgicum	دواء لآلم السن	دهرمانی نازاری دندان (دهرمانی دندان نیشه)
odontalysis	فحص الأسنان	پشکینی دهانه‌کان (تیروانینی دهانه‌کان)
odontatrophia =atrophy of tooth	ضمور السن	پورکانه‌روی دندان
odontectomy (tooth extraction)	قلع السن	هدلکیشانی دندان
odonterism =teeth – chattering	صريف الاسنان -صرير الاسنان (احتكاك الاسنان)	دندان جبه _ (دندان لیکه‌ستن)
odontexesis (teeth scaling)	تقلیح الاسنان (تنظیف الاسنان بالكشط)	لینکردنه‌روی به‌ردی دهانه‌کان
odonthaemodia =odonthermodia	فُرط جس السن -فُرط حساسية الاسنان	زنده هه‌ستیاری دندان -فره هه‌ستیاری دهانه‌کان
odontharpagea (dental pain)	آلم السن	نازاری دندان (دندان نیشه)
odonthyalus (dental enamel)	میناء بّتی	مینای دندان (توتزالی دندان)
odontia: =any abnormality ~ deformans ~ incrustans (dental calculus)	شفره بّتی: شفره بّتی قلع بّتی	ناساز (دزیر)یی دندان: تینکچورنی دندان کلس (به‌رد)ی دندان

O

odontiasis (teething=teeth eruption)	إثغار- بزوغ الأسنان	دەر کرد کردنی ددانه کان (ددان هاتن)
odontiater =dentist	طیبب الاسنان	-پزیشکی ددان
odontiatría =dentistry	طبّ الاسنان	پزیشکی ددان
=dental treatment	-معالجة الاسنان	-چاره‌سری ددان
odontic	سِنِّي (نسبة للسِّن)	ددانی (په‌یروند به‌دده‌نوره)
odontinoid 1- resembling a tooth	۱- سِنِّي الشَّكْل (علي شكل السن)	۱- ددان شیوه (له‌سه‌ر شیوهی ددان)
2- a tumour containing tooth substance	۲- ورم سِنِّي	(له ددان چور) ۲- گمزل (لوروی) ددانی (گمزله ددان)
odontitis =pulpitis	إلتهاب السِّن =إلتهاب اللب	هه‌وی ددان (ددانه سَو) =هه‌وی کوزک (کوزکه‌سَو)
odontoameloblastoma	ورم مُصَوَّرَات المیناء السِنِّي	گمزی مینا پیکه‌ینه‌کانی ددان
odontoamelosarcoma =ameloblasto sarcoma	ورم غفلی مینائی سِنِّي	گمزی به‌سته‌ره‌شانه‌ی مینایی ددان
odontoatlantal	أطلسی سِنِّي	نه‌تله‌سی ددانی
= odont axial	(نسبة للأطلسی او الفقرة الرقبیة الارلی والسِّن)	(په‌یروند به نه‌تله‌سه‌ره "بربردی به‌که‌می مل" و ددان)
odontoblast	= سِنِّي مُجَوْرِي ۱- مُصَوَّرَة السِّن ۲- مَوْلِدَة العاج (خلیة)	= ددانی ته‌ورسی ۱- ددان پیکه‌ین (ددان زئ) ۲- عاج پیکه‌ین (خانه)
odontoblastic process	استطالات مُصَوَّرَة السِّن (استطالات هیولی الخلیة المولدة للعاج)	دریژبوونه (چوکلده) کان‌ی خانه‌ی ددان پیکه‌ین چوکلده‌کانی خانه‌ی عاج پیکه‌ین
odontoblastoma	ورم مُصَوَّرَات السِّن -ورم مصورات العاج	گمزی ددان پیکه‌ینه‌کان -گمزی عاج پیکه‌ینه‌کان

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

odontobothrion =socket of the tooth	السنخ (التجويف العظمي الذي تمكنه السن في الفك)	نیسکی ددان نسر بوشایه نیسکی بویه که ددانی تیا جیگوروره له شه ویلگه دا)
odontobothritis =inflammation of tooth socket	التهاب السنخ (تسمية قديمة)	هه (سوزی) نیسکی ددان (ناویکی کونه)
odontocoele =alveolodental cyst	کیس سنخی سنی	پوزرکی نیسکی ددان رددانی
odontoceramic =relating to porcelain teeth	نبة للسن الخزفية	په یوندسه ددانسی سیرامیکی بویه (ددانی سیرامیکی) (ددانی چینی)
odontoceramotechny =dental ceramics	الخزف السني	سیرامیکی ددان (چینی ددان)
odontochalix =cementum	ملاط سني	چیمه نتوی ددان
odotochirurgic =odotochirurgical =relating to dental surgery	الطبقة المغطية لجذر السن) جراحی سني (نبة المراحة الانسان)	(چینی داپوشوری رهگی ددان) نه شته رگه ری ددان (په یوندسه به نه شته رگه ری ددانه ره)
odontocia =softening of teeth	لين الأسنان -رخارة الأسنان (تلين الأسنان)	ددانه نهرمه
odontoclamis =erupted tooth is hooded by gingival tissue	قلسوة السن (غطاء من اللثة فوق السن)	کلاری ددان (داپوشه رتیکی پسرورک به سه رددانه ره)
odontoclasia 1.process of tooth resorption 2.fracture of tooth	۱- امتصاص السن ۲- انكسار السن	۱- هه لمزینی ددان ۲- شکانی ددان
odontoclast	كاسرة السن (خلية)	خانه ی ددان شکین -شکینه ری ددان (خانه)

O

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

odontoclastoma

گمزی خانه تیکشکینه کانی
وزم خلایا کاسرات السن
ددان

odontocnesis
=*itching sensation of gum*

هستی پوکی بخور
خس لثوي اكال
- هستی خورانی پورک
- جکة لثوية
(خوروی پوک) (هستی پورک)
خوران

odontocyte

خانهی ددان (ددانه خانه)
خلية سنية

odontodynia
=*odontalgia*
=*tooth ache*

نازاری ددان (ددان نیشه)
ألم السن

odontodysplasia

ناساز (دزیو) پیکهاتنی ددان
سوء تکل السن

odontogen

۱- دروستکهری ددانه کان
۱- مگونه الأسنان
- ددان پیکهاتنی کان
۲- دروستکهری عاجی ددانه کان
۲- مولدة عاج الاسنان
- عاجی ددان پیکهاتنی

odontogenesis
=**odontogeny**:
=*the origin and development of the teeth or dentin*

۱- دروستجویی ددان
۱- تکون السن
۲- دروستجویی عاج
۲- تکون العاج
(سهرچا و ر گهشهی ددان بیان عاج)

~ imperfecta

پیکهاتنی عاجی ناساز
تكون العاج المغييب
-ناله بار دروستجویی عاج

odontogenic:
=*originating from a tooth or tooth germ*

۱- ددان سهرچاره (سه ددان پیکهاتنو)
۱- سني المنشأ
۲- له چرزی ددانهوه سهرچاوهی هه‌ئداره:
۲- ينشأ من جرثومة السن

~ cyst

بزرگی ددان سهرچاره
کيس سني المنشأ
(کیسی له ددان پیکهاتنو)

~ fibres

پیشاله پیکهاتنی کانی ددان
الیاف مگونه للسن
(پیشاله کانی ددان پیکهاتنی)

~ fibroma

گمزی پیشالی ددان سهرچاره
وزم ليفي سني المنشأ

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ keratocyst	کیس قَرْتی بِنی المنشأ	پسوزیکی کراتینوسی (وشکه‌ده‌بوای ددان سه‌چاره)
~ myxofibroma	وَرَم لیفی مُخاطی سِنی المنشأ	گموتلی ریشالی لینجیکی ددان سه‌چاره
~ tissue	نسیج مُرْتد للسن	شانه بینکهنی ددان (شانه‌ی ددان زئی)
odontogeny = <i>originating from a tooth or tooth germ</i>	تشکُل السن -تکون العاج	پینکهنی ددان -دروستبونی عاج
odontoglyph = <i>dental scaler</i>	مجرفة سِنیة (اداة تجریف العاج السُّخر و القلح) تسمیة قَدیمة	کَرینته‌ری ددانی (ناسام‌زای کِراندنی: عاجی کلورپور و کلسی ددان) (ناوتیکی کوزنه)
odontogram <i>a record made by an odontograph</i>	مُحطَطُ الأسنان (صورة السطوح الطاحنة و القاطعة للاسنان الموقته والدائمة المطبوعة علی بطاقة الفحص)	هینلکاری ددانه‌کان (وینسه‌ی روبره‌ری خرنسه ربره‌رگانی ددانه‌شیری و همیشه‌یه‌کان چاپ‌گراوه له‌سر کارت‌ی پشکنین)
odontograph = <i>an instrument for recording any unevenness on a tooth surface</i>	مُحطَطَة الأسنان	نامیری هینلکاری ددانه‌کان
odontography = <i>1.the description of tooth anatomy</i> <i>2.the use of an odontograph</i>	۱- وُصفُ الأسنان التشریحی ۲- تَحطِیطُ الأسنان	۱- ره‌سفی ددانی توتیکاری ۲- هینلکاری ددانه‌کان
odontohyperaesthesia = <i>odonto hyperesthesia</i> = <i>hypersensitivity of tooth</i>	فَرطُ حَسَیةِ الاسنان	زیده‌ه‌ستاری ددانه‌کان (فرو‌ه‌ستاری ددانه‌کان)

O

odontoiatra =odontiatra =dentistry =treatment of tooth	طب الاسنان -معالجة الاسنان	پزشکی ددان - چاره‌سری ددان
odontoid: ~ process odontolith	بني الشكل: تو، بني الشكل ١- قلع بني ٢- خصاة بنية	ددان شيوه: چوكله‌ی ددان شيوه ١- كلسی ددانی ٢- به‌ردی ددانی
odontolithiasis =deposits of calculus on the tooth	رواسب قلعیة	كلسه نيشته‌كان (نیشته‌كلسیه‌كان)
odontologist =dentist odontology =dentistry	طبيب الأسنان طب الاسنان -علم طب الاسنان	-پزشکی ددان پزشکی ددان -زانتی ددان
odontoloxia =irregularity or slanting of the tooth odontoloxia=odontoloxia	انحراف الأسنان -سوء توضع الأسنان (عدم انتظام الاسنان)	لاری ددانه‌كان - ناسازی جیگربسونی ددانه‌كان (نارتکیی ددانه‌كان)
odontolysis =the absorption of calcified tooth substance.	اغلال الأسنان (امتصاص نُسج السن)	شیبورنه‌هی ددانه‌كان (هه‌لمژینی شانه‌کانی ددان)
odontoma: =odontome	وَرَم بِنِي:	گمۆلی ددانی: = ددانه‌گۆل
ameloblastic ~	وَرَم بِنِي ذر خلايا مُصَوِّرة للْمِيْناء	ددانه‌گمۆلی خانه بینکهنسه‌کانی مینا (ددانه گمۆلی خانه مینا زئی)
composite ~ cystic ~ odontome = odontoma	وَرَم بِنِي مُرْكَب وَرَم بِنِي كِيسِي	گمۆله‌ ددانی بینکھاتوو گمۆله‌ ددانی پۆرکی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

odontomere =one of the two halves of the enamel tooth organ (the buccal; protomere and the lingual: deuteromere)	نصف عضو المینا، (عضو المینا، مؤلف من نصف دهلیزی و آخر لسانی)	نیوه‌ندامی مینا (ندامی مینا پیکهاتوو له نیوهی دالائی و نیوهی زمانی)
odontonecrosis =gross dental caries	نخرة السن العميقة (نخر نافذ لُلب او غنفرینا اللُلب)	کلوری ددانی قوول (کلور گه‌یشتوته ناوکروک بیان گه‌نگرینی کړوک)
odontoneuralgia	عُصاب السن (ألم السن ذو المنشأ العصبي)	نازاری ده‌صاری ددان (ددان تیشهی سه‌رچساره ده‌صاری)
odontonomy =dental terminology	مَبْنَعُتُ مُصَلِّحَاتِ الْأَسْنَانِ	تویژینه‌ره (زانتی) زاراره‌کانی ددان
odontonosology =the study of tooth diseases	عِلْمُ أَمْرَاضِ الْأَسْنَانِ	زانتی نه‌خوشیه‌کانی ددان
odontoparallaxis =Irregularity in position of teeth	انزِیَاحُ الْأَسْنَانِ (سوء توضع الأسنان)	لار (خوار) بونی ددانه‌کان (ناسازی جیتگیرونی ددانه‌کان)
odontopathy = any tooth disease	نُسَاعٌ - إعتلال الأسنان	ده‌دی ددان -نه‌خوشی ددان -تیکچوونی ددانه‌کان
odontoperiosteum =periodontium	-سِنْحَاقُ سِنِّي =الرباط السنخي السني	تیسکه په‌دهی ددان =توژی دوروبه‌ری ددان (به‌سته‌ره په‌دهی تیشکی ددانی)
odontophobia =fear of teeth	رُهَابُ الْأَسْنَانِ (خوف من معالجة الأسنان)	ترسی ددان (ترس له چاره‌سه‌رکردنی ددان)
odontophore	حَامِلُ السِّنِّ	هه‌لگری ددان -گریه‌ی ددان

O

odontoplast
= odontoblast

=odontoplasty
=1. orthodontics

2. in prriodontology:
the modification of the
tooth contour to aid in
maintenance of
healthy gingivae

۱- راست‌کردن‌وی جینگه‌ی ددان
(زانتستی راست‌کردن‌وه‌ی
الاسنان)
۲- تصدیل شکل السن (امراض
اللثة)
دندان (نه‌خوشیه‌کانی پروک)

odontoplerosis
=the operation of
filling a tooth cavity

چاره‌سه‌رکردنی ددان
-پرکردن‌وه‌ی ددان
ترمیم السن
-حشو السن

odontoprisis
=grinding the teeth
=broxism

هارینی ددانه‌کان
-ددانه‌جیرئ‌به‌شهو
صُریر الاسنان
-طحنُ الأسنان

odontoptosis
=loss of teeth

بی‌ددانی
(نه‌مانی ددانه‌کان)
درد
(فقد الاسنان)

odontoradiograph

وینه‌ی تیشکی ددان
صورة شعاعیه سنیه

Odontoradiography

گرتنی وینه‌ی تیشکی ددان
تصویر شعاعی سنی

odontorrhagia
=bleeding after tooth
extraction

خوین ریژی تیشکی ددان
(خوین ریژی‌ی پاش ددان
کیشان)
نزف سنخی
(نزف تال لقع الاسنان)

odontorthosis
=orthodontics

زانتستی (تویژن‌وه‌ی)
راست‌کردن‌وه‌ی ددان
مبحث تقویم الاسنان

odontoschisis

=splitting of tooth

دور قاشبورنی ددان
-دور قاشبورنی ددان
-قلیشانی ددان
انشطار السن

odontoschism
=a fissure or cleft in a
tooth

قلیشی ددان
(قلیشانی ددان به‌دریژی)
شرخ السن
(انشقاق السن طولانیاً)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

odontoscope	۱- مرآة سنية ۲- منظار الاسنان (منظار مكبر لفحص الاسنان)	۱- نارینه‌ی ددان ۲- دوربینی ددانه‌کان (دوربینی گه‌وره که‌ر بز نورینی ده‌انه‌کان)
odontoscopy =the recording of the occlusion in an individual mouth	تنظیم الأسنان	ددان بینی = تۆمارکردنی ددان جوتیورون
odontoseisis =looseness of the teeth	فَلَقُ الأسنان -تَقَلُّقُ الأسنان (حركة الأسنان في أساها سبب مرضی او غریزی)	له‌قینی ددانه‌کان -ددان له‌قین (جسولانی ددانه‌کان له‌نیو تسکی دداندا به‌هزی نه‌خوشی بیان رهمه‌کیه‌ره)
odontosis =dentition	۱- نَمُو الأسنان ۲- إسنان (بزوغ الأسنان)	۱- گه‌شهی ددانه‌کان ۲- ددان دهرکردن (ددان هاتن)
odontosteophyte =an osseous tumour occurring on a tooth	وَرْمٌ عَظْمِي سِنِي (وَرْمٌ عَظْمِي يَتَوَسَّعُ فَوْقَ سَطْحِ السِّن)	لور (گمزل)ی تیسکی ددانی (گمزلی تیسکی به‌سه‌ر روربه‌ری ددانه‌ره)
odontosteresis =loss of the teeth	فَقْدُ الأسنان -ضیاع الأسنان	نه‌بونیی ددانه‌کان -نه‌مانیی ددانه‌کان
odontosynerismus =teeth chattering	اصطِكاك الأسنان	ددان چوقی - ددانه‌ گپی -چوقه‌ چوقی ددانه‌کان
odontotechny =dentistry (the practice of dentistry)	طِبُّ الأسنان	نۆشداریی ددان
odontotheca =a tooth follicle	جراب السِّن	توره‌که‌ی ددان
odontotherapy =treatment of dental disease	معالجة الأسنان	چاره‌سه‌رکردنی ددان
odontotomy:	قَطْعُ السِّن (قَطْعُ نَسْجِ السِّن):	برینی ددان (برینی شانه‌کانی ددان):

O

prophylactic ~

برینی ددانی پارترگاری
 (کواندنی درزی مینای پووه ری
 ددان بز پاراستن له کلزوبون)
 قَطْع السِّن الرِّقَانِي
 (سَحْل شقوق المیناء الطَّحِيَّة
 للوقایة من النخر)
 سووانی ددانه کانی رهمه کی
 انسِحَال الأَسنان الغریزی

odontotripsy
 =wearing away of the
 teeth

odontotrypy

=the drilling of a tooth
 in order to drain the
 pus from the pulp
 cavity

کردنه وی ددان
 -کونکردنی ددان
 (کونکردنی بز شایی کرزکی
 ددان بز دهریه برینی کیمه کی)
 فتح السِّن
 -ثَقْب السِّن
 (ثَقْب حُجْرَة اللب لتفجیر القيح
 منها)

odor= odour:

bad ~

- odynia

=pain=ache

odynolysis

=the easing or relief
 pain

=odynphagia

=deglutition causing
 pain

odynophobia

=morbid fear of pain

Odynphagia

=odynophasia

oedema= edema

=abnormal accumulation
 of fluid in the body
 tissues producing
 swelling

oedematous

oesophageal

oesophagitis

بؤن:
 بؤنی ناخوش (بؤگن)
 پاشگریه مانای: تیش-نازار
 که مکرده وی نازار
 -هینور کرده وی نازار
 قوتدان به نازار
 ترس له نازار
 هدئناسان-په تمان
 (نارسانی شان به
 په نگخوارده وی شله)
 هدئناساری
 (په بیوند به په تمانه وه)
 سورینچکی
 (په بیوند به سورینچکوه)
 هدی سورینچک
 رائحة:
 رائحة کریهه
 کاسیة تعنی: ألم- رَجَع
 تخفیف الألم- تَسکین الألم
 بَلْع مَوْلِم
 -ازدراد مَوْلِم
 خَوْف الألم
 وَدْمَة
 (انتیاج النسیج بتراکم السوائل)
 وَدْمِي
 (نسبة للودْمَة)
 مَرِيئي
 (نسبة للمريء)
 التَّهاب المريء

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

oesophagosialivary reflex =stimulation of oesophagus causing salivation
=Roger's reftex

مُنْفَعَسَ مَرِيئِي لُعَابِي

فرته‌ی سورتنچکی لیکی

oesophagus

المَرِيئِي

سورتنچک

(بِسْوَرِي هَدْرَسِي گَه‌يَتْنَه‌رِي (الْأَنْسُوبُ الْهَضْمِي الْوَاصِلُ بَيْنَ

الْبِلْعُومِ وَ الْمَعِدَةِ)

گه‌رو و گه‌ده)

off- angle

خَارِجُ الزَّائِيَةِ

ده‌ره‌دی گۆشه

office:

١- عِيَادَةُ

١- کلینیک- تیانزورگه

٢- مَكْتَب:

٢- نویسنگه:

dental ~

عِيَادَةُ سِنِّيَّة

کلینیکی ددان

ohm

أُوم

نوم

(وَحْدَةُ الْمَقَارِمَةِ الْكَهْرِبَائِيَّةِ)

(بِه‌کَمِي بَه‌رگَرِي کاره‌بایی)

-oid

كَاسِعَةٌ تَعْنِي:

پاشگر به‌مانای:

=like

شَيْءٌ - عَلِي شَكْل

هارشیره- له‌شیره‌ی (وه‌کو)

oidium albicans

بَيْضِيَّةٌ بَيْضَاءُ

هیلکه‌یی سپی

=candida albicans

= الْمِبْضَاتُ الْبَيْضُ (فُطُور)

=که‌رودی سپی

oil:

زَيْت:

یذن:

~ of clove

زَيْتُ الْقَرْنَفَلِ

یذنی مینخک

~, volatile

زَيْتُ طَبَّارِ

یذنی هه‌لمه‌نی

ointment

مَرْمَمٌ

هه‌توان (مه‌له‌دم)

old:

١- قَدِيمٌ

١- کزن

٢- مُسِنٌ:

٢- پیر (به‌سال‌چور):

~ technique

تَقْنِيَّةٌ قَدِيمَةٌ - أُسْلُوبٌ قَدِيمٌ

شیرازی کزن

~ theory

نَظَرِيَّةٌ قَدِيمَةٌ

پیردز (تیرور) ای کزن

oleum= oil

زَيْتُ (لَاتِينِيَّة)

یذن (به‌لاتینی)

olfaction

شَمٌّ - حَاسَةُ الشَّمِّ

بۆنکردن- هه‌ستی بۆنکردن

olfactory:

شَمِّي (نِسْبَةٌ لِحَاسَةِ الشَّمِّ):

بسونی (به‌یوه‌ند به‌ هه‌ستی

=relating to the sense of smell

بۆنکردنه‌وه)

O

~ nerve =the first cranial nerve, supplying the olfactory mucosa	عصب شمی	ده‌ماری بونکردن
~ neuroblastoma	نرم ذو خلایا مصورة للعصب انشی	گمزله خانه‌زی ده‌ماری بونکردن
olig =oligo – =deficient	بادنه تمنی:	پیشگر به‌مانای:
oligaemia =oligemia	قله- نقص قله الدم	که‌می - که‌موکوپسی که‌می خوین (که‌م خوینی)
oligodontia =having few teeth	نقص ترکیز الدم نقص الأسنان	- که‌م خستی خوین که‌می ژماره‌ی ددانه‌کان
oligodynamic	قلیل الفعالية - ناقص التأثير - قلیل الحركة	که‌م (که‌می) چالایی - که‌م کاریگر - که‌م جولنه
oligoptyalism =deficiency of saliva secretion	نقص اللعاب (نقص افراز اللعاب)	که‌م لیکی - که‌می لیک (که‌م لیکی) (که‌می لیک پڑان) (که‌می لیک دهردان)
oligosialia =deficiency of salivary secretion, usually pathological	قله اللعاب (مرضی المنشأ غالباً)	که‌می لیک (به‌هزی سه‌چاره‌ی نه‌خوشی‌هه) که‌لی جار)
oliguria	قله البول	که‌م (که‌می) میز
oliphyodontic germination =deciduous tooth fused to permanent	التحام السن اللبنية بالدائمة	پینکوره‌لکانی ددانی شرنی به هه‌میشه‌ی‌ی‌ی‌هه
-ology =study of, =science of	کاسحه تمنی: مبحث - علم	پیشگر به‌مانای: تویژینه‌هه - زانستی (زانست)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

olophonia	عُسر الكلام (صعوبة الكلام)	قسه کردن (روتسن) به گرانی
-oma = <i>tumour</i>	كاسعة تعني:	ناخاوتن به گرانی
omnivore	وَدَم قَوَارِث	لور- گمزل هه موشت خوزه کان
omnivorous	قَوَارِث (أكل لكل شيء.)	(گیانداره هه موشت خوزه کان واته گیایی و گوشتی) هه موشت خوز
omohyoid:	كَتْفِي لامي (نسبة للروح الكتف و العظم اللامى):	شانی لامیی (په یوند به ده‌فه‌ی شان و نیسکی لامیه‌وه):
- muscle	عَضَلَة كَتْفِيَة لامية	ماسولکه‌ی شان و لامیی
oncho –	بادنة تعني:	پیشگر به سانای:
onco == oncho – = <i>tumour</i>	وَرَم - انتیاج	لور- گمزل
oncocyte	خَلِيَّة مُنتَبِجة	خانہ‌ی گمزل (گمزله خانہ) -خانہ‌ی شیر به‌نجه
oncocyoma	الوَرَم ذو الخلايا المنتبجة	گمزلی خانہ به شیر به‌نجه بوو
oncogenic	مُكوِّن الورم	لور پیکهین
oncology = <i>the study of neoplasms</i>	علم الأورام	لورزانی-شیره‌نجه‌زانی
oncoma	وَرَم - انتیاج	گمزل (لور)
oncosis = <i>a disease with development of tumour</i>	داء الأورام	ده‌ردی گمزل
oncothipsis	حفظ ورمي	په‌ستانی گمزلی
oncotic	وَرَمي - مُتورَم - مُنتَبِج	گمزلی- گمزلبوو- هه‌لناسار
onion	بصل	پیاز

O

Onion's fusible alloy	سیبکه (خلیطة) أنيون الصهورة	داریشته نونیتی شلمند داریشته شلمند پینکھاتوره
<i>(an alloy containing: five parts of bismuth three parts of lead and two parts of tin)</i>		له: (۵) بهش له بزموس (۳) بهش قورقوشم (۲) بهش له قصدریر
onlay = overlay	خشوة مصبوبة مغطية	پرکراوه (پرکردنه‌وه) ی
=(a cast metal cap)	حشوة مصبوبة تغطي خدبة او (اکثر)	داریشته (داریژراوه) ی داپژشراوه (پرکراوه) ی داریشته که سینک یا پتر داپژشیت)
ontogeny	نشأة الكائن الحي	پینگی‌یشتن (دروس‌تجورن) ی بونوره‌ری زیندور
onyalai= onyalia	داء البثور الفموي (داء يصيب العرق الأسود يرتظاهر ببثور دموية في الفم و الخلق)	دهردی تامیسکی دهم -دهردی قنچکه‌ی دهم
onychophagia =nail biting	قضم الاظافر	نینزک داکراماندن (نینزک قرتاندن به ددان)
opacity =impervious to light	ظليلة- لانفوذية (عدم قدرة الضوء علي اختراق الجسم)	لینلی - رووناکیگر (نه‌توانینی روونباکی بیاتینه‌په‌رین)
opalglass: ~ cotton holder	زجاج متلالي-: حامل القطن ذو الزجاج المتلالي.	شوشه‌ی دره‌شه‌دار: لۆکه هه‌لگری شوشه دره‌شه‌دار
opalescence	تلاؤ- بریق	بریسه‌که‌داری- بریسکه- دره‌وشانه‌وه - بریقه
opalescent: =iridescent, showing various colours.	متلالي- برآق:	به‌بریسه‌که- به‌بریقه- بریسه‌که‌دار - دره‌وشه‌دار:
~ dentine, hereditary	عاج متلالي- وراثی	عاجی به‌بریسه‌که‌ی بزماره‌یی
~ teeth	أسنان متلالية	ددانه به‌بریسه‌که‌کان
opalgia	عصاب وجهي- ألم عصبي وجهي	نازاری ده‌ماره‌ی رووی

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

opaque:	۱- ظلیل- غیر مُنفذ (معتم)	۱- لین- پروناکیگر
1. <i>impervious to light</i>	(الایمرّ الضو، والاشعة)	(پروناکی و تیشکی)
2. <i>not translucent</i>	۲- اکمد اللون	بیاتینا پهریت) ۲- رهنگی مات
3. <i>non transparent:</i>	۳- غیر شفاف:	۳- ناروشن:
~ dentine	عاج ظلیل	عاجی لینل (ناروشن)

open- bite	عضة مفتوحة	گهستی کراوه
open- cap splint	جيرة مفتوحة الغطاء	بهندی کلار (قهباغ) کراوه
	(لا تغطي السطح الطاحنة)	(پوشیت)
		(پوشیت)

open- face crown	تاج ذو وجه مفتوح	تاجی پروکراوه
-------------------------	------------------	---------------

= (half- cap crown)

open the bite	رفع العضة	کردنهوی گهستن
= <i>bite opening</i>	(رفع الإطباق)	(کردنهوی جوتیون)

opening:	۱- رفع	۱- بهرزکردنهوه
	۲- فتح:	۲- کردنهوه:

bite ~	رفع العضة	کردنهوی گهستن
---------------	-----------	---------------

vertical ~	مقدار تباعد الفكین	مساوی دوررسی ههردو
	- بُعد عمودي	شهویلکه
		- دوررسی شاقولنی

operability	۱- قابلية المداخلة	۱- لهباری کارتیاکردن
	(قابلية المعالجة الجراحية)	(لهباری چارهسه رکردنی)
	۲- قابلية العمل	نهشته رگهوی
		۲- لهباری کارکردن

operable	۱- قابل للمداخلة	۱- لهبار بز کارتیاکردن
= (permitting of an operation)	(يمكن معالجة جراحياً)	(نهشستی چارهسهوی)
= (capable of treatment by an operation)	۲- قابل للعمل	نهشته رگهوی بکرت)
		۲- لهبار بز کارکردن

operate	۱- يتدخل جراحياً	۱- کاری نهشته رگهوی
	۲- يجري عملاً	تیاده کات
		۲- کارینک نه کات

O

operating:

- ۱- کارتیا کردن
(کارتیاکردنی نه‌شته‌رگه‌ری)
۲- نه‌نجامدانی کار
(کار نه‌نجامدان)
۳- کارتیا ده‌کات:

~ positions

وضعیات المداخله شیتوازه‌کانی کارتیا کردن

~ room

غرفة العمليات ژووری کارتیا کردن

~ table

-غرفة المداخله -ژووری (نه‌شته‌رگه‌ری)

~ theater

طاوله العمليات میز نه‌شته‌رگه‌ری

قاعة العمليات هزلی نه‌شته‌رگه‌ری
ژووری نه‌شته‌رگه‌ری (غرفة العمليات)

operation:

۱- کارتیا کردن

-مداخله جراحیة -کارتیاکردنی نه‌شته‌رگه‌ری

۲- عملیة: ۲- نوشته‌رگه‌ری (کردار):

surgical ~

مداخله جراحیة- عملیة جراحیة کارتیاکردنی نه‌شته‌رگه‌ری

-کارکردنی نه‌شته‌رگه‌ری

(کرداری نه‌شته‌رگه‌ری)

operative:

= (1. relating to an operation
2. effective)

۱- نه‌شته‌رگه‌ری ۱- جراحی

۲- کاریگر ۲- فعال

۳- بکهر (کاریبکهر) ۳- عامل

۴- کارتیا کردن: ۴- تداخلی:

~ dentistry

پزشکی ددانی پاریزکاریی طب الاسنان المحافظ

(چاره‌سهری ددانه‌کان) (مداواة الأسنان)

~ procedures

شیتوازی کرداری نه‌شته‌رگه‌ری اجرات جراحیة

~ steps

قوناغه‌کانی کارکردن مراحل العمل

~ trauma

۱- کوتراوی نه‌شته‌رگه‌ری ۱- رض جراحی

۲- زهر (کوتراوی) کارتیا کردن ۲- رض المداخله

~ treatment

چاره‌سهرکردنی نه‌شته‌رگه‌ری معالجه جراحیة

Operator

operculum

=a cover or lid of any form

ophryon

=the mid-point of transverse supra-orbital line

ophthalmalgia

ophthalmic:

opisthogenia

=(defective development of the jaws as a result of ankylosis)

opisthognathism

=recession of the mandible

opium

opsialgia

=opalgia

(=facial neuralgia)

opsigenes

=late born or dentition, applied to third molars.

opsonic index

optic:

~ nerve

=(the second cranial nerve, supplying the retina)

optical= optic

۱- نهشته رگه‌ر (نهشته رگار) ۱- جُرَّاح

۲- کارینتکهر (نه‌وی به‌کاره‌که هه‌لدهستی) ۲- القانم بالمداخلة (من یقوم بالعمل)

قده‌یاغ - داپوشه‌ر غطاء - سِداة

ناوه‌راستی نیوچه‌وان مَقْطَب (مُتَّصِفُ الجبهة)

نازاری چاره‌چاوتیشه‌ر أَلَم العین

چاری عَیْنِي

تینکچونی شه‌ویلگه تَشْوَةُ الفک

(به‌هزی به‌یه‌کدا نوسانی (بسبب التصاق المفصل الفکي

جومگه‌ی شه‌ویلگه‌ر لاجانگ) الصدغي

گه‌رانه‌وی شه‌ویلگه‌ی خواروو تراجُع الفک السفلي

تلیاک أفيون (مادة مُخَدَّرَة)

نازاری ده‌ماری روویی عَصَاب وجهي

(ألم عصبي وجهي)

ددان ده‌رکردنی دواکه‌وترو بُزوغ متأخر

(دواکه‌وتنی ددان ده‌رکردن) مصطلح يستعمل للأرجاء

(زاراوه‌یه‌که بز خرینه‌ی سیهم الثالثة عادة)

به‌کاردیت)

(ریژه‌ی میکروبه‌کان) مُشعر ظهوي

(تویژینه‌وی خوره‌کان) (مُنْبَحَث المراثيم)

بینین (په‌یوه‌ند به‌بینینه‌وه) بَصْرِي (نسبة للبصر):

بینایی:

ده‌ماری بینین عَصَب بَصْرِي

(بینایی‌یه‌ ده‌مار)

بینایی بَصْرِي

O

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

optimal
=optimum:

أحسن - أفضل

باشتر - پهسه ندرتر

-أكثر ملاءمة

-پترشیایوی

-أمثل:

-نمونه یی تر:

~ cavity
optimum = optimal

المفرة الأكثر ملاءمة

چالی پترشیار

orad
=in the direction of the
mouth

باتجاه الفم

به روده دم

oral:

١- فَمِي - فَمَوِي (نسبة للفم)

١- ده میی - په یوه نډبه ده موره

٢- عن طريق الفم:

٢- له ریی ده موره:

جُرْعَةٌ فَمَوِيَّةٌ

مژ (قوم) ای ده میی

~ administration

(تناول الدواء عن طريق الفم)

(درمان ورگرتن له ریی

ده موره)

~ cancer

سرطان الفم

شیریه نجهی دم

~ cavity

جوف الفم

بو شایي دم

~ cavity proper

جوف الفم بالخاصة

بو شایي ده میی (بنه روت)

ناسایي

~ diaphragm

قاع الفم (ارض الفم)

بنی دم (زهوی دم)

~ disease

أمراض الفم

نه خو شیه کانی دم

~ epithelium

بشرة فموية

روبو شیه خانهی دم

-نسیج بشری فموی

-شانهی روبرو شوی دم

~ flora

زُمرَةُ المِراثِيمِ الفَمَوِيَّةِ

گرژیبه کی خو زره (میکرو ب) ای

ده میی

~ fossa

حفرة فموية

چالی دم

~ groove

میزاب فموی

دورز (قلیش) ای دم

~ habits

عادات فموية

خو وه کانی دم

~ hygiene

صحة الفم

ته ندروستی دم

(نظافة الدم)

(خاوینی دم)

~ infection

إنتان فموي

توشبوونی دم

-ته شه نهی دم

~ medicine

طب الفم

پزیشکیی دم

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ moniliasis =infection of the mouth with candida albicans.	داء المونیلیات الفموي (داء فطري)	دهردی مونیلیای دهم (دهردی که پروی دهم)
~ mucosa	مخاطیة الفم (النسیج المخاطي الفموي)	لینجکی دهم (شانهی لینجکی دهم) پدهدی
~ mucous membrane	غشاء الفم المخاطي	لینجکی دهم (لینجکه پدهده)
~ myiasis	داء النخف الفموي	دهردی مینشی (میرویسی) ناوددم
~ phimosis =labial phimosis	ضیق فموي (إنعدام الثقب الفموي)	تہسکی دهم - (دہم تہسکی) - (نہبونی کونی دهم)
~ pigmentation	تصبغ فموي	بہرہ‌نگبونی دهم
~ plate =buccopharyngeal membrane	صفيحة فموية	پہرہ‌کہ (پہرہ) ی دہمی = پدهدی دہمی گہرویی
~ prophylaxis =preventive treatment for diseases of the oral cavity	مُعالجة وقائية فموية	چارہ‌ہری پاریزگاری دہمی (چارہ‌ہری دہم پاریزیی)
~ rinsing	غسل فموي	تیسوہردانی دہمی (لہ دہم وہردان)
~ screen	حاجز فموي (شريحة مطاوية لمنع التنفس الفموي وعادة مص الاصبع عند الاطفال)	پہرہدی دہمی (پہرہدیہ کی لانتیکییہ بؤ ریگرتن لہ ہناسدان لہ دہسورہ بہ تاییہ تی لہ خوی پہنجہ مژینی منالاسدا بہ کاردیت)
~ sepsis	عفونة الفم	بؤگن بوونی دهم
~ surgeon	جراح الفم	نہشترگہری دهم
~ surgery	جراحة الفم	نہشترگہری دهم

O

فهره‌نگی پزشکی پزیشکی ددان

~ vestibule

دالانی دم دهلیز الفم

~ vibrator

له‌رزینهری ده‌می مه‌تره فمویه

(نسامیرینکی دروست‌کراهه (جهاز تعویضی بخلق تیاراً من

تازوویه‌کی هه‌وا دروست الهواء في الفم يُساعد علي

ده‌کسات له‌زاردا یاری‌دهی (الکلام)

قه‌کردن ده‌دات)

orology

زانستی ته‌ندروستی دم منب‌ت ص‌حه الفم

orbicularisoculi muscle

ماسولکه‌ی بازنه‌یی چاوی العضة المستديرة العينية

=muscle closes

eyelids

orbicularis oris muscle

ماسولکه‌ی بازنه‌یی لیبوی العضة المستديرة الشفوية

=muscle purses and puckers up mouth

orbit

چالی چاو - که‌لانی چاو ح‌جاج

(بوشایی نینکی چاو) (الجوف العظمي للعين)

orbita= orbit

=the bony eye socket

orbital:

چالی چاوی ح‌جاجی

(که‌لانی چاو) (نسبة للحجاج):

~ aperture

بوشایی چالی چاو جوف الحجاج

(بوشایی که‌لانی چاو)

~ cavity

چالی که‌لانی چاو ح‌ف‌ره الحجاج

~ fissure

قلیشی که‌لانی چاو شق حجاجی

~ plate

بنیچی که‌لانی چاو سقف الحجاج

~ process

چو‌کله‌ی که‌لانی چاو تشو حجاجی

~ surface

روره‌ری که‌لانی چاو سطح حجاجی

orbitale

خالی که‌لانی چاو (نيسك) النقطة الحجاجية (عظم)

order

ری‌ک‌خ‌ست‌ن ترتیب - تنظیم

ordinary:

ناسایی: اعتیادی - مألوف:

~ treatment

چاره‌س‌ری ناسایی معالجه اعتیادیة

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

organ:	عضو	نه‌ندام- نوزگان
	-جهاز:	-نامیر:
absorbent ~	المعضر الممتص	نه‌ندامه هه‌لمژور
	(النسيج العرقي تحت جذور	(هه‌لمژوره نه‌ندام)
	الاسنان اللبنية اثناء امتصاصها)	
enamel ~	عضو المينا	نه‌ندامی مینا
mastication ~	عضو المضغ	نه‌ندامی جوین
	(جهاز المضغ)	(نامیری جوین)
organelles	عضویات دقیقه	نه‌ندامی چه‌که‌کان
		(نه‌ندامی چه‌ رده‌کان)
organic:	عضوی:	نه‌ندامی -نوزگانی:
~ fibrils	لئیفات عضویة	ریشالورکه نه‌ندامییه‌کان
		(ریشالورکه‌کانی نه‌ندامی)
~ matrix	اساس عضوی	بناغهی نه‌ندامی
	-هیكل عضوی	-په‌یکه‌ری نه‌ندامی
~ matter	مواد عضویة	ماده نه‌ندامییه‌کان
organically	من الرجة العضوية	له‌رووی نه‌ندامییه‌ره
organization	۱- تغصن (تحولُ السی مادة عضویة)	۱- نه‌ندامین (کردنه نه‌ندامی)
	۲- تنظیم - منظمة	۲- ریکخستن - ریکخوار
	۳- نظام	۳- رینا
organism	عضویة (متعضن)	نه‌ندامیتی
<i>=any individual plant or animal, an organized body of living cells.</i>	-کائن حی	-زیندوره
organisms:	عضویات:	زیندوره‌ره‌کان:
micro ~	عضویات دقیقه	زیندوره‌ره‌ وورده‌کان
organize	نظم - عضی	ریتی خست - نه‌نداماندی
	(جعل ذا بنیة عضویة)	(رای لینکرده پیکه‌اتیتی)
		نه‌ندامی هه‌بی)

O

orientation

۱- ریکختن- گونجاندن
 ۲- ری نشانندان
 - ناراسته کردن

orifice

=an opening ; the mouth or entrance of a body cavity.

ددرک- درچه-دهمزه- کون
 فوهة- فتحة- ثقبَة

official

origin:

=the beginning of anything.

ددرچه‌یی- کونی
 ردهن- بنه‌رت
 -بنچه:

muscle ~

بنچه‌ی ماسولکه
 منشأ العضلة

nerve ~

بنچه‌ی ده‌مار
 منشأ العصب

oris

ددم(به‌لاتینی)
 فم(لاتینیة)

oro-

=mouth, oral

پیشگر به‌مانای:
 بادنة تعني:

oro- antral:

ددم- ده‌می
 ده‌می گیرفانی
 (په‌بودند به‌ بوشایی ددم و
 گیرفانی شه‌ویلگه)
 فم- فموی- فمی
 فموي جيبي
 (نسبة لجوف الفم و الجيب الفمي)

~ fistula

(فیسچیولای ده‌می گیرفانی)
 ناسور فموي جيبي

**orodigitofacial
 dysostosis**

دزیسو به‌تیسسکیورنی ددم و
 په‌غمه‌و پرو
 عسر التعظیم الفموي الإصبعي
 الوجهي

orolingual

ده‌می زمانیی
 فموي لساني

oromaxillary

ده‌می شه‌ویلگه‌یی
 (شه‌ویلگه‌ی سه‌روو)
 فموي فمي

oronasal

ده‌می لوتییی
 فمي أنفي

oropharyngeal

ده‌می گه‌رووی
 فمي بلعومي

Oropharynx

گه‌رووی ده‌می
 بلعوم فمي

فهره‌نگی پریشکی / پریشکی ددان

ortho- = <i>straight=normal</i> = <i>correct</i>	بادئة تعني: مُستقيم-معتدل -طبيعي	پيشگر به مانای: راست -رتك-ناسایی
orthocephalic = orthocephalous	مستقيم الرأس	سر راست
orthocheilia	مُستقيم الشفتين	هەر دوولتيو راست
orthodontine	عاج مستقيم	عاجی راست
	(عاج مستقيم الاقنية في الشدَّيات)	(عاجی كه‌ناز راست له‌شيره‌گاند)
orthodontia = <i>the study of malocclusion and irregularities of teeth and the methods of treating them.</i>	علم تقويم الاسنان	زانستی ددان راست‌کرده‌وه (ددان راست‌کرده‌وه‌زانی)
orthodontic: = <i>treatment and prevention of malocclusion and irregularities of teeth.</i>	تقويمي	راست‌کرده‌وه‌یی
~ appliance	(نسبة لعلم تقويم الاسنان)	(په‌یوه‌ند به‌زانستی ددان راست‌کرده‌وه)
~ band	جهاز تقويمي	نامیتری راست‌کرده‌وه
	طوق تقويمي	باندي راست‌کرده‌وه (پشتینه‌ی راست‌کرده‌وه)
~ splint	جبيرة تقويمية	سپلینتی راست‌کرده‌وه (پالپشتی راست‌کرده‌وه)
~ treatment	معالجة تقويمية	چاره‌سه‌رکردنی راست‌کرده‌وه
~ wire	سلك تقويمي	رایهر (ته‌ل‌ای راست‌کرده‌وه)
orthodontics = orthodontia		
orthodontist	طبيب التقويم	پریشکی راست‌کرده‌وه-
	-اختصاصی في تقويم الاسنان	سپۆری راست‌کرده‌وه‌ی ددانه‌کان
orthognathia	مُبَحَث تقويم الأسنان	تویژینه‌وه‌ی راست‌کرده‌وه‌ی ددان
	(معالجة الحالات المسببة لسوء	(چاره‌سه‌وه‌ی هۆکاره‌کانی
	توضع الفكین)	دزبویی هه‌ردووشه‌وبلگه)

O

orthognathic =orthognathous <i>=having a straight, unprojecting jaw; having a gnathic index of under 98.</i>	مستقیم الفكین -ذو علاقة فکیة مُراجعة	هردوشه ویلگه راست -په یوه‌ندی شویلگه یی گه‌راوه
orthopaedics	علم تقویم الاعضاء	زانستی راستکردنه‌دی نه‌ندامه‌کان
orthopantomogram =orthopantomogram = O,P,G	الصورة الشعاعية الشانورامية	وینه‌ی تیشکی (تیشکه وینه‌ی) پانورامپانورامی
orthopantograph =orthopantomograph =orthopantomograph =orthopantograph	راسمة الطبقات المتعامدة الشاملة (جهاز الاشعة البانورامي)	وینه‌گری چینه شاقولیه‌کانی گشتی (نامیری تیشکی پانورامی)
orthopnoea	انتصاب التنفس (عسر التنفس الا عند كون الجسم منتصباً)	ردپ (فتح) هه‌ناسه‌دان اگران هه‌ناسه‌دان ته‌نهامه‌ش نه‌کاتی ریک‌دستانا نه‌بی)
orthopnoeic	مصاب بانتصاب التنفس	توشبوو به ردپ هه‌ناسه‌دان
ossification <i>=development of, or conversion into, bone)</i>	تَعظُم (تشکل العظم و نمود)	به‌نیسکیورن (پیکه‌ساتنی نیسک و گه‌شه‌کردنی)
ossify	يَتَعظَّم (يتحول الى عظم او شبه العظم)	به‌نیسک نه‌بی (نه‌گوری بؤ نیسک یان وک نیسک)
ossifying: ~ fibroma	مُتعظَّم: ردم لیفی مُتعظَّم	به‌نیسکیورن: نورواگمبولای ریشالی به‌نیسکیورن
ossium fragilitans	هشاشة عظمية (لاتينية)	نیسک ناسکی (به‌لاتینی)
osteal =bony	عظمي (نسبة للعظم)	نیسکی (په‌بودنه به‌نیسکه‌وه)
ostectomy =osteectomy	إستئصال العظم (كلیاً او جزئياً)	نیکردنه‌دی نیسک (دگشتی یان نه‌شیکی)

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

osteitis =ostitis: =inflammation of the bone ~ paget's disease of bone ~, dentoalveolar =pyorrhea alveolaris ~ interna =osteomyelitis of the alveolar process caused by infection from a tooth. ~, rarefying osteo- osteoarthritis osteoblast =a cell from which bone is developed. osteoblastoclastoma	التهاب العظم: التهاب العظم المشوّ التهاب العظم السنخي السني تقيح سنخي سني التهاب العظم و النقي السنخي	هدوی نيسك: =نيسكهسو هدوی نيسك ناساز (هدوی نيسكى شينوه دزئو) هدوی نيسكى دهانيى و دداني =به كيم بوونى نيسكى دهانيى و دداني هدوی نيسك و موزخى نيسكى ددان هدوی نيسكى شاشبور بينشگر به ماناي: نيسك هدوی جومگه ي نيسكى نيسكهزى (خانه ي نيسك بينكهيئ) لسوى خانه دانسر و نيسك دهوى نيسك گموله خانه ي نيسكهزى و نيسك تتكدر لسوى لينجكيى كركراگه ي نيسكى خانه ي نيسك تتكدر (خانه ي ريوخيني نيسك) لورى نيسك تتكدره كان خانه ي نيسكى =نيسكه خانه عاجى نيسكى (عاج له شينوه نيسك) لورى عاجى نيسكى
osteochondromyxoma	ورم مخاطي غضروفي عظمي	
osteoclast	كاسرة العظم (خلية مخربة للعظم)	
osteoclastoma	ورم كاسرات العظم	
osteocyte =bone cell.	خلية عظمية	
osteodentine	عاج عظمي (عاج يشبه العظم)	
osteodentoma	الورم العاجي العظمي	

O

osteodystrophy

ناسازی دروستیونی نینک
-پیکهاتی نینکی شیوه
-تکون العظم المشوه
دزیر

osteofibroma

لوری ریشالی نینکی
ورم ليفي عظمي

osteofibrosis:

دهردی به ریشالبورنی نینکی:
داء التلیف العظمي:

periapical ~

دهردی به ریشالبورنی نینکی
داء التلیف العظمي حول الثروري
دهردی بنی ردهگی ددان

osteogenesis:

پیکهاتی نینک
تشکل العظم

~ imperfecta

-دروستیونی نینک
-تکون العظم
دروستیونی نینکی ناتواو
تشکل العظم المعیب

osteogenic

نینکی سه‌چاره
عظمي المنشأ

- (سه‌چاره‌گی نینکی)

~ myxoma

لوری لینجکی نینک سه‌چاره
ورم مخاطي عظمي المنشأ

~ sarcoma

لوری گوشتی نینک سه‌چاره
ورم غفلي عظمي المنشأ
(ورم عضلي عظمي المنشأ)

osteoid:

=resembling or having the characteristics of bone.

نینک شیوه
شبه العظم

-له نینک چور:
-مشبه بالعظم (عظمانی):

~ osteoma

لوری نینکی نینک شیوه
ورم عظمي عظمانی

~ tissue

شانه‌ی له نینک‌چور
نیج مشبه بالعظم

osteolysis

=absorption of bone, especially decalcification.

شیبونه‌دهی نینک
إغلال العظم

(هه‌لمزینی نینک سه‌مانی
(امتصاص العظم - زوال التکلس)
کلس)

osteolytic

شیکه‌ده‌دهی نینک
حال للعظم

(مادده‌ده‌دهی شیکه‌ده‌دهی
(مادة حالة للعظم)
نینک)

osteoma:

لوری نینکی - نینکه‌گمزل
ورم عظمي

cancellous ~

لوری نینکی نیسه‌نجی
ورم عظمي إسفنجي

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

osteomalacia

=softening of the bones, caused by vit.D deficiency in adult life.

نیسکه نهمه (له تهمه نی لیز العظم
گه ریددا)
(نهرمیونی نیسک)

osteomatoid

Osteomyelitis:
=Inflammation of the soft tissues of bone.
acute infective ~

لوی نیسک شیهه
همی نیسک و مؤخه کی:
شبه الورم العظمي
التهاب العظم و النقي:

همی نیسک و مؤخه همی
ته شه نی تیژ
التهاب العظم و النقي الإنساني
الحاد

osteonecrosis

کلژیونی نیسک
-داخوری نیسک
نخرة العظم
-نخرة عظمية

osteo- odontoma

لوی ددانی نیسکی
ورم سنی عظمي

osteopathology

زانی نه خوشیه کانی نیسک
(نه خوشی زانی نیسک)
علم أمراض العظم

osteopetrosis

=familial bone disease, characterized by: osteosclerosis, fibrosis of bone marrow, fragility and anaemia
=Albers-Schonberg disease.

یه قبونی نیسک
-به به ردیونی نیسک
صلابة العظم
-تخجر العظم

osteoplasty

جوانکاری نیسک
تصنيع العظم

osteoporosis

=enlargement of the bone marrow and canals causing fragility and abnormal porosity of bone.

شاشیونی نیسک
(سوسویونی نیسک)
-کونزچکه بیونی نیسک)
تخمیل العظم
تخلخل العظم

osteoporotic

به شاشیونی (سوسویونی) متخلخل العظم
نیسک

osteopsathyrosis

=fragilitas osseum

ناسکی نیسک
مشاشة العظم

O

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

osteoradionecrosis
=necrosis of bone as
a result of irradiation.

داخورانی نیتسکی تیشکی
تیشکه‌داخورانی نیتسک

osteorrhagia

خوین ریزی نیتسکی

osteosarcoma

لروی گوشتی نیتسکی
گوشته گمزی نیتسک

osteosclerosis

رہقبورنی نیتسک

osteoseptum

بهریه‌ستی نیتسکی
(تیفه‌ی نیتسکی)

osteotome

بردی نیتسک
(نیتسک بر)

osteotomy
=a surgical operation
of cutting through
bone.

برینی نیتسک

ostitis= osteitis

otagra
=ear ache

نازاری گوی
(گوی نیشه)

otalgia:
=ear ache

نازاری گویچه‌یی:
گوی یشه

~ **dentalis**
=pain in the ear
caused by dental
disease.

نازاری گویی ددان سه‌رجاوه

otiatrics
=otinary

نوشداری گوی

Otic

گویی (گویچه‌یی) (به‌یوند
به گویچه‌وه)

otitis:

هوی گویچه-گویچه‌سؤ:

~ **interna**

هوی گویی ناره‌کیی

~ **media**

هوی گویی ناره‌ندیی
(گویچه‌سؤی ناره‌راست)

oto-
=ear

پیشگر به‌مانای:
گوی (گویچه)
بادنه‌ تعنی:
أذن

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

otoantritis	التهاب أذن و الحنجرية	هدری گوی و گورفانی شه‌یلگه
otolaryngology	صیحت الاذن و الحنجرية	زانستی گوی و قورگ
oul- =gingival	بادنة تعني:	پینشگر به‌مانای:
oula= ula =the gingiva or gum	لثة	پوک
oulitis= ulitis =gingivitis	لثة	پوک
oulorrhgia =gingival bleeding	(جمعها لثات)	(کوی: پوک‌که‌کان)
outer:	التهاب اللثة	هدری پوک (پوک‌که‌سو)
~ dental epithelium	نزف اللثة	خوتیریزی پوک
~ enamel cells	خارجي	ددره‌کیی:
Outlet	بشرة سنية خارجية	روپوشه‌خانه‌ی ددانی ددره‌کیی
outline:	خلايا المينا، الخارجية	خانه‌کانی مینای ددره‌کیی
basal seat ~		(خانه‌ ددره‌کیه‌کانی مینای
extension ~		ددان)
form, ~	مخرج - منفذ	ددره‌چه - ده‌مک
Output	خذ خارجي	هیتل (سنوری) ددره‌کیی
Oval	-حافة خارجية:	-لیواری ددره‌ده:
ovary =Oopher	حافة المقر القاعدي	لیواری نیشته‌جینی بنجینه‌ی
ovulation	خذ التمديد	هیتل (سنوری) فراوانبویون (هیتلی
oven:	شکل الحافة	کشان)
paraffin- embedding ~	نتاج - انتاج - خُرج	شیوه‌ی لیوار
Oval	بيضوي - إهليلجي الشكل	ددره‌نه‌نجام - ددره‌کوت
ovary =Oopher	مبيض	-به‌رهم - ددرچور
ovulation	(غدة الاخصاب عند الانثى)	هینلکه‌بی
oven:	اباضة	هینلکه‌دان
paraffin- embedding ~	فرن - تئور:	هینلکاندن
	فرن الإنطمار بالبارافين	فرن (کوره) - ته‌نور:
		فرن (کوره) ی داپوشین به
		پارافین

O

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Over	۱- زور- زنده- پتر- فره ۲- سرور (سرورناسایی) ۳- زیاده‌روی- تیسه‌ریون- لادان	۱- زائد- زیاده ۲- افراط ۳- تجاوز
overaffectation	نرم (نیان)یی زور (فره نیانی)	عطف زائد
overanxiety	دلهرارکینی زور (فره دلّه پارکینی)	قلق زائد
overauthority	فره زالبورن	هیضه زائده
Overbite =the distance, measured vertically, between the incisal edges of the incisor teeth, with the dental arches of occlusion.	سواربونی گهستن (گهستنی چورنه سره‌هک) (بره‌ده‌کسانی سرور بره‌ده‌کسانی خوارو به‌ته‌واویی داده‌پوشی)	تراکب العضة (القواطع العلوية تغطي كامل القواطع السفلية)
horizontal ~ =over jet	سورابونی گهستنی ناسویی	تراکب العضة الأفقي
Negative ~ =anterior open- bite	سورابونی گهستنی نه‌رییی = کراره گهستنی پتسه‌وه	تراکب العضة السلي
overcarving	داتاشینی زور -شیتوه‌کارییی پتر	نخت زائد -تشکیل مفراط
overclosure	پتر گهستن (که‌مییی مارهی شاقولئی نیوان هردور شه‌یلگه)	زیاده الإغلاق (نقص البعد العمودي بين الفكين)
overcondensation	چرکردنه‌وی پتر -زیده چرکردنه‌وه (فسره په‌ستانی دهرسانی پرکردنه‌وه)	رص زائد -زیاده ضغط کتل الحشوة اثشاء الحشر
overdeveloped	۱- فره گه‌شه‌کردور ۲- زیده‌ده‌ده‌که‌وتور (تیشک)	۱- مفراط النمو ۲- زائد الإظهار (أشعة)
overextension	فره‌کشان - فره‌داکشان -فره‌وانبورنی زنده	فراط التمدید -تمدید زائد

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

overfilled

زائده الحشو - مفرط الإملاء
(حفرة ذات حشوة زائده)
زیده پرکراوه - فرد پرپوو
(چسائیک پرکراوهی زوری تیسا
بیئت)

overfilling

حشوة زائده
پرکردنهوهی زنده

overhang

۱- نتوء - بروز
۱- چوکلله - بهرزایی - چقل

۲- زوائد
۲- زیده

۳- زعانف
۳- په په که

overindulgence

تسامح زائد
لینبوردنی زور

overjet:

۱- بروز
۱- بهرزایی (ددریه رین)

۲- تجاوز أفقي:
۲- ددریه رینی ناسویی:

horizontal ~

بروز أفقي
ددریه رینی ناسویی

reverse ~

(بروز الأسنان العلویة)
(ددریه رینی ددانه کانی سهروه)

overjut= overjet

تجاوز عكسي
ددریه رینی پیچه وانه

overlap:

۱- تجاوز - تخطأ
۱- لادان - زیاده روی

۲- تراکب
۲- سواربوون (چوونه سه ریه ک)

horizontal ~

۳- تداخل - تشابك:
۳- پینکدا چوون - پینکدا نالان:

=overjet

تجاوز افقي
لادان (ددریه رین) ای ناسویی

vertical ~

تجاوز عمودي
چوونه سه ریه کی شاقولی

= overbite

(سواربوونی شاقولی)

overlay= onlay

حشوة مصبوبة مغطیة
پرکراوهی داریژراری داپوشراو

overload:

إثقال - زيادة التحميل
قورسکردن - زنده بارکردن

overprotection

-زيادة الحمل
-زنده باری

overt

حماية زائده
پاراستنی زور

**=evident or obvious
(in medical science)**

واضح - جلي - اكيد - مؤكد
ناشکرا - دیار - به جه ختهوه

ovoid

بيضي الشكل - بيضوي الشكل
شینه هیلکه یی - هیلکه یی

=egg- shaped

ovum:

بيضة:
هیلکه:

~ stage

مرحلة البيضة
قوناغی هیلکه

O

Owen's contour lines

Owen:1804-92: *English anatomist: the concentric rings, marking the inter globular spaces in dentine in a transverse section.*

خطوط آرون التشكيلية

هینلی (نورن) ای شیوه‌کاری

oxidation

أكسدة- تأكسد

نوکسان- نوکساندن

oxidative

مؤكسد

نؤكسینه‌ر

Oxide:

اوکسید:

نؤکسید:

zinc ~

اوکسید الزنک

نؤکسیدی زینک

oxycephalic

ذو رأس مدبب (مؤنّف الرأس)

سه‌رتیژ

Oxycephaly

رأس مؤنّف

سه‌رتیژی

Oxyesthesia

فرط تنبیه الحسّ

زیده هستی‌نکردن

-حدّة الإحساس

-فره‌سیاری (هست تیژی)

Oxygen

غاز الأوكسجين

گازی نؤکسجین

oxygeusia

=acute sense of taste

فرط حسّ اللّوق

زیده هستی‌چیتزکردن

-حدّة اللّوق

-تیژی تام وچیتز

oxypil

= oxyphilic

= oxyphilous

مُحِبِّب لِلْحَمِض

حەز به‌ترشی

-ولوع بالحمض

-هؤگری ترشی

-صبوغ بالحمض

-رەنگ بو به‌ترشی

(قابل للاصطباغ بالحمض)

(له‌بار به‌رەنگیون به‌ترشی)

oxyphosphate cement

إسمنت الأوكسو فوسفات

چیمه‌نتۆی (سیمه‌نتی) نؤکسی

فوسفات

ozena

= rhinitis sicca

بَخر أنفي

بۆن ناخۆشی لورت

(رائحة الأنف المُتتنة)

Ozone= O3

غاز الفوّاح- غاز الأوزون

گازی نؤزۆن (O3)

Ozostomia

=halitosis

= foul- smelling breath of oral origin.

بَخر فموي

بۆنی ددم

(رائحة الفم الكريهة)

(بۆن ناخۆشی ددم)

P

p = chemical symbol of phosphorous

pabulum

pachy -

= thick

رمز کیمیایی للفسفور

غذاء (لاتینیة)

بادنة تمنی:

۱- ثخن- غلظ

۲- ثخن- غلیظ

۳- کثیف

هیمای کیمیایی فوسفوره

خوزاک (به لاتینی)

پیشگر به مانای:

۱- نه‌ستوری- قه‌به‌یی

۲- نه‌ستور- قه‌به

۳- چپر

pachycephalia

= **pachycephaly**

ثخن الرأس

-ثخن الجمجمة

سه‌نه‌ستوری

-نه‌ستوری کاسه‌ی سر

pachycephalic

= **pachycephalous**

ثخین الرأس

-ثخین الجمجمة

سه‌نه‌ستور

-کاسه سر نه‌ستور

pachycheilia

= **abnormal thick lips**

ثخن الشفتین

-غلظ الشفتین

نه‌ستوری هه‌ردوو لیو

-لج نه‌ستوری نا ناسا

pachyderma:

~oralis

~oris = **hyperkeratosis**

pachyglossia

pachygnathous

pachymucosa abla

ثخن الجلد:

ثخن الجلد الفموي

فرط تقرن الجلد الفموي

ثخن اللسان

غلظ الفك

ثخن المخاطية الأبيض

نه‌ستوری پیست:

نه‌ستوری پیستی دم

زنده به کراتین بوی پیستی دم

نه‌ستوری زمان

شه‌ریلگه قه‌به

نه‌ستوری لینجکی سپی

فهرهه نگی پزشکی / پزشکی ددان

pack:

= *dressing or blanket*

bulk~

cold~

hot~

periodontal~

surgical~

packer:

guaze~

packing:

denture~

surgical~

pad:

gum~

۱- كمادة- ضماد- تكميد

۲- يكمد- يضمد

۳- يملأ

۴- يرص- يتراص

۵- رص- حشو

۶- لفافة

۷- حزمة:

حشو كتلوي

كماده بارده

كمادة حارة

ضماد حول السني

(ضماد لثوي جراحي)

ضماد جراحي

مدك- أداة حشو:

مدك الشاش

حشو- إملاء

ملء- دك:

حشو قالب الجهاز السني

دك جراحي

(حشو الجرح بالشاش)

إضمامة- رسادة

طية- حوية:

طية لثوية

۱- پانسمان- تيمار کردن- پاك

۲- پانسمانی نه کات- تيماری

ده کات

۳- پری نه کات

۴- ریزی نه کات

۵- تینناخن- داگرتنهوه

-پر کرده نهوه- چر کرده نهوه (ناراخته)

۶- باندی بیچان (له فاف)

(بیچرانهوه)

۷- گورزه- بهستهك:

پر کرده نهوهی بارستهی

پانسمانی سارد

پانسمانی گهرم

پاك (پانسمان) ای ده روی ددان

(پاکي پووكيی نه شته رگه روی)

پاکي نه شته رگه روی

كوتینهوه (كوتك- پینكوت)

-نامرایی پر کرده نهوه

(نامرایی داگرتنهوه):

كوتینهوهی (شاش) گوز

ناراخته-

پر کرده نهوه- داگرتنهوه

پر کردن- کوتانهوه:

پر کردن (ناخاون) ای قالبی تاقی

ددان

كوتانهوهی نه شته رگه روی

(پر کردن) (ناخاون) ای برین

به شاش)

پشتی- سه رین

تیلمه:

تیلمه ی پووكيی

P

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

mixing~

پدیه که ی (تیکه لندان)
تیکه لکردن
إضمامة المزج (صفائح المزج الورقية)

occlusal~

=a pad of gingiva covering the occlusal surface of a tooth.

پشتی گه ستینی (جوتیونی)
رساده إطباقیة

paper mixing ~

کاغذ (پدیه که ی)
(دورمانگرتنه وه) تیکه لندان
(تیکه لکردن)
إضمامة المزج الورقية

retromolar ~

=the soft tissue mass at distal end of lower ridge behind Padgett: 1893-1946, the last molar

پشتی (سهرینی) پشت خرتنه یی
رساده خلف الرحویة

Padgett's operation
American surgeon
=plastic surgical reconstruction of the lip by tubular graft from the neck+ scalp.

نه شته رگه ری پادجیت
عملیة شادجیت

paediatrics=
pediatrics

پزیشکی منالان
طب الأطفال

paedo- =pedo-
=child

پیشگر به مانای:
منال (مندال) - زارزک
بادنة تعنی:
طفل

Paget's disease
"of bone"= osteitis deformans
Paget: 1814-99 British surgeon

دهدی پاچیتی نیشکی
=ههوی نیشکی شیوه تیکچوو
داء پاچیت العظمی
المشوه = التهاب العظم

pain:

نیش، نازار:
ألم، وجع:

acute~

نازاری تیژ
ألم حاد

boring~

نازاری کونکه ر
ألم ثاقب

facial~

نازاری پیوی
ألم وجهی

false~

درؤزنه نازار
ألم کاذب

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ghost ~	شیخ الألم	نهنديشه (خه‌يال)ی نازار
	(المس بالألم بعد زواله)	-تارمایی نازار
		(هست به نازار کردن پاش
		نه‌مانی)
lightning~	ألم لامع	نازاری بریسکه‌دار (نازاری
		دروشاره)
post- extraction~	الم بعد القلع	نازاری پاش ددان کیشان
palpal~	ألم لبي	نازاری کوزگی
	(الم احتقان و التهاب لب	(به‌هزی خون تیزان یان هه‌ری
	السن)	کوزگی ده‌انه‌وه)
pulsating~	ألم نابض	نازاری به‌تریه
referred~	ألم صاحب=	هاره‌نه نازار=
<i>=pain felt in part</i>	ألم بعيد المنشأ	نازاری نیردراو = نازاری سه‌چاوه
<i>different from that in</i>		دور
<i>which it is caused.</i>		
reflex~	ألم منعكس	نازاری هه‌لگه‌راهه (فرته نازار)
severe~	ألم شديد	نازاری سه‌خت (نازاری به‌هتیز)
painful	مؤلم	به‌نازار
painless	بلا ألم	بین نازار
palatal:	١-نسبة للحنك	١-په‌یوه‌ند به‌مه‌لاشوره‌وه
	٢-نسبة للسطح الحنكي	(مه‌لاشورویی)
	لاسان الفك العلوي:	٢-په‌یوه‌ند به‌پروویه‌ری ده‌انه‌کانی
		شه‌ویلگه‌ی سه‌روه‌وه:
~abscess	خراج حنكي	دومه‌لی مه‌لاشور
~arch	قوس الحنك- قبة الحنك	که‌وانه‌ی مه‌لاشور
=the roof of the mouth		به‌رزایی (پوزه‌ی مه‌لاشور
		- بنیچی مه‌لاشور
~bar	عارضة قوسية- قضيب قوسي	تورله که‌وانه‌یی
~cleft	شق حنكي	داقلیشاری مه‌لاشورویی
~impaction	انطمار حنكي	په‌نگه‌واردوو (داپوشراو)ی
		مه‌لاشورویی

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~index =the ratio of <u>palatal widthx 100</u> palatal length which give an indication of the size at shape of the palatine or palatamaxillary index	دلیل حنکی	ریبیری مەلاشویی
~metal plate	صفیحة معدنية حنكية	تەبەق (پلەیت)ی کانزایی مەلاشویی
~perforation	انشقاق حنکی	کونپورنی مەلاشویی
~plane	مستوی حنکی	رۆوتەختی مەلاشویی
~plate	صفیحة حنكية	تەبەق (پلەیت)ی مەلاشویی
~process	نتوء حنکی	چوکلەیی مەلاشویی
~reflex	منعکس حنکی	فرتە (هەلگەپارە)ی مەلاشویی
~restoration	حشوة حنكية	پەرکراوی مەلاشویی
~root	جذر حنکی	رەگ (ریشه)ی مەلاشویی
~shelves	رفوف حنكية (نتوءات شەبە الرف الحنكية)	رەفەکانی مەلاشویی چوکلەکانی لە شینووی رەفەیی دان لە دیوی مەلاشوو)
~space abscess	خراجة المسافة الحنكية	دومەلنی بۆشایی مەلاشویی
~triangle	مثلث حنکی	سێ گۆشەیی مەلاشویی
~tumour	ورم حنکی	لوری مەلاشویی
palate:	حنك: (نسبة لقبة وعظم الحنك):	مەلاشو (پەپووند بە بەرزایی و تیسکی مەلاشوود):
acquired cleft~	حنك مشقوق مكتسب	مەلاشو داقلیشاوی دەستکەوتوو

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

artificial~	حنك اصطناعي	مه لاشوری دهستکرد
=an obturator used to close a cleft palate bone,~	(سداده حنکیه مفطیة للحنك المشقوق)	داخهده (به ربهستی) مه لاشوری - داپوشه ری مه لاشوری قلیشار)
bony~	حنك عظمي	مه لاشوری نیسکی
=hard~	حنك صلب	=مه لاشوری ربق
cleft~	حنك مشقوق	داقلیشانی مه لاشور
	(شق الحنك)	مه لاشوری داقلیشار
congenital cleft~	شق الحنك الولادی	مه لاشوره قلیشی زکماکی
Gothic ~	قبة حنك قوطیة	پزبه (لوتکه ای مه لاشوری گزی
=an abnormally high pointed palatal arch.	(قبة حنك مرتفعة مزنفة)	(که وانهی به رزی مه لاشور تیز بورا)
hard~	حنك صلب	مه لاشوری ربق
mixed tumour ~	ورم حنكي مختلط	لوری مه لاشوری تینکه لار
paralysis "of~"	شلل الحنك	نیفلجی مه لاشور
primary~	حنك بدنی	مه لاشوری سه رته تایی
	(في الحياة الجنينية)	(له ژبانی کوزبه له دا)
secondary~	حنك ثانوی	مه لاشوری دووه می
	(في الحياة الجنينية)	(له ژبانی کوزبه له دا)
soft~	حنك رخو - شراع الحنك	مه لاشوری نهرم (نهرمه مه لاشور)
	(القسم الخلفي اللحمي من قبة الحنك)	(به شی پشته وهی گۆشتی به رزایی مه لاشور)
palate- hook	خطاف الحنك	گیوه (قولاپ) ای مه لاشور
	(اداة تبعد اللهاة)	(نامرزی دورخه ری مه لاشور)
palate- form	حنكي الشكل	شینوه مه لاشوری
palatine	حنك- حنكي	مه لاشور- مه لاشوری
~aponeurosis	صفاق الحنك	په رده ماسولکی مه لاشور

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
~arch	قوس حنکیه	که‌وانه‌ی مه‌لاشویی
~bone	عظم حنکی	نینکی مه‌لاشویی
~canal	قناة حنکیه	که‌نالی مه‌لاشویی
~crest	تتزع حنکیه	پزینه‌ی مه‌لاشویی (لیواره به‌ری مه‌لاشویی)
~foramen	ثقبه حنکیه	کونی مه‌لاشور
~fossa	حفرة حنکیه	چالی مه‌لاشور
~glands	غدد حنکیه	گلانده‌کانی مه‌لاشور
~median suture	خیاطه حنکیه متوسطه -الدرز الحنکی المتوسط	دورینه‌دی مه‌لاشوری ناروند -درزی مه‌لاشوری ناروند
~mucosa	غشاء الحنک المخاطی	رورپوشه په‌رده‌ی لینگکی مه‌لاشور
~papilla	حلیمه حنکیه	گزی مه‌لاشور (مه‌میله‌ی مه‌لاشور)
~point, Meglin's (point at which the descending palatine nerve emerges from the palatamaxillary canal)	نقطه مغلین الحنکیه نقطه ظهور العصب الحنکی النازل من قناة الحنکی الفکی	خالی مگلین ی مه‌لاشور (خالی هاتنه دده‌ده‌ی ده‌ماری دابه‌زیوی مه‌لاشور له که‌نالی مه‌لاشور و شه‌ریلگه‌ی سه‌رو)
~process	تتو حنکی	چوکلده‌ی مه‌لاشور
~protrusion	بروز حنکی	دده‌به‌ریوی مه‌لاشور
~raphe	درز حنکی	درزی مه‌لاشور
~rugae	تجددات حنکیه	چرچو لزچی مه‌لاشور
~sinus	جیب حنکی	گیرفان (بزشایی) (که‌لین‌ای) مه‌لاشور
~tonsil=tonsil	لوزة حنکیه=لوزة	نالوی مه‌لاشور=نالو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~torus	تبارز عظمی حنکی	توروسی مه‌لاشور (تیسکه به‌رزوی مه‌لاشور)
palatitis	التهاب الحنك	هروی مه‌لاشور
palato -	بادنة بمعنى: حنك - حنکی	پیشگر به‌مانای: مه‌لاشور - مه‌لاشویی
palatoglossal:	لساني حنکی:	زمانیی مه‌لاشویی:
~arch	قوس لسانی حنکی	که‌واندی زمانی مه‌لاشویی
palatoglossus	العضلة اللسانية الحنكية	ماسولکه‌ی زمانی مه‌لاشویی
palatograph	مخططة الحنك (جهاز تسجيل حركات الحنك أثناء التكلم)	هیلکاری مه‌لاشور (نامیری تو‌مارکردنی جو‌له‌ی مه‌لاشور کاتی قسه‌کردن)
palatolabial	شفوي حنکی	لیویی مه‌لاشویی
palatomaxillary	فكي علوي حنکی	شه‌ویلگه‌ی سه‌رو مه‌لاشویی
palatomyograph	مخطط الحنك الرخو (جهاز تسجيل حركات الحنك الرخو)	هیلکاری نه‌رمه مه‌لاشور (نامیری تو‌مارکردنی جو‌له‌ی نه‌رمه مه‌لاشور)
palatonasal	أنفي حنکی	لووتیی مه‌لاشویی
palatopharyngeal:	بلعومي حنکی:	گه‌روویی مه‌لاشویی:
~arch	قوس بلعومية حنکی	که‌واندی گه‌روویی مه‌لاشویی
palatoplasty	تصنيع الحنك (جراحة اصلاح الحنك)	دروستکردنه‌ره (جوانکاری) مه‌لاشور (نه‌شته‌رگه‌ری چاکازی مه‌لاشور)
palatoplegia	شلل الحنك	نیفلیجی مه‌لاشور
palatopterygoid	جناحي حنکی	بالیی مه‌لاشویی

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

palatorrhaphy = <i>plastic surgical repair of the palate</i>	خیاطة الحنك (معالجة شق الحنك بالخیاطة)	دورینه‌روی مه‌لاشور (چاره‌سدرکردنی قلبشی مه‌لاشور به‌دورینه‌روه)
palatoschisis (= <i>cleft palate</i>)	شق الحنك -انشقاق الحنك	قلبشی مه‌لاشور -مه‌لاشو که‌لیی
paleness= pallor	شحوب- اصفرار	رہنگ بزړکان- زرد هه‌لگه‌ران
palirrh(o)ea = <i>1-regurgitation</i> <i>2-recurrence of a mucous discharge</i>	۱-تجشؤ ۲-سیلان مخاطی ناکس	۱-قرقینه ۲-گه‌رانه‌وی دهر دراوی لینجیکی
palladium	بلادیوم (معدن)	په‌لادیوم (کانزا)
pallanaesthesia = <i>diminution or complete loss of the sense of vibration</i>	فقد حسن الاهتزاز	نه‌مانی هه‌ستی له‌رینه‌روه
pallescence	شحوب	رہنگ هه‌لبزرکان
=pallor	-اصفرار	-رہنگ زرد هه‌لگه‌ران
palliate	يخفف الحدة	تیژیی هینور ده‌کاته‌روه .
palliative = <i>1-alleviation or relieving without curing</i> <i>2-any medicine which alleviates or relieves</i>	مخفف- ملطف- مسکن	نهرم که‌ره- هینواشکه‌ره هینور که‌ره
Pallor: = <i>paleness</i> = <i>pallescence</i>	شحوب: اصفرار:	زرد هه‌لگه‌ران:
circumoral ~ = <i>perioral~</i>	شحوب محیط الفم =شحوب حول الفم	زرد هه‌لگه‌رانی چینه‌وی دم =زرد هه‌لگه‌رانی دوری دم

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

palm- chin reflex =palmo- mental reflex =(Irritation of the thenar eminence on one hand producing contraction of facial muscles on the same side).	منعکس الذقن والكف (راحة اليد)	فرته‌ی چ‌ناگه‌ر له‌پی ده‌ست
palm grip	مسكه الكف (راحة باليد)	گرتن به‌مشت (له‌پی ده‌ست)
palmomental reflex =palato- chin reflex palpate	منعکس ذقني کفي ییس- یتلمس	فرته‌ی چ‌ناگه‌ر له‌پی ده‌ست به‌ده‌سته‌ی نه‌کا -به‌ده‌ست هه‌ستی پین نه‌کا
palpation =examination by touch	جس- لمس (فحص بالجلس او اللمس)	به‌ده‌سته کردن (پشکین به به‌ده‌سته کردن یان به‌ده‌ست پیاہینان)
palpebral:	جفني:	پینلوی:
~artery	شریان جفني	خوینبه‌ری پینلوی
~nerve	عصب جفني	ده‌ماری پینلوی
palpitation	خفقان	دل‌ه کوتی
palsy:	شلل:	نیفلیجی:
cerebral~	شلل دماغي	نیفلیجی میثکی
facial~	شلل وجهي	نیفلیجی رودی
panfacial abscess	خراج وجهي شامل	دومه‌تی رودی فراوان
pan- neck infection	إنتان عنقی شامل	توشبون‌ی ملی فراوان درمی ملی (فراوان) گشتگر (درمی ته‌شه‌نه‌بوونی مل)

P

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

panoramic x-ray	صورة شعاعية بانورامية (صورة شعاعية للفكين والاسنان معا)	رینهی تیشکی (تیشکه وینهی) پانورامی (رینهی تیشکی هردوو شه ویلگه و ددانه کان به یه کوره)
pansinusitis	التهاب الجيوب الشامل	ههری فراوانی گهرفانه کان گهرفانه سزی (گشتی) سهراپا
pantomograph	صورة شعاعية بانورامية	رینهی تیشکی پانورامی
pantomography	تصوير شعاعي بانورامي	رینه گرتنی تیشکی پانورامی (رینه کیشانی تیشکی پانورامی)
paper:	ورق:	کاغزه-په ره:
absorbent~	ورق الامتصاص	کاغزه ی هه لئمزین
articulating~	ورق الإطباق (ورق المض)	کاغزه ی جوتبورن -په ره کدی گهستن
filter~	ورق مرشح (ورق ترشح)	کاغزه ی پالآتون
litmus~	ورق عباد الشمس	کاغزه ی گوله به روزه
napkin,~	منديل ورقي	دهسته سری کاغزه یی
pad,~	إضمامة ورقية (ورق المزج)	کاغزه (په ره که) ای ده رمان گرتنه وه
points,~	رؤوس ورقية (أقمار ورقية)	کاغزه ده رزی (به یه ره پونیت) (پنتی کاغزه یی)
sand~	ورق الرمل (ورق الزحاج)	کاغزه ی لم (کاغزه ی شوشه) =سمارته
tray,~	طابع ورقي (طابع قياس افرادي)	قالب بینگری کاغزه یی (تره ی کاغزه یی)
papilla:	حليمة:	گۆ-مه میله:
circumvallate~	حليمة كأسية	مه میله ی کاسه یی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

dental~	حلیمة سنیه	مه‌میله‌ی ددانی
filiform-	حلیمة خیطیه	مه‌میله‌ی ده‌زویی
foliat	حلیمة ورقیه	مه‌میله‌ی بهره‌کهی
fungiform~	حلیمة کمنیه	مه‌میله‌ی قارچکی (دوم‌لاتینی)
fusiform~	حلیمة مغزلیه	مه‌میله‌ی تشلیه‌یی
gingival~	حلیمة لثویه	مه‌میله‌ی پوکی
incisive~	حلیمة قاطعه	مه‌میله (گۆ‌ای برده)
interdental~	حلیمة بین السنیة	مه‌میله‌ی نیوان ددانی
interproximal~	حلیمة بین الملاصق (بین السطوح الملاصقة)	مه‌میله‌ی نیوانی بین‌کوره‌نوساری (روبروی پالیه‌کی)
lingual~	حلیمة لسانیة	مه‌میله‌ی زمانی
palatine~	حلیمة حنکیة	مه‌میله‌ی مه‌لاشوری
pseudo~	حلیمة کاذبه	درززنه مه‌میله (گه‌نده‌له مه‌میله)
vallate~ =circumvallte~	حلیمة کاسیه	مه‌میله‌ی کاسه‌یی
papillae	حلیمات	گۆ (مه‌میله) کان
papillary:	حلیمی:	گۆ (مه‌میله) بی:
~cystadenoma lymphatomosum	ورم غدی کیسی حلیمی لمغاری	لوری گلانده‌ی پزری مه‌میله‌ی لیفی
~hyperplasia	فرط التنسج الحلیمی	فره‌به‌شانه‌بوونی مه‌میله‌یی
papillitis =optic neuritis	التهاب الحلیمة = التهاب العصب البصري	هه‌وی گۆ (هه‌وی مه‌میله) = هه‌وی ده‌ماری بینین
pailloma:	ورم حلیمی (ورم بشوری سلیم):	لوری گۆ (مه‌میله) بی-گۆگمۆل (لوری روبرووشی پاک):

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
basal cell~	ورم حليمي ذر خلايا قاعدية	گۆگمۆله خانه بنچينه يی
papillomatosis:	داء الاورام الخليمية:	دهردی گۆ گمۆله كان (دهردی لووه مه ميله ييه كان):
inflammatory~	داء الاورام الخليمية الالتهابي	دهردی هدی لووه کانی مه ميله يی (دهرده سۆی لووه مه ميله ييه كان)
multiple ~	داء الاورام الخليمية المتعددة	دهردی چه ندين لووه مه ميله ييه كان
papula =papule	حطاطة -بشرة	به رزك -زيكته
popular	حطاطي -بشري	زيكته يی -به رزك يی
para-	بادئة تعني:	پيشگر به مانای:
=1-similar	۱-نظير	۱-هارتا
2-peri	۲-حول	۲-دهوری- له دهوری
3-by the side of	۳-بجانب	۳-له ته نيشت- له لای
	- مجاور	-دراوسینی
paracone	الحدة الإنسية الدهليزية	که سپی ناوه نديی دالانیی
paraconid	الحدة الانسية اللسانية للرحى السفلية	که سپی ناوه نديی زمانیی خريته ی خوارور
paradentitis =inflammation of the tissues surrounding a gland.	التهاب ماحول الغدة	ههردی دهروبهردی گلاند دهروبهردی گلاند ه سۆ
paradental =parodontal: =(near or next to a tooth) ~pyorrhoea	النسج الداعمية السنية -النسج حول السنية:	شانه ی پالپشتی ددانی -شانه ی دهوری ددان:
	رعال	پایوره
	-تقيح النسج الداعمة	-به کیم بوونی شانه کانی پالپشتی
		ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

paradentitis = <i>periodontitis</i>	التهاب النج الداعمة (التهاب النج حول النية)	سؤ (هوى) شانە كانى پالېشتى ددان (سؤى شانە كانى دوروبه‌رى ددان)
paradentium	النج الداعمة النية (ماحول السن)	شانە پالېشته كانى ددان (دورى ددان)
paradentosis = <i>parodontosis</i> = <i>(any disease affecting the tissues around a tooth)</i>	استحالة الإنسجة الداعمة (حول السن)	پر كانه‌وى شانە كانى دورى ددان
paraesthesia = <i>paresthesia</i> = <i>(perverted sensation)</i>	تمل - خدر تشوش الحس	میزوروله كردن - سړبوون - شيوایى هه‌ستکردن
Parafunction	تية الوظيفة (العادات الفموية السيئة)	تینگچوونى فرمان (خوره دزئوه كانى دم)
parageusia 1- <i>preversion of the sense of taste</i> 2- <i>an unpleasant taste in the mouth</i>	۱- اضطراب حس الذوق ۲- طعم الفم السيئ	۱- تینگچوونى هه‌ستى چيژ ۲- تامى دزئوى دم
paraglossa = <i>swelling of the tongue</i>	انتجاج للسان - تورم اللسان	نارساوبى زمان
paraglossia = <i>paraglossitis</i>	التهاب ماحول اللسان (التهاب النج والعضلات تحت اللسان)	سؤ (هوى) دوروبه‌رى زمان (هوى شانە كانو ماسولكه كانى ژير زمان)
paraglossitis = <i>paraglossia</i>		
paragnathus	ذرفك إضافي	شهريلگه‌ى پتردار
parakeratosis	نظير التقرن	هاوشيوه‌ى به كيراتين بوو
parallel:	تواز - متواز:	تهريب - تهريبى:

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~dowel pin holder	حامل الارتاد ذات الدبایس المتوازية	هه‌لگری کوله‌کمی دهرزیه‌کانی تهریبیی
~walls	جدران متوازية	دیواره تهریبه‌کان
paralleling:	تواز- متواز:	ته‌ریب- ته‌ریب بوون:
~instrument	اداة التوازي (أو الموازة)	نامرزی تهریبیی
~tools	ادرات التوازي	نامرزه‌کانی تهریبیی
parallelism	التوازي	ته‌ریبی (به‌ته‌ریبون)
parallelometer	مقیاس الموازة -قانس التوازي	پیتوانی تهریبیی -پیتوهری تهریبیون
paralysis:	شلل:	نیفلجی:
facial~	شلل وجهی	نیفلجیی بدو (نیفلجیی ده‌موجار)
paralytic	شلی (نسبة للشلل)	به‌بوهند به نیفلجی‌یه‌وه (نیفلجی دار)
paramedian	مجارر للوسط -مجانب الخط المتوسط	ته‌نیشت به‌ناوند -له ته‌نیشت هینلی ناوهندی‌یه‌وه
parameningococcus	مکورات نظیره السحانية	خیره‌هاوتا به‌کتریاکانی: په‌ردهی میشکی
paramesial= paramedian		
paramolar:	مجاررة رحوية (سن زائدة تبرز الى جانب احدى الارحاء)	هاوسی‌ی خرتنه (زنده ده‌انیک له ته‌نیشت به‌کمی له خرتنه‌کانه‌وه دیت)
=(a small supernumerary tooth; may erupt beside the molar tooth.)	-نظیر الرحي:	هاوخرتنه:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~tubercle	حديبة مجاورة رحوية	که‌سپۆکه‌ی هارخرته (تیشۆکه‌ی هارخرته)
	(حديبة اضافيه فوق السطح الانسی الخدی للرحی الثانية ار الثالثة یعتقد بأنها مجاوره رحوية بدائية)	(که‌سپینکی زیاده له‌سه‌ر روی ناره‌ندیی یوومه‌تی خرنه‌ی دووم یان س‌نیهم دروست بووه‌ گومان وايه که هارخرته‌ی سه‌ره‌تایی بیته)
paranasal:	مجاور للانف:	ته‌نیشت (دراوس‌ی) ی لووت:
=near to or in region of the nose	(قرب او في منطقة الانف):	(نزیک یا له‌ ناوچه‌ی لووتدا):
~sinus	جيب انفي (جيب مجاور للانف)	که‌لین (گوفانی) لووتی (گوفانی ده‌وری لووت)
para-oral	عن طریق الفم -حول الفم	له‌رتی ده‌مه‌ره -له‌ ده‌وری ده‌م
parapharyngeal:	حول البلعوم -مجاورات البلعوم	ده‌وری گه‌روو -دراوسینکانی گه‌روو
pararhizoelasia	تأكل الأنسجة الداعمة السنية الامتصاصي	داخووانی شانه‌کانی پالپشتی ددانی هه‌لترایی
parasite	طفيلي (حيوان أو نبات عضيوي)	مشه‌خۆر (گیانه‌ردر یان رووه‌کئی نه‌ندامیی)
parasitic	طفيلي (نسبة للطفيليات)	مشه‌خۆری (په‌یوه‌ند به‌مشه‌خۆره‌کانه‌ره)
parasympathetic nerve	العصب نظير الودي -عصب اللاودي	ده‌ماری هار سۆزی -ده‌ماری ناسۆز -ده‌ماری بیسۆز
parathyroid	مجاورات الدرک نظائر الدرک (غده)	هاره‌ له‌ (هاوس‌ی) ی پایوژید هاره‌له‌ی ده‌ره‌ق هاره‌له‌ی مله‌قورته هاره‌له‌ی په‌ریزاده
parathyroidism	فرط نشاط مجاورات الدرک	فره‌ چالاکیی هارینکانی مله‌قورته

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
paratonsillar	حول اللوزة	دهوری نالو
parenteral	لامعوي (عن غير طريق القناة الهضمية)	نا گدهیی (به‌دهر لهریی که نالئی هه‌سه‌وه)
parents	أبوان	باران (دابکر باوک)
paresis = <i>slight paralysis</i> Paresthesia = <i>paraesthesia</i>	خذل (شلل خفیف)	نیچه (سوکه) نیلیجی =شلپوونی، ماسولکه
paretic	خذلی (نسبة لشلل الخفیف)	په‌یوه‌ند به‌سوکه نیلیجییه‌وه
parietal:	جداري: (۱-نسبة للعظم الجداري ۲-نسبة لجدران الحفرة)	دیواری: (۱-په‌یوه‌ند به‌نیسکی دیوارییه‌وه ۲-په‌یوه‌ند به‌دیوارکانی چاله‌وه)
~notch	تلم جداري -ثلمة جدارية	درزی دیواری -قلیشی دیواری
parieto-	بادنة تعني: جداري	پیشگر به‌مانای: دیواری
parietofrontal	جبهی جداري	نیوچه‌وانیی دیواری
parieto.occipital	قفوي جداري	پشته سه‌ری دیواری (نیسک)
parodontal= periodontal:	نسبة للانسجة الداعمة السنية:	په‌یوه‌ند به‌شانه پالپشته‌کانی ددانییه‌وه:
~abscess	خراجة الانسجة الداعمة	دومه‌ئی شانه‌کانی پالپشتی ددان
Parodontid	ورم لثوي	گمزل (لووای پورکی)
Parodontitis = <i>periodontitis</i>	التهاب النسيج الداعمة السنية	هه‌وی شانه‌کانی دوروبه‌ری ددان به‌سته‌ره‌شانه‌ی ددانه‌ سز

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

parodontometer	المسبر المدرج (لقياس عمق الجيوب اللثوية)	پرورب (پشکنه ر) ی پله دار (بزی پیوانی قولای گیرفانه کانی پورکی)
parodontopathy = any periodontal disease	اعتلال الأنسجة الداعمة النية	دهردی شانه کانی دورر بهری ددان
Parodontosis = periodontosis	استحالة النسيج الداعمة النية	پو کانه و دی شانه کانی دورر بهری ددان
parotic	نکفی - مجاور للأذن	لاجانگه بی (لاجانبی) - تنیشت کوی
= in the region of the ear.		
parotid: = in the region of the ear.	نکفة - مجاور للأذن:	لاجانگه (لاجانبی) - تنیشت کوی:
~artery	شریان نکفی	خوین بهری لاجانگه
~ducts	أقنية نکفية	که ناله کانی لاجانگه بی
~gland	غدة نکفية	لاجانگه گلاند
~mixed tumour	ورم النکفة المختلط	لوری لاجانگه بی تنیکه لور
~notch =(an indentation between the mastoid process of the temporal bone or the ascending ramus of the mandible).	ثلم نکفی -ثلمة نکفية	درزی لاجانگه بی -قلیسی لاجانگه بی
~space abscess	خراجة المسافة النکفية	دومنه ئی ماوه (بوشابی) لاجانگه بی
parotidectomy	استئصال الغدة النکفية	لیکردنه و دی لاجانگه گلاند
parotiditis= parotitis	التهاب الغدة النکفية:	هدری لاجانگه گلاند:
epidemic~ =mumps	التهاب الغدة النکفية الوبائي =نکاف	هدری لاجانگه گلاندی ته شه نه بی -مله خرد

P

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

septic~	التهاب الغدة النكفية العفن	هدوی لاجانگه گلاندي بۆگهن
parotin	نكفين (هورمون الغدة النكفية)	هورمونی لاجانگه گلاند
parotitis= parotiditis	التهاب الغدة النكفية	سۆ (هدوی) لاجانگه گلاند
parrot:	بيغاء:	توتوی:
~jaw =the facies associated with severe protrusion of the maxilla the consequent abnormal relation of the anterior teeth.	فك البيغاء السخة المصاحبه لبروز الفك العلوي الشديد)	شهريلگهی توتوی
~tongue =a horny, dry tongue seen in typhus or low fever, which cannot be protruded.	لسان البيغاء (لسان متقرن جاف في سياق التايفوس وما شابه- لا يمكن حركته الى الامام)	زمان توتوی (زمانی به کیراتین بوری وشک به هزی تایفوس یان... ناجولیت بۆ پیتشهرد)
parsalveolaris =alveolar process (maxillary or mandibular)	تتو- سنخي (لاتينية)	چوکلهی نيسکی ددان (به لاتینی)
partes aequales =equal parts	مقادير متساوية (لاتينية)	برد به کسانه کان (به لاتینی)
parthenogenesis	تناسل عذري، توالد عذري (بلا إلقاح)	ناکامه ززربورون (بنی پستاندن)
partial:	جزئي:	پارچه یی- به شیئی:
~denture	صفيّة جزئية	پارچه تاقم (تاقمی پارچه یی)
particle	۱- جزئي (جزء، صغیر) ۲- جسيم (جسم صغیر)	۱- تهنولکه - تهنوچکه - پارچولکه ۲- رردکه - گدردیلوکه

فهره‌نگی بزشکی بزشکی ددان

parulis

=subperiosteal

abscess;

a gum boil

passage

Passavant's bar

=Passavant's pad

=Passavant's ridge

=Passavant cushion

Passavant: 1815-93;

German surgeon.

=a bulge, appear on the

posterior wall of the

pharynx, caused by

contraction of pharynxes

muscle, during speech

(especially in cleft

palate)

passive:

~eruption

-immunity

~movements

passivity

past medical history

paste:

grinding~

impression~

خراجة اللثة

(خراجة تحت السمحاق)

۱- تمر- طریق

۲- مرور- عبور

عارضه باسافات

رساده باسافات

حافة باسافات

۱- سلبی- غیر مباشر

۲- منفعل- انفعالی (غیر

فاعل):

بزوغ سلبی

مناعة سلبية

حركات منفعة

سلبية- لافعالیة

التاريخ الطبي السابق

عجينة- معجون:

عجينة ساحلة

عجينة الطبع

درومه‌لی پووک

(دومه‌لی ژیر نیسکه پهرده)

۱- ریزه‌و- رینگه

۲- هاتوچو- تیپه‌رین

تولی پاسافات

پشتی پاسافات

نیواری پاسافات

کوشنی پاسافات

۱- نه‌ری- ناراسته‌وخو

۲- ناچالان:

ددان ده‌رکردنی ناچالان

بدرگیری ناچالان

جوله ناچالاکه‌کان

ناچالاکسی

میژووی بزشکی پیشو

(راپردو)

هه‌ریر- شیلراو:

هه‌ریری هارین

-هه‌ویری سونه‌و

هه‌ویری قالب‌گرتن

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

polishing~	عجينة الصقل	هدویری بریسکاندن
temporary~	عجينة مؤقتة (حشوة مؤقتة)	هدویری کاتیی (پرکردنه‌وی کاتیی)
patch	لطاخة- حطاطة لطفة	په‌له به‌رزوک
patent	واضح- جلی مفتوح (غیر مغلوق)	ناشکرا- دیار کراهه (دانه‌خوار)
path:	ممر- مسار:	ری- ریژه‌وی پارده- ریپاز:
condyle~	ممر اللقمة	ریژه‌وی گری نیسک
milled- in~	منخني إطباقی منحوت	چه‌ماری گه‌ستی داتاشراوو
occlusal~	ممری إطباقی	ریژه‌وی گه‌ستی -ریژه‌وی جوتبوی
“of” occlusion, ~	ممر الإغلاق	ریژه‌وی داخستن (ریژه‌وی دادان جوتبوی)
“of” insertion, ~	ممر الإیلاج -ممر الإدخال	ریژه‌وی پیاکردن -ریژه‌وی تیخستن
patho- (pathy-) =disease	بادنة تعني: مرض- مرضی- دا- اعتلال	پیشگر به‌مانایی: نه‌خوشی- په‌یورند به نه‌خوشییه‌ده- دورد- تیکچورون
pathodontia	مبعث أمراض الأسنان	زانستی نه‌خوشیه‌کانی ددان
pathogen	مرض (کائن مرض) (مسبب للمرض) (مولد المرض)	نه‌خوشخهر (بونه‌ودریکی نه‌خوشخهر) نه‌خوشیزی- نه‌خوشی هین (هوکاری نه‌خوشی) (پینکهنی نه‌خوشی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pathogenesis	امراض (نشأة المرض وسيره)	به نه خوشبون-سه ره له دانی نه خوشیی (دروستجوی نه خوشی و شتوازی)
pathogenetic = <i>pathogenic</i>	مرض (مولد او مسبب للمرض)	نه خوشخهر -(نه خوشیزی- نه خوشیهین)
pathognomonic:	صفة مرضية مميزة:	سیفه تیی نه خوشی تاییه تمند: (سیفه تیکی نه خوشی جیا که ره دی):
~sign	علامة مميزة -علامة وصفية	نیشانه ی تاییه تمند -نیشانه ی سیفه تیی
pathologic = <i>pathological</i> :	مرضی (نسبة لعلم الامراض):	نه خوشیی (په یو دند به زانستی به خوشیه کانه ره):
~anatomy	علم التشريح المرضي	زانستی تونکاری نه خوشیی
~changes	تبدلات مرضية -تغيرات مرضية	گورانکاری نه خوشیی
~diagnosis	تشخيص مرضي	دهستینشانکردنی نه خوشیی
~occlusion	إطباق مرضي	گه ستنی نه خوشیی دار (نه خوشی ددان جوتبون)
pathologist	إختصاصي علم الامراض	پسپوری زانستی نه خوشیه کان (پسپوری نه خوشی زانی)
pathology	علم الامراض	نه خوشی زانی (زانستی نه خوشیه کان)
patho- occlusion = <i>malocclusion</i>	إطباق مرضي =سوء الاطباق	نه خوشی ددان جوتبون =ناسازی گه ستن
pathophobia	خوف المرض -رهاب المرض	ترس له نه خوشی
pathosis = <i>a disease condition</i>	حالة المرض	حاله تی نه خوشیی
-pathy	كاسعة تعني: داء- مرض- علة	پاشگر به مانای: درد- نه خوشیی- تیکچورون

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

patient:	مریض:	نه‌خوش - دهرده‌دار:
untoward~	مریض شکس (صعب المراس)	نه‌خوشی ناله‌بار
pattern:	نم‌ذج - مثال - طراز:	نم‌نه - شیواز:
occlusal~	نم‌ذج اطباقی	نم‌نه‌ی گه‌ستن
wax~	نم‌ذج شمعی	نم‌نه‌ی میوی
pear:	کم‌ثری - اجاصه:	هه‌رمی:
~shape bur	سنبله کم‌ثریه الشكل	بیری هه‌رمی شیوه
pearl:	لؤلؤة - لؤلؤ	مرواری
enamel~	لؤلؤة میناییه	مرواری مینایی
=enameloma	= ورم المیناء (ضخامة میناییه سلیمه)	= لوری مینا (گم‌ولی مینایی پاک)
pectinate =comb- like	مشطی (نسبه للمشط)	شانه‌یی
pectiniform	مشطی الشكل	شانه‌یی شیوه
Pediadontia =Pediadontology =pedodontics	طب اسنان الاطفال	پزشکی ددانی منالان
pediatrics	طب الاطفال	پزشکی منالان
pedicel= pedicle	ذنب - عنیق - سریقة رجیله	کلك - ملزچکه - پرد - لاسک لازچکه (لاقی کچکه)
Pediodontia = pediadontology pedodontics = pediadontology	علم طب اسنان الاطفال	زانستی پزشکی ددانی منالان
peduncle =a stem or stalk- like process supporting a part or tumour	ذنب - سریق - عنیق	کلك - لاسک - ملزچکه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pedunculate = <i>pedunculated</i>	مذنب- سوبقی عینی (ذوعتق)	کلکدار- لاسکدار -ممدار
peliosis = <i>purpura</i>	فر فریة (مرض دموی نرفی)	موزیه‌له‌یی (نه‌خوشیه‌کی خوینریژی به)
pellagra	دا، الذرة (بلاغرا)	(پینلاگرا)
pellet	حبیبة (حبه صغیرة) -کرية	دانزچکه (ده‌نکوله) -خروکه
pellicle: = <i>(1-a thin membrane of skin.</i> <i>2-a scum or film on the surface of a liquid)</i> acquired~	طهارة: (غشاء، اوجلد رقیق)	کاژ- تویتز: (په‌رده بیان پیستیکی ته‌نک)
<i>brown~ = acquired~</i>	طهارة مكتسبة (طبقة عضوية لا خلوية تترسب فوق سطح السن بعد بزوغه)	کاژ (تویژی) دستکه‌رتوو (چینیکی نه‌ندامی ناخانه‌یی نه‌نیشته‌سر رومی ددان پاش سر دهرکردنی له‌زارد)
pellieular= pelliculous	طهاري	کاژی- تویتزی
pellucid	شفاف- غیر ظلیل	برون- نالینل
pelvis	حوض	نه‌تینک
pemphigoid	فقاعي (نسبة لدا، الفقاع او المصاب به)	بلقی (په‌یوند به‌دردی بلق دهردانه‌رد)
pemphigus:	دا، الفقاع (مرض جلدي):	دردی بلق دهردان (نه‌خوشیه‌کی پیسته):
~neonatorum	فقاع الوليد	بلق دهردانی نه‌وزاد
~syphiliticus	فقاع افرنجی	بلق دهردانی فه‌رنگیی
~vulgaris	فقاع شائع -فقاع اعتیادی	بلق دهردانی بلار -بلق دهردانی ناسایی

P

pengrip	مسکه القلم	گرتنی پینوس
pendulous: <i>=(hunging loosely)</i>	متدل - متهدل - نوسانی - رقاص - متذبذب:	شور - داکه‌وتو - له‌روه - له‌رزوک:
~lip	شفه متهدله	لج شور - لئوداکه‌وتو
penetrating:	نافذ:	کوناردهر - پیاتیه‌رین (پیاروشتو):
~wound	جرح نافذ	برینی کوناردهر
penetration	نفوذ - اختراق	پینداچون - کوناردهر
penta- <i>(pento-)</i> <i>=five</i>	بادئة تعني: خمسة - خماسي	پیشگر به‌مانای: پینج - پینجی
per <i>=through</i> <i>=very</i>	بادئة تعني: ۱- عبر - من خلال ۲- کثیر - فوق	پیشگر به‌مانای: ۱- له (پتی) - به‌هزی ۲- زور - ژور (سه‌روو)
percussion	قرع (الفحص بالقرع)	پیاکیشان (لیدن) پشکنین به‌پیاکیشان
perforate	یشقب	کونی نه‌کات (کونی تیده‌کات)
perforating: ~wound	ثاقب: جرح ثاقب	کونکهر: برینی کونکهر (برینی کوناردهر)
Perforation	انشقاب	کون بوون
peri- <i>=(around)</i> <i>(surrounding)</i> <i>periadentis mucosa</i> <i>necrotica recurrens</i>	بادئة تعني: ۱- حول - محیط - ماحول ۲- قرب التهاب ماحول الغدة المخاطي المتنخر الناکس	پیشگر به‌مانایی: ۱- دور - چینه ۲- نزیک هوی دوروبه‌ری پڑنی لینجکی داخورای گه‌راره

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

periapical:	حول الذروي	دهوری بنی ره‌گی ددان:
~abscess	(حول ذرة جذر السن): خراجة ماحول الذروه	دومه‌تی دهوری بنی ره‌گی ددان
~curetage	تجريف حول الذروي	کورتاج (هه‌ل‌کولین‌ای بنی ره‌گی ددان
~cyst	کیس حول الذروي	پزرتکی دهوری بنی ره‌گی ددان
~fibrous dysplasia	سوء التنسج الليفي حول الذروي	دزروی به‌شانه‌بوونی ریشالیی دهوری بنی ره‌گی ددان
~granuloma	ورم جیبی حول الذروي	گمزلتی ده‌نکوله‌داری دهوری بنی ره‌گی ددان (گوشته زورونه گمزلتی).
-infection	إنتان حول الذروي	ته‌شهنه (توشبون)ی دهوری بنی ره‌گی ددان
~lesion	آفة حول الذروية	برینی دهوری بنی ره‌گی ددان
~osteofibroma	ورم ليفي عظمي	گمزلتی ریشالنی نیشکی دهوری بنی ره‌گی ددان
-tissue	نسیج حول الذروي	شانه‌ی دهوری بنی ره‌گی ددان
periarteritis:	إلتهاب ماحول الشريان:	هه‌ری ده‌وربه‌ری خوتنبه‌ر:
~nodosa	التهاب ماحول الشريان العقدي	هه‌ری ده‌وربه‌ری خوتنبه‌ری گرتیی
pericellular	حول الخلوي	دهوری خانه‌یی (ده‌روپشتی خانه)
pericemental: <i>=periodontal</i>	حول الملاطي	دهوری چیمه‌نتزیی
~abscess	-ریاطی: خراج حول الملاطي	-به‌سته‌ری: دومه‌تی دهوری چیمه‌نتزیی
~membrane <i>=(periodontal membrane</i>	-خراج ریاطی غشاء حول الملاطي -ریاطی	-دومه‌تی به‌سته‌ری په‌رده‌ی دهوری چیمه‌نتزیی -به‌سته‌ره په‌رده

P

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

pericementitis = <i>periodontitis</i>	التهاب ماحول الملاط -التهاب الرباط	ههوی دهوروبه ری چیمه نتز -ههوی به ستره به رده
pericementoclasia = <i>(periodontitis with chronic pocket formation)</i>	تأكل ماحول الملاط (تأكل الأنسجة الداعمة النسبية مع تشكل الجيوب اللثوية المرضية)	داخورانی ههوی دهوروبه ری چیمه نتز (داخورانی شانه کانی پالپشتی ددانی له گه ل دروستبوونی گیوفانی پوکی نه خوش)
pericementum = <i>periodontal membrane</i>	ماحول الملاط الرباط السنخي السني	دهوروبه ری چیمه نتز -به ستره ی نینکی ددان و ددانی
pericentral	حول المركز	دهوری چق
pericephalic	حول الرأس	دهوری سر (دهوری کله سر)
periclasia = <i>periodontoclasia</i>	تأكل الأنسجة الداعمية السنية تأكل النسيج حول السني (ملاطي أر عظمي)	داخورانی شانه پالپشته کانی ددان (دهوری ددان: چیمه نتزی یان نینکی)
pericoronal: = <i>around, in the region of tooth crown.</i> ~ abscess	حول التاج: خراجة ماحول التاج	دهوری تاج (دهوری کله له ی ددان): درمه لی دهوروبه ری تاج
pericoronitis = <i>(inflammation of the gingival tissues surrounding a partialy erupted tooth crown.</i>	تواج- التهاب ماحول التاج (التهاب الانسجة المغطية لتاج السن البازعة جزئيا)	ههوی دهوروبه ری تاج (ههوی شانه داپوشه رده کانی تاجی ددانی ناته و او هاتور)
Pericytes	خلايا ملاطية	خانه چیمه نتزیه کان
peridens	سن محیطية سن زانده تتواجد في اي مكان من الفم عدا الخط المتوسط	ددانی چتووی (زیده ددانیک له ده مدها بیت به دهر له هیلنی ناروند)
peridental = <i>periodontal:</i>	ماحول السن:	دهوروبه ری ددان:

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

~anaesthesia	تخدير ماحول السن (تخدير في الرباط)	بهنج کردن (سرکردن)ی دهوروبهري ددان(بهنج کردنی نار بهستهره پهردهی ددان)
peridentine =(<i>cemementum</i>)	ماحول العاج -ملاط	دهوروبهري عاج -چيمهنتز (دهوری عاجی بهشی رهگی ددان)
peridentitis = periodontitis peridentoclasia = pyorrhea alveolaris	التهاب الانسجة حول السن تأكل ماحول السن =تأكل الأنسجة الداعمية =تفتيح سنخي سني (رغال)	همری شانه کانی دهوری ددان داخورانی دهوروبهري ددان =داخورانی شانه کانی بهستهره پهردهی ددان =به کیم بونی نیسکی ددانی (پایزویا)
peridental= <i>periodontal</i>	ماحول السن	دهوروبهري ددان
peridontoclasia = periodontoclasia	تأكل ماحول السن =تأكل الأنسجة الداعمية	داخورانی دهوروبهري ددان =داخورانی شانه پالپشته کانی ددان
periglandular	ماحول الغدة	دهوروبهري گلاتد
periglossitis	التهاب ماحول اللسان	همری دهوروبهري زمان
periglottic	حول اللسان	دهوری زمان
periglottis	غشاء اللسان المخاطي	پهردهی زمانی لینگک (لینگک پهردهی زمان)
perignathic	حول الفك -قرب الفك	دهوری شهویلگه -نزیک شهویلگه
perikymata	البيركيماتا (التموجات المشكلة لسطوح خطوط ريزيوس الخارجية لينا السن)	پيرکيماتا (شيره شهپزل (هیلې جالای) که نیشانه ی کوتایی هیله کانی پیزیزی دهره کی ووی مینای ددانه)

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
perilaryngeal	حول الحنجرة	دهوری قورگ
perilymph	لنف محیطی (السائل الموجود بين العظم وغشاء لابرنث في الاذن)	لیمفی چینهی (تهو شله‌یهی له‌نار بزشایی نینسکد پهردهی لابره‌نهی گونجه‌دایه)
perimeter:	قانس محیط (اداة قياس المحيط):	پینوهری چینه-چینه‌پینو: (نامرازای پینوانی چینه):
dental~ <i>=an instrument to measure the circum ference of a tooth.</i>	قانس السنی	پینوهری چینه‌ی ددانی -ددان چینه‌پینو
dental arch~	قانس محیط القوس السنية	پینوهری چینه‌ی که‌رانه‌ی ددانی
tooth~	قانس محیط السن	پینوهری چینه‌ی ددان
perineural fibroblastoma	ورم الخلايا المصورة للليف حول العصب (ورم غمد العصب)	گمژلی خانه زئی ریشالیی دهوری دهمار (لوی قارغی ده‌مار)
perinuclear:	حول النووي:	دهوری ناوکی:
~cytoplasm	هیولی حول النووية	پلازمای خانه‌ی دهوری ناوک
period	فترة- مرحلة زمنية -دوره	ماوه- قوناغینکی کاتیی -سور- خول
periodic	دوري	سورویی- خولانه‌وه خولی- به‌پات- به‌خول
periodontal:	حول السني -الانسجة الداعمة السنية:	دهوری ددانی -شانه‌کانی پالپشته ددانی:
~abscess	خراجة الأنسجة الداعمة السنية	دورمه‌لی شانه‌کانی پالپشته‌کانی ددان
~cyst	کیس حول السني	کیس (پوزک‌ای دهوری ددان
~disease	امراض النسيج الداعمة	نه‌خزشیه‌کانی شانه‌ پالپشته‌کانی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~file	مبرد الأنسجة الداعمية	بربه‌نی شانه پالپشته کان
~hoe	قدم الانسجة الداعمية (اداة ازالة القلح)	(هور) = سکه‌یلهری شانه پالپشته کاننی ددان (نامرازی لیکردنه‌وی کلس)
~ligament	الرباط حول السني (الرباط السنخي السني)	به‌سته‌ره‌ی ده‌وری ددان به‌سته‌ره‌ی نیسکی ددانی
~membrane	غشاء حول السني	په‌رده‌ی ده‌وری ددان
~pack	-الرباط السنخي السني ضما د حول السني	به‌سته‌ره‌ی نیسکی ددانی پاکی ده‌وری ددان
~pocket:	-ضما د لثري جراحي جيب حول السني:	پاکی پوکی نه‌شته‌رگه‌ری گیفانی ده‌وری ددان:
false~	جيب حول السني كاذب	گیفانه درز (گه‌نده‌ز)ی ده‌وری ددان
true~	جيب حول السني حقيقي	گیفانی ده‌وری ددانی ته‌وار
~tissue	النسج حول السنية	شانه کاننی ده‌وری ددان
~traumatism	رض النسج الداعمة	زه‌بر (کوتانه‌رد)ی شانه پالپشته کان
periodontia	علم امراض النسج الداعمة السنية	زانستی نه‌خوشیه کاننی شانه پالپشته کاننی ددان (زانستی نه‌خوشیه کاننی ده‌وریه‌ری ددان)
=periodontics =periodontology		
periodontist	اختصاصی بالنسج الداعمة السنية	پسپوزی شانه پالپشته کاننی ددانی
periodontitis:	التهاب الانسجة الداعمة السنية	سز (هور)ی شانه پالپشته کاننی ددان
~apical~	التهاب الأنسجة حول السنية: التهاب الأنسجة الداعمة الذرية	-هوری شانه کاننی ده‌وری ددان: هوری شانه پالپشته کاننی بنی ره‌گی ددان

P

فهرههنگی پزیشکی / پزیشکی ددان

chronic periapical~	التهاب الأنسجة الداعمة الذروي المزمن	هدوی شانه پالپشته کانی بنی رهگی ددانی کوزینه
chronic~	التهاب الانسجة الداعمةالمزمن	هدوی شانه پالپشته کانی کوزینه
complex,~ <i>=a clinical condition of chronic peridontitis and periodontosis co-existing in the same mouth.</i>	التهاب الانسجة الداعمة المركب	هدوی شانه پالپشته کانی نالوز
dystrophic~	التهاب الانسجة الداعمة المخرب	هدوی شانه پالپشته کانی (ریمینهر) تیکدر
marginal~	التهاب الانسجة الداعمة الحفافية	هدوی شانه پالپشته کانی لیوارسی
simplex,~	التهاب الانسجة الداعمة البسيط	هدوی شانه پالپشته کانی سادہ
subacute~	التهاب الانسجة الداعمة تحت الحاد	هدوی شانه پالپشته کانی ژیر تیژ
periodontium	الانسجة الداعمة السنية	شانه پالپشته کانی ددان
periodontoclasia	تآكل الانسجة الداعمة السنية	داخورانی شانه پالپشته کانی ددان
periodontology	مبحث الأنسجة الداعمة السنية	زانستی شانه پالپشته کانی ددانی
periodontopathy <i>=a non-inflammatory disease of the periodontium.</i>	إعتلال النج الداعمة السنية	تیکچورونی شانه پالپشته کانی ددانی
periodontosis <i>=a non-inflmmatory degenerative destruction of the periodontal membrane + the associated alveolar bone</i>	استحالة الأنسجة الداعمة السنية	پورکانهروی شانه پالپشته کانی ددانی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

perioral: =around, in the region of mouth ~sphincter muscle	حول الفم: العضلة المعصرة الفموية	دهوری دهم: گۆشهره ماسولکه‌ی دهم
periorbit =periobita	حول الحجاج	دهوری چالی چار (دهوری که لانه‌ی چار)
periobital	حول الحجاجي	دهوری که لانه‌ی چاروی
periosteal: ~elevator	سمحاقی:: رافعة السحاق -مبعدة السحاق	نینسک پۆشیی - سمحاقی هه‌لێه‌ی نینسک پۆش -دورخه‌ری نینسک پۆش
periosteitis= periostitis	التهاب السحاق	هه‌وی نینسک پۆش (نینسک پۆشه سز)
periosteoma= periostoma periosteum:	ورم سمحاقی سمحاق (الفشاء، الليفى المقطى للعظم عدا سطوحه المفصلية):	لوری نینسک پۆشیی نینسک پۆش - سمحاق (په‌رده پۆشی ریشالی داپۆشه‌ری نینسک به‌ده‌ر له‌رووی جومگه‌ی):
alveolar~==~alveolaris =periodontal membrane periostitis =periosteitis	سمحاق سنخ‌ی =الرباط السنخي السني التهاب السحاق:	نینسکه پۆشی نینسکی ددان‌یی =به‌سته‌ره نینسکی ددان‌یی هه‌وی نینسکه‌پۆش (نینسکه‌پۆشه سز):
alveolar~ =pyorrhoea alveolaris	التهاب السحاق السنخي =التقيح السنخي السني	هه‌وی نینسکه‌پۆشی ددان‌یی =به‌کیم بوونی نینسکی ددان‌یی =به‌کیم بوونی نینسکی ددان‌یی و ددان (پایورد)
periostoma =periosteoma peripheral: ~artery	ورم سمحاقی محیطی: شریان محیطی	گمول (لووای نینسکه‌ پۆش چیتوه‌یی - په‌ریی - په‌لیی: خۆننه‌ری (چیتوه‌یی) په‌ریی

P

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~cavity	حفرة محیطیة	چالی (چنوهی) په ری
~giant cell reparative granuloma	ورم حبیبی محیطی ذر خلا یا عرطلة	لوی دهنکولهی چنوهی خانه زه به للاح
~nerve	عصب محیطی	ده ماری چنوهی - په ریسه ده ماری
~vein	ورید محیطی	خونته نیسی (چنوهی) په ری
~walls	جدران محیطیة	دیواره کانی چنوهی
periphery:	حد- حواف خارجیة -حفاف- محیط:	قه راغ- لیتوار- په ری- پهل لیتواری دهر کیسی - چنوه - سنور:
cavity~	حواف الحفرة الخارجیة	لیتواری چالی دهر کیسی (لیتواری دهر کیسی چاله که)
denture~	حفاف الجهاز النسی	لیتواری تاقسی ددان
tooth~	حفاف السن	لیتواری ددان
peripyema	تقیح محیط العضر	به کیم بوونی چنوهی نه ندام
periradicular	حول الجذر	دهوری ره گ
perirhizoclasia	تاکل الملاط الامتصاصی	داخو رانی چیمه نتوی هه لمژاوی
peristaltic:	حویبی- حوی: (نسبة للحركات الحویة التردیة فی الامعاء.)	کر مه جولدهی: (په یو دند به کر مه جولدهی ریخوله وه)
~tongue- palate movements	حرکة الحنک واللسان الحویة	کر مه جولدهی شه ری لگه و زمان
peristomal= peristomatous	حول الفموی	دهوری دم
perithelioma	ورم البشرة المحیطیة	لوی ریوشی چنوهی
peritonsillar:	حول اللوزة:	دهوری نالو:
~abscess	خراجة حول اللوزة	دومهلای دهوری نالو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~space abscess	خراجة المسافة حول اللوزة	دوده‌ئی بزشایی ده‌ری نالو
peritubular:	حول القنيوي	ده‌ری که نالوچکه‌یی
~dentine	(حول الأقتية الصغيرة): عاج حول القنيوي	(ده‌ری که ناله گچکه کان): عاجی ده‌ری که نالوچکه‌یی
perleche =(cheilosis) =Inflammation of the angle of the mouth perlingual	التهاب الصوار -وذخ الصوار (التهاب ملتقى الشفتين) بواسطة اللسان -عن طريق اللسان دائم:	لینوسه- هه‌ری لئو (هه‌ری هیلئو به‌یه ککه‌یشتنی هه‌ردوو لئو)-هه‌ری گزشه‌ی لئو به‌ه‌زی زمانه‌وه -له‌رئیی زمانه‌وه هه‌میشه-هه‌میشه‌یی:
permanent:		
~dentition	إثغار دائم (ظهور الاسنان الدائمة)	ده‌رکردنی ددانی هه‌میشه‌یی
~liner	مبطن دائم	نارپوشینه هه‌میشه‌یی
~restoration	حشوة دائمة	پرکردنه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی
~teeth	اسنان دائمة اسنان دائمية	ددانی هه‌میشه‌یی
permeability	نفوذية- نفاذيه	پیارئیی- ده‌لئییی
permeable	نفوذ- نافذ	پیارئ- رئده‌ر
~membrane	غشاء منفذ	په‌رده‌ی (پیارئ) رئده‌ر
permeation	نفوذ- اختراق- تحلل	پیارزشتن- پیاجوون
pernasal	عن طريق الأنف	له‌رئیی لوتوه‌وه
pernicious: =destructive, generally fatal	خبيث:	بیس:
~anaemia	فقر دم خبيث	که‌م خوئینی بیس

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
peroral =through the mouth	عن طریق الفم	له‌ری ده‌موره
peros	عن طریق الفم (لاتینی)	له‌ری ده‌موره (به‌لاتینی)
peroxide:	اول اوکسید:	یه‌که‌م نوکسید:
hydrogen~	اول اوکسید الهایدروجن (ماء الارکسین)	یه‌که‌م نوکسیدی هایدروجن (ناوی نوکسین)
perpendicular:	متعامد- عمودی:	به‌ستونی -له‌سر نه‌ستون- به‌شاقولی:
~line	خط متعامد	هینلی له‌سر نه‌ستون
perspiration =sweating	تعرق- عرق	ناره‌فکردن‌وره- ناره‌ق
pestle:	مدقة	ده‌سک- بکوت
~and mortar	الجرن والمسحون الجرن والمدقة (ادوات مزج الاملغم)	ده‌سک و هاون (ناصرازه‌کانی تیکه‌لکردنی نمه‌لگه‌مه)
petechia (pl. petechiae) =a small spot or mark beneath the epidermis, caused by an effusion of blood.	کدمة	کو‌تراری -ته‌فزی خوینتیزان -یه‌له‌ی خوینتیزانی ژیر پیست
petrification =perification:	تجبر:	به‌به‌ردبون:
pulp~	تجبر اللب	به‌به‌رد بونی کوزک
petromastoid =petrosomastoid	صخري خشاني	به‌ردی ماستویدی (به‌ردی گوتیسکی پشت گوتیکه)
petro-occipital	صخري قفوي	به‌ردی پشت‌سه‌ری (تیسک)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

petrosa	صخرة العظم الصدغي	بهردی نینکی پشته سر
petrosal:	صخري:	بهردیی:
~artery	شريان صخري	خونیهری بهردیی
~process	نايں صخري	چوکلدی بهردیی
~sinuses	جيوب صخرية	گيرفانه بهردیی
petrosomastoid <i>=petromastoid</i>	صخري خشاني	بهردیی ماستوئیدی (بهردیی گونیسکی پشت گوی)
petrosphenoid	صخري وتدي	بهردیی کولنه کهیی
petrosquamous fissure	شق صخري قشري	قلیشی بهردیی توئزالی
petrotympanic fissure	شق صخري طبلي	قلیشی بهردیی ته پلی
petrous:	صخري:	بهردیی:
~bone	عظم صخري	نینکی بهردیی
PH	رمز درجة الحموضة (الأس الهيدروجيني) إختصار لترکيز شاردة الهيدروجين من الحموضة المطلقة (٠) الى القلوية المطلقة (١٤)	هیمای پلهی ترشی توانی هایدرجینی، به های PH کورتکراودی خهستی (پهیتی) ونله هایدرجینه له نه بهری ترشیهزه (٠) تا نه بهری تفتی (١٤)
phagedenic gingivitis	التهاب اللثة الأکال	ههوی پووکی بخور (داخورار) (پوکه سوی بخور)
phagocyte	خلية بالعة	خانهی (قوتدهر) قه پکه
phagocytosis	بلعمة- التهام	قوتدان- قه پ پیاکردن- هه للوشین
phagodynamometer <i>=an instrument used to measure the force applied during mastication</i>	قائیس المضغ (جهاز قیاس قوه المضغ)	پینوهری جویین (نامیزی پینوانی هینزی جویین)

P

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

phantom:	۱- وهم-خیال-طیف-شیخ- کاذب ۲- هامة- نموذج	۱- ناراست- نه ندیشه دروژن- خدیال- تارمایی ۲- لینچور- نمونه
as: form of head or skull	غرار: نموذج جمجمة الرأس	(رہك: نمونهی كه للهسهر):
~odontalgia	ألم السن الرهمی (الاحساس بآلم السن فی السنخ بعد قلمه)	نازاری ددانی دوزن (ههست به نازاری ددان له تیسكدا پاش هه لكیشانی)
pharmaceutical: =pharmaceutic	صيدلانی (نسبة لعلم الصيدلة):	دهرمانسازیی (په یوهند به زانستی دهرمانسازیهوه):
~chemistry	كیمیاء صیدلانیة	كیمیای دهرمانسازیی
pharmaco-	بادئة تعنی: دواء- عقار	پیشگر به مانای: دهرمان
pharmacodynamics	مبخت تأثیر الدواء، -فعل الادویة	زانستی کاریگری دهرمان -کاری دهرمان
pharmacognosy	علم العقاقیر	زانستی دهرمانه کان (دهرمانزانیی)
Pharmacology	علم الصيدلة	دهرمانزانیی
pharmacomania	ولع دوائی (إدمان الادویة)	حهز به دهرمان هزگری دهرمان (خوره دهرمان)
pharmacopeia =pharmacopoeia	دستور الادویة (مبخت تحضیر الادویة)	دهرماننامه (زانستی ناماده کاری دهرمان)
pharmacophobia =morbid fear of drug	رهاب الدواء (الخوف من الدواء)	ترس له دهرمان (توقین له دهرمان)
pharmacotherapy	معالجة دوائیة	چاره سهری دهرمانی
pharmacy	صيدلة (فن صناعة الادویة) (علم ترکیب الادویة)	دهرمانخانه (دهرمانگری زانستی دهرمان گرتنهوه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pharyngalgia	الم البلعوم	نازاری گه‌روو
pharyngeal:	بلعومی:	گه‌روویی:
~plexus	صفیة بلعومیة	پرچی گه‌روویی
~pouches	جیوب بلعومیة (غلمیة)	گه‌رفانه گه‌روویی‌ه‌کان
~reflex	منعکس بلعومی	فرته‌ی گه‌روویی
~tubercle	حدبة بلعومیة -حدیبة بلعومیة	تیژایی گه‌روویی -که‌سۆ‌که‌ی گه‌روویی
pharyngitis	التهاب البلعوم	ه‌دی گه‌روو (گه‌روه‌سۆ)
pharyngo -	بادنة تعنی: بلعوم	پینشگر به‌مانای: گه‌روو
pharyngoepiglotticus muscle	العضلة البلعومیة المزماریة (نسبة للبلعوم ولسان المزمار)	ماسولکه‌ی گه‌روویی زمانه گچکه‌ی (په‌یوه‌ند به گه‌روو زمانه بچکۆله‌وه)
pharyngo- esophageal	بلعومی مرینی	گه‌روویی سورنچکی
pharyngoglossal	بلعومی لسانی	گه‌روویی زمانی
pharyngoglossus	العضلة البلعومیة اللسانیة	ماسولکه‌ی گه‌روویی زمانی
pharyngolaryngeal	بلعومی حنجری	گه‌روویی قورگی
pharyngomaxillary:	بلعومی فکی (نسبة للبلعوم والفک العلوی):	گه‌روویی شه‌ویلگه‌ی (په‌یوه‌ند به گه‌روو شه‌ویلگه‌ی سه‌روه):
~space	مسافة بلعومیة فکیة	بوژایی گه‌روویی شه‌ویلگه‌ی
pharyngonasal	بلعومی أنفی	گه‌روویی لووتی
pharyngo- oral	بلعومی فمی	گه‌روویی ده‌می

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pharyngopalatine	بلعومي حنكي	گه‌رووی شه‌ویلگه‌یی
pharyngoparalysis	شلل البلعوم	نیفلیجی گه‌روو
pharyngoplasty	تصنیع البلعوم	دروستکردنی گه‌روو (جوانکاری گه‌روو)
pharyngorrhagia	نزف البلعوم	خوینریژی گه‌روو
pharyngotympanic:	بلعومي طبلي	گه‌رووی ته‌پلی:
	(نسبة للبلعوم و غشاء الطبلة في الاذن):	(به‌بودند به‌گه‌روو په‌رده‌ی ته‌پلی گوینوه):
~tube =Eustachian tube	نفیر بلعومي طبلي	جزگه‌ی گه‌رووی ته‌پلی
=a canal connecting the upper pharynx with the middle ear.	=نفیر اوستاک	-جزگه‌ی نوستاکی
pharynx:	بلعوم:	گه‌روو:
nasal~	بلعوم أنفي	گه‌رووی لووتیی
phase	مرحلة-طور- مظهر- شكل (من أشكال)	قوناخ-جزر- چاره- شیوه
-phasia	كاسعة تعني: تعثر النطق	پاشگر به‌مانای: تینکچورنی قسه‌کردن
Phatne	السنخ	نیسکی ددان
= phatnoma	(اسم قديم)	(ناویکی کزنه)
=alveolus		
phatnorrhagia	نزف سنخي	خوینریژی نیسکی ددان
phatnorrhoea	تقیح سنخي	به‌کیم بوونی نیسکی ددانی
=pyorrhoea	تقیح سنخي سني (رعال)	به‌کیم بوونی نیسکی ددانی و دانی (پایوریا)
alveolaris		
philtrum	نشرة- الميزاب الشفوي المتوسط	چالی لیتی- چالی لیتی ناوه‌ندی
=(the groove at the midian line of the upper lip)	(الانخفاض الحاصل في وسط الشفة العلوية)	(چالی ناوه‌راستی لیتی سه‌ده‌وه) (نشینی ناوه‌راستی لیتی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

phimosis:	ضیق:	تسکی:
labial~ = <i>oral~</i>	ضیق شفوی	تسکی لیبوی
oral~ = <i>labial~</i> = <i>imperforation of the mouth</i>	ضیق فموی	تسکی دم
phleb- =phlebo- =vein	بادنه تعنی: ورید	پیشگر به مانای: خونتهین
phlebectomy	خزغ الوریڈ - قطع الوریڈ	بریخی خونتهین
phlebitis	التهاب الوریڈ	هدوی خونتهین
phlebo- =phleb-	بادنه تعنی: ورید	پیشگر به مانای: خونتهین
phlegm (= <i>mucus</i>) especially of nose + throat	قشع - بلغم	لینجک - به لغهم
phlegmatic	قشعی - بلغمی	به لغهمیی
phlegmon: = <i>acute inflammation of subcutaneous connective tissue</i> ~ <i>of the tongue</i> (= <i>acute diffuse glossitis</i>)	فلفمون - خراج منتشر: التهاب اللسان الحاد المنتشر	دومهلای بلاؤهور: هدوی زمانی تیژی بلار (زمانه سؤی تیژی فراوان)
phonetics	علم الأصوات	دهنگ زانیی (زانستی دهنگه کان)
phosphonecrosis "of the jaw" = <i>phossy jaw</i>	غرة فسفوری (تموت الفك فی سیاق الانسمام بالفسفور)	کلوزی (داخوران)ی فسفوزی (کلوزی شه ویلگه به هوی به ژه هراویبونی به فسفور)
phosphorism	انسمام فسفوری	به ژه هراویبونی فسفوزی
phosphorous	فسفوری (نسبة للفسفور)	فسفوزی
phosphorus	فوسفور	فوسفور

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

phossy jaw = <i>jaw necrosis caused by phosphorus poisoning</i>	فك فوسفوري -غزرة فوسفورية (تموت الفك في سياق الإنسمام بالفسفور) بادنة تعني: ضوء	شه ويلگه‌ی فسفوری -کلوریدونی فسفوری (داخووانی شه‌یلگه له به‌زه‌هراویبون به فسفور) پیشگر به‌مانای: رورناکیی - روشنایی
photo- (= <i>light</i>)	تصوير ضوئي (التصوير الفوتوغرافي)	وینه‌گرتنی فوتوگرافی
photography:	تصوير سني	وینه‌گرتنی فوتوگرافی ددان
dental~	تصوير من خارج الفم	وینه‌گرتن له دهرده‌ی ده‌صوه
extra- oral~	صورة مجهرية (صورة فوتوغرافية مأخوذة بواسطة المجهر)	وینه‌ی ورده‌بینی فوتوگرافی -ورده‌بینه وینه‌ی فوتوگرافی (وینه‌ی فوتوگرافی به‌ورده‌بین)
photomicrograph	عصب حاجزي (عصب الحجاب الحاجز)	ده‌ماری ناربه‌نچکیی
phrenic nerve	۱-نامیة جلدية ۲-درنة	۱-چورز (هه‌لچوو) به‌کی پینستی ۲-سه‌لك
phyma	۱-حکمی ۲-فیزیائی ۳-رظیفی ۴-بدنی ۵-طبیعی ۶-مادی:	۱-پزشکی ۲-فیزیایی ۳-فرمانیی ۴-ته‌نیی ۵-سروشتی ۶-ماددی-که‌سه‌بی:
physical: = <i>physician</i> = <i>physics</i> = <i>function</i> = <i>body</i> = <i>nature</i> = <i>material, substance</i>	تماس وظیفی	لینکه‌وتن (به‌رکه‌وتن ای فرمانیی)
~contact	نمو بدني	گه‌ش‌ی ته‌نیی
~growth	خواص طبيعية	ردوشته سروش‌تیه‌کان خه‌سله‌ته سروش‌تیه‌کان
~properties	طبيب	پزشک
physician		

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

physiologic

=physiological:

غریزی

رهمه کیی-فسیولوجی

-فسیولوجی

= کار نه دندامزانی

(نسبة لعلم وظائف

(په یوهند به زانستی فرمانی

الأعضاء):

نه دندامه کان):

~rest position

وضع الراحة الغریزی

باری هموانه وهی رهمه کیی

(الاسترخائي)

(خاوبوونه وهی)

~root=

clinical root

جذر غریزی- جذر سریری

رهگی کلینیکی

(جذر السن الطبيعية)

(رهگی ددانی سروشتی)

physiology

علم الفرائز

زانستی فرمانه رهمه کییه کان

-مبحث الغریزة

-کار نه دندامزانی- زانستی

-علم وظائف الاعضاء

فرمانه نه دندامیه کان

-الفسیولوجیة

-فسیولوجی

physiotherapy

معالجة فیزیائیة

چاره سوری فیزیایی

-معالجة طییمیه

-چاره سوری سروشتی

-معالجة حکیمیة

-چاره سوری نوشداری

physocephaly

انتفاخ الرأس

سه رنارسان

phyto-(=plant)

بادنة تعني: نبات

پیتشگر به مانای: روههک

phytosis

داء نباتی

دهردی روهه کیی

pick

=toothpick

۱- یخلل الاسنان

۱- پاکردنه وهی نیوان ددانه کان

(یخرج ما انحصر من فضلات

(دهرهیتانی پاشه ریژی خوراک (له

الطعام بین الاسنان)

نیوان ددانه کاندای به چیلکهی

۲- خلال الأسنان

پزیشکیی ددان) ۲- نیوان ددانه کان

pickling

تنقیة- جلاء

پاکردنه وه- روهه پاککردنه وه

(تنظيف سطح المعدن بمغس

(روهه پاککردنه وهی کانتزا

حامضی)

به نقومکه ری ترش)

picrogeusia

=pathologic bitterness

of taste

picture:

طعم مر

تامی تال

(مرارة الفم المرضیة)

(دهم تالیی نه خوشی)

۱- صورة- رسم

۱- رینه- نیگار

۲- وصف دقیق:

رینهی هیلکاری

۲- باسکردنی روره:

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

x-ray~	رسم شعاعی - صورة شعاعية	تیشکه وینه - نیگاری تیشکی - وینهی تیشکی
piece	قطعة	پارچه
pier: <i>=an abutment</i>	دعامه - رکیزه - مرتکز:	کوله‌که - سنگ - میخ - نیرگه - پایه - پالپشت:
bridge~	دعامه الجسر	کوله‌که‌ی پرد
occlusal~	مرتکز ابطاتی	پالپشتی ددان جوتیون پالپشتی گه‌ستن
pier- band <i>=any band constructed to fit an abutment tooth</i>	طوق الدعامة (طوق محیط بالسن الدعامة)	باندی کوله‌که (باندی چیره‌ی دهانی کوله‌که) (پشتینه‌ی کوله‌که)
pigment:	صباغ - خضاب:	بویه - رینگ - ملته:
~granules	حببات صباغية	ده‌نرچکه بویه‌یه‌کان ده‌نکوله بویه‌یه‌کان
pigmentary	صافی - خضایی	بویه‌یی - ملته‌یی
pigmentation:	تصیغ - اصطباغ تحضب - تلون:	بویه‌کران - په‌له‌بوون - بوونه ملته (ملتانندن) - رهنگیبون:
melanin~	تصبغ قتامینی	بویه‌کرانی میلانینی
pigmented:	صباغی - تحضب:	به‌بویه بوو - ملته بوو:
~ameloblastoma	ورم مصورات المیناء الصباغی	لووه پینکهنه‌کانی‌مینای به‌بویه بوو (گمزه‌مینازین به بویه بوو)
~cellular nevus	رحمة (شامة) خلوية صباغية	نیشانه (خال)‌ی خانه‌یی به‌بویه بوو
~mole	شامة صباغية (بالعامية): خال	خال‌ی به‌بویه بوو
~neuroblastoma	ورم الخلايا المصورة العصبية الصباغی	لووه خانه پینکهنه‌ده‌ماریه به‌بویه بووه‌کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~tumour	ورم صیباغی	لور (گمزل) ای به بویه بو
pilation = <i>hair- like fracture</i>	کسر شعری -انشعار	شکائی موری -شکائی موو شیوه
pile- cell	خلیه	خانه - پیل
pill (= <i>tablet</i>)	حبه (کقرص دوانی)	خه‌پله - دهنک - (حهب)
pillet	حبیه (حبه صغیره)	خه‌پلزکه - دهنکزه
pilula= pill	حبیه (لاتینی)	خه‌پله - دهنک - حهب (به لاتینی)
pin:	دبوس	دهرزی
	(وتد معدنی دقیق تثبیت المشوة الى السن او الوجه الى التاج):	(سنگی کائزایی ورده بز جینگور کورنی پر کورنده به ددانه یان روری کیف به تاجه که وه):
holder,~	حامل الدبوس	هدلگری دهرزی
plastic~	دبوس ثلاثیکی	دهرزی پلاستیکی
restoration~	دبوس المشوة (الوتد المعدني الذي تثبت بواسطته المشوة الى السن)	دهرزی پر کورنده (سنگی کائزایی بز جینگور کورنی پر کورنده به ددانه که وه)
retained,~	مثبت بالدبوس	جینگور بو به دهرزی
retention,~	تثبیت بالدبوس	جینگور کورن به دهرزی
root~	دبوس الجذر (وتد معدنی دقیق یثبت بالجذر)	دهرزی رهگ (سنگی کائزایی ورده جینگور ده کریت به ره گی ددانه وه)
pinafore	منزر (ما يوضع على الصدر من قمعش راق):	به روانکدی نه خوش (قوماشینک بز پاریزگاری سنگی نه خوشی پین داده پوشریت):

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
~holder	حامل المنزر	هه‌لگری به‌روانکه
Pinborg tumour	ردم شینبورج (الورم ذو المنشأ السني البشري المتكلس)	نوری پینیورگ لوری‌ه‌رچاره‌دهانی و رورپوشی به‌کلس بور
pinhole	بئر (المغفرة التي يشبت ضمنها الدبوس او الوتد) -ثقبة دقيقة	کونی جن‌دهری (نهر چاله‌ی ده‌ری یا کوله‌ک‌ی تیا جینگ‌ده‌ک‌ریت -کونی وورده
piniform	مخروطی- وتدی الشكل	قوچه‌کی - سنگ (کوله‌ک‌ه) شیتوه
pinlay = <i>(1-a gold inlay, retain by pins 2-pinledge)</i> pinledge	حشوة مصبوبة ذات دبایس الحشوة المصبوبة القاطعة اللسانية ذات دبایس (حشوة مصبوبة مشته بالدبایس تمتد من الحد القاطع حتى كامل السطح المنكي او اللساني للاسنان القاطعة في الفكين)	پرکرده‌وی داریتزرای ده‌ری دار پرکرده‌ی داریتزرای بره‌ری زمانی ده‌ری دار (پرکرده‌ی داریتزرای جینگ‌بور به‌ده‌ری له‌قه‌راغی بره‌روه تا روری مه‌لاشوو یان زمانی ده‌انه بره‌ره‌کان له‌هه‌ردوو شه‌ویلگه)
pinna = <i>external ear</i>	صوان الاذن -الاذن الخارجية	(په‌ره‌ک‌ه‌ی گوی -گونی ده‌ره‌کیی
pipe:	غلیون (غلیون التدخين):	پایپ (پایپ کیشان) دارجگه‌ره - سه‌بیل - قه‌نه :
~jaw	فک غلیونی (الم الفك الناجم عن استمرار حمل الغلیون في الفم)	شه‌ویلگه‌ی پایپی شه‌ویلگه‌ی قه‌نه‌یی (نازاری شه‌ویلگه به‌ه‌وی به‌رده‌وامی له‌قه‌نه هه‌لگرتن له ده‌مدا دروست ده‌بیت)
~smoker's palate	قبة حنك مدخن الغلیون	به‌رزایی مه‌لاشوی قه‌نه‌کیش

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Pipet
=pipette

مصح
مژة
-مژك (مژكی پله دار)
(بۆریه كی شوشه به بز ږاكیشانى
شله به مژین)

piriform

كمثرى الشكل
هرمن شتوه-هرمینی:
(على شكل الكمثرى أو
الإجاصه):

~aperture

الفتحة كمثرية الشكل
درچهی هرمن شتوه
(درچهی لوت له كاسه
سردا)

Pirogoff's triangle
Pirogoff: (Russian surgeon + anatomist)
=the triangular space
bounded by the
posterior border of the
mylohyoid, the
intermediate tendon of
the digastric and the
hypoglossal nerve

مثلث پیروغوف
سن گۆشه ی پیروگوف
المثلث المشكل من العضلة
نهو سینگۆشه به به كه پینكها توره
الضربية اللامية والوتر
له ماسولكه ی خرنه یی لامو و
المتوسط للعضلة ذات البطنين
نارنده ماسولكه ژنی
والعصب تحت اللسان
دايگاستريك و ده ماری ژیر زمان

piston

مدك-كباس
بیستن-پهستین

pit
=a sharp, pointed
depression in the
enamel of a tooth

وهدة-نقرة-حفرة
قولك (چاله خال) (نوكه چال)
(انخفاض مؤنف حاد في ميناء
نزمایه كی وردی تیژه له مینای
السن)
دداندا)

basilar~
=a pit in the crown of
maxillary incisor above
the cervix

وهدة مركزية
نوكه چالی چه قبی
(الوهدة الكائنة في السطح
نهو چاله به له ږووی مه لاشووی
اللساني للقواطع العلوية)
برده كانی سه ره دایه)

lip~

وهدة الشفة
چالی لپو

pituitary gland

الغدة النخامية
ژیرمیشكه رژیین

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pityriasis linguae-

غالية اللسان

زمانی پیتزیگی

**=geographic tongue
= migratory glossitis**

-اللسان الجغرافي
= التهاب اللسان المتنقلة

-زمانی جوگرافی
= هه‌وه‌گوازراوه‌ی زمان

pivot:

۱-وتد

۱-سنگ - کۆله‌که - مینخ

(وتد يستقر في قناة الجذر
كواسطة لتثبيت الحشوة او
التاج الصناعي)
۲-مرتکز:

(کۆله‌که یه‌ک له‌که‌نالی ره‌گی
دداندا که‌جیگیر نه‌کۆرت بز
چه‌سپاندنی پرکردنه‌وه‌وو تاجی
دروستکراو)

۲-پالپشت - پایه:

crown,~

تاج ذو وتد

تاجی سنگ دار

occlusal~

مرتکز طباطی

پالپشتی گه‌ستن

pivoting

تثبیت بوند - تثبیت وتدی

جیگیر کردن به‌سنگ

placebo

دوا، نفسی - غفل
(عقار بلا قيمة صيدلانية
يعطي لعلاج المريض نفسياً)

ده‌روانی ده‌روونی - گه‌نده‌چاره
(ده‌روانی بِن به‌های ده‌روانیی
ده‌درت به‌نه‌خۆش بز چاره‌سەری
ده‌روونی نه‌خۆش)

plan:

خطه - منهج:

پلان - به‌رنامه:

treatment ~

خطه المعالجة

پلانی چاره‌سەرکردن

plane:

مستوى - سطح:

پووته‌خت - پووبەر:

auriculo- infraorbital ~

مستوى أذنى تحت الحجاجي

پووته‌ختی گوینی ژیر که‌لانی چار

auriculo- nasal~

مستوى أذنى أنفي

پووته‌ختی گوینی لووتی

auriculo- orbital ~

مستوى أذنى حجاجي

پووته‌ختی گوینی که‌لانی چاوی

base~

مستوى القاعدة

پووته‌ختی بناغه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bite~	مستوى العضة	روته‌ختى گه‌ستن
Bolton~ <i>Bolton: American or thodontist (imaginary plane marking the division between the face+ skull)</i>	مستوى بولتون	روته‌ختى بولتون (روته‌ختى خه‌يالیه ده‌نیشانى نینوان دابه‌شورنى روو که‌لله‌سه‌ردا ده‌کات)
buccolingual~	مستوى لسانى خدى	روته‌ختى زمانى پروه‌تى
condylar~	مستوى لقمى	روته‌ختى گرى نيسكى
cuspal~	مستوى ذرى الهدبات -مستوى قم الهدبات	روته‌ختى نوکى تيزايه‌کانى ددان - روته‌ختى پزیهى که‌سه‌کان
facial~	مستوى وجهى	روته‌ختى برویى
focal~ Frankfort~ <i>=horizontal plane guide~</i>	مستوى بوزى	روته‌ختى تيشکوى
horizontal~	مستوى الإرشاد	روته‌ختى رابه‌ر
labiolingual~	مستوى أفقى	روته‌ختى ناسویى
mandibular~	مستوى لسانى شفرى	روته‌ختى زمانى لیبوى
maxillary~	مستوى فکى سفلى	روته‌ختى شه‌ویلگه‌ى خوارو
mesiodistal~	مستوى فکى علوى	روته‌ختى شه‌ویلگه‌ى سه‌رو
occlusal~	مستوى وحشى إنسى	روته‌ختى ناناوه‌ندو ناره‌ندى
orbital~	مستوى إطباقى	روته‌ختى گه‌ستن
orientation~	مستوى حجاجى	روته‌ختى که‌لانى چارى
palatal~	مستوى توجیهى -مستوى تکييفى مستوى حنكى	روته‌ختى ناراسته‌کردن -روته‌ختى گونانندن روته‌ختى مه‌لاشووى

P

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

reference~	مستوى استدلالی	روته ختی چارگی روته ختی سه چاره یی (رابه یی)
sagital~	مستوى سهمی	روته ختی تیری
vertical~	مستوى شاقولی -مستوى عمودی	روته ختی شاقولی روته ختی ستونی
planning:	تخطيط:	پلان دنان-نه خشه دنان:
treatment~	تخطيط المعالجة	پلانی چاره سه رکردن
planoconcave	مقعر مسطح	نارچال پان -نارچال روته خت
planoconvex	محدب مسطح	قوتز روته خت
plaque:	صفیحة- لویحة صفیحة- لوحة:	پله گی- توئیاله په له - ته به قه په له- له وحه په له
bacterial~	لویحة جرثومية	پله گی به کتریایی
culture~	صفیحة الاستنبات (جراثیم)	پله گی چاندن (میکرؤب)
dental~	لویحة سنیه	پله گی ددان (توئیاله په له ی ددان)
indicator,~	دلیل اللویحة (ماده تزدي الى كشف اللوحات فوق سطوح الأسنان)	رابه ری پله گی نیشاندهری پله گی (ماده یه که بز نیشاندانی پله گی به کاردیت له سه روری ددانه کان)
microbial~	لویحة جرثومية	پله گی میکریبی
mucin~	لویحة مخاطیة	پله گی لینیجی
plasm= plasma:	ثلازما- مصورة دموية -جيلة:	پلازما (زهرداری خوین) (شلاوی خوین):
~cell	خلية مصورة	خانه ی پلازما
~cell myeloma	ورم نقیوی ذوخلیا مصورة	لوری مزخیی خانه پلازما

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~membrane	غشاء، خلوي	په‌رده‌ی خانده‌ی
plasmacytoma	الورم ذو الخلايا المصورة	لوروی خانده‌کانی پلازما
plaster:	جیس- جص:	گه‌ج:
bowl,~	كجة الجیس (وعاء مزج الجیس المطاطي)	جام (کاسه) ی گه‌ج (جامی لاستیکی بز تیکه‌لکردنی گه‌ج)
cast,~	مثال الجیس- نموذج جیسی	نمونه‌ی گه‌چی- قالبی گه‌چی
cutting forceps,~	قاطعة الجیس (اداة)	نامرازی گه‌ج برین نامرازی گه‌ج له‌تکردن
hard~	جیس قاس- جیس صلب	گه‌چی رفق -گه‌چی پته‌و (سه‌خت)
impression~	جیس الطبعة	گه‌چی قالب‌گرتن
knife,~	سکین الجیس	چه‌توی گه‌ج
model,~	مثال الجیس	مزدیلی گه‌ج-نمونه‌ی گه‌ج
of paris,~ =calcined gypsum	جیس تاریز (الجیس الحجري)	گه‌چی پاریس (گه‌چی به‌ردیی)
saw,~	مشار الجیس	مشاری گه‌ج
soluble~	جیس ذواب	گه‌چی دده‌توینه‌وه
spalula,~	ملوقة الجیس	(سپاچیلولا) ی گه‌ج (گه‌رچکینکی دهم پان بز تیکه‌لدانی گه‌ج)
spoon,~	ملعقة الجیس	کدوچکی گه‌ج
plastered	محصص (مصنوع او محاط بالجیس)	به‌گه‌ج بور (دروست‌کراو یان دده‌وه‌دراو به‌گه‌ج)

P

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

plastic:	۱-نهرم	۱-لین
	۲-هه ویری	۲-لدن-عجینی
	۳-پلاستیکی	۳-ثلاستیکی
	۴-شیره کاری- جوانکاری	۴-تشکلی- تمیلي
	۵-شیار بز گونجاندن:	۵-قابل للتکیف:
~attachment	پتکه ره لکانی نهرم (نه کریلی)	رصلة لدنة (اکریلیه)
~filling instrument	نامرزی پرکردنره به ماده	اداة حشو المواد اللدنة
	نهرمه کان	
~material	ماده (که ره سه ای نهرم	مادة لدنة
~, modelling =(composition)	بینکها ته ای قالب گرتن	مركب الطبع
~pin	ددرزی پلاستیکی	دبوس ثلاثیکی
	(کوله که به کی پلاستیکی وررد)	(رتد ثلاثیکی دقیق)
~point	ددرزیله پلاستیکی	قمع ثلاثیکی
~saddle	زینی نهرم (نه کریلی)	سرج لدن (اکریلی)
~spatula	سپاچولای پلاستیکی	ملوقة ثلاثیکیه
~surgery	نه شته رگه ری جوانکاری	جراحة تجمیلة
	-نه شته رگه ری درست کردن	-جراحة تصنیعیه
~teeth	ددانی پلاستیکی	اسنان ثلاثیکیه
~wedge	پوازی نهرم	رتد لدن (السنین)
plasticity	نهرمی- ناجیری	لدانة- لیان
	-پلاستیکی	
plastics	ماده نهرمه کان	مواد لدنة (قابل للتکیف)
	ماده ناجیه کان	
	(شیار بز گونجاندن)	

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

plate:	۱-صفحة- لوحه- صفحه: ۲-یطلي:	۱-ته‌به‌ق- له‌وح- پله‌یت- په‌ره - تویژال- چین ۲-روربرشی ده‌کات چینپوشی ده‌کات:
base~	صفحة قاعدية	به‌یس پله‌یت -بنچینه ته‌به‌ق
bite~	صفحة العض	ته‌به‌قی گه‌ستن
bone~	-صفحة العضة صفحة عظمية -صفحة العظم	-پله‌یتی گه‌ستن ته‌به‌قه نینسک -پله‌یتی نینسکی
cortical~	صفحة قشرية (الطبقة العظمية الخارجية لعظم النتر، السنخي)	ته‌به‌قی توژی (چینی روبره‌ری دهره‌کیی چوکلده نینسکی ددان)
culture,~	مزرعة الصفحة (مزروعة جرثومية ضمن صفحة زجاجية)	پله‌یتی چاندن (چاندنی میکروب له‌سه‌ر ته‌به‌قینکی شوشه)
dental~	صفحة سنية	پله‌یتی ددانی
die~	صفحة النماذج (صفحة معدنية تحوي أمثلة حدبات التيجان)	پله‌یتی نمونه‌کان (پله‌تینکی کانزاییه نمونه‌کانی که‌سپی تاجه‌کانی تیندایه)
hot~	لوحة التسخين	ته‌به‌قی گهرمکردن
lingual~	صفحة لسانية	پله‌یتی زمانیی
metal~	صفحة معدنية	پله‌یتی کانزایی
oral~	صفحة فموية	پله‌یتی دمی
orbital~	صفحة حجاجية	پله‌یتی کینلانی چار
prefabricated bone~	صفحة عظمية مسبقة الصنع	ته‌به‌قینکی نینسکی پیشین دروستکراو
retention~	صفحة التثبيت	پله‌یتی جینگوبوون

P

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

shears,~	مقراض الصفيحة	پلهيت قرتين (مقهستينك بز پريني پلهيت)
simple~	صفيحة بسيطة	تده بقى ساده
spring~	صفيحة نابضة صفيحة سنة تستقر بواسطة مادتها اللدنة الضاغطة على السن الداعمة	تده بقى سپرنجى (پلهيتى ددانىي جينگر دهبنت لهسر ددانه كوله كه كه به هوى مادده ناجيريه كه يهوه)
stomodeal~	صفيحة فموية أولية (الغشاء البلمومي الفموي)	تده بقى ده موى سه ردتايى (پهردى گهرووى ده موى)
suction~	صفيحة ماصة (صفيحة سنية تستقر في الفم بواسطة الامتصاص او الضغط الجوى)	پلهيتى مژوك (پلهيتى ددانىي له ده مدها جينگر دهبنت به هوى هه لمزين ر پهستانه وه)
trial~	صفيحة التجربة	تده بقى پهراوه
platelet:	صفيحة:	خه پله - په رده كه :
blood~	صفيحة دموية	خه پلهى خونين
Plating	١- طلى - طلاء معدني ٢- تصفيح (تقوية بصفيحة)	١- رورپوشين - رورپوشيني كانزانيى ٢- به تده به فكردن (به هيز كردن به تده بق)
platy- =flat, broad	بادنة تعني: عريض - مسطح	پيشگر به ماناي : به رين - پان - رينك
platybasia	تسطح القاعدة	بناغه (بنجينه) پان - بن پان (بن رينك)
platycephalic =platycephalous	مسطح الرأس - عريض الرأس	سه ريان - سه ربه رين
platycephaly	تسطح الرأس	سه ريانىي
platyglossal	عريض اللسان	زمان پان

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

platyopia	تسطح الوجه	دهموچاو (رود) پانیی
platyopic	مسطح الوجه	روویان
platysma	العضلة المبطنة (عضلة عنق الجلدية)	ماسولکهی پالکھوتور ماسولکه راکشار (ماسولکهی ملی پینتی)
platystaphyline	عريض المنك	شہریلگہ پان
platystencephalia	تسطح الرأس	سہریانبورن
Plaut's angina <i>Plaut: German physician</i> <i>=(acute ulcerative tonsillitis)</i>	خناق ثلاث (التهاب اللوزات التقرحي الحاد)	وہناقی پلاوت (ھدی نالوہکانی برینی تیژ)
Plaut Vincent gingivitis <i>Plaut: German physician</i> <i>Vincent: French physician + bacteriologist</i> <i>=(acute ulcerative gingivitis)</i>	التهاب اللثة ثلاث ورنسان (التهاب اللثة التقرحي الحاد)	ھدی پووکی پلاوت وینس (پووکھسزی برینی تیژ)
pledget:	ضمادة- رفادة (قطعة صغيرة مضغوطة من القطن او الشاش): رفاده قطنية	شہلتہ - سارغی - برینینچہر (پارچہ بھکی بچوک لہ شاش یان لوکھی کھسکرا): شہلتہ لوکھ
cotton~		
pleomorphic:	متعدد الأشكال:	فرہ (چہندیں) شینوہ:
~adenoma	ورم غدی متعدد الأشكال	لورہ گلاندی فرہ شینوہ
~fibroadenoma	ورم غدی ليفی متعدد الأشكال	لورہ (گمزل) ی گلاندی ریشالیی فرہ شینوہ
pleomorphism	تعدد الأشكال	فرہ شینوہی

P

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

pleorodont =tooth attached to the side of bony socket or to the side of jaw	سن جانبی (سن ملتصقة بجانب السنخ أو الفك)	ددانی لاره کی (ددانیک نوساره به ته نیش نیسکی ددانوه یان شه ویلگه وه)
plexiglass	نوع من البلاستیک	شوشه پلاستیکی - پرچه شوشه (جزرنیکه له پلاستیک)
Plexus: =a network of nerves or blood vessels	ضفیره- شبکه (مجموعه من الأعصاب والاوعية الدموية)	پرچ- تور (کومه لیک له ده مارو مولوله خوین)
carotid~	ضفیره سباتیه	پرچی سه رو مل (سربوونه پرچ)
cervical~	ضفیره رقیبه	پرچی ملیی
dental~	ضفیره سنیه	پرچی ددانیی
lingual~	ضفیره لسانیه	پرچی زمانیی
maxillary~	ضفیره فکیه (علویه)	پرچی شه ویلگه بی (سه روو)
nasopalatine~	ضفیره حنکیه انفیه	پرچی مه لاشوویی لووتیی
pterygoid~	ضفیره جناحیه	پرچی بالیی
Raschow's~	ضفیره راشو (ضفیره دقیقه من الاعصاب تحت الارودنتوئلاست اثناء تكون العاج)	پرچی راشو (پرچینکی ورده له ده مار له ژیر خانه دروستکراه کانی دداندا له کاتی عاج بینکها تندا)
solar~	ضفیره شمسیه	پرچی خوریی
venous~	ضفیره وریدییه	پرچی خوینتهینی
plica= fold= pleat	ثنیه- طیه- تمعیده	چرچی یهک- قه ده بوونیک
plici- dentine	عاج مجعد -عاج متفرض (نوع من العاج المجعد في بعض النواحف والاسماك)	عاجی چرچ بور -عاجی په لدار (جزرنیک له عاجی چرچه به دی ده کرنیت له هه ندن خشوکو ماسی دا)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pliers:	۱- مطواة	۱- پلايس
	۲- ملقط:	۲- مقاش:
anterior band removing~	مطواة نزع الطوق الأمامي	پلايسی داکه‌ندنی (لینکرده‌وی) باندی پیشه‌وه
arch + spring bending~	مطواة شني النابض والقوس	پلايسی چه‌مینده‌وی سپرنگو که‌وانه
band pinching~	مطواة ثقب الطوق	پلايسی باند کونکردن
band removing~	مطواة نزع الطوق	پلايسی باند دامالین (پلايسی باند لینکرده‌وه)
bending~	مطواة الشني	پلايسی چه‌ماندنه‌وه
	- مطواة اللي	- پلايسی نوشتاندنه‌وه
clasp bending~	مطواة شني الضمة	پلايسی چه‌ماندنه‌وی قولاب
collar~	مطواة عنقية	باندی ملیبی
contouring~	مطواة تكييف الحواف	پلايسی گونجاندنی قه‌راغه‌کان
cotton + dressing~	ملقط الضماد والقطن	مقاش (جفته‌ی شله‌وه لوكه
cotton pellers + rolls~	ملقط لفافات وكرات القطن	مقاشی رزنه‌وه تویی لوكه
crown + band removing~	مطواة نزع الطوق والتاج	پلايسی دامالینی به‌ندرو تاج
crown forming~	مطواة تكييف التاج	پلايسی گونجاندنی تاج
crown~	مطواة التاج	پلايسی تاج
crown removing~	مطواة نزع التاج	پلايسی لینکرده‌وی تاج
crown stretching~	مطواة توسيع التاج	پلايسی فراراندکه‌ری تاج
flat nose~	مطواة مسطحة الراس (الانف)	پلايسی سه‌ریان (لوت پان)

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ligature locking~	ملقط تثبیت الرباط الجراحی	مقاشی جینگیر کردنی سارغی (برینیتچدر) نه‌شته‌رگه‌ریی
ligature~	ملقط الرباط الجراحی	مقاشی سارغی نه‌شته‌رگه‌ریی
loop bending~	مطواة ثنی العروة	مقاشی چه‌ماندنه‌وی قولف
pin holding~	مطواة حامل الدبوس (الرتد)	پلایسی هه‌لگری دهرزی (سنگ)
posterior band removing~	مطواة نزع الطوق الخلفی	پلایسی لینکردنه‌وی به‌ندی پشته‌وه
universal~	مطواة عامة (الكل شین)	پلایس (گازی) گشتیسی (بو) هه‌موو شتینک
wire + clasp bending~	مطواة ثنی الضمة والسلك	گاز (پلایس) ای چه‌ماندنه‌وی قولاپو وایدر
wire bending~	مطواة ثنی السلك	گازی چه‌ماندنه‌وی وایدر
wire cutting~	مطواة قطع السلك	گازی برینی وایدر (پلایسی ته‌ل قرتاندن)
plombage =plumbage	حشو بالرصاص -ترصیص	پرکردنه‌وه به‌قورقوشم -دارشتن به‌قورقوشم
plugger:	اداة الحشوة	نامرازی پرکردنه‌وه
amalgam~	(تسمیة قديمة): أداة حشو الأملغم	(بو) کوتانه‌وه یان چرکردنه‌وه): نامرازی پرکردنه‌وی نه‌مه‌لگه‌م
fingure~	أداة حشو يدوية	نامرازی پرکردنه‌وی ده‌ستی
root canal~	أداة حشو الاقنية	نامرازی پرکردنه‌وی که‌نالته‌کان (که‌نالی ره‌گی ددان)
plumbage= plombage		
plumbism =lead poisoning	إنسغام رصاصی -تسمم بالرصاص	ژه‌راوی بوون به‌قورقوشم

Plummer- Vinson syndrome
(both American physicians)
=*(dysphagia, splenomegaly hypochromic anaemia glossitis + atrophy of mucosa of: mouth, pharynx + upper oesophagus and Koilonykia)*

کونیشانی پلومر- فیسان
- (گرانسی قوتدان، نواساوی
سپل، کم خونیی، رننگ کمی،
هوری زمان، پورکانه‌وی پوره
لینجیکی ناو دم، گهورو بهشی
سده‌وی سورتچک، نیوکی
که‌چک شیوه)

Plumper

به‌رزکهره (زنده ماده‌یه که
نه‌خرتته سر دیواری تاقه‌دان بو
به‌رزکردنه‌وی لیور رومعت بو
جینگه‌ی ناسایی خوی)
-به‌رزکی بالیی - دریتوبوهی بالیی
-بروز جناحی - استطاله
جناحیة

pneumatic:

هه‌وایی:

~condenser

-په‌یورند به‌هه‌وای په‌ستیراوده
پرکهره‌ی هه‌وایی
(نامرازکی پرکردنه‌ویه به‌هه‌وای
په‌ستراو کارده‌کات به‌زوری بو
پرکردنه‌وی نالتونی چه‌پینه‌ر)
هه‌وا گورکن:

pneumatization:

=(ventilation)

sinus~

هه‌وا گورکیتی گورفانی
شه‌ویلگه‌یی

pneumococcus

مکورات رئویة
گویییه‌کانی سی

pocket:

جیب:
گورفان:

complex~

جیب معقد
(جیب حلزونی شکل ییدا
من نقطه‌ثم یدور حول السن)
گورفانی نالوز
(گورفانیکی لولپینچی شیوه‌یه له
خالته‌کهره دست پیته‌کات و دوری
دانه‌کمی داوه)

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
compound~	جیب مرکب (یشمل جدارین او اکثر)	گیرفانی ناساده (دوو دیوار یا زیاتر نه‌گرتیه‌وه)
deepning of~	تعمیق الجیب	قولکردنی گیرفان
depth of~	عمق الجیب	قولی گیرفان
gingival~	جیب لثوی	گیرفانی پوکی
infra- bony~	جیب تحت العظمی	گیرفانی زیر نیسکی
interradicular~	جیب بین الجذور	گیرفانی نینوان ره‌گه‌کان
intra- oral~	جیب ضمن الفم	گیرفانی ناو د-م
marking tweezers,~	ملقط تعلیم الجیوب	مقاشی نیشانه‌کردنی گیرفان (مقاشی فینرکاری گیرفانه‌کان)
measuring probe,~	مسر قیاس الجیب (مسر تحدید عمق الجیب)	پشکنه‌ری پیتوانی گیرفان (پشکنه‌ری ده‌نیشانکردنی قولایی گیرفان)
periodontal~	جیب حول السنی	گیرفانی ده‌وری ددان
probe,~	مسر الجیب	پشکنه‌ری گیرفان (پرز بی گیرفان)
probing,~	سر الجیوب (تحری الجیوب بواسطة المسر)	پشکنین (به‌پرزپ) (پشکنینی گیرفان به (پرزپ) به (پشکنه‌ر)
supra- bony~	جیب فوق العظمی	گیرفانی سه‌رو نیسکی
pogonion	شاحه ذقنیة (النقطة الاكثر تقدما في الارتقاء الذقني)	بلدندایی چه‌ناگه (خالی زؤرتترین ده‌ریه‌ریوی پیشی چه‌ناگه)
poikilo- =shape change	بادنة تعني: تشوه- تبدل الشكل	پیشگر به‌مانای: شیاوایی- گزوردانی شیه
poikilodontosis =mottled tooth enamel	تشو المیناء- تلطخ المیناء	شیاوایی مینا

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

point:

1-small spot

2-the shrap end of an object

۱-خاځ- ڼا- کوټایې- پنت

۲-سری (کړینه) روښنه ریان

کونکر

۳-پنتی ده زوله یې

۴-سنگ

abrasive~

سری روښنه ر (کړینه)

acrylic~

پنتی نه کرلی

alveolar~

پږیه (به رزای) ی چوکلای نیسکی

ددان

angle~

گوشه ی خالی (خاله گوشه)

bud~

سری چړی

centarl- bearing~

سنگی په ستانی چه قی

contact~

خالی پینکه وتن

craniometric~

-خالی پینکه نو سان

نقطه جمعیه

خالی کاسه سری

cylinder~

سری لوله کی

flame,~

سری گری

gutt- percha~

پنتی گوتایر کا

hinge- axis~

لای ته وری خلز که بی

(شه ویلگه یی)

inverted cone~

سری رده تی شیوه (سری

قوچه کی ه لگتیراوه)

irritation~

خالی پروشان دن

jugal~

خالی کولمی

mandibular~

خالی شه ویلگه ی خوارو

P

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

melting~	نقطه الذوبان	خالی توانهوه
mental~ =gnathion	نقطه ذهنیه =نقطه فکیه (من الفك الأسفل)	خالی چه ناگه (چه نه) بی =خاله شه ویلگه بی (له شه ویلگه ی خوارودا)
nasal~ =nasion	نقطه أنفیه	خالی لووتیی
pearshape~	رأس كمثري الشكل	سهر (نوك) ههرمن شیه
pressure~	نقطه الضغط	خالی پهستان
proximal contact~	نقطه التماس الملاصقة (نقطه تماس سطوح الأسنان الملاصقة)	خالی لیختن پینکوره لکار (خالی بهرکهوتنی رووبه ری ددانه پینکوره لکاره کان)
round~	رأس مستدير	سهرخر (سهر بازنه بی)
silver~	قمع الفضة	پنتی زیوویی
tapering~	رأس مخروطي	سهر قوچه کی
wheel~	رأس دولابي	سهری ویلیی
pointed	مؤنف- ذونهایه دقیقه	لورت تیژ
pointer:	موشر- مشیر:	ناماژده کهر:
condylar- on face bow~	موشر لقمی	ناماژده کهری گری نیسک
poison	سم	زههر- زههر
poisoning	إنسمام- تسمم	به زههر اویبون
poisonous	سام	مادده ی زههری (زههرین)
polarization	إستقطاب	به جه مسهر بوون
polarized cell	خلیه مستقطبه	خانه ی به جه مسهر بوو (خانه ی جه مسهر گرتوو)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

polish:	۱- یسقل	۱- نه‌یریسکیتنی
	۲- ماده الصقل:	۲- ماده‌ی بریسکاندن:
dental~	ماده الصقل السنية	ماده‌ی بریسکاندن ددانیی
polishing:	تلمیع- صقل (صقل آلی):	بریسکاندن- مشتومالکردن:
~abrasive disc	فرص صقل ساحل	خه‌پله (دیسک) ی بریسکاندن کرتنهر
~machine, laboratory	آلة الصقل المختبرية	مه‌کینه‌ی بریسکاندن تاتیگه‌یی
~paste	عجينة الصقل	هه‌ویری بریسکاندن
	-معمون الصقل	-هه‌ویری مشتومالکردن
poly- =many =too many, affecting many (in medicine)	بادنة تعني: متعدد- کثیر	پیتشگر به‌مانای: چه‌ندین- زور-فره-به‌شومار -چه‌نده‌انه
polyantibiotic	مضادات حيوية متعددة	دژه ژبانیه‌کانی به‌شومار (چه‌ندین دژه ژبانیه‌کان)
polyarteritis nodosa	التهاب الشريان العقيدي المتعدد	چه‌ندین خوئنبه‌ره‌سزی گرنیی
polyclinic	عيادة متعددة	چه‌ندین کلینیک-کومه‌له کلینیک
polycystic	متعدد الأكياس	چه‌ندین کیس
polycystoma	ورم ذو الأكياس المتعددة	نوری چه‌ندین کیس
polydentia polydontia= polydentia	تعدد الأسنان	چه‌ندین ددان (زوری ددانه‌کان) (فره ددانیی)
polygnathus	كثير الفكوك	چه‌ندین شه‌ریلگه (فره شه‌ریلگه‌یی)
polylophodont	متعدد الأسنان العرفية (ذوتیجان أسنان على شكل عرف الديك وما شابه)	چه‌ندین ددانی پزینه‌یی (تاجه‌کانی ددان له‌سه‌ر شینوه‌ی پزینه‌ی که‌له‌شیر یان له‌وه‌چور)

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

polymer:	بولر- متماثر (کثیر الذرات) بولیمر (مركب مضاعف الاصلي):	پولیمیر (ناویته‌ی فرده‌ش) ناویته‌ی بنه‌ما چند جاره:
cured~	متماثر مصنع راتنج مصنع	پولیمیری دروستیور -راتنج (جروی) ای دروستیور
uncured~	متماثر غیر مصنع	پولیمیری نادروستیور
polymeric	متماثر (صفة)	په‌لمه‌رتینی (سيفت)
polymerism	تماثر	په‌لمه‌رین
polymerization:	بلمره- متماثره- تماثر (ترکیب ذر ذرات متماثره): تبلمر (تشکیل مرکب):	په‌لمه‌رین- په‌لمه‌راندن (پینکهاته بونی تاکه گه‌رده‌گان بز فره گه‌رده‌گان):
resin~	تماثره‌ الراتنج (تشکیل مرکب)	په‌لمه‌رتینی (راتنج) جروی (ناویته بونی پینکهاته)
polymerize	بلمر- تبلمر	په‌لمه‌راندی- په‌لمه‌را
polydont	کثر الأسنان	ددان زوریی
polyodontia <i>= polydentia</i>	تعدد الأسنان (زیاده عدد الأسنان عن الحد الطبيعي)	چهن‌دین ددان (پتر ژماره‌ی ددانه‌گان له‌ریژدی ناسایی)
polyp= polypus	مرجل- سلیله (ناعیه او ورم مذنب ینشأ من النسیج المخاطي)	زیاده گوشت (پبی یا کلک‌دار) (چوروز بیان لووله‌یه‌کی کلک‌دار له شانه لینجکه‌گانه‌ره سه‌ره‌لنده‌دات)
polyperiostitis	التهاب السمحاق المتعدد	هروی چهن‌دین نینسکه‌پزش (چهن‌دین نینسکه‌پزشه سز)
polyphyodont	متعدد الإثغار متعدد الاسنان (ذو عدة بزوغات سنیه متلاحقة)	چهن‌دین ددان دهر کردن -فره‌دانی (ددان دهر کردنی ززر یک به‌دوای یه‌کدا)

فهره‌نگی پزشکی پزشکی

polypiform	مرجلی الشكل	پنداری شیوه (شیو کلکداری)
polypoid	شبه المرجل	پنداره شیوه
polyposis	داء المرجلات -المرجلات المنتشرة	دهردی پنداره کان -پنداره بلاوه‌بووه کان
polypous	مرجلی	پنداری
polypragmasy	تعدد الأدوية -كثرة العقاقير	دهرمان زژی -فره دهرمانی
polyprotodont <i>polypas= polyp</i>	متعدد القواطع (ذو اسنان قاطعية عديدة)	فره بره‌ره کان (چه‌ندین ددانی بره‌ردار)
polysialia <i>=ptyalism</i> <i>=(salivation)</i>	كثرة اللعاب- إلعاب	زژی لیکی = لیكدردان
polysaccharide	متعدد السكاكر	فره شه‌کر
polystomatous	۱-متعدد الأفواه ۲-متعدد الفوهات	۱-فره ده‌می (چه‌ندین دم) ۲-چه‌ندین ده‌رچه (فره کونیی)
polyuria	بول- فرط البول	می‌زکه‌ر- زژی می‌زکردن
pomade <i>=pomatum</i> <i>=(ointment)</i>	مرهم	هه‌توان-مه‌رهم
pontic: <i>=a suspended member on a bridge or artificial denture, replacing a natural crown</i> <i>acrylic~</i>	دمیة- سن جریة (السن الاصطناعية المعروضه للسن المفقودة في الجسور الثابتة):	پونتیك- ددانی پردی (نهر ددانه دروستکراره‌یه که جینگه‌ی ددانه کیشراوه‌که نه‌گرتته‌وه له پردی جینگه‌دا):
all- gold~	دمیة ذهبیة بالكامل	پونتیکی زژی به‌ته‌واوی (پونتیکی گشت زژی)
gold~	دمیة ذهبیة	پونتیکی زژی

P

فهره‌نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

jacket type~	دمیة من نوع تاج جاکیت	پونتیکی جزوی تاجی کیف
porcelain~	دمیة خزفیه	پونتیکی پزوسیلین (پونتیکی چینی)
sanitary~	دمیة صحیة (دمیة بعیده عن اللثة)	پونتیکی دروست -پونتیکی خارزین (دور له پورکه‌ره)
true~	دمیة حقیقیة	پونتیکی راسته‌قینه
poppy	خشخاش (مادة مخدرة)	خه‌شخاش (مادده‌یه‌کی سرکه‌ره) کۆکه‌نار (پروه‌کی تلیاک)
porcelain: =a ceramic fusion of kaolin, feldspar and quartz, with other minerals, used in making of artificial, inlays,- etc.	خزف (پزوسیلین):	چینی - پزوسیلین:
~crown	تاج خزفی	تاجی چینی
~cusp crown	تاج خزفی الهدبات -(تاج ذو سطح طاحن خزفی)	تاجی که‌سپ (تیژایی) چینی -تاجی روره‌هاردی چینی
~pontic	دمیة خزفیه	پونتیکی چینی
~teeth	آسان خزفیه	دده‌نه چینی‌ه‌کان
~veneer crown =a metal crown covered by a thin veneer of porcelain.	تاج ذو قشره‌ خزفیه	تاجی روکه‌ش چینی
pores: =a minute opening gustatory~	مسام مسام ذرقیة	کونیله - کونوچکه - سو کونیله‌ی تامکردن
taste~	مسام الفوق - مسام التذوق	کونیله‌ی تامکردن
porosity	تخلخل - مسامیة	کونیله‌ی - کونوچکه‌یی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

porous:	ذرمسام- نفوذ- منفذ للسوائل:	کونیه‌دار- کونوچکه‌دار
~layers	طبقات مسامية	چینه کونیه‌بیه‌کان -چینه کونوچکه‌داره‌کان
porte- polisher	مقبض الصقل (قبضة أو أداة حاملة لرزوس الصقل)	دهسکی مشتومالکهر (دهسکیک یان نامرازیکی هه‌لگری سه‌ری مشتومالکهر)
portion:	جزء:	به‌ش- پارچه:::
alveolar~	جزء، سنخي	به‌شیکي نیشکی ددان
basal~	جزء، قاعدي	به‌شیکي بنچینه‌بی
muscular~	جزء، عضلي	به‌شینک (پارچه‌یه‌ک‌ای ماسولکهی
posed =in position, placed =tooth position (in dentistry)	متوضع	دانیشتو-دانراو -شوینی ددان
position:	وضع- مکان:	بار- شیواز- شوین- جینگه:
centric~	وضع مركزي	باری چه‌قی
eccentric~	وضع محرف	بار (شینواز)ی ناچه‌قی (باری نا هارچه‌ق)
hinge~	وضع الحركة البكرية	باری جو‌له خو‌له‌که‌بی
occlusal~	وضع إطباقی	شینواز (بار)ی جوتیبوننی (باری گه‌ستن)
protrusive~	وضع اندفاعي- وضع تقدمي	باری به‌ره‌پیش‌ده‌رجوون
rest~	وضع الراحة	باری هه‌وانه‌وه
positioning	تنضيد (وضع في المكان الصحيح)	ری‌ک‌خستن (دانان له شوینی له‌باری خو‌یدا)

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

post: =a dowel =(a peg or pin of metal used to attach an artificial crown to a root of natural tooth)	رتد (رتد مثبت للتاج الصناعي ضمن قناة الجذر السني)	کۆله‌که - سنگ (سنگی جیگی نه تاجی دروستکاردا له‌ناو که‌نالی ره‌گی دواندا)
all- cast core and ~	رتد وقلب مصبوبان بالكامل	سنگ و کوزکی سه‌رجه‌م داریژراو
anchor~	رتد مثبت	سنگی چه‌پینه‌ر
cast~	رتد الصب	کۆله‌که‌ی داریژراو -سنگی داریشته
crown,~	تاج ذو رتد	تاجی سنگ دار
high fusing endo~	رتد القناة ذو الانصهار العالي (بدرجة حرارة عالية)	کۆله‌که‌ی که‌نالی ره‌گیی توانه‌و به‌رز (به‌پله‌ی گه‌رمی ززر)
prefabricated~	رتد مسبق الصنع -رتد جاهز	کۆله‌که‌ی پیش کات دروستکار -کۆله‌که‌ی تاماده
puller,~	نازع الوتد	لینکه‌ره‌وه‌ی کۆله‌که
regular end~	رتد القناة الاعتيادي	کۆله‌که‌ی که‌نالی ناسایی
removers,~	نازعات الوتد	لابه‌ره‌کانی کۆله‌که
root canal~	رتد القناة (قناة الجذر)	کۆله‌که‌ی که‌نال (که‌نالی ره‌گ)
screw~	رتد لولیی	کۆله‌که‌ی لولپینچی (کۆله‌که‌ی برغو)
threaded~	رتد محلزن	کۆله‌که‌ی لولپینچیو
post- =after, behind	بادئة تعني: ما بعد- خلف	پیش‌گه‌ر به‌مانای: له‌ پشت- پشت
postbuccal	خلف دهليز الفم	پشت دالانی ددم
post- cibum =after meal	بعد الطعام (اللاتينية)	پاش خواردن (به‌لاتینی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Postcondylar:	خلف اللقمة: (خلف لقمة الفك السفلي)	پشت گری نيسك (پشت گری نيسكى شه‌يلگه‌ي خوارو)
~notch	ثلمة خلف اللقمة ثلم خلف اللقمة	چالتي (نشيوي) پشت گری نيسك
post- crown	تاج ذو وتد	تاجي كونه كه دار
post- dam = <i>post damming</i>	حاجز خلفي -سد خلفي:	به‌ر به‌ستي پشته‌وه -پشته به‌ر به‌ست:
~zone	منطقة السد الخلفي	نارچه‌ي به‌ر به‌ستي پشته‌وه
posterior:	خلفي:	پشتي-پشته‌وه / دواوه- پاشه‌كيي:
~border	حافة خلفية	لينواري پشته‌وه
~branches	شعب خلفية	لقه‌كاني پشته‌وه
~bridge	جسر خلفي	پردي پشته‌وه
~crown	تاج خلفي	تاجي پشته‌وه
~dental canal	قناة سنية خلفية	كه‌نالي دداني پشته‌وه
~facial vein	وريد وجهي خلفي	خوينه‌يني رووي پشته‌وه
~infra orbital injection	الحقنة تحت الحجاجية الخلفية	ده‌رزي ليداني ژير كه‌لاني چاري پشته‌وه
~occlusion	إطباق خلفي	جوتبووني پشته‌وه
~open- bite	عضة مفتوحة خلفية	گه‌ستني كراره‌ي پشته‌وه
~palatine artery	شريان حنكي خلفي	خوينه‌يري مه‌لاشوري پشته‌وه
~palatine canal	قناة حنكية خلفية	كه‌نالي مه‌لاشوروي پشته‌وه
~palatine foramen	ثقبه حنكية خلفية	كوني مه‌لاشوري پشته‌وه

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
~teeth	اسنان خلفية	ددانی پشته‌ره
Posteroclusion	إطباق خلفي	جوتبیرونی پشته‌ره
posterolateral:	جانبی خلفی:	لایی پشته‌ره:
~zone	منطقة جانبية خلفية	نارچه‌ی لایی پشته‌ره
post- eruption cuticle	قشيرة ما بعد البزوغ	تویژال پاش ددان دهرکردن
post- injection complications	اختلالات ما بعد الحقن	ماکه‌کانی پاش دهرزی لیدان (کیشه‌کانی پاش دهرزی لیدان)
post- insertion	بعد الإدخال -بعد الإیلاج	پاش تیخستن -پاش پیساکردن
post- molar:	خلف الرحوي:	پاش خرینه‌یی-پشت خرینه:
~fossa	الحفرة خلف الرحوية	چالی پاش خرینه‌یی (بوشایی پاش خرینه)
~triangle	المثلث خلف الرحوي	سینگزده‌ی پاش خرینه
postnatal:	بعد الولادي:	پاش له دایکبیرون (پاشه زئ):
~dentine	عاج بعد الولادي	عاجی پاش له دایکبیرون (عاجی پاشه‌زئ)
~enamel	میناء بعد الولادية	مینای پاش له دایکبیرون
postoperative:	بعد الجراحة (بعد المداخلة الجراحية):	پاش نه‌شته‌رگه‌ری -پاش نه‌نجام دانی نه‌شته‌رگه‌ری:
~care	العناية بعد الجراحة	چاودیری پاش نه‌شته‌رگه‌ری
~complications	اختلالات ما بعد الجراحة	کیشه‌کان (ماکه‌کان) ی پاش نه‌شته‌رگه‌ری
postoral	خلف الفم	له‌دوای دهمه‌ره (پشت دم)
postorbital	خلف الحاجاج	له پشت که‌لینی (کالانی) چاوده‌ره

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

post palatine	خلف الحنك	پشت مهلاشور
post permanent:	ما بعد الدائم:	له پاش همیشه ییوره:
~dentition	إثفار بعد الدائم	ددان ددر کردن (هاتن) پاش همیشه یی
post pharyngeal	خلف البلعوم	پاش گهرور
posture:	وضع- وضعية	بار- شیواز
patient~	وضعية المريض	باری نه خوش
pour	یصب- یسكب	داینه ریژی- تیی نه کات
pouring:	صب- سكب:	دارشتن- تینکردن:
die~	سكب المثال -صب المثال	قالب دارشتن
powder:	مسحوق:	توز:
abrasive~	مسحوق ساحل	توزی رووشینهر
chalk~	مسحوق الطباشیر	توزی ددباشیر
polishing~	مسحوق الصقل	توزی مشتومالکردن
pumice~	مسحوق الحفان	توزی پومهس
rouge~	احمر الصقل	سورده مشتومانکهر
pre- =before	بادنة تعني: قبل	پیشگر به مانای: پیش- بهرله
preamalgamated:	مسبق التملغم (املغم مملغمه جزئیا):	بهر له به نه مه لگه بوون (نه مه لگه ی بدنا ته وار نه مه لگه م بوو):
~silver alloy	خليطة فضية مسبقة التملغم	تینکه له ی زیویی به نه ملگه بوویی پیش کات

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

precancerous	قیل السرطان -ما قبل السرطان	پیش شیربه‌نجه -بهر نه شیربه‌نجه
precarious	طلیعة النخر	پشی کلوری
precious:	ثمین:	به‌نرخ- به‌ها:
~metal	معدن ثمین	کانزای به‌نرخ
precipitation	ترسب	نیشتن
precision attachment	وصلة الإحكام -وصلة دقيقة	گه‌ینه‌ری جینگیر کردن -گه‌ینه‌ری ورود
predeciduous dentition	إثغار قیل اللبني (ظهور اسنان قبل بزوغ الاسنان اللبنية)	ددان هاتن (ده‌کردن) ی پیش شیری (ددان ده‌رچوون له ده‌مدا پیش هاتنی ددانه شریبه‌کان)
predentine: <i>=the inner, uncalcified dentine</i>	طلیعة العاج:	عاجی پیشینه:
~zone	منطقة طلیعة العاج	نارچه‌ی عاجی پیشینه
pre- edema <i>=preoedema</i>	قیل الوذمة -طلیعة الوذمة	پیش هه‌لنارسان -هه‌لنارسانی پیشینه
prefabricated	جاهز -مسبق الصنع	ناماده -درورست‌کراوی پیشینه
preformed	مسبق التشکیل	شیره‌کاربی پیشینه
pregnancy:	حمل:	سک پری- دورگیانی:
~epulis	بشعة حمليّة (ضخامة لثوية مذنبة سليمة)	گمۆلی دورگیانی (پووک نواساری کلکداری پاک)
~gingivitis	التهاب اللثة الحطلي	پروکه سۆی سک پری (هه‌وی پروکی دورگیانی)
~tumour	ورم حملي	لوو (گمۆل) ی سک پری
preliminary:	تمهیدی:	سه‌ردتایی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~impression	طبعة تمهيدية	قالبي سه‌ره‌تايي
pre malignancy	ما قبل الحث	به‌ر له پييسي
pre malignant lesion	آفه قبيل الحبيثة	ده‌ردی پيش پييسي
premature:	مبكر - قبل أوانه:	زور - پيش كات:
~eruption	بزوغ مبكر - إنبثار قبل الاران	ددان ده‌ر كرده‌نی پيش وه‌خت
~ infant	خديج	ساوای نا به‌كام
prematurity	قبل الأوان	پيش وه‌خت (پيش گه‌ين)
premaxilla:	طليعة الفك العلوي:	پيشه شه‌ويلگه‌ی سه‌رور:
~-maxillary cyst	كيس طليعة الفك العلوي	پزرگ (كيس)ی پيشه شه‌ويلگه‌ی سه‌رور
premaxillary	نسبة الطليعة الفك العلوي	پيشه شه‌ويلگه‌ی سه‌رور
premedication	معالجة بدنية	چاره‌سه‌ری سه‌ره‌تايي
premolar:	ضاحك - ضاحكة (جمعها ضواحك وهي الاسنان الرابعة والخامسة الدائمة):	ددانی پينكه‌نين (پيشه خرينه) دانی چواره‌م و پينجه‌می ددانه هه‌ميشه‌يه‌كان):
first~	ضاحكة أولى	ددانی پينكه‌نينی (پيشه خرينه) به‌كه‌م
second~	ضاحكة ثانية	ددانی پينكه‌نينی دروم
prenatal:	قبل الولادي قبل الولادة:	به‌ر له له‌دايكبوون: -پيش زان
~dentine	عاج قبل الولادي	عاجی به‌ر له له‌دايكبوون
~enamel	مينا، قبل الولادي	مينای به‌ر له له‌دايكبوون
preodema =pre- edema	قبل الوذمة -طليعة الوذمة	به‌ر له هه‌لناسان -پيشه نارسايی

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

preoperative	قبیل المداخلة الجراحية -قبیل العمل	به‌ر له نه‌خامدانی نه‌شته‌رگه‌ری -به‌ر له کارکردن
preoral	أمام الفم	پیش دم (له به‌رده‌سی ده‌مدا)
prepalatal	امام المنك -امام المنكي	پیش مه‌لاشور -پیشه مه‌لاشوری
preparation:	تحضير - تهيئة:	ناماده‌کردن - خز گورج‌کردنه‌ره:
crowning~	تحضير التتريج	ناماده‌کردنی به‌تاج‌کردن
preprosthetic surgery	جراحة ما قبل التعويض السنی	نه‌شته‌رگه‌ری به‌ر له ددان دروست‌کردن
prescribe	یصف (یوصی بدواء اوحمية)	ره‌چته‌ی بۆ نه‌نوسی (ده‌رمان یان پاریزی بۆ دانه‌نی)
prescription	وصفه (وصفة طبية)	ره‌چته ره‌چته‌ی پزشکی
presenile:	قبل الشيخی:	به‌ر له پیربون:
~atrophy	ضمور قبل الشيخی	پورکانه‌دی پیش پیربون
presenility <i>=premature old age</i>	قبل الشيخوخة	به‌ر له پیری
preservation	محافظة - وقاية	پاریزی‌گاری - به‌رگه‌ری
presphenoid	طلیعة العظم الوتدي	پیشه ئینکی سنگی
press:	یضغط -ضاغط -مضط:	په‌ستانی نه‌کات - ته‌په‌ستینیت -په‌ستینه‌ر:
flask~	مضط البوتقه	په‌ستینه‌ری بۆته (په‌ستینه‌ری فلاسک)
flask,~	بوتقه الضغط	بۆته‌ی په‌ستان (فلاسکی په‌ستان)
pressure:	ضغط:	په‌ستان:
biting~	ضغط العض	په‌ستانی گه‌ستن

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

indicator, ~	مؤشر الضغط (ای وسیله کاشفۀ لمناطق الضغط)	ناماژده‌کوری په‌ستان (هدر ریگه‌به‌ک بو دهرخستنی شورینه‌کانی په‌ستان)
masticatory ~	ضغط المضغ -ضغط مضغی	په‌ستانی جوین -په‌ستانی خوراک هارین
occlusal~	ضغط اطبائی	په‌ستانی گه‌ستنی -په‌ستانی جوتیوونیی
pot,~	وعاء الضغط	کاسه‌ی په‌ستان -قاپ (ده‌فر) دوی په‌ستان
prevalence =the number of cases of a disease at any given time in any given place.	انتشار	بلاوی
prevention	وقایه- منع	به‌رگری- ریگری
preventive: =designed to avert the onset	وقائی -مانع- واق:	پاریزی-خویاریزی -پاراستنی -ریگر- به‌رگر:
~dentistry	طب الاسنان الوقائی	پزشکی ددانی پاریزگاری - پزشکی ددانپاریزی
~orthodontics	تعمیر الاسنان الوقائی	راست‌کرده‌وه‌ی ددانپاریزی
~treatment	معالجه وقائیة	پاراستنه چاره‌سر
preventology	الطب الوقائی	پزشکی پاریزگاری (پزشکی به‌رگری)
prickle cell	خلیه شانکه	خانه‌ی درکاوئی
Preiastley's mass (English scientist) (1733- 1804)	کتله بریستلی (بقع خضراء، او بنیة فوق سطوح الاسنان القاطعة عند الیفغ)	بارسته‌ی پرستی (په‌له‌ی سه‌وز یان بوژ له‌سه‌ر رووبه‌ری ددانه بره‌ره‌کان کاتی نه‌زادی)
primary:	أولی- بدنی ابتدائی:	یه‌که‌می- به‌رای -سه‌ره‌تایی:

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
~dentine	عاج اولی	عاجی سدرتایی
~dentition	إشغار اولی	ددان ددرکردنی سدرتایی (ددان هاتنی سدرتایی)
~ducts	(بزوغ الاسنان اللبنية)	-ددرکردنی ددانه شیریه‌گان
~enamel cuticle	أقنية ابتدائية	که‌ناله سدرتاییه‌گان
~palate	قشرة مينائية اولية	تویژالکهای مینایی سدرتایی
~reticulum cell	قبة الحنك الابتدائية	به‌رزایی مه‌لاشوری سدرتایی
~teeth	خلية شبكية اولية	خانه‌ی توری سدرتایی
primer= liner:	أسنان اولية	ددانه سدرتاییه‌گان
	(الأسنان الموقته)	(ددانه کاتییه‌گان)
	مبطن	ناراخنکدر
	(ای ماده مستعمله فی تبطين الحفرة):	(همر ماده‌دهیک که بز ناراخنی چالیک به کارده‌ینیریت):
cavity~ =cavity liner	مبطن الحفرة	ناراخن (دایوشه‌رای چانه که سدرتایی- به‌رای
primitive: =original =in its first =simplest form	بدانی- بدنی	-ره‌چده‌نه‌کیی- ره‌سنیی (ره‌سن)
~palate	-أصلي:	
primordial:	حنك بدني	مه‌لاشوری سدرتایی
~cyst	أولي- بدني	یه‌که‌میی- سدرتایی- به‌رای
primordiam =the first discernible sign of any organ or part.	کیس بدني	پوزکی سدرتایی
principal:	-کیس اولی	- کیسی به‌رای
~fibres	البدء- البرعمة	ده‌ستپینکردن- چرژ
principle	أساسي- رئيسي:	بناغهی- سه‌ره‌کیی- بنه‌رتیی:
	الیاف أساسية	ریشاله سه‌ره‌کیه‌گان
	مبدأ- أساس- قاعدة	بناغه- بنچینه

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

prism= prisma:	موشور:	مهوشور- ناویزه- پوازک:
enamel~ =a prismatic rode of which tooth enamel is made up.	موشور مینائی -موشور المیناء	ناویزه مینائی -ناویزه مینا پوازکی مینا
prismatic	موشوری	ناویزه می - پوازکی
prismoid	شبه الموشور	له مهوشور چور (مهوشور شیتوه) (پوزاک شیتوه)
prismos = broxism =tooth grinding	سحل الأسنان -صريف الأسنان -صرير الأسنان (الليلی)	ددانه جیئی - ددانه کیئی -ددان سواندن -ددانه جیئی (شوان)
pro- =before, in front of	بادنة تعني: قبل- أمام	پیشگر به مانای: پیش- بهرله- له بهردهم
proal	منحرف للأمام -منتجه نحو الأمام	لادان بز پیشهوه -ناراسته بور بز پیشهوه
probation	مراقبة (مراقبة الحالة المرضية) -تحت المشاهدة	چاودیری (چاودیری باری نه خوشیی) -له ژیر چاودیرییدا
probe:	مسبر (أداة تحري الحفرة او الجرح او الجيب او....) مجس:	برؤب- نیشاندهر-پشکنهر (نامرازی پشکنینی چال یان برین یان گوفان یان... - ههسپینکه ر:
blunt~	مسبر کلیل (بغير رأس مؤنف)	پشکنهری کول (سهری ناتییژ)
fibre optic~	مجس الألياف البصرية (الضوئية)	ههسپینکه ری ریشاله کانی بینین (پرووناکیی)
gum pocket measuring~	مسبر قیاس الجيب اللثوي	پشکنهری پیوانی گوفانی پووکیی
optical fibres =fibre optic~	مجس الالياف البصرية (الضوئية)	ههسپینکه ری ریشاله کانی بینین (پرووناکیی)
pocket measuring~	مسبر قیاس عمق الجيب	پرؤب (پشکنهری) پیوانی قولی گوفان

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pocket~	مسر الجیب	برذب (پشکینه‌رای گیوفان)
procedure:	إجراء:	کردار- رینکار:
clinical~	إجراء سریری	کرداری کلینیکی
laboratory~	إجراء مختبری	کرداری تاقیگی
procelous	مقعر السطح الأمامی (مقعر من الامام)	ردو قوقزی پیشه‌وهیی (قوقز له پیشه‌وه)
process:	۱-ناتن- نتوء ۲-عملیة صنع-فعل-عمل ۳-منهج ۴-استطالة:	۱-چوکلہ- نووک- چقل ۲-کاری دروستکردن- کرده -کردار ۳-بهرنامه ۴-دریژیون :
alveolar~	نتوء سنخي	چوکلہی نیسکی (ددان)
ameloblastic~	عملیة تصور المیناء	کاری پینکهنانی مینا
condyloid~	ناتن لقمی	چوکلہی گری نیسکی
coronoid~	نتوء منقاری	چوکلہی دنورویکی
dental~	نتوء سنی (نتوء سنخي)	چوکلہی ددان (چوکلہی نیسکی ددان)
ethmoid~	نتوء بالی	چوکلہی بیژنگی
frontal~	نتوء جبھی	چوکلہی نیوچه‌وانیی
frontonasal~	نتوء انفی جبھی	چوکلہی لوتیی نیوچه‌وانیی
frontosphenoidal~	نتوء وتدی جبھی	چوکلہی سنگیی نیوچه‌وانیی
globular~	ناتن کروی	چوکلہی توپیی (گژیی)
hamular~	ناتن شصی	چوکلہی قولایی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

infraorbital~	نتو، الحجابي	چوکلەي که لینی چار
mandibular~	نتو، فکي سفلي (في الجنين)	چوکلەي شه ویلگه‌ي خواروو (له کوربه له‌دا)
maxillary~	نتو، فکي علوي (في الجنين)	چوکلەي شه ویلگه‌ي سه‌روو (له کوربه له‌دا)
nasal~	ناتن: أنفي - نتو، أنفي	چوکلەي لووتی - نووکی لووتی
odontoplastic~es	استطالات مصورة السن استطالات هیولی الخلية المولدة للعاج	دریژبوه کانی پیکهینی ددان (دریژ بووه خانه پیکهینه کانی عاج)
orbital~	نتو، حجابي	چوکلەي که لینی چار
palatine~	نتو، حنکي	چوکلەي مه‌لاشور
petrosal~	ناتن: صخري	نوکی به‌ردیی
pterygoid~	ناتن: جناحي	نوکی بالیی
retromandibular~	ناتن: خلف الفك السفلي	نوکی پشت شه ویلگه‌ي خواروو
sphenoidal~	ناتن: وتدي	نوکی سنگیی
styloid~	نتو، إبري	چوکلەي ده‌رزی شیوه
temporal~	نتو، صدغي	چوکلەي (لاجانگه‌یی) لاجانیی
zygomatic~	نتو، عذاري	چوکلەي کولمیی
processing	تصنيع	دروستکردن
processus alveolaris	نتو، سنخي (لاتینیة)	چوکلەي نینسکی ددان (به‌لاتینی)
procheilia	بروز الشفة (بروز إحدى الشفتين)	به‌رزی لیتو (ده‌ریه‌ریوویی یه‌کن له هه‌ردوو لیتو)
procheilon	برزة (النقطة المتوسطة الاكثر بروزا في الملتقي الجليدي الهامشي للشفة العليا)	به‌رزه (خالی ناره‌ندی به‌رزترین هینلی به‌یه‌کگه‌یشتنی پینستی لینوی سه‌روو)

P	فهره‌نگی پزیشکی / پزیشکی ددان	
procynodontos = <i>canine</i>	الناب (السن الثالثة في الفكين)	کەتبه (سنيهم ددانی هه‌ردوو شه‌یلگه)
production:	إنتاج- نتاج:	به‌رهم هینان- به‌رهم هاتوو:
dentine~	إنتاج العاج	به‌رهم هاتنی عاج
productive	منتج- مولد	به‌رهمه‌مهین - پینکه‌هین
profile:	طلعة جانبية -جانب:	دەرکه‌وتنی لای -لا (لاره‌کی):
facial~	طلعة الوجه الجانبية	دەرکه‌وتنی رۆی لاره‌کی (دەرکه‌وتنی رۆ له لاره)
proglossis	ذروة اللسان	نوکی زمان
prognathic	أفقم (ذو فك بارز)	قه‌پۆز (شه‌یلگه به‌رز) دهره‌پریو
prognathism	فقم (بروز الفك)	قه‌پۆزی (دهره‌پریو شه‌یلگه)
prognathometer	قانس القم (مقياس بروز الفك)	پینوهری قه‌پۆزی پینانه‌ی شه‌یلگه دهره‌پریو
prognathous:	أفقم- بارز الفك (صفة للبروز -مقدم الفك:	قه‌پۆز- شه‌یلگه دهره‌پریو شه‌یلگه له پيشه‌وه:
~relation	علاقة فكية متقدمة	په‌یوه‌ندی شه‌یلگه‌یی دهره‌پریو
prognosis:	إنذار المرض (سيرة المرض واحتمالات الشفاء او عدمه):	پیشبینی نه‌خۆشی (پزیه‌دی نه‌خۆش و نه‌گه‌ری چاکبونه‌وه یان نه‌بوونه‌وه):
dental~	إنذار سني	پیشبینی نه‌خۆشی ده‌انی
denture~	إنذار الجهاز السني	پیشبینی نه‌جامی تاقی ددان
progress	تطور- تقدم	گه‌شه‌ندن- پیشکه‌وتن
prolabium	الجزء الأحمر الشفوي (القسم الخارجي الأحمر للشفة)	به‌شی سووری لیتو (به‌شی دهره‌کی سووری لیتو)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

proliferation	تکثیر - تشعب - نمو (تغیرات تکثیریه فی النسیج)	زردیون - به‌پولیبون - گه‌شه (گۆرانکاری زردیونی له شانه‌کاندا)
proliferative	تکثیری	زردیویی
prolongation	إستطالة	دریژبون
prolonged:	طویل‌الأمَد - مدید:	دریژخایان - دریژبوو:
~anaesthesia	تخذیر مدید	سپ‌کردنی دریژبوو
~pain	ألم طویل‌الأمَد	سپ‌کردنی دریژخایان نازاری دریژخایان
prominence	بروز	به‌رزایی
prominent	بارزة - شاحقة	به‌رزئی - بالایی
prong	شوكة السن جنر السن (تسمیه قدیمة)	درکی ددان رەکی ددان (ناریکی کۆنه)
pronglike	شوكي الشكل (علی شکل الشوكة)	درك شیتوه (له‌سه‌ر شیتوهی درك)
prop:	١- دعامة - سناد ٢- مبعَد:	١- کۆله‌که - پالپشت ٢- دوورخه‌ره:
jaw~	مبعَد الفكین	دوورخه‌ره‌ی هه‌ردوو شه‌ویلگه
properties	خواص	سیفه‌ت - خه‌سه‌ت
prophylactic:	وقائي -واق:	پاریژی - پارێژگاری -پاریژ:
~odontotomy	سحل سني وقائي (سحل الشقوق الطاحنة للوفاية من النحر)	کریاندن (سافکردن)‌ای ددانیی پاریژگاری (سافکردنی درزه‌کانی هاره‌ی بز پاراستن له کلژری)

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
~paste	عجينة واقية (معمون صقل الاسنان الحار) على الفلور او مضادات العفونه	هه‌ويه پارتز
~treatment	معالجة وقائية	چاره‌سري پاراستيني
prophylaxis:	وقاية:	پاراستن- پارتيزي- پارتيزگاري:
dental~	وقاية سنية	ددانپارتيزي- پارتيزگاري دداني
unit,~	وحدة المعالجة الوقائية (جهاز تنظيف الاسنان بالاهتزازات فوق الصوتية)	يه‌كه‌ي (چاره‌سره‌كردني پارتيزگاري) پارتيزه چاره‌سره (ناميري ددان پا‌ك‌كردنه‌وه به‌له‌رينه‌وه‌ي سه‌وه دهنگي) هاورپرتزه‌كه‌ر:
proportioner:	معاير (جهاز المعايرة):	(ناميري هاورپرتزه‌كردن):
amalgam~	معاير الأملغم (المعايرة المخلطة والزئبق)	هاورپرتزه‌كه‌ري نه‌مه‌لگه‌م (بز هاورپرتزه‌كردني تينگه‌له‌وه جيوه)
proprioceptive endings	نهايات حسية	نوكه هه‌ستياره‌كان
propriodentium	النسج السنة	شانه‌كاني دداني
prosopalgia	عصاب وجهي -الم عصبي وجهي (الم العصب مثلث التوائم)	نازاري ده‌ماري پووي (نازاري سن لقه ده‌مار)
prosopalgic	مصاب بالعصاب الوجهي	دروچاري نازاري ده‌ماري پووي
prosopantritis	التهاب الجيوب الوجهية التهاب الجيوب الجيبية	هه‌وي پووه كه‌لته‌كان هه‌وي گيفانه‌كاني نيوجه‌واني
prosopodynia = <i>prosopalgia</i>	الم عصبي وجهي =عصاب وجهي	نازاري ده‌ماري پووي

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

prosopodysmorphia	ضمور الوجه النصفی	پوکانه‌روی رودی نیویی (پوکانه‌روی لایه کی ده‌سرجار)
prosoponeuralgia = <i>prosopalgia</i>	الم عصبی وجهی =عصاب وجهی	نازاری ده‌ساری رودی
prosoponoschisis	شق وجهی ولادی منحرف	قلیشی رودی زگامی لادار (خوار)
posopoplagia = <i>facial paralysis</i>	لقوة -شلل وجهی	نیفلیجی رودی
prosoposchisis	شق وجهی ولادی	قلیشی رودی زگامی
prosopospasm	تشنج الوجه (تشنج عضلات الوجه)	گرژی‌بودنی رودی (گرژی‌بودنی ماسولکه کانی رودی)
prosthesis:	تعویض - عمل تعویضی -جهاز تعویضی:	له‌جیاتی - دست‌کراو له‌جیاتی پارچه‌ی (ده‌ست‌کرد) جینگروه:
cleft- palate~	جهاز شق المنك	پارچه ده‌ست‌کردی مه‌لاشور قلیش
complete denture~	تعویض بیهاز سنی کامل	پارچه ده‌ست‌کردی هم‌سور ددان (تاقمی ددانی ته‌وار)
dental~	تعویض سنی	پارچه ده‌ست‌کردی ددانی
fixed~	تعویض ثابت	پارچه ده‌ست‌کردی جینگیو (پارچه ده‌ست‌کردی نه‌جول)
maxillofacial~	تعویض فکی وجهی	پارچه ده‌ست‌کردی شه‌ویلگه‌یی رودیی
partial~	تعویض جزئی	پارچه ده‌ست‌کردی به‌شیی (پارچه ده‌ست‌کردی پارچه‌یی)
post surgical~	تعویض بعد المراحة (جهاز معوض بعد المراحة)	پارچه ده‌ست‌کردی دوی نه‌شته‌رگه‌ری
removable~	تعویض نزوع (قابل للنزوع) (متحرك)	پارچه ده‌ست‌کردی ناجینگیو (گواستنه‌ده‌یی) (بجول)
temporary~	تعویض موقت	پارچه ده‌ست‌کردی کاتی

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

prosthetic	تعريضي (نسبة لتعويض الاسنان)	ده‌ست‌کرد له‌جياتى (په‌يوه‌ند به دروست‌کردنه‌وى ددانه‌وه)
prosthetics:	مبحث التعويض-تعويض:	زانستى دروست‌کردنه‌وه:
dental~	تعويض سني	دروست‌کردنى ددان
facial~	تعويض وجهي	دروست‌کردنه‌وى پووى
prosthetist	اختصاصي بالتعويض	پسپورى دروست‌کردنه‌وه
prosthion	النقطة السخية	خالى نيسكى دداني
prosthodontia = <i>prosthodontics</i>	مبحث تعويض الاسنان	زانستى دروست‌کردنه‌وى ددانه‌كان
prosthodontist	مختص بتعويض الاسنان	پسپورى دروست‌کردنى ددان
protection:	وقاية- حماية:	پاراستن- پاريزگارى:
gingival~	وقاية لثوية	پاريزگارى پووى
pulp~	وقاية اللب	پاراستنى كرزك
protective:	واق:	پاريز:
~layer	طبقة واقية	چينه پاريز
protein synthesis	التركيب البروتيني التركيب الآحني	بينكهاتنى پروتينى
proteolysis	تحلل الآحني -تحلل البروتين	پروٲينه شيبونه‌وه
proteolytic:	حال للآحني -حال للبروتين:	شيكه‌ره پروٲين (پروٲين شيكه‌روه):
~enzyme	خميرة حالة للآحني	نه‌نزى پروٲين شيكه‌روه
~organisms	عضويات حالة للآحني	زينده‌وره پروٲين شيكه‌روه‌كان
~theory	نظرية انحلال للآحني	بيردوزى پروٲين شيكه‌روه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

proto- =first	بادنة تعني: اول- اولی - بدء	پیشگر به مانای: یه کهم- یه که می- سرتا
protocone	الحدبة الإنسية الحنكية للرحى العلوية	تیژایی (که سپ) ای ناوهندی سه لاشویی خرتنه ی سه روو
protoconid	الحدبة الانسية الحدية	که سپ (تیژایی) ناوهندی دوومه تی
protoplasm	هیولی - جبلة	پروتوپلازمی خانه - ماده دی زیندور
protoplasmic	هیولی (نسبة للهیولی)	پروتوپلازمی
protraction	۱- بروز فکی ۲- بروز سنی ۳- فقم	۱- دهریه ریووی شه ویلگه یی ۲- دهریه ریووی ده انیی ۳- قه پژی
protruding	بارز- بروز	به رز- به رزی (دهریه راندن بز پیشه وه)
protrusion: =(a forward thrust of teeth, usually the incisors)	بروز- تقدم- اندفاع للأمام (بروز الفك او الفكین ار الاسنان الامامية):	به رزی- دهریه ریووی هاتنه پیشه وه (دهریه ریووی شه ویلگه یان هردور شه ویلگه یان ددانه کانی پیشه وه):
double~	بروز مزدوج (بروز الفكین)	جوته دهریه رین (دهریه ریووی هردور شه ویلگه)
forward~	بروز اصامي	دهریه ریوو بز پیشه وه
lateral~	بروز جانیی	دهریه ریووی لایی
mandibular~	بروز الفك السفلي	دهریه ریووی (به رزایی) شه ویلگه ی خوارور
maxillary~	بروز الفك العلوي	دهریه ریووی شه ویلگه یی سه روو
protrusive:	بارز- مندفع -متقدم:	به رزیوو- دهریه ریوو -هاتوو بز پیشه وه:

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~balance	توازن متقدم (توازن طباقی آمامی خلفی)	هاره‌نگی به‌ره پیشه‌ره (هاره‌نگی جوتبونی پیشه‌ره پاش)
~relation	علاقة متقدمة (علاقة امامية)	به‌یونندی بز پیشه‌ره‌جوو (به‌یونندی پیشه‌ره‌یی)
protuberance:	شائخة- ناتن ناشزة- حدبة:	به‌رزایی- نوك چوكله- تیژایی:
mental~	شائخة ذقنية- ناشزة ذقنية	به‌رزایی چه‌ناگه‌یی
proximal: =next to, adjacent	ملاصق- مجاور:	ته‌نیشت- دراوسن:
~cavity	حفرة ملاصقة	چالی ته‌نیشت
~contact point	نقطة تماس ملاصقة	خالی به‌رگه‌وتنی ته‌نیشتیی
~finishing	إنهاء الملاصق (انهاء السطح الملاصق)	ته‌واو‌کردنی ته‌نیشته‌کان (ته‌وارو‌کردنی رووبه‌ره ته‌نیشته‌کان)
~surface	سطح ملاصق	رووبه‌ری ته‌نیشتیی (رووبه‌ری پیا لکاویری)
~wall	جدار ملاصق	دیواری ته‌نیشتیی
proximate:	مجاور:	ته‌نیشت- دراوسن:
~ surface	سطح مجاور	رووبه‌ری ته‌نیشت
proximobuccal	خدي ملاصق (دهلیزی ملاصق)	روومه‌تیی ته‌نیشتیی (دالایی ته‌نیشتی)
proximoincisal	قاطع ملاصق	بره‌ری پیا لکاویری (بره‌ری ته‌نیشتی)
proximolabial	شفوي ملاصق	لیویی ته‌نیشتی
proximolingual	لسانی ملاصق	زهانی ته‌نیشتیی
proxima- occlusal:	طاحن ملاصق:	هاره‌ری ته‌نیشتیی:

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

~cavity	حفرة طاحنة ملاصقة	چالی هارپری ته‌نیشتی
pseud- =pseudo-	بادنة تعني: كاذب- مرهم	پیشگر به‌مانای: درۆزن- درۆیی- گهندهل
pseudoadenomatous basal cell carcinoma	السرطان الغدي الكاذب ذو الخلايا القاعدية	شیریه‌غیهی گلاندیی گهندهل (درۆینه) ای خانه بنچینه‌بیه‌کان
pseudoalveolar =simulating an alveolus or alveolar tissue.	سنخي كاذب	نیسکی ددانی گهندهل
pseudoanodontia =the developed, but unerupted	درد كاذب -فقد الاسنان الكاذب (حالة عدم بزوغ الاسنان على الرغم من تكونها)	بئ ددانیی درۆینه -دیار نه‌بوونی ددانه‌کانی درۆینه (دوره‌نکردنی ددانه‌کان له‌ده‌مدا هه‌رچه‌نده له شه‌ویله‌که‌دا درۆستبورن)
pseudocolloid (of the lip) =Fordyce spots (Fordyce: American dermatologist)= (yellow spots on vermilion border of lip or inner suffae of cheeks + lips)	غرائية الشفة الكاذبة =يقع فوردایس	ملی لیبی گهندهل =په‌له‌ی فوردایس (خالی زه‌ردبازه له‌سه‌ر هیللی به‌ریه‌ککه‌رتووی لیب یان له‌دیوی ناوه‌وی لیبو پروه‌مت)
pseudoexposure	انكشاف كاذب (وصول النخز الى اللب دون انكشاف بشكل واضح)	ده‌رکه‌وتن (والآبون) ای درۆینه (گه‌یشتنی کلۆزی بز کوزکی ددان به‌بئ ده‌رکه‌وتنی به‌شینه‌وی ناشکرا)
pseudomembrane	غشاء كاذب	گهنده‌له‌ په‌رده (په‌رده‌ی درۆینه)
pseudopocket	جيب كاذب	گیرفانی درۆزن
pseudopodia	أرجل كاذبة (علم الخلية)	بئ درۆینه‌کان (زانستی خانه)
pseudosarcomatous fibromatosis	ورم ليفی عفلی كاذب منتشر	لوی ریشالیی گۆشتیی درۆینه‌ی بلاو
pseudostratified columnar epithelium	بشرة أسطوانية مطبقة تطبقا كاذبا (موهما)	رودبزی لوله‌کیی فره‌چینی درۆینه

P

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

pseudostratified epithelium	بشرة مطبقة تطبقا كاذبا (وهما)	دورپوشه فره چینی درزیننه
psoriasis:	داء الصدف (داء جلدي):	ددرده پورله که - کاژوکی:
~buccalis	داء الصدف الفموي -طلارة الفم	ددرده پورله کهی دهیمی
~linguae	داء الصدف اللساني -طلارة اللسان	ددردی پورله کهی زمانی -کاژوکی زمان
psychiatric	نفسی	دروونی
psychiatry	طب نفسي	نوشداری دروونی
psychic phenomena	ظاهرة نفسية	دیاردهی دروونی
psychology	علم النفس	دروون زانی
psychosomatic	نفسی عضوي -نفسی بدني -عقلي جسماني	دروونی نهندامی -دروونی لهشی -ژیری تهیی
psychotherapy	معالجة نفسية	چارهساری دروونی
pterygoid:	جناحي:	بالی:
~canal	قناة جناحية	که نالی بالی
~fissure	شق جناحي	درز (قلیش) ی بالی
~fossa	حفرة جناحية	چالی بالی
~plexus`	ضفاعة جناحية	پرچی بالی
~process	تتوء جناحي	چوکلهی بالی
~ulcer	قرحة جناحية	برینی بالی
pterygomandibular:	جناحي فكي (نسبة للتتوء الجناحي والفك السفلي):	بالی شه ویلگهی (په یوه ند به چوکلهی بالی و شه ویلگهی خواروره):

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~abscess	خراج جناحي فكي	دومه‌تی بالئی شه‌ویلگه‌یی
~ligament	رباط جناحي فكي	به‌سته‌ری بالئی شه‌ویلگه‌یی
~raphe	درز جناحي فكي	درزی بالئی شه‌ویلگه‌یی
~space	مسافة جناحية فكية	ساره (بوشایی) بالئی شه‌ویلگه‌یی
~space abscess	خراج المسافة الجناحية الفكية	دومه‌تی بوشایی بالئی شه‌ویلگه‌یی

pterygomaxillary:

جناحي فكي بالئی شه‌ویلگه‌یی
(نسبة للنتوء الجناحي والفك العلوي):
(په‌یوه‌ند به‌چوکلدی بالئی ر شه‌ویلگه‌یی سه‌رووه‌ه):

~fissure

شق جناحي فكي درز (قلیش) ای بالئی شه‌ویلگه‌یی

~notch

ثلم جناحي فكي چال (درز) ای بالئی شه‌ویلگه‌یی

pterygopalatine:

جناحي حنكي بالئی مه‌لاشوویی
(نسبة للنتوء الجناحي وعظم الحنك):
(په‌یوه‌ند به‌چوکلدی بالئی ر نیسکی مه‌لاشووه‌ه):

~fossa

فوة جناحية حنكية چالی بالئی مه‌لاشوویی

~ganglion

عقدة جناحية حنكية گرنی بالئی مه‌لاشوویی

~groove

میزاب جناحي حنكي درز (قلیش) ای بالئی مه‌لاشوویی
(اخذود) جناحي حنكي

pterygopharyngeal

جناحي بلعومي بالئی گه‌روویی

pterygo- plexus (of veins)

شبكة الأوردة الجناحية تزوی خورته‌یننه بالیه‌کان
-ضغیة الأوردة الجناحية -پرچی خورته‌یننه بالیه‌کان

Pterygotemporal:

جناحي صدغي: بالئی لاجانگی (بالئی لاجانی):

~depression

انخفاض جناحي صدغي نشیویی بالئی لاجانی

ptyalith = ptyalolith
=salivary (stone)
calculus.

حصاة لعابية به‌ردی لیکی

P

ptyalize	يلعب- يكثر اللعاب	ليک دهردها- زؤر ليک نه رؤتني
ptyalo- =saliva	بادنة تعني: لعاب	پيشگر به ماناي: ليک
ptyalocoele: =a cyst or cystic tumour containing saliva	کيس لعابي او (ورم کيسی يحتوي على اللعاب)	پورک (کيس) ای ليک يان (لوی پزکی که ليکی تيايه)
sublingual- =ranula	کيس لعابي اللساني	کيسی ليکی ژير زمان
ptylogenic	=کيس ضفدعي لعابي المنشأ	=کيسی بزقی سه چاره ليکی
ptyalogogue =sialogogue	ملعب- مسيل اللعاب	ليک دهردهر- ليک رؤتني
ptyalolith= ptyalith	حصی لعابية	بهردی ليکی
ptyalolithiasis =condition of multiple salivary calculi	(الاصابة بالحصی اللعابية)	(دوچاره بهردی ليک بوون)
ptyalolithotomy	استخراج الحصاة اللعابية (جراها)	دهرهنانی بهردی ليک به نه شته رگه ری
	(خزغ الغدة اللعابية- شق قناة الغدة اللعابية لاستخراج الحصاة)	(قلیشانی که نالی ليکی بز مه بهستی دهرهنانی بهرد)
ptyaloreaction	تفاعل لعابي	کارلینکی ليکی
ptyalorrh(o)ea =abnormal flow of saliva	سيلان اللعاب (غير الطبيعي)	رژان (دهردان) ای ليک (ناتاسایی)
ptyalosis =salivation	إلعاب- تلعب	ليک ژاندن- ليک دهردان
ptyzma =(saliva)	لعاب	ليک
puberty	البلوغ (الجنسي)	بالقبوون
Puente's disease = cheilitis glandularis		
pulmonary	رنوي	سی - سییه کی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pulp:	اللّب (لب السن): الحزمة الرعانية العصبية في قناة الجذر):	کړۆک (کړۆکی ددان) (چه پکه مولوله ده‌ماریه کانی که‌نالی ږه‌گی ددان):
~amputation	بتر العصب	برینه‌وهی کړۆک (ریشه‌گیشی کړۆک)
~canal	قناة لبة	که‌نالی کړۆکی
~cap	غطاء اللّب	(قارغ- کلار- قه‌پاخ- داپوشه‌رای کړۆک (خه‌پله‌یه‌کی قوټزی کانزایی یان پلاستیکی‌یه کړۆکی ده‌رکه‌وتوی پیندا‌ده‌پوشریت بز پاراستنی) سه‌رپوشین (دپوشین)ی کړۆک
~capping	(قرص محذب معدني او ثلاستیکی یفطي به اللّب المتکشف لمایته) تغطية اللّب	
~cavity	حفرة اللّب- تجويف اللّب (حجرة اللّب والقناة)	چالی کړۆک- بوشایی کړۆک (بوشایی کړۆک و که‌ناله‌که)
~chamber	حجرة اللّب (حفرة اللّب في التاج فقط)	بوشایی کړۆک (چالی کړۆک له تاجدا) (ته‌ن‌ها له تاجی دداندا)
~congestion	احتقان اللّب	خوینتیزانی. کړۆک
~,dental	لب سني	کړۆکی ددانی
~devitalization	تموت اللّب	مردن (نازیندووی)ی کړۆک
~,devitalized	لب میت -لب مات	کړۆکی مردو -کړۆکی مرینتراو
~,enamel	لب المیناء (النسیج الشبکی النجمي)	کړۆکی مینا (شانه‌ی توپری نه‌ستیره‌ی)
~gangrene	عنفرة اللّب	گانگرینی کړۆک
~horn	قرن لبي	قوچ (شاخ)ی کړۆک
~infection	انتان (تعفن) اللّب	ته‌نینه‌وه (ته‌شه‌نه)ی بۆ‌گه‌نکردنی کړۆک

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~inflammation	التهاب اللب	سۆی کۆزک (کۆزگه‌سۆ) هه‌وی کۆزک
~mummification	تحنیط اللب	مۆمیا کۆردنی کۆزک
~necrosis	موات اللب	مۆردنی کۆزک (دایزانی کۆزک)
~,non- vital	لب غیر هی- لب میت	کۆزکی نازیندوو - کۆزکی مۆردوو
~polyp	مرجل لی- سليلة لبیة	زیاده کۆشتی کۆزکی
~portection	وقایة اللب	پاراستنی کۆزک
~removal	نزع اللب- استئصال اللب	ده‌هینتانی کۆزک
~stone	حصاه لبیة	به‌ردی کۆزکی
~tester	فاحص حیویة اللب (جهاز لفحص حیویة اللب)	پشکینیری زیندوویی کۆزک (نامیری پشکینینی زیندوویی کۆزک)
~testing	تحری حیویة اللب فحص حیویة اللب	پشکینینی زیندوویی کۆزک
~,vital	لب حی	کۆزکی زیندوو
pulpa dentis =(dental pulp) pulpal:	لب السن لی (نسبة لللب السن):	کۆزکی ددان کۆزکی (په‌یوه‌ند به‌کۆزکی ددانه‌وه):
~exudate	نضحة لبیة (تروح لی)	ده‌لاتدن (ثار ده‌ردان) ای کۆزکی
~horn	قرن لی	شاخ (قۆچ) ای کۆزکی
~hyperaemia	تبیخ لی فرط الدم اللی (زیاده دمویة تۆدی للاحتقان)	فره خۆینی کۆزک (زۆربوونی خۆین هۆکاره بز خۆینتیزان)
~irritation	تحریش لی	په‌وشاندنی کۆزکی
~necrosis	موت اللب	مۆردنی کۆزک-دایزانی کۆزک

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~vitality test	اختبار حیویة اللب	تایکردنه‌وی زیندووی کرۆک
~wall	جدار لیبی	دیواری کرۆکی
pulpalgia	الم اللب	نازاری کرۆک
pulpectomy:	استئصال اللب	لینکردنه‌وی کرۆک (ریشه کیشی کرۆک) (ریشه کیشی ده‌مار): (سحب العصب):
complete~	استئصال اللب بالكامل	لینکردنه‌وی کرۆک به‌ته‌واوی
partial~	استئصال اللب الجزئی	لینکردنه‌وی به‌شیک له کرۆک (لینکردنه‌وی کرۆک به‌ناته‌واوی)
pulpiform	لیب الشکل	کرۆک شینوه
pulpitis:	التهاب اللب:	کرۆکه‌سۆ - هه‌وی کرۆک:
acute~	التهاب اللب الحاد	هه‌وی کرۆکی تیز
anachoretic~	التهاب اللب التراجعی (الجرثومی)	هه‌وی کرۆکی گه‌راوه‌یی (میکروبی)
ascending~	التهاب اللب الصاعد	هه‌وی کرۆکی سه‌رکه‌وتوو
chronic~	التهاب اللب المزمن	هه‌وی کرۆکی کۆنینه
focal~	التهاب اللب الیوزی	هه‌وی کرۆکی تیشکۆیی
hyperplastic~	التهاب اللب بفرط التنسج	هه‌وی کرۆکی فره به‌شانه‌بوو
simple~	التهاب اللب البسیط	هه‌وی کرۆکی ساکار (ساده)
suppurative~	التهاب اللب المقیح	هه‌وی کرۆکی به‌کیم بوو
total~	التهاب اللب المعم (المنتشر)	هه‌وی کرۆکی فراوان (بلاو)
ulcerative~	التهاب اللب القرعی	هه‌وی کرۆکی برینیی
pulpless:	بلا لب:	بن کرۆک:
~tooth	سن بلا لب	ده‌انی بن کرۆک

P	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
pulpoaxial	محوري لبي	ته‌وه‌ری کرذکی
pulpobuccoaxial	محوری خدی لبي (محوري دهلیزی لبي)	ته‌وه‌ری بدو‌مه‌تیی کرذکی (ته‌وه‌ری دل‌تیی کرذکی)
pulpodistal:	وحشی لبي:	نا‌نا‌وه‌ندی کرذکی:
~angle	زاویه وحشی لبة	گوشه‌نا‌نا‌وه‌نده کرذکی
pulpodontia	مبحث طب الاسنان اللبي	زانستی پزشکی ددانی کرذکی
pulpodontics = <i>pulpodontia</i>	طب الاسنان اللبي	پزشکی کرذکی ددان
pulpolabial	شغوي لبي	لینویی کرذکی
pulpolingual	شغوي لساني	لینویی زمانیی
pulpolingualaxial	محوری لساني لبي	ته‌وه‌ری زمانیی کرذکی
pulpomesial	إنسي لبي	نا‌وه‌ندی کرذکی
pulpotomy:	بتر اللب:	برینه‌وه‌ی کرزک (لینکرده‌وه‌ی کرزک):
therapeutic~	بتر اللب الدواني	برینه‌وه‌ی کرذکی دهرمانیی
pulpstone = <i>denticle</i>	حصاه لبية	به‌ردی کرزک
pulsation	نبضان- خفتان	تریه‌ترپ (تریه‌کردن)- لیندان - پلدان
pulsator	نابض- منبض	تریه‌که‌ر- تریه‌پینکه‌ر
pulse	نبض	تریه- لیندان- له‌ره- تریه‌ی دل - پل
Pulverization	إرذاذ- سحق	وورد‌کردن- هارپن
pulverizator	مرذة - ساحق (جهاز الإرذاذ)	وورد‌که‌ر - هارپر (نامیزی وورد‌کردن)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pulvis= powder	مسحوق (لاتینیه)	توز
pumice: =a hard, abrasive substance of volcanic origin used as polishing agent.	خفان (ماده ساحله):	پومهس:
~paste	عجینه الخفان	هدویری پومهس
~powder	مسحوق الخفان	توزی پومهس
~stone	حجر الخفان	بهردی پومهس
Pump:	مضخة:	ترومپا:
dental~	مضخة سینیه (ماسة اللعاب)	ترومپای ددانی (مژهری لیک) (لیک مژه)
punch:	مشقب:	کونکهره:
pin~	مشقب تحضیر البئر (التحضير بئر الدبوس او الوتد)	کونکهره (کونتیکهره)ی ناماده کردنی بیو (بؤ ناماده کردنی کونی جینگه دهرزی بیان کوله که) کیمی
Puric	قیحی	کیمی
puromucous	مخاطی قیحی (عجوی المخاط والقیح معا)	لینجکی کیمی (لینجک و کیمی تیابه به یه کهده)
purpose	هدف - غایه	مه به ست
purpura = <i>peliosis</i>	فرفریه (مرض دموی نرفی)	مژره له بی (په له نه رخه وانی) (نه خوشیه کی خونریزیه)
purpuric	فرفری (مصاب بالفرفریه)	دو چاری مژره له بی بو (په یودند به مژره له بیه ره)
purulence= purulency	تقیح	به کیمیون
purulent	قیحی - صدیدی متقیح - متقیح	کیمی به کیمیو

P	فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
puruloid	شبه القيح	له کیم چوو
pus:	-نظير القيح قيح:	کیم - زورخار:
-pocket	جيب قیحي	گيرفانی کیمی
pustula <i>=pustule:</i>	بثرة (انتیاج جلدي صغير يحتوي القيح او البلغم):	زیکه - قنچهکه - به‌رزک - به‌رزوک
malignant~ <i>=malignant anthrax</i>	بثرة خبيثة =جمرة خبيثة	زیکه (به‌رزوک) ی پیس =پشکوی پیس
pustular	بشري (نسبة للبثرة)	زیکه‌یی - به‌رزکی
putrefaction	تفسخ - تدعص	پیسبون - به‌کیمبون (بوگه‌نیرون)
putrefy	يفسخ	پسی نه‌کات - به‌کیمی نه‌کات
putrescent <i>=in process of rotting; undergoing putrefaction.</i>	متفسخ	بوگه‌ن - پیسبو
Putrid	نقن - عفن - متفسخ	تده‌نه‌بوو - بوگه‌ن - پیسبو
pyaemia <i>=pyemia</i>	تقيح الدم	به‌کیم بوونی خونین
pyic	متقيح	به‌کیم بوو
pyo-	بادئة تعني: قيح - صديد	پیشگر به‌مانای: کیم
Pyococcus	مكورة قیحية (جراثم)	گوئیبه کیمی (میکروژب: خوره)
Pyocyst	کیس قیحي	پوزکی کیمی
pyogenic:	قیحی - مولد للقيح -مقيح:	کیمی - کیم بینکین -به‌کیم بوو:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~granuloma	ورم حبیبی قیچی	لوری دهنکوله‌یی کیمی
pyorrhea = <i>pyorrhoea</i> :	نجیح سیلان قیچی:	پایورا دردان (بژان) ای کیمی:
alveolaris,~	رعال	پایورای نینسکی ددان
paradental~	-تقیح سنخی سنی تقیح النسخ الداعمة السنية	به کیم بوونی نینسکی ددانی به کیم بوونی شانه‌کانی پالپستی ددانیه‌ره
Schmutz~	(النسخ حول السنية) تقیح سموتز (نوع من التقیح السنخي الناجم عن سوء صحة الاسنان المستمر)	(شانه‌کانی دوری ددانی) به کیم بوونی سموتز (جوزیکه له به کیم بوونی نینسکی ددان به هوی دزتویی له تندرستی ددانی به رده‌وامه‌ره)
pyosis = <i>suppuration</i>	تقیح	به کیم بوون
pyostomatitis = <i>inflammation + suppuration in the mouth.</i>	التهاب القم التقحي	هدری ده‌می کیمی -ده‌مه‌سوی کیمی
pyramid	هرم	هردم - پوپه‌تیژ - شه‌پیور - قوچک
pyramidal:	هرمی (علی شکل هرم):	هردمی - شه‌پیوری قوچکی:
~fracture <i>Le fort class 2 (French surgeon 1829- 93)</i>	کسر هرمی (کسر لافورت من الصنف الثاني)	شکاری هدرمی شکاری لافورت له‌جوری دورم (شه‌ریلگه‌ی سه‌رو)
pyrexia = <i>pyrexy</i> = <i>fever</i>	حمی (ارتفاع درجة الحرارة)	تا - (به‌ریزی پله‌ی گهرمی)
pyrexial	حموی (نسبة للحمي)	تایی (به‌یوند به‌تاره)
pyriform:	کشمري الشكل:	هدرمی شینوه:

P

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-fossa

جوف کشری   بزشایی هرمینی

-حفرة کشریة   -چالی هرمینی

pyro-
=*burning*
-*fire*

بادنة تعني: پيشگر به مانایی:

حرق - حرقة   سووتان- سووتانه‌ره

حرارة- نار   گهرمی (تا) - ناگر

pyrogen

مولد الحرارة   گهرمی پینکیتن (تا)

pyroglossia
=*glossopyrosis*
=*burning tongue*
sensation

حرقة اللسان   سووتانه‌ره‌ی زمان

pythogenic

معفن   کیم پینکیتن (بوگهن کهر)

-مولد التعفن

Q

quack	دجال (مدعی المعرفة بالطب)	دهستېر (خوی کرده به دکتور) (پزشکی لا کولان: گنده پزشک)
quackery	دجل- تدجیل -طب التّدجیل	دهستېری- دهستېرین -نوشداری دهستېرین
quadrangle	رباعي النوايا (ذو اربع زوايا)	چوار گوشه (چوار گوشه دار)
quadrant = one- half of each dental arch. (in dentistry)	۱- ربع الدائرة ۲- نصف القوس السنية	۱- چواربه کی بازنه (چارهك) ۲- نیوکه‌وانه‌ی ددانی
quadratum bone	العظم المربع	نیسکی چوارگوشه
quadratus: ~ menti	مربع: المربعة الذقنية	چوار گوشه چوارگوشه‌ی چه‌ناگه‌یی (ماسولکه)
~ muscle	العضلة المربعة	ماسولکه‌ی چوارگوشه (چوار گوشه ماسولکه)
quadri – = four	بادئة تعني: أربعة- رباعي	پنشگر به مانا ی: چوار- چواری
quadricuspid	رباعي الحدبات (ذو أربع حدبات)	چوارکه‌سپی (چوار تیژی)
quadrilateral	رباعي الجوانب -رباعي الحدبات	چوارلا -چوار تیژکه‌یی (چوکلّه) (چوزکه‌سپوکه‌یی)

quadritubercular	رباعي الحديبات (ذو حديبات أربع)	چوار تیژوکه‌بی (چوار چوکلده‌بی)
quake	رجفة- رعشة	له‌رزین- له‌ر
qualitative	کیفی- نوعی	بابه‌تی- جوربی- چونی
quality	کیفیة- صفة- نوعیة. (جوریه‌تی)	جور- بابسه‌ت- چسونه‌تی (جوریه‌تی)
quantitative	کمی- مقداری- کمیة	بری- هیندی- چهندی- بر
quantity:	کمیة- مقدار- کم:	بر- چهنده- هیند:
radiation ~	مقدار الأشعاع (الأشعة المطبقة علي النسيج أو العضو في المرة الواحدة)	بری تیشک (نهر تیشکه‌ی نه‌دات له‌ شانہ یان نه‌ندام به‌یه‌ کجار)
quantum:	کمیة (لاتینیة):	چهنده (بر) (به‌لاتینی):
~ libet	بالکمیة المرغوبية	به‌بری ویستور
~ number	کمیة بالعدد	بره ژماره
quaque hora	کل ساعة	هه‌موو کاژیرید
quartz	کوارتز (معدن) -مرو- بلور صخري	کوارتز (کسانیکی ساوه): کانزایه‌کی بلاوه) -به‌رده‌ستی- به‌ردی بلوری
quater in die	اربع مرات بالیوم (لاتینیة)	چوارجار له‌ روزیکدا (به‌لاتینی)
quarter	ربع	چاره‌ک
quaternary amalgam	أملغم رباعي (املغم يحتوي اثنین وثلاثة معادن أخرى)	نهمه‌نگه‌می چواری (نهمه‌نگه‌میک جیوه‌سی کانزای تری تیا به)
queen's metal	المعدن الملکي (خليطة من القصدير و الانتموني)	کانزای پاشایی (کانزای مه‌نیکی) اتیکه‌له‌ له‌ قصدير و نهنیمونی)
quench	یستی- سقایه- إحماد (غمس المعدن في الماء مباشرة بعد إحمائه)	نساری نه‌دا- خیرا ساردی نه‌کاته‌ره (ناردانی کانزا) -داهمه‌کانده‌ره- خه‌فه‌کردن- کوژانده‌وه

Q

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

quenched steel	فولاد مستی	پولای نادرادو
questionnaire	صفحة المسألة	لیستی پرسیاره‌کان
Queyrat's erythroplasia (<i>Queyrat 1872 French dermatologist</i>)	(الورقة التي يجب فيها المريض علي الاسئلة المتعلقة بحالته الصحية) التبقع الأحمر للنسيج المخاطية البشرية ما قبل السرطانية	(نهو فورمهی نه‌خوش وه‌لامی پرسیاره‌کانی باری ته‌ندروستی تیا نه‌داتوره و تومارده‌کریت) به‌له‌سوری لینجکه بدویشه شانه بهر له شیره‌غهی
quick:	سریع	خیرا- زرو
	-رأسا	-یه کسر
	-حی:	-زیندو:
~ - cure resin	راتنج سریع التصلب	نه‌کریلی خیرا ره‌قبوو
~ - repairing	إصلاح سریع	چاککردنه‌وی خیرا
~ - setting cement	اسمنت سریع التصلب	سیمه‌نتی خیرا ره‌قبوو (چیمه‌نتوی خیرا ره‌قبوو)
quicksilver = mercury	زئبق	جیوه
quiet:	هادی:	هیمن- له‌سه‌رخو- ناسوده- هینواش
~ running engine	محرك ذو دوران هاديء	بزوبینه‌ری له‌سه‌رخو خولاره (ماتوری هینواش خولاره)
Quite	كاملا- كاملة	یه کجار- به‌ته‌واوی
quinary amalgam	املغم خماسي (املغم یمتوی الزئبق و اربعة معادن مختلفة)	نه‌مه‌لگه‌می پینجینه (نه‌مه‌لگه‌میک جیوه و چوار کانزایی جیاوازی تیا به)

quinine	کینیا- کینین	کینین
	(ماده کیماریسه تستعمل کدواء)	(مادده به کی کیمیایه وه دره مان به کار دیت)
quinquecuspid	خماسی الهدبات	پینج که سپی - پینج تیژابی
quinguetubercular	خماسی الهدبیات	پینج چو کله بی
quinsy = <i>acute suppurative tonsillitis</i>	خراج خلف اللوزة (التهاب اللوزة التقيحي الحاد)	درمه له نالور درومه لی پشت نالور (هه وی نالوری کیمی تیژ)
quotation	اقتباس	لینور گرتن
quotidian: = <i>recurring daily</i>	رود (بحدت کل یوم) یومی - کل یوم - عادی:	بژژانه (بژژایه دو باره نه بیته وه) - هه موو ریزوی - سانا:
~ fever	حمی رود	تای ریزانه (تای دو باره وه بووی بژژانه)
q.v., (<i>quod vide; quantum vis</i>) = <i>which see</i>	۱- راجعه فی - أنظر إليه فی ۲- بالكمية التي ترغبها (لاتینیة)	۱- بوی بگه ری له - سهیری که له ۲- بهو بهوی نه ته ویت (به لاتینی)

R

R: abbreviation for	رمز بمعنی: خذ، يستعمل	هتیا به مانای:
recipe	عند كتابة الوصفة الطبية	بگه، له‌وجه‌ته نویسنده
=take		
rabies	داء الكلب	دوره‌هاری - هاری
race	عرق - سلالة	ره‌جه‌له‌ك
rachitis	داء الكساح	نیسكه نهرمه (منان)
= rickets		
racial	عرقی	ره‌جه‌له‌کی
rack:	منصب - رف - حمالة: (وعاء ذو اقسام)	تیاهه‌لگره - ره‌فه - هه‌لگره:
instrument ~	منصب الادوات	تیا هه‌لگره‌ی نامرازه‌كان
rad	راد (وحدة الإشعاع)	راد (یه‌كه‌ی تیشك)
radectomy	بتر الجذر	برینه‌ره‌ی ره‌گ
= radiectomy	-قطع الجذر	-برینی ره‌گ
radiability	قابلية النفوذ للأشعة	له‌باری تیشك بیا رزشتن
radiant	مشع - اشعاعي	تیشك ده‌ر - تیشكن
radiate	یشع	تیشك نه‌داته‌ره
radiation:	إشعاع:	تیشكدانه‌ره - تیشك هاریژتن:
~ protective apron	منزر ورق من الأشعة (غطاء للصدر و البطن)	به‌روانكه‌ی تیشك پاریز (په‌رده‌ی سنگ وسك پوزش)
~ quantity	كمية الإشعاع	بری تیشكدانه‌ره
radiciform	جذري الشكل	ره‌گی شیوه

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

radicula	جذیر (جذر صغیر)	ره‌گۆکه (ره‌گی بچوک)
radicular	جذری (نسبة للجذر):	ره‌گی (به یه‌وند به‌ره‌گه‌وه):
~ cyst	کیس جذری	پۆزگی ره‌گی
radiectomy= radectomy		
radio -	بادنة تعني: إشعاعي - مشع	پینشگر به‌مانای: تیشکن - تیشکدر
radioactive	مشع - إشعاعي -ذات فعالية اشعاعية	-تیشکارور - تیشکدار تیشکن - تیشکه چالان
radioautography	تصوير شعاعي ذاتي	تیشکه‌وینه‌گری خۆیی (خوتیشکه وینه‌گری)
radiodontia = radiodontics	التصوير الشعاعي السني	تیشکه‌وینه‌گری ددان
radiogram= radiograph	-الاشعة السنية	ئینکس به‌رداری ددان
radiograph = radiogram:	صورة شعاعية:	وینه‌ی تیشکی:
bite- wing ~	صورة العضة المجنحة	وینه‌ی تیشکی گه‌ستنی بائدار
incisal ~	صورة شعاعية قاطعة (صورة للسان القاطعة)	تیشکه وینه‌ی بره‌ (وینه‌ی تیشکی ددانه‌بره‌ره‌کان)
interproximal ~	صورة المسافات بين الملاصقة	تیشکه وینه‌ی نینوان ددانه‌کان
occlusal ~	صورة إطباقية	تیشکه وینه‌ی جوت‌سوون (ددانه‌کان)
panoramic ~	صورة بانورامية	تیشکه‌وینه‌ی پانورامی
periapical ~	صورة لماحول الذروة	تیشکه وینه‌ی دوری بنی ره‌گی ددان
root ~	صورة الجذر	تیشکه وینه‌ی ره‌گ
Radiographic	إشعاعي - شعاعي	تیشکی
radiography:	تصوير شعاعي:	وینه‌گرتنی تیشکی -تیشکه وینه‌گری:

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

dental ~	تصویر سنی شعاعی	وینه‌گرتنی تیشکی ددان
extra – oral ~	تصویر من خارج الفم	تیشکه وینه له دهره‌وی دهمره
intra – oral ~	تصویر من داخل الفم	تیشکه وینه له نارده‌مه‌ره
radioisotopes	نظائر مشعه	هارتا تیشکنه‌کان
radiologist	اختصاصی بالأشعة	پسپوری تیشک
radiology	علم الأشعة	تیشکزانی
		-تیشکه نوشاری
radiolucent	شفاف للأشعة	رؤشن بز تیشک
	-تنفذ للأشعة	(تیشکی بیا تینه‌په‌ریت)
	(تنفذ منه الأشعة)	
radiolus = (probe)	مسر- مجس	پرؤپ- پشکنه‌ر
radiometer	مقیاس الاشعاع	تیشکیو
radionecrosis	تنخر شعاعی	کلؤریونی تیشکی
	-نخر شعاعیة	-تیشکه کلؤری
	(تموت خلوي بسبب الأشعة)	(تیشکه داخوران)
		(مردنسی خانه‌کان به‌هوی تیشکه‌ره)
radio- opacity	ضلیلة شعاعیة	لینی تیشکی
	(عدم نفوذ الأشعة)	-بیاتینه‌په‌رینی تیشک
radio – opaque	ضلیل علی الأشعة	لینل (نارزینی) تیشک
	(لا تنفذ منه الأشعة)	(تیشکی بیا تینه‌په‌ریت)
radiosurgical knife	مشرط كهربائی	تیغ (چمه‌قز)ی تیشکی
		نهدته‌رگه‌ری
Radiotherapy	معالجة شعاعیة	چاره‌سهری تیشکی (تیشکه چاره)
radium:	رادیوم	رادیوم
	(عنصر فلزي مشع):	(توخی کانزایی تیشکه‌ره):
~ needles	إبر الرادیوم	ده‌رزیه‌کانی رادیوم
~ treatment	معالجة بالرادیوم	چاره‌سهرکردن به رادیوم

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددن

radula = (<i>scaler</i>)	أداة التقليل اداة إزالة القلح من سطح الاسنان	کلس لیکره (نامرازی لیکردنه‌دی کلس له‌سهر رووبه‌ری ددانه‌کان)
raising:	رفع:	به‌رزکردنه‌ده:
bite ~	رفع العضة	به‌رزکردنه‌دهی گه‌ستن
rake teeth	أسنان مشطية (صفة للاسنان المفرقة)	ددان شانه‌یی -شاشی ددانه‌کان (ددان شاشی)
rami (<i>pl. of ramus</i>)	١- جمع رأد ٢- أغصان- فروع- شعب	١- کسوی: لا به‌شسی به‌سوزی شه‌ویلگه‌ی خواریو ٢- پهل -لق- به‌ش- پؤل
ramification	تفصن- تشعب -تفرع	پهلده‌رکردن- به‌شجویون -لق ده‌رکردن
rampart:	سور:	شورده:
maxillary ~	سور الفك العلوي	شورده‌ی شه‌ویلگه‌ی سه‌رده
ramus:	١- رأد (الشعبة الصاعدة من عظم الفك السفلي)	١- ریسه‌س: (به‌شسی به‌رزبووده‌ی شه‌ویلگه‌ی خواریو)
~ of the mandible	٢- غصن- فرع- شعبة: رأد الفك السفلي	٢- پهل -لق- پؤل: به‌شسی لابه‌رزبووده‌ی شه‌ویلگه‌ی خواریو
range:	مدی- مجال:	مه‌ردا- بوار- ماره:
melting ~	مجال الإنصهار (منذ بدء الانصهار حتى تمامه)	مه‌ردای توانه‌ده -ماره‌ی توانه‌ده (له ده‌ستیکردنی توانه‌ده‌ده تا به‌ته‌راوی نه‌توتیه‌ده)
ranine	١- ضفدعي ٢- نسبة لما تحت اللسان	١- بوقیسی ٢- په‌یوه‌ند به‌وه‌ی له‌ژیر زماندایه
ranula	کیس ضفدعي (کیس الإحتباس تحت اللسان أو تحت الفك)	پوزک (کیس) ی بوقیسی (کیسی په‌نگخوارده‌ی ژیر زمان یا ژیر شه‌ویلگه)
ranular	نسبة للکیس الضفدعي	په‌یوه‌ند به‌کیسی بوقیه‌ده

R

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

raphae, mid- palatine raphe: = suture , = ridge, =crease <i>marking the line of union between two symmetrical halves.</i>	الدرز الحنكي المتوسط درز -إلتحام -ملتقى -رباط - رفاء	درزی مه لاشویی ناوندی درز- له حیپوزن -بهستره -هینلی بهیه کگه یشتن -پهرده
buccal ~ = <i>line marking the union of part of cheek derived from max. process with those derived from mand process.</i>	الدرز الحدي	هینلی بهیه کگه یشتنی روومعت -بهستره هینلی روویهک
lingual ~ = <i>narrow long midline of the dorsal surface of the tongue, corresponding to the fibrous septrum which divides the tongue into two.</i>	الدرز اللساني (ملتقى ظهر اللسان)	هینلی بهیه کگه یشتنی ناوندی زمان -بهستره هینلی سه زمان
palatine ~ = <i>narrow mucosal ridge on the midline of the hard palate.</i>	الدرز الحنكي	هینلی بهیه کگه یشتنی مه لاشوو -بهستره هینلی مه لاشوو
pterygo – mandibular ~ = <i>A sinwey ligament deviding the buccinator muscle from the constrictor pharynges superior.</i>	ملتقى الجناحي الفكي (الفلي)	بهستره هینلی بالینی شه ویلگه یی (شه ویلگه ی خواروو)
rapid: ~ developer	سریع: مظهر سریع (مظهر للافلام الشعاعية)	خیرا- زوو: دهر خیری خیرا (دهر خیری فلیسی تیشکی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ fix	۱- تثبیت سریع (تثبیت الافلام الشعاعية)	۱- جینگیر کردن خیرا ۲- چه سپاندنی خیرا (جینگیر کردن فلیمی تیشکی)
~ pulse	نبض سریع	ترپه (پل)ی خیرا
rarefaction: = (lessening but not in volume)	تخلخل:	داخوران- که میونه وه- پزین = (که میونه وه، به لام له قه باره دا نا):
bone ~	تخلخل العظم	داخورانی نینسک
Raschow's plexus = a fine nerve plexus below the odontoblasts in the dental papilla, found during formation of dentine.	صفیوة راشو	پرچ (چه پک)ی راشو
rash:	طفح (اندفاعات جلدیة مؤقتة):	په له- لیو- زیپکه- تامیسک:
gum ~ = <i>strophulus</i>	طفح لثوي = طفح حطاطي احمراري	تامیسکی پووک
medicinal ~	طفح دراني	لیو (په له)ی دره مانی
serum -	طفح مصلي	په له ی زهر دایی
tooth ~ = <i>strophulus</i>	طفح سني (في سياق الامراض الإنتانية)	په له ی ددانی (له ریسه روی نه خوشییه ته شه نیه کاندای)
wandering ~ = <i>geographic tongue</i>	طفح متلو- طفح جوال = اللسان الجغرافي	په له گه رۆک = زماننی جوگرافی
raspatory: = (<i>currate</i>)	مجرفة:	کرتیه ر- هه لکۆله ر- لابه ر- کهرتو - کردو- کردو کیش- خا که ناز:
periosteal ~	مجرفة السمحاق	کهرتوی نینسکه یوش
rate:	سرعة- معدل- نسبة:	خیرایی- تینکرا- ریژو:

R

sedimentation ~	سرعة الثقل -سرعة الترسب (تركيد)	خیرایی قورسبون خیرایی نیشتن (کله له که بون)
ratio	نسبة - تناسب - درجة	ریژه - راده
ray (pl. of rays):	شعاع (جمعها أشعة):	تیشک (کز: تیشکه کان):
fungus, ~ = actinomycosis	فطر شعاعي	که روی تیشکی
Roentgen ~s (1845-1923) 'German physician)	اشعة رونتجن	تیشکی رونتجن
re -	بادنة تعني: ثانية - مرة اخرى	پیشگر به مانای: دوباره - جارینکی تر - جارینکی دی
reactance	مفاعلة - تجارب	کارلینکردن
reaction:	تفاعل - ارتکاس - رد فعل:	کارلینک - کاردانسه‌وه هه‌نگه‌رانه‌وه:
allergic ~	ارتکاس تحسي	کاردانه‌دی هستیاری
support ~	ارتکاس الدعامة	کاردانه‌دی پالیشتی
tissue ~	ارتکاس نسيجي	کاردانه‌دی شانیدی
Wasserman ~	تفاعل واسرمان (التشخيص الزهري أو الافرجي)	کارلینکی واسرمان بو ده‌تیشانکردنی نه‌خوشی فهره‌نگی (سفلس)
ready - made:	جاهز:	ناماده (ناماده‌کراو):
~ wax shapes	أشكال شمعية جاهزة	شینوه مینوییه ناماده‌کراوه‌کان
reamer	موسعة (أداة التوسيع الاقنية)	فراوانکر (نامرازی فراوانکردنی که‌نالی ردگی ددان)
reamputation	إعادة البتر	دوباره‌بیرینه‌وه (دوباره‌لینکردنه‌وه)
reattachment	إعادة الوصل -إعادة الارتباط	دوباره‌په‌یو‌ندکردنه‌وه -دوباره‌به‌یه‌که‌سته‌وه (به‌یه‌ککه‌یاننده‌وه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

rebase = <i>rebasing</i>	بيدل القاعدة = تبديل القاعدة	بناغه كه نه گوريت = گوريني بناغه (بناغه گورين)
	(اعادة لتشكيل قاعدة طقم الاسنان دون تعديل العلاقة الاطباقية للأسنان)	(دوباره بينگهيناره‌ی بناغه‌ی تاقمی ددان به‌ی دستکاری په‌یوهندی جوتیوونی ددانه‌کان)
recalcification	تکلس تال	دوباره به‌کلسیون
receiver:	آخذ- مستقبل -إناء:	وه‌گر- پیشوازیکه‌ر -ده‌فر- ته‌خت:
waste ~	إناء الفضلات	ده‌فری پاشه‌رز
receptacle:	وعاء- إناء	ده‌فر- ته‌خت
waste ~	وعاء الفضلات	ده‌فری پاشه‌رز
recession:	إنحسار- تراجع:	دامال‌راو- کشانه‌وه:
bone ~	تراجع العظم	کشانه‌وه‌ی نینک
gingival ~	تراجع لثوي	کشانه‌وه‌ی پووک
gum ~	إنحسار اللثة	دامال‌راوی پووک
recidivation = <i>relapse</i>	نكس- معارودة (عودة الداء)	نسکۆ- گه‌رانه‌وه (سهره‌ه‌ئدانه‌وه‌ی ده‌رد)
recipe = <i>take</i> = <i>R</i>	خذ- تناول (يرمز ب R في الوصفة الطبية)	بیگره- بینۆشه (هیناکه‌ی R له‌ ره‌جه‌ته نوسیندا)
reciprocation	تحقیق التبادل (جعل الجانب الواحد من الطقم الاسنان الجزئي مقارما للضغط الحادث من الجانب الآخر)	ته‌نجامدانی هارسه‌نگیی (لایه‌کی پارچه‌ تاقم به‌ره‌ه‌ئستی نه‌ په‌ستانه‌ بکات که له‌ لاکه‌ی تر دروستیوه)
reconstruction	إعادة البناء	دوباره بینگهینانه‌وه
record:	۱- تسجيل- تدوین ۲- سجل ۳- يسجل:	۱- تۆمارکردن- نوسینه‌وه ۲- تۆمار ۳- تۆماری نه‌کات:

R	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
card, ~	بطاقة التسجيل	تکمی تومار کردن
case ~	مشاهدة	بینین- سهیر کردن تیینی کردن
	-سجل الحالة	-تومار کردنی بارو دزخ
face- bow ~	تسجيل بالقوس الوجهية	تومار کردن به (نامرازی) که وانهی بدویی
functional chew –in ~	تسجيل حركات المضغ	تومار کردنی جولهی جوین
interocclusal ~	تسجيل إطباقی	تومار کردنی جوتیوینی
jaw relation ~	تسجيل علاقة الفكين	تومار کردنی په یوده نندی هردوره ویلگه
occluding centric relation ~	تسجيل العلاقة الإطباقية المركزية	تومار کردنی په یوده نندی جوتیوینی چه قیی
positional relation ~	تسجيل العلاقة الوضعية (بین الفكين)	تومار کردنی په یوده نندی شتوایی (نیوان هردوره شه ویلگه)
pre – extraction ~	تسجيل قبل القلع	تومار کردن پیش ددان کیشان
pre – operative ~	تسجيل قبل الجراحة	تومار کردن بهر له نه شته رگه ربی
profile ~	تسجيل الطلعة الجانبية (الأمثلة الجانبية للوجه)	تومار کردنی دهر که و تنن (شینوه) لایی (قالبی لایی پور)
protrusive ~	تسجيل اندفاعي	تومار کردنی دهر په ربیوینی (شه ویلگه بهر په پیش)
Terminal jaw relation ~	تسجيل علاقة الفكين المتأخرة	تومار کردنی هردوره شه ویلگه بهر په پیش
wax ~	تسجيل شمعي	تومار کردن به مینو
Recovery	شفاء	چاکیورنه وه- ساری ژبوونه وه
recrudescence = recurrence	معاودة (عمدة الاعراض المرضية بعد اختفائها)	گه رانه وه- سهره لدانه وه (گه رانه وهی نیشانه کانی نه خوشی پاش نه مانیان)
recrudescent = recurrent: ~ disease	معاودة: مرض معاود	گه راره- سهره لدانه وه: نه خوشی گه راره

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

rectus muscle	العضلة المستقيمة	ماسولکه‌ی راست (راسته ماسولکه)
recuperation	إستعادة (إستعادة العافية و الصحة)	گه‌رانده‌ه - بوژاندنه‌ه (گه‌رانده‌ه‌ی نۆش و تهن‌دروستی)
recurrence = <i>recrudescence</i>	نکس - معارده	گه‌رانده‌ه - دووباره‌بوونه‌ه -هه‌لگه‌رانده‌ه - شکستی
recurrent = <i>recrudescent</i>	ناکس - معارده:	گه‌راوه - دووباره‌بووده: - سه‌ره‌ه‌لداوه
~ aphthus stomatitis	التهاب الفم القلاعي الناکس	هه‌وی زامی دووباره‌بووده‌ی دم (ده‌مه‌سۆی زامیی گه‌راوه)
red zone (of the lip) = <i>vermillion border</i>	المنطقة الحمراء (من الشفة)	نارچه (هیل‌ای سووری لیبو)
reduced:	ضامر:	پووکاره - که‌مبووه‌ه
~ dental epithelium	بشرة سنية ضامرة	رودپۆشی ددانی پووکاره
~ enamel epithelium	بشرة مينائية ضامرة	رود پۆشه مینایی پووکاره
reduction	رد - إعادة - إرجاع - تحويل - إختزال - إختصار	گه‌رانده‌ه - دووباره‌کرده‌ه - گوپران - که‌مکرده‌ه - کورت‌کرده‌ه
referred pain = <i>synalgia</i>	ألم مصاحب = ألم بعيد المنشأ	هاره‌له نازار = نازاری سه‌رچاوه دوور
= <i>telalgia</i>	= ألم رجيع	نازاری گوپزراوه - نازاری نیندراره
reflect	يعكس	نه‌بداته‌ه - په‌رچینه‌داته‌ه
reflected:	منعكس:	هه‌لگه‌پراوه - هه‌لگه‌راوه - دراره - په‌رچکراوه:
~ pain	ألم منعكس	نازاری هه‌لگه‌راوه
reflection	انعكاس	دانه‌ه - گه‌رانده‌ه (هه‌لگه‌رانده‌ه) - په‌رچدانه‌ه (شکانه‌ه) (په‌رچکرده‌ه)

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

reflex:	منعکس:	هه‌لگه‌راوه - فرته - بدر
	-انعکاسي:	- (پدرج) پهرچکهره - شکاره:
acquired ~ = <i>conditional ~</i>	منعکس مکتسب	فرتی دستکهورتور
action, ~	فعل منعکس	کاری فرته (کاری هه‌لگه‌راوه)
allied ~	منعکس متحد (مرتبط ببعضه البعض)	هه‌لگه‌راوه بینکهره‌به‌ند
antagonistic ~	منعکس مضاد	دژ فرته
	-منعکس مقاوم	-هه‌لگه‌راوه بدرگر
arch, ~	قوس الانعکاس	پهرچه‌که‌وان (که‌واندی پهرچه‌ناگه)
chin ~ = <i>jaw - jerk ~</i>	منعکس ذقني	فرتی چانه‌گه
	= منعکس رجفانی فکي	-فرتی له‌رزیی شه‌ویلگه‌یی
conditional ~ = <i>conditioned ~</i>	منعکس شرطي	فرتی مهرجیی
facial ~	منعکس حلقومي	فرتی گه‌روویی
indirect ~	منعکس غیر مباشر	فرتی ناراسته‌وخز
jaw clanus ~	منعکس اختلاجي فکي	هه‌لگه‌راوه (فرته) ی له‌روی شه‌ویلگه‌یی
jaw - jerk ~	منعکس رجفانی فکي	فرتی له‌رزیی شه‌ویلگه‌یی
jaw ~	منعکس فکي	فرتی شه‌ویلگه‌یی
laryngeal ~	منعکس حنجري	فرتی گه‌روویی
local ~	منعکس موضعي	فرتی جینگه‌یی
mandibular ~	منعکس فکي (سفلي)	فرتی شه‌ویلگه‌یی خواروو
mass ~	منعکس شامل	فرتی فراوان
massetric ~	منعکس العضلة الماضفة	فرتی ماسولکه‌ییی جوین
nasal ~	منعکس أنفي	فرتی لووتی
nasomental ~	منعکس ذقني أنفي	فرتی چه‌ناگه‌یی لووتی
nociceptive ~	منعکس الألم الرضي	فرتی نازاری کوتراویی (زه‌بری)
	(منعکس الألم المحرض بالرض)	(فرتی نازار به‌هوی زه‌بروه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

oesophagosalivary ~	منعکس لعابی مرینی	فرت‌ی لیکی سورینچیکی
palm – chin ~	منعکس الذقن و الکف (راحة اليد)	فرت‌ی چه‌ناگه‌یی و نه‌پی دست
palmo – mental ~ = palm – chin ~	منعکس ذقنی کفی	فرت‌ی چه‌ناگه‌یی له‌پ (به‌رای ده‌ستی)
pathologic ~	منعکس مرضی	فرت‌ی نه‌خوشی (نه‌خوشیه فرت‌ه)
pharyngeal ~	منعکس بلعومی	فرت‌ی گه‌روویی
pilomotor ~	منعکس قشعریری	فرت‌ی له‌رزویی
unconditioned ~	منعکس عفوی	فرت‌ی له‌خزویی
refractory	عنید- معند- عصبی -حراری (صامد للحرارة)	به‌رگر- خوراگر- یاخی -گه‌رمه‌نی (به‌رگه‌ی گه‌رمیگر)
refrigerant	مرد (دواء أو مادة مبردة)	ساردکه‌ر دهرمان بیان ماده‌ده‌یه‌کی ساردکه‌ره‌ه)
refrigeration	تبرید	ساردکردنه‌ه
region:	ناحیه- منطقه- اقلیم:	ناچه- هه‌رتم:
denture bearing ~	منطقه استناد طقم الاسنان	ناچه‌ی پالپستی تاقمی ددان
mylohyoid ~	ناحیه ضریه لامیه	ناچه‌ی خرتنه‌یی لامی
regional:	ناحی- ناحیوی:	ناچه‌یی:
~ anaesthesia	تخدییر ناحی -تخدییر ناحیوی	سرکردن (به‌نج کردن) ای ناچه‌یی
registration:	تسجيل -تدوین:	تۆمارکردن -نوسینه‌ه:
jaw movements ~	تسجيل حركات الفك	تۆمارکردنی جوجۆلی شه‌ویلگه
maxillomandibular ~	تسجيل علاقة الفكين	تۆمـسـارکردنی په‌یوه‌ندی هه‌ره‌وره‌ویلگه
occlusal ~	تسجيل الإطباق	تۆمارکردنی جوتبۆون
positional relation ~	تسجيل العلاقة الوضعية	تۆمارکردنی په‌یوه‌ندی شینوازی

R	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
tissue ~	طبع النسيج	قالیگرتنی شانہ کان
	(تسجيل شكل النسيج)	(تۆمارکردنی شیوهی شانہ کان)
vertical dimension ~	تسجيل البعد العمودي	تۆمارکردنی ماوهی ستونی
		(تۆمارکردنی دوروی شاقولی)
regression	۱- تراجع- رجوع	۱- گه‌رانده
	۲- تقهقر- ارتداد للخلف	۲- پورکانه‌وه- پاشه‌کشی
	۳- انحسار الداء او الحمي	۳- که‌میوه‌وهی دهره
	تدریجیا	یان تا ورده ورده
regressive	منحسر- متقهقر	گه‌پارده- گه‌پاره به‌ردو دوا
	-مراجع- مرتد للوراء	
regular:	اعتيادي- نظامي:	ناسایی- به‌ریکی (ریگ):
~ alloy	خليطة اعتيادية	تیکه‌له‌ی ناسایی (پرشت)
~ amalgam	أصلمغ اعتيادي	نهمه‌لگه‌می ناسایی
= ~ alloy		= تیکه‌له (کانزا)ی ناسایی
~ dentine	عاج نظامي	عاجی ناسایی (ریگ)
regulation	تنظیم	ریگخستن
regulator	منظم	ریگخهر
regurgitation	قلس	هه‌له‌ینانه‌وه
	-تجشؤ	-پاشانه‌وه
	(خروج الطعام أو السوائل في المعدة الي الفم)	(هاتنه دهره‌وهی خوراک و شله‌مه‌نی له گه‌دوه بز ناوهم)
rehabilitation	تأهيل	راهیتانه‌وه
	(إعادة الشكل و الوظيفة الي العضو بعد العجز أو المرض):	(گه‌پانه‌وهی شیوه‌ی فرمان بز نهدامینک پاش په‌ککه‌وتن یان نه‌خویشی):
mouth ~	تأهيل الفم	راهیتانه‌وهی دهم
oral ~	تأهيل فموي	راهیتانه‌وهی ده‌می

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

reimplantation
= *replantation*

دو باره پروانده‌نوه
(چانده‌نوه)
(گه‌رانده‌نوه‌ی ده‌انده‌که بز نار
چالی نيسکه‌کدی خوی
که‌هه‌لکيشرابور)

إعادة الزرع
(إرجاع السن الي السنخ
الذي قلمت منه)

reinfection

دو باره توشبون
-عوده الإلتان

reinforced:

توکمه‌کراو - پته‌وکراو
-به‌هينزکراو:

مقوي - مدعم:

~ cement

سيمه‌نتی توکمه
-چيه‌نتو (کونکريت)ی شيشه‌بند
إسمنت مدعم
(مقوي بالياف الزواج
مثلا)

reinforcement

به‌هينزکردن - توکمه‌کردن
-پته‌وکردن

تقوية - دعم
-تعزيز

rejection:

نويستن - ده‌کردن - ره‌تکرده‌نوه
-به‌رپه‌رچدانده - فریدان
-گه‌رانده‌نوه دواره
(ره‌تکرده‌نوه‌ی له‌ش بز تهنی
نامو):

نبد - طرح - طرد
-رفض (عدم قبول البدن
للجسام الاجنبية):

tooth ~

ره‌تکرده‌نوه‌ی ددان

relapse

سه‌ره‌ل‌دانده

(گه‌رانده‌ی نه‌خوشيی)

نکس
(معاودة الداء)

relation:

په‌يوه‌نديی:

علاقة:

acentric ~

په‌يوه‌نديی ناچه‌قی

علاقة لامركزية

acquired centric ~

په‌يوه‌نديی چه‌قی
په‌يدا کراو (ده‌ستخراو)

علاقة مركزية مكتسبة

acquired eccentric ~

په‌يوه‌نديی ناچه‌قی (لا‌ارای)
په‌يدا کراو

علاقة منحرفة مكتسبة

centric ~

په‌يوه‌نديی چه‌قی

علاقة مركزية

convenience jaw ~

په‌يوه‌نديی ناسایی هه‌ردو
شه‌ويلگه

علاقة مألوفة للفكين

R

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

dynamic	علاقة داینامیکه -علاقة حركية -علاقة فصاله	په یوئندی داینامیکه -په یوئندی جولیهی -په یوئندی چالاک (به کار)
eccentric ~	علاقة منحرفه	په یوئندی ناچه قیهی (په یوئندی لاداور)
intermaxillary ~	علاقة وضعیه بین الفكین	په یوئندی شینوازی نینوان هدرور شویلگه
jaw ~	علاقة الفكین	په یوئندی هدروروشویلگه
jaw rest ~	علاقة الفكین فی حالة الاسترخاء.	په یوئندی هدروروشویلگه لهباری هدوانه ردها
lateral ~	علاقة جانبیه	په یوئندی لایه
median jaw ~	علاقة الفكین المتوسطة	په یوئندی هدروروشویلگه ناوئندی
positional ~	علاقة الفكین الوضعیه	په یوئندی هدروروشویلگه شینوازی
protrusive ~	علاقة الفكین الإندفاعیه	په یوئندی هدروروشویلگه دهریدریور (بو پیتشه ره)
retruded median ~	علاقة الفكین المتوسطة المتراجعه	په یوئندی هدروروشویلگه ناوئندی گه رانه وه بو دراوه (پاشه کشی)
ridge ~	علاقة الحواف السنخیه -علاقة حیدیه	په یوئندی لیتواری نینسکی ددان
static ~	علاقة سکوتیه	په یوئندی نارام (په یوئندی رده ستار)
unstrained ~	علاقة غیر متکلفه للفکین (غیر مجهده)	په یوئندی بی فشاریه (بی زهریهی) هدرور شویلگه
vertical ~	علاقة عمودیه	په یوئندی ستونی (شاقولیه: شارلوه)
relationship:	علاقة:	په یوئندی:

base- tissue ~	علاقة النسيج بقاعدة الطقم	په یوه نندی شانه به بناغدی تاقمه‌وه
buccolingual ~	علاقة خذیة لسانیه	په یوه نندی رومه‌تیی زمانیی
occlusal ~	علاقة إطباقیه	په یوه نندی جو تیبوونی
relax	۱- یوخی ۲- یسترخی- یوهن - یلطف - یخفف	۱- خاری نه کات - شلی نه کات ۲- خوی خار نه کاته‌وه - خوی شله کات - هیوری نه کات
relaxant:	مرخ- مریح:	خاوکه‌ر- شلکه‌ر- حه‌رینه‌ر:
muscle ~	مرخ للمعضلات	خاوکه‌ری ماسولکه
relaxation:	إرخاء- إرخاء - استراحة:	خاوریوره- خاری - حه‌رانه‌وه - شلکه‌ر نه‌وه :
isometric ~	إرخاء متماثل القیاس	خاویی یه کسانه پیتوان - خاویی پیتوانه یه کسان
relief:	۱- تفریح- فرج إراحة - راحة ۲- الحواف الخارجیه للارتفاعات و الفجوات الفمویه:	۱- نه‌هیشتن (فشار یان زهره) - هیورکرده‌زه- حه‌رانه‌وه ۲- لیواری دهره‌کیی به‌رزایی و بو‌شاییه کانی دهم :
~ chamber	حجرة التفریح (المناطق المخففة للضغط في قاعدة طقم الاسنان)	بو‌شایی فشار نه‌هیشتن (له‌سه‌ر نه‌و ناوچانه‌ی که ناوه‌دی تاقسی ددان فشار نه‌خاته‌سه‌ر شانه‌کانی ناو دهم)
reline	بطن (غطی قاعدة الشی، ببطانة)	ناورخی کرد (داپوشینی بناغه به‌چینیکی ناورخن)
reliner	مادة مبطنه - مادة التبطین	ماده‌دی ناورخن (ناواخنکه‌ره) - ماده‌دی ناواخنکردن
relining	تبطین	ناواخنکردن

R

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

remission	۱- چاره سر کردن- درمان (پله کانی پاراستو چاره سر کردن)	۱- علاج - دواء (المخطوات الوقائية و
remounting	۲- کپیو نه وه- سوو کبزون سوار کردن- سوار کردن وه -دروباره رینکخته وه	العلاجية) ۲- فترة الحمود ترکيب- إعادة التنضيد
removable: ~ appliance	بجول- ناچینگیر: نامرازی ناچینگیر (داده که نریت: لاده بریت)	نزع- قابل للنزع: جهاز نزع
~ bridge	پردی ناچینگیر (پردی بجول)	جسر نزع
removal	داگندن- لایردن -لینکرونه وه- نه هیشتن	نزع- إزالة
remover:	ددهینته ر- لینکهره (نامرازی لینکرونه وه- دهرهینان):	نازعة (أداة للنزع):
crown ~	تاج لینکهره	نازع التاج
renal	کورچیلهی	کلوی (نسبة للكلوة)
rep. = abbreviation for repeatatur = let it be repeted	هینمای کورتکرا وه: دووباره (له) ره چته نویندا)	رمز مختصر = اعاده (في الوصفة الطبية)
repair:	۱- چاک کردن وه- پینه کردن: ۲- تندب:	۱- إصلاح- ترميم ۲- تندب:
denture ~	چاک کردن وهی تا قمی ددان	إصلاح الاسنان
reparative dentine	عاجی پینه بور	عاج مرمم
repetatur = Rep. = let it be repeated	پینی دووباره نه کاته وه (به لاتینی)	إجعله يتكرر (لاتينية)
replaceable	چینگیرا وه -شیار بۆ چینگیرتنه وه	قابل للاستبدال -قابل للتعويض
replacement:	چینگیرتنه وه -له برخستنن - بریمستق :	إعاضة -استبدال :
immediate ~	چینگیرتنه وهی راسته و خۆ (به کسه ری)	إعاضة مباشرة

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

replantation = <i>reimplantation</i>	إعادة الزرع	چاند نهوه -دووباره پروانه‌نده
reposition	۱- اعاد	۱- گه‌رانیه‌وه
repositioning:	۲- صحح الموقع تعديل	۲- شوتنه‌که‌ی راست‌کرده‌وه راست‌کرده‌وه
jaw ~	-إعادة الوضع: تعديل علاقة الفكین	-گه‌رانیه‌وی شوتین: راست‌کرده‌وی په‌یوه‌ندی هه‌ردوو شهریلگه
tooth ~	۱- إعادة السن الى موقعها ۲- تصحيح موقع السن	۱- گه‌رانیه‌وی ددان بز شوتینی خوی ۲- راست‌کرده‌وی شوتینی ددان
reproduction	إنتاج	بهره‌مهیتان
reproductive cells	-تکثیر- توالد خلايا منتجة	-زږبوون- زاوژی خانه بهره‌مهیته‌ره‌کان -خانه‌کانی زاوژی-خانه‌کانی زږبوون)
reptiles	زواحف	خشوکه‌کان
re- rim:	إصلاح الحواف:	چاک‌کردنی لینه‌ره‌کان:
denture ~	إصلاح حواف طقم الاسنان	چاک‌کردنی لینه‌ره‌کانی تاقسی ددان
resection	قطع- استئصال جزئي	برین- لینه‌کرده‌وی به‌شیک
reserve cells	خلايا احتياطية	خانه یه‌ده‌که‌کان (خانه هه‌لگرتووه‌کان) (خانه پاشکه‌وتووه‌کان)
reservoir in casting	حجرة تغذية الصببة (الصبببة: ما یصب)	عه‌مار بز کرداری داپشتن
residual:	باق- متبق- متخلف:	ماوه- پاشماره- به‌رماره:
~ alveolar ridge	الارتفاع السنخي المتبقي	ماوه به‌رزایی نینسکی ددان
~ cysts	أكياس متبقية	پوزک (کیس) ی ماوه
~ ridge	إرتفاع متبق- حافة متبقية	ماوه به‌رزایی- ماوه لینه‌وار
~ root	جذر متبق	ره‌گی پاشماره (ره‌گی جیمار)

R

residue	بقية- فضلة- فضالة	جینار- پاشماره- به‌رماره
resilience = <i>resiliency</i>	۱- رجوعیة (عوده الي الشكل والمجم الاصلي بعد التشوه) ۲- مرونة	۱- کشداری- لاستیکی (گه‌رانده بز شینوو قه‌باری غزی پاش شینواندن) ۲- جیری- کشان
resin:	راتنج:	جمری- راتنج:
acrylic ~	راتنج اکریلی	راتنجی نه‌کریلی
activated ~	راتنج منشط	راتنجی چالا‌ککراو
autopolymer ~	راتنج ذاتی التماثر (ذاتی التصلب)	راتنجی خؤ په‌لمه‌رین (خؤ ره‌قبوو)
cold- curing ~	راتنج متماثر بالبرودة (متصلب بالبرودة)	راتنجی به ساردی په‌لمه‌رین (به‌ساردی ره‌قبوو)
cone, ~	قمع راتنجی	قوچه کی راتنجی
copolymer ~	راتنج متآلف	راتنجی گونجاو
dental ~	راتنج سنی	راتنجی ددانی
denture ~	راتنج طقم الاسنان	راتنجی تاقمی ددان
Epoxy ~	راتنج اؤکسجینی	راتنجی نؤکسجینی
hot – curing ~	راتنج متماثر بالحرارة (متصلب بالحرارة)	راتنجی به‌گه‌رمی پوله‌رین (به‌گه‌رمی ره‌قبوو)
Quick –cure ~	راتنج سریع التماثر (سریع التصلب)	راتنجی خیرا پوله‌رین (خیرا ره‌قبوو)
self – curing ~	راتنج ذاتی التماثر (ذاتی التصلب)	راتنجی خؤ پوله‌رین (خؤ ره‌قبوو)
synthetic ~	راتنج ترکیبی	راتنجی بینکها‌ته‌یی
thermoplastic ~	راتنج متلدن (متلین) بالحرارة	راتنجی گونجؤک به‌گه‌رمی (راتنجی ناجی به‌گه‌رمی)
vinyl ~	راتنج فینیلی	راتنجی فینیلی -راتنجی نیسینیلی
resinous	راتنجی	راتنجی
resistance: (<i>resistivity</i>)	مقاوم :	به‌رگری :

~ form

resolution:

abscess ~

resonance

resorption:

alveolar ~

bone ~

respiration:

artificial ~

response

rest:

bite, ~

incisal ~

lingual ~

lug, ~

occlusal ~

position, ~

شکل مقاوم	شیتوی بهرگر
۱- انصراف (انصراف)	۱- نه‌مان (نه‌مانی نیشانه‌کان)
الاعراض)	۲- هیتوریبونوهی هه‌وکردن
۲- خود التهاب	۳- شیته‌لکردن - شیکردنه‌وه
۳- انحلال - تحلیل:	- لیک هه‌لوه‌شان - شیبورونه‌وه
انصراف الحراج	نه‌مانی دومه‌ل
طنین	زرنگه - زرنکانه‌وه
-رنین	- له‌رینه‌وه (دده‌نگدانه‌وه)
ارتشاف	دووباره‌توانه‌وه
-امتصاص (زوال المادة):	-هه‌لمژینه‌وه :
ارتشاف سنخی	هه‌لمژینه‌وهی نینسکی ددان
ارتشاف العظم	هه‌لمژینه‌وهی نینسک
تنفس:	هه‌ناسه - هه‌ناسه‌دان:
تنفس اصطناعي	هه‌ناسه‌دانی ده‌ستکرد
استجابة	وه‌لام - به‌هه‌نا هاتنه‌وه
۱- راحة	۱- هه‌رانه‌وه
۲- مستند - مقر	۲- بارگه - نشین - نیشه‌جی
۳- استناد	۳- پالپشت - راگیر
۴- سناد - مهماز	۴- چیفت (چوکل):
(امتداد معدنی فوق السن)	
الداعمة لتبديد القوى	
العمودية أو الافقية):	
عضة الراحة	گه‌ستنی هه‌وانه‌وه
(إطباق الراحة)	(جوتیبوونی هه‌وانه‌وه)
مهماز القاطع	رینتی بریدی
مهماز لساني	رینتی زمانی
مقر المهماز - مستقر المهماز	بارگه (نشین) ی رینست (چیفت)
مهماز طاحن	رینست (چیفت) ی هاریدی
۱- وضع الراحة	۱- شینوازی هه‌وانه‌وه
۲- موضع المهماز	۲- شوتین (نشین) ی رینست (چیفت)

R

precision ~	مهماز محکم	رینست (چیف) ای قایم (چه‌سپار)
recessed ~	مهماز مدمج	رینستی چه‌سپار چیفی قایم "پتور"
surface ~	مهماز سطحی -مهماز خارجی	رینستی (چیف) ای رودبه‌ری -رینستی دهره‌کی
restoration:	۱- حشو- ترمیم ۲- تعویض ۳- رد- إرجاع: -استرداد	۱- پرکردنه‌وه ۰ پرکراوه- چاککردنه‌وه -چاره‌سه‌رکردن (پینکهنانه‌وه) ۲- جینگرتنه‌وه- جینگره‌وه ۳- گه‌راندنه‌وه- دانه‌وه: - وهك خولینک‌ردنه‌وه
acrylic ~	حشو اکریلیه	پرکردنه‌وه‌ی نیگریلی
amalgam ~	حشو الأملمغم	پرکردنه‌وه‌ی نه‌مه‌لگم
composite ~	حشو الراتنج المركب	پرکردنه‌وه‌ی راتنجی پینکهنراوه
disto – occlusal ~	حشوة وحشية طاحنة	پرکردنه‌وه‌ی نا‌ناوندی هاره‌ری
facial dimensions ~	رد الابعاد الوجهية	گه‌راندنه‌وه‌ی پیتوانه‌کانی) ده‌موچار (رووی
faulty ~	۱- حشوة معيبة ۲- ترمیم خاطیء	۱- پرکراوه‌ی دزیو ۲- پینکهناره‌وه‌ی هه‌له
fixed ~	تعویض ثابت	جینگره‌وه‌ی نه‌جول
four – cusp ~ <i>= crown build up</i>	حشوة مغطية لاربع حدبات = بناء التاج	پرکراوه‌ی داپوشه‌ری چوار (که‌سپ) تیژیی = پینکهنانه‌وه‌ی تاج
full crown ~	تعویض بتاج کامل	جینگره‌ی تاجی ته‌وار
mesio – occlusal ~ (m – o) ~	حشو إنسية طاحنة	پرکراوه‌ی ناوه‌ندی هاره‌ری
mesio- occluso- distal (m – o – d) ~	حشو إنسية طاحنة وحشية	پرکراوه‌ی ناوه‌ندی -هاره‌ری ناناوه‌ندی
occlusal ~	حشوة طاحنة	پرکراوه‌ی هاره‌ری
prosthetic ~	تعویض سنی صغی	جینگره‌ی ددانی ده‌ستکرد
silicate cement ~	حشوة إسمنت السيليكات	پرکردنه‌وه‌ی سیمنتی سلیکیت

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

temporary ~	حشوة مزقته	پرکردنه‌وی کاتیی
two cusp ~	حشوة مغطیة لحدبتین	پرکراوهی داپوشه‌ری دوو
restorative:	۱- منشط - مقو	۱- چالاک‌کهره - به‌هیزکهره
	۲- معید للصحة	۲- ته‌ندروست هینته‌ر
	۳- مررم - معوض:	۳- پینکهنه‌ره - چاره‌سهرکهره - جینگره :
~ dentistry:	طب الأسنان المررم	نوشداری چاره‌سهرکردنی
	-طب الأسنان المعوض	ددانه‌کان (نوشداری ددانی چاره‌سهرکردن) -نوشداری ددانی جینگرته‌ره
restore	۱- یررم - یجدد	۱- پینکینه‌هینت - نویی نه‌کاتهره
	۲- یعید - یرجع	۲- نه‌یگه‌رینتته‌ره
	۳- یعوض	۳- جیتی نه‌گرته‌ره
retain	یحفظ - یثبت	نه‌یارنویت - جینگرته‌بیت
retained	۱- مندمج - منظم	۱- پیالکار - داپوشرار
	۲- محبس	۲- به‌ندبوو
	۳- باق - مستمر	۳- ساره - به‌رده‌وام
	۴- مثبت	۴- جینگربوو
retainer:	مشته:	جینگرکهره :
continuous bar ~	مشته ذات عارضة مستمرة	به‌رده‌وامه تولی جینگرکهر (تولی به‌رده‌وامی جینگرکهر)
direct ~	مشته مباشرة	جینگرکهره راسته‌رخو
extracoronal ~	مشته خارج التاج	جینگرکهره‌ی ده‌ری تاج
indirect ~	مشته غیر مباشرة	جینگرکهره ناراسته‌رخو
intracoronal ~	مشته داخل التاج	جینگرکهره‌ی نار تاج
intraradicular ~	مشته داخل الجذر	جینگرکهره‌ی نار ره‌گ
matrix ~	مشته المسندة	جینگرکهره پالپشت
	(حامل المسندة)	(هه‌لگره "گیره" ی پالپشت)
retaining:	مشته:	جینگرکهره - جینگرکردن:

R

~ appliance	جهاز مثبت	نامرزی جینگر کهر (نامرزی جینگر کردن)
~ ring	حلقة مثبتة	نه لقه جینگر کهر
retardation:	تأخر	دواکه وتن
	-تأخیر	-دواختق
	-إعاقه:	-رینگری :
mental ~	تأخر عقلي	دواکه وتنی ژیری (ناکامی ژیری)
retarder	مؤخر - معوق - کایج (ماده کیمیایی تزخر التفاعل)	دواخهر - رینگر (ماده کیمیایی دواخهری کارلینک)
retention:	۱- تثبیت	۱- جینگر کردن
	۲- ثبات - استقرار:	۲- جینگر بوون - جینگری :
buccal ~	تثبیت خدی	جینگری رومه تیی
cyst, ~	کیس الاحتباس	بوزک (کیس) ی په ننگخواردو
denture ~	ثبات طقم الاسنان	جینگر بوونی ناقمی ددان
direct ~	تثبیت مباشر	جینگر کردنی راسته وخو
form, ~	شکل مثبت	شینودی جینگر
indirect ~	تثبیت غیر مباشر	جینگر کردنی ناراسته وخو
labial ~	تثبیت شفوی	جینگر کردنی لیوی
lingual ~	تثبیت لسانی	جینگر کردنی زسانی
occlusal ~	تثبیت طاحن	جینگر کردنی هاریدی
palatal ~	تثبیت حنکی	جینگر کردنی مه لاشوری
retentive	مثبت	جینگر کهر
reticular:	شکلی:	توری:
~ atrophy	ضمور شبکی	پورکانه‌دی توری
reticulo – endothelial system	الجهاز الشبكي البطني	کونه نداسی توری ناراخنی -کونه نداسی نارپوشه توری
reticulo – endothelium	بطانة شبكية	ناراخنی توری -نارپوشه توری
reticulum:	شکلیه:	توری (توره):

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cell	خلية شبكية	توزده‌خانه (خانه‌ی توری)
~ cell sarcoma	الورم العفلى ذو الخلايا الشبكية	لوی گوشتی خانه توری
retina	شبكة العين	توری چار (سزما‌ی چار)
retraction:	۱- سحب- إرجاع ۲- تراجع ۳- انكماش- انقباض ۴- تبعید :	۱- راکیشان- گه‌رانه‌وه ۲- گه‌رانه‌دواوه ۳- گرژبوون- چوونه‌به‌ك ۴- دورخسته‌وه :
cord, ~	خط التبعید (خط الادرنالین لتبعید اللثة)	ددزوی دورخسته‌وه (ده‌زوی نه‌درینالین بز دورخسته‌وه‌ی پورک)
gingival ~	انحار لثوي -تراجع لثوي	کشانه‌وه‌ی پورک -گه‌رانه‌وه‌ی پورک
jaw ~	تقهقر الفك	دواکه‌وتنی شه‌یلگه
mandibular ~ = jaw ~	تقهقر الفك السفلي	دواکه‌وتن (گه‌رانه‌دواوه‌ی شه‌یلگه‌ی خوارور)
retractor:	مبعدة (اداة لتبعید):	دورخه‌ره (نامرایی دورخسته‌وه):
broad ~	مبعدة عريضة	دورخه‌ره‌ی به‌رین (پان)
cheek and lip ~	مبعدة الخد و الشفة	دورخه‌ره‌ی روومدت و لیتو
cheek ~	مبعدة الخد	دورخه‌ره‌ی روومدت (روومدت دورخه‌ره)
gum ~	مبعدة اللثة	دورخه‌ره‌ی پورک
periosteal ~	مبعدة السمحاق	دورخه‌ره‌ی نیتسکه‌پوش
tongue ~	مبعدة اللسان (خافضة اللسان)	زمان دورخه‌ره (نزمکه‌ره‌ی زمان)

R

retro -	بادنة تعني:	پيشگر به مانای:
	۱- خلف- وراء.	۱- پشت- درآ
	۲- تراجع- تقهقر (رجوع للخلف)	۲- كه رانه وه- دواكه وتن (گه رانه وه بز دواوه)
retrobuccal	خلف الحد	پشت پروصه ت
	-خلف الفم	-پشت دم
retrocession	تراجع	گه رانه وه
	-ارتداد للخلف	-به وه پشت گه رانه وه
retrocheilia	تراجع الشفة- تقهقر الشفة (كون احدى الشفتين مراجعة الي وراء الحد الطبيعي)	لينوگه راوه بز دواوه (يه كى له هه ردوولينو بگه ريته دواوه له بارى ناسايى خوى)
retrodeviation	انحراف خلقي	لادانى به وه پشت
retrodisplacement	إنزياح خلقي	لادان (لايردن، خزان) به وه پشت وه
retrofill	حشو راجع- سد خلقي (إغلاق ذروة الجذر بحشوة خلفية اثنا. جراحة الذروة)	پرکردنه وهى گه راوه (بنه وه) -داخستن (به ربه ست) له پشت وه (داخستنى بنى ره گ به پرکردنه وه كه نه شته رگه ريبى بنى ره گ برين نه نجام ددرينت)
retroflexion	انعطاف خلقي	لادان به وه پشت وه
retrognathia	تقهقر الفك- تراجع الفك (الفك السفلي خاصة)	دواكه وتننى شه ويلگه -شه ويلگه گه راوه (شه ويلگه خواروو)
		(پشت شوينى ناسايى)
= retrognathism:	تقهقر (تراجع) فكي:	شه ويلگه دواكه وتوو:
bird – face ~	الفم العصفوري (تراجع فكي يشبه وجه الطير)	رورى بالنديه -دم چوله كه يى (گه رانه وهى شه ويلگه له شين وه بالنده)
retroinfection	إنتان راجع (منتقل من الجنين الي الام)	ته شه نهى گه راوه (گواستاره له كوزيه له وه بز دايك)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

retrolingual	خلف اللسان -خلف اللساني	پشت زمان -پشت زمانی
retromandibular:	خلف الفکي (السفلي):	پشت شه‌یلگه‌ی خواررو:
~ fossa	حفرة خلف الفکية	چال (بوشایی - نشیویی) پشت شه‌یلگه‌ی خواررو
~ process	نتوء خلف الفکي	چوکله‌ی پشت شه‌یلگه‌ی خواررو
retromaxillary	خلف الفکي (العلوي)	پشت شه‌یلگه‌ی (سه‌رو)
retromolar:	خلف الرحوي (خلف الارحاء):	پشت خرینه‌ی (پشت خرینه‌کان):
~ area	المنطقة خلف الرحوية	ناوجه‌ی پشت خرینه
~ fold	طية خلف الرحوية	لوجی پشت خرینه
~ pad	رسادة خلف الرحوية	پشتی (سه‌رین) ی پشت خرینه
~ triangle	مثلث خلف الرحوي	سی گوشه‌ی پشت خرینه‌ی
retromylohyoid:	خلف الضرسي اللامي :	پشت خرینه‌ی لامی :
~ eminence	الشاحنة (الارتفاع) خلف الضرسي اللامي	بلندی (به‌رزایی) پشت خرینه‌ی لامی
~ space	المسافة خلف الضرسي اللامی	بوشایی پشت خرینه‌ی لامی
retro nasal	خلف الأنف	پشت لوروت
retropharyngeal:	خلف البلعوم:	پشت گه‌رو:
~ space	المسافة خلف البلعوم	بوشایی پشت گه‌رو
retropharynx	البلعوم الخلفي	گه‌روی پشته‌وه
retroposed	متوضع في الخلف -منتقل للخلف	دانراو له پشته‌وه -گواستراوه بوشته‌وه
retroposition	اندفاع خلفي -تراجع	به‌ره‌پشت چورن -گه‌پانه‌وه
retroversion	انقلاب للخلف -انقلاب خلفي -ارتداد - وضع خلفي	هه‌لگه‌پانه‌وه به‌ره‌پشت -هه‌لگه‌پانه‌وه‌ی پشته‌وه‌ی -گه‌پانه‌وه - باری پشته‌وه
retrusion: = (retraction)	تأخر - تقهقر:	دواکه‌رتن - نشوستی :

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mandibular ~	تقهقر الفك السفلي	نشستی شهیلگی خوارو (دروستی شهیلگی خوارو له پشت شونی ناسایه‌ره)
retrusive:	متراجع- متقهقر:	گه‌راوه- دواکه‌وتور:
~ occlusion	إطباق متراجع	جوتیرونی گه‌راوه -جوتیرونی پیچه‌وانه‌یی
~ relation	علاقة خلفية (علاقة متراجمة)	په‌یوه‌ندی پشته‌وه (په‌یوه‌ندی گه‌راوه) (پیچه‌وانه‌یی)
Retzius' lines(striae) <i>Retzius: 1842-1919: Swedish anatomist</i>	خطوط ریتزیوس (خطوط التکلس فی المینا.)	هینله‌کانی ریتزیوس (هینله‌کانی به‌کلبورنی مینای ددان) (که‌به‌ووردبین ده‌بیرنت)
reversal line	الخط العکسي -الخط المعکوس	هینلی پیچه‌وانه -پیچه‌وانه‌ هیل
reverse:	يعکس -عکسي:	په‌رچی نه‌داته‌وه -پیچه‌وانه:
~ overjet	تجاوز عکسي -بروز عکسي	زیده‌ره‌ویی (لادان‌ای پیچه‌وانه -دوره‌یویی پیچه‌وانه
~ pin facing	وجه ذر دبایس عکسي (وجه خزني یشت بواسطه دبایس مثبتة بانتاج)	رور به‌ دورزی پیچه‌وانه‌وه (روری چینی جیگرده‌کرنت به‌هوی چند دوره‌زیه‌کده‌ که‌ به تاجه‌کده‌ چه‌سپنراوه)
reversible:	عکوس- ردود- رجوعي: (قابل للعکس أو انقلاب)	پیچه‌وانه‌یی (قه‌گر) (له‌بار بز پیچه‌وانه‌ یان هه‌لگه‌رانه‌وه):
rhabditiform	عصوي الشكل	شینوه‌ چیلکه‌یی (چیلکه‌یی شینوه)
rhabdomyoma	الورم العضلي المخطط	لوری ماسولکه‌یی هیلدار
rhabdomyo sarcoma	الورم العضلي العفلي المخطط	لوری ماسولکه‌یی کوشتی هیلدار
rhagades	سحجات (مفردها: سحجة)	رودوشاریه‌کان (رودوشایی)

فهره‌نگی پزشکی . پزشکی ددان

= rag	(شقوق أو خدرش في الجلد)	(درزو رووشاوی به پینستا)
rhaphe= raphe		
rheostat	مقاومة متغيرة	به‌رگره‌بی بگور
rheumatic:	رثیوی- رثوی (روماتیسمی):	روماتیسمی :
- heart disease	دا. القاب الرثیوی	نه‌خوشی رزماتیسمی دل
rheumatism	رثیة (روماتیسم)	روماتیسم
rhin – = rhino -	بادنة تعني: أنف	پیشگر به‌مانای : نووت
rhinitis sicca	التهاب الأنف الجاف	هه‌وی نووتی ووشک
rhino – antritis	التهاب الأنف و الجيب	هه‌وی نووت و گه‌رفان (لووت و گه‌رفانه‌سو)
rhino – cheiloplasty	تصنيع الانف و الشفة (جراحة الانف و الشفة اعلیا)	جوانکاری نووت و لئو (نه‌شته‌رگه‌ری لووت و لئوی سه‌رو)
rhinodynia	آلم الأنف	نازاری نووت (نووت نیشه)
rhinilalia	خنة- غنة- الحنف	منگه‌منگ- منگنی
= (nasal intonation)	بانعامیة: خنخنة (صوت انفي بسبب عطف أو مرض الأنف)	(قسه‌کردن به‌نووت) (ده‌نگ نه‌لووته‌ره به‌هوی به‌ککه‌وتن بیان نه‌خوشیه‌کی نووت)
rhinolaryngitis	التهاب الأنف و الحنجرة	هه‌وی نووت و قورگ (لووت و فورگه‌سو)
rhinolith	حصاة أنفية	به‌ردی نووت
rhinology	علم أمراض الأنف	نووت زانیی (زانستی نه‌خوشیه‌کانی لووت)
Rhinoschisis	شق الأنف الولادي	قلیشی لووتی زگماک
Rhinoscopy	تنظير الأنف	نووت بیئی- نارلووتبین
rhinostegnosis	انسداد الأنف	داخرانی لووت (نووت گه‌رفان)

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

rhizagra	نازعة الجذور	رەگ دەرهینه‌ر
	(اداة قديمة استعملت في قلع الجذور)	(نامرازیکى كونه بو هه لكيشانى
rhizanaesthesia = <i>rhizoanaesthesia</i>	تخدير جذر العصب	رەگى ددان به كاردیت)
rhizo – = (root)	بادئة تعني: جذر	سركردنى رەگى دەمار پيشگر به مانای: رەگ
rhizodontropy	ترميم بتاج ذى رتد	چاككردنه‌ره به تاجى كوله‌كه‌دار
rhizodontropy	ثقب الجذر	كونكردنى رەگ
	(التسهيل خروج انفازات	(ددان كونكردن بو رەگى "كروكى"
	والسوائل اثنا. الخراجات	ددانه كه تاكو گازو شله‌ى ددانه
	(الحادة)	به كيم بووه تيزه‌كه ده‌رچیت)
rhizoid(al)	شبه الجذر	رەگ شينوه -نيمچه رەگ
rhizotomy:	قطع الجذر -بتر الجذر	برينى رەگ -ليكردنه‌وى رەگ
rhinopharyngitis mutilans = <i>gangosa</i>	(جذر السن أو جذر العصب): التهاب الأنف و البلعوم المخرب = تقرح الأنف. الخلق (مرحلة متأخرة من الداء العلقي)	(رەگى ددان بيان رەگى كورك): هەوى لووت و گه‌رووى دارمینه‌ر = به‌زامبوونى لووت و گه‌روو (قوژناغى دواكه‌رتووى ده‌رده‌كه)
rhinoplasty	تصنيع الأنف (جراحة تجميل الأنف)	جوانكاريى لووت (نه‌شته‌رگه‌رى جوانكاريى لووت)
rhinorrhagia	رعاف- نزف الأنف	خوينپژانى لووت (لووت پژان)
rhinorrh(o) ea retrogasserian ~	سيلان الأنف قطع الجذور خلف -عقدة غاسر (قطع جذو العصب مثلث التوائم)	نارى لووت- نار له‌لووت هاتن برينى رەگه‌كانى پشت -گرينى گاسير (برينى رەگه‌كانى سن لقه‌ده‌مار)

rhomboid(al)	معین (علی شکل المعین)	له‌بزینه‌یی - موعینی (له‌سر شیوه‌ی له‌بزینه)
rrhythm:	نظم (ایقاع منتظم):	ردزم - ته‌رز (ایلدانی رینکوبیک):
heart ~	نظم انقلب	ردزمی دل
ribbon arch	قوس أنشروطی - قوس شریطی (جهاز تقویمی)	که‌وانه‌ی شریطی (نامرزی راست‌کردنه‌وه به)
Richmond crown (<i>Richmond: 1835-1902</i> <i>American dentist</i>)	تاج ریشموند (تاج معدنی بوتد و وجه تجیلی)	تاجی ریچموند (تاجی کانزایی به‌گونه‌که‌ودو رودی جوانکاریه‌وه)
Rickets	کساح (دا، الكساح) (في الطفولة)	نیسکه‌نه‌رمه (له‌مناندا) - دودی نیسکه‌نه‌رمه
Rickettsia	اترکتیات (زمره جرثومية دقيقة)	ریکتسیا (گوزیه‌کی میکروبیی وورده)
rectal	شقی (نسبة للشق)	قلیشی
rectus: = (<i>fissure, cleft, gap</i>)	۱- شق - انشفاق ۲- فرجه:	۱- قلیش - قلیشاربی ۲- که‌نین - که‌نیی:
~ lupinus = (<i>cleft palate</i>)	شق الخنک	مه‌لاشور که‌نی - مه‌لاشو قلیش
ridge:	۱- حافة - مرتفع - ارتفاع ۲- حید:	۱- قه‌راغ - نیوار - به‌رزایی ۲- به‌رزایی - بالا ۳- گری (هیله گری):
alveolar ~	حافة سنخية - ارتفاع سنخي - حید سنخي	لیواری نیسکی دندان - به‌رزایی نیسکی دندان - هیله گری نیسکی دندان
basal ~ = <i>cingulum</i>	حافة قاعدية - ارتفاع لسانی نشوی	نیواری بناغهبی - به‌رزایی زمانیی پوکی
buccocervical ~	ارتفاع عنقي خدی (في الارحاء، اللبسية)	به‌رزایی ملییی رومه‌تی (نه خوی شیریه‌کاندا)
buccogingival ~	ارتفاع لشوی خدی	به‌رزایی پوکی رومه‌تی

R

crest, ~	قنطرة الحافة (اعلي سطح مستمر من الارتفاع)	لینواره هیللی تیژایی بالاترین رووبه‌ری به‌رده‌رامیی به‌رزایی
extension, ~	امتداد الحافة	دریژبوونه‌وی لینوار
flabby ~	حافة مترهلة	لینواری شور (قهراغی شل)
flat ~	حافة مسطحة	لینواری رووته‌خت
linguocervical ~	-ارتفاع فكي مسطح ارتفاع عنقي لساني	-به‌رزایی شه‌ویلگه‌یی رووته‌خت به‌رزایی ملییی زمانیی
linguogingival ~	ارتفاع لشوي لساني	به‌رزایی پوویکیی زمانیی
marginal ~	ارتفاع حفاني	به‌رزایی لینواریی
mental ~	حافة ذقنية -ارتفاع ذقني	لینواری چه‌ناگه‌یی -به‌رزایی چه‌ناگه‌یی
mylohyoid ~	ارتفاع ضرسي لامي	به‌رز (هیللی)ی خرینه‌یی لامیی
oblique ~	ارتفاع منحرف (ارتفاع معترض)	به‌رزایی لار (هیللی لار)
palatine ~	ارتفاع حنكي	به‌رزایی مه‌لاشودیی
residual ~	حفاف متبق (ما تبقى من الحافة السنخية بعد القلم)	به‌رزایی پاشماره (نه‌ودی له به‌رزایی نیسکیی ددانه‌کان نه‌میینتته‌ره پاش ددان هه‌لکیشان)
supplemental ~	ارتفاع إضافي -حفاف إضافي	زیده به‌رزایی -به‌رزایی پتر
support, ~	دعم الحفاف -تدعيم الحفاف	پشتگیویی به‌رزایی -پانپشته به‌رزایی
Riga's aphthae (Riga: 1832-1919 Italian physician) =(cachecatic aphthae of tongue, mucous membrane of the mouth and G.I.T)	قلاع ربکا	زامه‌کانی ریگا = (زامه‌کانی زمان و رووبوشی دهم و که‌نالی هه‌رس به‌هوی لاوازیبوونه‌ود)

<p>Riga's disease = Fede's disease = Riga – Fede's disease = Riga's aphthae (Fede: 1832-1913: Italian physician subling papillomatous ulceration, found in infante caused by trauma from incisors during suckling)</p>	<p>مرض ریگا</p>	<p>نه‌خوشی ریگا = (زامه‌گانی ریگا) = (نه‌خوشی فید) = (نه‌خوشی ریگا- فید)</p>
<p>Riggs' disease (Riggs: 1810-85 American dentist) = (pyorrhea alveolaris)</p>	<p>مرض ریگ</p>	<p>نه‌خوشی ریگ = (نه‌خوشی به‌کیم بونی نیسکی ددانه‌کان)</p>
<p>right:</p>	<p>۱- قائم ۲- ایمن:</p>	<p>۱- وه‌ستار ۲- لای راست (ده‌سته راست):</p>
<p>~ angle</p>	<p>زاویه قائمه</p>	<p>گوشه‌ی وه‌ستار (گوشه وه‌ستار)</p>
<p>~ lateral movement</p>	<p>حرکت جانبی یعنی</p>	<p>لاچورله‌ی لای راست</p>
<p>~ maxilla</p>	<p>فک علوی ایمن</p>	<p>شده‌یلگه‌ی سه‌رووی لای راست</p>
<p>Rigidity</p>	<p>صلابة- قسوة- صمل</p>	<p>ره‌قیی - سه‌ختیی-پته‌وی- توکمه‌یی</p>
<p>rim:</p>	<p>حافة مرتفعة -شخن مرتفع -حتار- ارتفاع :</p>	<p>قه‌راغه به‌ندیی نه‌ستوره به‌رزیی لیوار- قه‌راغ- که‌نار- به‌رزیی :</p>
<p>bite ~</p>	<p>حافة العضة -حافة العضة</p>	<p>قه‌راغی گه‌ستن(گاز) -لینواری گه‌ستن</p>
<p>occlusal ~</p>	<p>حافة إطباقیة</p>	<p>قه‌راغه چوتیبون</p>

R	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
= bite ~	(حافه شمعی موضعه فی القاعدة الوقتية نظم الانسان لتسجيل العلاقة بين الفكین)	(قراغه مینویکه له‌س‌ر بناغه کاتی تاومی ددان دائره بز تومارکردنی په‌یوندی ه‌ردروشه‌ریلگه)
record ~ = bite ~	حافه التسجيل	قراغه تومار (قراغی تومارکردن) = قراغه گه‌ستی
rima:	شق- فتحة:	قلیش- درچه :
~ oris = (mouth opening)	فتحة الفم	درچه‌ی دم
rimal	شقی (نسبة للشق أو الفتحة)	قلیشی- درچه‌یی
remose= ramous	مشقوق- مشتق	قلیشار
ring:	حلقة:	نه‌لقه:
Bickel's ~ (19th century German physician) =(lymphoid tissue of soft palate)	حلقة بيكل:	نه‌لقه‌ی بيكل = (شانه‌ی لیمفاری له‌ن‌رمه مه‌لاشوردا):
casting ~	حلقة الصب	نه‌لقه‌ی داریشتن
infancy ~	حلقة الطفولة (الخط المحدد لتوقف تكلس المينا. حوالي الشهر الثاني عشر من العمر)	نه‌لقه‌ی منالی (هینلی سنورداری وده‌سانی به‌کلسونی مینای ددان له‌ته‌مه‌نی دوانزه مانگی‌دا)
inlay ~	حلقة الحشوة المصبوبة	نه‌لقه‌ی پرکردنه‌ده‌ی داریشتراو
investment ~	حلقة الصب (حلقة المسحوق الكاسي)	نه‌لقه‌ی داریشتن (نه‌لقه‌ی توزی داریشتن)

neonatal ~ = neonatal line: an incremental line in dentine and enamel of deciduous tooth formed in utero, marking the development of tooth structure at time of birth	حلقه ولادیه (خط ولادیه)	نه‌لقه‌ی نه‌وزادیه (هیلی نه‌وزادیه) هیلی نیشتنی مینار عاجی ددانی شریی کاتی له دایکجورن)
Ringer's solution (Ringer: 1835-1910 English physiologist) (solution of HCL, CaCl ₂ and Kcl used as vihecle in anaesthelic solution)	علول رینجر (سواغ لماده‌ی التخدیر)	گیراوه‌ی رینجر
rinse ricing:	یغسل (بمضمض) غسل - غسول (مضمضه - مضامض):	نه‌یشوات - تیئودر دهدات شوردن - تیئوردان:
mouth ~	غسل فموی (مضمضه فمویه)	شوردنی دم (له دم ووردان) تیئورددوری دم
Risk	مجازفة - مخاطرة	ترس - سامناک - دژوار
risorius muscle risus sardonius	العضلة المضحكة ضحك صفاوي (تشنج عضلي وجهي في الكراز - لاتينية)	ماسولکه‌ی بینکه‌نین هین بینکه‌نینی زرداوی (گرژبونی ماسولکه‌ی رووی له (تیتانه‌س) ده‌ده‌کوزباندا) (به‌لاتینی)
reverting:	برشمة -تثبیت بأحكام (تثبیت بواسطة مسمار مبشم):	جینگیر کردن -باش جینگیر کردن (جینگیر کردن به بزماری جینگیر که‌را):
~ hummer	مطرقة البرشمة	چه‌کوژی جینگیر کردن
Rivinus gland (Rivinus: 1652-1723) German anatomist =(sublingual glands)	غدد ریفینوس = غدد تحت اللسان	رژین (گلاند) ای ریفینوس = گلاندی ژیر زمان

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

rivulose = (wavy)	متموج	شه‌پزلدار
riziform	رزی الشكل	شینه دانه‌ویله (شینه برنج)
roach clasp = bar clasp	ضمة عارضة = عروة عارضة	تورله کلاسیپ -تورله قولاپ
robust: ~ construction	مقاوم- قوی- صامد: بناء مقاوم	به‌رگر- به‌هیز- خوراگر بینکهای به‌رگر
rod:	۱- عمود- قضیب- عصا ۲- مزلاج:	۱- ستون- تورل- میل- چیلکه ۲- کلوم- سورگی:
analyzing ~	عمود التحلیل (عمود التصمیم)	ستونی شیکردنه‌وه (ستونی نه‌خسه‌دانان)
condyle ~	مزلاج اللقمة	کلومی گری نیشک
enamel ~ = (enamel prism)	قضیب المینا، (موشور المینا،)	تورلی مینا (ناویزه‌ی مینا) (مه‌وشوری مینا)
rodent ulcer	قرحة أکالة (قرحة قارضة)	خوردزام (زامی کرژژه: قرتینهر)
Roentgen rays (Roentgen: 1845-1923) German physician	أشعة رونتجن -أشعة سينية	تیشکی رونتجن -تیشکی سینی
roentgeno -	بادئة تعني: شعاعي- سینی	پیشگر به‌مانای: تیشکی- سینی
roentgenogram -roentgenograph	صورة شعاعية	تیشکه وینه -وینه‌ی تیشکی
roentgenography:	تصوير شعاعي :	وینه‌گرتنی تیشکی :
extra- oral ~	تصوير شعاعي من خارج الفم	وینه‌گرتنی تیشکی له‌ده‌ده‌وه‌ی ده‌ده‌وه
intra- oral ~	تصوير شعاعي من داخل الفم	وینه‌گرتنی تیشکی له‌نار ده‌ده‌وه
roentgenology =(radiology)	علم الاشعة	تیشک زایی (زانستی تیشک)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

roll:	لفافة - لفة:	رۆله - کلافه - کاکوله:
cotton ~ = <i>cotton wool</i> ~	لفافة قطنية	رۆله لۆکه -کلافه لۆکه
rolling mill	مرفاق (جهاز تحويل كتل المعدن الي رقائق)	ته‌نککهره نامیزی (ته‌نککهره) به‌په‌ره‌که کردنی کاتراکان
rongeur = <i>bone cutting forceps</i>	مقراض العظم -قاراض العظم = کلاب قطع العظم	کروژهری نینسک -قرتینه‌ری نینسک = گازی نینسک بر
roof:	سقف:	بنیچ - بنسایته -ه‌را پیته - سه‌ربان:
~ of the mouth	سقف الفم (سقف الحلق)	مه‌لاشور - مه‌لازگ -ناسمانه‌ی نارده‌م
room:	غرفة:	ژودره:
examination ~	غرفة المعانية -غرفة الفحص	ژودری تیارۆن -ژودری پشکنین
laboratory ~	غرفة المختبر	ژودری تاقیگه
operating ~	غرفة المداخلة -غرفة المعالجة	ژودری نه‌شته‌رگه‌ری -ژودری چاره‌سه‌رکردن
reception ~	غرفة الاستقبال	ژودری پیشوازی
waiting ~	غرفة الانتظار	ژودری چاوه‌روانی
root:	جذر	رەگ
abscess ~	(جذر السن أو العصب):	(رەگی ددان -رەگی ده‌مار):
amputation, ~	خراجة الجذر ١- بتر الجذر	دومهلئی رەگ ١- برینه‌وه‌ی رەگ
anatomical ~	٢- جراحة قطع الذرورة جذر تشريحي (القسم المفطي بالملاط من السن)	٢- نه‌شته‌ر گه‌ری برینه‌وه‌ی رەگ رەگی توئکاریی (نهر به‌شهی ددان که به‌چیمه‌نتز داپۆشراوه)

R

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

apex, ~	ذروة الجذر	بنی رِگ
	-قمة الجذر(نهاية الجذر)	-لووتکه‌ی رِگ
canal, ~	قناة الجذر	که‌نالی رِگ
clinical ~	جذر حریری-جذر طبیعی	رِگی کلینیکی-رِگی ناسایی
distal ~	جذر وحشی	رِگی نا‌نارندیی
elevator, ~	رافعة الجذر	رِگ به‌رزکه‌ره(نویلی ددان)
	(اداة لقطع الجذر)	(ناصرازی هه‌لکیشانی رِگی ددان)
filling, ~	حشوة الجذر	پرکرده‌وه‌ی رِگ
	-حشو الجذر(حشو القناة)	(پرکرده‌وه‌ی که‌نالی ددان)
mesial ~	جذر إنسي	رِگی نارندیی
palatal ~	جذر حنكي	رِگی مه‌لاشویی
physiological ~	جذر غريزي	رِگی رِه‌مه‌کی
= clinical ~	= جذر طبيعي	= رِگی ناسایی
residual ~	جذر متبق	رِگی پاشماوه
sheath, ~	غمد الجذر- غلاف الجذر	کیفی رِگ
	(غمد أو غلاف العصب)	-به‌رگی رِگ(به‌رگی ده‌مار)
tongue, ~ of the	جذر اللسان	رِگی زمان
	(الجزء البلمومي من اللسان)	(به‌شی گه‌روویی زمان)
trunk, ~	جذع الجذر	قه‌دی رِگ (نه‌و به‌ش‌ی که‌وتوتته
	(الجزء الواقع بين ملتقي	نیوان به‌یه‌کگه‌یشتنی رِگه‌کان و
	الجذور و عنق السن)	ملی ددان)
rostral	منقاري	ده‌نوکی
= relating to: rostrum or beak or front end of body)		
rostrate	ذو منقار	ده‌نو‌کدار
Rostriform	منقاري الشكل	ده‌نو‌ک شیه
rostrum	منقار	ده‌نو‌ک
= (a beak or beak- like appendage)	(ذیل أو طرف ملحق علی	(کلک یان بالینی پاشکۆ له
	شکل منقار الطیر الخارجي)	شیه‌وی ده‌نوکی بالنده)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

rotary	دورانی	سورلوه‌یی
rotation:	۱- تدویر- دورانی	۱- سورانه‌وه- خولانه‌وه
	۲- تعاقب:	۲- به‌سه‌ره-به‌دوای یه‌کدا:
~ axis	محور الدوران	ته‌وه‌ی سورانه‌وه
rotten	عفن- فاسد	بۆگه‌ن- تینکچوو
rouge	أجر الصقل (مادة لصقل المعدن)	سوره‌ی بریسکاندن (ماده‌ی بریسکاندننی کانزا)
rough:	خشن	زبر- رهق
	صلب- صلف:	-توند و تیژ:
~ surface	سطح خشن	بدویره‌ی زبر
round:	مستدیر- دائر:	خپ- خولاره :
~ bur	سنبله مستدیره	بینی خپ
~ cell sarcinoma	الورم العفلی ذو الخلیا المستدیره	لوری گوشتی خانه‌خپ
~ ligament	رباط دائر	به‌سته‌هی خولاره
rraphy-	کاسعه‌ تعنی:	پاشگر به‌مانای:
	خیاطه	دورینه‌وه
-rrhagia	کاسعه‌ تعنی:	پاشگر به‌مانای:
	نزف	ریزی
rubber:	مطاط:	لاستیک:
~ base material	مادة الطبعات ذات الاساس المطاطي	که‌ره‌سه‌ی بناغه‌ی لاستیکی -که‌ره‌سه (ماده‌ی قالب‌گرتنی بناغه‌ی لاستیکی
~ cup	قمع المطاطي	کوبی لاستیکی
~ dam	حاجز المطاط	به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ dam clamp	مشبک حاجز المطاط	گیره‌ی به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ dam clamp forceps	ملقط مشبک حاجز المطاط	گاز (مقاش) ی گیره‌ی به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ - dam frame	إطار حاجز المطاط	چینه‌ی به‌ریه‌ستی لاستیکی

R

~ - dam holder	حامل حاجز المطاط	هه‌لگری به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ - dam punch	مشقب حاجز المطاط	کونکه‌ره‌ی به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ - dam weights	انتقال حاجز المطاط	س‌نگ (قورسای) هه‌کانی به‌ریه‌ستی لاستیکی
~ fingers	أصابع المطاط	په‌نجبه لاستیکه‌کان
~ gloves	-قفاز اصبعی مطاطی	-ده‌ستکشی په‌نجبه‌ی لاستیکی
~ mould	قفاز مطاطی	ده‌ستکشی لاستیکی
~ point	قالب المطاط	قالبی لاستیک
~ polishing cup	رأس مطاطية	س‌ره لاستیکی
~ thumbstall	(رأس إنهاء الحشرات)	(س‌ری ته‌واو‌کردنی پر‌کردنه‌وه‌کان)
~ wheel	قمع الصقل المطاطي	کوبی بریس‌کاندنی لاستیکی (ر‌به‌ر که‌پی لاستیکی)
rubella	إصبع المطاط	په‌نجبه‌ی لاستیک
= German measles	(يستعمل في تدليك الاملغم	(بوشیلانی نه‌مه‌لگه‌م به‌کار دیت
rudiment	بغية مزجة)	بز تیکه‌لبوون)
rudimental	دولاب مطاطي	خه‌پله‌ی لاستیکی
rudimentary	(قرص إنهاء الحشرات)	(ویلی ته‌واو‌کردنی پر‌کردنه‌وه‌کان)
= rudimental	الحصبة الألمانية	سوریزه‌ی نه‌لمانی
ruqa	عضو متخلف	(درکه‌ومینکوته)
Rugae:	-عضو بدني- رديم	نه‌ندامی دواکه‌رتوو
		(شوتنه‌واره نه‌ندام) (ناکام)
		-نه‌ندامی سه‌ره‌تایی (سه‌ره‌تا
		نه‌ندام)
	متخلف- بدني	ناکام- سه‌ره‌تایی (دواکه‌رتوو)
	بدني	سه‌ره‌تایی
	-متخلف	-ناکام (دواکه‌رتوو)
	(عضو غير كامل النمر)	(نه‌ندامی گه‌شه‌ناته‌وار)
	تجعيدة- غضن	لۆج- چرچ- قه‌دبوو
	-طية- ثنية	
	تجمعات- تجاعيد	لۆچه‌کان- چرچه‌کان- قه‌دبووه‌کان
	-تفضنات- طيات- ثنيات:	هه‌وراز و نشیوه‌کان:

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ palatine

تفضات حنکیة

لوجه (پله) مه لاشویه کان

rupture:

تمزق - فتق:

پچرانی - ته قین :

~ of the membrane

تمزق الغشاء

پچرانی پوره

~ of the wound

تمزق الجرح، فتق الجرح

پچرانی برین

rust

صدأ

ژهنگ

rusty

صدني (مصاب ب الصدأ)

ژهنگی (به ژهنگ بور)

- صدئ

S

saburra	أقذار الفم -تَحْمُرَات الفم	پیسی دهم -ترشه لۆکی دهم
	(عفونة الفم والاسنان أو المعدة نتیجة تراکم الفضلات)	(بسنی ناخوشی دهم و ددان و گه‌ده به‌هوی که‌له‌که‌بوونی پاشه‌ریزی خورا‌که‌وه)
saburral	نسبة لإقذار الفم أو المعدة	به‌یوه‌ند به‌پیسی دهم و گه‌ده‌وه
sac:	کیس - جراب: -جیب:	کیس - پۆرک - تورره‌که - گیرفان:
dental ~	جراب سنی	تورره‌که‌ی ددانی
saccharide group	زُمرة السُكَّریات	گوزی شه‌کریمه‌کان
sacchariferous	سُكَّری المُحْتَری -منتج السكر	شه‌کر هه‌لگره -شه‌کر دروست‌که‌ر
sacculated	مُكَيَّس - ذو أكياس - ذو أُجْرِيَّة	به‌تورره‌که‌بوور - تورره‌که‌دار - کیس‌دار
saccule	كَيْس - جُرْب	کیسۆکه - تورره‌کۆکه
	(کیس او جراب صغیر)	_ کیس یان تورره‌که‌ی بچووک)
saddle:	سُرَج:	زین:
free- end ~	سُرَج طلیق	زینی به‌ره‌للا
	-سرج ذو نه‌ایه‌ خُرّه	-زینی پشت به‌ره‌للا
pontic, ~	دُمیة سرجیة	پۆنتیکی - زینیی پۆتیک:
	(تماس بشکل سرج)	(ئه‌وه‌شه‌ی پارچه‌ تا‌قم یان پرد که‌جینی ددانسی کیتش‌راو نه‌گریته‌وه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

retention areas, ~	مناطق التثبيت السرجي	ناوچه‌کانی جیگویی زینی
tissue- borne ~	سرج محمول على النسيج الرخوة	زینی هه‌لگه‌اوبه‌شانه نه‌مه‌کان
tooth- borne	سرج سني الاستاد	زین به‌ددان را‌گه‌کراو
safe- light	مصباح الأمان	چرای سه‌لامه‌تی (بن‌مه‌ترسی)
	ضوء الأمان	پروناکی سه‌لامه‌تی (بن‌مه‌ترسی)
	(الضوء المستعمل في غرفة إظهار افلام الأشعة)	(پروناکیه‌ک به‌کار دیت له ژووری دهرخستنی فلیسی تیشکییدا)
sagital:	سهمي	تیدی
	(نسبة للسهم):	(به‌یوه‌ند به‌تیره‌وه):
~ plane	مستوى سهمي	پووته‌ه‌ختی تیدی
~ suture	درز سهمي	درزی تیدی
sal	ملح	خوی
salicylate	مصففات(حامض الصفاف)	(ترشی بی)
	سالیسیلات: ملح او استر حامض الساليسليك(كيميا)	سالیسیلات: خوی یان نه‌ستهری ترشی سالیسیک
salify	يُملح- مَلح- اشبع بالملح	خویی پیوه‌به‌کات-خویانندی- تیره‌خویی کرد
saline:	ملحي- مالح:	خوین- خویدار:
normal ~	ملحي طبيعي- ملح إعتيادي	خوینی سرشتیی- خوینی ناسایی
physiological ~	ملح غريزي	خوینی فسیولوژی (خوینی ره‌مه‌کی)
solution, ~	محلول ملحي	گه‌اره‌ی خوینی
saliva:	لُعاب:	لیک- تف:
~ ejector	قاذفة اللعاب	هاویژور (ددرکه‌رای لیک
	-ماصّة اللعاب	-مزه (هه‌لزه‌ی لیک
salivant	مُدرّ للعاب	رژینه‌ری لیک
(= producing flow of saliva)		(رژینه‌ری تف)
salivary=salivatory:	لُعابي:	لیکی- تفی:

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ calculi	حصيات لُعابِيَّة -حصى لُعابِيَّة	به‌رده ليکي يه‌کان
~ calculus = (~ stone)	حصاة لُعابِيَّة	به‌ردى ليکي
~ gland	عُدَّة لُعابِيَّة	رژين (گلاند) ي ليکي -ليکه رژين
~ stone = (~ calculus)	حصاة لُعابِيَّة	به‌ردى ليکي
salivator	إلْعاب- تلعيب (إفراز اللُعاب)	ليک رژان- ليک دهردان
salivatory =salivary.	لُعابي:	ليکي- تفي
~ calculus = (~ stone)	حصاة لُعابِيَّة	به‌ردى ليکي
~ duct	قناة لُعابِيَّة	که‌نالی ليکي
~ fistula	ناسور لُعابي	(فيسچولا) ي ليک -پزپه‌وى دوو دهرچه‌ي ليکي
~ gland	عُدَّة لُعابِيَّة	ليکه رژين
salivolithiasis	تَشكُّل الحَصِيَّات اللُعابِيَّة	پيکهاتنى به‌ردى ليک
salpingopalatal =salpingopalatine	نَفيرى حَنَكِي (نسبة لِنَفيرِ أُرِستاك و الحَنَك)	بوزى نوزتاکى مه‌لاشويى
salpingopharyngeal	نَفيرى بَلْعُومِي (نسبة لِنَفيرِ أُرِستاك و البَلْعُوم)	بوزى نوزتاکى گه‌روويى
salt	مِلْح	خوى
salty	مَالِح	سويز
sand	رَمْل	
Sandarac varnish = a separating fluid for plaster cast (in dentistry)	فَارِش ساندرك	وارنیشى ساندراك

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Sandblast	۱- يُرْمَل (يُنظف بالرمل) ۲- تيار رملی	۱- نه‌لینس (به لم پاکي نه‌کاتوره) ۲- ته‌زوی لمی
sand- blasted	مُرْمَل (مُنظف بالرمل - مَجْلُو بالرمل)	لینته‌رکوار (پاک‌کراوه به لم)
sand- blaster	مُرْمَلَة (جهاز قاذف لتيار من الرمل بقية تنظيف السطوح المعدنية)	لیندر (نامیری هاویژوری ته‌زوی لم بز پاک‌کردنه‌وی روروه‌ره کانزایه‌کان)
sandpaper	ورق الرمل (ورق الزجاج) (بالعامية: كاغذجام)	سمارته - په‌دی لم (په‌دی شوشه)
Sandwith's bald tongue (Sandwith: 1853-1918 British physician)	اللسان الاملس لساندویذ (المشاهد في المراحل الاخيرة من داء الذرة: البلاغرا)	زمانه‌ لروسی ساندویس (تیبینی ده‌کریست له‌ فونساغی دوایی ده‌دی گه‌مه‌شامی : (پیلینگرا)دا)
sanguine =sanguineous = (bloody)	۱- دموی (نسبة للدم) ۲- متفانل	۱- خوینی (په‌یوه‌ند به‌خوینه‌وه‌د) ۲- گه‌شبین
sanitary:	صحي - نظيف:	دروست - خاوین:
~ pontic	دمية صحية	پونتیکی دروست
sapid	مقبول الطعم (ذو نكهة مقبولة)	تام (چیژ) په‌سه‌ند (تام و بزنی په‌سه‌ند - بزنی و به‌رامه‌ی په‌سه‌ند)
sapo= soap	صابون	سابون
sapro -	بادة تعني: ۱- تلف - نخر ۲- عفن - فاسد	پیشگر به‌مانای: ۱- له‌نارچوو - کلور ۲- بزگه‌ن - خراب - به‌که‌لک نه‌مارو

S

saprodontia (= dental decay) (= dental caries)	نخر الأسنان	کلوری ددانه کان
saprophyte	نبات عفنی-رمام -جراثیم عاطلة (جراثیم نباتیة تعيش علی المواد العضویة المتفسخة)	پروه کی بۆگن - گهنده خور -بونسه وده له کار که وتروه کان (په که تروه کان) - بونه وده پروه کیسه کان که له سهر سه وادی نه نداهمی بۆ گهن (تینکچور) ده زی
saprophytic	نسبة للنبات العفنی	په یوند به پروه که بۆگنه وده
sarcina	مکوره رزمیة (جراثیم)	سورسینا (کومه لی میکوبی خره)
sarco -	بادنة تعنی:	پیشگر به مانای:
sarcoma	لحمی - لحم ورم عفلی (ورم لحمی - ورم الانسجة الرخوة: ورم خبیث ینمو فی غیر الانسجة البشویة)	گوشتی - گوشت-ماسولکه بی لوو (گول) ای گوشتی (لوری گوشتی - لوری شانہ نرمه کان: لویسه کی پیسه له نار شانہ کانی به ددر له شانہ روپوشه کانداه گه شه ده کات)
sarcomagenic	مسبب الورم العفلی	هۆکاری لوری گوشتی
sarcomatous	عفلی (نسبة للورم العفلی)	گوشتی (په یوند به لوری گوشتی وده)
saturated:	مشبع:	تیر - تیربوو:
~ solution	محلول مشبع	گیراوهی تیر
saturation	إشباع	تیربوون
saucerization	تصحن	به ژیر پیا له لینکردن
	(تشکیل الجرح ار العظم بمایشبه الصحن من حیث الاتساع وقله العمق، كما فی: علاج التهاب مخ العظم)	(شینوکاری برین بیان تیسک وه کو شتو دی ژیر پیا له بیان دهوری په ل که من قولن ده که له چاره سه رکردنی: هه وی مزخی نینکدا)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

sauserism	۱- شلل اللسان	۱- نیفلیجی زمان
1.(=lingual paralysis)	۲- جفاف اللسان	۲- روشکیی زمان
2.(=dry condition of the tongue)		
saw:	منشار:	مشار:
~ blade	نصله المنشار	تیغ (کویزان) ای مشار
~ frame	إطار المنشار	چوارچیته‌وی مشار
	(الاطار الحامل للنصله)	(چوارچیته‌وی هه‌لنگری مشار)
scaler:	مقلحه- مقلح:	(سکه‌یلهر) کلس لیکره‌ه:
	(أداة نزع القلح و الرواسب من سطوح الاسنان)	(ناصرازی لیکردنه‌وه (لابردن) ای کلس و نیشتوه‌کانی سه‌ر پروی ددانه‌کان)
dental ~	مقلحه سنیه	کلس لیکره‌وی ددان (سکه‌یلهری ددان)
hand ~	مقلح یدری	کلس لیکره‌وی ده‌ستی
	-مقلحه یدریه	
ultrasonic ~	مقلح فوق الصوتی	کلس لیکره‌وی سه‌رووده‌نگی
	(بالاهتزازات فوق الصوتية)	(به‌له‌رزینه‌وه‌ی سه‌رووده‌نگی)
scaling:	تقلیح:	کلس لیکردنه‌وه:
	(نزع القلح و الرواسب من سطوح الاسنان):	(لابردنی کلس و نیشتوه‌کان له‌سه‌ر روبه‌ری ددانه‌کان):
subgingival ~	تقلیح تحت اللثوی	لیکردنه‌وه‌ی کلسی ژیر پووک
supragingival ~	تقلیح فوق اللثوی	لیکردنه‌وه‌ی کلسی سه‌روو پووک
teeth ~	تقلیح الأسنان	لیکردنه‌وه‌ی کلسی ددانه‌کان
scalp	فروه الرأس	پیستی سه‌ر- پیسته‌سه‌ر
scalpel	مشرط	نه‌شته‌ر- تیغ
	(سکین جراحی صغیر)	(چه‌قوی بچوکی نه‌شته‌رگه‌ری)
scalpriform:	إزمیلی الشكل	له‌شیه‌وی (چیزل) نه‌سکه‌نه:
= (in the shape of chisel)	(علي شكل الإزميل):	

S

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

~ teeth = (<i>chisel-like incisors of a rodent</i>)	اسنان إزميلية (الاسنان القاطعة للحيوانات القارضة كالمجرذ و السنجاب و سموره...) غیرها	ددانی چیزل (نمکنه) بی (ددانی برهوی ناژله) قرتینه ره کان وهک مشک و
scaphion = (<i>skull= calvarium= cranium</i>)	قحف	که لله سر - کاسه سر
scaphocephalia	رأس زورقي (جمجمة علي شكل الزورق)	سدری به له می (کاسه ی سر له شیوهی به له م)
scaphocephalic	زورقي الرأس	به له می یه سر (سدریه له م - کسه سدریه له م)
scaphocephalism = <i>scaphocephaly</i>	زورقية الرأس	به له می یه سر (باری سدریه له می)
scaphoid:	زورقي - شبه الزورق:	به له می - له شیوهی به له م:
~ bone	العظم الزورقي	نيسكى به له می
~ fossa = <i>scaphula</i>	المفحة الزورقية لوح الكتف	چال (بزشای) ی به له می دفعی شان
scaphula = <i>scaphoid fossa</i>	المفحة الزورقية	چالی به له می
scar	ندبة (العلامة التي يتركها الجرح فوق الجلد بعد شفائه)	شوينی برين - جی زام (نهو نيشانه يه ی برين به جيني دهيليت پاش ساريزيويون)
scaring	تندب	جی زام - شوين برين - جی برين ساريزيويون
scarlet fever	الحمي القرفرية	سوروتا
Scarpa's foramen <i>Scarpa: 1747-1832</i> <i>Italian anatomist and surgeon</i>	ثقبه سكاربا (ضمن الثقبه القاطعة للعنك الصلب)	كوني سكاربا (كونيكه هندی جار له هتلی ناوهندی بزشای مه لاشوری ره قدا دروست ده بيت)
scheme:	١- نمط ٢- برنامج - خطة:	١- شیواز ٢- بهرنامه - پلان - نه خشه:

occlusal ~	نقطه اطباقی	شینواری جوتبورن
-schisis = (fissure or cleft)	کاسه‌ تعنی: شق - صدع	پاشگر به مانای: قلیش - درز (داقلیشاری)
schisto - = (fissure or cleft)	بادنه‌ تعنی: شق - صدع	پیشگر به مانای: قلیش - درز
schistocephalous = <i>schistocephalus</i>	مشقوق الرأس	سرقلیش (سر داقلیشاری)
schitoglossia	شق اللسان	زمان قلیش
Schistoprosopia	شق الوجه (ولادی المنشأ)	روو قلیش (زگمک سرچاره)
schizo -	بادنه‌ تعنی: انقسام - انشقاق - تجزؤ - انفلاق	پیشگر به مانای: دابه‌ شبورن - کهرتبورن
schizocephalia	- انشطار	- به‌ شبه‌ شبورن
schizodontia	انشطار الرأس انفلاق سنی (غمر سنین من جراب واحد)	سرکه‌رتبورن دورفاقیی ددان (دررستیونی دور ددان له‌ بیهک توره‌ که‌ دا)
schizognathism	إنشطار الفك	که‌رتبورنی شه‌ یلگه
schizognathous	منشطر الفك	شه‌ یلگه‌ که‌رتبور
schizomycetes = (a class of bacterial fungi)	مجزآت فطر فلیق (جراثیم أو فطور)	که‌روه‌ که‌رتبورده‌ کان (پزلیکه‌ له‌ به‌ کتریا که‌روه‌ کان)
Schizomycosis	داء الفطور المجزأة	ده‌ردی که‌روه‌ که‌رتبورده‌ کان
Schizoprosopia	انشقاق الوجه (تشقق الوجه الولادی)	پوروقلیشان (قلیشاری رووی زگمک)
Schmutz pyorrh(o)ea = (pyorrhea caused by persistently poor dental hygiene)	التقيح السنخي السني لشموتز	پایوزای شموتز (به‌ کیم سورنی نیسک و ددان به‌ هزی به‌ دبی خاوتینی ددانه‌ کان)
Schwannoma	ورم غمد شوان (ورم الغمد العصبي)	لوری قارغی شوان (لوری قارغی ده‌ ماری)

S

science	علم - مبحث	زانست - توژیینه وه
scientist	علم - باحث	زانا - توژیهر
scion tooth	سن طعمیه (سن مزروعة فی مکان غیر مکانها الاصلی)	ددانیک نه چیتریت له جینگهی ددانیک تری هه لکیشراو) - ددانی گواستراوه
scirrho -	بادنة تعنی: صلد - صلب	پیشگر به مانای: ردق - پتهو
scirrhous	صلد (نسبة للسرطان الصلب)	ردق (ردقو چق) (به یوند به شیربه نجهی ردقه وه)
Scirrhus	رم صلد - سرطان صلد (بختری علی نسیج ضام کثیف)	لوو (گمزل) ی ردق - شیربه نجهی ردق
scissors:	مقص:	مقست:
crown ~	مقص التیجان	مقستی تاج (کیف) دروستکردن
gingivectomy ~	مقص قطع اللثة	مقستی برینی پووک
gum ~	مقص اللثة	مقستی پووک
surgical ~	مقص جراحی	مقستی نه شته رگه ربی
sclero -	بادنة تعنی: صلب - قاس صلابة - قسوة	پیشگر به مانای: ردق - سخت - ردقیی - سختیی
scleroderma	صلابة الجلد	پینست ردقیی
scleroedema	وذمة صلبة	هه لناوساریی ردق
sclerogenic = sclerosing	مصلب	ردقکهر = ردقبوون
scleroid sclerosing= sclerogenic	شبه المتصلب	نیمچه ردقبوون
sclerosis:	تصلب - صلابة:	ردقبوون - ردقیی:
arterio ~	تصلب الشرايين	ردقبوونی خوینبه ره کان
dentinal ~	عاج متصلب	عاجی ردقبوون

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

sclerotic:	متصلب:	رہقبور:
~ bone	عظم متصلب	نیسکی رہقبور
~ dentine	عاج متصلب	عاجی رہقبور
sclerous	صلب - متصلب	رہق- رہقبور
scobinate	خشن السطح	پروزیبر
scoliodontic = (a tooth twisted in its socket)	منفلت السن (ذو سن منفلتة علي مجارها ضمن السنخ)	دانيسك خولاييتسهوه لسه نار نیسکه کهیدا
scoop:	مغرفة- مجرفة:	چہمچہ - کہپچہ - نەسکوی:
measuring ~	مغرفة المعايرة	چہمچہ ی پینوان
scorbutic	مصاب بءاء الحفر	توشبور به نه خوشی سکه ربوت (که می فیٹامین C)
scorbutus = <i>scurvy</i>	داء الحفر (الإسقربوط: تسمية قديمة: داء نقص فيٹامین C)	سکه ربوت: (نه خوشی که می فیٹامین C)
screen:	حاجز- حجاب- شبكة -شاشة- ستار- درنة:	په رده- به ربه ست- تور- شاشه:
oral ~	حاجز الفم	به ربه ستی ددم
	(صفيحة رقيقة لينة واقية من التنفس الفموي و عادة مص الاصبع)	(په رده یه کی ته نکی نه رمه ریگره له هه ناه ی ددم و په غبه مژین)
screening	فحص جماعي	پشکینی به کومهل
screw:	لولب- برغي:	بادزکه- جهر (برغو):
elevator, ~	رافعة (نازعة) اللولب	به رزکه ردی بادزکه
expansion ~	لولب التوسيع	بادزکه ی فراوانکردن
post, ~	وتد ملولب	سنگی بادزکه یی
traction ~	لولب الجر	بادزکه ی راکیشان
scribe	یرسم	ویته ی نه کیشی- کوی نه کا
scrobiculate	مجوف- ذو حفريات	نارپوش- نارچال

S

scrotal tongue

زمان له شیوهی پینستی گون
 (زمان پینستی گون شیوه)
 (زمان چالوچولی تیا بیتت وک
 تورده‌کهی گون)
 لسان صفنی
 (لسان ذر اخاید کسطح الصفن
 او الجراب الحاری علی الحصیتین)

scurvy

= scobutus:

سکریوت
 = نساریکی کونسه (کهمی)
 = الإسقربوط تسمیه قدیمه (نقص
 فیتامین C):
 دا، الحفر

infantile ~

= Barlow's disease

دردی سکریوتی ساویی
 -دردی بارلو
 دا، الحفر الطفلی
 - دا، بارلو

seal:

به‌ریه‌ست - ناربه‌ست
 -مور - داخستن
 -ناربه‌ند - ناربر:
 سد - انسداد
 -ختم - إغلاق:

border ~

به‌ریه‌ستی لیواری
 -به‌ریه‌ستی لیوار
 سد حفافی
 - سد الحواف

hermetic ~

به‌ریه‌ستی توکمه
 -داخستنی توکمه
 سد محکم
 -سداد محکم

palatal ~

ناربه‌ستی مه‌لاشور

peripheral ~

به‌ریه‌ستی چیوهی

postpalatal ~

ناربه‌ستی مه‌لاشویی پشتوه

sealer:

به‌ریه‌ستکهر

-چسپینهر: -داخهر
 - مفلق:

root canal ~

داخهری کدناالی رهگ
 (ماده‌ی پرکودنه‌وی کدناالی
 رهگی ددان)
 ساد قنایه‌ الجنر
 (ماده حشوی القنایه)

seam

= a line of union)

۱- درز
 ۲- هینلی به‌یه‌گه‌یشتن
 -هینلی پینکده‌لکان
 ۳- پینکده‌وی نه‌لکیتنی
 ۱- درز - مرئی
 ۲- خط الاتصال
 -خط الالتحام
 ۳- یدرز - یلحم

seamless:

بی لکاری

-بی پینکده‌لکان (بی)

جو مگهی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ band	طوق بلا التحام (مقطوع من انبر)	باندی بین لکابی
~ crown	تاج بلا التحام (محضر بالتطریق من قبعة معدنية)	کیفی تاج بی لهجیم (ناماده‌کوار به‌چه‌کوشکاری له کلاریکی کانزاییه‌ده)
search	یتکشف - یفحص - یبحث -تفتیش - فحص - بحث -تنقیب	دوریده‌خات - نه‌یشکنیت -لینی نه‌کولیت‌ده - گه‌ران -کولینه‌ده - سوزاغ - سوزاخ
searcher	باحث - مکشاف - مسبر	لینکول‌دهر - ده‌رخه‌ر - پشکنه‌ر
searchlight	ضوء کاشف -ضوء التفتیش	دوروناکیی شت دره‌ده‌ر -دوروناکیی پشکنین (سوزاغ کردن)
seat:	مقر - قعر -قاع - موضع:	بارگه - نشین -بن - نک -نیشته‌جی - جینگه:
basal ~	مقر قاعدي (نسیج الفم الستی یفطیها أو یستند لیها طقم الاسنان)	بارگه‌ی بنکه‌یی (شانه‌کانی دم که تاقمی ددان دایده‌پوشینت یسان له‌سه‌ری داده‌نیشینت)
cavity ~	قعر الحفرة (في الحفر الطاحنة: الجدار اللبني في الحفر الملاصقة: الجدار اللثوي)	بنکی چال (له چالی هارده‌ده: دیواری کوزکی چالی نینوان ددانه‌کان)
rest ~	مقر المهماز -مقر السناد	نشین (بارگه) ی ریت (چیف) -مقر السناد
sebaceous:	دهنی:	چه‌وری:
~ cell adenoma	ورم غدی ذو خلایا دهنیة	لوری گلاندی چه‌وریه‌خانه
~ cyst	کیس دهنی	کیس (پوزک) ی چه‌وری
~ gland	غده دهنیة	چه‌وریه‌ ریژین (چه‌وریه‌ گلاند)
seborrhagia = seborrhea	سیلان دهنی	چه‌وری ریژان

S

sebum	سائل دهني	شله‌ی چه‌وری
	- مفرز دهني	- پرژاو (ده‌دراوی چه‌وری)
secodont	ذو أرحاء، قاطعة	خوړینه برېږ
	(ذو حسواف قاطعة فسوق ذری	(قه‌راغی برېږی پټه‌ی که‌سپی
	حديبات الأرحاء)	خوړینه‌کان)
second	۱- ثان- تال- إضافي	۱- دووم- نه‌وی دی- زنده
	۲- ثانية	۲- چرکه
secondary:	ثانوي- تال :	دوومیه - دوومیه‌کی
		- نه‌وی دی :
- dentine	عاج ثانوي	عاجی دوومیه
- enamel cuticle	قشيرة مینائية ثانوية	توتکلؤ‌که‌ی مینای دوومیه
- haemorrhage	نزف تال- نزف ثانوي	خوړتیریزی دوومیه
- infection	انتان تال- انتان ثانوي	توش‌جی‌ونه‌وه (ته‌شه‌نه) ی
		دوومیه
- palate	حنك ثانوي	مه‌لاشوی دوومیه
- papillae	حليعات ثانوية	مه‌میله دوومیه‌کان
- processes	استطالات ثانوية	چو‌کله دوومیه‌کان
	(الألیفان تومس)	پیشالنه‌کانی تومس
secrete	یفرز	نه‌پریتیت (ده‌ریده ده‌دات)
	- سر	نه‌ینیی
secretion:	۱- إفراز- إفراغ	۱- ده‌ردان- به‌تالی‌ونه‌وه
	۲- مفرز:	۲- ده‌دراو:
antilytic ~	مفرز مضاد للاعلال	ده‌دراوی دژه‌شیکردنه‌وه
	(لعاب الغدة تحت الفك)	(لیکی گلاتندی ژیر شه‌ریلگه)
secretory:	مفرز- إفرازي :	ده‌ددر- ده‌دراوی :
- capillaries	شعریات مفرزة	مولوله ده‌ددره‌کان
- duct	قناة مفرزة	که‌نالی ده‌ددر
- granules	حبيبات مفرزة	ده‌نکولنه ده‌ددره‌کان
- portions	أجزاء مفرزة	به‌شه (پارچه) ده‌ددره‌کان
section:	مقطع- قطع- قطعة:	برگه- برین- پارچه :
cross ~	مقطع عرضي	پانه برگه

longitudinal ~	مقطع طولی	دریژه برکه
	-مقطع طولی	-برگی دریژی
transverse ~	مقطع معترض	پانزده برکه
sectional	جزئی	پارچهیی
sectioning	قطع	برین
		-که رتکردن
sectorial:	قطاعی	پارچهیی - جینگهیی - کهرتی
	(نسبة لقطاع الدائرة):	(په یوند به کهرته بازنهوه):
~ teeth	أسنان قوسية	ددانه که وانه ییه کان
	(الاسنان القاطمة لتلحيوانات اللاحمة)	(ددانه برده کانی گیانله بهره گوشته کان)
securing:	تأمين - إحكام	مسوگرکردن - قایمکردن
	-تحتین :	-پته وکردن - توکمه کردن :
~maxillo-mandibular relation	تأمين العلاقة الفكیة	مسوگرکردنی په یوده سدی
		شه ویلگهیی
sedation	١- تهدئة	١- نارامیی - نارامکردنه وه
	٢- همود - سکون - ترکیب	٢- هیورکردنه وه
sedative	مهدی، - مسکن	نارامبه خش - هیورکه ر
segment	قطعة - قطاعة	پارچه - کهرتیک
	- جزء من	- پارچه یهک (به شیک) نه
selection:	انتقاء	هه لیزاردن - هه لیزیری
	- اختیار:	- لینهه لیزاردن :
shade ~	انتقاء اللون	رهنگ هه لیزاردن
tooth colour ~	انتقاء لون السن	هه لیزاردنی رهنگی ددان
tooth ~	انتقاء السن	هه لیزاردنی ددان
selective grinding	سحل انتقانی	کراندن (لینگرتن) ای هه لیزارده
selenodont	هلالي الأسنان	ددانه مانگیه کان
=(Having teeth with longitudinal crescentic ridges)	كما لأرحاء التي تشكل حديباتها حواف مرتفعة علي شكل هلال أو القمر)	(نهو خرینه یانسه تیژیسه (که سپه) گانی لیواری بهرز پینک نه هینن له شیهوی مانگ)
self:	نفس - ذات - ذاتي :	خود - خو - خوویی :

S

- - adhering	ملتصق ذاتياً	خزلکاو (چسپار)
- - adhesion	التصاق ذاتي	پیتو لکانی خویی
- - curing	ذاتي التماثر	خو په‌لته‌رین
	-متصلب ذاتياً	-خو ره‌قبوو
~ - curing acrylic	اکریل متصلب ذاتياً	نه‌کریلی خو ره‌قبوو
	- (اکریل بارد)	- (نه‌کریلی سارد)
~ - multiplication	تکثیر ذاتي	زڈبوونی خویی
	-تضاعف ذاتي	-چهند جار‌کردنی خویی
sella turcica	مركز السرج التركي	چەق (مەلبەندای زینی تورکی)
= 1 depression sphenoid in bone forming pituitary fossa 2. acephalometric landmark "s" in the center of shadow of the sella turcica on a lateral skull x-ray.		
semi -	بادئة تعني:	پیشگر به‌مانای:
= half	نصف - جزئي - شبه (شبهه)	نیوه - به‌شه - نیمچه
semicohesion	التحام جزئي	نیمچه پیا لکان
	-التصاق جزئي	
semicohesive	ملتحم جزئياً	نیمچه پیا لکار
	-ملتصق جزئياً	
semimalignant:	نصف خبيث	نیود پیس
	-خبيث نوعاً ما:	نیمچه پیس:
~ tumour	ورم نصف خبيث	لووی نیود پیس
senescence:	شيخوخة	پیری - پیربوون
= aging	-هرم (کبر السن):	(زوری ته‌مدن):
dental ~	شيخوخة سنية	پیری ددانی
= changes in mouth and teeth as a result of aging	-هرم سنی (التغيرات الحادثة في الفم و الاسنان نتيجة الشيخوخة)	- (نەر گۆرانکاریانه‌ی له‌دهم و ددان‌دا رپوه‌ده‌دات به‌هوی پیری‌هه)
senile:	شيخوي - شيخوخي	پیری
= relating to old age.		

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ atrophy	ضمور شیخی	پوکانه‌دی پیری
~ keratosis	تقرن شیخی	به‌کیواتین بوونی پیری
~ psychosis	عته شیخی (خرف)	تیکجورونی پیری (خه‌له‌فان) (خه‌له‌فاری)
senility = old age	شیخوخه	پیربون
sensation	إحساس- حس	هه‌تکردن-هه‌ت
sense organs	أعضاء، الحواس	نه‌ندامه‌کانی هه‌تکردن
sensitive	حساس	هه‌تیار-هه‌تتاک
sensitivity:	حسبیه:	هه‌تیاربیه:
drug ~	حسبیه درانیه	هه‌تیاربیه دهرمان
sensory:	حسی:	هه‌تیبیه-هه‌تتانه:
~ function	الوظيفة الحسية	فرمانی هه‌تیبیه
~ nerve	عصب حسي	دهرمانی هه‌تیبیه (هه‌سته‌ده‌مار)
~ root	جذر عصبي حسي	ردگی دهرمانی هه‌تیبیه
separate	يفصل- يفرق	جیای نه‌کاتوره
separating:	فصل- تفریق	جیا‌کردنوره
~ band	-عزل- عازل:	-جیا‌که‌وره:
= ~ strip	شریط الفصل	شریتی جیا‌کردنوره
~ strip	(شریط ساحل یستعمل فی توسیع المسافة بین السطوح الملاصقة)	(باندی جیا‌کردنوره) اشریتیکی کریسه‌ره بو فرارانکردنی مساوی نینوان رووبسه‌ری ددانه‌پیکسه‌ره (نکاره‌کاندا)
~ varnish	فریش عازل	فاریشی جیا‌که‌ره
separation:	فصل- تفریق:	جیا‌کردنوره:

S

teeth ~

جیاکردنه‌وی ددانه‌کان
 فصل‌الاسنان
 (درورخستنه‌وی ددانه‌کان (تبعید‌الاسنان عن بعضها
 لیه‌ک به‌هوی نامراز بیان
 بواسطة الاجهزة أو الارتاد)
 کوله‌کورد)

separator:

جیاکوره
 فاصلة
 (هو کاریک ددانه‌کان لیه‌ک
 واسطة تبعيد الاسنان عن
 دورور ددخاته‌ورد):
 بعضها):

teeth ~

sepedon= sepsis

جیاکوره‌وی ددانه‌کان
 فاصلة الأسنان

sepsis:

= poisoning as a result of the absorption of putrefactive products.

بوگه‌نیی: عفونة:

focal ~

= a local source of infection, may spread cause systemic disease

بوگه‌نی تیشکویی
 عفونة بوزیة
 (بوگه‌نی جیگه‌یی که نه‌شی
 عفونة موضعية ممکن ان
 تدهنه بکات)
 تنتشر)

oral ~

septa:

بوگه‌نی دهیمی
 عفونة فمویة
 به‌رته‌سته‌کان - په‌رده‌کان
 حواجز - حجب - فواصل:
 جیاکوره‌کان - تیغه‌کان:

interradicular ~

به‌رته‌سته‌کانی نیوان رده‌گه‌کان
 حواجز بین الجذور

septal

= relating to septum

به‌رته‌ستی - په‌رده‌یی
 حاجزی - حجابی

~ abscess

درمه‌لی په‌رده‌یی
 خراجة حجابیة

-درمه‌لی به‌رته‌ستی
 -خراجة حاجزیة

septate

به‌رته‌ستدار
 ذو حواجز

-په‌رده (تیغه) دار
 -حجب

septic:

= relating to or caused by sepsis.

بوگه‌ن - پیس - پیسور
 عفن - منتن - انتانی:

~ abscess	خراجة عفنة	دومه لى بؤگن
septicaemia = septicemia = a systemic condition due to presence of bacteria and their poisons in the blood.	تعفن الدم -ضخج الدم	بؤگه بوونى خوین خوین پیسبون
septulum	حویر	به ربه ستوک - تیغزه
septum:	(حاجز صغیر) حاجز - حجاب -فاصله:	- به ربه ستی بچوک به ربه ست - په رده -تیغه - جیا کهره
alveolar ~ = <i>interalveolar ~</i>	حاجز سنخي حاجز بین السنخي (المحاجز العظمي الفاصل بین سنخي السن) حاجز لثوي	تیغهی نینکی ددان -تیغهی نینوان نینکی ددان (تیغهی نینکی که هه رده رو نینکی ددان جیاده کاته ره) په رده ی پورک
gingival ~ <i>interalveolar ~</i> = <i>alveolar ~</i> interdental ~	حاجز بین السني (المحاجز العظمي الفاصل بین سنخين متجاورین)	تیغهی نینوان ددانی (تیغهی نینکی جیا کهره ی هه رده رو نینکی ددانی در اوسى جیاده کاته ره)
interradicular ~ interventricular ~	حاجز بین المنور حاجز بین البطينيات	تیغهی نینوان ره گه کان په رده (به ربه ست) ی نینوان سکوله کان
intra- alveolar ~	حاجز داخل السنخي	به ربه ست (تیغه) ی ناو نینکی ددان
lingual ~	حاجز لساني	په رده ی زمانی
nasal ~	حاجز أنفي - وتيرة انفية	په رده (تیغه) لوتیبی
primum, ~	حاجز اولي	په رده ی سه رده تایی
secundum, ~	حاجز ثانوي	په رده ی دروه می

S

transversum, ~	حاجز معترض	په‌رددی پانرود (پانرود په‌ردد)
sequel	عقبول المرض	پاشه‌که‌وتی نه‌خوشی
= sequela	(الحال الناجمة عن المرض فيما بعد) - نتیجه المرض	مال- دواهاته - سه‌ره‌نجام - ددرنه‌نه‌نجامی نه‌خوشی
sequential * relating to sequelae. 2 in sequence.	۱- عقبولی (نسبة للحالة الناجمة عن المرض)	۱. (په‌یوند به‌ر باردی نه ددرنه‌نجامی نه‌خوشیه‌که‌ره دروست‌بود)
sequester = sequestrum = a piece of necrotized bone, detached from sound bone	شظیة (الجزء الميت من العظم و المنفصل عن الجزء الحي)	۲- به‌دراپسه‌کیی - به‌سه‌ره - به‌زنجیره
sequestrectomy	استئصال الشظیة	نیسکه‌مردود (ته‌له‌زم)
sequestrotomy	قطع الشظیة	(نه‌و به‌شه‌مردودی نیسکه‌که له‌به‌شه‌زیندوده‌که‌ی جیاپورده‌توره)
sequestrum = sequester		
serial extraction	قطع دوری - قلع متتابع	هه‌لکیشانی به‌که‌دوای به‌ک رژینه‌کان (گلانده‌کان) ای سیرس (بارسته‌خانه‌رورپوشه‌کانی هه‌رمیی له‌سه‌ر پروکی شیخ‌خوره‌دا ددینریت)
Serres' glands Serres: 1786- 1868, French physiologist = pear masses of epithelial cells found on the gum of infants	غده سیرس	
sero -	بادنة تعني: مصل	پیشگر به‌مانای: زه‌رداو
serosynovial	مصلي زلالي	زه‌رداوی لینجی
serous:	۱- مصلي	۱- زه‌رداوی
	۲- مصل	۲- زه‌رداوبور - بوبه‌زه‌ردار (به‌ره‌م هینه‌ری زه‌رداو):
- cell	منتج للمصل): خلية مصلية	زه‌رداوه‌خانه

~ gland	غدة مصلية	زرداوه رژين -گلاندی زرداویی
serovaccination	تلقیح مصلي	کوتانی زرداویی
serpiginous:	انتشاري	بلاوویی
~ ulcer	-زحاف- شعباني: قرحة انتشارية -قرحة زحافة	-خشوک- ماریی: زام (نه لسه رای بلاوویی -نه لسه ری خشوک
serrate = serrated	مسنن- محرز -مشر شر (مشاري)	دداندار- گرنال گرنال -مشاریی
serration	تسنن- محرز -تشرشر- شرشرة	به ددانبوون -به گرنانبوون -به مشاریی بوون
serrulate	مسنن	به ددانبوو
= serrate	-مشرشر	-گرنانبوو -به مشاریی بوو
serum:	۱- مصل ۲- مصل اندم:	۱- زردار ۲- زرداوی خوین:
~ therapy	معالجة بالمصل	چاره سه رکردن به زرداو
serumal = seruminal:	مصلي:	زرداویی:
~ calculus = subgingival calculus	قلع مصلي = قلع تحت اللثوي	کلسی زرداویی = کلسی ژیر پووک
service:	خدمة- مساعدة -فائدة (صيانة و اصلاح)	خزمه تکردن- یارمه تی -سوود (مه واد اچوون و چاککرده نه ده)
denture ~	خدمة تعویضية -خدمة طقم الاسنان (معالجة مريض الادر و تصنیع طقمة الاسنان و مراقبة بعد انتعویض و اصلاح خلله)	خزمه تی (له جیاتی) جیگرده -خزمه تی تاقمی ددان (چاره سه رکردنی نه خوشی بی ددان و دروستکردنی تاقمی ددان و چسارده بیری پشاش دروستکردنه که و چاککرده نه ده که موکوپیه کانی)

S

sesqui – = <i>one and one half</i> = <i>in the ratio of two to three</i>	بادنة تعني: واحد نصف (لاتینی)	پیشگر به مانای: به ک رنیو (به لاتینی)
sequihora = <i>an hour and half</i>	ساعة ونصف لاتینی)	کازیریل رنیو (به لاتینی) - کازیرونیونیک
sessile = <i>broad base</i>	عديم انذیل - عديم العتق (متصل بالقاعدة مباشرة)	بی کلک- بی مل (نوسار راسته و خو به بنگه و ده)
set:	۱- ينضد- يوصف ۲- يتجمد- يتصلب ۳- مجموعة:	۱- رینکی نه خات- ریزی نه کات ۲- نه بیهستی- روق ده بیت ۳- کومه له (سیت):
anterior teeth~	مجموعة الاسنان الامامية	سیتی ددانه کانی پیشه ده
posterior ~	مجموعة الاسنان الخلفية	سیتی ددانه کانی پشته ده
setiform = <i>ciliform</i> = <i>bristle – shaped</i>	وبری اشکل- هلی اشکل (شعر قاس صلب):	کولک (تیسک) شیوه:
- teeth = <i>ciliform teeth</i>	أسنان وبرية (السنان دقيقة متراصة كما في بعض انواع الاسماك)	ددانی کولکداریی (ددانی ورودی ریزیور و ده کوله هندهی جوری ماسیدا)
setting:	۱- تنضيد ۲- تصلب:	۱- رینکستن- ریز کردن: ۲- ردهقبوون:
~ of plaster ~ up of teeth	تصلب الجبس تنضيد الأسنان	ردهقبوونی (کلس) گهچ ریز کردنی ددانه کان
setup	ينضد- يوصف	رینکی نه کات - ریزی نه کات
sex:	جنس:	توخم:
~ hormones ~ organs	هورمونات جنسية- أخلاط جنسة اعضاء، جنسية -اعضاء، تناسلية	هورمونی توخمیی نه نداهه توخمیه کان -نه نداهه کانی زاووزی
sexual	جنسي	توخمیی

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

shade guide

دليل الانوان

رینه‌ری رنگه‌کان

ادليل انتقا، لون سن اصطناعي

رینه‌ری هه‌نیزاردنی رنگی

ار لون حشوة تجميلية المناسب

ددانسی دروستکارو یسان

پرکردنه‌وی جوانی شیوا

shaft:

مقبض - عمود - جذع:

دهسک - ستون - قه‌د:

instrument ~

مقبض الاداة

دهسکی نامراز

= handle of

(عمود الاداة)

instrument

shallow:

ضحل (قليل العمق):

ته‌نکار (که مقول):

- نشیو:

~ cavity

حفرة ضحلة

چائی ته‌نکار

- چائی نشیو

shank:

۱- ساق

۱- قه‌د

۲- عنق الاداة:

۲- ملی نامراز:

instrument ~

عنق الاداة

ملی نامراز

= the slender portion joining the handle to the blade or nib.

(القسم المستدق الواصل بين

ابه‌شی باریکی نامراز دهسک

المقبض و الرأس)

نه‌گه‌یه‌نیت به سده‌که‌یه‌ده)

shape

شكل

شیوه

sharp:

حاد - قاطع:

تیژ - برده‌ر:

~ blade

نصلة حادة

تیغی تیژ

sharpening

شحن

تیژ‌کردنه‌ده

(زيادة حدة وقابلية القطع)

(تیژی پتر و شیوا بو برین)

Sharpey's fibres

(Sharpey: 1802-80, English anatomist)

= 1. collagenic fibres of connective tissue between the bone and periosteum.

الیاف شاری

ریشاله‌کانی شاری

2. parts of collagenic fibres of the periodontal membrane which are embedded in the alveolar bone or in the cementum of the tooth.

S

shearing:	قص - قطع:	کهرتکردن - برین (دبرین):
~ stress	إجهاد القص	فیشاری برین
shears:	مقص - مقراض - قاطع:	مقست - بره - قرتان:
bone ~	قاطع العظم	نيسك بره
plate ~	مقص الصفائح	مقستی تهبهق (مقستی پلهبت)
sheath:	غمد - غلاف:	قارغ - کیف - کیلان:
carotid ~	غمد انبائی	کیف (قارغ) ی سه روملی (په رده په که خوینبهری گشتیی سه رومل ر خوینبهینی سه رومل و ویله ده ماری تیدایه) قارغی عاجیی کیفی نیرومان (شانه نیچه به کلسبوده کان که نونوچکه کانی عاج نارپوشنه کات)
dentinal ~	انغمد انبائی = غلاف نیرومان	
= Neumann's ~		
<i>'Neuman' 1834-1918</i> <i>German pathologist)</i>		
= partially calcified		
tissue lining the dentinal		
tubules)		
Hertwing's ~	غلاف هیرتویغ	کیفی هیرتویغ = (په رده دومی خانه کانی مینای دوره کیی و ناردکیی نه به شی خساروی نه ندامی مینای دداندا)
<i>Hertwing 1849-1922</i> <i>German anatomist)</i>		
= continuation of internal		
external enamel		
formation at the lower rim		
(enamel organ)		
root ~	غلاف الجذر	قارغی رهگ (نهو په رده په ی دوری رهگی داوه کاتی گه شی ددان) نالوگور - گورران سه دهف - بهرگ (تویزال) - قه پیلکه: تاج (کیف) ی قه پیلکه یی (قه پیلکه تاج) تاج قشری (مصنوع من انلوفان او انرفاق المعدنیة)
shedding	تبدیل - تغییر	
shell:	صدفة - قشرة:	
~ crown		

S

فہرہ نگی پزشکی / پزشکی ددان

casting ~	تقلص الصب	چونہ وہیہ کی ڈارٹراو
curing ~	تقلص تصليي (التقلص عند التصلب)	چونہ وہیہ کی رہقبوریی
linear ~	تقلص طولي	چونہ وہیہ کی درتیزی (لہباری درتیزی)
polymerization ~	تقلص التماثر (تقلص عند تشکیل مرکب)	چونہ وہیہ کی پہنہرین (چونہ وہیہ ک لہ پیکھاتہ بورن)
thermal ~	تقلص حراري	چونہ وہیہ کی گہرمی
volume ~	تقلص حجمي	چونہ وہیہ کی قہبارہی
siagonagra = <i>pain of the jaw bone</i>	الم الفك	نازاری شویلگہ
siagonantritis = <i>inflammation of maxillary antrum</i>	التهاب الجيب الفكي	ہوری گوفانی شویلگہی (گرفانہ شویلگہسز)
sialaden = <i>salivary gland</i>	غدة لعابية	لیکہ پڑین (گلاندی لیکیی)
sialadenitis = <i>sialoadenitis</i>	التهاب الغدة اللعابية	ہوری لیکہ پڑین (ہوری گلاندی لیکیی)
sialadenoncus = <i>a salivary gland tumour</i>	ورم الغدة اللعابية	لوری گلاندی لیک لوری لیکہ پڑین
sialagogue = <i>sialogogue</i>	مُلقب- مسيل لللعاب	لیک دہردہر
sialaporia = <i>deficiency in the amount of saliva secreted.</i>	نقص اللعاب	کہم لیکیی
sialectasis	توسع القناة اللعابية	فراوانیونی کہ نالی لیک
sialic = <i>sialine</i>	لعابي:	لیکیی:
~ acid	المض اللعابي	ترشی لیکیی
sialism = <i>sialismus</i> <i>sialismus</i> = <i>sialism</i> = <i>ptyalism</i> = <i>salivation</i>	إلعاب- تلعب (سیلان اللعاب)	لیک دہردان (لیک دہوانیی)

فهرههنگی بریشکی / پزیشکی ددان

sialitis = <i>sialoadenitis</i> = <i>inflammation of salivary gland.</i> sialo -	التهاب لعابي = -التهاب الغدة اللعابية	ههوی لیکی (لیکه سو) -ههوی لیکه رژیین
sialodenectomy sialoadenitis = <i>sialitis</i>	استئصال الغدة اللعابية التهاب الغدة اللعابية	پیشگر بهمانای: لیک - لیکی لیکرده هوی لیکه رژیین ههوی لیکه رژیین
sialadenotomy	خزغ الغدة اللعابية -شق الغدة اللعابية	- گلانده سوری لیک کرده هوی لیکه رژیین -قلیشکردهی لیکه رژیین
sialoangiectasis	توسع الاوعية اللعابية (توسع الاوعية اللعابية)	فراوانکردهی که نانه کانی لیکی
sialoangitis	التهاب الاوعية اللعابية (التهاب الاوعية اللعابية)	ههوی که ناله لیکه کان (که نانه لیکه سو)
sialocele = <i>tumour or cyst of salvary gland.</i>	کيس لعابية -ورم لعابي (قيلة لعابية)	کيس (پورک) ای لیکی -نوری لیکی
sialodochitis = <i>sialoductitis</i> = <i>sialoductitis</i> = <i>sialodochitis</i>	التهاب الاوعية اللعابية	ههوی که ناله لیکه کان
sialogenous = <i>saliva producing</i>	مکون اللعاب	لیک پیکهین (دروستکدهی لیک)
sialogenic	نسبة لمسيل اللعاب	به یورده به لیک ددرده هه
sialogogue = <i>sialagogue</i> = 1. <i>saliva- producing</i> 2. <i>an agent promotes a flow of saliva</i>	۱. ملعب ۲. مسیل اللعاب	۱- لیک - دروستکده ۲- لیک ددرده
sialogram = sialograph	صورة شعاعية لعابية (صورة الغدة و الاوعية اللعابية)	تیشکه وینهی لیکی (وینهی رژیین و که نانه لیکه کان)

S

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

sialography	تصویر لعابی	وینه گرتنی لیکیی
	(تصویر الفدد و الاقنیة	(وینه گرتنی گلاندو که ناله
	اللعاية)	لیکیه کان)
sialoid	۱- لعابی	۱- لیکیی
1 relating to saliva	۲- شبه اللعاب	۲- له لیکچور
2 saliva- like		
sialolith:	حصاة لعابية:	بهردی لیکیی
= salivary calculus		
submandibular duct~	حصاة القناة تحت الفك(السفلي)	بهردی که نالی ژیر
		شهو بلگه (خواروو)
sialolithiasis	تشکل الحصى اللعابية	پیکهاتنی بهردی لیکیی
= formation of salivary calculi.		
sialology	مبحث اللعاب	لیک زانیی
		(زانتی لیک)
sialoma	درم لعابی	لوی لیکیی = لیکه گمزل
= salivary tumour		
sialoncus	تورم الغدة تحت اللسان	ناواسانی گلاندی ژیر زمان
= a tumour of sublingual salivary gland caused by obstruction of the duct.	(نتیجة انسداد قناتها)	(به هزی گیرانی که ناله کانیهرد)
sialophagia	بلعة اللعاب	قوتدانی لیک
	(فرط ابتلاع اللعاب)	(فره قوتدانی لیک)
sialorrhoea	إلعاب- سيلان اللعاب	لیک دهردان- دهردانی لیک
= salivation		
sialoschisis	احتباس اللعاب	پهنگخواردنهردی لیک
= suppression of secretion of salivary gland		
sialosis	تلعب(سيلان اللعاب)	لیک دهردان
= salivation		

sialotic	إنعابي - تلعي	دردانی لیکی
		- لیك دردانی
sialozemia = <i>uncontrolled flow of saliva, often with dribbling.</i>	تلعب لا إرادي (عدم القدرة علي التحكم بسيلان اللعاب)	لیك دردانی خونریست
sickness	داء - مرض - إعتلال	درد - نه خوشی - تیکچوون
side:	جانب:	لا :
balancing ~	جانب موازن	لای هارسه‌نگ
branches, ~	أغصان جانبية	په‌له لایه‌کان
working ~	جانب عامل	لای کارکر
sigmoid:	سینی - سینی الشكل (علي شكل حرف C):	سینی - سینی شیوه انه شیوهی بیسی (C):
~ notch = <i>mandibular notch</i>	ثلثة سنية - ثلثة الفك السفلي	چائی سینی - چائی شه‌ریلگه‌ی خواریو
sign = signe	علامة - إشارة - مؤشر مرضي	نیشانه - نامازه - نیشانه‌ی نه خوشی
silicate cement	إسمنت السيليكات	سهنسی سلیکات
silicone	سلیکون (مادة الطبقات الغموية المرنة)	سلیکون - ماده‌ی قانیگرتنی ده‌میسی جیر "کشون"
silk	حرير	ناوریشم
silver:	فضة (معدن):	زیو (کانتزا):
~ alloy	خليطة الفضة	تیکه‌له‌ی زیو
~ amalgam	ألملم الفضة	نهمه‌لگه‌می زیو
~ apical tips	أرتاد الفضة الذريرية (لسد الثقبية الذريرية للجذر)	کوله‌که‌ی زیویی بنی ره‌گ (بو داخستی بنی ره‌گی ددان)
~ cone	قمع الفضة (المشو قناة الجذر)	قوچه‌که‌ی زیو (بو که‌نالی ره‌گ)
~ point	رأس الفضة	پنتی زیو
= ~ cone	- قمع الفضة	- قوچه‌که‌ی زیو
~ powder	مسحوق الفضة	توزی زیو - هارزاده‌ی زیو

S

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ stain	صباع فضي	بویه زبویی
~ wedge	رتد فضي	سنگی زبویی
	-اسفین فضي	-پوازی زبویی
simple:	بسیط:	ساده:
~ procedure	إجراء، بسیط	پروسه‌ی ساده (نه‌نجامدانی ساده)
sincipital = (<i>bregmatic</i>) = related to top of the head.	یافوخي	مه‌لاشویی - فریشکی - ته‌وقه سه‌ری
sinciput = <i>bregma</i> = (<i>anterior fontanel</i>) = top of the head	یافوخ (قمة الرأس - ذروة الرأس)	فریشک (ته‌وقه‌سه‌ر - نوتکه (پویه) ی سه‌ر)
single:	مفرد - وحید:	تاک - تنه‌ها:
~ cone	قمع مفرد	تاکه فوجک
~ rooted	رحید الجذر	یهک رذک
sino -= <i>sinu</i> – = <i>sinus</i>	بادئة تعني: جیب	پیشگر به‌مانای: گیرفان-که‌لین
sonogram = <i>sinograph</i>	صورة الجیب الشعاعية	وینه‌ی گیرفانی تیشکی -تیشکه وینه‌ی گیرفانی
sinography	تصویر الجیب شعاعيا	وینه‌گرتنی گیرفانی تیشکی
sinus:	جیب:	گیرفان-که‌لین-بوشایی:
air ~	جیب انهوا.	گیرفانه هه‌را
ethmoidal ~	جیب غربالي	بیژنگه گیرفان (گیرفانی بیژنگی)
facial ~	جیب وجهي	روه گیرفان (گیرفانی رودی)
frontal ~	جیب جهي	نیوجه‌وانه گیرفان
lateral ~	جیب جانبي	لاگیرفان
maxillary ~ = antrum of Highmore (Highmore, 1813-85 English anatomist)	جیب فكي علوي = جوف أو غار جیمور	گیرفانی شه‌ریلگه‌ی سه‌رور =بوشایی هایمور

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

palatine ~	جیب حنکی	مه‌لاشوره‌گیرفان
paranasal ~	جیب آنفی (جیب مجاور للانف)	لووته‌گیرفان - لووته که‌لین (گیرفانی دراوسینی لووت) (گیرفانی ده‌وری لووت)
sphenoidal ~	جیب وتدی	کوله که‌گیرفان
sphenoparietal ~	جیب وتدی جداری	کوله که دیواره‌گیرفان
venous ~	جیب وریدی	خوینهنه‌گیرفان
sinusal	جیبی	گیرفانی - که‌لینی
sinusitis	التهاب الجیب الفکی (العلوی)	هدری‌گیرفانی شه‌ویلگه‌یی -شه‌ویلگه‌گیرفانه سز (سه‌روو)
Sirup = <i>syrup</i>	شراب (دوا، علی شکل شراب)	شروب
site	موضع - موقع	شونین - جینگه
size	حجم	قه‌باره
skeletal:	هیکلی	په‌یکه‌ری
~ complex	(نسبة للهیکل العظمي): المحطة الهیکلیة (الهیکل العظمي)	(په‌بودن به‌نیکه‌په‌یکه‌ده‌ده): کومه‌نه‌په‌یکه‌ری (نیکه‌په‌یکه‌ر)
~ fixation	تثبیت هیکلی تثبیت خارجی لأطراف الکسر بواسطة الارتساده و اللوالب و الاجهزة	جیگیر‌کردنی په‌یکه‌ری (جیگیر‌کردنی ده‌ده‌کسی لا شکاره‌کان به‌سنگ و لولپینج و نامرازه‌ده)
skeleton:	هیکل (الهیکل العظمي):	په‌یکه‌ر (-نیکه‌په‌یکه‌ر):
denture ~	هیکل طقم الاسنان (هیکل المنهاز السني)	په‌یکه‌ری تاقمی ددان
skiagram = a radiograph or roentgenogram	صورة شعاعیة	وینه‌ی تیشکی - تیشکه‌رینه

S

skiagraphy	تصویر شعاعی	رینه‌گرتنی تشکیبی
skin:	جلد:	پیست:
~ fistula	ناسور جلدی	فسجولای پیستی (آبرودی دور دهرجه‌ی پیست)
~ graft	طعمه جلدی -رقعة جلدیة	موتوربه‌ی پیست
~ grafting	تطعمیم جلدی	موتوربه‌کردنی پیست
skull	جمجمة	کله‌لغه‌ر - کاسه‌ر
slab:	لوح - شریحة:	سلاب - ته‌بدق - له‌وح:
glass cements ~	لوح مزج الاسمنت الزجاجية	سلابی چیمه‌نتوی شوشه‌یی
glass ~	لوحه مزج الزجاجية	سلابی تینکه‌نکردنی شوشه‌یی
mixing ~	لوحه المرص	سلابی تینکه‌نکردن
slaking	تأخیر التصلب -تهدئة التفاعل التحلیي -إبطاء التصلب	دردنک ردفیورون -هیورکردنه‌ودی کالیکی ردفیورون -خارکردنه‌ودی ردفیورون
sleep	نوم	نوستن - خه‌نتن
slope:	منحدر میل:	لیژ - لاری:
lower ridges ~	منحدر اخافة السفلیة -منحدر الحید السفلی	نیژی لیواری خواردو
slough <i>slough= the necrotizing tissue which scales or peels off in ulcerative conditions.</i>	خشکریشة - نغفة -قشرة الجرح (نسیج منسلخ متآكل)	تویژالی برین
smear	لطاخة	تینیه‌لسرون - برین
smoker's tongue	لسان المدخنین	زمانی جگه‌ره کیش
= leukoplakia	= انظلي - الطلارة (طلارة اللسان)	= په‌لاسی - په‌لاسه‌یی زمان

فهرههنگی یریشکی یریشکی ددان

smoking	تدخین	جگهه کیشان
smooth:	أملس - ناعم:	نوس - نهرم:
~ burnisher bur	سنبلة صائقة ملسا.	بیری بریسکاندنی نوس
~ muscle	عضلة ملسا.	ماسولکهی نوس
~ round probe	مسر مستدیر أملس	پرژب (پشکینه) ای خری نوس
~ surface	سطح أملس	رووبه ری نوس
snow	ثلج	به فر
soap:	صابون:	صابون:
antiseptic ~	صابون مطهر	صابونی پاکزکه ره
	-صابون مضاد للمعقونة	-صابونی دژده بوگه ن
germicidal ~	صابون متلف للجراثيم	صابونی فوتینه ری (میکروب) بونه وده کان
socket:	سنخ - جیب - جوف:	سوکیت - گیرفان - بوشایی
= acavity or depression into which a corresponding part fits.		(نهر چانه یه یان نهر بوشایی به که نه ندایکی تیا داده نیشت)
dry ~	سنخ جاف	روشکه سوکیت
= local osteitis		= هوری نیسکی چالی ددانی
= alveolgia		هه لکیشراو
= an acute inflammation of the walls of a tooth socket following extraction of a tooth		-هه هوری نیسکی جینگه بی
		= نازاری نیسکی ددان دوی
tooth ~	جیب السن	گیرفان (چال) ای ددان
	= السنخ	= نیسکی دهوری ددان
soft:	لین - رخو - طری:	نهرم - ناسک - فهریک:
~ and calcified adenoma	الورم السنی اللین و المتکلس	لوری ددانی نهرم و به کلسیور
		نهرمه ددانه گموتی به کلس بور
~ cementoma	الورم الملاطی اللین	لوری چیمه نتوی نهرم
~ fibroma	الورم الیفی اللین	لوری ریشالی نهرم
~ mixed odontogenic tumour	الورم السنی المنشأ المختلط اللین	لوری ددان سه رچاره ی تیکه لاری نهرم
~ mixed odontoma	الورم السنی المختلط اللین	لوری ددانی تیکه لاری نهرم

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

- palate	الحنك الرخو -شراع الحنك (القسم اللحمي الخلفي في قبة الحنك)	نهرمه مه‌لاشور -په‌رده‌ی مه‌لاشور (به‌شی گۆشتی پشته‌ده‌ی به‌رزایی مه‌لاشور)
- teeth	أسنان لینة	ددانی نهرم
- tissue softening	نیج رخو ۱- تلین ۲- لین	شانه‌ی نهرم- نهرمه‌شانه ۱- نهرم بون ۲- نهرمی (نهرمه)
sol	محلول غروي	گیراودی مل
solar:	شمسی :	خوریی :
- plexus	ضفیرة شمسیة (مجموعه اعصاب)	پرچی خوریی (کومه له دده‌مار)
solder:	۱- یلحم ۲- لحام (المادة اللاصقة):	۱- له‌جیی نه‌کات ۲- له‌جیم که‌ره (ماده‌دی له‌جیم که‌ر):
gold ~	لحام الذهب	له‌جیم که‌ردی زیر
silver ~	لحام الفضة	له‌جیم که‌ردی زیو
soldering:	یلحم- لحم (وصل طرفین بیعضهما بواسطة مادة اللحام):	له‌جیی نه‌کات- له‌جیم کردن (پی‌یکه‌رده‌به‌نسی دورلا به‌هزی ماده‌دی له‌جیمه‌ده):
- block	منصة اللحم	بلوکی له‌جیم کردن (سه‌کزی له‌جیم کردن)
solid	صلب- جامد -مجسم	ردق-پته‌ر- به‌ستور ته‌ندار- به‌رجه‌سته
solitary plasma cell myeloma	الورم التقيوي وحيد البؤرة	لوروی مزخیی تاکه تیشکز
solubility	قابلیة الذوبان -قابلیة الأخلال	توانه‌ده‌یه‌تی (توانای یان له‌باریی توانه‌ده) -له‌باریی شیپونه‌ده

فهره‌نگی پریشکی پریشکی ددان

soluble	ذواب- منحل- ذائب (قابل للذوبان أو الانحلال)	توارده- شیبوره- دوتوبته (شیاو سو تواره یسان شیوره)
solum	أرضية- قعر- قاع	پانتایی-ین
solution:	محلول-حل:	گیراوه - شیکار:
pickling ~	محلول اتنیقیة	گیراوه‌ی پاککرده‌ده (گیراوه‌ی نیکه‌نوشان)
saline ~	محلول ملحي	گیراوه‌ی خویی (خویی گیراوه)
solvent	مادة حائلة (مذيب)	توبنه- تارین (توبنه‌ده)
somatic:	جسدي- جسماني- بدن :	نیشی - نیشی :
psycho ~	جسدي نفسي -بدني عقلي	نیشی ددرونی -نیشی ژیری
somatopsychic	بدني نفسي -جسدي نفسي	نیشی ددرونی -نیشی ددرونی
soporific	منوم (دوا، منوم)	خدرینه-خدرنیخهر (ددرمانی خدرنیخهر)
sordes	۱- طراحة (رواسب بيبة اللون فوق الشفتو اللسان والاسنان اثنا، ارتفاع حرارة البدن)	۱- به‌نغ (نیشی بور رنگ نیشی و زمان و ددانه‌کان کاتی نیشی‌ده‌ی پله‌ی گهرمی نیشی)
sore:	۱- تقرح مزلم- قرحة مزلمة ۲- فضلات الطعام	۱- زامی به نازار ۲- پاشه‌روی خوراک
cold ~ = herpes labialis.	قرحة باردة = عقبول الشفة	۱- زامی ساره = تامیککی لیو
denture ~	تقرح طقم الاسنان (تقرح الجهاز السني) تقرح محدث بواسطة الاجهزة (السنية)	زامی تاقی ددان (زام دروستیون به‌هوی تاقی ددانه‌ده)

S

hard ~ = <i>chancre</i>	تقرح صلب -قرحة صلبة (قرحة الشفة)	زامی رذق (زامی لیتو)
throat, ~	تقرح الخلق (التهاب البلعوم)	زامی گه‌روو (هه‌روی گه‌روو)
sorption	امتصاص-امتزاز	مژین- لکان- لچکان
sound	۱- صوت ۲- صبر- بجز ۳- یسر ۴- سالم- سلیم- متین	۱- ددنگ ۲- پشکینه‌ر ۳- نه‌پشکینت ۴- ساغ- پته‌و
sour	حامض الطعم	تام ترش
source:	مصدر- منبع:	سه‌چاره:
light ~	مصدر الضوء	سه‌چاره‌ی رووناکیی
space:	فرجة- فراغ- فضاء فحة-مسافة-ماحة:	بو‌شایی- ماره- گه‌رده‌رون -دورویی- پانتایی قالایه‌تی- تاسمان:
denture ~	فسحة طقم الاسنان (فسحة الجهاز السني) (التجويف الفموي الذي يحل فيه الجهاز السني)	بو‌شایی تا‌قمی ددان (بو‌شایی نار ددم که تا‌قمی ددان پریده‌کاته‌وه)
free way ~	فرجة لا اطباقية	بو‌شایی (ماره) ی نا‌جوتیبون (بو‌شایی ری‌نگه‌والا)
interdental ~	مسافة بين السنية	ماره‌ی نیوان ددانه‌کان
interocclusal rest ~	فسحة الاسترخاء -مسافة الاسترخاء	بو‌شایی جه‌وانه‌وه -ماره‌ی جه‌وانه‌وه
interocclusal ~	مسافة لا اطباقية	ماره‌ی نا‌جوتیبون (ماره‌ی نیوان رووی هاره‌ویی ددانه‌کان)
interproximal ~	مسافة التلاصق -فسحة التلاصق	ماره‌ی پینکه‌وه‌نوسان -بو‌شایی پینکه‌وه‌نوسان

maintainer, ~	حافظه المسافة	ماوه پاريز
	(جهاز يحفظ مكان السن اللبنية)	(نامرزينکه پاريزگاری ماوه)
	القلوعة حين ظهور الدائمة)	ددانسه شـيريه
		هه لکيشراه که نه کات تاکو
		هه ميشه بيه که ددرده که ویت)
marrow ~	مسافة نقيية	بوشایی موخی
	-مسافة نقيوية	(نهر بوشايانهی نه نیوان)
	(المسافات بين المادة الاسفنجية في العظم)	مادهی نیسه نمی نیسکان)
relief ~	فحة تخفيف الضغط	بوشایی فشارکدم که ره
retromylohyoid ~	مسافة ضربية لامة خلفية	ماوهی خرينه بی لامی پشته وه
retropharyngeal ~	مسافة خلف البلعوم	ماوهی پشت گه ورو
septal ~	مسافة حاجزية	ماوهی تیغه (په رده) بی
	(المسافة تحت نقطة التماس بين سنین متجاورتين)	(مساوهی ژیر خسالی
		به ربه ککه ورتنی دوو ددانسی
		دراوسی)
subgingival ~	مسافة تحت اللثوية	ماوهی ژیر پووی
submandibular ~	مسافة تحت الفكية	ماوهی ژیر شه ویلگه بی
	(تحت الفك السفلي)	(ژیر شه ویلگهی خوارو)
submasseteric ~	مسافة تحت الماضعة	ماوه (بوشایی) ژیر جوینه ر
	(المسافة بين العضلة الماضعة و الشعبة الصاعدة للفك السفلي)	(ماوهی ژیر ماسولکهی جوین و
		به شسی لابه رزی شه ویلگهی
		خوارو)
span bridge	جسر ذراعي	پردی بالی
	(جسر ثابت)	(پردی جینگیو "نه جول")
spasm:	تشنج:	گرژبوون:
muscle ~	تشنج العضلة	گرژبوونی ماسولکه
muscular ~	تشنج عضلي	گرژبوونی ماسولکه بی
spasmodic:	تشنجي:	گرژبوونی:
anti ~	مضاد التشنج	دژه گرژبوون
spasticity	تشنجية	گرژبیتی

S	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
spatula:	ملوقة (اداة للمزج):	سپاچيولا (تیکه لکهره) (نامرزی تیکه لدان) (تیکه لکردن):
cement ~	ملوق الإسمنت	سپاچيولای سیمه‌نت -تیکه لکهری سیمت
impression paste ~ plaster and alginate ~	ملوقة عجينة الطبع ملوقة المواد اللدنة و الجبس	تیکه لکهری هه‌یری قانبرگرتن تیکه لکهری گچ و نه‌لینه‌بت
pooling~	ملوقة التلیین (ملوقة تلیین حراف عسمة الشمع)	سپاچيولای نهرمکردنهره (نهرمکردنهری قه‌راغی میسوی گه‌ستن)
spatulate	مزج- یخلط	تیکه لی نه‌کات - تیکی هه‌لنه‌دات
spatulation	مزج- خلط	تیکه لکردن -تیکه لدان
spatulator	مزاج اجهاز آلی لمزج الاملفسم او السمت)	تیکه لکهره (نامیری میکانیکی بو تیکه لکردنی نه‌مه‌لگه‌م بیان سیمت)
special tray	طابع إفرادی (طابع یصنع للشخص بالذات)	قالب پیگره (تردی) ی‌تاکیی (قالب پیگره دروستکراره بو خودی تاکه که‌س)
specialist	متخصص -مختص	پسپور -تاییه‌تمه‌ند
specialization	تخصص -إختصاص	پسپوری -تاییه‌تمه‌ندی
specialized epithelium	البشرات المتخصصة (علم النسيج)	خانه روو پوزشه تاییه‌تمه‌نده‌گان (شانه‌زانی)
species	نوع- جنس- صنف- ضرب	بابه‌ت- جور- توخم
specific:	نوعی- معین- دقیق:	تاییه‌تی- جوریی (جوره‌کیی) -دیاریکراو- ورره:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ drug	دوا، نوعی	ددرمانی تایه‌تی
~ gravity	وزن نوعی	کیشی تایه‌تی - جورده کیش -باه‌ته کیش
~ treatment	معالجه نوعی	چاره‌سه‌رکردنی تایه‌تی
specification	مواصفات	تایه‌تمه‌ندی
Spee, curve of	قوس سبی	که‌وانه‌ی سبی
(Spee: 1855-1937 German embryologist) = (an imaginary curved line joining the buccal cusps of the posterior teeth)	-منحنی سبی (خط منحنی رهمی یم‌من الحدبات الخدیة نلاسان الخلفیة)	-چه‌مادی سبی (هیلکسی خدیاییه به‌تیزایه‌کانی دیوری رومسه‌تی ددانه‌کانی پشته‌رده‌دا تیدده‌ریت)
speech	نطق - تکلم	ناخاوتن - قسه‌کردن - دوان
speed:	سرعة - إنطلاق:	خیرایی - گور:
high ~	سرعة عالیة	زورخیرا
regular ~	سرعة اعتیادیة (سرعة منظمة)	خیرایی ناسایی (خیرایی رینکوبینک)
regulator, ~	منظم السرعة	رینکخه‌ری خیرایی
ultra ~	سرعة فائقة	خیرایی زور به‌رز
spheno -	بادئة تعني:	پیشگر به‌مانای:
sphenoid bone	وتد العظم الوتدي	سنگ - کوله‌که - میخ (تاکوز) نینسکی کوله‌که‌یی (تاکوز شیوه)
sphenoidal	نسبة للعظم الوتدي	به‌بودند به‌ نینسکی کوله‌که‌بی‌وه
sphenoiditis	التهاب الجيوب الوتديّة	هدری گیرفانه کوله‌که‌بی‌ه‌کان
sphenomandibular:	وتدي فكي (سفلي):	کوله‌که‌بی شه‌ویلگه‌بی (خوارو):
~ ligament	رباط وتدي فكي	به‌سته‌ره‌ی کوله‌که‌بی شه‌ویلگه‌بی

S

فهرهه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

sphenomaxillary:	کوله‌کەبی شه‌ویلگەبی	رتدی فکی (علوی):
	(سەرور):	
~ fossa	چال (بوشای)ی کوله‌کەبی	الحفرة الوتدية الفكية
	شه‌ویلگەبی	
sphenopalatine:	کوله‌کەبی مه‌لاشویی:	رتدی حنکی:
~ foramen	کونی کوله‌کەبی مه‌لاشویی	الثقبة الوتدية الحنكية
~ ganglion	گویی کوله‌کەبی مه‌لاشویی	عقدة وتدية حنكية
	(گویی ده‌مار)	
sphenoparietal	کوله‌کەبی دیواری	رتدی جداری
sphenorbital	کوله‌کەبی کەلانی چاری	رتدی حجاجی
spherical:	گویی (به‌شیوه‌ی توپ):	کروی (نسبة لشکل انکرة):
~ alloy	تیکه‌له‌ی گویی	خليطة كروية
spherocyte	خانە‌ی گویی - گویی‌خانه	خلية كروية
spheroid	شیوه‌گویی - گویی	کروي الشكل
	-ته‌نداری گویی	-مجسم کروي
spheroiding:	به‌گویی بوون	تکور
	(یه‌کگرتن له‌ شیوه‌ی گویی)	(اتحاد شکل انکرة):
	(شیوه‌ی توپ):	
amalgam ~	گویی بوونی نه‌مه‌لگه‌م	تکور الأملمم
	(نه‌مه‌لگه‌م شیوه‌ی گویی)	(میل الاملمم نحو التکور
	وهرده‌گرتن که تیکه‌له‌که ریژه‌ی	عندکون الخلیطة غنية بالزئبق)
	جیوه‌ی زۆریتتا)	
spherolith	به‌رد گویی	حصاة كروية
sphincter muscle	گوشه‌ره‌ ماسولکه	عضلة معصرة
	(ماسولکه‌ی ده‌وری ده‌رچه‌ره‌	(العضلة المحيطة بالفتحة و
	داخه‌ره‌ی ده‌رچه‌که)	المغلقة لها)
spiderlike	جال‌جالتۆکه شیوه	شه‌ العنكبوت
spikelike	بزمار شیوه	سبه‌ السمار
spinal	درکویی (به‌بووند به‌درکه‌ره‌	شوكي (نسبة للشوك)
spindle:	ته‌شیله‌بی	مغزلي
	(له‌شیوه‌ی ته‌شی) - درکایی:	(علي شكل المغزل) - شانک:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cell layer	طبقة الخلايا المفزلية	چینی خانه ته‌شیله‌یه کان
	-طبقة الخلايا الشانكة	-چینی خانه درکاریه کان
spine:	شوك:	درك:
mental ~	شوك الذقن	درکی چه‌ناگه
= mental tubercle	- الحدة الذقنية	=تیزایی چه‌ناگه
nasal ~	شوك الأنف	تیزایی (درکی) نوت
spinous= spinal		
spiral	حلزوني - نوبي	نولپنچی - پیچاریج - بادزکی
spirillum	حلرویات	نولپنچی کان
	(جراثیم طفیلیه)	(بونه‌وره مشه‌خور)
spirochaetales	ملتویات	پیچاریجی کان
	(جراثیم طفیلیه)	(بونه‌وره مشه‌خور)
spittoon	مبصقة	تف (به‌نهدم) نیکه‌ره
	النوعا. انذی بصبق فیه	(نه‌ر ده‌فرده نه‌خوش نفسی
	المريض)	تینه‌کات)
splanchnology	مبحث الأحشاء.	نارسد زایی
		(زاستی نارسد)
splasher:	واق - حاجب:	پاریز - په‌رده:
lathe ~	راقیه المعزرت الصناعي	پاریزی ماتوری دروستکردی
	-راقیه المخوطة	ددان
		(پاراستق نه‌ پرژاندن بر
		ده‌موچار)
splint:	۱- حیرة	۱- گیرکده - جیگیرکده - نیک
	اجهاز مثبت للکسر أو لتثفلل	بند
	(الانسان)	(نامرزی جیگیرکردنی شکاوی)
	۲- عیر (بشت):	بیان ددایی نه‌قبور)
		۲- جیگیری نه‌کات:
acrylic ~	حیرة اکرلیة	گیرکده‌ی نه‌کرلی

S

anchor ~	جیوة مشبته	گیرک‌دهی جینگیرک‌ر
bridge ~	جیوة جسریة	گیرک‌دهی پردیی
buccal ~	جیوة خدیة (دهلیزیة)	گیرک‌دهی روم‌ه‌تی (دالایی)
cap ~	جیوة قبیعة (جیوة معدنیة)	گیرک‌دهی کلاریی (کانزایی)
cast bar ~	جیوة انقوس المصبوبة	گیرک‌دهی که‌وانه‌ی داریژوار (دارشته که‌وانه)
crib ~	جیوة ضامة	گیرک‌دهی به‌کخ‌ره
dental ~	جیوة سنیه	گیرک‌دهی ددانی
fixed ~	جیوة ثابتة	گیرک‌دهی جینگیر (نه‌جورل)
flange ~	جیوة عنحة	گیرک‌دهی باندار
interdental ~	جیوة بین‌السنیه	گیرک‌دهی نیوان ددانی
	اجیوة مشبته نلاسان به‌دند	اگیرک‌ره جینگیر بر ددانه‌کان
	ترمیم الانسحة الداعمة)	به‌مه‌به‌ستی دروس‌تیروند‌دهی شانه پائیشه‌کان)
labial ~	جیوة شفویة	گیرک‌دهی لبیوی
open cap ~	جیوة قبیعة مفتوحة	گیرک‌دهی کلاریی کراره
periodontal ~	جیوة النیح الداعمة السیة (جیوة مشبته نلاسان)	گیرک‌دهی پائیشه (کونه‌که) شانه‌کانی ددان (گیرک‌دهی جیکرک‌دهی ددانه‌کان)
splinter	۱- شطیة	۱- ته‌ن‌زم
1 a small sharp- pointed fragment.	۲- یسظی	۲- به‌ا‌پرد‌که (ته‌ن‌زی بچورکی
2 to break up into small fragments.	ایفتت‌الی شطانا صغیرة)	ددکات
splinting:	تجیر	گرتنه‌ره
	اتشیت طرفی انکسر او انلاسان	اجینگیرکردنی ه‌رزور لاشکاری
	المثقللة بواسطة الجیرة)	بان ددان نه‌قیور به‌هوی نیسک
	-تشییت- ربط	به‌نده‌ره
		-جینگیرکردن- به‌سته‌ره
anterior ~	تجیر أمامی	گرتنه‌دهی پیش‌ره

posterior ~

تجیر خلفی

کرته‌ودی پشته‌ود

split:

۱- شق - شطر - صدع

۱- درز - قلیش

- تجزئة - تمزین

- دووکه‌رتیوون

۲- بشرط - یشق

- پارچه کردن - دراندن

- یجزیء - یعمل :

۲- درزی تیددکات

- ددیقلیشینیت

- دوکه‌رتی نه‌کات

- نیکی جیانه‌کاتوره

- ددیبرینیت (ددیبری) :

~ **dowel crown**

تاج ذر وتد منشطر

تاجی کوله‌که قلیشار

= (~ - post crown)

= (~ - pivot crown)

= a removable crown attached to the tooth by means of split- pin which is fitted into a gold- lined root canal.

sponge:

۱- إسفنج

۱- نیسفه‌نج - هه‌وردن

۲- ضمامن الشاش:

۲- شاشی برین پیچ:

۳- ععین:

۳- هه‌ویر (شیلراو)

~ **gold= matgold**

ذهب سفنجی

زیری نیسفه‌نجی

= (cohesive gold in the form of spongy crystals)

- ذهب کامد الملون

- زیری ردنکات

spongiform

إسفنجی اشکل

شینوه نیسفه‌نجی

sponging

تخفیف

رشک‌کردن‌وره

spongoid

شه الاسفنج

ردن نیسفه‌نج

spongiosa

المادة الاسفنجية

ماده‌دی نیسفه‌نجی

-النسیج الاسفنجی

-شانه نیسفه‌نجی

spongy:

إسفنجی:

نیسفه‌نجی:

~ **bone**

عظم إسفنجی

نیسکی نیسفه‌نجی

spontaneous

عفوی

له‌خورا - نه‌خوره - خودیی

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

spoon: ملعقة - مفرفة: کهوج (کهوجک):

~ denture

= (a partial denture of one or more anterior teeth,

the base extending the whole of the hard palate,

but not cover the gingival margins of the natural teeth)

پارچه ناقصی کهوجک شینوه
 (پارچه ناقصی یهک ددان بیان
 پستر بناغه کهسی بههه موو
 مهلاشوری ردقدا تیدهپهریت
 بهلام قهراغی سووکی ددانه
 نه کیشراوه کان دانا پوشیت)

~ excavator

مخرقة ملعقبة الشکل هه لکوله ری کهوجک شینوه

~ plaster

ملعقة الجبس کهوجکی گج

spot:

~.Fillatov' = Koplik's spot

~.Fordyce's:

see Fordyce's spot

نقطة - بقعة: خال - په‌له - له‌که - پنی:

~, focal

نقطة بوزرة خالی تیشکویی
 (بوزرة نقطية)

~ grinding

سحل نقطي کراندنی خالی
 (الینگرتنسی لوتکهسی
 کهسپ (تیزایی) پرکراوه کان بیان
 ددانه کانی ناقصی ددان سو
 گه راندنه دی جوتیوونی ناسایی) (الطبیعی)

sprain

لي المفصل (فکش) جومگه ودرگه ران
 - (وٲ.) (وهرگه رانی جومگه)

spray

١- ددپیرژینیت ١- یرد - یرش
 ٢- پرژین ٢- رذاذ - رشاش
 ٣- پرژینهر ٣- مرذة - مرشة

sprew= sprue

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

spring:	۱- زنبه لک (زبه لک) - ۲- بازنده ات ۳- سرچاره - بهار:	۱- نابض - ارتداد بالمرونة ۲- يرتد - يقفز ۳- نبع - ربيع:
~ bridge	پرهی زبه له کدار	جسر نابض (جسر مرن)
~ plate	پلهیت (ته بهق)ی زبه له کدار (جیگر بور به هوی ماده دی ناجیر و فشارخوره سر ددانه کونه که کان)	صفحة نابضة (مثبتة بواسطة مادتها المرنة الضاغطة علي الاسنان الداعمة)
sprue = sprew <i>in dentistry</i> = the hole through which molten metal is poured into a closed mold, also = the small spring of waste metal which is left in this hole, or on the casting. <i>sprue: in medicine</i> = a chronic disease affecting the intestine with diarrhea, blood changes, wasting and a raw mouth and tongue	۱- نامرازی دارشتن - ریژگی دارشتن (روگه) ۲- داینه ریژیت ۳- سنگی دارشتن (نهر شریته په که ریسردی دارشتن پینکده هیتت) ۴- نه خوشیه کی دریژحایه نی ریژوله یه که سکچوون و زیکه ی دم وزمانی نه گه ندایه	۱- مصب (اداة الصب) ۲- یصب ۳- رتد الصب (الشريط المشكل لمجري الصب) ۴- مرض معوي مزمن مصاحب بالاسهال و بشور في الفم او اللسان
~ former	بیکهینه ری دارشته (سنگ "کونه کسه" به کارده هیتت بو دروستیونی شیودی میوی چانه که)	مشکل الصبیه (رتد یستعمل فی إخراج اشکل اشمعی من الحفرة)
~ pin	دهرزی دارشتن (سنگی دارشتن)	دیوس الصب (رتد الصب)
~, pouring	تیکردنی دارشتن	مصب
~, vent	دهرجه ی دارشتن	مصرف (منفذ التصريف)

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

spur = a small metal projection on an appliance or partial denture	مهماز - ظفر	چیف - نوک - نینوک - چقله - نازده‌نگی
sputum	قشع	به‌لفهم - گلویز
squama = a scale or scale-like matter.	۱- قشرة - رشف (المواد المترسفة: الخلايا المطروحة من البشرة) ۲- صدفة (صفيحة عظمية رقيقة)	۱- تویژال - تویکل - پروتاره (دامانراو) (نهر روپوشه خانانه‌ی دانه‌مانرین) ۲- پورنه‌که (په‌ده‌که‌ی نیسکی ته‌نکه)
squamocellular	ذر خلیا مترسفة - مترسف (خلایا)	خانه دامالراو کان - دامانراو خانه کان
squamomandibular	صدفي فکي (نسبة لصدفة العظم الصدغي أو العظم القفوي و الفلج السفلي)	پورنه‌که‌بی شه‌ویلگه‌بی (په‌یورنه‌ به پورنه‌که‌ی نیسکی لاجانگ یان نیسکی پشته‌سرو شه‌ویلگه‌ی خواروو)
squamotympanic:	صدفي طبلي:	پورنه‌که‌بی په‌رده‌بی (په‌رده‌ی گوی):
~ fissure	شق صدفي طبلي	قلیشی پورنه‌که‌بی په‌رده‌بی
squamous: = scale-like or scaly.	۱- مترسف - متقشر ۲- حرشفي (علي شكل حراشف السمك):	۱- پروتاره - تویژانی ۲- پورنه‌که‌بی (له‌شپودی پورنه‌که‌ی ماسی):
~ cell carcinoma	السرطان ذر الخلیا الحرشفية	تویژه شیربه‌نجه (شیر په‌نجه‌ی خانه پورنه‌که‌بی)
~ epithelium	البشرة الحرشفية (البشرة الرصفية المطبقة)	روپوشه پورنه‌که‌بی (روپوشه چین ریزبوو)
square:	مربع - رباعي الشكل:	چوارگوشه - چوارین شپوه - دوروجا:
~ arch	قوس مربعة	که‌رانه‌ی چوارگوشه

squash bite = a bite taken, registering only the relationship of the cusps, not whole the teeth.	عضة سطحية -عضة رقيقة -عضة ضحلة	گهستنی رووبه ری -گهستنی نرم -گهستنی نشیویی (ناقوول)
squeezing: amalgam ~	عصر - ضغط: عصر الأملغم (یطرده انزاند من الزئبق)	گوشین - پهستان: گوشینی نه مه لگم (بو فریدانی زیده جیوه)
stab	یحقن بالعمق	پیانسه کات (ددرزی نینسه دات) به قوولی
stability:	استقرار - ریح -ثبات:	سردوتن - جیگیری -راگیری - خوگیری:
denture ~ dimensional ~ stabilization	استقرار طقم الاسنان ثبات الأبعاد ترسیخ - ثبات -استقرار - ریح	جیگیری تاقمی ددان خوگیری ساوه کان (پیانسه کان) جیگر کردن - راگیری کردن -سردوتن
stabilize stabilizer	یثبت - یسیخ مُثَبِت - مُثَبِت	جیگیرنه کات - راگیری نه کات راگر - له نگرگر - جیگیر کهره
stage stagnation	مرحلة ۱- رکود (سکون السوائل) ۲- تراکم (ترسب الفضلات علی سطح الاسنان)	قوناغ ۱- نه شله فان (دهستانی شه له مه نی) (په ننگوارده نه) - مه ننگ ۲- که له که بوون (نیشتنی پاشه ری له سه ر بدوی ددانه کان)
1.cessation of body fluid. 2.accumulation of debries on a tooth.		
stain	۱- بلون - یصغ ۲- یبقع - یلطح ۳- ییخصب (یغیر اللون) ۴- لطحه - بقعة - ملون	۱- رهنگی ده کات - بزیه ی ده کات ۲- له که داری ده کات - په له داری ده کات ۳- رهنگی نه گوریت ۴- په له - له که - بزیه

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

staining:	۱- تلوین- صیغ ۲- تلطیح- تبقع- تصیغ:	۱- رنگ کردن- بویه کردن ۲- به نه که کردن- به په نه کردن -به بویه کردن:
tetracycline ~	تصیغ بانتراسایکلین	به بویه بورن به تیترا سایکلین
stainless:	صامد- لائطوخ (غیر قابل لصدأ آر ماشابه):	خوگر- ژنگنه هین (نه بارنه بو ژنگه هین):
~ steel = (containing nickel or chromium not easily tarnish)	فولاد صامد	پولای خوگر -پولای ژنگنه هین
~ steel crown	تاج فولادی صامد	تاجی پولایی (خوگر) ژنگنه هین
standard	قیاس- مقیاس -قیاسی- معیار- مستوی	پیوان- پیوانه - پیوانه یی- ناست
staphyle = uvula	نهاة (الکتلة اللعمیة المتدنیة من شراع الحنك عند مدحل البلموم)	زمانه بچگونه
staphyline	۱- لهاتی (نسبة للهاة) ۲- حنکی	۱- زمانه بچگونه یی ۲- مهلاشوری
staphylion	نقطه نهایة الحط الوسطی للحنك	خالی کوتایی هینلی ناروندی مهلاشور
staphylococcus	مکورات عنقودیة (جراثیم)	گویه هینشویه کان (میکروبه کان)
staphylorrhaphy	خیاطة الحنك (اصلاح جراحي للحنك انحر)	دورینه و دی مهلاشور (چاگردنه دی نهرمه مهلاشوری قلیشار به نه شته رگه ری)
staphyloschisis 1.cleft uvula 2.cleft uvula and soft palate.	۱- شق للهاة ۲- شق للهاة و الحنك انحر	۱- قلیشانی زمانه چگونه ۲- قلیشانی زمانه چگونه و نهرمه مهلاشور
starch	نشاء، (مادة)	نیشاسته
static	ساکن- راکد- مستقر	ودستار- نارام- سرودت

فهره‌نگی پزشکی پزیشکی ددان

status	حالة	دوخ- بار
steel:	فولاد (معدن):	پولا (کانزا)
= (Iron and carbon "small quantity" tough and elastic)		= (ناسن + توزی کاربون)
~ bur	سنبله فولادیه	کانزایه کی پته و ججه:
~ casting ring	حلقه الصب الفولادیه	بیری پولایی
~ separating strip	شریط الفصل انفولادی	نه نقدی دارشتنی پولایی
~, stainless		شریتی جیاکرده‌وهی پولایی
= stainless steel		
steele's- slotted facing	وجه جرار	رودی راکیشه‌ر - راکیشه‌رودو
	(وجه خزنی ار اکریلی ذر میزاب	ارودی چینی بیان نه کریلی
	یشتت بواسطه علی التاج	درزدار که به‌هویه‌ه له‌سهر
	(المعدني)	تاجی کانزایی جیگوده‌کریت)
stelengis	سحل الاسنان	سوانی ددان
= (grinding of teeth)	-طحن الاسنان	-هارینی ددان
stellate:	نجمی	نه‌تیردی
= star- shaped	(علی شکل نجم):	(اندشیدی نه‌تیره):
~ reticulum	النسيج الشبکی النجمي	توره شانه‌ی نه‌تیردی
= the second layer of tissue layed down by enamel organ before the formation of enamel.		
steno -	بادنه تعنی:	پیشگر به‌مانای:
	ضیق	تهدک- ته‌سکی - ته‌نگی
stenocephalia	ضیق الرأس	سهر ته‌سکی
= stenocephaly		
stenocephalic	ضیق الرأس	سهر ته‌سک
= stenocephalous	-ذو رأس ضیق	-تهدکه‌سه‌ی سهری ته‌سکه
stenocompressor	ضاغط قناة ستینون	په‌ستینی که‌نالی ستینون
	(جهاز مغلق لقناة ستینون	(نامرازی داخستی که‌نالی
	اللغابية اثنا. المداخلة الجراحية و	لیکی ستینون له‌کاتی
	ماشابه)	(نه‌شته‌رگه‌ریدا)

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

stenodont = <i>having abnormlly narrow teeth</i>	ضیق الأسنان - دذر أسنان ضيقة	تسکیمی ددان - ددان تسکیمی
stenosed	۱- متضیق (مصاب بالتضیق) ۲- ضیق	۱- تسکبورو ۲- تسک (تسنگ)
stenosis = <i>constriction or narrowing of an aperture, canal or duct.</i>	تضیق - ضیق	تسک - تسکیمی - تسکبورو نه‌وه - تسنگبورو نه‌وه
Stenostegnosis = <i>Stenostenosis</i> = <i>(constriction of stensen's (parotid) duct.</i>	ضیق قناة ستینون (القناة اللعابية للغدة النكفية)	تسکبورونی کهنالی ستینون - تسکیمی کهنالی لیکسی لاجانگه گلانده
stenostenosis = <i>stenostegnosis</i>		
stenostomia = <i>(constriction of the mouth)</i>	تضیق الفم	تسکیمی ددم
Stensen's duct Stensen: 1638-86 <i>Danish anatomist)</i>	قناة ستسن	کهنالی ستسنون (کهنالی لیکسی لاجانگه گلانده که لیکس نه‌رژنیتته دمه‌وه به‌رامبه‌ر بروی پرومته‌تی هارده‌ری سه‌رور)
stenotic	متضیق	تسکبورو - تسنگبورو
stent: * a composition for mpression. 2 a mould of plastic compound used to mmobilize certain forms of skin graft.	۱- مرکب الطبع (مرکب ستنت لأخذ طبعات الفم) ۲- واقیه الطعم (قالب مرن يستعمل في تثبيت بعض انواع الطعوم الجلدية):	پینکته‌دی قالب‌گرتن (پینکته‌دی ستنت بو قالب‌گرتن) ۲- پاریزدر (رایه‌ل‌ای موتوره (قالبیکی پلاستیکی (ناجیر) بو پانشته‌ی همدن‌ی موتوره‌بی پینت)

~, acrylic

موتوره پاریز (پاپشت) ای راقیه الطعم الاکریلیه
 نه کریلی
 (پاپشت یا پاریزه ری
 پلاستیکی بو جیگر کردنی
 پارچه شکاری شهیلگه یان
 پاپشتی موتوره ی نیسکی
 شهیلگه)

Stent's composition
 = Stent's mass
 (Stent: 19th century
 English dentist)

پیکهاته ی ستینت
 (ماده ی قانیگرتی)
 مرکب ستنت
 (ماده الطبع)

step

هدنگار - پله - نه عامدان
 - پلاسدانان - قونعاغ -
 جور (شیوازا)
 خطوه - اجرا - تدبیر
 - مرحله - طور

stereo -

پیشگر به مانای:
 بهرجه ته - ته ندار (سی لا)
 - دوری
 بادنه تعنی:
 مجسم - ذر ثلاثة ابعاد

stereophotography:

وبنه گرتنی ته نداریی
 (وبنه گرتنی بهرجه ته بی):
 تصویر ضوئی مجسم:

dental ~

وبنه گرتنی ددانی ته ندار
 تصویر ضوئی سی مجسم

sterile:

پاکژبوو - پاکژ
 - خسارین (پساک) بوو نه
 میکروب:
 معقم - عقیم (خال من الحرائیم)
 طاهر:

~ solution

گیراره پاکژ
 محلول معقم

sterility

ندزکی - وه جاخکوبیری
 (توانای زاویری نه)
 عقامة - عقم
 (عدم القدره علی الإجاب)

sterilization

پاکژ (پاک) کردنه وه
 تعقیم

sterilized:

پاکژ (پاکژ کوارا):
 معقم:

~ paper points

دهرزبله (پنته) بهر ی پاکژ
 اقماع ورقیه معقمة

sterilizer:

پاکژ که ره:
 معقمة:

boiler ~

کولینهر
 (پاکژ که ره به کولاندن)
 مغلآ:
 (معقمة بالغلیان)

S

فهرهنگی پزشکی - پزشکی ددان

dry- air ~	معقمة بالهوا، الجاف	پاکژکده به هه رای روشل
gas instrument ~	معقمة الادوات بالغاز (كحول و مانسه)	پاکژکدهی نامبراره کان به گاز (نسیپرتو...)
germicidal- violet ~	معقمة بالأشعة فوق البنفسجة	پاکژکده به تیشکی سه روز رینه وشعی
hot- air ~	معقمة بالهوا، الحار	پاکژکده به هه رای گهرم
mobile ~	معقمة متنقلة	پاکژکدهی بھون (برو)
oil ~	معقمة بالزيت	پاکژکده به روغن
	معقمة لتقيصات اليدوية و الادوات ذات الأقسام المتحركة ضمن حمام من الزيت)	پاکژکده به دهسکه پارچه و نامبراره خونوکه کاسی ددان سه رونه که مرارده)
steam ~	معقمة بالبخار	پاکژکده به هه نه
syringe ~	معقمة الحقن	پاکژکدهی سرخه کان
water- bath ~	معقمة بحمام الماء. (معقمة بالماء، المعاني)	پاکژکده به ناوه که مرماو (اناری کولوا)
sterilizing:	تعقيم	پاکژکردن
~ tablets	أقراص التعقيم	خه پیلوکه ی پاکژکردن
	(أقراص تطلق أمحرة معقمة)	احدیلوکه هه نسبی پاکژکده دوره به ریست)
sternocleidomastoid	قصي ترقوی خشانی (نسبة لعظم القص و عظم الترقوة و الحشا.)	کونه که سگی چه نه مه یی نیسکه پشت کویی (په بوهند به نیسکه کونه که و چه نه مه و نیسکی پشت گو یوه)
sternoglossal	قصي لساني	نیسکه کونه که یی زسانی
sternohyoid	قصي لامي	نیسکه کونه که یی لامی
sternomastoid	قصي خشانی	نیسکه کونه که یی پشتگویی
sternothyroid	قصي درقي	نیسکه کونه که یی مله قورته یی
sternum	عظم القص	نیسکه کونه که - کونه که یی سنگ
Stevens- Johnson	متلازمة ستيفنس جونسون	کونیشانی ستیفنس جونسون

فهره نگی پریشکی / پریشکی ددان

syndrome

= erythema multiforme
with involvement of
conjunctiva and oral
tissue:dermato
stomatitis

stick

۱- تول- دار ۱- قزیب- عصا

۲- لکاندن- نه یلکینیت ۲- لصب- یلصق

sticky:

چه پینته- چه پین: لاصق- لصبوق:

~ wax

میوی چه پین شمع لاصق

(میوی چه پاندن) (شمع الانصاق)

stiff

ردق- پته- به ستور قاس- صلب

stiffness

رقیبی- رقیبی- پته و بوو قساره- صلابه

-رده بوون- پته بوون

Stillman's cleft

داقلیشاریی ستیلمان شق ستلمان

= a fissure in the gum
margin, seen in
periodontal diseases.

(شق فی حافسه انلثه بسبب امراض ماحول الانسان)

-دابراوی لیواری پوول

(سه هوی نه خوشی دهره پهری

ددانه کان)

stimulation

هدژاندن- هاندن تحریض- تنیه

-ووروژاندن -تحفیز- إثارة- تنشيط

-چالاککردن

stimulus

هاندن- ووریا کرده محرض- منبه

= stimulant

-ههژین -حافز- مثير

= any agent or impulse.
excites or promotes a
functional action.

stippled:

کونج کونج- پیستوک- پنکه منقط:

پنکه:

~ gingiva

پوکی کونج کونج لثه منقطه

stippling

کونج کونجکردن تنقیط- تنقط

stitch

۱- چاندن- دروون- ته فعل ۱- غرزه- خیاطه- درزة

۲- چوزانه وه- دهرزی نازن- ۲- وخره- شکه الم مرضعی حاد

نازین مفاچی (.)

-دهرزی پیاکردن

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

stoma	فم - فموی - فوهة - فتحة شفر - فوهة	ددم - ددمی - درجه - ددمیله - زارک
stomacace = <i>ulcerative stomatitis</i>	التهاب الفم التقرحي	هدوی ددمی زامبی (ددمه سوی نه لسه‌ری)
stomach	معدة	گه‌ده
stomadeum = <i>stomodeum</i>	حفرة الفم الابتدائية (علم الجنین)	ددرجه‌ی ددمی سه‌ردتایی (کوریه نه زانی)
stomal	فموی - فمی	ددمی
stomalgia = <i>stomatgia</i>	آلم الفم	نازاری ددم
stomatal stomatalgia = <i>stomalgia</i>	فموی - فمی	ددمی
stomatic = <i>stomatal</i> = <i>stomal</i>	فموی - فمی	ددمی
stomatitides	أعراض فموية (الأعراض الفموية المصحوبة بالتهاب الفم المختلفة)	نیشانه ددمیه کان (نیشانه کانی ددمی) اندو نیشانانه که نه هدوی جوزار جوری ددمدا ددینیتا)
stomatitis:	التهاب الفم:	ددمه سو (هدوی ددم):
acute herpetic ~	التهاب الفم العقبوني الحاد	ددمه سوی تامیکیی تیز
acute herpetic <i>gingivo</i> ~	التهاب الفم و اللثة العقبوني الحاد	هدوی ددم و بودکی تامیکیی تیز
acute leukemic ~	التهاب الفم الایضاضی الحاد (فی ایضاض الدم)	هدوی ددمی حورین سپیوروی تیز
acute ~	التهاب الفم الحاد	هدوی ددمی تیز
acute ulcerative ~	التهاب الفم التقرحي الحاد	هدوی ددمی زامبی تیز (هدوی ددمی نه لسه‌ری تیز)
Allergic ~	التهاب الفم التحسبي	هدوی ددمی هدیاری
aphthous ~	التهاب الفم القلاعي	هدوی ددمی زامبی
arsenic ~ = <i>arsenical</i> ~	التهاب الفم الزرنيخي	هدوی ددمی زدرنیخی

bismuth ~	التهاب الفم البزموتی	ههوی دهمی بزموسی
catarrhal ~	التهاب الفم الحزنی	ههوی دهمی جوزاندن (رژاندن - هاتنه حواره دود)
chemical ~	التهاب الفم الكیمیائی	ههوی دهمی کیمیایی
corrosive ~	التهاب الفم الأکال (باستعمال مواد آکانه)	ههوی دهمی بخور - ههوی دهمی داخوریس
cotton- roll ~	التهاب الفم بلشافات القطن (بسبب سرعة سرح اللفافات القطنية من الفم)	ههوی دهمی رونه نوکه (ههوی دهمی پیچراوه نوکه) (ههوی جیوا لآبردنی ندهدمدا)
diphtheritic ~	التهاب الفم الحثائی (تشکل الاغصية الكاذبة في الفم)	ههوی دهمی ودنایی (یکهاتنی که ندهله پهرده ندهدمدا)
epidemic ~	التهاب الفم الوبائی	ههوی دهمی درمی
epizootic ~	التهاب الفم الوبائی انسانی (بالحمات الراشحة)	ههوی دهمی درمی نه شه ندی (آه قایردس)
follicular ~ = aphthous ~	التهاب الفم الجرابی - التهاب الفم القلاعی	ههوی دهمی کیلانی (تورده کیبی) - ههوی دهمی زامی
gangrenous ~ = noma = cancrum oris	التهاب الفم العنقربی - موات الفم - تقرح الفم الأکال	ههوی دهمی گهنگریسی = مردوویی ددم = زامی دهمی بخور (ههوی دهمی داخوریس)
gonococcal ~ = gonorrhoeal ~	التهاب الفم البینی التهاب الفم السیلانی البینی	ههوی دهمی قاودی ههوی دهمی رژانیس قاودی
herpetic ~	التهاب الفم الحقبولی	ههوی دهمی تامیسکی
iodine ~	التهاب الفم الیودی (مركبات الیود)	ههوی دهمی یودی
lead ~	التهاب الفم الرصاصی (باستعمال مركبات الرصاص)	ههوی دهمی قورقوشمی (بهسه کارهتانی بینکاتهسی قورقوشم)

S

lichnoid ~	التهاب انعم الحزازي (عند الاصابة بالحزاز المنبسط)	ههوی دهمی قه‌وزدی
medicamentosa, ~	التهاب انعم الدواني	ههوی دهمی دهرمانی
membranous ~	التهاب انعم الغشائي	ههوی دهمی په‌رددی
mercurial ~	التهاب انعم الزئبقي	ههوی دهمی جیودی
mycotic ~	التهاب انعم الفطري	ههوی دهمی که‌رووی
nephritic ~	التهاب انعم الكلوي (في سياق امراض الكلوة)	ههوی دهمی گورچیلهدا (له‌گه‌ل نه‌خوشی گورچیلهدا)
nicotina, ~ <i>nicotinic ~</i>)	التهاب انعم النيكوتيني (عند المدخين)	ههوی دهمی نیکوتینی (له‌جگه‌ر‌دکیشه‌کاندا)
nonspecific membranous ~	التهاب انعم الغشائي اللاوعوي	ههوی دهمی په‌رددی ناسا تایبه‌تمند
parasitic ~ <i>= thrush</i>	التهاب انعم الطفيلي - السلاق (عند الاصابة بالفطور: المبيضات البيض)	ههوی دهمی مشه‌خوری - بوفژد (توروشیون به‌که‌رووی ناو دهم)
recurrent aphthous	التهاب انعم الفلاعي الناكس	ههوی دهمی زامیی گه‌راوه - زامه‌ده‌سوی گه‌راوه
recurrent ~	التهاب انعم الناكس	ههوی دهمی گه‌راوه .
simple ~	التهاب انعم البسيط	ههوی دهمی ناسایی
sulfonamides ~	التهاب انعم السلفايدی (اثناء تعاطي مركبات السلفا)	ههوی دهمی سلفونه‌ماییدی (کسانی ره‌گرتنسی بی‌کها‌ته‌ی سلفا)
tobacco ~	التهاب انعم التبغی	ههوی دهمی توتنی
traumatic ~	التهاب انعم الرضي (بسبب المخرضات الالیه كلاجهازة السنية وعض الحد و ماشابه)	ههوی دهمی کوتراوی (به‌هزی رووشینه‌ره‌کانی نامرازو نامیری ددان‌ره بیان گه‌ستنی رووم‌ه‌ت ولیو...)
ulcerative ~	التهاب انعم التقرحي	ههوی دهمی زامیی (ده‌ده‌سوی نه‌سه‌ری)

فهرههنگی بریشکیو بریشکیی ددان

ulceromembranous~	التهاب الفم التقرحي الفشاني	هدوی ددهی زامیی پهددی
uraemic ~ = <i>uremic</i> ~	التهاب الفم بالانسام البونی	(هدوی ددهی یوریمی) هدوی ددهی سه (ژهراویسونی خوینی میزی) خوینه میزهژار
veneata ~	التهاب الفم السمی	هدوی ددهی ژهویی
	اقحمس الفم بلامة المواد و الادوية الموضعية)	(فروههستیاریی دم سه بهرگهرتنی سادده و درمانه جیگهیه کانه ودا)
venereal ~	التهاب الفم الزهري (الإفرنجي)	هدوی ددهی فهدنگی
	-التهاب الفم التناسلي	- هدوی ددهی زاوییی
vesicular ~ = <i>aphthous</i> ~	التهاب الفم الحويصلي	هدوی ددهی جیگلدانرجهیی
	= التهاب الفم القلاعي	= ددهسوی زامیی
Vincent's`~ = <i>Vincent's infection</i> = (<i>acute ulcerative gingivitis</i>) (<i>Vincent: 1862-1950</i> <i>French physician and bacteriologist</i>)	التهاب الفم لفسان	هدوی ددهی قیتان = تهشه نهی قیتان = پوکه سو زامیی تیژ
viral ~	التهاب الفم بالمعات الراشحة	ددهسوی قایروسی
stomato - = <i>stomo -</i> = <i>stoma -</i> = <i>mouth</i>	بادنة تعني: فم - فموی - فوهة -فم - جوف	پیشگر بهمانای: ددم - ددهیی - ددرجه -راره و (ریروه) - بوشایی
stomatocace = <i>stomacace</i> = <i>acute ulcerative stomatitis</i>	التهاب الفم التقرحي الحاد	ددهسوی زامیی تیژ (ددهسوی نه لسه ریی تیژ)
stomato catharsis = <i>salivation(ptyalism)</i>	١- العاب - تلعيب - سيلان اللعب ٢- تطهير الفم	١- ليك رژان - ليك دهردان ٢- پاکژیی دم

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

stomatodeum = <i>stomodeum</i>	حفرة الفم الابتدائية (علم اجنيز)	دهرچى دهمى سردتايى (گوربه له زانيى)
stomatodynia = <i>pain in the mouth</i>	الم الفم	نازارى دم (دم نيشه)
stomatodysodia = <i>halitosis</i>	بخر (رائحة الفم الكريهة)	بونى ناخوشى دم
stomatogastric	فموي معدي (نسبة للفم و المعدة)	دهمى كه دهى
stomatoglossitis	التهاب الفم و اللسان	ههوى دم و زمان
stomatognathic	فموي فكي	دهمى شهريلگه بى
stomatography	وصف الفم (تصريح الفم الوصفي -بحث هيكل الفم وعناصره)	باسى دم (تويكارى دهمى شينوى -په يک زانيى دم و پيکها ته کاني)
stomatolalia = <i>speaking through the mouth with the nostrils obstructed</i>	نطق فموي (التكلم من الفم عند سد المنخرين)	قه کردنى دهمى (قه کردن له ده مه وه که ههردو کونه لورت داخراينت)
stomatologic = <i>stomatological</i>	نسبة لمبحث امراض الفم	په يوه نسد به زانستى نه خو شيه کاني ده مه وه (په يوه نديسه نه خو شى دم زانیه وه)
stomatologist = <i>a dentist specialized in oral diseases.</i>	اختصاصى بأمرض الفم	پسپور له نه خو شيه کاني ده مه وه
stomatology	مبحث امراض الفم	نه خو شى دم زانيى
stomatomalacia = <i>pathological softening of the oral structures.</i>	لين الفم (لين النسيج الفموية)	نهرمى دم (دهمه نهرمه) (نهرمبونى شانه کاني دم)

هدهدهنگی بزیشکی پریشکی ددن

stomatomenia

= *vicarious menstruation occurring in the mouth.*

طمث فموی
(نزف فموی بدیل مساحت
لاضطرابات الطمث)
خونی مانگانه‌ی دهیمی
(حسویریزی ددم نه‌کسهل
کیشه‌کانی خونی مانگانه)

stomatomia

۱- قلیشی ددرجه‌ی ددم
۲- قلیشی ددرجه‌ی مناندان

stomatomycosis

= *any fungous disease of the mouth.*

۱- شق فوهه الفم
۲- شق فوهه الرحم
داده که‌رووی ددم
دا. انظر انصوی

stomatonecrosis

= *noma (gangrene of the mouth)*

عقره الفم
-تنخر الفم
(غنغرینا الفم) - الموت
کلوری ددم
-داخوزانی ددم (داززای ددم)
(که‌نکریضای ددم)

stomatoma

= *noma*

موات الفم
(التهاب الفم الغنغرینی)
مردوویی ددم
(هموی دهمی که‌نکریضی)

stomatopanus

= *Inflammation of the oral lymph glands.*

التهاب الغدة اللمفاوية الفموية
هموی کلانده (رژین) کانی
نیمفی ددم
(سوی کلانده نیمفی کانی ددم)

stomatopathy

= *any disease or disorder of the mouth.*

اعتلال الفم
-مرض الفم
ددره (تیکچوون) ای ددم
-نه‌خوشی ددم

stomatophylaxis

= *oral prophylaxis*
= *prevention of the diseases of the mouth and teeth.*

وقایه الفم
-وقایه فمویه
پاراستی ددم
(ددم پاریزی)

stomatophyma

= *any circumscribed swelling*

انتباج محد
- تورم محد
ناربه‌ندی سنوردار
-ناوساری سنوردار

stomatoplastic:

نسبه تصنیع الفم
-نسبه ترمیم الفم:
پدیورده به جوانکاری ده‌صرد:
نه‌شته‌رگربی جوانکاری ددم

~ surgery

جراحة تصنیع الفم

stomatoplasty

= *plastic surgery of the mouth.*

تصنیع الفم
(جراحة ترمیم الفم)
جوانکاری ددم
(نه‌شته‌رگربی چاره‌رکردنی
ددم)

S

stomatorrhagia = <i>oral haemorrhage</i>	نزف الفم -نزف فموي	خونریزی دهم
stomatosis = <i>harelip</i>	شق الفم = شق الشفة	قلیشی دهم = قلیشی لیو
stomatoscope	منظار الفم (واسطه فحص الحفرة الفموية)	ددم بین (بزیشکینی بزشایی دهم)
stomatosis = <i>stomatopathy</i>	دا، فموي -اعتلال فموي	دردی دهمیی -تیکچونی دهمیی
-stomatous = - <i>stome</i> = - <i>stomous</i>	کاسعة تعني: فم - فموي	پاشگر به مانای: ددم - دهمیی
stomenorrhagia = <i>stomatomenia</i>	نزف طمشی فموي (نزف فموي بديل مصاحب لاضطرابات الطمث: الدورة الشهرية)	خونریزی خولی مانگانهی ددمیی (خونریزی دهمیی له گه ل تیکچونه کانی خولی مانگانه دا)
-stomia = <i>oral</i>	کاسعة تعني: حالة الفم - فمي - فموي	پاشگر به مانای: باری ددم - دهمیی
stomodaeum = <i>stomodeum</i>	حفيرة الفم الابتدائية (علم الجنين)	ددرجی دهمی سردتایی (کوزیه له زانی)
stomodeal:	نسبة للفم الابتدائي (علم الجنين):	په یوه ند به دهمی سردتاییه وه (کوزیه له زانی):
~ ectoderm	الوريق الظاهرة للفم الابتدائي	تویزه شانیه دهمی سردتایی
~ pit	الوهدة الفموية - الحفيرة الفموية	پتی دهمیی - ددرجی دهمیی
~ plate = <i>buccopharyngeal membrane</i>	صفیحة الفم الابتدائية	تویژالی دهمی سردتایی
stomoschisis = <i>mouth fissure</i>	شق الفم - انشقاق الفم	قلیشی دهم
- stomy	کاسعة تعني: تفميم (تشکیل فوهة)	پاشگر به مانای: ددم دروستکردن (تیکهینسانی ددرجی)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

stone:	۱- حجر- حصاة	۱- بهرد- چهر
	۲- جیس حجری:	۲- گه چی بهردین:
Arkansas ~ = (special hard stone for sharpening instruments)	حجر ارکانساس (حجر لشحذ الادوات القاطعة)	بهردی نه رکانساس (بهردی هه مان سبز تیژکردنهوی نامرازه کان)
artificial ~	حجر صناعي (جیس حجری)	بهردی دهستکرد (گه چی بهردین)
carborandum ~	حجر کاربوردوم	بهردی کاربوردوم
dental ~	حجر سني (جیس حجری)	بهردی ددانی (گه چی بهردی)
diamond ~	حجر ماسي	بهردی نه لئاس
lathe ~	حجر المحرك السني	بزویی ددانی بهردی
pulp ~	حصاة لبیة	بهردی کوزکی
quick- setting ~	جیس حجری سریع التصلب	گه چی بهردینی خیرا ره قبور
wheel ~	قرص حجری (قرص ساحل من الکاربوردوم و ماشابه)	ویلی بهردی (په ره گه ی بهردی) (چهرخی کورینه ره له کاربوردوم دروستکراوه)
stop:	۱- سناد- مهماز ۲- صادمه ۳- سد:	۱- پالپشت- بارگه نشین ۲- بهرکه و ته- راگیر ۳- بهر به ست:
occlusal ~	مهماز طباقی	بارگه ی جوتیبون
stopper	سداده	داخه ره
Stopping:	۱- سد- حجز ۲- ایقاف:	۱- داخستن ۲- وهستان:
gutta- percha ~	سد الکوتا برکا (طبرکی) (حشوة مؤقتة من الکوتابرکا)	داخستن به گوتاپیرکا (پروکودنهوی کساتی به گوتاپیرکا)
straight:	مستقیم:	راست - رینک:
~ chisel	یزمیل مستقیم	چیزل (نه سکنه) ی راست

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

- enamel	میناء مستقیمه (میناء سنیة مواشیرها مستقیمه)	مینای راست -مینای ددانی ناوریزه راست
- hand piece	قبضة مستقیمه	پارچه‌دهسکدی راست (هاندپیس راست)
- - pin tooth = porcelain tooth teeth having vertical on attachments	سن مستقیمه الدبابیس (وجه خز فی ذو دبابیس عمودیة)	ددانی راسته ده‌زی (رودی چینی ده‌زی ستونیدار)
strain	۱- یجهد- یوثر- یشد ۲- جهد- توتر- مجهود ۳- انفعال	۱- زه‌بری پینه‌گه‌ی‌نی -کاری تینه‌کات ۲- زه‌بر- کرژی ۳- هه‌لچون
stratified: - squamous epithelium	مطبق البشرة الرصفية المطبقة	چینه‌ند-چینچین- فراه‌چین رودیوشه‌خانه‌ی ریزه‌سودی چینه‌ند
stratum:	طبقة:	چین:
- intermedium	طبقة متوسطة	چینی ناوندیی
strawberry tongue = a tongue having prominent red fungiform papillae seen in scarlet fever.	اللسان الترتي: (لسان الفریز: لسان احمر كشمرة الفریز فی سیاق الاصابة بالحمي القرمزية)	زمانی توویی (تووترکی) (زمانی چیله‌کی: زمانی سوور) ده‌کو چیله‌ک به‌هوی سووره‌تاوه) (القرمزية)
strength:	قوة - متانة:	هیزی- توکمه‌یی- پته‌ویی:
biting~	قوة العض	هیزی گه‌ستن
compressive ~	قوة الضغط	هیزی په‌ستاوتن -نه‌وپه‌ری خوراگریی په‌ستاوتن
crushing ~	قوة سحق (القوى تحمل للانضغاط)	هیزی هارین (داکرمان) -نه‌وپه‌ری به‌رگرییی هارین

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

tensile ~	قوة الشد	هینزی شه تهك (گژوبون)
	(اقصى مقاومة للشد)	-نهوپهړی په ږگړی له گژبی (
ultimate ~	قوة قصوى	نهوپهړی هینز (هینزی ږها)
	(اقصى مقاوم للقوى المطبقة)	(به رزترین هینز)
		(نهوپهړی به ږگړی له هینزی
		داسه پار)
yield ~	مقاومة الخضوع	به ږگړی ملکه چی
	(اقصى مقاومة قبل الانهيار)	انهوپهړی به ږگړی پشین
		د اړمان)
streptococcus	مكورات عقدية	گوتیه (زنجیره ییـه کان)
	(جراثيم)	ریزییه کان
		(میکرۆب خوره)
streptothrix	شعريات متسللة	موییه زنجیره ییـه کان
	(فطور)	(که ږو)
stress:	إجهاد:	فشار:
<i>=force exerted by some mechanical means.</i>		
<i>in dentistry: pressure or force exerted by lower teeth on upper teeth during mastication.</i>		
balance, ~	توازن الإجهاد	هاوسه نگی فشار
	(توازن الجهود)	
breaker, ~	قاطعة الاجهاد	فشار ږ
=equilizer, ~	-فاصلة الجهد	-فشار جیا که ره
	(رصلة مخففة للضغط)	(پارچه ی هینو که ره ی فشار)
compressive ~	اجهاد الضغط	فشاری په ستارتن
	-اجهاد ضاغط	-فشاری په ستینه ر
occlusal ~	اجهاد إطباقی	فشاری جوتیو نیی
		(فشاری هاره ږی)
shearing ~	إجهاد القص	فشاری بچړین
tensile ~	إجهاد الشد	فشاری شه تهك

S

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

stria = <i>striae</i>	خط - ثلم (جمعها خطوط - أثلام)	هیل
striae of Retzius = <i>Retzius line</i>	خطوط ریتزیوس (خطوط التکلس فی المیناء)	هیله کانی ریتزیوس هیله کانی به کلسیونی مینای ددان)
striate = <i>striated</i> :	خطوط (ذو خطوط) - مثلث:	هیلدار - میلدار - ریزی:
- ducts	أقنية مخططة	کهناله هیلداره کان
- muscle	عضلة مخططة	ماسولکهی هیلدار
striation = stripe or streak or a series of stripes or streaks = the condition of being striped	تخطيط - خدش - تشليم	هیلداری - پوشاندن - ریزی بو
stricture = <i>abnormal constriction of any aperture or vessel.</i>	تضييق (تضييق قناة أو لمحة الأنبوب)	تسهکی - تسهکی (تسهکی بونه وی که نال بیان ریزوی بوزی)
strident	صرار - صار (محدث للصرير: الصوت ذو النغمة الحادة المرتفعة) صرير (الصوت الحاد):	قرخه قرخ - (لرخه لرخ) کهر - خیزه خیز هین - جیه جیه کهر قرخه قرخ - لرخه لرخ - خیزه خیز (دهنگی تیژ) (دهنگی سنگ):
stridor: = a <i>harsh whistling sound produced by the respiratory system.</i>		
- decutum = - <i>dentium</i> = <i>proxism=brygma=grati</i> = <i>gnashing of teeth</i>	صرير الأسنان	دانه جیه - دانه کیه
striomuscular	عضلي مخطط	ماسولکهی هیلدار
strip: = <i>thin and narrow piece of material.</i> = <i>to peel off, in layers</i>	۱- شریط ۲- یسلخ:	۱- شریط ۲- داینه مالتیت:

boxing ~	شرط التعلیب	شریتی بینچانهوه
	-شرط التسویر	شریتی چواره دورگی
	(الاحاطة بسور)	
finishing ~	شرط الانهاء	شریتی تهراو کردن
	-شرط التلمیع	-شریتی بریسکاندن
holder, ~	حامل الشرط	هه لگری شریت
matrix ~	شرط المسندة	شریتی پالشت
	-مسندة شرطیة	-پالشتی شریتی
polishing ~	شرط المقل	شریتی بریسکاندن
separating ~	-شرط الفصل	-شریتی لیکجیاکوره
= a strip of metal, having one side coarse abrasive, used to increase the space between adjacent teeth.		
stripe	خط - ثلم	هینل
striped	مخطط - مثلث	هینلدار
= (striated)		
striping	تلیخ	دامالین-هه لمانین
= peeling off.		
stripping	۱- تخطیط	۱- هینلکاری
	۲- خطوط - أنلام	۲- هینله کان
stroma	لحمة - السدي	گۆشت-شانهی به ستهر
= the tissue forming the matrix or the frame work of an organ.	(النسيج المشكل الإطار العضو)	(نهر شانهی بهی چیتوی نه ندامینک بینکنه هینتیت)
stromal	لحمي - نسبة للحمة -سدي	گۆشتیی- په یوند به گۆشتهوه
strophulus	أكال الاطفال	بخورد (خورتین) ای منالان
= a papular eruption may seen on the gums of infants.	(طفح حطاطي يشاهد احيانا فوق لثة الرضع)	(په لهی گۆزی له سه ریووی منالی ساوای شیخه خوره به دیده کرت)
structural	بنیوي	بینکاته بی

S

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

structure:	بنیه- ترکیب	بینکها ته - بینکها تورو
	بناء- بنیان:	بینکها ت- بنیات:
bone ~	بنیه العظم (النسیج العظمي)	بینکها تهی نسیک (شانهی نسیکی)
denture- supporting~	بنیان داعم للجهاز السني (لظقم الاسنان)	بینکها توری پالپشتی تاقمی ددان
struma: = (goiter) = (scrofula)	۱- جدرة ضخامة الغدة الدرقية- تضخم ۲- سل العقد اللنفاوية:	۱- (هه لهارساری مله قورته گلاند) - هه لنهاوسان ۲- سیلی گری لیفیه کان:
~ of the tongue = a thyroid tumour developing on the dorsum of the tongue.	جدرة اللسان (ورم درقي ينمو فوق طهر اللسان)	(السوی مله قورتهی له سر روی زمان گه شه ده کات)
stud:	مصدم (مسمار ذو رأس كبير يثبت في عروة) رتد - دعامة:	ستود - سه ره بزمار (دو گمه) (بزماری سر گه وره جینگی کراره به قولفینکوره) - سنک - کوله که - پالپشت:
obturator ~	سدادة ذات مصادم (جهاز سني ذو مصادم مثبتة عند فاقدی الاسنان المصابين يشق الخنك)	داخه ری ستود دار (تاقمه ددانه ستودی جینگی هه به بز نه وانسهی ددانیان نیه به هوی قلیشی مه لاشورهه)
stump: = part of the tooth, remains after destruction or removal of crown.	۱- أرومة- جدعة: (ما یتبقی من العضر بعد القطع او التحضیر) ۲- یجدع- یبتر- یقطع:	۱- کوتره - کوترکه دار- بنکه - بنج (پاشمارهی نه ندامتیک پشاش برینه وهی ره ک لیکردنه وهی تاجی ددان و مانه وهی په گه کدی) ۲- نه بی پشته وه- لینی نه کاتوره:

jacket crown ~	أرومة تاج جاکیت (ماتبقى من تاج السن الطبيعية بعد تحضيرها لتاج جاکیت)	کۆله‌کەى ناماده‌کراو بۆ کیفى تاج (تاجى جاکیت) (ئەوبەشەى ددانى سروشتى کە نەمىنیتەوه پاش نامادەکردنى بۆ کیفى تاجى ددان)
stylo -	بادنة تعني: إبري (علي شكل الإبرة)	پیشگر بە مانای: دەرزى - دەرزى شێوه
styloglossal	إبري لسانی (نسبة للنتوء الإبري و اللسان)	دەرزى زمانى (پەيوەند بەچوکلە "نوك"ى دەرزى و زمانىهوه)
stylohyoid:	إبري لامي (نسبة للنتوء الإبري و العظم اللامبي):	دەرزى لامى (پەيوەند بە نوکى دەرزى و نيسكى لامى):
~ ligament	رباط إبري لامي	بەستەردى دەرزى لامى
styloid: = long and pointed ~ process	إبري - شبه الإبرة: نتوء إبري	دەرزى شێوه: چوکلەى دەرزى
stylomandibular: ~ ligament	إبري فكي (سفلي): رباط إبري فكي (سفلي)	دەرزى شەويلگەى (خواروو): بەستەردى دەرزى شەويلگەى (خواروو)
stylo mastoid: ~ foramen	إبري خشاني: ثقبه إبرية خشانية	دەرزى نيسكى پشت گوى: کونى دەرزى نيسكى پشت گوتى
~ process	نتوء إبري خشاني	چوکلەى دەرزى نيسكى پشت گوتى
stylo maxillary stylo myloid	إبري فكي (علوي) إبري ضرسى (نسبة للنتوء الإبري و الأرحاء)	دەرزى شەويلگەى (خواروو) دەرزى خرتەبى
stylopharyngeal	إبري بلعومي	دەرزى گەررويى

S

stylostaphyline	إبري لهاتي (نسبة للنسائي، الإبري للعظم الصدغي و الحنك الرخو)	ده‌زیمی مه‌لاشویی
stypsis = <i>hemostasis</i>)	إرقاء (قطع النزف)	وه‌ستانه‌وی خوین‌تیزی
styptic	مرقی، - مقبض (مادة او دراء قاطع للنزف)	خوین وه‌ستینه‌ره (نور مادده‌یه بیان نور ده‌ره‌مانی خوین ده‌وه‌ستینه‌وه)
= an astringent -aemostatic agent.		
sub -	بادئة تعني:	پیشگر به‌مانای:
= <i>below</i> or - <i>derneath</i>	تحت - دون	زیر - به‌بی
subacute: = <i>less severe than acute</i>	تحت الحاد:	زیرتیز:
-bacterial endocarditis	التهاب الشغاف الجرثومي تحت الحاد (التهاب شغاف القلب)	هه‌وی نارپوشه پوره‌دی دلی میکروبی زیر تیز (نارپوشه دل‌سو)
- inflammation	التهاب تحت الحاد	هه‌وی زیر تیز
subapical: = <i>below the apex</i>	تحت الذروي:	زیر بنی ره‌گ:
- infection	إنتان تحت الذروي	ته‌شه‌نی زیر بنی ره‌گ
subbasal	تحت القاعدة- تحت القاعدي	زیربنکه - زیر بنکه‌یی
subcellular	تحت الخلوي	زیرخانه‌یی
subchondral	تحت الغضروفي	زیر کراکراگه‌یی
subchronic	مزمن قليلا -مزمن نوعا	دری‌نوخایه‌نی که‌م -که‌مینک دری‌نوخایه‌ن
subclavian	تحت الترقوة -تحت الترقوي	زیرچه‌له‌مه -زیر چه‌له‌مه‌یی
subclinical:	خفيف- بسيط -بلا اعراض سريرية:	هینور- ناسایی- ساکار -بی‌نیشانه‌ی کلینیکی:
- infection	إنتان خفيف	ته‌شه‌نی هینور
	(شكل بسيط من الإنتان بلا اعراض او مظاهر)	(شبهی ساده‌ی ته‌شه‌نه به‌بی نیشانه)

subcondylar	تحت اللقمی (تحت لقمة الفك السفلي)	ژیرگری نینسک (ژیرگری نیسکی شه ویلگی خوارو)
subcortical	تحت القشري	ژیر تویتالیی
subcranial	تحت القحف	ژیر گه لده سر
subcutaneous:	تحت الجلد:	ژیر بیست:
~ injection	حقنة تحت الجلد	دهرزی ژیر بیست
subdental	تحت السني (واقع تحت السن أو الاسنان)	ژیر دهانی
subepithelial:	تحت البشرة -تحت الطبقة الانبشالية:	ژیر یدویشه خانه:
~ capillary network	الشبكة الشعرية تحت البشرة (شبكة الاوعية الشعرية تحت البشرة)	تویری مولولوله خوینی ژیر یدویشه خانه
subgingival:	تحت اللثوي:	ژیر (پوکی) پوک:
~ calculus	قلع تحت اللثوي	کلسی ژیر پوک
~ curettage	تجريف تحت اللثوي	کورتاجی ژیر پوک
~ scaling	تقلیح تحت اللثوي	کلس لیکردنه وی ژیر پوک (لیکردنه وی کلسی ژیر پوک)
~ space	مسافة تحت اللثوية	بوشایی ژیر پوک
subglossal	تحت اللساني - تحت اللسان	ژیر زمان
subglossitis	التهاب ما تحت اللسان	هدوی ژیر زمان
subinfection	إنتان ضعيف -دون الإنتان	تدهنه وی کم -بی تدهنه
subinflammation	التهاب ضعيف -دون الالتهاب	هدوی کم -بی هورکردن
subject	۱- موضوع ۲- يعرض - يواجه - يخضع ۳- معرض - إنسان التجربة - شخص -جثة التشريح	۱- بابهت ۲- بهرور پروده بیته ۳. ناده می نهمانیش (تاقیگه) ملکه چی نه کات -تهرمی تویکاری

S	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
subjugal	تحت الحد	ژیر پوومهت
sublimate = <i>sublime</i>	يصعد (يكرر مادة بتسخينها و تكثيف بخارها)	هه‌لینه‌چینی -هه‌لینه‌کیشی (هه‌لچوو) (به‌رزی نه‌کاته‌وه) (پاک‌کردنه‌وه به‌گه‌رم‌کردنی ماده‌ده‌یه‌ک و چ‌کردنی هه‌له‌که‌ی)
sublimation	تصعيد	هه‌ل‌چووین - هه‌ل‌چواندن - هه‌ل‌کشان
sublingual:	تحت اللسان	ژیر زمان
~ abscess	خراج تحت اللسان	دومه‌لی ژیر زمان
~ caruncle	حليمة تحت اللسانية	مه‌میله‌ی ژیر زمانیه
~ cellulites	التهاب خلوي تحت اللساني	هه‌وی خانه‌یی ژیر زمانیه
~ cyst = <i>ranula</i>	کیس تحت اللساني = کیس صفدعی	پوزکی ژیر زمانیه = پوزک (کیس) ی بوقیی
~ dermoid cyst	کیس نظیر الأدمة تحت اللساني	پوزکی هاتسای ژیرتوینژی ژیر زمانیه
~ duct	قناة تحت اللسانية	که‌نالی ژیر زمانیه
~ fossa	حفرة تحت اللسانية	چالی ژیر زمانیه
~ gland	غدة تحت اللسانية	ژیر زمانه‌ پوین
~ nerve	عصب تحت اللساني	ده‌ماری ژیر زمانیه
~ ptyalocoele = <i>ranula</i>	کیس لعابي تحت اللساني = کیس صفدعی	پوزکی لیکیی ژیر زمانیه = پوزکی بوقیی
~ retention cyst	کیس الاحتباس تحت اللساني	پوزکی په‌نگ‌خواردرووی ژیر زمان
~ salivary gland	غدة لعابية تحت اللسانية	لیک پوینی ژیر زمانیه
sublinguitis	التهاب الغدة تحت اللسانية (التهاب الغدة اللعابية تحت اللسان)	پویننه‌ره‌سوی ژیر زمانیه (هه‌وی گلاندی لیکیی ژیر زمان)

subluxation = a partial dislocation or sprain.	خلع جزئي	نیمچه له جینچوون
submandibular:	تحت الفك السفلي):	ژیر شه ویلگه یی (خوارو):
~ abscess	خراج تحت الفك	دومه لی ژیر شه ویلگه
~ cellulitis	التهاب خلوي تحت الفك	هوی خانه یی ژیر شه ویلگه
~ duct	قناة تحت الفك	که نالی ژیر شه ویلگه
~ fossa	حفرة تحت الفك السفلي	چاز (بوشایی) ژیر شه ویلگه یی خوارو
~ gland	غدة تحت الفك	ژیر شه ویلگه ریژین
~ lymphnodes	عقدة لنفاوية تحت الفكیة	گری لیجفی ژیر شه ویلگه یی
~ space	مسافة تحت الفكیة	ماده (بوشایی) ژیر شه ویلگه یی
~ triangle	المثلث تحت الفكی	سی گوشه یی ژیر شه ویلگه یی
submarginal	تحت الحافة	ژیر لیوار
	-تحت الحفاف	-ژیر قهراغ
submarine alloy	خليطة غائصة	تینکه له یی نغومبوو
	(خليطة تستعمل في الحفر التي لا يمكن تخليصها من الرطوبة)	(تینکه له به کار دیت بز نهو چالانده یی ناتوانریت له شی پاریزریت)
submasseteric:	تحت الماضغة	ژیر جووینر
	(تحت العضلة الماضغة):	(ژیر ماسولکه یی جووین):
~ space	مسافة تحت الماضغة	ماده (بوشایی) ژیر جووینر
	(الفسحة بين العضلة الماضغة و الشعبة الصاعدة للفك السفلي)	(بوشایی نیران ماسولکه یی جووین و به شه به رزایی شه ویلگه یی خوارو)
submaxilla = lower maxilla = mandible	ما تحت الفك العلوي = الفك السفلي	له ژیر شه ویلگه یی سه روو = شه ویلگه یی خوارو
submaxillaritis	التهاب الغدة تحت الفك السفلي	هوی ریژنسی ژیر شه ویلگه یی خوارو
submaxillary = submandibular.	تحت الفك السفلي = (ما تحت الفك العلوي):	ژیر شه ویلگه یی خوارو = نهوی ژیر شه ویلگه یی سه روو:

S

~ fossa	حفرة تحت الفك السفلي	چالي ژير شه‌ويلگه‌ی خواروو
~ ganglion	عقدة تحت الفك السفلي	گرني ژير شه‌ويلگه‌ی خواروو
~ gland submaxillitis = submaxillaritis	غدة تحت الفك السفلي	رژيني ژير شه‌ويلگه‌ی خواروو
submental	تحت الذقن	ژيرچنه (ژير چه‌ناگه)
submerged:	غائر- منغمر:	نقوميوو:
~ tooth	سن غائرة	دداني نقوميوو
submucosa = submucous:	تحت المخاطية -تحت الغشاء المخاطي:	ژير لينجکي -ژير لينجکه پوره:
~ anaesthesia	تخدير تحت الغشاء المخاطي	سرکونه‌ی ژير لينجکه پوره
subnasal	تحت الأنفي- تحت الأنف	ژير لووت
subnasion	تحت النقطة الأنفية	ژير خالي لووتی
subnormal	دون الطبيعي	نا ناساي
suboccipital	تحت القفوي	ژير پشته‌سر
subocclusal:	إطباقی منخفض -تحت الإطباقی:	جوتبورني نزم -نزمه جوتبورون:
~ rest	مهماز إطباقی منخفض	رینست (چيف) ای جوتبورني نزم
subodontoblastic:	ما تحت مصورات السن -ما تحت مصورات العاج:	له ژير بينکيه کاني ددان -له ژير بينکيه کاني عاج:
~ layer	طبقة ما تحت مصورات السن	چيني ژير بينکيه کاني ددان
~ plexus	استطالات ما تحت مصورات السن (استطالات خلوية)	پرچه کاني ژيسر بينکيه کاني ددان (پرچه خانه‌يه کان)
suborbital	تحت الحجاجي	ژير که لانه‌ی چاوی
subperiosteal:	تحت السمحاق -تحت السمحاقی:	ژير نيسکپوش:
~ abscess	خراج تحت السمحاق	دومه‌لی ژير نيسکپوش
~ amputation	بتر (قطع) تحت السمحاقی	برينه‌وی ژير نيسکپوش
subpulpal:	تحت الليي (تحت لب السن):	ژير کړوکی (ژير کړوکی ددان):

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ wall	جدار تحت الليي	دیواری ژیر کوزکی
	(قعر الحجره اللیبه بعد استنصال اللب)	(بسی بوشایی کوزک پشاش دهرهینانی کوزک)
subscription	تعليقات الوصفه الطبيه	زانیاری ره‌جه‌ته‌ی پزشکی
subside	يهدأ - يخذ - ينطفيء	هیزورنه‌بیته‌ره - دانه‌م‌رکته‌ره - نه‌کوزته‌ره
substantia:	ماده (لاتینی):	ماده (به‌لاتینی) - مراد:
~ adamantine	الماده المينائية	ماده‌ی مینایی
~ eburnean	الماده العاجية	ماده‌ی عاجی
~ ossea	الماده الملاطية -الماده العظمية	ماده‌ی چیمه‌تزی -ماده‌ی نیسکی
~ spongiosa = cancellous bone	الماده الإسفنجية (العظم الاسفنجي)	ماده نیسفه‌غی (نیسکی نیسفه‌غی)
substitute	بديل	له‌جیات - له‌بری - دزمان
substructure:	رطیة:	بناغی خانو
	(قاعدة البیان):	-بناغی بینکهنان - بینکته‌ته:
implant denture ~	رطیة الجهاز السني المزروع (القسم المزروع تحت اللثة من طقم الاسنان)	بناغی تاقمی ددانی چیندار (نه‌و به‌شهی چانداره له ژیر پورگدا)
subsurface	تحت السطح	ژیر رووبه‌ری (ژیر زه‌مین)
succedaneous: = succeeding and replacing	لاحق - حال:	نه‌وی دی - نه‌وی تر:
~ teeth	اسنان لاحقة - اسنان تالية (الاسنان الدائمة)	ددانی دی - ددانی تر (ددانی هه‌میشه‌ی)
suction:	ماص - ارتشاق - مص:	مژوک - مژین - هه‌لمژین:
~ chamber = air chamber	حجرة المص -حجرة الهواء	ژوروزچکه‌ی مژین -ژوروزچکه‌ی هه‌را

S

~ disc

دیسک (خه پله) ی مژوک (دیسکی قرص ماص
جیر "کشوک" جینگیر ده کریت له (قرص مرن مثبت فی السطح
رووبه پی ناووهی تاقمی ددانی الداخلی لطقم الاسنان العلوی
سه رووهه بز جینگیر بزنی تاقمه الکامل لتحین تشبیه فی الفم)
که به مهلا شوودا)

~ plate

پلهیت (ته بهق) ی مژوک صفیحة ماصة
(پلهیتی ددانی جینگیر نهییت (صفیحة سنیة تثبت بواسطة
به هوی مژینی هه واوه یان امتصاص الهیواء، او الضغط
په ستانه وه) الجوی)

~ tip

سه ری مژوک رأس ماص
- پارچه ی مژین - رصلة المص
(سه ری نامتری مژینی (رأس جهاز المص الجراحی)
نه شتر گه ری)

suctioning

کاری مژین عملیة المص
(مژینی شله منی به هوی (مص السوائل بواسطة جهاز
نامتری مژینی المص الجراحی)
نه شتر گه ریبه وه)

sugar:

شہ کر: سکر:

~ coated tablet

خه پله رووبوشکراو به شه کر قرص مطلی بالسكر
(خه پله ی درمان) (قرص دوانی)

suggestion

تینفرزسماندن ایحاء

= (hinting)

- پی راگه یاندن - ایعاز

sulcular

درزی میزابی - ثلمی
(نسبة للمیزاب او الثلم)

sulcus:

درز - درزهیل: میزاب - میزابة

= a long groove or depression.

- ثلم - تلم:

alveolobuccal ~

درزی تیسکی ددانی میزاب سنخی خدی (دهلیزی)
روومه تی (دالتی)

alveololabial ~

درزی تیسکی شه ویلگه میزاب سنخی شفوی (دهلیزی)
لینوی

alveoloingual ~	میزاب ینخی لسانی	درزی نیکی ددانیی زمانیی
gingival ~	میزاب لثوی -تلم لثوی	درزی پوکی
labiodental ~	میزاب شفوی سنی	درزی لثوی ددانیی
sulfate	کبریتات	گوگردات
sulfur	کبریت	گوگرد
super – = 1. <i>above</i> 2. <i>excessive</i>	بادنه تعنی: ۱- فوق- أعلی ۲- زاند- فائق	پیشگریک بهمانای: ۱- بهرز- سهروو -بالا - ژوروو ۲- زیده- سهرکهوتوو-فرد
superabundantly	متجاوز حد الکثرة	تیبهریو له رادی ژوری
supercute	بالغ الشدة -فائق الحدة	زور توند -زور تیژ
superciliary:	فوق الهدی:	سهروو کولکدار:
~ arch	قوس فوق الهدی	کهوانه‌ی سهروو کولکدار
superdistension = <i>superdistention</i>	زیادة الانتفاخ -زیادة التوسع	فرد هه‌ئاوسان -فرد فراوانیون
superexcitation	زیادة التنبه -فرط التنبه	زور هاندان -فرد هاندان
superextension	زیادة التمديد	فرد کشان
superficial:	سطحي:	روبه‌ریی:
~ temporal	صدغي سطحي	لاجانگیی روبه‌ریی
superfine	فائق النعمة	فرد نه‌رمونیایی
super infection	فوق الإلتان -إلتان مضاعف	زور ته‌شه‌نه کردن -دروهنده ته‌شه‌نه کردن
superior:	أعلى - علوي -فوقی:	ژوروتر- ژوروی -سه‌روی-بالا:
~ antenor nasal nerve	العصب الأنفي الأمامي العلوي	ده‌ساری سورتی پیشه‌وه‌ی سه‌روی
~ constrictor (of the pharynx)	العضلة المعصرة العلوية للبلعوم	ماسولکه‌ی گوشه‌ره سه‌روی گه‌روو

S

فهره‌نگی پریشکی / پریشکی ددانی

~ dental plexus	الضفيرة السنية العلوية (الشبكة السنية العلوية)	پرچی ددانی سه‌روویی -توری ددانی سه‌روویی
~ maxillary bone	عظم الفك العلوي	نیسکی شه‌ویلگی سه‌روو
~ sagittal sinus	الجيب السهمي العلوي (جیب وریدی)	گیرفانی تیریدی سه‌روویی (گیرفانی خوینهنی)
~ surface	السطح العلوي	رووبه‌ری سه‌روویی
supermaxilla	الفك العلوي	شه‌ویلگی سه‌روویی
supermotility	شدة الحركة	فردجولیی
supernumerary: ~ tooth	زائد عن العدد: -سن زائد عن اعدد المانوف	زیده له ژماره‌ابه‌شومارا): ددانی پتر له ناسایی
supersaturation	فرط الإشباع	سه‌رووتیری
supersonic = <i>ultra sonic</i>	فوق السمع -فوق السمي -فوق الصوتی	سه‌روو بیستن -سه‌روو بیستی -ژووور ددنگی
superstructure	أعلى البنيان (الاقسام العليا من البناء):	سه‌رووی بینکھات-سه‌رپیکھات (به‌شه سه‌روودکانی بنیاته‌کان):
implant denture ~	الأقسام العليا من طقم الاسنان المفروز	به‌شه‌کانی سه‌روهوی تاقمی ددانی چاندراو
supplemental: = (<i>accessory</i>)	إضافي - ملحق:	پتر- پاشکو:
~ cusp	حذبة إضافية	که‌سپ (تیزای) ی پتر
~ groove	میزاب إضافي	درزی پتر
~ ridge	إرتفاع إضافي -حافة إضافية	به‌رزایی پتر -لیواری پتر
support:	١- دعم -مساندة ٢- دعامة- سناد- حامل ٣- مستند (نقطة الاستناد):	١- پالپشت ٢- پالپشتی- هه‌لگر ٣- خالی پالپشتی (خالی له‌نگه‌رگرتن):
fixed ~	مستند ثابت	پالپشتی جیگیر
free ~	مستندحر- مستند طلیق	پالپشتی ردها

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

restrained ~	مستند مقید	بانیشتی ناره‌ها (سنوردار)
supporting:	داعم:	پشتگیر:
~ alveolar bone	العظم السنخي الداعم	نیسکی ددانی پشتگیر
~ cells	الخلايا الداعمة	خانه پشتگیر که ده‌کان
~ tissue	النسيج الداعم	شانه پشتگیر
supportive	مدعم- داعم	پشتگیر که
suppository	عملة - قنبلة (عميلة شرحه)	پلینه (شافی کومی)
suppuration = <i>formation and discharge of pus</i>	تفیع	کیمیزان (کیمکردن)
suppurative	مقیح - قیحي	کیمکردو - کیمز او
supra – = <i>over</i> = <i>above</i> = <i>upon</i>	بادنه تعني: فوق - فائق -علوي - اعلى	پیشگر به مانای: ژور - سه‌روو -ژوروتر - ژوروی
supra- auricular	فوق الاذني -فوق الاذن	ژور گوچیگی -سه‌روو گوچیگی
supra- bony:	فوق العظمي -فوق العظم:	ژور نیسکی -سه‌روو نیسل:
~ - pocket	جيب فوق العظمي	گیرفاتی سه‌روو نیسکی
suprabucal	فوق الخدي (فوق الدهليزي)	ژور روم‌تیی (سه‌روو دالیسی)
suprabulge = <i>the part of tooth crown. converges on the occlusal surface.</i>	منطقة التقارب الطاحني (منطقة تقارب سطح التاج) المحورية باتجاه السطح الطاحن	نارچه‌ی نزدیک‌بونه‌دی هاریدی (نارچه‌ی نزدیک‌بونه‌دی روویه‌ری تاجی ته‌ویری سه‌روو روویه‌ری هاردی)
supraclavicular:	فوق الترقوي:	ژور چه‌نه‌میی:
~ nerves	الاعصاب فوق الترقوية	ده‌ماره‌کانی ژور چه‌نه‌میی
supraclusion = <i>supra- occlusion</i>	تجاوز اطباقی	لادان (تیپه‌ریبون) ی جوتیوویی

S

فهرههنگی پریشکی پریشکیی دادان

supracondylar = <i>supracondyloid</i>	فوق انقضي (فوق نغمة انفك السفلي)	ژورر گری نیسکی اسهروو گری نیسکی شهویلگهی خواروو)
supracondylism	انزواج نغمی علوی (اندفاع نغمة انفك السفلي نحو الاعلي)	ژورر روچوونی گری نیسکی ابهرو ژوررچوونی گری نیسکی شهویلگهی خواروو)
supraringival:	فوق اللثوي:	ژورر بووکی:
~ calculus	فلج فوق اللثوي	کلسی سهروویوکی
~ scaling	تقلیح فوق اللثوي	کلس نیکردنهدهی سهروویوکی
suprahyoid:	فوق اللامي	ژورر لامبی
~ muscles	(فوق اعظم اللامي):	(سهروو نیسکی لامبی):
= (<i>digastric, mylohyoid and stylohyoid muscles</i>)	العصلات فوق اللامية	ماسونکه کانی سهروو لامبی
supralabial	فوق السنوي	ژورر نیوی
supramandibular	فوق انفك السفلي	ژورر شهویلگهی خوارویی
supramarginal	فوق الحفاني	ژورر نیواری
	-فوق الحافة	-ژورر نیوار
supramastoid	فوق الحشاني (فوق السنو، الحشاني)	ژورر نیسکی پشت گوی (ندهر چوکلهی نیسکه که)
supramaxilla = (<i>maxilla</i>)	انفك العلوي	شهویلگهی سهروو
supramaxillary	۱- نکي علوي ۲- فوق انفك العلوي	۱- شهویلگهی سهروو ۲- سهروو شهویلگهی سهروو (ژورر شهویلگهی سهروو)
supramental = <i>supramentally</i>	فوق الذقن = فوق الذقني	ژورر چهنه = ژورر چهنه بی
supraoccipital	فوق القفوي (فوق اعظم القفوي)	ژورر پشتسهربی (سهروو نیسکی پشتسهر)
supra- occlusion	تجاوز طباني	لادان (تپهروون ای جوتیوونی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

supraorbital:	فوق الحجاجی:	سدرکه لانه‌ی چار:
~ neuralgia	عصاب فوق الحجاجی (الام العصبي فوق الحجاج)	نیسه‌ده‌صاری سه‌روو که لانه‌ی چار
~ notch	ثله فوق الحجاجی	چالابی (نشیبوی) سه‌روو که لانه‌ی چاویبی
supra- periosteal:	فوق السحاق:	سه‌روو نیسکه پوش:
~ anaesthesia	تغذیر فوق السحاق	سه‌روو نیسکه پوش
suprarenal:	فوق انکلوته - فوق انکلیه	ژورر گورچیله
~ gland	الکظر (الغدة فوق انکلوته)	ژورر گورچیله رژیین
supraversion	تطاول	دریژبوون
	اندفاع السن من سنخها باآجاء	اده‌یه‌رینی ددان نه نیسکه‌ره
	مکان السن المقابلة المفقودة)	سه‌روو شوینی ددانسی
		هه‌ئیکیشراوی به‌رامبه‌ری)
surface:	سطح:	روو:
anaesthesia ~	تغذیر سطحی	سه‌روونی رووی
basal ~	سطح قاعدی	رووی بنکه‌یی - بنکه‌روو
buccal ~	سطح خدی (دهلیزی)	رووی روومه‌تی (دالانی)
changes, ~	تغییرات سطحیة	گورانکاری رووی
distal ~	سطح وحشی	رووی نا‌ناوندیی
impression ~	سطح الانطباع	رووی قالب‌گرتن
lingual ~	سطح لسانی	رووی زمانی
mesial	سطح انسی	رووی ناوندیی
occlusal balancing ~	سطح اطبای متوازن	رووی جوتبوونی هارسه‌نگ
occlusal ~	سطح طاحن	رووی هارپر
	-سطح اطبای	رووی جوتبوونیی
occlusal working ~	سطح اطبای عامل	رووی جوتبوونیی کارکه‌ر
polishing ~	صقل السطح	بریسکانندی رووی
subocclusal ~	سطح اطبای منخفض	رووی نزمه جوتبوون
working ~	سطح عامل	رووی کارکه‌ر
surgery:	جراحة:	نه‌شته‌رگه‌ریی
		(نه‌شته‌رکاری):

S

antiseptic ~	جراحة لا عفنة	نهشته‌رگه‌ری دژبؤگه‌ن (پاک‌کرده)
clinical ~	جراحة سريرية	نهشته‌رگه‌ری کلینیکی
conservative ~	جراحة محافظة	نهشته‌رگه‌ری پارترگار
dental ~	جراحة الأسنان	نهشته‌رگه‌ری ددانه‌کان
general ~	جراحة عامة	نهشته‌رگه‌ری گشتی
major ~	جراحة كبرى	نهشته‌رگه‌ری گه‌رده
maxillo – facial ~	جراحة الفك و الوجه	نهشته‌رگه‌ری شه‌ویلگه‌ر و رود
minor ~	جراحة صغرى	نهشته‌رگه‌ری بچوک (ورده)
oral ~	جراحة الفم	نهشته‌رگه‌ری دهم
plastic ~	جراحة تصنيعية	نهشته‌رگه‌ری دروست‌کردنی
	-جراحة ترميمية	-نهشته‌رگه‌ری بینکهنانه‌وه
	-جراحة تجميلية	-نهشته‌رگه‌ری جوانکاری
surgical:	جراحی:	نهشته‌رگه‌ری (په‌یوند به نهشته‌رگه‌ریه‌وه):
~ bur	سنبله جراحية	بیری نهشته‌رگه‌ری
~ dressing	ضماد جراحی	پنچه‌ری نهشته‌رگه‌ری
~ instrument	أداة جراحية	نامرازی نهشته‌رگه‌ری
~ mallet	مطرقة جراحية	چه‌کوشی نهشته‌رگه‌ری
~ treatment	معالجة جراحية	چارده‌رکردنی نهشته‌رگه‌ری
surveying:	مسح	رودیتوان
	(عملية التحديد و التعيين للمواقع و الامكنة):	(کاری سنوردانان و ده‌ستین‌شان‌کردنی ناوچه‌وه شوتنه‌کان):
dental ~	مسح سني	رودیتوانی دانیی
surveyor:	ماسحة- مخططة	رودیتوانه‌ر- هیلکارکه‌وه
	(آلة المسح أو التخطيط):	(نامرازی رودیتوان یسان هیلکاری):
clasp ~	مخططة الضمات	هیلکارکه‌وه‌ی قولابه‌کان
	(آلة تعين امكنة الضمات)	(نامرازی ده‌ستین‌شان‌کردنی جینگه‌ی قولاپ)

model ~	مخطة الأمثلة	هینلکار که‌ری قالبه‌کان
promise ~ = <i>clasp</i> ~	مخطة الدلالة = مخطة الضمات	هینلکار که‌ری رینه‌ری = هینلکار که‌ری قولابه‌کان
susceptible	مستهدف - حساس - غیر منیع	کارتینکرایبی - به‌هسته‌ور - ناماده بز - له‌باربز
suspensory	معلق - معلق	هه‌لواسرا - هه‌لواسر
sutural	درزی (نسبة للدرز)	درزی
suture:	۱- درز - التحام - خياطة - (ملتقى عظمي جمعي) ۲- خياطة جراحية:	۱- درز - پینکه‌وه‌لکان - دورینه‌وه - (به‌یه‌کگه‌یشتوری نیسکی کاسه‌ی سهر)
frontomaxillary ~	درز جبهی فکی علوی	درزی نیوچه‌وانی شه‌ویلگه‌یی سه‌روو
intermandibular ~ = <i>symphysis menti</i>	درز داخل الفکی (السفلي) = الارتفاق الذقني (لاتينية)	درزی نار شه‌ویلگه‌ی خواروو = (به‌یه‌کگه‌یشتی چه‌ناگه)
metopic ~	درز جبهی	درزی نیوچه‌وانی
needle, ~	إبرة الخياطة الجراحية	ددرزی دورینه‌وه نشته‌رگه‌ری
pterygopalatine ~ shears, ~ = <i>a pair of scissors used for cutting ligatures or stures.</i>	درز جناحی حنکی قاطع الخياطة الجراحية (مقص لقطع الأربطة و الخيوط الجراحية)	درزی بالئی مه‌لاشوویی مقده‌ست (بسر) ای ته‌قلئی نشته‌رگه‌ری (مقده‌ستی برینسی ددزوی نشته‌رگه‌ری)
zygomatic maxillary~	درز وجنی فکی (علوی)	درزی کولیمی شه‌ویلگه‌یی (سه‌روو)
zygomatic temporal~	درز وجنی صدغی	درزی کولیمی لاجانگیی
suturing	عملية الخياطة	کاری دورینه‌وه
Suzanne's gland	غدة سوزان	رژین (گلاند) ای سوزان

S

Suzanne: 1859 French
physician)
= an oral mucous gland
found in the
sublingual sulcus near
the midline.

(رژینکی لینگوی دهه له
تريك دیوی زمانیی هیللی
ناوه‌پاستی شه‌ریلگه‌دا)

swab

په‌سره‌سیرین - مسحه - مسحه
(پارچه لوكه بیان شاشی
بینچراوه له چیلکه‌یه‌ك بز
پاك‌كردنه‌وی بوشایی و سیرین
به‌كاردی)

swage

contouring of metal
using dies and
counterdies.
2 a tool used in this
work.

۱- چه‌كوشكاری نه‌كات
(تطریق صفيحة معدنية فوق
"پله‌زیت‌په‌ره‌كه" ی‌كانزایی
له‌سه‌ر قالیئك)
۲- نامرایی چه‌كوشكاری

swaged:

چه‌كوشكار‌كراو (كوتانراو)
مطرق
(دروست‌كراو به‌چه‌كوشكاری):
(مصنوع بالتطریق):

~ crown

تاجی چه‌كوشكار‌كراو
تاج مطرق

swager:

نامیری چه‌كوشكاری
جهاز التطریق
(نامیری كوتاندنه‌وه):
-راسطة التطریق:

dental ~

نامرایی چه‌كوشكاری ددان
جهاز التطریق السني
(نامرایی كانزا كوتاندنه‌وه
ددانی)

swaging

چه‌كوشكاری
تطریق

swallow

قوتی نه‌دات
یبتلع - یزرد

swallowing

قوتدان
إبتلاع - ازدراد

sweat:

ناردق:
عرق:

~ glands

رژین (گلاند) ی‌ناردقی
غده عرقية
(ناردق رژین)

sweating

ناردق‌كردن
تعرق

swelling

نارسان - هه‌ئاوسان - په‌ئمان
انتباج - تورم

swinger:	مقلع:	هه‌لکه‌نهره (ودك قوچه‌قانی):
hand casting ~ sycosis	مقلع‌الصب‌الیدری قویاء‌الذقن -الذاء‌التینی	هه‌لکه‌نهری‌دارشتنی‌دهستی تامیسی‌چه‌ناگه -ددرده‌ه‌خیری
symbiosis	تعایش - معايشة -منافعة‌(الحياة‌التعايشية)	هاوگوزدرانیسی - پینکه‌وه‌ژیانی -سورد‌له‌یه‌کوهرگرتن
symbiotic	متعایش - تکافلی	هاوگوزدران
symmetric = symmetrical	متناظر - متناسق	چونی‌ه‌ک - هارجور ریکویتنک - به‌رام‌به‌ر
symmetry = the correspondence or balance of parts about the common axis or their regular distribution and relationship withen a plane.	تناظر - تناسق	چونی‌ه‌کیسی - رینکویتنکی -وه‌ك‌یه‌ك
sympathetic:	ودی	سۆزی (به‌سۆزی)
~ abscess = a secondary abscess arising at some distance from the original focus of infection.	-سیمباتی: خراجة‌ودیة (خراجة‌ثانویة‌تظهر‌علی‌مسافة من‌بؤرة‌الإنسان)	-سیمپاسی (وز‌ه‌والآ): دومه‌لی‌سیمپاسی (دومه‌لی‌ناسه‌ر‌کیسی‌که‌له جیگه‌یه‌کی‌دور‌له‌شوینی سه‌ره‌کی‌تسه‌نه‌دروس‌ت ده‌بیت)
~ ganglia	عقد‌ودیة	گرئ‌سیمپاسیه‌کان
~ nerve	عصب‌ودی	ده‌ماری‌سیمپاسی
~ nervous system	جملة‌عصبیة‌ودیة	کومه‌له‌ده‌ماری‌سیمپاسی
~, para -	نظیر‌الودی (عصب)	ده‌ماری‌له‌سیمپاسی‌چور
sympathomimetic	مقلد‌الودی	لا‌سای‌که‌ری‌سیمپاسی
symplysion	إرتفاق‌الذقن -النقطة‌الارتفاقية	پینکه‌وه‌لکاوی‌چه‌ناگه -خالی‌پینکه‌وه‌لکانیسی

S

= the midpoint of the anterior border of the mandibular process.

(هینلی بیکه‌ولکاویری نیسکی) (خط التحام عظمی الفك
شویلگه‌ی خواریو) (سفلی)

symphysis:
= the line of junction or union of two bones.
~ mandibulae

بینگ‌یشته
(هینلی بینگ‌یشتنی نیسکی):
ارتفاق- وصل
(خط التقاء عظمین):

~, mental
= ~ menti

بینگ‌یشته‌ی شوویلگه‌ی خواریو
بینگ‌یشته‌ی چه‌ناگه
ارتفاق الفك السفلی
ارتفاق الذقن

symptom:
= any indication of presence or course of a disease.

سکالا
(کو: سکالاکانی نه‌خوشی):
عرض- شکوی
(جمعها: اعراض المرض):

acute ~

سکالای تیز
عرض حاد

chronic ~

سکالای درینژخایه‌ن (کونینه)
عرض مزمن

gingival ~

سکالای پوویکی
عرض لثوی

oral ~

سکالای ده‌میی
عرض فموی- عرض فمی

symptomatic

سکالایی
عرضی

(نسبة للاعراض المرضية)

symptomatology

زانستی سکالاکانی نه‌خوشی
-سکالازانی
علم الاعراض المرضية
-مبحث اعراض المرض

syn -

پیشگر به‌مانای:
بادنة تعني:

= with or in association with.

له‌گه‌ل- بینکه‌وه- هارکار
-یه‌گگرتن له‌گه‌ل- هارول
-یه‌کیتی
مع- مشترک مع- مصاحب له
-متحد مع- اتحاد

synalgia

نازاری دور سه‌رچاره
الم بعيد النشأ

= referred pain

= هاره له نازار
الم مصاحب

= pain in one part caused by injury or a lesion in another part.

(نازاری له‌گه‌ل تووشبونی
نه‌ندامینکی تر)
الم عضو مصاحب لاصابة عضو
(آخر)

synalgic

په‌یودند به نازاری دور له سه‌رچاره
نسبة لام بعيد النشأ

synapse

پینکبه‌ند
اتصال

synarthrosis

جومگه‌ی جینگیر
مفصل ثابت

syncheilia	إلتصاق الشفتين (عدم انشقاب الفم ولادیا)	بینکوه‌لکانی همدردو لیتو ادهم کونته‌بوونی زگمالک)
synchondrosis	التحام غضروفي -اتحاد غضروفي	بینکوه‌لکایی کړکړاگه‌یی -یه‌کگرتنی کړکړاگه‌یی
syncleisis	إطباق (تحمية قديمة)	جوتیبورن (ناویکی کونه)
syncope: = fainting; temporary unconsciousness caused by cerebral anaemia.	إغماء -غشي:	بورانه‌وه -له‌هوش‌خوچورون:
carotid sinus ~	غشي الجيب السباتي	بورانه‌وه‌ی گیرفانی سه‌رومل
syndesmosis	الاتصال الرباطي	به‌سته‌ره بینکوه‌لکان
syndesmotome	قاطع الرباط	به‌سته‌ره بره‌ر
syndrome: = a complex of symptoms occurring together, which characterize one disease or one lesion.	تناذر (مجموعه أعراض) -متلازمة -متناظرة:	کونیشان (کومه‌لی مکالاه) -کونیشانه -ناله‌باریی:
Costen's ~ (Costen: 1895 American E.N.T.ist) = referred pain associated with tempromandibular joint destruction through faulty occlusion, occurring in the head, eye, tongue and nasal sinuses, there may be also painful muscle spasm during mastication.	تناذر کوستین	کونیشانی کوستین
tempromandibular joint ~ = Costen's ~	تناذر المفصل الفكي الصدغي = تناذر کوستین	کونیشانی جومگه‌یی شه‌ریلگه‌یی لاجانه‌یی = کونیشانی کوستین

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

synergism

یارمه‌تیدان - پشتگیری

معاونة - تداوب

-تساند- مستندة- مؤزرة

synergist

= 1. a muscle or other organ which acts together with another.
2. a drug or chemical which aids the action of another.

پشتگیر کهر

موازر- مساند

-یارمیده‌در

-معاون

syndontia

= the development of one tooth from two distinct tooth follicles.

ددانی دو توره‌کهی

(ددانیسک دهر دزیت له

(سن واحدة تبزغ فی جرابین

دو توره‌کهی جیاوازه‌ده)

(متیزین)

synostosis

= synostosis

بینکهره‌لکارویی نیکی

التصاق عظمي

synivia

زهر دار - لینج

مصل - زلال

(جوزره میوسینیکه له

جومگه‌دا)

synovial:

زهر داویی - لینجی:

مصلي - زلالی:

~ capsule

قاروغی لینجی

محفظة مصلية

~ fluid

لینجه شله‌ی جومگه

سائل مصلي - سائل زلالی

~ membrane

لینجه پرده

غشاء مصلي

synthesis

بینکھاتن - بینکھینان

ترکیب

synthetic

بینکھاتنی

ترکیبی

syphilis:

فهره‌نگی:

الزهري - الداء الإفريقي:

= a contagious venereal disease with oral and facial lesions.

acquired ~

نه‌خوشی فهره‌نگی دستکهره‌وتور

زهري مكتسب

congenital ~

فهره‌نگی زگماکی

زهري ولادي

syringe:

سرنج (بیستیکهره):

محفنة:

air ~

سرخی هه‌را

محفنة الهواء

all-purpose ~

سرنج بز هه‌موو هه‌کاره‌کان

محفنة لكافة الأغراض

box, ~

پاکه‌تی سرنج

علبة المحفنة

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

cartridge ~	محقنة المرطوشة	سرخی فیسه کی
chip ~	محقنة الهواء، او الماء (طابة الهواء، أو الماء،)	سرخی ههوا و نار
dental ~	محقنة سنية	سرخی ددان
hypodermic ~	محقنة تحت الجلد (تحت الأذمة)	سرخی ژیر پینست
impression material ~	محقنة مواد الطبقات	سرخی ماده‌دکانی قالبگرتن
injection ~	محقنة الحقن	سرخی دهرزی لیدان (تینکردن)
paste ~	محقنة المعجون	سرخی هه‌ویر
rubber-base impression material ~	محقنة مواد الطبع المطاطية	سرخی که‌رده‌سی قالبگرتنی بنه‌ریت لاستیکی
rubber- bulb ~	محقنة الطابة المطاطية	سرخی سه‌لکه لاستیکی
spray ~	محقنة الأرداد	پرژینه سرنج
triple ~	محقنة ثلاثية (هوا، - ماء، - إرداد)	سرخی سیانی (هه‌وا - نار - پرژاندن)
water ~	محقنة الماء	سرخی نار
wax ~	محقنة الشمع	سرخی مینو
syrup	شراب	شروب
system:	۱- جهاز- جملة ۲- طريقة- أسلوب- نمط:	۱- نامیر- کومه‌ل ۲- رتکه- شینواز- جوز:
masticatory ~	جملة ماضغة	کومه‌له جویینهر
occlusal ~	نمط طباقی	شینوازی جوتبون
stomatognathic~	جملة فموية فكية	کومه‌له ده‌می شه‌ویلگی
systematic = systemic = 1.relating to or affecting the whole body. 2.relating to a system. ~ disease	۱- جهازی ۲- عضوی- عام ۳- نمطی- وظیفی	۱- نامیری ۲- نه‌ندامی- گشتی ۳- شینوازی- فرمانی
	مرض عضوي	نه‌خوشی نه‌ندامی

S

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

systematization

تنظیم - تنسيق

ریکخستن

systole:

انقباض (انقباض القلب):

کرژیوون (دل):

= *the contraction period in each heart beat.*

extra ~

خارجة الانقباض

دهره کرژیوون

(زینده کرژیوون)

systolic

انقباضي

کرژیوونیی

syzygial

اقرانی - التامی

لینکنزیکیی - ساریژیی

-التحامي

-پینکوره لکاوویی

syzygium

اقران - التام

لینکنزیک - ساریژیوون

- التحام

-پینکوره لکان

T

tab = (adhesire) = (tablet)	۱- پارچه (چسپینه) لکینه ۱- لصاقه (پارچه کاغذی یا قوماشی و ما یلصق فوق السطح من ورق لهزگه داره وهك دهستگر او قماش لاستماله كمقبض او به کاردیت) (مسك)
tabella = tablet	۲- هیمایه بزّ حب (خهپله) ۲- رمز قرص الدواء خهپله (حب) قرص- حبه -دنگه درمان (خهپله درمان) (قرص درانی)
table:	۱- رووتهخت - روو - راسته بان ۱- سطح - مستوی (رووتهختی سهروو) (السطح المستوی العلوی):
occlusal ~	۲- خشته - لیبت - مینز ۲- جدول - قائمه - مضده رووتهختی جوتبورون سطح الإطباق
tablets(pl. of tablet):	خوبلسه کان (حبسه کان) دنگه درمانه کان: حبوب (مفردها حبه):
anticeptic ~	دنگه پاکژکه رد کان دنگه پاکژکه رد کان حبوب مطهرة -دنگه کانی دژّه بزّگه نکردن -حبوب مضاده للعفونه
disclosing ~	خهپله (حب) د درخه ره کان دنگه رهنکه ره نیشته کانی سه خهپله (حب) د درخه ره کان (دنگه رهنکه ره نیشته کانی سه رووی ددانه کان) طوح الاسان) (حبوب ملونه للرواسب فوق
mouth wash ~	دنگه شورکه کانی دم دنگه پاکژکه ره کانی دم دنگه شورکه کانی دم دم حبوب الغسول الفموی (حبوب تطهیر الفم)
tachy -	پیشگر به مانای: خیرا - په له - به په له - په له په له بادنه تعنی: متارح - سریع - متارح

tachycardia	تسارع القلب	خیرا لیدانی دل
tachypnoea	إسراع التنفس	خیرا هه ناسه دان
tachtile	لمس - لمسي (نسبة للمس)	به رکه رتن (به رکه رتنی) (به یوهند به به رکه رتنه وه)
tag	عمرة	گری
tail:	(الافضیة المحدثة في المیناء، نتیجة تخريشها بالحمض)	(مینای ددان وهك زبیری بر به نندی ئی دی به رووشاندن به ترشی)
dove - ~	ذیل - ذنب - مؤخره:	کلک - کوتابی - پاشه ل:
talc	ذنب الحمام (شكل مثبت لفسر الحشرات تشبه ذیل الحمام)	کلکه کوتر (شیوازیکه بو جیگیو بیوونی پر کراره کان له شیوهی کلکه کوتر)
talcum powder	الطلق (تالک) - حلق (سلیکات المغنزیوم)	تالک (پوده وه) پودهی تالک
talon	الهدبة الوحشية (الخلفية) المنخفضة عن مستوى بقیة الهدبات في الارحاء العلویة	کسپ (تیژایی) نا ناوهند (پشته وه) نزمتره نه کسپه کانی تر له خرنه کانی سه ره ودا
talonid	الهدبة الوحشية (الخلفية) المنخفضة عن مستوى بقیة الهدبات في الارحاء السفلیة	کسپه نا ناوهند (پشته وه) نزمتره له کسپه کانی تر له خرنه کانی خواره ودا
tampon	سدادة - مدکة - حمام	داخه ره (سه رنانه وه) کوتینه ر - دهه وانه
tamponing	دک - سد - اندحاس	کوتانه وه
= tamponment	(قطع النزف بدک الجرح بالشاش أو ماشابه)	سه رنانه وه سیخناخ کردن
tank:	حوض - رعاء - صهریح:	تانکی - جهوز - ددفر:
processing ~	حوض الإظهار (رعاء بحسوی محالیل إظهار الافلام الشعاعیة)	جهوزی ددرخه (ددفریکه گه رادهی تیایه بو ددرختنی تیشکه فلیم)

	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان
ap	په‌نکچه‌ر (په‌نجر) بزل ده‌هینانی شله به (کون تیکردن) (تصرف السوائل من الجوف أو الحفرة) ده‌زی الحفرة
ape:	شریت - نه‌وار: شریط:
ental -	شریتی ددان شریط سنی (جزره په‌تیکدی ددانی بان) (نوع مسطح من الخیوط السنية)
apinocephalic = (having low flattened top of cranium)	سه‌رت‌ه‌ختی مفلطح الرأس (کاسه سه‌رت‌ه‌خت) (ذو قحف منبسط)
apir- mouth = condition of loose, thickened lips caused by atrophy of orbicularis oris muscle	دهم باریک (دهم وروریله) الفم المستدق سه‌دهمی گیان‌داری تاپورته‌چی (حالة شخن و تهدل الشفتین بما یشبه فم حیوان التایو نتیجه ضمور العضلة المستدیرة الفمویة)
amish	مات (ره‌نگی مات) کم‌د - کم‌ود (کائزای بی‌بریسکه) (فقد لمعان سطح المعدن)
amishing	مات‌بورون تک‌د (نابریسکه‌یی - ناروشنی)
ar tar = dental calculus	به‌رد قلع = به‌ردی ددان = قلع سنی
aste:	۱- چه‌ژ - چه‌ژتن ۱- ذوق - یتنوق ۲- چی‌ژتن - تام‌کردن: ۲- مذاق - طعم:
- buds	چه‌ژده‌گوزیکه‌کان براعم النوق
- cells	خانه‌چه‌ژییه‌کان خلایا ذوقیة
- pore	چه‌ژده‌سو مسام ذو قیة
asteless	بی چی‌ژ - بی تام بلاطعم - بلا مذاق

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

taurodontism	اسنان ثوریه	ددانه گایه کان
(vertical deepening of the pulp cavity at the expense of the roots)	(اسنان علي شكل الثور ای تاج كبير و جذور قصيرة و بالتالي علي حساب الجذر)	
technic = technique technical	فني- تقني	هونه‌ری - ته کنیکی
technician:	تقن (صانع التعويضات)	کەسی ته کنیکی
	(میکانیکی)	-پپزری هونه‌ری (میکانیکی)
	(میکانیسان):	-ته کنیککار:
dental ~	تقن سني	کەسی ته کنیکی ددان
	(صانع التعويضات السنية:	-دروست‌کەری تاقسی ددان
	میکانیکی الاسنان=	-ته کنیککار (میکامیکی) ددان
	(میکانیسان الاسنان)	-پپزری هونه‌ری ددان
technique = technic:	۱- تقنیة (براعة فنية)	۱- ته کنیکی
	۲- طريقة العمل (تطبيق	۲- ریگه‌ی کارکردن:
	عطي):	
brush ~	طريقة الحشو بالفرشاة	ریگه‌ی پرکردنه‌ره به فلچه
double investing ~	طريقة الكسو المزدوجة	ریگه‌ی داپوشینی جووتی (دورانه داپوشین).
impression ~	طريقة الطبع	ریگه‌ی قالب‌گرتن
Nealon ~ = brush ~	طريقة نیلون	ریگه‌ی نیلون
	= طريقة الحشو بالفرشاة	= ریگه‌ی پرکردنه‌ره به فلچه
technology:	علم التقنیة	ته‌کنوسازی
	-تکنولوجیا	-هونه‌رزانی -پیشه‌سازی
	(تطبيق الاساس النظري):	-ته‌کنه‌لوجیا:
dental ~	۱- تکنولوجیا سنية	۱- ته‌کنوسازی ددانی
	۲- مصطلحات سنية	۲- زاراره ددانیه کان
tectocephalic =(having a roof-shaped cranium)	زورقی الرأس -ذو رأس زورقی	سەر به‌له‌می

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

T

tectonic =related to plastic surgery or plastic restoration)	نسبة لجراحة الترميم أو التجميل	په یو لند به نه شتر گهری جوانگاری یان چاره‌رکړنده
tedious	مضجر - مل	بیزار کړ -بی‌تاقه‌تکر
teeth:	أسنان:	ددانه‌کان:
abrasion, ~	انحلال الاسنان (زوال الخدبات بالاستعمال)	سوزان (پووشان) ای ددانه‌کان (نه‌مانی تیژایه‌کان دهرنه‌نجامی به‌کاره‌یتان)
articulation, ~	تمفصل الأسنان	جومگه‌به‌نندی (به‌یه‌کداچسورن) ای ددانه‌کان
ciliform ~	أسنان شعرية (أسنان دقيقة متقاربة)	ددانی کولک (مور) شیره (ددانه‌رورده پیکه‌ونه‌ساره‌کان)
crowded ~	أسنان متراصة	ددانه‌چړه‌کان
fused ~	أسنان مندجة (اندماج سنين او اكثر أثناء، النمو)	ددان پیکدال‌کاوه‌کان (پیکه‌ره‌ل‌کانی دوو ددان یان پتر له‌کاتی گه‌شه‌کړند)
geminated ~	أسنان توأمية (اسنان مزدوجة)	ددانی دووانی
Hutchinson's ~ -Hutchinson: 1828- '913 English physician)	أسنان هاتشينسون (تشوه شكل الأسنان في الاصابة بالزهري الوراثي)	ددانی هوتچنسون (شینوای له شینوی ددانه‌کاندا به‌هزی نه‌خوشی فهره‌نگی بز ماوه‌یبه‌ره)
milk ~	أسنان لبنية (أسنان مؤقتة)	ددانه‌شیره‌کان (ددانه‌کاتیبه‌کان)
overlapping ~	أسنان متراكبة	ددانه‌سواریه‌کبروه‌کان
permanent ~	أسنان دائمة	ددانه‌همیشه‌یبه‌کان
rake ~	أسنان مشطية (صفة للأسنان المفرقة عن بعضها)	ددانه‌شانه‌یبه‌کان (ددانه‌شاشه‌کان واته‌دورون له‌یه‌که‌ره)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

scaler, ~	مقلحة الأسنان (أداة نزع القلع و الرواسب من سطوح الأسنان)	کلس لیکه روی ددانه کان
set, ~	مجموعة الأسنان	سیت (کومه له) ی ددانه کان
spaced ~	اسنان متفرقة	ددان شاش (لینکجیایی) هکان
temporary ~	اسنان موقته	ددانه کاتیبه کان
upper ~	أسنان علوية	ددانه کانی سه رور
teething:	إثغار - تسنن - تسنن - تسنن	ددان دهر کرون - ددان هاتن
~ complication	بزوغ الاسنان - ظهور الأسنان:	- ددان دهر که وتن:
~ ring	إختلاطات الإثغار حلقة التسنن	ماکه کانی ددان دهر کردن نه لقی ددان هاتن
	(حلقة مطاطية أو بلاستيكية)	(نه لقی لاسیکی یان
	يعض عليها الرضع أثناء الإثغار)	پلاستیکی شیرخوور کازی لینده گزیت له کاتی ددان دهر کردندا)
tegmen	غطاء - سقف	قه پاغ - سه رقاپ - بنیج
tegmental	غطائي	قه پاغی (داپوشیویی)
tegumental	جلدي - غطائي	پینتی - قه پاغی (داپوشیویی)
telalgia = referred pain	ألم بعيد (ألم بعيد عن مركز الافة أو الاصابة)	نازازی دورر (نازازی سک دورر له سه قی برینه که وه)
telangiectasia = telangiectasis	توسع الارعية الشعرية	فراوانبونی بورچکه کان (بوریه موولو له کان)
telangiosis	داء الأوعية الشعرية	دردی بوریچکه کان
tele -	بادئة تعني:	پیشگر به سانای:
	بعد - عن بعد - نهاية	دورر - له دورره وه - کوتایی
teleradiography	تصوير شعاعي عن بعد (أسلوب تصوير المريض علي مسافة ٦ أقدام)	رینه گزتی تیشکی له دورره وه (شینواری تیشکگرتن بو نه خووش له دورری ٦ پینوه)

T

telescopic:	۱- مضاعف- متداخل	۱- دووئه وند (دروهنده)
	-متراکب (ذو أقسام متداخلة في بعضها):	-پینکد اچور
	۲- منظاریی- مرقيي	-سواری یه کچور
~ crown	تاج مضاعف	۲- درورییی- روانگه یی
= (double metal crown:	(التسمية الشائعة: تاج مترلق)	تاجی دروهینده (دروقات)
two crowns placed one over the other)		
telescopy	تنظیر عن بعد	روانگه (روانین) له دوروره
television	۱- رزیة عن بعد	۱- بیین له دوروره
	۲- الرائي- تلفاز	۲- بینسراو- ته لسه فیزیون
	۳- تلفزة	(نامیره که)
		۳- ته له فیزیونی
temper:	۱- یسقی (سقایة المعدن)	۱- ناری نه دا (ناودانی کانرا)
= (to render a metal hard and elastic by successive heating and cooling)	۲- یلین- یعدل	۲- نه رمی نه کاته وه - سازی نه دا
	۳- طبع - مزاج	۳- سروشت- راده ی هه لسه کوکوت
temperate	معتدل	مامناوند
temperature:	حرارة:	گهرمی:
	(درجة الحرارة)	(پله ی گهرمی)
body ~	حرارة الجسم	گهرمی له ش
	-حرارة البدن	-گهرمی تن
casting ~	درجة حرارة الصب	پله ی گهرمی دارشتن
tempered	۱- مستقي	۱- ناودراو
	۲- مخفف- ملطف	۲- هیئورکراوه
		-نه رم (نیان) کراوه
tempering	سقایة- سقي	ناودان
	(المعالجة الحرارية المصلبة للمعدن)	

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Template

= *templet*:

occlusal ~

surgical ~

temple= tempora

= (*flattened part of the head above the zygomatic arch and in front of ear*)

۱- معیار- مقياس

۲- صفيحة تنضيد الانسان

۳- نموذج معايرة

- قالب:

صفيحة التنضيد الاطباقية

قالب جراحی فموي

صدغ

۱- پیتور- بریتو (پیتوانه)

۲- پله‌یت (ته‌سوق) ی ددان

ریز کردن

۳- قالب یان نمونه‌ی پیتوانه:

ته‌به‌قی ددان ریز کردن

قالبی نه‌شته‌رگه‌ری ده‌می

لاجانگی

templet

= *template*

temporal:

~ bone

~ fossa

~ ligament

~ muscle

~ region

~ space abscess

~ tendon

temporalis muscle

temporary:

~ ankylosis

~ bridge

~ crown

~ filling

~ prosthesis

~ stopping

صدغي:

عظم صدغي

حفرة صدغية

رباط صدغي

عضلة صدغية

ناحية صدغية

خراجة المسافة الصدغية

وتر صدغي

العضلة الصدغية

موقت:

التصاق مفصلي موقت

جسر موقت

تاج موقت

حشوة موقته

تعويض موقت

سد موقت

(حشوة موقته)

لاجانگی:

نینسکی لاجانگی

چال (بوشایی) لاجانگی

به‌سته‌روی لاجانگی

ماسولکه‌ی لاجانگی

نارچه‌ی لاجانگی

درمه‌لی بوشایی لاجانگی

ژی: (ماسولکه ژی) ی لاجانگی

ماسولکه‌ی لاجانگی

کاتی:

پینکه‌ره‌لکانی جومگه‌یی کاتی

پردی کاتی

تاجی کاتی

پرکردنه‌روی کاتی

له‌جیاتی (دروست‌کراره) ی کاتی

-جینگرده‌ی کاتی

به‌ریه‌ستی کاتی

(پرکراره‌ی کاتی)

T

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

temporo -	بادنة تعني: صدغي	پيشگر به مانای: لاجانگی
temporo –auricular	صدغي اذني	لاجانگی گونچکەیی
Temporofacial	صدغي وجهي	لاجانگی رودی
temporo frontal	صدغي جبهي	لاجانگی نینوچه‌وانی
Temporohyoid	صدغي لامي	لاجانگی لامي
	(نسبة للعظم الصدغي والعظم اللامي)	
Temporomalar	صدغي وجني	لاجانگی کولسی
temoromandibular:	فكي صدغي:	شەویلگەیی لاجانگی:
~ arthrosis	استحالة المفصل الفكي الصدغي	پورکانە‌وه‌ی جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
	-داء المفصل الفكي الصدغي	دە‌وه‌ی جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
~ articulation	المفصل الفكي الصدغي	جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
~ fossa	حفرة فكية صدغية	چالی شەویلگە لاجانگی
~ joint	مفصل فكي صدغي	جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
~ ligament	رباط فكي صدغي	بە‌ستە‌وه‌ی شەویلگە لاجانگی
~ luxation	انخلاع المفصل الفكي الصدغي	لە‌جینچوونی جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
~ subluxation	خلع المفصل الفكي الصدغي الخفيف	سووکە لە‌جینچوونی جومگە‌ی شەویلگە لاجانگی
temporomaxillary	صدغي فكي (علوي)	لاجانگی شەویلگە‌یی (سە‌روه)
temporoparietal	صدغي جداري	لاجانگی دیواریی
temporoparietalis muscle	العضلة الصدغية الجدارية	ماسولکە‌ی لاجانگی دیواریی
temporo sphenoid	صدغي وتدي	لاجانگی کولە‌که‌یی
temporozygomatic	صدغي عذاري	لاجانگی کە‌وانە‌ کونسی
	(نسبة للعظم الصدغي و القوس العذارية للعظم الوجني)	

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

tendency	۱- نزعة - ميل - انجياز ۲- هدف	۱- لادان - لاریون ۲- نامانج - مه‌بهت
tender = sore	۱- حساس - سریع التأثير ۲- ألم اللس أو الضغط (الم العضو الناجم عن لمسة أو ضغطة)	۱- هه‌ستیار ۲- نازاری به‌رکه‌وتن (ده‌ست لیندان) بیان په‌ستان (نازاری نه‌ندام به‌هوی به‌رکه‌وتنه‌ره بیان په‌ستانه‌ره)
tendinoplasty	ترمیم الوتر -تصنیع الوتر جراحیا	چاک‌کردنه‌وی ژئ- دروست‌کردنه‌وی ژئ به‌نه‌شته‌رگه‌ری
tendinous	وتري	ژئ بی
tendon`	وتر (النسیج الصنام الیفي الذي یربط الالیاف العضلية بالعظم)	ژئ (په‌تکه‌ماسولکه) شانه به‌ستره ریشاله‌بیه‌کان که ریشالی ماسولکه نه‌به‌ستیتته‌ره به‌نیسکه‌وه)
teno -	بادئة تعني: وتر	پیشگر به‌مانای: ژئ
tenon = post	وتد- دبوس (الوتد أو الدبوس المثبت للنتاج الصنعي في المفتر)	کوله‌که - سنگ (ده‌زی) (کوله‌که بیان ده‌زی جینگرکراو له تاجی دروستکراو به‌ره‌کی ددانه‌ره)
tensile:	شد: (قابل للشد أو المط)	کشنده‌یی: - توانای کشان
~ strength	قوة الشد	هیزی کشنده‌یی - به‌رگریی شه‌تک (ته‌نگژیی) (کرژبون)
~ stress	إجهاد الشد	فشاری شه‌تک
tension:	۱- توتر ۲- جر - جذب: -شد:	۱- ته‌نگژیی ۲- کرژیی - توتی -پراکیشان:
interfacial surface ~	توتر سطح الطبقة الفاصلة (الباطنة)	ته‌نگژیی رو‌به‌ری چینی جیاکه‌روه (هه‌ناو)

T

surface ~

تهنگزی روبر

توتر الطح

-توتر سطحي

ter in die

= (t. i. d) = (t. d. s)

= to be taken three times daily.

ثلاث مرات باليوم (لاتينية)

سی جار له پژیکدا

(پژوی سی جار) له په چته

نوسندا (به لاتینی)

teratoblastoma

الورم العجیب ذو الخلیا المصورة

گموزی ناناسایی خانسه

بینکهنه کان

(گموزی خانسه بینکهنه کانی نا

ناسایی)

taratoid tumour

الورم المشبه بالعجیب

گموز (لوروی شتوه ناناسا

teratoma

= (a tumour, derived from tooth germ cells containg hair, teeth... etc in place where would not normally occur. – may seen on palate)

-الورم العجایی

-گموز (لوروی ناناسایی

-الورم العجیب

- (گموزی سهیر و سهیره)

-شتواره گموز

teratomatous

۱- نسبة للورم العجیب

۱- په یوند به لوروی ناناسایی

۲- مصاب بالورم العجیب

۲- توشپور به لوروی ناناسایی

term

۱- نهاية

۱- کوتایی

۲- مدة محددة

۲- کاتیک دیاریکراو (ماره)

۳- فصل (فصل دراسي)

۳- ودرز (خولی خوتندن)

۴- طرف

۴- په ل (لا)

۵- مصطلح

۵- زاراره

terminal:

نهایی

کوتایی - سهیره یی

-انتهایی

-په یوند به کوتایی وه

-آخر:

-دراهمین:

~ bar

قضبان انتهایی

تولی کوتایی

terminology

علم المصطلحات

زاراره زانی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

test:	اختبار-تحر- فحص:	تاقیکردنه‌ره- پشکین -تیروانین-نه‌مایش- نه‌زمون:
~ paper	ورق الاختبار	په‌دی تاقیکردنه‌ره
tester:	فاحص- مختبر	پشکنه‌ر- تاقیکه‌ر
pulp ~	فاحص حیویة اللب (جهاز تحري حیویة اللب السني)	پشکنه‌ری زیندویتی کرزگی ددان
tetanus	کزاز (تشنج عضلي)	ده‌ده‌کوزیان
tetany	تکزز	ماسولکه گوزه
tetra -	بادئة تعني:	پینشگر به‌مانای:
	أربعة- رباعي	چوار- چوارینه- چواری
tetrabasic	ذو أربع قواعد	چوار بنکه‌یی (بنکه چواری)
tetracoccus	مکورات رباعیة (جراثیم)	خوزکه چواریه‌کان (میکروبه‌کان)
tetracycline	تتراسیکلین (مضاد حیوی- مضاد للالتهاب)	تیتراسایکلین (دژزینده- دژده‌هر- دژده‌سو)
theca	غمد- غلاف	کیلان- فارغ- به‌رگ
theism = theinism	انسمام بالشای- تسمم بالشای	ژده‌راویبویون به‌چا
thelium = papill	حلیمة (حلمة صغيرة)	مه‌میله - گو (گوی بچوک)
theory:	نظري -نظریة:	تیوری -بیودوز -دیتانه:
~ of caries	نظریة النخر	بیودوزی کلوزبویون
therapeutic:	دوانی- علاجی:	ده‌رمانی- چاره‌سه‌ری- چاره‌سازی:
~ pulpotomy	بتر اللب اندوانی	برهنه‌دی کرزگی ده‌رمانی
therapy = treatment:	مداواة -معالجة:	تیمار کردن -چاره‌سه‌ر کردن:

T

combined ~	معالجة مشتركة	چاره‌سره‌کردنی هابه‌ش
conservative ~	معالجة محافظة	چاره‌سره پاریزی (چاره‌سری پاریز)
instrument ~	معالجة أدوية	چاره‌سری دهرمان
therm	-معالجة بالأدوات	-چاره‌سره‌کردن به نامرازه‌کان
therm	سعر- حريرة	سیرم (یه‌که‌ی گهرمی)
thermal:	(وحدة حرارية)	= سه‌ده‌زاریه‌که‌ی به‌ریتانی
~ changes	حراري:	گهرمی - گهرمای - گهرمه‌کی:
~ expansion	تبدلات حرارية	گوزانکاری گهرمی (گهرمه‌گوزران)
~ injuries	تمدد حراري	کشانی گهرمی (کشان به‌گهرمی) (گهرمه‌کشان)
~ shock	اذی حراري	بریناری به‌گهرمی
~ stimulation	-ضرر حراري	-زه‌ده‌مه‌ندی به‌گهرمی
~ test	صدمة حرارية	گهرمه‌رانه‌کاندن (رانه‌کاندن به‌گهرمی)
thermic trauma	تخریب حراري	هه‌ژاندنی گهرمی
thermo -	فحص حراري	پشکنین (تاقیکردنه‌ره) به‌گهرمی
thermocautery	رض حراري	نه‌زمایش به‌گهرمی
thermo -	بادنة تعني:	زه‌بری گهرمی
thermodynamics	حرارة- حراري	پشگر به‌مانای:
thermo -hardening	کاو حراري	گهرم - گهرمای - گهرمی
= vulcanite	-میسم حراري	داخکهری گهرمی -سوتان به‌گهرمی
	الديناميات الحرارية	گهرم‌وجول‌ه‌یی
	-مبحث قوة الحرارة و طاقتها	-زانستی هینزی گهرمی و تواناکه‌ی (وزه‌که‌ی)
	متصلب بالحرارة	ردقبوب به‌گهرمی
	(مواد مستفيدة بالحرارة تنتج	
	مادة جديدة مختلفة عن الاصل)	

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

thermometer	مقیاس الحرارة -محار (قانس او میزان الحرارة)	پنهوری گهرمی -گهرمیپنو
thermo - plastic	متلدن بالحرارة -لدانی بالحرارة (مادة تضل صفاتها الكيميائية مشابهة للاصل بعد انتهاء التفاعل)	پلاستیکی به گهرمی -به گهرمی گونجوك
thermopress	مكس حراري	پهستنه ر به گهرمی (گهرمیپستین)
thermosetting	متصلب بالحرارة -متماتر بالحرارة	رهقبور به گهرمی -په لهرین به گهرمی
thermowax	محر الشمع (جهاز إذابة الشمع بالحرارة)	گهرمکدهی مؤم (نسامیری توانسه روی مؤم به گهرمی)
thick:	ثخن - غلیظ - سمیک :	نهستور - قه به :
~ - necked	ثخن العنق (صفة لمن يكون قطر عنقه الانسي الوحشي نفسه في التاج)	مل نهستور ددانیک مله کهی وک تاجه کهی بیت له نهستوراییدا)
thickness	ثخن - غلظ - سماکة	نهستوری - قه به بی
third molar	الرحی الثالثة (ضرس العقل)	سینم خرنه -خرنه سیهم (ددانی ژیری)
thirst	عطرش - ظمأ	تینور - تینوتی
threaded	محلزن -ملولب	لورلپنچ بوو -لور له کیوو
three - quarter:	ثلاثة أرباع :	سینجاردک :
~ - crown	ثلاثة أرباع التاج	سینجاردکی تاج
~ - pinlay	حشوة ثلاثة ارباع التاج المصبوبة ذات الدبابيس	پرکردنه روی (پرکراوهی) سینجاردکی تاج داریژراوی دهرزی دار
threshold:	۱- عتبة ۲- مستهل - بداية: ۳- حد:	۱- دهرازین - ناستانه ۲- دهستینک - سه ردتا: ۳- رادده:

T

swallowing ~	عتبة البلع	ددرازینی قوتدان
throat:	حلق - حنجره	گه‌روو
sore ~	تقرح الحلق (التهاب البلعوم)	به‌نه‌له‌ر (زام) بوونی گه‌روو (هه‌و "سو"ی گه‌روو)
thrombocytopenia	نقص صفيحات الدم	که‌می خه‌پلۆکه (په‌رده‌که) کانی خوین
thrombosis	تخثر (تخثر الدم)	مه‌یین (خوین مه‌یین)
thrombus	جلطة - خثرة دموية	جه‌لته - خوینی مه‌ییو
throw:	طرحه - غطا.:	له‌چک - سه‌ریوش (سه‌رجیگه):
patient's ~	غطاء المريض	سه‌رجیگه‌ی نه‌خوش -داپوشه‌ری نه‌خوش
thrush	سلاق	بوژقه
thumb:	إبهام: (الاصبع الاضخم في اليد و القدم)	په‌نجه‌ گه‌وره - که‌له‌ په‌نجه -قامکه گه‌وره - که‌له‌موست -برانگ - نه‌سپی کوژه:
~ sucking	مص الإبهام	مژینی که‌له‌ په‌نجه
thumbstall:	قفاز إصبعي -قفاز وحيد الإصبع:	ده‌ستکیشی په‌نجه -ده‌ستکیشی یه‌ک په‌نجه‌یی:
rubber ~	إصبع المطاط (يستعمل في تدليك الاملفم بغية مزجه)	په‌نجه‌لاستیک (بسو مه‌به‌ستی شیلانو تیکه‌لکردنی نه‌مه‌لگه‌م به‌کاردیت)
thymus	التوتة (الغدة الصعترية) (الغدة تحت القص)	ژیر کۆله گلاند
thyr - =thyro -	بادئة تعني: درق - درقي	پیشگرینک به‌مانای: ده‌ره‌قی
thyrocele = goiter	جدره (دراق) (ضخامة الغدة الدرقية)	په‌ریزاده (گه‌وره‌بوونی مله‌قورته گلاند) (گه‌وره‌بوونی رژنه‌ری ده‌ره‌قی)
thyrocervical	درقي عنقي	ده‌ره‌قی ملیی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

thyro – epiglottic muscle
= *thyro – epiglottideus muscle*

عضلة الدرقية الفلكية
(عضلة الدرق و لسان المزمار)

ماسولکدی ددره‌قی و زمانه
چکوله

thyroglossal:
~ duct
~ tract cyst
thyroglossus
thyrohyoid
thyrohyoideus muscle
thyroid

درقی لسانی:
القناة الدرقية اللسانية
كيس القناة الدرقية السانية
درقی لسانی (لاتینی)
درقی لاسی
عضلة الدرقية اللامية
درقی:

ددره‌قی زمانی:
که‌نالی ددره‌قی زمانی
پوزکی که‌نالی ددره‌قی زمانی
ددره‌قی زمانی (به‌لاتینی)
ددره‌قی لاسی
ماسولکدی ددره‌قی لاسی
ددره‌قی

~ body
= ~ gland

~ cartilage
~ ganglion
~ gland
= ~ body
throidectomy

جسم الدرق
= الغدة الدرقية
غضروف درقی
عقدة درقية
إستئصال الدرق

(مله‌قورته‌یی):
ته‌نی ددره‌قی
= ددره‌قی رژین
-مله‌قورته‌ گلاند
کرکرکه‌ی ددره‌قی
گریی ددرقیی
لینکرده‌وه (ددره‌هینان)ی
مله‌قورته‌ گلاند

thyropharyngeal
thyrotrophic:

درقی بلعومی
مدرق
(درقی غذائی):

ددره‌قی قورگی
به‌ددره‌قیبور:

~ hormone
Ti (titanium)

هورمون درقی غذائی
التیتانیوم (عنصر -)
الرمز الكيميائي لعنصر التیتانیوم

هورمونی به‌ددره‌قیبور
تیتانیوم (توخمی -)
هینمای کیمیایی توخمی تیتانیوم

tic:

عرة- عقدة
(اختلاج عضلي في الوجه أو الجسم):

په‌بودست (فره- فرته)
(فرین یان فرته‌ی ماسولکدی رود
یان له‌ش):

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

T

~ douloureux	عرة الوجه المؤلمة (صداع الوجه التقلصي)	فردی پوری به نازار (نازاری پوری کرژبوری)
~, tongue tight	عقدة اللسان	زمان په یوست
tightness	محکم الإغلاق - شديد	توند داخران- توند
timer:	شدة الإحكام	توندی
interval ~	مؤقت:	کات پیور:
	مؤقت زمینی	کات پیورهی مارویی
	(ساعة توقيت)	(کاتزمیری ماره پیو)
tin:	تنک = قصدير (معدن)	تدنه که
= (stannum) =(Sn)	(عنصر فلزي):	(توخینکی کانزاییه =Sn):
~ foil	رفاقه القصدير	تویژاله تدنه که
tinction	اصطباغ	به بزیه بورن
	-تلون	-به رهنگبورن
tincture	صبغة- لون صيغ (لاتينية)	بزیه- رهنگ (به لاتینی)
= tincture		
tincture:	صیغ- صبغة- لون (محلول مادة دوائية في الكحول):	بویه- رهنگ (گیراوه ماددهیه کی ددرمانی له کهولدا):
iodine ~	صبغة اليود	بزیه ی یود
Tingling	وخز(وخز خفيف)	ناژنین- تیژنین
tinnitus	طنین	رونه وون بیان ووژه ووژی گوی
= (a ringing noise in the ear)		- ویزدویز (زرنگدانه‌ود)
tip:	أسلة (الطرف المستدق النهائي للأداة):	نووک (لا تیژی باریک بوووهی نامراز):
all- purpose syringe ~	أسلة (محقنة) لجميع الأغراض	نووکی سرنجی هدمه هولایه‌ن
syringe ~	أسلة المحقنة	نوکی سرنج
tissue:	نسیج:	شانه:
culture, ~	۱- زراعة النسيج ۲- مزرود النسيج	۱- چاندنی شانه ۲- چینراوه شانه کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

examination, ~	فحص نسیجی	پشکیننی شانه‌ی
flabby ~	نسیج مترهل - نسیج رهل	شانه‌ی دا که وتور
forceps, ~	ملقط النسیج	مقاش (گیره) ی شانه
hyperplastic ~	نسیج مفرط الت شکل (مفرط التصنع)	شانه‌ی فربه‌پیکهاتور (فربه دروستبور)
oral ~	نسیج فموی	شانه‌ی دهمی
rest, ~	سناد نسیجی -دعامه نسیجیة	پالپستی شانه‌ی (شانه پالپشت)
retractor, ~	مبعد النسیج	دوررخه‌ده‌ی شانه (شانه دوررخه‌ره)
tobacco:	تبغ:	توتن:
~ staining	تصبغات تبغیة	به‌ره‌نگ‌بوونی توتنی
toilet:	تنظیف:	پاک‌کردنه‌ره:
cavity ~	تنظیف الحفرة	پاک‌کردنه‌ره‌ی چال (چالی ددان)
Tomes':	نسبة للعالم تومس:	به‌یوه‌ند به زانا تومس:
<i>John Tomes: 1815-95</i> <i>English dentist)</i>		
~ fibres	الیاف تومس	ریشاله کانی تومس
= odontoblastic process	=الیاف م‌کونه للعاج	=ریشاله عاج پیکه‌تته کان
~ granular layer	طبقة تومس الحبيبية	چینی "تومس" ای ده‌ن‌کوله‌بی
= the outer layer of interglobular dentine near the cemento-enamel junction.		
~ processes	استظالات تومس	چو‌کله (دریزبووه‌ره) کانی تومس
<i>(Charle Tomes: 1846-1928 English dentist)</i>		
= ameloblastic process		=چو‌کله پیکه‌تته کانی مینا
tomography	تصویر شعاعی سطحی أو طبقي	رینه‌گرتنی روهه یان (چینه) تیشکی روهه یان (چینه) رینه‌کیشانی تیشکی

T

فهره نگی پزشکی . پزشکی ددان

~ tomy

پاشگر به مانای : كاسعة تعني :

برین- دهر کیشان قطع - شق - خزع - بر

tone

۱- هیز- چالاکى ۱- قوۃ- نشاط

۲- تووندىي- پله (ناست) ۲- شدة- درجة

۳- نه يگونجينييت- هيورى نه كات ۳- يلفظ

۴- ناواز ۴- نغمة

tongs:

مقاش- گره: ملقط:

crucible ~

مقاشى بوتهى دارشئ ملقط بوتقة النصب

flask ~

مقاش (گره)ى بوته (فلاسك)ى ملقط بوتقة الأكريل

نه كريل -ملقط بوتقة انصب

tongue:

زمان: لسان:

actinomycotic ~

زمانى كه رووى تيشكى اللسان الفطري الشعاعي

(تظاهرات لسانية في سياق

الاصابة بـداء الفطر الشعاعي)

adherent ~

زمانى نوساو اللسان المتصق

= (tongue attached to floor and sides of the mouth by folds of mucous membranes)

-زمانى لكاو (لسان ملتصق اني قاع وجانبي

الفم بطيات في الاغشية

المخاطية)

bald ~

زمانى لووس اللسان الأملس

= (a clean, smooth tongue, no prominent papillae on its surface, as seen in vit. B. deficiency)

(زمانى رووتاره) (لسان ناعم غير واضح الحليمات

كما في عوز الفيتامين B)

beefy ~

زمانى قه لهر اللسان البدين

(گه دره بوونى زمان له توشبون ضخامة اللسان في سياق

به هوى ريخولهو جگهر و الإصابة بالتهاب الامعاء و

په رده لينجكيه كان الكبد والاعشية المخاطية)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bifid ~ = (split down the midline from its tip)	اللسان المشطر -اللسان المشطور اللسان مشقوق في خطه الاوسط بدءا من ذروته	زمانی دورفات
biting, ~	عض اللسان	گه‌ستنی زمان
black hairy ~ = (black patches of pigmentation composed of hypertrophied fili form papillorm and microorganisms)	اللسان الاسود الوبري -اللسان الاسود المشعر (انتان سطح اللسان بجراثيم مولدة للاصباغ أو بعفن أو فطور)	زمانی دهشی کولکن (موودار) (توشیونی روی زمان به میکروبی رنگ پیکهین یان به بوگه‌نی یان به که‌رو)
black ~	اللسان الأسود	زمانی ردهش
burned ~	اللسان المحروق -اللسان المشوي	زمانی سوتاو -زمانی برژاو
burning ~ = glossopyrosis	اللسان المتقد -حرقه اللسان	زمانی گرگرتوو = سوتانه‌وی زمان
cardinal ~ = (bright red appearance, denuded of epithelium)	اللسان الناري (لسان أحمرا لامع معری من البشرة)	زمانی ناگرین (زمانی سووری بریسکه‌داری بروت)
cleft ~	اللسان المشقوق	زمانی داقلیشار
coated ~ = (with whitish covering of the tongue surface containing: food particles, epithelial debries and bacteria)	اللسان المطلي (المغطي بطبقة بيضاء، تحوي فضلات الطعام و البشرة والجراثيم)	زمانی داپوشراو (زمان په‌لاس)
cobblestone ~ = (hypertrophy of lingual papillae and whitish coating ass with leukoplakia and glossitis)	اللسان المرصوف (التهاب اللسان و ضخامة حليطاته واصابته بانظلي)	زمانی ریزوو (زمانه‌سوور گه‌وره‌بوونی مه‌میله‌کانی و تویرائی سبی‌هر رووی زمان)

T

crocodile ~ = <i>scrotal ~</i> = (<i>fissured and deeply furrowed tongue, its appearance similar to the skin of scrotum</i>) dry ~	لسان التماسح - اللسان الصفني (لسان ذو اخادید)	زمانی تیماح (زمانی ورك كيسه (توره كه ای گون)
enlarged ~ exfoliative ~	اللسان الجاف (نتیجه نقص الماء، أو التنفس الفموي) اللسان المتضخم اللسان المتورف (اللسان المتقشر)	زمانی وركش - زمان وركش (به هوی كه می تاو بیان هناسه دان به ددم) زمانی گه و رده بور زمانی به تویر الجور (تویكه نه دارو)
fern - leaf ~	اللسان الرخوي (لسان محوي تمعدات مركزية و اعضان جانبية تشبه نبات الرخس أو الخشار)	(زمانی كه روزه کیوبله بی) (زمانیک چرچی چه قیو په لی لایی هدیه نه شینوی روده کی كه روزه کیوبله)
filmy ~	اللسان المغشي (محوي علي بقع بيضاء، متناثرة)	زمانی به په رده بور (په نه ای سپی بلا روده به سه ر زماندا)
fissured ~	اللسان المشقق -اللسان المشقق	زمانی قلیشار - زمانی به قلیش
forceps, ~	ملقط اللسان	مقاش (گیره ای زمان
forked ~ = <i>bifid ~</i>	اللسان التشعب - اللسان المنظر	زمانی چدانی (به ش به ش) - زمانی دروفاق
frog ~ = <i>ranula</i>	اللسان الضفدعي - كيس صفدعي	زمانی بوقی - پورك (توره كه) (كيس ای بوقی ژیر زمان
furred ~ = (<i>with coated papillae, the mucous membrane whitish, furry appearance</i>)	اللسان المتسخ (رواسب بيضاء، فوق حلیمات اللسان تیدر كفرة)	زمانی به فهورو بورو

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

geographic ~
= *geographical ~*

اللسان الجغرافي
زمانی جوگرافی
(به په له بووی روي زمان له شیوي
نه خشي جوگرافي)
اتباع سطح اللسان بما يشبه
المخارطة الجغرافية)

gumma ~

اللسان انصفي
زمانی که تریبی
(له ریرهوی توشیونی سینه م
قوناغی نه خوشی سفلس
"فهرهنگی")
في سياق الإصابة بالزهري
(الثلاثي)

hairy ~
= *trichoglossia*

اللسان المشعر
زمانی موودار
(مه میله کانی دهک مور)
(حلیماته کالشعر)

magenta ~
= (*glositis ass with
aribo flavinosis*)

اللسان الأرجواني
زمانی نه رخه رانی
(له که می فیتامین B2 دا
دهره که ویت)
لسان احمر ضارب للزرقة في
سياق عوز فيتامين B2)

mappy ~
= *geographic ~*

اللسان المخارطي
= اللسان الجغرافي
زمانی نه خشي بی
= زمانی جوگرافي

myiasis, ~
= *myiotic ~*

نصف اللسان
= اللسان النعفي
(عند الإصابة (القم) بيرقات
الذباب في المناطق المدارية)
زمانی مایوتی
(زمان و دم دوو چاری میتولکه می
جوره می شک دهیته وه له ناوچه
سورگه یه کاندای)

parrot ~
= (*a horny, dry tongue
seen in typhus and
low fever, which
cannot be protruded*)

لسان البغاء
(لسان متقرن جاف في سياق
الاصابة بالتيفوس)
زمانی تووتی
(زمانی به شاخووی ووشک له
نه خوشی تایفوس و تای ترمدا،
که زمان ناتوانریت بو دهره وه
بهینریت)

plicated ~

لسان مجعد
زمانی لۆج بود
(زمانی چرچ و لۆج)

roasted ~

لسان محمر
-لسان شواني
شديد الحمرة كاللحم المعد
للشوي)
زمانی سووره بود

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

T

scrotal ~	اللسان الصفي (ذو اخاديد لسطح الصفن اي المجراب الحاروي علي الخصيتين)	زمانی بیسته گونی (زمانی درز درز له شیوهی توروه‌کمی پستی گون)
smoker's ~ = leukoplakia	لسان المدخن = طلالة اللسان	زمانی جگه‌ره‌کیش = زمانی به‌په‌لاس بور
smooth ~	اللسان الأملس (الفائد خلیعاته)	زمانی لورس (نه‌مانی مه‌میله‌کان)
strawberry ~ = (with prominent, red fungiform papillae seen in scarlet fever)	اللسان التوتري (لسان أحمرة توت الفريز في سياق الإصابة بالحمى القرمزية)	زمانی تووی (زمانی سور له‌شیوهی چیله‌ک له سوره‌تادا ده‌بیریت)
symphilitic ~	اللسان الزهري (في سياق الإصابة بالزهري أو الاقترابي)	زمانی فه‌ره‌نگی
thrust, ~	دفع اللسان	زمان ده‌ریه‌رین (بوده‌روه ده‌ریه‌ریویی زمان)
tie, ~ = ankyloglossia	ارتباط اللسان = التصاق اللسان (قصر لجام اللسان الولادي)	نوسانی زمان = لکاوایی زمان (کورتی لغاره "ده‌زوله" ی زمانی زگماک)
tremulous	اللسان المرتعش (عند زيادة هرمون الدرق: الشروكسين)	زمانی له‌رزوک (له فره پژیئی هورمونی ده‌ره‌قی: سایروکسین)
trifid ~	لسان ثلاثي الانشطار (منشق في قاعدته الي ثلاثة اقسام)	زمانی سی فاق (قلیشانی بناغه‌کمی به‌سی به‌شوه)
wandering rash"of the tongue" = geographic ~	طفح اللسان العشوائي = اللسان الجغرافي	گواستراوه به په‌له‌بوونی زمان = زمانی جوگرافی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

wooden ~ = (affected by <i>actinomy cosis</i>)	اللسان الحشبي (اللسان المصاب بـداء الفطر الشعاعي)	زمانی دارین (زمانی توشبوو به دهردی که پروی تیشکی)
wound, ~	جروح اللسان	بریناریی زمان
tonic	مقر -دواء مقو	هیتزدر -دهرمانی هیتزدر (دهرمانی به هیتزکردن)
tonsil:	لوزة:	نالو:
lingual ~ = (nodules produced by the lingual follicles, found on the pharyngeal portion of the dorsum of the tongue)	لوزة لسانیة	نالووی زمان
palatine ~	لوزة حنکیة	نالووی مهلاشوو
tonsillar:	لوزی :	نالووی :
~ artery	شریان لوزی	نالووه خوینبر
~ pillar	سویقات لوزیة	لوج (الاسک)ه نالووکان
tonsillectomy	استنصال اللوزات	لینکردهوهی نالوردهکان
tonsillitis:	التهاب اللوزات:	هوه (سزای نالوردهکان (نالورکهوتن):
acute ~	التهاب اللوزة الحاد	نالورده سوی تیژ
follicular ~	التهاب اللوزات الجرابی	نالوردهسوی توردهکه بی
peri - ~ = <i>quinsy</i>	التهاب ماحول اللوزة = خراج خلف اللوزة	سوی دهوری نالوردهکان = دومهلی یشتی نالور
tonus	مقویة - توتر عضلی	به هیتزکه رده بک - تونده کرژی ماسولکه
tool(pl. tools)	أداة (جمعها: أدوات)	ناصران
tooth:	سن:	ددان:
abutment ~	سن داعمة	ددانی کوله که (ددانی پالپشت)

T

ache, ~ -	ألم السن	نازاری ددان
acrylic ~	سن اکرلیک	ددانی نه‌کرلیک
anatomic ~	سن تشریحی	ددانی تونکاری
antagonist ~	سن مقابله	ددانی به‌رام‌به‌ر
anterior ~	سن امامیه	ددانی پیشه‌وه
artificial ~	سن صنعیه	ددانی ده‌ست‌کرد
	(سن اصطناعیه)	(ددانی دروست‌کراو)
axle ~	سن الجزع	ددانی نه‌کسل (ته‌وه‌ری) سن الجزع
= azzle ~	(تسمیه قدیمه للرحی)	= ددانی نازل
		(ناوی کونی خرینه‌یه)
bud, ~	برعم السن	چرز (گزیکه) ای ددان
canine ~	الناب	که‌لبه
cracked ~	سن متصدعه	ددانی تیکشار
		-ددانی هاروار
cross – bite ~	سن معکوسه الاطباق	ددانی تیکپه‌رینه جوتیون
cusped ~	سن ذات حدبات	ددانی تیژایی (که‌سپ) دار
cuspid ~	سن ذات حدبه	ددانی یدک که‌سپی
= canine	= الناب	= که‌لبه
cusplless ~	سن بلا حدبات	ددانی بی (تیژایی) که‌سپ
= zero – degree ~		= ددانی پله سفر
= monoplane ~		= ددانی یه کسان پور (یدک
= non anatomical ~		پورته‌خت)
		= ددانی نا تونکاری
deciduous ~	سن لبنیه	ددانی شوری
diatoric ~	سن مثبتیه	ددانی بن کون
= pinless, pierced		(بوجینگ‌یورن)
base artificial teeth for		
retention to the base.		
extraction, ~	قلع السن	هه‌لکیشانی ددان
		(ددان هه‌لکیشان)
eye ~	سن العین	ددانی چاو
	(الناب العلوی)	(که‌لبه‌ی سه‌رور)

فهره‌نگی پزشکی - پزشکی ددان

false ~	سن مستعارة (سن اصطناعية)	ددانی له‌جیاتی (ددانی ده‌ستکرد)
germ, ~	جرشومة السن (البرعم السني)	میکروبی ددان (تورکه‌ی ددانی)
hood, ~	قلنسوة سنیه	قارغی ددانی
impacted ~ = <i>wedged in the jaw.</i> <i>it cannot erupt.</i>	سن منظرمة	ددانی گیبور -ددانی چه‌سپار
incisor ~	سن قاطعة	ددانی برهر
inferior ~	سن سفلیة	ددانی خوارور
loosening, ~	قلق السن (تقلقل السن)	له‌قبورنی ددان (نه‌قینی ددان)
loss, ~	فقد السن -ضیاع السن	ددان له‌ده‌ستدان
lower ~	سن سفلیة	ددانی خوارور
malacotic ~	سن لدنة (سینة التكون)	ددانی نهرم (ناته‌واو پینکها‌تور)
mandibular ~	سن سفلیة	ددانی خوارور
maxillary ~	سن علریة	ددانی سه‌رور
metal insert ~	سن ملحة (مقواة بالمعدن)	ددانی شیشه‌ند (به‌هیزکراو به‌کانزا)
migration, ~	هجرة السن	کوچکردنی ددان
milk ~	سن لبنیة (سن موقته)	ددانی شیریی (ددانی کاتی)
mobility, ~	حرکیة السن - حركة السن	جوله‌ی ددان
molar ~	سن رحوبة -رحی	ددانی هارهر -خرینه
natural ~	سن طبیعیة	ددانی ناسایی
neonatal ~	سن ولادیة (سن موقته تتواجد في الفم عند الولادة أو تبزغ بعد بضعة ايام)	ددانی نه‌وزادی (ددانی کاتی له‌زاردا کاتی له‌دایکیورن بان دهرکردنی پاش چه‌ند رزژینک)

T

فهره‌نگی پزشکی پزیشکی دندان

non- anatomic ~ = <i>cusplless tooth</i>	سن لاتشریجی (سن بدون حدبات)	ددانی ناتویکاری (ددانی بی تیژایی)
opposed ~	سن مقابله	ددانی به‌رامبر
permanent ~	سن دائمة	ددانی هم‌میشیمی
pick, ~ -	خلال الاحسان	چیلکه‌ی ددان
pin - ~	سن ذات دپوس او دباییس	ددانی دهرزی دار
pinless ~	سن بلادپوس او دبیس	ددانی بی دهرزی
pivot ~	سن ذات وتد	ددانی کولنه‌که‌دار
plastic ~	سن راتنجیة (اکریلیة)	ددانی پلاستیکی (نه‌کریلی)
porcelain ~	سن خزفیه	ددانی چینی
posterior ~	سن خلفیة	ددانی پشته‌ود
premolar ~	ضاحکة- ضاحک (السن قبل الرحمی)	ددانی پیکه‌نین (ددانی پیشه‌خرینه)
preparation, ~	تحضیر السن	ناماده‌کردنی ددان (ریکخستنی ددان)
prosthetic ~	سن صنعیة (سن اصطناعیة)	ددانی دستکرد (ددانی دروستکراو)
rash, ~ = <i>strophulus</i> =(popular <i>urticaria</i> = (popular <i>eruption</i> " may seen on gum of infants who have cutting teeth)	طفح سنی = آکال الأطفال	په‌له‌ی ددانی = خورده‌ی منالان
scalpriform ~	سن ازملیة (قواطع بعض الحیوانات القارضة كالمردأ)	ددانی نه‌سکه‌نه‌یی (بره‌ری همندی له گیانداره قرتینه‌ره‌کان)
scion ~ = (a tooth used for <i>transplantation</i> , to <i>replace one</i> <i>extracted</i>)	سن منقولة -سن طعمیة	ددانی گواستاره -ددانی مرتوریه
section, ~	مقطع السن	برگه‌ی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

shade, ~	دلیل الألوان (في اختيار السن)	ریشه‌ری رهنه‌کان (بزه‌له‌نباردنی ددان)
socket, ~	سنخ السن -تجریف السن	نیشکی ددان -چالی ددان (له‌نیشکدا)
straight- pin ~	سن خزفیه مستقیمه‌ المبابیس	ددانی چینی دهرزی راست
structure, ~	بنیه السن	پینکه‌ته‌ی ددان
stump, ~ = (part of the tooth which remains after the distruction or removal of the crown)	أرومة السن -جدعة السن	بنکه‌ی ددان (کوتره‌ی ددان که‌ماره‌ته‌ره‌ درای دارمان بیان لابردنی تاجی ددانه‌ که)
superior ~	سن علویه	ددانی سه‌روو
supernumerary ~	سن زانده	زیده ددان
supplemental ~	سن اضافیه	زیده ددان نه‌شینه‌ی ددانی ناسایی
surface, ~	سطح السن	روی ددان
tube ~ = (artificial tooth having cylindrical hollow)	سن ذات میزاب	ددانی لوله‌دار
upper ~	سن علویه	ددانی سه‌روو
vital ~	سن حیه (سن ذات لب‌ حی)	ددانی زیندو (ددانی کړوک زیندو)
vitality, ~	حیویه السن	زیندویتی ددان
wall ~ = a molar tooth	سن جداریه	ددانی دیواری = ددانی خرینه
wisdom ~	سن العقل (ضرس العقل: الریحی الثالثة)	ددانی ژیری (خرینه‌ی ژیری = خرینه‌ی سینه‌م)
zero – degree ~ = cusplless ~ = monoplane ~ = non anatomical ~	سن بلاحدبات	ددانی پله‌ سفر = ددانی بی‌ تیزایی (ددانی بی‌ که‌سپ) = ددانی راسته‌ پروته‌خت = ددانی ناتونیکاری

T

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

toothache	ألم السن -رجع السن	نازاری ددان -ددانیته
tooth borne = <i>tooth – borne</i>	محمول على الأسنان -مدعوم بالأسنان	راگیر به ددانه‌کان
toothbrush:	فرشاة الأسنان: (فرجون)	فلجہی ددان:
children ~	فرشاة اسنان الاطفال	فلجہی ددانی متالان
extra- hard ~	فرشاة أسنان زائدة القساراة	فلجہی ددانی فردہ رفق
extra – soft ~	فرشاة أسنان زائدة اللیونة (زائدة انطراوة)	فلجہی ددانی فرفہ نرم
hard ~	فرشای اسنان قاسیة	فلجہی ددانی رفق
medium ~	فرشاة أسنان متوسطة القساراة	فلجہ ددانی مامناوند رفق
soft ~	فرشاة اسنان لینیة (طریة)	فلجہی ددانی نرم
toothbrushing	استعمال فرشاة الاسنان	به کارهینانی فلجہی ددان
toothed	ذو أسنان	دداندار
toothless = (<i>edentulous</i>)	أرد- بلا أسنان	بی ددان
toothpaste	ممعجون الأسنان	هه‌ریری ددان
toothpick	مخللة الأسنان (نکاشة الاسنان)	چیلکھی ددان
toothy	بارز الأسنان	ددان به‌رز (دوره‌ریوو)
topalgia = <i>topoalgia</i>	ألم موضعي	نازاری جینگه‌یی
tophus = (<i>calculus</i>)	قلح -رواسب (تعیر قديم)	کلس (به‌رد) -نیشته (نیشتو) (ناوی کونه)
topical:	موضعي:	جینگه‌یی:
~ anaesthesia	تخدير موضعي	سرکردنی جینگه‌یی
~ application	تطبيق موضعي	کرده‌کی جینگه‌یی (جینه‌جیکردن- راهینان، ی جینگه‌یی
~ medication	مداواة موضعية -معالجة موضعية	تیمارکردنی جینگه‌یی -چارده‌ری جینگه‌یی

فهره‌نگی پزشکی - پزشکی ددان

topography:	طوبوغرافیا (وصف التضاريس): تخطيط مفصل	توبوگرافی (هیلکاری فراران):
tooth surface ~	وصف تضاريس سطح السن -تشریح سطح السن	هیلکاری فراوانی رروی ددان -توبیکاری رروی ددان
torch:	حملاج - مشعل:	تورچ:
alcohol ~	حملاج کحولي -مشعل کحولي	تورچی کھولی
welding ~	حملاج اللحام الذاتي	تورچی له حیجکردنی خویری
torque = (rotation of a tooth about its long axis)	عزم التندبیر -عزم اللي (دوران السن حول محورها)	زهیری خولانه‌وه (خولانه‌وهی ددان به‌دهوری ته‌وه‌ریدا)
torsive	منفتل -ملوي (منفتول کانلوب)	پیچخوارده - بادراو (پیچخوارده وک سپرنگ) (لوونبو)
torsiversion = (rotation)	إنفتال - إلتواء -لي - قتل	خولانه‌وه - باداران (پیچخوارده‌وه) لوولیبون
torsoc (c) lusion = torso – occlusion = (rotated occlusion)	إطباق منفتل (سو، إطباق ناجم عن انفتال السن حول محورها السطواني)	جوتیبوی پیچخوارده -دزیوی جوتیبون (به‌هوی خولانه‌وهی ددان به‌دهوری ته‌وه‌ری دریژایدا)
torticollis	إنفتال العنق	خولانه‌وهی مل
torus: = (rounded projection or swelling or a bony tumour) ~ mandibularis	قنزعة - نتوء - تورم -عرن (تبارز عظمي): عرن فكي سفلي (تبارز عظمي في السطح اللساني للفك السفلي)	چوکله - چقل - گمولی -ده‌ریه‌ریوی نیسیکی: نیسکه‌ده‌ریه‌ریوی شه‌وبلگه‌ی خواروو
~ palatinus	عرن قبة الحنك (تبارز عظمي في قبة الحنك)	نیسکه‌ده‌ریه‌ریوی مه‌لاشور
toughness	متانة	توکمه‌بی (سه‌ختی)

T

toxaemia = <i>toxemia</i>	انسام الدم -تسم الدم	ژه‌هراوی بونی خون (خون ژه‌هراوی بون)
toxic:	سمی - انسامی -سام:	ژه‌هرین - ژه‌هرینی -ژارویی:
~ disturbances	اضطرابات انسامیة	تینکچوونی ژه‌هرینی
toxicity	سمیة	ژه‌هرینی
toxicoid	سم معطل -نظیر السم	ژه‌هری (لاوازکراو) له کارخراو -چوون ژه‌هر
toxicology	مبحث السموم -علم السموم (السمومیات)	ژه‌هرزانی
toxicosis:	انسام - تسم:	به ژه‌هراوی بون:
septic ~	تسم عفن	به ژه‌هراوی بونی بوگن
toxin	ذیفان (سم الجرثوم)	ژه‌هرین (ژه‌هری میکروبی)
toxinemia	تذیفن الدم -انسام الدم (انتشار الذیفان فی الدم)	به ژه‌هراوی بونی خوین -خوینه ژه‌هرین
toxinfection = <i>toxo- infection</i>	انسام ایتانی	به ژه‌هراوی بونی ته‌شه‌نه‌یی
toxoid	ذیفان معطل -نظیر الذیفان	ژه‌هری میکروبی لارازکراو
toxuria = <i>uraemia</i> = <i>uremia</i>	انسام بولی	به ژه‌هراوی بونی میزی (یوریا له خویندا - خوینه میزی)
trabecula (<i>pl. trabeculae</i>) = (1. <i>aseptum</i> extending into an organ 2. <i>the bony lamellae</i> or <i>spicules</i> found in <i>cancellous bone</i>) = <i>callus</i>	حویج - حویج	تیغزکه - پردزکه (۱ - تیغه‌یه‌ک نه‌چیتته نار نه‌ندامینکه‌وه ۲ - پردده‌یه‌کی نیسکی نوییه دروست ده‌ینت)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

trabecular	حویمزی- حویمی	تیغوکه‌یی- پوره‌ذکه‌یی
trace	نزائر	توزقال (که‌مه توخم)
	راسمه- مرسمه	-رینه- نیگار- شونگار
tracer: = (a mechanical device used to record the pattern of mand movements)	أثر- رسم -مخططة:	نامیزی: وینه کیش- نیگار کیش هیلکار (شونته کار):
arrow point ~	راسمه ذات سهم	وینه کیشی نوکه تیردار
gothic arch ~	راسمه القوس القوطیه	وینه کیشی که‌وانه‌ی گوسیک
needlepoint ~	راسمه إبریه الرأس (ذات إبره)	وینه کیشی نوکه دهرزیدار
stylus ~	راسمه ذات إبره -راسمه مسجله	وینه کیشی دهرزیدار -رینه کیشی تو‌مارکه‌ر
trachea	رغامی = القصبة الهوائية (الانبوب الهوائي الواصل بين المنجرة و القصبات)	هاوبه‌شه بۆری هه‌را -هه‌نانه بۆری سه‌ره‌کیی
trachelo -	باندنه تعنی: عنق- رقبة	بیشگر به‌مانای: مل
tracheo -	بادنه تعنی: رغامی	بیشگر به‌مانای: بۆری هه‌را
tracheotomy	خزق الرغامی -شق الرغامی	کردنه‌وه‌ی بۆری هه‌را
tracing: = (recording pattern of movement)	۱- رسم (المخطوط التي تسجلها الراسمة) ۲- تتبع- إقتفاء	۱- وینه کیشان (نه‌ر هیلانه‌ی وینه کیشه‌که تو‌ماری نه‌کات) ۲- به‌دواداچوون
arrow point ~	رسم شیهه بالسهم	رینه‌ی تیر شیهه
extra- oral ~	رسم من خارج الفم	رینه کیشان له دهره‌وه‌ی دهمه‌وه
gothic arch ~	رسم شیهه بالقوس القوطیه	رینه له شیهه‌ی که‌وانه‌ی گوسیک
graphic ~	رسم بیانی -رسم تخطيطي	رینه‌ی گرافی (نه‌خشه‌ک) -رینه‌ی هیلکاریی روونکرده‌وه

T

فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

intra- oral ~	رسم من داخل الفم	رینه کیشان له ناو ده صوره
needle point ~	رسم برأس الإبرة	رینه کیشان به صوره دهرزی
stylus ~	رسم بالراصة المسجلة	رینه کیشان به نامیری رینه کیشی تومار کدر
tract:	۱- قناة- مجرى - سيل ۲- حزمة ۳- جهاز:	۱- که نال- ریزه- ریچکه ۲- چه پک- گلوز ۳- نامیر:
alimentary ~	مجری غذایی (القناة الهضمية)	ریزه وی خواردن (که نالی هدرسی)
traction:	جر- جذب- سحب:	رکیشان:
= (the act of moving by pulling or drawing)		
elastic ~	جر صرن	راکیشانی جیر
screw, ~	لولب الجر	لولپینچی راکیشان
tranquillizer	مهدي، مسکن- محمد	هینور کدر
transfer:	ينقل- يحول -يغير:	نه یگوزیتته -نه یگوزی:
~ coping	فلسوة نافذة	قارغی تیپه ربوو
transfusion:	نقل- إعطاء:	گواستنه- پیدان (دان):
blood ~	نقل الدم	گواستنه وی خونین
transillumination	إضاءة نافذة	پووناکی (رؤشایی) پیاتیپه
transitional	إنتقالي	گواستراوه بی
translucence	شفافية (شفوفية)	پووناپه تی -دیوه دهری
= translucency		
translucent	شفيف (نصف شفاف)	نیچه پوون- لیل
= (capable of partial transmission of light rays)		
transmitted light	ضوء نافذ	پووناکی بیآ تیپه ربوو
transparency	شفوفية -شفافية	پووناپه تی -دیوه دهری
transparent:	شفاف:	پوون- دیوه دهر:
= (clear)		

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ dentine
transplant

عاجی بدون
نه‌یگزیزیت‌ه
-نه‌یچینی- موتوری نه‌کات
-به‌گواستنه‌ه نه‌یچینیت

transplantation:

۱- نقل- غرس
۲- غرسه منقوله
۳- تطعیم
۴- زرع بالنقل
(نقل النسیج أو الطعم من
مكان وأعادة غرسه في مكان
آخر):

۱- گواستنه‌ه- چاندن
۲- چینه‌ه گواستراه
۳- موتوریه
۴- چاندن به‌گواستنه‌ه
(گواستنه‌ه‌ی شانه یان موتوریه
له شونیتکه‌ه و چاندنه‌ه‌ی له
شونیتکی تر):

dental ~
transportable:

چاندنی ددان
چینگور

~ dental engine
transposition
= transversion

(بجول- بزرک) - گواستره:
ماتوری ددانی گواستره‌یی
نالوگورکردنی جیگه - گوررانی
شونین - - جینگورکی

trasseptal:
~ ligament
transudation

پیاتیه‌ه‌ی تیغه‌یی:
به‌سته‌ه تیغه‌ه‌ی تیغه‌یی
ده‌ردانی شله
(ده‌ردانی زه‌ردای خونین)

transverse:

پانره‌ه - پان:
معرض - مستعرض
-عرضانی:

~ facial artery
~ muscle
(of the tongue)

خونیه‌ه‌ی روویی پانره
عضله‌ه‌ی زمانی پانره
شربان وجهی معرض
عضله‌ه‌ی اللسان المعرضة

transversion
= transposition
= transverses
= transverse

گواستنه‌ه
-جی گورکی
انتقال
-تبدل الموقع

T

trauma: = (any injury or wound)	۱- رض (آفة رضیة المنشأ) - جرح ۲- صدم - صدمة:	۱- زهبر (توشیونیک یان دهر دیک سه‌چاره زهبر) - برین ۲- به‌رکه‌وتن:
occlusal ~	رض طباقی	زهبری جوتیوننی
traumatic:	رضی (نسبة للرض):	زهبری:
~ crescent	هلال رضی	مانگی زهبری
~ cyst	- میزاب رضی	- درزه هیلنی زهبری
~ gingivitis	کیس رضی	پوزک (کیس) ای زهبری
~ neuroma	التهاب اللثة الرضی	پوکه سوی زهبری
~ occlusion	الورم العصبي الرضی	لوی دهماری زهبری
~ ulcer	إطباق رضی	جوتیوننی زهبری
~ ulceration	قرحة رضة	زام (نه‌لسر) ای زهبری
traumatism: = (a condition resulting from a trauma)	۱- المرض - حدوث الرض ۲- حالة رضة:	۱- زهبر - زهبر دوستیون ۲- باری زهبری:
occlusal ~	رض طباقی	زهبری جوتیوننی
periodontal ~	رض النسيج الداعمة السنية	زهبری شانه‌کانی پالپشتی ددانه‌کان
traumatized	مرضوض (مصاب بالرض)	دوچاری زهبریو (به‌زهبریو)
traumatogenic: = capable of producing trauma.	راض (محدث للرض - ناشئ عن الرض)	زهبرکه‌ر - زهبر سه‌چاره - زهبر پیکنین
~ occlusion	- رضی المنشأ إطباق راض - إطباق رضی المنشأ	جوتیوننی زهبر سه‌چاره
traumatology	علم الرضوض	زهبر زانی (زانستی زهبره‌کان)

tray:	۱- طابع (الوعاء الذي تؤخذ بواسطته طبعة الفم)	۱- قالبیگره (تردی)
	۲- طبق - وعاء - صينية:	۲- تدهق - ددفر - سینی:
acrylic resin ~	طابع اکرلی	تردی (قالبیگره) ای نه کرلی
adjustable impression ~	طابع قابل للتکیف (قابل للتعديل و الضبط)	تردی (قالبیگره) له بار بز ریکخت
crown and bridge ~	طابع التیجان و الجسور	قالبیگره (تردی) ای تاج و پرد
dentulous ~	طابع الفم ذي الأسنان	تردی دهسی دداندار
edentulous ~	طابع الفم الأدره (الخالي من الأسنان)	تردی دهسی بی ددان
flura ~	طابع تطبیق الفلور	تردی کرده کی فلور
full ~	طابع کامل	تردی ته وار (شه ویلگه ی ته وار) هم مور شه ویلگه
handle, ~	مسك الطابع - مقبض الطابع	دهسکی تردی
impression ~	طابع	قالبیگره ی قالبگرتن (تردی قالبیگرتن)
individual ~	طابع إفرادی - طابع فردي	قالبیگره ی تاکیی - تردی تاکیی
instrument ~	صينية الأدوات	سینی نامرازه کان
lower impression ~	طابع سفلي	قالبیگره ی خوارو
opaloglass ~	طابع الزجاج المتلانی.	تردی شوشه ی به بریسکه
partial ~	طابع جزني	تردی پارچه یی
perforated ~	طابع مشقب	تردی کونکون
root- canal sterilizing ~	وعاء، تعقيم الادوات اللبية	دهفری پاکژکردنی نامرازه کرؤکیه کان
sectional ~	طابع جزني	قالبیگره (تردی) ای پارچه یی (پارچه یه له شه ویلگه)

T

Treacher- Collins syndrome

= mandibulofacial dysostosis

Treacher- Collins: 1862-1919 English (ophthalmologist)

treatment:

conservative ~

curative ~

dental ~

general ~

gingival ~

local ~

operative ~

orthodontic ~

palliative ~

prosthodontic ~

pulp ~

specific ~

surgical ~

trembling

tremor= trembling

trench mouth

= 1. acute ulcerative gingivitis.

2. acute ulcerative stomatitis.

trend

تناذر تریشر کولینز

= عسر التعظم الوجهي الفكي

معالجة- مداواة

-تدار:

معالجة محافظة

معالجة شافية

معالجة سنية

معالجة عامة

معالجة لثوية

معالجة موضعية

معالجة جراحية

معالجة تقويمية

معالجة ملطفة

معالجة تعويضية

معالجة لبية

معالجة نوعية

معالجة جراحية

١- رجفة- رعشة

٢- رجفان- ارتعاش

الفم المخندق

=

١- التهاب اللثة المقرحي الحاد

٢- التهاب الفم القرصي الحاد

اتجاه- ميل

کونیشانی تریچر کولینز

= گرانیه نینسکبونوی بود و شه‌ریلگه

چاره‌سهر کردن (چاره‌سهر)

-تیمار کردن:

چاره‌سهر کردنی پارینز کاری

چاره‌سهری چاک‌کهره

چاره‌سهر کردنی ددانی

چاره‌سهر کردنی گشتی

چاره‌سهری پورکی

چاره‌سهری جینگه‌بی

چاره‌سهری نه‌شته‌رگه‌ری

چاره‌سهری راست‌کردنه‌ری

چاره‌سهری خوشکهره (نارامکهره)

چاره‌سهری (له‌جیاتی) جینگه‌ره

-چاره‌سهری دروست‌کردنی ددان

چاره‌سهری کوزکی

چاره‌سهر کردنی

جوزری (دیاریکراو)

چاره‌سهری نه‌شته‌رگه‌ری

١- له‌رزه- له‌رز

٢- له‌رزین- له‌رزکی

دهمی پارده‌بور

= دم به‌خنده‌ق بور

= ١- پورکه سوزی زامی تیژ

٢- ده‌مه‌سوزی زامی تیژ

چودن (به‌رهو) به‌لای- چورنه پاز

- سورگه (لاری)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

treponema pallidum

اللولیة الشاحبة

لویخواردوی زرد هه‌لاتور

(جرثوم طفیلی مسبب للزهري

(میکروزیبکی مشه‌خوری هوکاری

أو الإفريقي)

فهره‌نگییه)

tri –

بادنة تعني:

پیشگر به‌مانای:

= (three)

مثلث- ثلاثة- ثلاثي

سیگوشه - سی (سیان) - سیان

Trial:

تجرب- تجربة:

په‌راوه- په‌راوه‌کردن:

~ in mouth

تجرب في الفم

په‌راوه‌ی ناو دم

~ plate

صفیحة التجربة

پله‌یتی په‌راوه‌کردن

triangle:

مثلث:

سیگوشه:

cephalic ~

مثلث رأسي

سیگوشه‌ی سه‌ری

retromolar ~

مثلث خلف الرحوي

سیگوشه‌ی پشت خرنه

triangular:

مثلثي:

سیگوشه‌یی:

~ bar

عارضه مثلثية

توولی سیگوشه‌یی

~ muscle

العضلة المثلثة(الشفوية)

ماسولکه‌ی سیگوشه (لیوی)

~ ridge

حافة مثلثية

لیوار (قه‌راغ)ی سیگوشه‌یی

tricho -

بادنة تعني:

پیشگر به‌مانای:

شعر - مشعر

موو- موودار

لسان مشعر

زمانی موودار

trichoglossia

وحيدات مشعرة

تاکه‌مووداره‌کان

= hairy tongue

-المشعرات (طفيليات):

-مووداره‌کان (مشه‌خور):

~ buccalis

مشعرات فموية

مووداره ددمیه‌کان

~ hominis

مشعرات بشرية

مووداره تاده‌دمیه‌کان

~ vaginalis

مشعرات مهبلية

موودارکانی ناو له‌شی مینه

triciptal

ثلاثي الرؤس

سینه‌ری

triconodont

سن ثلاثية الحدبات

ددانی که‌سپی سیانی

= (a tooth having three cusps in one line)

(سی که‌سپی هه‌یه له‌سه‌ر به‌ک

هیل)

tricuspid

١- ثلاثي الحدبات

١- سیکه‌سپی (سیتیژی)

= (having three cusps)

٢- مثلث الشرف (ثلاثي

المصاريع)

T

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

trident = (<i>tridentate</i>)	ثلاثي الأسنان (ذو ثلاث اسنان)	سیددانی
trifacial	ثلاثي الوجوه (ذو ثلاثة وجوه)	سیندویی
trigeminal: ~ ganglion	مثلث التوائم عقدة العصب مثلث التوائم	سینگوشه نه‌زاد: گری سی لقه دهمار (گری سینگوشه دهمار)
~ nerve	العصب مثلث التوائم (عصب: الفك العلوي -الفك السفلي و العيني)	سی لقه دهمار (سینگوشه دهمار)
~ neuralgia	عصاب مثلث التوائم (الم العصب مثلث التوائم)	نازاری سی لقه دهمار
trigocephalus	مثلث الرأس	سر سی گوشه
trigonocephaly	ثلثت الرأس	سری سی گوشه یی بور (سی گوشه بونی سر)
trigonodont = (<i>having three cusps in the form of triangle</i>)	سن مثلثة الحدبات	ددانی سی گوشه که‌سپی (سی که‌سپی هدی له شیوهی سی گوشه)
trilateral	ثلاثي الجوانب	سی لایی
trilobate = (<i>having three lobes</i>)	ثلاثي الفصوص	سی پلی
trim	۱- ی‌شذب- ی‌هذب ۲- ی‌شطب	۱- ه‌لینه پاچنت- ری‌کینه‌خات ۲- داینه تاشنت- نه‌یکریننت
trimmer:	۱- مشذب ۲- شاطب (اداة أو جهاز للشطب):	۱- ه‌لپارچهره ۲- کرینتر (نامرزیان نامیری کراندن):
gingival margin ~ model ~	اداة شطب الحواف اللثوية مشذب الأمثلة	نامرزی کراندنی لئواری پووک کرینتری قالبه کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

trimming:	۱- تشذیب- تهذیب ۲- شطب:	۱- هه‌تپاچین- ریکخستن ۲- کراندن:
muscle ~	تشذیب عضلي حفافي (شطب حواف الطبعة لتحرير مرتکز العضلات المحاذية لها)	ریکخستنی ماسولکه‌یی لیتواری
tissue ~	تشذیب نسیجی حفافي (تقصیر حواف الطبعة او الجهاز لتوافق الانسجة المحاذية لها)	ریکخستنی شانیه‌یی لیتواری (کورتکردنه‌روی قه‌راغی قالب بز گوخاندن له‌گه‌ل شان‌کانی ته‌نیشیا)
triple- angle (an instrument having three angles in the shank)	ثلاثي الزوايا	گوشه‌سیانی (نامرازنک سی گوشه‌ی هه‌یه)
Trismus = lockjaw (caused by muscle spasm and and ass with tetanus)	ضرز- کزازفکی	شه‌ویلگه‌ داخران (به‌هزی ماسولکه‌ کرژبونی توشبوون به‌ دهرده‌کزیان)
tritubercular	ثلاثي الحدیبات	سیتیژایی- سینچوکل‌یه‌یی
triturable = (to rub to fine powder)	قابل للسخن -قابل للسخق	له‌باریز هارین -له‌بار بز کوتاندن
triturate	یسخن- یسحق	نه‌یهاری- نه‌یکوتی
trituration: = (reduction of solid to powder by rubbing)	سخن- سحق:	هارین- هارراو به‌ کوتاندن -کوتان:
amalgam ~	سخن الأملفم (تخصیر کتلة الاملفم بالسحن)	کوتانی نه‌مه‌لنگه‌م
triturator	مسحن(وعاء السحن)	ده‌فری کوتاندن
tropical ulcer	قرحة مدارية -قرحة استوائية	نه‌لسه‌ر(زام)ی سورگه‌یی(خولگه‌یی)
true:	حقیقی:	راسته‌قینه:
~ cementoma	الورم الملاطي الحقيقي	لودی چیمه‌نتوی راسته‌قینه
~ denticle	حصاة لية(عاجية) حقيقية	به‌ردی کوزک(عاج)ی راسته‌قینه

T

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

- pontic	دمیه حقیقیه	پونتیک (هه‌لوا سراوی راسته‌قینه)
try - in: = trial	تجرب - تجربه:	په‌راوه - په‌راوه‌کردن:
- of denture	تجرب الجهاز السني (تجرب طقم الاسنان)	په‌راوه‌کردنی ناقصی ددان
- of framework	تجرب الجهاز المعدني (تجرب الهيكل المعدني)	په‌راوه‌ی په‌یکه‌ره کانزایی
- of restoration	تجرب الحشوة (تحري صحة العلاقة الاطباقيّة للحشوة المصبوبة في كل من مراحل تحضيرها)	په‌راوه‌ی پرکراوه (داریژراو) (تاقیکورده‌وه‌ی راستی په‌یوه‌ندی جوتیبوونی پرکراوه‌ی داریشته له قوناغه کانی ناماده کردن)
tube: drainage ~	أنبوب - نفير - مجرى - بوق: مفجر (انبوب نضح السوائل من الجوف)	لووله - بۆری - رتیرهو: لووله‌ی ددرکردنی شله‌مه‌نی له بۆشاییدا
eustachian ~ = pharyngotympanic ~	نفير او ستاك نفير بلعومي طبلي	رتیره‌وی نوستاکیی = رتیره‌وی گه‌روویی ته‌پلی
~ teeth = (artificial teeth having cylindrical hollow running from the occlusal surface to cervix)	اسنان بأنبوب	ددانی لووله‌دار
tuber	١- حذبة ٢- درنة - عقدة	١- تیژایی ٢- چوکلله - گری
Tubercle:	١- حذبية (حذبة صغيرة) ٢- عقيدة (عقدة صغيرة) ٣- درينة:	١- تیژکه (تیژایی گچکه) ٢- گرتیچکه (گرتی گچکه) ٣- برینیک (چوکلله‌یه‌ک) دروست بووبینت به‌هزی میکروزی سیله‌وه:
= (1. a nodule 2. a rounded eminence on a bone 3. the lesion produced by the tuberculosis bacillus)		
articular ~	حذبية مفصليّة	تیژک‌ی جومگه‌یی
maxillary ~	حذبية الفك العلوي	تیژکه شه‌ویلگه‌ی سدر

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mental ~ = <i>mental spine</i>	حدیبة ذقنیة = شوك الذقن	تیژۆکه‌ی چه‌ناگه‌یی = درۆکی چه‌ناگه
paramolar ~ (<i>an additional cusp on mesio buccal aspect of second or third molar</i>)	حدیبة مجاورة رحوية	تیژۆکه (زنده که‌سپ) ی پال خورینه
zygomatic ~	حدیبة وجنیة	تیژۆکه‌ی کولمی
tubercular	۱- مستدرن- درینی- عقیدی ۲- حدیبي (نسبة للحدیبة)	۱- گرنیچه‌یی ۲- تیژۆکه‌یی
tuberculated = <i>tuberculous</i> (<i>covered with tubercle</i>)	ذو حدیبات -ذو درنیات -مستدرن (سلی- تدرنی)	به‌تیژۆکه بوو (تیژۆکه‌دار) -سلی
tuberculosis	دا، السل (تدرن)	ده‌رده‌باریکه (سلی)
tuberculum:	۱- حدیبة ۲- عقیده (حدیبة صغیرة- عقدة صغیرة):	۱- تیژۆکه ۲- گرنیچه:
~ impar	العقیده اللسانیة المفردة	گرنیچه‌ی زمانی تاک (تاکه گرنیچه‌ی زمانی)
tuberosity: (<i>a broad protuberance on a bone</i>)	حدیبة- ناتی، :	تیژایی- به‌رزایی، :
~ injection	حفنة الحدیبة الفكیة (للفك العلوي)	ده‌رزای لینیانی تیژایی شه‌ویلگه‌ی سه‌رور
~ of maxilla	حدیبة الفك العلوي	تیژایی شه‌ویلگه‌ی سه‌رور
tubular:	انبوی:	لورله‌یی:
~ glands	عدد انبویة	بژئین (گلانه) ده‌ لورله‌ییه‌کان
tubule:	قنیة- انبوب صغیر -انبوب دقیق (نبیب):	که‌نالۆچکه- لورلۆچکه (لورله‌ی بچوون) -لورله (بوز) ی ورده:
dentinal ~	قنیة عاجیة (انبوب عاجی دقیق)	که‌نالۆچکه‌ی عاجی (ورده لورله‌ی عاج)

tubuli	قنوات - أنابيب صغيرة	که نالۆچکه کان - لۆوله بچوکه کان
tubulus	قناة- انبوب صغير (لاتینیة)	که نالۆچکه - بۆری (لۆوله ی) بچوک (به لاتینی)
tubus	أنبوب (لاتینیة)	لۆوله (بۆری)
tufts = <i>bundles</i> :	حزم (مفردها: حزمة):	چه پکه کان (تا که که ی: چه پک):
enamel ~	حزم میناییه	چه پکه کانی مینایی
tug	یجر - یسحب - یشد	رایده کیشیت - توندینه کات
tumefaction = <i>swelling</i>	انتفاج - انتفاخ - تضخم - تورم	ناوتیزان - هه‌لناسان - گه‌وره‌بون - گمۆلبون
tumour: (tumor)	ورم:	لۆو - گمۆل:
benign ~	ورم سلیم (ورم حید)	لۆوی پاک
giant cell ~	ورم ذو خلايا عرطلة	لۆوی خانه زه‌به للاح
large ~	ورم ضخیم	لۆوی گه‌وره
malignant ~	ورم خبیث (سرطانی)	لۆوی پیس (شیزپه‌نجه‌یی)
mixed ~	ورم مختلط	لۆوی تینکه‌ل (تینکه‌لار)
pregnancy ~	ورم حملي	لۆوی دورکیانی
tungsten carbide: ~ bur	کریید التنگستن (فلز): سنبلة من کریید التنگستن	کاربایدی ته‌نگستن (کانزا): بیری کاربایدی ته‌نگستن
turbid= cloudy	عکری - معکری - کدر	لینل
turbine:	عنفه - توربین (جهاز المحفر السني ذو السرعة الفائقة):	تیرباین:
air ~	عنفه هوائیه - توربین هوائی	تیربایی هه‌وایی
dental ~	توربین سنی	تیربایی ددان
water ~	عنفه مائیه	تیربایی ناوی .
turgid	منتیج - متورم - منتفخ - مختقن	ناوتیزاو - گمۆلبوو - ناواسا - خوینتیزاو

turgidization	انتیاج- تورم -انتفاخ - احتقان	ناوتیزان- گمولبون -هه‌لئارسان- خون‌تیزان
Turner teeth <i>British dentist)(a permanent tooth</i> <i>(Turner: 1870-1955 damaged during development due to infection or trauma affecting its deciduous predecessor)</i>	أسان تورنر	ددانی تیرنهر (ددانه هم‌میشه‌یه که تیکده‌چیت له گه‌شه کردن به‌هزی ته‌شه نه بیان زه‌بری ددانه شریه‌یه که‌ی سهر هم‌میشه‌یه که‌وه)
turrecephalic = <i>turriccephalic</i>	مؤنف الرأس	سهر تیژی گومه‌زی
turrcephaly = <i>oxycephaly</i> = (pointed, high domed skull)	تأنف الرأس -رأس مؤنفة	سهر تیژو گومه‌زی بوو
tusk	ناب فیلی (ناب أو قاطع ضخم بی‌ز خلف الشفة)	که‌لّبه‌ی فیلی (که‌لّبه بیان بره‌ی گه‌وره دهرده‌پریت له‌پشت لئووه)
tutty	توتیا، - اوکسید الزنک	توتیا- اوکسیدی زنک
tweezers:	ملقط:	جفته (تویزه‌ر) - مقاش:
cotton ~	ملقط القطن	تویزه‌ری لۆکه
locking ~	ملقط حابس (ذو محبس)	تویزه‌ری جینگیرکه‌ر
pocket marking ~	ملقط تعلیم الجیوب	تویزه‌ری فیرکاری (ده‌سنبشانکردنی) گه‌رفانه‌کان
root fragment ~	ملقط شظیة الجذر	تویزه‌ر (جفته) ی ته‌له‌زمی ره‌گ
twin	توأم	دروانه - جمل (جووته)
twinge	وخزة - وخر	ناژنین - تیژه‌نین
twinning	-الم راخر توأمة	-نازاری دهرزی ناژنی دروانه‌بوو
twisted	(نمو سنین منفصلین من برعم واحد) مفتول -ملتر	(گه‌شه‌ی دور ددانی جیا جیا له‌به‌ک گۆیکه‌وه) پینچواردوو -باده‌راوو

T	فهره نگی پزیشکی / پزیشکی ددان	
switch = <i>switching</i>	اختلاج (نفض)	فره = فرته -پل - جرته
two - piece crown <i>crown made of a metal band join to a swaged cap</i>	تاج ذو قطعین (مصنوع من طوق و سطح طاحن مطرق ملحوم به)	تاجی دوو پارچهیی (دروستکراوه له : بهند (کوت) ټکر رووبه رینکی هارډری چه کوشکراو که پتووی له حیم کراوه)
tyloma = <i>callus</i>	۱- دشبذ (العظم المديد المتشكل في منطقة الكسر)	۱- تیغه نيسک (پرده نيسک) (نيسکی نوټ دروستجو له شوننی شکاويدا) - نهرمه نيسک
tylosis linguae	۲- تصلب جلدي طلبي اللسان -طلارة اللسان (لطخات بيضاء، ثغنية فوق سطح اللسان)	۲- رده قبوونی پينست به لقی زمان -په لاسی زمان (به لقی سپی نه ستور له سه ر روی زمان)
tympanal	نسبة لطيلة الأذن	په پوهند به پرده دی گوڼوه (په پوهند به ته پله پرده ده)
tympanic:	طبلي:	ته پلي:
~ artery	شريان طبلي	خوڼن به ری ته پلي
~ membrane	غشاء طبلي	په رده گوټ - ته پله پرده
~ nerve	عصب طبلي	ده ماری ته پليی
~ plate	صفیحة طبلي -صفیحة الأذن	پله بیت (ته به ق) ای ته پليی -پله بیټی کوټچکه
tympanitis	التهاب جوف الطبل -التهاب الأذن المتوسطة	سز (هه ر) ای نار ته پله پرده -هه وی گوټچکه ی نارو دراست
tympanum	الأذن المتوسطة -طبلة الأذن -جوف الطبل	گوټی نارو دراست -ته پله پرده (په رده دی گوټ) -بوشایی ته پله پرده
tyndallization	تعقيم مجزأ (تعقيم متقطع علي عدة أيام)	پاگزایی پچریچر (پاکژ کردن به پچریچر به چند روزنیک)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

type

typhoid:

~ fever

typical

نمونه - شیوازی - جور

گرا نه تا:

تای گرا نه تا

تیفی (تیفود):

حمی تیفیة

(حمی التیفوید)

نمونه بی - شیوازی

جوری -

نمونه - شیوازی - جور

گرا نه تا:

تای گرا نه تا

نمونه بی - شیوازی

جوری -

U

arthritis	التهاب المفصل النقرسي (التهاب المفصل بزيادة حمض البول)	هدوی جومگه‌ی‌ددرده پاشایان (هدوی جومگه به‌هزی فردبوونی ترشی میزا)
ubiquitous	واسع الانتشار	به‌ریلاور - فراوان
ugliness	قبح - بشاعة	ناشرینی - به‌دچاره‌یی - نیتسک گران
ugly:	قبح - بشع:	ناشرین - به‌دچاره - دزیو:
- crown	تاج قبیح	تاجی دزیو - تاجی ناشرین
ula = <i>ulo</i> - (=a scar) = (<i>gum</i> = <i>gingivae</i>)	لثة ندبة	پووک
ulaemorrhagia = <i>ulemorrhagia</i>	نزف اللثة	خوینریزی پووک
ulaganactasis	تخرش اللثة - تهیج اللثة	پووشاندنی پووک - هه‌ژاندنی پووک
ulalgia	ألم اللثة	نازاری پووک
ulatrophia = <i>ulatrophy</i>	انحسار اللثة = ضمور اللثة = تراجع اللثة	پووکانه‌دی پووک = کشانه‌دی پووک = دامالینی پووک
ulcer: = (<i>ulcerates</i> , <i>ulceris</i> ; <i>p.</i> <i>of ulcerare</i>)	قرحة:	نه‌لسه‌ر - زام:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

apthous ~	قرحة قلاعية	زامه‌برین - نه‌لسه‌ره‌زیکه
decubital ~	۱- قرحة فرا شية ۲- قرحة تعويضية (بسبب الجهاز الصناعي)	۱- نه‌لسه‌ری ناوجیگه‌یی ۲- نه‌لسه‌ری جیگه‌ده‌یی (به‌هزی تا‌قی ددانه‌ره)
dental ~	قرحة سنية (قرحة محدثة بالعض)	زام (نه‌لسه‌ری) ددانی (زامی‌ک به‌گه‌ستن دروست‌بووه)
diabetic ~	قرحة سكرية	زامی شه‌کرده‌یی
herpetic ~	قرحة عقبوية	زامی تامیسی
indolent ~	قرحة غير مؤلمة	زامی بی‌نازار
peptic ~	قرحة هضمية	زامی هه‌رسی
perforating ~	قرحة ثاقبة	زامی کونکه‌ر (کوناوده‌ر)
pterygoid ~	قرحة جناحية	زامی بالی
recurrent ~	قرحة ناکسة	زامی گه‌راوه (دوربارده‌بووده)
rodent ~	قرحة اكلالة	زامی بخور
serpinginous ~	قرحة انتشارية -قرحة زحافة	زامی ته‌شه‌نه‌بووه -زامی کشار
syphilitic ~	قرحة زهرية (قرحة افروخية)	زامی فه‌ره‌نگی (سفسلی)
traumatic ~	قرحة رضية	زامی زه‌ری
tuberculous ~	قرحة سلية	زامی سیلی
ulcerate	۱- يتقرح ۲- يقرح	۱- به‌زامنه‌بی ۲- به‌زامی نه‌کات
ulcerated:	متقرح -مقرح:	به‌زامبووه -به‌زامکه‌ره:
~ tooth	سن متقرحة (تقیح السحاق السنخي و اللثة المحيطين بجذر السن النخر)	ددانی به‌زام (کیم کرده‌نی نیسکه‌ پژی ددان و پوکی ده‌وری ددانه‌ کلوره‌که)
ulceration:	تقرح -قرحة:	به‌زامبووه (به‌نه‌لسه‌ریبووه) -زام (نه‌لسه‌ر):

U

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

pulp ~	تقرح اللب	زامی کرژگ
ulcerative:	۱- تقرحي	۱- زامبووی
	-مقرح	-زامکوره
	۲- متقرح:	۲- به‌زامبوو
		(به‌ته‌لسه‌ریو):
~ gingivitis, acute	التهاب اللثة التقرحي الحاد	پووکه‌سوی به‌زامبووی تیژ
~ stomatitis	التهاب الفم التقرحي	ده‌مه‌سوی زامبووی
ulcero -	بادنة تعني:	پیشگر به‌مانای:
	تقرحي - قرحي	زامبووی - زامبی
ulcerogranuloma	ورم حبيبي تقرحي	لوی ده‌نگوله‌یی زامبی
ulceromembranous:	تقرحي غشائي:	زامبی په‌رده‌یی:
~ gingivitis	التهاب اللثة التقرحي	پووکه‌سوی زامبی په‌رده‌یی
	الغشائي	
~ stomatitis	التهاب الفم التقرحي	ده‌مه‌سوی زامبی په‌رده‌یی
	الغشائي	
ulceronecrotic	تقرحي مواتي	زامبی مردویی
ulcerous	تقرحي - قرحي	زامبووی - زامبی
ulcus= ulcer	قرحة	زام (ته‌لسه‌ر)
- ule	كاسعة تعني:	پاشگر به‌مانای:
	صغير - لثة	بچووک - پووک
ulectomy	قطع اللثة	بریینی پووک
= gingivectomy		= نه‌شته‌رگه‌ریی بریینی پووک
ulemorrhagia	نزف اللثة	خوینریزیی پووک
= ulaemorrhagia		
- ulent	كاسعة تعني:	پاشگر به‌مانای:
	كثير	زذر (فرد)
uletic	لثوي	پووکیی
	(نسبة للثة)	(په‌بودند به‌پووکه‌وه)
ulectomy	بتر النديّة	بریینه‌وه‌ی گری
	-قطع النديّة	-بریینی گری

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ulitis	التهاب اللثة	پووکه سو (ههوی پووک)
ullem = (<i>dyspepsia</i>)	عسر الهضم	گران هه‌سکردن (تیکچوونی هه‌سکردن)
ulna	زند	زند- نيسکه‌زند
ulnar	زندیی	زندیی- نيسکه‌زندیی
ulo – = <i>ula – (=a scar)</i> (= <i>gum= gingival</i>)	بادنة تعني: لثة- لثوي/ندبة	پيشگر به‌مانای: پووک- پووکیی
ulocace = <i>gum or gingival ulcer</i>	تقرح اللثة	زام (ئه‌سه‌رای پووک)
ulocarcinoma	سرطان اللثة	شیریه‌عهی پووک (لووی پووکیی روپوشی پیس)
uloglossitis	التهاب اللثة و اللسان	پووک و زمانه سو (ههوی پووک و زمان)
uloncus= epulis	۱- بشعة (ورم لثوي ليفي سليم) ۲- ضخامة لثوية ۳- ورم لثوي	۱- (لووی پووکیی ریشالی پاک) ۲- گه‌ورده‌بوونی پووکیی ۳- لووی پووکیی -پووکه گمۆل
ulorrhagia	نزف اللثة	خوینریزی پووک
ulorrhoea = <i>ulorrhoea</i> = (<i>to ooze= seepage</i>)	نز اللثة (نزف اللثة الخفيف)	خویندزه‌کردنی پووک (خوینریزی پووکیی سووک) = (خوین دزان= خوین دزه‌کردن)
-ulose (= - <i>ulous</i>) = (<i>credulous</i>)	کاسعة أو لاحقة بمعنى: میال الی	پاشگریکه به‌مانای: خواز
ulosis = <i>cicatrisation</i> = <i>scar</i>	تندب	به‌گویی بوو-جینزام (شوینی ساریژی‌بوونی برین)
ulotic	۱- متدب ۲- ندبی	۱- به‌گویی بوو ۲- به‌گویی
ulotomy = <i>gingivotomy</i>	قطع اللثة الجزئي المحدد	برینی به‌شیک له‌پووک (به‌شیک دیاریکراوو)

U

فهره‌نگی پزیشکی / پزیشکی ددان

ulotripsis	تنشيط اللثة (اعادة تنشيط اللثة بالتدليك)	چالاكردنه‌وى پووك { دووباره چالاكردنه‌وى پووك به (شيلان) مه‌ساجكردن }
ultimate strength	قوة قصوى (اقصى قوة) -قوة نهائية (اقصى مقاومة للقوى المطبقة)	هينزى هه‌ره به‌رز -دواين هينز (به‌رگرى هه‌ره به‌رز له هينزه‌كان) دواين به‌رگرى هينزه‌كان
ultra -	بادئة تعني: فوق -فائق -اضافي	پيشگرينكه به‌ساناى: ژوور- سه‌روو -ززر (زينده- فره)
ultraflex = <i>ultraflexible</i>	فائق المرونة	ززر جيج -جيجيتى ززر
ultramicroscope	مجهر فائق الدقة -فوق المجهر (مجهر ذو قدرة تكبير تفوق المجهر الاعتيادي)	ورديينى فره وورده -سه‌روو ووردين (وورديينيك تواناى گه‌وره‌كردنى ززر ترى هه‌بيت له وورديينى ناساى)
ultrashort: ~ wave	بالغ القصر: موجة بالغة القصر	ززر (به‌كجار) كورت: شه‌پولى ززر كورت
ultrasonic: ~ amalgam condenser	فوق الصوتي -فوق السمعي راصة الاملغم فوق الصوتية (جهاز حشوة الاملغم بالاهتزازات فوق الصوتية)	سه‌رووى ده‌نگى -سه‌روو بيسه‌نى چركه‌روه (بكوته) اى نه‌مه‌لگه‌مى سه‌رووده‌نگى
~ cleaner	منظف فوق الصوتي	پاكه‌ره‌ى سه‌روو ده‌نگى
~ crown removal	نزع التاج فوق الصوتي	لينكه‌ره (هه‌لكه‌نه‌ره) اى تاجى سه‌روو ده‌نگى

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ handpiece	قبضة فوق الصوتية (قبضة تقطع بالاهتزازات فوق الصوتية بدلا عن الدوران)	دهسکه (پارچه دهسکه) ای سرور دهنگی (دهسکه‌ی ددانی توانای برینی هده به له‌رینه‌وی سرورده‌نگی له‌جیاتی به‌خولانه‌وه)
~ inlay removal	نزع الحشوة المصبوبة فوق الصوتي	لابردنی پرکراهی داریژراوی سرورده‌نگی
~ pin removal	نزع الوتد (الدبوس) فوق الصوتي	لابردنی کوله‌کهی سرورده‌نگی
~ post crown removal	نزع التاج ذي الوتد فوق الصوتي	لابردنی تاجی کوله‌کهداری سرور دهنگی
~ post removal	نزع الوتد فوق الصوتي	لابردنی کوله‌کهی سرور دهنگی
~ prophylaxis unit	وحدة الوقاية فوق الصوتية (جهاز تنظيف الاسنان فوق الصوتي)	یه‌کهی پاریزگارایی سرور دهنگی (نامیری ددان پاک‌کرده‌وی سرور دهنگی)
~ scaler	مقلع فوق الصوتي (جهاز تنظيف الاسنان فوق الصوتي)	کلس لیکه‌دهی سرورده‌نگی (نامیری ددان پاک‌کرده‌وی سرورده‌نگی)
~ scaling	تقليع فوق الصوتي (تنظيف الاسنان فوق الصوتي)	کلس لینکرده‌وی سرور دهنگی -پاک‌کرده‌وی ددانی سرور دهنگی
~ vibrator	مهزة فوق الصوتية (هزاز فوق الصوتي)	له‌رینزکی سرور دهنگی
ultraspeed:	فاتق السرعة:	زور خیرایی (خیرایی زور):
~ rotatory handpiece	قبضة فاتق السرعة	هاندپیس (پارچه دهسکه) ای خوله‌کی زور خیرا
ultrastructure	بنية فاتق الدقة	بینکهای فره وورد
ultraviolet rays	أشعة فوق البنفسجية	تیشکی ژورر رده‌وشه‌یی

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

ل

- ۱۶۸

unavoidable:

- haemorrhage

uncalcified

uniform

unicinate

uncomplicated

= simple

unconscious

unction

= ointment

under

underaffection

undercut:

retentive ~

بادنة بمعنى:

غير-بدون- بعكس- يزيل

حتمي

-محتوم غير متجنب:

نزف حتمي

غير متكلس

كلابي الشكل-شصي الشكل
(علي شكل الخفاف)

ذو كلاب- ذو شص

-ذو خطاف

بسيط

-غير معقد

فاقد الوعي

-مغمى عليه

مرهم

۱- تحت- دون- اسفل- سفلي

۲- قلة

۳- نقص- ناقص

قلة العطف

۱- غورر مثبت

۲- بروز معيق

۳- ميل أو انحناء متبارز

(العزورر أو البروز أو الميل

المعيق لدخول أو خروج

المشوة أو التاج أو "الطقم"

الجهاز الصنمي):

غورر مثبت

-بروز معيق

پيشگر به ماناي:

نه - بي - پينجهوانه-ناهيئت

-لاينه دات

مسوگه ري- به مسوگه ري

-بي خوليلادان:

خوينريزي مسوگه ري

به كلس نه بور

قولاي شيوه

قولاپدار

ساكار

-نانالوز

له هوشخوچور

-بوروه

هه توان

۱- ژير- بي- خوارور- لاي

خوارور

۲- كه ميي

۳- ناتهارايي- ناتهار

كه م سوزي

۱- بن پاياني جينگر كه ر

۲- به رزايي رينگر

۳- لاداني بهر هه لسته كه ر

(بن پايان، بنكه نده لان، به رزايي،

لاداني رينگر له تينچورن و

دهرچورني پر كراوه يان تاقي

ددان):

بن پاياني جينگر كه ر

-به رزايي رينگر

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

soft tissue ~ underdeveloped	غزور لثوي مثبت ۱- ناقص النمو ۲- ناقص الاظهار	بن پایانی پوکی جیگر که ر ۱- گه‌شهی نات‌ه‌وار ۲- دهر که‌وتن (دهر خستن) ی نات‌ه‌وار (نات‌ه‌واوی له کاتی دهر خستن)
underfilling	الفلم الشعاعي ناقصا) ۱- حشو ناقص ۲- حشوة ناقصة	فلمی تیشکیدا) ۱- پر کرده‌وی نات‌ه‌وار ۲- پر کرده‌وی نات‌ه‌وار
underhung	عضة بارزة (القواطع السفلية تغطي السطوح الشفوية للعلوية)	گه‌ستن دهریه‌ریور (برده‌کانی خوارور روبره‌ری لیوی برده‌کانی سه‌روی داپوشیوه)
undermine	۱- يهدم ۲- يشق- يفرق- يسلح	۱- داینه‌رمینیت ۲- نه‌یق‌لشینیت -جیایده‌کاته‌وه -داینه‌مالت
undifferentiated:	غیر -میز:	نا تاییه‌تمند -ناجیاکار:
~ cells	خلايا غير مميزة	شانه ناتاییه‌تمندکان (ناجیاکاره‌شانه‌کان)
undulant	متموج	شه‌پزلدار (پینله‌کدار)
unefficient	غير فعال -غير كفو،	ناچالان -لینه‌هاتور
Unerupted:	منظمر -غير بازغ:	داپوشراو -دهرنه‌هاتور (دهرنه‌که‌وتور):
~ tooth	سن منظمة (غير بازغة)	ددانی داپوشراو (دهرنه‌که‌وتور = دهرنه‌کردور)
uneven	غير مستو -غير منتظم	ناریک
unfit	غير صالح -غير مؤهل	نادروست -ناگورخار

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

dental ~	وحدة سنية (الجهاز المجمع السني)	یه‌که‌ی ددانی -کومه‌له نامیری ددان (کومه‌له ده‌زگای ددان)
dentoperiodontal ~	وحدة الارتباط السني اللثوي (مجموعة عناصر النسيج الداعمة و السن المرتبطة بها)	یه‌که‌ی به‌ستری ددان و پووک‌ی (کومه‌له‌ی شانه پالپشت و به‌ستره‌کانی ددان)
electric melting and casting ~	مجموعة الصهر و الصب الكهربائية	کومه‌له‌ی توانه‌وه‌و دارشتنی کارده‌بایی
united enamel epithelium = reduced enamel epithelium unitubercular	بشرة مينائية ضامرة وحيد الحديدية	پورپوشی مینایی پووک‌اره‌ پوو تا‌ککه‌سپزکه‌یی (تا‌کتیرزکه‌یی)
universal: ~ colour	عام- شامل- کونی: لون عام (لون يوافق جميع الالوان)	گشتی- گشتگر- گه‌ردوونی: رهنگی گشتی (رهنگیک نه‌گوختیت له‌گه‌ل هه‌موو رهنگه‌کاندا)
~ extracting forceps	كلاية عامة (كلاية تستعمل لقطع مختلف الاسنان)	گازی ددانه‌له‌کیشانی گشتی (بو هه‌موو ددانه جیاجیاگان)
~ impression tray	طابع عام (لجميع انواع الطبقات الفموية)	نامرازی قالب‌بگیری گشتی (بو هه‌موو قالب‌گرتنه‌کانی ناو دهم)
~ polisher	صاقل عام (اقراص أو اقماص الصقل المطاطية)	بریسکینه‌ده‌ی گشتی (په‌رده‌که بیان قوجه‌کی بریسکاندنی لاستیکی)
~ shade	لون عام	رهنگی گشتی
~ solder	لحام عام	له‌حیم (لکینه‌ده‌ی گشتی)
unmounted	غير مرکب على -غير منصوب فوق	سوارنه‌کراو -جینگیرنه‌کراو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ل

unsaturated	غیر مشبع	ناتیر
unstriated = <i>striated</i>	أملس	لوس
unward:	- غیر محظط شکس - معاکس - صعب المراس:	- ناهیلدار کیشه‌دار - ناشیار (ناهه‌موار) - به‌ریه‌رچده‌ره (ناسانا) - هه‌لسوکورت نادروست:
~ patient	مریض شکس	نه‌خوژی کیشه‌دار
united	غیر ملتحم - غیر متحد	پینکوره نه‌لکارو - یه‌کنه‌گرتوو
unvulcanized rubber	مطاط غیر مقسی (غیر مرکب)	لاستیکی ره‌قنه‌کراو - سه‌خت نه‌کراو (قه‌لکه‌ناندنه‌کراو)
upper	علوی - أعلي	سه‌روو - لای سه‌روو - سه‌رووتر
uppermost:	العلوی - الأعلى:	لای سه‌روو - سه‌رووتر:
~ bone	عظم علوی	نیسکی سه‌رووتر
uraemic = <i>uremic</i> :	مصاب بالانسام البولي:	توشبوو به ژه‌راویبونی میزی - توشبوو به خوینه‌میزی:
~ stomatitis	التهاب الفم بالانسام البولي	دده‌سوی ژه‌راویبونی میزی
uranischochasma = <i>clef palate</i>	شق الحنك	مه‌لاشوو قلیش
uraniscolalia	نطق حنكي (سوء النطق عند الاصابة بشق الحنك)	قسه‌کردنی مه‌لاشووی (نال‌باری قسه‌کردن به‌هوی قلیشی مه‌لاشووره)
uranisconitis	التهاب الحنك	هه‌رکردنی مه‌لاشوو
uraniscoplasty = <i>uranoplasty</i>	تضیع شق الحنك - ترمیم الحنك المشقوق	دروست‌کردنه‌وی قلیشی مه‌لاشوو - چاک‌کردنه‌وی قلیشی مه‌لاشوو
uraniscorrhaphy = <i>palatorrhaphy</i>	خیاطة الحنك	دورنیه‌وی مه‌لاشوو

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

urano -	بادنة تعني:	پيشگر به مانای:
	۱- حنك	۱- مه‌لاشور
	۲- سما.	۲- ناسمان
uranocoloboma	شق الحنك الصلب (لايشمل الارتفاع السنخي)	قلبي مه‌لاشوري رفق
uranoplastic = <i>uraniscoplasty</i>	نسبة لترميم الحنك الصلب	په‌یوند به چاک‌کردنه‌وی مه‌لاشوري رفق
uranoplegia	شلل الحنك الرخو	نیفلیجیورنی مه‌لاشوري نهرم
uranorrhaphy = <i>palatorrhaphy</i> = <i>staphylorrhaphy</i>	خیاطة الحنك	دورینه‌وی مه‌لاشور
uranoschisis = <i>uranoschism</i>	شق الحنك الصلب	قلبي مه‌لاشوري رفق
uranostaphyloplasty	ترميم الحنكين (ترميم شق الحنك الصلب و الرخو)	دورست‌کردنه‌وی (چاک‌کردنه‌وی) هردور مه‌لاشور (نهرم و رفق)
uranostaphylorrhaphy	خیاطة الحنكين (خیاطة شق الحنك الصلب و الرخو)	دورینه‌وی هردور مه‌لاشور (نهرم و رفق)
uranostaphyloschisis	شق الحنكين (الصلب و الرخو)	قلبي هردور مه‌لاشور (رفق و نهرم)
uranosteoplasty = <i>uranoplasty</i>	ترميم الحنك الصلب	چاک‌کردنه‌وی مه‌لاشوري رفق
urea	بولة	میز
urinalysis	تحليل البول	شیک‌کردنه‌وی میز
urinary	بولی	میزی
urticaria:	شری (طفح جلدي حاك: شري):	نالوش-خروو-لیر (په‌له‌ی پینستی (خروزك) به نالوش:
ullergic ~	شری تمسی -طفح جلدي تمسي	خروو (نالوش)ی هستیاری -په‌له‌ی پینستی هستیاری
utero -	بادنة بمعنى: رحم (جوف الحمل)	پيشگر به مانای: منالندان (بوشایی منالندان)

U

Uvea	عنبه	بۆل (بۆله‌تری)
<i>Uvea = a grape, ciliary body</i>	(قمیص العین الواعانی)	(کراسی چاری لوله‌یی)
uveal	عینی (یتعلق بعنبه العین)	بۆلی (په‌یوه‌ند به بۆلی چاره‌وه)
uveitis	إلتهاب عنبیه العین	هه‌وی بۆله چاو
uveoparotitis	التهاب العنبه و النکفه	هه‌وی بۆله چاو و لاجانگه گلاتند
	(التهاب المجری العینی)	(هه‌وی ریزه‌وی بۆلی چاو و
	للعین و الغده النکفیه)	لاجانگه ریزین)
Uvula	له‌اه:	گه‌لا لۆج (زمانه بچکۆله):
= <i>staphyle</i>:	(الکتله اللحمیه المتدلیه من	(بارسته گوشتی شو‌رپه‌وه‌وی
= <i>a small muscular appendage hanging from the posterior of the soft palate</i>)	شراع الحنک عند مدخل البلعوم)	په‌ره‌که‌ی نه‌رمه مه‌لاشوری ده‌رگای گه‌رره)
~ fissa	شق الله‌اه	داقلیشاری زمانه بچکۆله
	-له‌اه مشقوفه	
~ palatine	له‌اه حنکیه	گه‌لا لۆجه (زمانه بچکۆله) ی مه‌لاشوری
uvular	له‌اهتی - نسبه لله‌اه	گه‌لا لۆجه‌یی (په‌یوه‌ند به زمانه بچکۆله‌وه)
uvulotomy	بتر الله‌اه - خزع اله‌اه	برینه‌وه‌ی زمانه بچکۆله
= <i>uvulotomy</i>	-قطع الله‌اه	
uvulectomy	استئصال الله‌اه	لینکردنه‌وه‌ی زمانه بچکۆله
uvulitis	التهاب الله‌اه	هه‌وی زمانه بچکۆله (گه‌لا لۆجه‌سۆ)
uvuloptosis	استرخاء الله‌اه	داکه‌وتنی زمانه بچکۆله (خاویونه‌وه‌ی گه‌لا لۆجه)
uvulitomy		
= <i>uvulotomy</i>		

V

vaccination	تطعيم - تلقيح	کوتین- کوتان
vaccine	لقاح- طعم	بینکوته-ده‌رمانی کوتان
vacuolation	تفاج (نفجی) (تشکل الفجوات)	چولکردن- باده‌رکیشان (بینکمانتی بوشایی)
vacuole	فجوة- تجویف (جوف صغیر)	بوشایی بچووک - (بوشه‌تن)
vaculization = vaculation		چولکردن -باده‌رکیشان
vacuum:	فراغ -خلاء:	چولی- بوشایی -باده‌رکیشراو:
~ chamber = air chamber	حجرة التفریح = حجرة الهواء	ژوری چولکردن = ژوری هه‌را
~ investing	کسو فراغی	بوشه پوشین
vagal	نسبة للعصب المبهم -مبهمی	په‌یوهند به ویتله‌ده‌ماره‌وه -ریلی
vaginate	مغلف -مغمد	پیتچراوه -قاوغدار
vagotonia	(محاط بغلاف أو غمد) إشتداد المبهم (توتر العصب المبهم)	(دوره‌دراوه به بدرگ بیان قاوغ) به‌تینبونی ویتله‌ده‌مار (کرژی ویتله‌ده‌مار)
vagus nerve	العصب المبهم (العصب الرئوي المعدي)	ویتله‌ده‌مار (ده‌ماری سی و گه‌ده‌یی)
valency	قيمة التعادل- قوة التكافؤ	به‌های هاسه‌نگیی- هار هیزی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

vallate:	کاسی (علی شکل الکاس):	کاسه‌یی:
~ papilla	حلیمة کاسیة	مه‌میله‌ی کاسه‌یی
value:	قیمة- مدلول:	به‌ها- بایی
phonetic ~	قیمة صوتیة	سرخ - ناماژوپینکه‌ر:
valve	-مدلول صوتی	به‌های ده‌نگیی
vapor= vapour	صام- دسام	-ناماژوپینکه‌ری ده‌نگی
variable	بخار	زمانه - درچه‌زمانه (ده‌مه‌وانه)
varicosities:	متغیر- متبدل	هه‌لم
	دا، الدوالی	گوزاو- گوزنده
	(توسع الأوردة):	ده‌دی فراوانبویون (فاریکوس) ی
		خونینهننه‌کان
		-فراوانبویونی خونینهننه‌کان
		(خونینین فراوانبویون):
lingual ~	دا، دوالی اللسان	ده‌دی فاریکوسی زمان
varnish:	فارش	فارش (وارنیش)
	(محلول راتنجی یتعمل طلا،	(گیراوه‌ی راتنجی وه‌ک رووکه‌شی
	عازلا او واقیا):	جیاکه‌ره "پشتومالکردن" بیان
		پاریزه‌ر):
cavity liner ~	فارش مبطن للحفرة	فارش‌ی ناو چال
		(چالی کلوری ددان)
cavity ~	فارش الحفرة	فارش‌ی چاله‌که
copal ~	فارش صمغ الکوبال	فارش‌ی که‌تیه‌ی کوبال
	(فارش مبطن للحفرة)	(فارش‌ی نارچال)
sandarac ~	فرش سندراک	فارش‌ی سه‌ندراک
= (as separating fluid and protective coating for plaster casts)	(طلا، عازل)	(روویوشی جیاکه‌ره)
separating ~	فرایش العزل	فارش‌ی جیاکه‌ره
= (to coat plaster mould preventing adhesion of fresh plaster poured in to produce a model)	-فرایش الفصل	

stetic -	فارنیش اللک	فارنیشی شیلک
	-فرنیش الشیلک	
vas	۱- وعاء، - عرق	۱- ده‌سار - بژی - لوله
	۲- مجری - قنایة (لاتینیة)	۲- ریتره - که‌نال (جوگه)
vascular:	وعانی - عرقی:	لوله کی - لوله بی - بژی:
- canal	قنایة وعانیة	که‌نالی لوله کی
- navus	رحمة وعانیة	نیشانہی لوله بی
- system	جملة وعانیة	کۆمه‌له لوله کیه کان
vascularity	وعانیة - تنوعیة (تکون الاعیة أو العروق)	لوله کی - بژی‌داری: (بینکھاتنی لوله کان)
vaseline	فازلین (هلام بتولی: وازلین)	قازهلین
vasoconstriction	تقبض وعانی	گرژی‌بوننی لوله کی
vasoconstrictor: = a nerve or external agent causing (vasoconstriction)	مقبض وعانی:	گرژی‌کهری لوله کی - بژی‌ه کرژی‌کهر:
- fibers = ~ fibres	الیاف وعانیة مقبضة	رشالنه لوله کیه گرژی‌کهره کان
vaso- dentine = vasodentine = dentine containing blood vessels)	عاج و عانی (عاج محوی أوعیة دهمیة)	عاجی لوله بی (عاجینک لوله خوینی تیابیت)
vasodilation = vasodilatation	توسع الاعیة - اتساع وعانی	فراوانبونی لوله کان - فراوانبونی لوله کی
vasodilator = (a nerve or agent causing vasodilatation)	موسع وعانی	فراونکهره لوله بیه کان - بژی‌ه فراوانکهره
vasomotor:	محرك وعانی - محرك للاوعیة:	بژی‌نهری لوله بی - بژی‌نهری لوله کان:
- nerve	عصب محرك للاوعیة	ده‌ساره بژی‌نهری لوله کان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

vaso – vagal:

وَعَائِي مَبْهَمِي
(نسبة للاوعية أو العروق و
العصب المبهم):
لووله‌یی ویتله‌ده‌ماریی
په‌یوه‌ند به لووله‌کان و
ویتله‌ده‌ماریه):

~ fainting

غشي و عائي مبهمي
(اغماء وعائي مبهمي)
له هۆشخۆچوونی لووله‌یی
ویتله‌ده‌ماریی

vault:

= (any arch or dome-like structure in dentistry = roof of the mouth)

قبة – قنطرة:
به‌رزایی که‌وانه یان گومه‌ز
= بنیچی‌ ناو‌ده‌م (قولایی
مه‌لاشوو):

palatal ~

حنك
مه‌لاشوو

= palatine ~

قبة الحنك
به‌رزایی مه‌لاشوو

vaulted

مقبب- محذب- معقود
کوپرود

vegetarian:

نباتي:
پروه‌کیی:

~ diet

حمية نباتية
خوارده‌مه‌نی پروه‌کیی

Veau's operation

(*Veau: 1871 French surgeon*)

= (an operation for repair of cleft palate including dissection and suturing up of nasal mucosa)

عملية فار
نه‌شته‌رگه‌ریی فار

(نه‌شته‌رگه‌ریی و دورینه‌وه‌ی)

مه‌لاشوری قلیش به پروپۆشی

لووته‌وه)

vehicle

سواغ - حمولة
(المادة الوسيطة في تحضير
الدواء)
هۆکاره ماده‌دی ناماده‌کردنی
ده‌رمان)

vein:

ورید:
خویننه‌ین:

angular ~

ورید زاوي
خویننه‌ینی گوشه‌یی

facial ~

ورید وجهي
خویننه‌ینی پرویی

veinlet

ورید (ورید صغیر)
خویننه‌ینۆچکه

= venule

-ورید

velar

شراعي - حجابي
چارۆگه‌یی - په‌رده‌یی

= (relating to velum)

-حفافي

V

veliform	حجابی شکل -شراعی شکل	په‌ده‌شیره -چارزکه‌شیره
velocity	سرعة	خیرایی - لیز
velopharyngeal = (relating to soft palate and pharynx)	حنکی بلعومی	مه‌لاشوری گه‌بودی
velosynthesis = (repair of a cleft in soft palate)	ترمیم شق الحنک الرخو	چاک‌کردنه‌وی قلبیسی مه‌لاشوری نهرم (نهرمه مه‌لاشور)
velum(pl. vela): = (any veil- like structure)	شراع - حجاب غشائی (لاتینیة جمعها: حجب- اشرعة):	چارزگه -پودوشی په‌ده‌یی (به‌لاتینی)
~, artifieial = (appliance used in prosthetic treatment of a cleft of soft palate)	شراع صناعی (جهاز تعویضی للحنک الرخو المشقوق)	چارزکدی ده‌ستکرد
~ palatinum = (soft palate)	الحنک الرخو	مه‌لاشوری نهرم (نهرمه مه‌لاشور)
vena cava	الوريد الاجوف(الائینیة)	بوشه خوینهنین = شاخوینهنین
venal	وریدی	خوینهنینی
vener:	۱- قشرة- وجه (وجه تمیلی لتاج) ۲- تکسو بوجه أو بقسرة:	۱- تونیکل- روبره (رودی جوانکاری تاج) ۲- رورکه‌شکردن به روبره یان به‌تونیکل:
baked porcelain ~	وجه خزفی مجبور	رورکاری چینی لیتراو
venereal diseases	أمراض زهریة (أمراض جنسیة تناسلیة) -أمراض تناسلیة	نه‌خوشیه فهره‌نگیه کان (نه‌خوشیه په‌گه‌زیه زاروزییه کان) -نه‌خوشیه زاروزییه کان
venous = venal	وریدی	خوینهنینی

vent	۱- فتحة- فوهة - منفذ - مصرف ۲- يطرود - يصرف	۱- درچه - کلهین - کون - گوزدر
venter = (1. an hollow, belly – shaped part as the belly of a muscle. 2. the stomach or abdomen)	۱- جوف بطني الشكل (جوف متعر علي شكل البطن) ۲- معدة - بطن	۱- بوشاييه کي سک شيره ۲- گده - سک
ventilation	تهوية	هدواگوزکي
ventilator:	جهاز التهوية- مهواة (مروحة تهوية):	باگوزر- ناميري هدهاسه بيندر (ناميري باگوزر):
inside wall ~	جهاز التهوية ضمن الحائط	باگوزي نارديوار
outside wall ~	جهاز التهوية خارج الحائط	باگوزي دهرودي ديوار
ventral	بطني	سکي - بهرسک
ventricle	بطين (بطن صغير)	سکوله (سکي گچکه)
venule = veinlet = (a minute vein)	ورييد (وريد صغير)	خوينهيني (ورد) بچووک (خوينهينوزچکه)
vermiform: = worm – like ~ appendix	دودي الشكل: الزائدة الدودية	کرم شيره- کرم ناسا: ريغزوله کويره- په‌لکه ريغزوله (زيدهي کرمي)
verminifugal	طارد الديدان	کرم دهرکهره
vermillion border = (the red margin of the lips)	الحافة الزنجفرية (حافة الشفة الحمراء)	لينواري زهنگهري -قهراغي لينوي سور (لينواري لينوي قرمزي)
verruca = wart:	ثؤلول (تالولة) بورقة:	بالووکه:
~ vulgaris "of the lip"	ثؤلول الشفة الشائع	بالووکهي لينوي بلاو
verrucous:	ثؤلولي:	بالووکهي:
~ carcinoma	سرطان ثؤلولي	شير په‌نجهي بالووکهي

V

- crown = (a wart – like overgrowth on enamel of a tooth crown)	تاج ثؤلوی	تاجی بالوکه‌یی
version = (the act of turning, as of teeth during orthodontic treatment)	انحراف- فتل -انتقال	لادان- لاریون -خولانه‌وه- پیچکرده‌وه
versus	ضد - مقابل	دژ - به‌رام‌به‌ر
vertebra	فقرة	بربره
vertebrae	فقرات	بربره‌کان
vertebral:	فقری:	بربره‌یی:
- artery	شریان فقری	خوینبه‌ری بربره‌یی
- column	عمود فقری	بربره‌ی پشت
- veins	أوردة فقریة	خوینهنه بربره‌یه‌کان
vertex	۱- رأس - ذررة - قمة ۲- ذررة الرأس - قمة الرأس	۱- سر - لوتکه - سه‌لوتکه ۲- لوتکه‌ی سر- ته‌پله‌سه‌ر
vertical:	عمودی- شاقولی:	ستونی- شاقولی:
- dimension	بعد عمودی	دورر (ماوه‌ای ستونی
- over lap	تجاوز عمودی	لادان (به‌سه‌ریه‌کداچوون) ای ستونی
vertically	عمودیا- شاقولیا	به‌شینوی ستونی بیان شاقولی
verticomental = (relating to the crown of the head and the chin)	قمی ذقنی	ته‌پله‌سه‌ری چه‌ناگه‌یی
vertiginous	مصاب بالدار	تووشبوو به‌سه‌رخولی (گیتزه‌نگی)
vertigo = (a sensation of loss of equilibrium, patient feels the world is revolving round him or he is revolving in space)	دار- دوخه	گیتزه‌بون- سه‌رخولی -گیتزه‌نگ
viscibility	رؤیه- وضوح	بینین- رؤشنی

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

vesicant	منفط (ماده کیمیائیة تحدث النفاطة)	تلزقهین
vesicle(pl. vesicles) = (1. a small bladder or sac containing fluid 2. a blister)	حویصل (جمعها: حویصلات)	چیکلدانزچکه -کوزگه -تلزوق - بلن
vesicular: ~ stomatitis = aphthous stomatitis	حویصلي: التهاب الفم الحویصلي =التهاب الفم القلاعي	چیکلدانزچکه یی: دهمه‌سوی چیکلدانزچکه یی -دهمه سوی (برینی) زیچکه یی
vesiculation:	تحوصل (تشکل الحویصلات):	چیکلدانزچکه بوو:
mucosa ~	تحوصل المخاطیة -تحوصل الطبقة المخاطیة	چیکلدانزچکه بووی لینیجکی -چیکلدانزچکه بووی چینی لینیجکی
vesiculiform Vesiculopapular	حویصلي الشكل حویصلي حطاطي	چیکلدانزچکه شینو سیکلدانزچکه یی بلزقی
vessel: blood ~ lingual ~ s lymphatic ~ varicosities of lingual ~s	رعاء: رعاء دموي اوعیة اللسان رعاء لنفاري دوالی اوعیة اللسان	دهصار- لولوه- بوری- دهفر: لولوه (بوری) خوین بوری زمان بوری لیمنی فراوانیونی بوزیه کانی زمان -خوینیوزیه گمولی زمان
vestibular: ~ band ~ foramen ~ lamina ~ nerve ~ space abscess ~ surface vestibule = <i>vestibulum</i> :	دهلیزی: حزمة دهلیزیة (الخلايا البشرية الابتدائية) ثقبه دهلیزیة صفیحة دهلیزیة عصب دهلیزی خراجة المسافة الدهلیزیة سطح دهلیزی دهلیزی:	دالآینی: چه‌پکی دالآنی (خانه روریوشیه سه‌ده‌تاییه کان) کونی دالآنی په‌ده‌که‌ی دالآنی ده‌ماری دالآنی دومه‌لی ماوه (بوشایی) دالآنی یروی دالآنی دالآن:

V

buccal ~	دهلیز خدی	دالانی پورومت
ear ~	دهلیز الأذن	دالانی گوئی
fornix ~	دهلیز قوسی	دالانی که‌رانه‌یی
labial ~	دهلیز شفوی	دالانی لیثویی
larynx ~	دهلیز المنجرة	دالانی قورگ
mouth ~ = <i>the space between the lips, cheek and the gum and teeth</i>	دهلیز الفم	دالانی دم
nose ~	دهلیز الأنف	دالانی لوت
oral cavity ~	دهلیز الفم	دالانی دم
vestibulocochlear:	-دهلیز الحفرة القموية	-دالانی چالنی دمیی
~ nerve = <i>(the eighth cranial nerve)</i>	دهلیزی حلزونی: عصب دهلیزی حلزونی = العصب الثامن	دالانی لورلیپیتی: دهماری دالانی لورلیپیتی = دهماری هه‌شته‌م
vestibuloplasty	ترمیم الدهلیز	چاک‌کردنه‌وی دالان
vestibulum = <i>vestibule:</i>	دهلیز (لاتینی):	دالان (به‌لاتینی):
~ oris	دهلیز الفم	دالانی دم
vestige = <i>(a rudimentary part or remnant which at some stage was fully developed and functional)</i>	آثاری - متخلف	جیناوییی
vestigial: = <i>(rudimentary)</i>	آثری - بدنی - متخلف : (نسبة للعنصر المختلف)	پورکاره - دستپنک - دراکه‌رتور - جیناوه:
~ organ	عضو آثری - عضو متخلف	نه‌ندامی پورکاره - نه‌ندامی جیناوه
via= tract	مجری - ممر - طریق - قنای (لاتینی)	بریره‌و - رزچکه - رینگه - که‌نال (به‌لاتینی)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

viability = (ability to live after birth)	حیویة -قابلیة للعیش	زیندویتی - چالاکى - گورجوگولی -توانای ژیانی هده به پاش نه‌ایکبون
viable = (able to live of itself)	عیوش -قابل (للعیش)للحیاءة	زیندوو -خو به‌خو نه‌توانیت بژیی
vibrate	بهتر	نه‌لرینه‌ره
vibratile = vibratory	مهتر -اهتزازي	له‌راوه -له‌رینوکیی
vibrating:	إهتزاز -مهتر:	له‌رینه‌وه -له‌راوه- له‌ریوه:
~ line	خط الاهتزاز	هیلی له‌رینه‌وه
~ tip	الرأس المهتر	سدری له‌راوه
vibration = (oscillation)	اهتزاز	له‌رینه‌وه
vibrative	اهتزازي -مهتر	له‌رینه‌وه‌یی -له‌راوه
vibrator:	مهتره- هزاز:	له‌رینوک:
amalgam ~	هزاز الأملمم	له‌رینوکی نه‌مه‌لگم
casting ~	هزاز الصب	له‌رینوکی داریشن
oral ~	مهتره فحویة (جهاز تعويضي يخلق تيارا من الهواء في الفم يساعد علي الكلام)	له‌رینوکی ده‌میی (نامیری جینگره‌وه‌به ته‌زویه‌کی هه‌وا له ده‌مدا دروستدکات که یارمه‌تی قسه‌کردن نه‌دات)
ultrasonic ~	مهتره فوق الصوتية	له‌رینوکی سه‌روو ده‌نگیی
vibratory = vibratile	اهتزازي -مهتر	له‌رینه‌وه‌یی
vibrio = (short curved rods =a genus of spirillaceae family of bacteria)	ضمة (جراثيم)	ویترگول شینوه (جوره بونه‌ورینکه) (جوره به‌کتوبیایه که)

V

vibrocondenser	مهزة راصة- هزاز راص (اداة رص الأملغم با لاهتراز)	له‌رینوزکی چرکوره نامرازی چرکونده‌وی نه‌مه‌لگه‌م به له‌رینه‌وره
vicarious: = (acting as substitute)	بدیل- معاوض- عوض:	له‌جیاتی- جینگروه
~ menstruation	۱- طمث بدیل	خولی مانگیی له‌جیاتی
vice	۱- ملزمة	۱- گه‌ه
= vise:	۲- مشد لولبی	۲- گه‌وی لولپینچی
	۳- وکیل- نائب- عوض	۳- برویکار
	۴- عیب:	۴- دزئو:
bench ~	منجلة	گیره‌ی سه‌میتز
hand ~	ملزمة يدوية	گیره‌ی ده‌ستی
viewer:	منظار:	رینه‌ی پیشانده‌ره:
x- ray film ~	منظار الفلم الشعاعي	رینه‌ی پیشانده‌ره‌ی تیشکه‌ی فلیم
villiferous	مرغذب -ذو زغابات	مه‌میلهدار
villiform = (having hairlike projections)	زغیبي الشكل -شعري الشكل	مه‌میله‌یی (مه‌میله‌ شینود) -موربی (مور شینود)
villus:	زغابة (زغبة):	مه‌میله:
intestinal ~	زغابة معوية	مه‌میله‌ی گه‌ده‌بی
Vincent's: (Vincent 1862-1950 French physician and bacteriologist)	نسبة للعالم فنان	په‌یوه‌ند به زانا فینسان:
~ angina = (acute ulcerative tonsillitis)	خناق فنان (ذباح فنان)	وه‌ناق‌ی فینسان -کوز (در)ه‌ی فینسان
~ bacillus	عصيات فنان (جراثيم عسوية)	چیلکه‌ییه‌ کانی فینسان خوزه (میکرزیه) چیلکه‌یی
~ gingivitis	التهاب اللثة لفنان	پروه‌کسوی فینسان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ infection = (<i>acute ulcerative gingivitis</i>)	إنتان فسان	تشنه‌ی فینسان
~ organisms	عضریات فسان (جراثیم)	زنده‌وره‌گانی فینسان (میکروب: خوره)
vinculum:	لجام - رباط - قید (لاتینیة):	لغار - بسته‌ر - ددزوله:
~ linguae = (<i>lingual frenum</i>)	لجام اللسان	ددزوله‌ی زمان - لغاری زمان
Vinson syndrome = <i>Plummer- Vinson syndrome</i> (<i>Vinson= 1890 American physician</i> (<i>Plummer: 1874-1936 American physician</i>) = (<i>dysphagia ass. with: splenomegaly, hypochromic anaemia, glossitis and atrophy of the mucous membrane of the mouth, pharynx and upper end of oesophagus.</i>)	تناذر فسان = تناذر بلومر فسان = متلازمة بلومر فسان	کونیشانی فینسون = کونیشانی پلومیتر - فینسون
vinculum = <i>ligament or frenum</i>	رباط أو لجام	ماسرلکه‌بند یاں ددزوله
vinyl:	فینیل (جذر کیمیائی یشکل باتحاد مع اجسام آخری مرکبات راتنجیة):	فینیل:
~ acetate	خلات الفنیل	سرکاتی فینیل
violence	عنف - شدة	توندی - تین
viper	افعی (سام) - صل - حية	- صاری زده‌رین - تووله‌مار
viraemia = <i>virusemia:</i>	انتشار الحمات في الدم (حموية الدم)	بلاویونه‌وی پالارته‌کان له خوتیندا - فایرده‌سزانه خونین
Viral:	نسبة للحمات الراشحة:	په‌یورند به پالارته‌کانه‌ره:
~ hepatitis	التهاب الكبد الحمات الراشحة	جگه‌رسوی فایرۆسی
~ stomatitis	التهاب الفم بالحمات الرشحة	دده‌سوی فایرۆسی

V

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

viremia= viraemia
= **virusemia**

بلاوبونه وی بالوته کان (فایروس) انتشار الحماة في الدم له خوتندا

virology

فایرزلوجی
مبحث الحماة
-فایروس (بالوته) زانی
(مبحث الحماة الراشحة)
(زانستی فایرزه کان)

virucidal
= **virulicidal**

مکید الحماة
بکوژی بالوته کان
(قاتل الفایروسات)

virulence
= 1. malignancy
2. infectiousness of
- cro organism)

۱- راهی زهراوی میکروب
۲- بیسی
۱- فوعه- حمة الجرثوم
-سمية الجرثوم
۲- خبث

virulent
= **(toxic- poisonous)**

۱- زهری
۲- بیسی
۱- فوعی- شدید الحمی-سمی
۲- خبث

virucidal
= **virucidal**

مکلف الحماة
بکوژی فایروس
(قاتل الفیروسات)

virus:
= (a complex organic
particle, of
submicroscopic
dimension, capable of
growth and reproduction
only within the cells of
the host organism it
infect.

بالوته - فایروس:
حمة (فیروس) - مرشح:

filtrable ~

حمة راشحة
بالوته (فایروس) ی بالوته گی

virusemia
= **viremia**

انتشار الحماة في الدم
بلاوبونه وی فایروس له خوتندا

viscera

أحشاء
هه نار
(مجموعه اعضاء في الجوف)
(کومه له نه ندام له بزاشییدا)

visceral

حشوی (نسبة للأحشاء)
هه نار

viscerotropic

حشوی غذائی
هه نار خوراک

Vicid

لصوق- لاصق
به له زگه - به لکار

= **viscous**
= **(sticky, adhesive)**

-لزوج
-لینج- په بوست

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

viscidly = (adhesion)	لزوجة -لصوقية	لینجیتی - لینجی -په یوست بوون -پیکه وه لکان
viscosity: ~ of saliva	لزوجة: لزوجة اللعاب	لینجیتی: لینجیتی لیک
viscous = viscid=gummy =(sticky= adhesive)	لزوج	لینج (په یوست- لکار)
viscus(pl: viscera) = (any one of organs in thoracic, abdominal or pelvic cavity)	حشا (مفرد احشاء)	ههناو (نه ندامیک له بو شاییدا)
vise= vice	ملزمة	گیره
hand ~	ملزمة يديه	گیره دستي
visibility	رؤية- وضوح -بصر	بینین- روشنی -دیته دین- دیتنه نی
visible	مرئي- منظور (یری بالعين المجردة)	بینراو- دیار -به رچار
vision	رؤية	دیتن- بینین
visual: ~ disturbances ~ examination	عیانی- بصري - رؤي: إضطرابات بصرية فحص عیانی (فحص بالعين المجردة)	دیدنه- بینایی: تیکچونی بینایی پشکنینی دیدنه (پشکنین ته‌ن‌ها به چار سه یرکردن)
vital: ~ capacity	حيوي: القدرة الحيوية	ژیانی- زنده‌یی (گرنگ بو ژیان): زنده توانا
vitality:	حيوية- نشاط:	زنده‌گی- چالاکی:
pulp ~	حيوية اللب	زنده‌گی کرزک
test, ~	اختيار الحيوية	تاقیکردنه‌وه (پشکنین) ی زنده‌گی
tooth ~	حيوية السن(اللبن)	زنده‌گی ددان (کرزک)
vitallium	معدن الفیتالیوم (خليطة معدنية من الكروم و الكوبالت اساسا)	کانزای فیتالیوم

V

vitalize	بحی	ده‌بژنیتته‌وه
vitals	الاعضاء الحیویة (کالقلب و الدماغ)	ژتته نه‌ندامه‌کان (وده‌دل و میشک)
vitalometer	قائیس حیویة اللب (جهاز تحری حیویة اللب)	پینوه‌ری زینده‌گی کړوکی (نامییری پشکنینی زیندویتی کړوکی ددان)
vitamin:	فیتامین- حیمین:	فیتامین:
~ deficiency	عوز الفیتامین (نقص أو فقد الفیتامین)	که‌می فیتامین (که‌موکوریی یان نه‌بورنیی فیتامین بژ له‌ش)
vitiligo	بهق- برص (داء جلدي)	به‌له‌کیی- نه‌بورنی رده‌نگ له‌ پینستدا (نه‌خوشیه‌کی پیسته)
vitreodentine = vitreous dentine = (a very hard type of dentine having few dentinal tubules)	عاج زجاجی	عاجی شووشه‌یی
vitreous: = (relating to glass, glassy)	زجاجی:	شووشه‌یی:
~ body	جسم زجاجی	ته‌نی شووشه‌یی
~ dentine= (vitrodentine)	عاج زجاجی	عاجی شووشه‌یی
vitrification	تزجیح (تحويل المادة بالحرارة أو الصهر الی مايشبه الزجاج)	به‌شووشه‌بوون
ceramic ~	تزجیح الحزف (تحويل الحزف السني بالحرارة و الصهر الي مادة زجاجية لامعة)	به‌شووشه‌کردنی چینی (سرامیک به‌شووشه‌کردن)
vitrify	یزجج (يحول إلي زجاج)	به‌شووشه‌ی نه‌کات
vitro -dentine	عاج زجاجی	عاجی شووشه‌یی
vocal:	صوتی:	ده‌نگی:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ cords	حبال صوتية -الأوتار الصوتية	ده‌نگه‌ژئ -ژئکانی ده‌نگ
voice	صوت	ده‌نگ
Vogt's angle <i>Vogt: 1817-95 German physiologist (the angle formed between the nasobasilar and the alveolobasal line)</i>	زاوية فوكت	گوشه‌ی فوكت
volatile	متطاير - متطاير -طيار (مادة سريعة التبخر)	هه‌لمه‌نی (خیزا به هه‌لمبو) -هه‌لمه‌زوو - زوو هه‌لمبو (زوو به هه‌لمبو)
volatility	تطايرية -قابلية التطاير	هه‌لمه‌زوویی -توانای زوو هه‌لمین
volt	فولت - فولط (وحدة القوة المحركة الكهربائية)	فولت (یه‌که‌ی هیژی بزوینه‌ری کاره‌بایی)
voltage	فولطية (جهد كهربائي)	فولته‌یج (فولتی)
volume	۱- حجم ۲- قیمة ۳- كتاب	۱- قه‌باره ۲- به‌ها ۳- کتیب (به‌رتووک)
Voluntary:	إرادي - طوعي:	خزویست:
~ action	فعل ارادي	خوکار - کاری خزویست
~ muscle = (any muscle which is directly under the control of the will.)	عضلة إرادية	ماسولکه‌ی خزویست - خزویسته ماسولکه
~ nervous system	جملة عصبية إرادية	خزویسته کونه‌ندامی ده‌ماری
volute:	ملطف - حلزوني:	پینچراروو - لوولپیتیچی:
~ spring	نابض حلزوني	سپرنگی لوولپیتیچی

V

volvulate	يلتف - يلف	نه خولیتته‌وه
	-ينقتل	-بانه خوات
vomer = <i>plough shape bone</i> = <i>(the flat bone forming the posterior and lower portion of the nasal septum)</i>	المیکمه	نيسکی فومەر (نيسکينکی پانه پشته‌وه لای خوارووی تیغه‌ی لووتی بینکهناره)
vomerine	نسبة لعظم المیکمه	په یوه‌ند به نيسکی فومه‌روه
vomeronasal	میکمی أنفي	فومه‌ری لووتی
vomit 1. <i>to cast up from stomach through the mouth</i> 2. <i>substance vomited</i>	۱- يتقیأ ۲- قي،	۱- نه‌رشیتته‌وه ۲- رشانه‌وه
vomiting	تقیز	رشانه‌وه
vomitive	مقیي،	رشینه‌ر
vomitory= vomitive	مقیي	رشینه‌ره
vomitus= vomiting	تقیز (لاتینیة)	رشانه‌وه (به لاتینی)
Vonkorff's fibres = <i>(precollagenous fibers of dental pulp, incorporated in dentine matrix)</i>	الیاف فون کورف	ریشاله‌کانی فون کورف
Von Recklinghausen's disease <i>(of the bone)</i>	داء فون رکلنغها وزن العظمي (داء الليفي الكيسي العظمي) (المعم)	نه‌خوشی فون ریکلنهایزونی نيسکی (ده‌ردی ریشالی پوزکی نيسکی به‌ریلاو "گشتی")
vulcanite:	مطاط مقسی -مطاط مرکب (مطاط مقسی بالکربیت و الحرارة و الضغط):	لاستیکي سه‌ختکراو -لاستیکي به‌گژگرد سه‌ختینراو:

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

~ instrument

أداة المطاط المرکن

نامرزی لاستیکی

گرکانکراو (سه‌ختکراو)

vulcanization

برکنه

گرکاندن

-فلکنه (معالجه للتصلید)

-فهلکاندن (فهلکنه نین)

تصلید المطاط بالکبریت أو

(چاره‌سری سه‌ختاندن)

بماده اخرى

(سه‌ختاندنی لاستیک به گوگرد یا نین)

(من مطاط مکین لدن الی

به ماده‌به‌کی تر)

مطاط قاس)

vulcanize

برکن - یفلکن

نه‌یگرکنینی

= (to treat rubber with sulphur so as to render it flexible or hard)

(ینتج مطاطا قاسیا)

-ده‌یفهلکنینی

(یکبرت المطاط للتصلید)

-ده‌گوگردینی بو سه‌ختاندن

لاستیک

vulcanizer

میرکنه - میرکن

گرکنه‌ر

=vulcanizing

= vulcanization

vulgaris:

شانع - اعتیادی:

بلاو - ناسایی:

lupus ~

دا، الذنب الشانع

ده‌ردی گورگی بلاو

vulnus= wound

جرح

بریناری

W

wad	۱- بچشو- يدك ۲- حشو(من شاش او قطن...)	۱- پرينه كاته‌وه- نه‌يكوتيتته‌وه ۲- ناواخن(له‌لوكه‌يان شاش...)
wadding	۱- حشو ۲- حشوة الشاش او القطن	۱- پرگردنه‌وه ۲- ناوخن شاش يان لوكه
wafer	رقاقة	په‌ره‌كه
waist	وسط- خصر	نارقه‌د- كه‌مه‌ر
waistcoat:	معطف- صدر (صدرية: مايليس فوق الصدر):	قاپوت- به‌روانكه (پارچه‌به‌ك سنگ پوش):
dentist ~	معطف طبيب الاسنان	به‌روانكه‌ي نوشده‌ري ددان
waiting room	غرفة الانتظار	ژووري چاوهروانكردن
wall:	جدار:	ديوار:
axial ~	جدار محوري	ديواري ته‌ووري
buccal proximal ~	جدار خدي ملامت	ديواري روومه‌تي بينكه‌وه نوسارو
buccal ~	جدار خدي	ديواري روومه‌تي
cavity ~	جدار الحفرة	ديواري چاله‌كه
distal ~	جدار وحشي	ديواري ناناره‌ند
enamel ~	جدار مينائي	ديواري مينيايي
gingival ~	جدار لثوي	ديواري پووكي
incisal ~	جدار قاطع	ديواري بره‌پيي
labial ~	جدار شفهي	ديواري لينيي
lingual proximal ~	جدار لساني ملامت	ديواري زماني بينكه‌وه نوسارو
lingual ~	جدار لساني	ديواري زماني

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

mesial ~	جدار انسي	دیواری ناو‌ندی
occlusal ~	جدار طاحن	دیواری هار‌دی
palatal ~	جدار حنکي	دیواری مه‌لاشویی
peripheral ~	جدار محیطي	دیواری (چینویی) دور‌بهر
proximal ~	جدار ملاصق	دیواری پینکه‌وه‌نوساو
pulpal ~	جدار لبي	دیواری کړ‌کی
surrounding ~ = <i>peripheral</i> ~	جدار محیط = جدار محیطي	دیواری چینوه (د دور‌بهر) = دیواری چینوهی
wall- tooth = <i>wang tooth</i> = <i>a molar tooth</i> (<i>obsolete term</i>)	رحی - سن الجدار (تسمیه قدیمه)	خرینه - ددانی دیوار (ناریکی کوزه)

Walther's duct
Walther: 1688- 1746
German anatomist
(*the duct of sublingual*
salivary gland)

قناة والثر

که‌نالی والثر

- که‌نالی لیک رژیژی ژیر زمان
(که‌نالی گلانده‌لیکی ژیر زمان)

wan

۱- علیل - سقیم

۱- نه‌خوش - دور‌ده‌دار

۲- شاحب

۲- رهنگ زورد

۳- غیر مجد

۳- بی‌سوود

wandering:

۱- جوال - هانم

۱- گه‌ر‌وک - سه‌ر‌لیتی‌کچوو

۲- عشوائی:

۲- هه‌ر‌مه‌کی:

~ abscess

خراجة جواله

درمه‌لی گه‌ر‌وک

(تبدأ من مكان و تنتهي في

مكان اخر)

~ cells

خلایا جواله

خانه گه‌ر‌وک‌که‌کان

~, pathologic

تجوال مرضي

گه‌ر‌وک‌کی نه‌خوشی

(تقلقل الاسنان وانزياحها في

امراض النسيج الداعمة)

(سه‌قینی ددانه‌کان و جوله‌یان و

ر‌و‌چوو‌یان له نه‌خوشیه‌کانی شانه

پالپشته‌کانی دداند)

~ rash=geographic
tongue

طفح جوال

په‌له‌ی گه‌ر‌وک

طفح عشوائی = اللسان الجغرافي

= زمانی جو‌گرافی

W

~, teeth =(the vertical or horizontal displacement of teeth due to distruction of periodontal membrane)	تحوال الأسنان	گه‌رزیگی ددانه‌کان
wane	یتضائل	که‌مده‌یتتوره
	-یتناقص	-به‌ره‌کزیی ده‌جیت
waney = wany	متضائل	که‌مبوره‌وه
	-متناقص	-کزبوره
wang tooth =wall-tooth = a molar tooth obsolete term	رحی -طاحنة (تسمیة قديمة)	خرینه -هارپور (ناویکی کزنه)
Warm	۱- دافیء- حار قليلا ۲- يدفيء- يحمي- يسخن	۱- شیه‌تین- که‌می گهرم ۲- گهرمیسه‌کاتوره
warming plate	صفحة التسخين	پله‌یت (ته‌به‌ق) ای گهرم‌کردن
warp =(to alter the shape, twisting or bulging)	یلوی- یفتل -یشوه باللی	لورلی نه‌کا- باینه‌دات -نه‌یغولینیتتوره- خوارینه‌کاتوره -نه‌یشیتوتینی به‌بادان
warpage	التواء- انفعال -اعوجاج	لورلوبون- بادان -خوار کردنه‌وه (خواربونه‌وه)
wart= verruca	ثؤلول	بالوکه
wash:	۱- یغسل ۲- یطلي- یدهن:	۱- نه‌یشوات (ده‌شوات) ۲- روره‌که‌شینه‌کات- چه‌رینه‌کات:
plaster ~	طلاء جیسی -غسول جیسی	روره‌پوشینی گه‌جیسی -شتنی گه‌چین
waste: ~ receiver	فضلات: إناء الفضلات	پاشه‌ری: ده‌فری پاشه‌ریز
watch glass	زجاج الساعة	شوره‌شی کاتریمتر

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

**watchmaker's
broach**

*=(a tapered broach,
sharp angled and
having 4 or 5 sides
used to enlarge root
canal)*

إبرة الساعاتي
(إبرة موسعة للاقتية)

ددری کانترمینرچی
(بو فراوانکردنی که نالی ردهگ)

water:

ماء:

نار:

~ cement

اسمنت مانی
(یتصلب بتماس الماء، أو
اللغاب)

چیمه نیو (سمنت) ی ناوی
(به نارو یان به لیک نه بیه ستیت)

~ fluoridation

*=(adjustment of level
of fluoride ion in the
water supply to an
optimum concentration
of 1.p.p.m. to reduce
the incidence of dental
caries in a community)*

فلورة الماء
(اضافة الفلور الى میاء
الشرب)

به فلورکردنی نار

~ heater

مسخن الماء

گهرمکدهی نار

~ jet

تدفق (نفث) الماء
(دفع الماء، الشدید)

فیچقه کردنی نار

~ pick

خلال مانی
(جهاز لظرد الفضلات من بین
الاسنان بنفث الماء)

پرژینه ری ناوی

(نامیری دهرکردنی پاشه‌ری خوراک
له نیوان ده‌انه‌کاندا به نارو پراژاندن)

~ pick apparatus

جهاز الحلال المانی

نامیر ناوی پرژینه ری

~ pick application

تطبیق الحلال المانی

کرده‌کی پرژینی ناوی

~ sprayer

مرشة الماء

پرژینه ری نار

-مرذة الماء

(ناوی پرژین)

~ syringe

محقنة الماء

سرغی نار

~ turbine

عنفة مانیة

تورینی ناوی

wave

موجة - تموج

شه‌پزل - شه‌پولدان

wavelength

طول الموجة

درژی شه‌پزل

wavy

متموج

شه‌پولدان

W

wax:	۱- شمع ۲- یشمع:	۱- میو ۲- مینودارینه کات:
base-plate ~	شمع الصفانع القاعدية	میوی ته به قی بنکدی
bite ~	شمع العضة -شمع الاطباق	میوی گه ست -میوی جوتبورون
block, ~	کتل الشمع	میوه بارسته کان
bone ~	شمع عظمي اخلیطة لدنة تحوي مرقات للنرف و مضادات للعفونة تطبق فوق العظم المقطوع حديثا في سياق جراحة الفكین)	میوی نیسیکی (تیکه له یه کی نه رمه دژه خوینریزو دژه سز و دژه کیسی تیایه نه خریته سر نیسیکی تازه برارو له نه شته رگه ری شه ویلگه دا)
boxing ~	شمع التعلیب - شمع التسویر (الاحاطة بسور)	میوی پیچانه وه - میوی به شوره کردن (دهوردان به دیوار)
carver, ~	منحة الشمع	داتاشه ری میو (مینوداتاشه وه)
carving ~	شمع النحت	میوی داتاشین (میوی په یکه رسازی)
carving, ~	نحت الشمع	داتاشینی میو (په یکه رتاشینی میو)
casting ~	شمع الصب	میوی دارشتن
cement ~= <i>sticky</i> ~	شمع الالصاق	میوی پیالکان - میوه چه سیننه ر
fluid ~	شمع سائل	میوی شل
green casting:	شمع الصب الأخضر:	میوی دارشتنی سه رزه:
hard, ~	شمع صلب- شمع قاس	میوی ره ق
heater, ~	مسخن (سخان) الشمع	گه رمکه ری میو
inlay casting ~	شمع صب الحشوات	میوی پرکردنه وه دارشته کان
ivory casting ~	الصب الشمع العاجي	میوی دارشتنی عاجیی
knife, ~	سکین الشمع	چه قو (کیرد) ی میو
pattern, ~	مثال الشمع- نموذج شمعي	قالبی میوین - نمونه ی میوین (میوه نمونه)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

plastic ~	شمع لدن (لین)	مینیوی پلاستیکی
pink~	شمع زهر (شمع بلون احمر فاتح)	مینیوی په‌مه‌یی (مینو به‌رنگی سووری کاز)
ready- made`~	شمع جاهز	مینیوی ناماده‌گراو
rim, ~	ارتفاع شمعی	به‌رزه‌کی مینیوی
round rod~	شمع الاعواد المستدیرة	تولنه لوله‌یی مینیوی
set- up ~	شمع الصف	مینیوی ریژکردن (مینیوی سوارکردن)
spatula, ~	ملوق الشمع	سپاچولای مینو (نامرازی تینکه لک‌ه‌ره بیان تینکه‌لدان)
spoon, ~	ملمقة الشمع	کدوچکی مینو
square rods ~	شمع الاعواد المضلعة (المربعة السطوح)	مینیوی تولنه روچوارگوشه
sticks, ~	قضان الشمع	تولنه مینوکان
sticky ~ = cement ~	شمع الإلصاق	لینجه مینو- چه‌سپینه مینو (مینیوی بیالکاندن (لکینه‌ره مینو)
strips, ~	شرانط الشمع	شریتی مینیوی
utility ~	شمع متعدد الاستعمال	مینیوی چندین (فره) به‌کاره‌یتان
wires, ~	اسلاك الشمع	رایه‌ر (تدل)ی مینیوی
wax up =(to wax) = waxing up =(construction and contouring of a wax base plate for artificial denture, and attachment of the teeth to it)	تشمیع	مزمکردن (به‌مزمکردن)

W

wear:	۱- استهلاک-تاکل- اهتراء- تحات	۱- داخوران- سوران ۲- داینه‌رزتی- رزین
	۲- ییلی- یحث- بلی	۳- داینه‌خورتی
	۳- یستهلك	۴- ماندو(شه‌گه‌ت)ی نه‌گات
	۴- ینهك- یرهق- یتنب	۵- پزشی- پوشاك(له‌به‌ریکرد):
	۵- لبس- ملاس:	
interproximal ~	تحات ملاصق	داخورانی پینکوره نوساویی
occlusal ~	تحات طاحن -تحات طباقی	داخوران(سوران)ی هارپیی -سورانی جوتیبودنی
teeth ~	تحات(ستهلاك) الانسان	سوران(داخوران)ی ددانه‌کان
Weber's glands = <i>lateral lingual glands</i> <i>Weber: 1795- 1878</i> <i>German anatomist</i>	غدد ریبو = الغدد اللسانية الجانبية	گلانده‌کانی ویبەر =ریژینه‌ره‌کانی لازمان
wedge:	۱- إسفین ۲- وتد	۱- پواز ۲- سنگ(کۆله‌که)
	(الوتد الحشبي أو بلاستيكي المثبت للمسندة...):	(کۆله‌که‌یه‌کی داریی یان پلاستیکی که پالپشت جینگیره‌کات به‌ددانه‌کانه‌وه):
cervical ~	وتدعنقي	کۆله‌که‌ی ملیبی
interdental ~	رتد بین السني	کۆله‌که‌ی نیوان ددانی
plastic ~	رتد بلاستيكي	کۆله‌که‌ی پلاستیکی
positioner, ~	منضدة الوتد	ریکخه‌ره‌ی کۆله‌که
	(اداة نقل و دفع الوتد في المكان المطلوب)	(نامرازی جینگیرکردنی کۆله‌که‌له جینگه‌که‌ی‌دا)
shaped, ~	رتدي الشكل -إسفینی الشكل	کۆله‌که‌ی شینوه -پواز شینوه
silver ~	رتد فضی	کۆله‌که‌ی زیویی
wood = <i>wooden ~</i>	رتد خشبي	کۆله‌که‌ی دارین -داره‌کۆله‌که
wedging	تطبيق الوتد	جینگیرکردنی کۆله‌که

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

weed	عشب	مژگیا
Weight	وزن	کیش - سنگ - قورسایی
Weil's basal layer <i>Weil: 19th century</i> <i>German dentist</i> <i>=(transparent layer of connective tissue cells inside the odontoblast layer of the tooth pulp.)</i>	طبقة ریل القاعدية	چینی ویلی بناغهمی
weld	یلحم ذاتیا -لحم-التحم -لحم-التحام	خوی له جیم نه بی -لکاندی- لکا -لکاندن- لکان
welding:	لحام ذاتی -لحام- تلحیم:	خولکاندن-لکاندن- جوشاندن: (له جیمکردن)
spot ~	لحام ذاتی بۆزی (محدود)	خولکاندن تیشکۆبی (سنوردار)
well:	حوض-جرن-بئر	حورز-جورنه-دیه‌گ-بیر
amalgam ~	جرن الاملغم -حوض الاملغم	حورزی ته مه‌لگه‌م
Weston crown <i>Weston 1883 American dentist</i> <i>=(a porcelain pivot crown attached to the tooth by means of a flat post reverted to the crown before insertion)</i>	تاج ریستن	تاجی ریستون
wet:	۱- میتل- میلل-مرطب ۲- یرطب- ییلل ۳- رطب:	۱- ته‌ری- ته‌ریوو- شیداریوو ۲- شیدارینه‌کا- ته‌ری نه‌کا ۳- شیدار:
~ drilling	حفر رطب (تخصیص الحفر بالسنبال المعرصة لرداذ الماء)	هدلکۆلین (چالکردن) ی شیدار (ته‌ری) (ناماده‌کردنی چالی ددان به بیترسی به پریشکه ناروه)

W

~ field	ساحة رطبة -ساحة مبللة	مهيدان (گوره بان) ای شيندار -مهيدانی تهر
wetting:	۱- مرطب-مبلل ۲- ترطيب:	۱- شيندار کهره-تهر کهره ۲- شيندار کردن:
~ agent	عامل مرطب- رسيظ مرطب (ماده مرطبة)	هوشيندار کهره-ياريده شيندار کهره (ماده ده کی شيندار کهره)
Wharton's duct (Wharton:1614-73 English anatomist) =(the duct through which saliva from the sublingual and submandibular glands flows into the mouth; its openings are on either side of the lingual frenum)	قناة وارطون (القناة اللعابية تحت الفك السفلي)	کهنالی وارطون -رينرودي ليکی ژنر شه ويلگهی خوارور
whartonitis	التهاب قناة وارطون	کهناله وارطون سو (ههوی کهنالی وارطون)
wheel: =runner =(a solid round disk or a hallow round frame capable of revolving on a central axis)	دولاب- عجلة (قرص):	چهرخ- روره -پينچکه- خرتکه- ويل:
~ bur	سنبله دولابيه	بيری ويل (چهرخ) ای
~, felt	دولاب (قرص) اللباد	ويل (چهرخ) ای لباد
~, lathe	دولاب المخرطة (المحرك السني)	چهرخی خهراتی (ماتور "مه کينه" ای ددان)
~ point	رأس دولابيه	سه ره چهرخی
~, polishing	دولاب الصقل	چهرخی بريسکاندن
white:	أبيض:	سپی:
~ cell count	تعداد الكريات البيضاء.	نهؤمير کردنی خروکه سپيه کان

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

~ folded gingivo stomatitis	التهاب اللثة و الفم ذات الطيات البيض (تقرن فموي لثوي و لادي)	دهم و پوکه سزی پوره که سپی دار (به شاخبونی دهم و پوکی نه وزادی)
~ plate	لوحة بيضاء	تدبهق (پلهیت) ای سپی
~ sponge nevus nevus= birth mark	ورمة بيضاء إسفنجية	نیشانهی سپی سفهنجی
widener:	موسع:	فراوانکهره:
orifice ~	موسع الفوهة	فراوانکهره ی دهرچه
width	سعة- عرض	فراوان- پان
will	إرادة	دهه لات- ویستن- رکیف
window crown =(an acrylic veneer gold crown covering all but the labial or buccal surface of the tooth and frequently used as a bridge abutment)	تاج ذو نافذة (تاج مفرغ من السطح الدهليزي)	تاجی په نجه رده دار (تاجی بی پروبه ری دالانی)
windpipe =trachea	قصبه الهواء = الرغامى	بۆزی ههوا = هاره شه بۆزی هه نانه
wing	جناح	بال
wing, Ingrassia's Ingrassia: 1510-80 Italian anatomist = the lesser wing of the sphenoid bone	جناح انکراسیا = الجناح الاصغر لعظم الرتدی	بالی نینگراسیا (بالی بچوکی نیسکی کوله که یی)
winged:	مجنح (ذو جناح او اجنحة):	بالدار:
~ cast metal splint	جبيرة مصبوبة مجنحة	نیسک به نند (گیره ده) ای داریشته ی بالدار
~ denture	جهاز سنی (طقم اسنان) مجنح	تاقی ددانی بالدار
~ wire splint	جبيرة سلكية مجنحة	نیسک به نند (گیره ده) ای وایه ری بالدار

W

Winter's elevator <i>Winter: contemporary American oral surgeon</i> =(an elevator for removing lower third molar)	رافعة ونتر (أداة للقلع)	نوئل (به‌رزگه‌ه‌ای وینتەر)
wipe	يمسح - ينظف	نه‌سپرت - پاکینه‌کاته‌وه
wire:	سلك:	ته‌ل-رایه‌ر:
ligature, ~	ربط سلکي	به‌سته‌وه به‌ته‌ل
loop, ~	عروة سلکية	قولایی ته‌لی
sprue ~	سلك الصب	ته‌لی دارشقی
stainless steel ~	سلك من الفولاذ الصامد	ته‌لی پؤلای خوزراگر
wrought ~	سلك مكيف	ته‌لی گونجوك (بز کاری ده‌ستی)
wiring:	نصب بالأسلاك -ربط بالأسلاك:	جینگیر کردن به رایه‌ر -به‌سته‌وه به‌وایه‌ر
alveolar ~	ربط سنخي	به‌سته‌وه‌ی نینسکی ددان
circumferential ~	تثبيت بالرباط الدائر	جینگیر کردنیه به‌سته‌وه‌ی بازنه‌بوو (جینگیر کردن به به‌سته‌وه‌ی چینه‌ویی)
continuous loop ~	ربط بالعروة المستمرة	به‌سته‌وه‌ی به‌ قولایی به‌رده‌وام
craniofacial suspension ~	ربط نابضي جمعي وجهي	به‌سته‌وه‌ی هه‌ل‌واسراوی کانه‌س‌ریی پیدی
direct bone ~	ربط عظمي مباشر	به‌سته‌وه‌ی نینسکی راسته‌وخز
direct ~	ربط مباشر	به‌سته‌وه‌ی راسته‌وخز
eyelet ~	ربط بالأسلاك ذات العروة	به‌سته‌وه‌ی به‌ رایه‌ری قولاپ‌دار (نه‌لقه‌دار)
interdental ~	ربط بين السني	به‌سته‌وه‌ی نیوان ددانی
intermaxillary	ربط بين الفكي	به‌سته‌وه‌ی نیوان شه‌ویلگه‌یی
interosseous ~	ربط ضمن العظمي	به‌سته‌وه‌ی نارینسکی
ivy loop ~	ربط بعروة آيفي	به‌سته‌وه‌ی به‌ قولاپ (نه‌لقه‌ی نیفی)
multiple loop ~	ربط بالعرى المتعددة	به‌سته‌وه‌ی به‌ چنده‌ین (نه‌لقه‌ی قولاپ)
osseous ~	ربط عظمي	به‌سته‌وه‌ی نینسکی
perialveolar ~	ربط حول السنخي	به‌سته‌وه‌ی ده‌وری نینسکی ددان

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

priform aperture ~	ربط بالفتحة الكمثرية	به‌ستنه به درجه‌ی هدرمیایی
teeth ~	تثیت الأسنان السلکی	جنگو کردنی ددانه‌کان به‌وابه‌ر
wisdom tooth =(a third molar)	ضرس العقل -الرحی الثالثة (تسمیة قديمة)	ددان (خرینه) ای ژیری - سئیم خرینه (ناویکی کونه)
withstand	یصمد- یقارم	خزیرانه‌گریت- به‌رگری نه‌کات
with standing	صمود- مقارمة	خزراگری- به‌رگری
wolf jaw =(bilateral cleft extending through the palate, jaw and lip)	فک الذنب = (شق حنکی فکی شفوی ثانی الجانب)	شه‌ویلگه‌ گورگ = (قلیش له‌مه‌لاشور و شه‌ویلگه و لینوی دوولا)
woman	إمرأة	نافرودت- ژن
wood:	خشب:	دار:
~, orange	خشب البرتقال (یستعمل فی تحضير البرتاد بین النیة)	داری پرته‌قال
Wood:	وود:	رود:
~ crown =(a porcelain crown baked to a platinum cap)	تاج وود	تاجی وود
wooden tongue =(tongue affected by actinomyces)	اللسان الخشبى (اللسان المصاب بداء الفطر الشعاعی)	زمانی دارین (زمانی دارینه)
wool:	صوف:	خوری:
~ brush	فرشاة صوفیة	فلجهدی خوری
~ mop	ممسحة صوفیة	سره‌وی خوری (خوریه سره‌وه)
work:	عمل- صنع:	نیش- کار- دروستکردن-فرمان:
bench, ~	منضدة العمل	میزی کارکردن
technical ~	عمل تقنی -عمل مخبری	کاری ته‌کنیکی -کاری تاقیگه‌ی
working:	عامل- عمل:	کارکرد- کارکردن:

W

~ area	ساحة العمل	ناروند (ناوچه) ای کار کردن
~ occlusal surfaces	سطوح اطباقية عاملة	دووبه ره جوتیبورنه کارکره کان
~ occlusion	إطباق عامل	جوتیبونی کارکره
~ side	جانب عامل	لای کارکره
~ side interference	تداخل الجانب العامل	به رگرتنی لای کارکره
worn –out:	تالف - مستهلك - بال:	داخواره د - سوار:
~ instrument	أداة تالفة	نامرازه داخواره کان
Wormian bones	عظام درمیان	نینکه کانی زرمیان
<i>Worm: 1588-1654</i>		
<i>Danish anatomist</i>		
<i>=(small bones in the structures of the skull)</i>		
wound:	جرح:	برین:
closed ~	جرح مغلق: رض	برینی داخوار
lacerated ~	جرح مشرشر	هدهغنهغین
open ~	جرح مفتوح	برینی کراوه
penetrating ~	جرح نافذ	برینی پیاجور
perforating ~	-جرح نافذ	-برینی کوناودهر
surgical ~	شق جراحی	برین (درزی) نه شته رگری
woven bone	عظم متموج	نینکی شه پیوندار
wring- down:	عصر بالقتل	گوشین به بادان
	(طرده فائض الزئبق من الخلیطة	(ددر کردنی جیبودی پتر له تیکه له
	بقتل جلد الوعل الحارای علی	نه مه لگه م به بادان و گوشینی)
	الأملمم)	
~ technique	أسلوب عصر الأملمم بالقتل	شینوازی گوشینی نه مه لگه م به بادان
wrong	۱- خطأ -خاطیء،	۱- هه له - به هه له - نازار به خشین
	۲- أذى - ضرر	۲- زدر دمه ندیی
wrought:	مکیف --- مشکل :	گونجوك (دروستکراو):
~ clasp	ضامة مکیفة	قولایی گونجوك
	-ضمة مشكلة	
~ metal	معدن مکیف	کانزای گونجوك
~ wire	سلك مکیف	تهل (واپه ر) ای گونجوك

X

xanth-=<i>xantho-</i>	بادئة تعني:	پيشگر به ماناي:
	أصفر	زهره
xanthodont =<i>xanthodontous</i>	مصفر الاسنان (ذو اسنان ضاربه للصفرة)	ددانه زهره ديواره كان (ددانه زهره هه لنگه پاره كان)
xanthodontia	إصفرار الأسنان	زهره ديواني ددانه كان
Xanthodontous =<i>xanthodont</i>	ذو اسنان مصفرة -مصفر الاسنان	ددانه زهره هه لنگه پاره كان =ددانه زهره ديواره كان
xanthogranuloma	ورم حبيبي اصفر	لوي دهنكوله بي زهره
xanthoma	ورم اصفر	زهره (لور) گمول
xanthomatosis	داء الشحم الأصفر -داء الاورام الشحمية	دهردی زهره ده روي دهردی لوره چه رويه كان
xanthosis:	داء الأصفرار:	دهردی زهره ديوان:
~cutis	داء الاصفرار الجلدي	دهردی پيست زهره ديوان
x-bite=<i>cross bite</i>	عضة متصالبة (عضة معكوسة)	گهستی تيکپره (گهستی پينجه رانه بي)
xeno-	بادئة تعني: غريب- أجنبي- دخيل	پيشگر به ماناي: نامز- بياني
xero-	بادئة تعني: جفاف- جاف	پيشگر به ماناي: روشکي- روشک
xerocheilia	جفاف الشفتين	ليو روشکي
xeroderma=<i>xerodermia</i>	جفاف الجلد	پيست روشکي
xerodermosteosis	جفاف الجلد والمفصل (المفصل العظمي)	روشکي پيست و جومگه (جومگه ي نيسکي)

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

xerophthalmia	جفاف العين	چار روشکي
xerostomia	جفاف الفم	ددم روشکي
x-ray:	۱-صورة شعاعية	۱- تيشکه وينه
	۲-يصور شعاعيا	۲-رينه‌ي تيشکي نه‌گريت
	۳-اشعة اِکس:	۳-تيشکي نينکس:
~apparatus	جهاز الأشعة	ناميزی تيشک
~automatic dental processor	جهاز إظهار الافلام النسبة الشعاعية الآلي	ناميزی خوبه‌خو ددرخه‌ردی فيلمی ددانی تيشکي
~automatic processor	جهاز إظهار الافلام الشعاعية الآلي	ناميزی ددرخه‌ردی فيلمی تيشکي خوبه‌خو
~control panel	لوحة تحكم جهاز الأشعة	ته‌به‌قی کونترولی ناميزی تيشک
~film	فلم شعاعي	فيلمی تيشکي
~film clip	ملقط الفلم الشعاعي	گيردی فيلمی تيشکي
~film darkroom	غرفة الافلام الشعاعية المظلمة	ژوروی فيلمی تيشکي تاريک (ژوروی فليم ددرخه‌رد)
-film drying rack	منصب تجفيف الافلام الشعاعية	سه‌کوی روشکردنه‌ردی فيلمی تيشکي
~film hanger =~film holder	حمالة الافلام الشعاعية	هه‌لگردي فليمه تيشکيه‌کان
~film- mount	حاضن الفلم الشعاعي	تياهه‌لگردي (سوارکه‌ردی) فيلمی تيشکي
~,full mouth	تصوير كامل الفم شعاعيا	وينه‌گرتنی تيشکي هه‌مور ددم
~mirror= ~ reflector	مرآة شعاعية =عاکس شعاعي	نارینه‌ي تيشکي
~panoramic apparatus	جهاز التصوير الشعاعي البانورامي	ناميزی وينه‌گرتنی تيشکي پانورامی
~panoramic	صورة شعاعية ثانورامية	تيشکه وينه‌ي پانورامی

X

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

~processing hunger	حالة إظهار الأفلام الشعاعية	هه لگرهه فلیم ددرخه رهه تیشکی
~processing	احواض إظهار الأفلام الشعاعية	حه وزی ددرخه رهه فلیمه تیشکیه کان
~reader	قاری الأفلام الشعاعية	خوینه رهه رهه فلیمه تیشکیه کان
~reflector = ~mirror	عاکس شعاعی =مرآة شعاعية	نارینهه تیشکی
~safelight	ضوء امان الفلم الشعاعی	لایت (پرووناکی) ای زامن (سه لامهه) بی فلیمی تیشکی
~therapy	معالجة شعاعية	چاره سه رهه تیشکی
~tube	الانبوب الشعاعی (قمع الاشعة)	بۆری تیشکی
~viewer	منظار شعاعی	تیشک بین-تیشک پيشاندهر

Y

yawn	یتشاب	باریشک نهدات
yawning	تشارب	باریشک-باریشکدان
yaws	الداء العلیقی (دء غیر زهري رعم تشابه الاعراض)	دهردی یاوس (دهردیکی فهدرنگی نیه)
Yeast	خمیرة	ههوین
yellow: ~metal	اصفر- أصفر اللون: المعدن الأصفر (۱-ذهب ۲-خلیط من لنحاس والتوتیاء)	زهد-رہنگ زهد: کانزای زهد (۱-زیر ۲-تیکه‌له‌ی مسر زینک)
Yield: ~point	خضوع- إذعان: نقطة الخضوع (نهاية حد المرونة)	گوخجکی (گوخاندن): خالئ (سنوری) گوخجکی (کوتایی رادی جویی)
~strength	مقاومة الخضوع (اقصى مقاومة قبل الانهيار)	بده‌لستی گوخاندن (نهری بده‌لستی بهر له دارمان)

فهرهه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

yoke:

مقرن - نر:

نهو نشیویه ستویه نیوان
دوویه‌زایی نیکی سه‌رره‌گی

**alveolar~ of
mandible**

مقرن سخی سفلی

دیوی لیوی ددانه‌برده‌کانه:
نشیوی پیکره به‌سترای نیکی
ددانی شه‌یلگی خوارور

**alveolar~ of
maxilla**

مقرن سخی علوی

نشیوی پیکره به‌سترای نیکی
ددانی سه‌رور

**young enamel
youth**

مینا، فتیة

یافع

مینای نوی

نه‌رجه‌وان

Z

Z

	رمز نلوزن الذری	هینای
	(الرمز النهائي للمعدن الذری)	هینای کوتابی گهردیله
		(ژماره)
Zagari's disease	دا، زاجاری	دهردی زاگاری
= <i>xerostomia</i>	=جفاف الفم	=دهم روشکی
Zagari: 1863-1946 (Italian physician)		
zero- degree tooth	سن بلا حدبات	ددانی بن تیژی
zest	حیویه	زیندهگی
zestocausis	کی	داخکردن
zinc:	توتیا، - زنک:	توتیا- زینک:
=Zn. (chemical symbol for zinc)		
=(a bluish-white crystalline, lustrous metal)		
~cement eugenol base	اسمنت الزنک والارجینول (اسمنت الأوجینات)	سیمهنتی زینک و نیوجینول (سیمهنتی زینک و رزن میخهک)
~chloride	کلور الزنک	کلورایدی زینک
~eugenolate	اوجینات الزنک	نیوجیناتی زینک
~,non-	بلا توتیا- بلا زینک	بن توتیا- بن زینک
~oxide	ارکسید الزنک	توکسیدی زینک

فهرهنگی پزشکی - پزشکی ددان

~oxide eugenol cement

سیمه‌نتی نوکسیدی زینکو
بوچینول
(زینکو روژن مینخل)
اسمنت اوكسید الزنك و
الاجينول
(اسمنت الاجينات)

~oxyphosphate cement

سیمه‌نتی نوکسی فوسفاتی
زینک
اسمنت اوكسي فوسفات
الزنك

~phosphate cement

سیمه‌نتی فوسفاتی زینک
خونینبه‌ری زین
اسمنت فوسفات الزنك
شربان زین

Zinn's artery

Zinn: 1727-59 German
anatomist

=(central artery of the
retina)

- (خونینبه‌ره چه قبی سوما
"توره" ی چار)
الشربان المركزي لشكیة
العین

zircon=

zirconium:

زیرکون

- زیرکونیوم

(ماده‌ده‌کی کرینره):
ماده ساحله):

~polishing paste

ه‌ویری زیرکونی بریسکینره

Zn

هی‌ای کیمیایی زیند- توتیا

رمز کیمیایی نلتوتیا
(الزنك)

-zoa

باشگر به مانای:
لاحقه بمعنی:

zoetic

زیندووی- زیندوودر
حي- کائن حي

zona

zona=

herpes zoster

زیندووی- زیندوودربی

نارچه- پشتین- چه‌پیل

۱- نارچه- پشتین

- چه‌پیل

۲- دوردی نارچه‌بی

۳- تامیسکی نارچه‌بی

zonal

نارچه‌بی

- ه‌ویری

پشتین‌بی

=zonary

(به‌یوند به نارچه- پشتین

- چه‌پکه‌ود)

zone:

ه‌ویری- نارچه

- پشتین:

Z

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

apical~	منطقة ذرورية	نارچهی پوپکهي
cervical~	منطقة عنقبة	نارچهی (پشتينهی) ملي
empendymal~	منطقة بطانية	نارچهی نارپوشي
gingival~	منطقة لثوية	نارچهی پورکي
granular~	منطقة حبيبة	نارچهی دهنکولهی
mantle~	منطقة قشرية	نارچهی تويکلي
neutral~	-منطقة عيطية	-نارچهی چيودي
odontogenic~	منطقة معتدلة	نارچهی مامناوند
predentine~	منطقة مولدة للسن (مولدة للعاج)	نارچهی دروستکهری ددان (دروستکهری عاج)
rugae~	منطقة طليعة للعاج	نارچهی سهرتای عاج
subodontoblastic~	منطقة الفصون الحنكية	نارچهی روگی
translucent~	منطقة التجاعيد الحنكية	نارچهی چله کانی مه لاشوروي
transparent~	منطقة ما تحت مصورات	نارچه چرجه کانی مه لاشوروي
trigger~	السن (مصورات العاج)	نارچهی ژيرهودی بيکينه کانی ددان (بيکينه کانی عاج)
Weil~	منطقة شاقفة (نصف شفاف)	نارچهی نيمچه رورن
Weil: 19 th century German dentist	منطقة شفافية	نارچهی رورن
=Weil basal layer =(a transparent layer of connective tissue cells inside odontoblast layer of the tooth pulp).	منطقة الزناد	نارچهی په ليديتکه
	(منطقة عند تحريصها تحدث هجمة مفاجئة من الالم العصبي او نوبة تشبه انصرع)	(نارچهی که که دهستی بهر ده که ريت نه هه ژيت و کوتوير ته و ژمه نازار يکی ده ماری بيان نورهی بو ديت و مروژ دک شيتی ليديت)
	منطقة ويل (في اللب السني)	نارچهی ويل (له ناو کړوکی دداندا)

مه ره‌هنگی پزشکی / پزشکی ددان

zoo- =(<i>prefix signifying animal</i>)	بادنه تعنی: حیوان - حیوانی	بیشگر به مانای: گیانه‌وهر - گیانه‌وهریی
zoograft	طعم حیوانی	موتوربه‌ی گیانه‌وهریی
Zoology	علم الحيوان	گیانه‌وهرزانی
zoom magnifer	عدسة زوم (عدسة تقرب وتبعيد)	هاوینه‌ی زوم (هاوینه‌ی نزدیکه‌ره‌وهر دورخه‌روه)
zoster= zona: =herpes zoster: =(<i>herpes affecting the body, especially in areas supplied by central nerves</i>)	منطقة - منطقي:	نارچه - نارچه‌یی =تامیسکه نارچه (نارچه تامیسک) (تامیسکی به نازار ده‌ماره چدقی به کلا ده‌گریته‌ره):
herpes~	عقبول المنطقة	تامیسکی نارچه -نارچه تامیسک
zosteriform= zosteroid zosteroid	على شكل عقبول المنطقة -شبه عقبول المنطقة	نه شیوه‌ی نارچه تامیسک -تامیسکه شیوه ناسا
zygion = <i>the most lateral point on the surface of the zygoma</i>	النقطة الوجنية	خالی کولمی
zygoma = <i>the cheek bone</i> = <i>the malar bone</i>	عظم الوجنة	نیسکی کولم-کولمه نیسک
zygomatic:	وجني (عذارى: تسمية قديمة):	کولمی:
~arch	قوس وجنية (قوس عذارية: تسمية قديمة)	که‌وانه‌ی کولمی
~bone	عظم وجني	نیسکی کولمی-کولمه نیسک
~fossa	حفرة وجنية	چالی (بوشایی) کولمی
~injection	حقنة وجنية (حقنة المدبة الفكية)	ده‌رزی لیدانی کولمی (ده‌رزی لیدانی تیزاری شه‌ویلگه‌یی)

Z

فهرههنگی بزیشکی بزیشکی ددان

-margin	حافة رجنية	فهراغی کولمی
-muscle	عضلة رجنية	ماسونکهی کولمی
-process	الناتئ، الوجني النتر، الوجني (النتر، العذارى: تسمية قديمة)	چوكلهی کولمی چقلی کولمی
-reflex	منعكس وجني (حركة الفك السفلي نحو جهة القرع عند قرع العظم الوجيه)	فرتهی کولمی
-region	ناحية رجنية	نارچهی کولمی
-surface	سطح وجني	رودی کولمی
-tubercle	حدبية رجنية (حدبة صغيرة)	تیژوکهی کولمی
zygomatico	بادنة تعني: وجني	پیشکر به مانای: کولمی
zygomaticoauricularis muscle	العضلة الوجنية الاذنية	ماسونکهی کولمی گویی
zygomaticofacial:	وجني وجهي:	کولمی رودی:
-foramen	ثقبية رجنية وجهية	کونی کولمی رودی
zygomaticofrontal:	وجني جهي:	کولمی نارچهوانی:
-process	الناتئ الوجني الجيهي	چوكلهی کولمی نارچهوانی
zygomaticomaxillary:	وجني فكي (علوي):	کولمی شه ویلگهیی (لای سه روده):
-process	الناتئ الوجني الفكي	چوكلهی کولمی شه ویلگهیی
zygomatico- orbital:	وجني حجاجي:	کولمی (که لانی) چالی
-foramen	الثقبية الوجنية المحجاجية	چاوی:
zygomaticotemporal:	وجني صدغي:	کونی کولمی که لانی چاوی
-foramen	الثقبية الوجنية الصدغية	کولمی لاجانگهیی:
-process	الناتئ الوجنب الصدغي	کونی کولمی لاجانگی
zygomaticum	العظم الوجني (الاتيانية)	چوكلهی کولمی لاجانگی نیسکی کولمی (به لاتینی)

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

zygomaticus:

وجني

کولمی

(نسبة للعظم الوجني):

(په یوهند به نيسکی

کولمی یوه):

~major muscle

العضلة الوجنية الكبيرة

ماسولکهی کولمی گهوره

~minor muscle

العضلة الوجنية الصغيرة

ماسولکهی کولمی بچوک

Zygomaxillary:

وجني فكي (علوي):

کولمی شه ویلگهیی

=zygomaxillary

(شه ویلگهیی سه روو):

~process

الناتئ الوجني الفكي

چولکهی کولمی شه ویلگهیی

(العلوي)

(سه روو)

zygote

خلية موحدة

خانهی یه کبورو

-بيضة ملقحة

-هيلکهی پیتینراو

zymogen:

مولد الحميرة

هه وینزی

~granules

حبيبات مولدة للخميرة

دهنکوله کانی هه وین پیکهین

Appendix No. 1**Words or Phrases added to the Dictionary
"Necessary for Scientific Researches"**

Abstract	خلاصه، ملخص، مختصر، زبده	پوخته، کورته (ووتار) باس - تنها، بی‌یکی روت، مانایی
	- مجرد، معنوی، -شارد الفکر	- هوشی رده‌ند، هوشی لای خوی نیه
Accomplished	تمم - منجز	ته‌او‌بوو- جینه‌جیکراو- به‌جینه‌تراو
Adverse	ضد، - مضر، غیر مقبول	دژ، نا‌حز - زیان‌بخش، ناپه‌سند
Ambition	شهره - حکم - جاد، ملک، شروة	ناریانگ - ده‌سالات - سامان
Announcement = informing	الإبلاغ	ناگادار کردنه‌ره
Approval	موافقة	په‌سند کردن
Aptitude	شطارة	زیردکی، شیان، گونجان
Analog scale	قانس المقارنة -- مقياس التشبيهي	بینوانه‌ی به‌راورد (له‌په‌کچور) شکومه‌ندی
Aspiration	طلب (تمني) العلا	به‌رزبی خواستن - خواستی
Avoidance	تجنب -- إمتناع - إبتعاد	خولادان - نه‌کردن - دور‌که‌وتنه‌ره
avoidance of -non-ethical criticism	تجنب الإبتقاد غیر المشروع	خولادان له‌ رخنه‌ی نارده‌ا
-prohibited medication	عدم إستعمال العقاقیر المنوعة	به‌کارنه‌هینانی دهرمانه‌ قه‌ده‌ده‌کان هانانه‌بردن بو پروپاگنده‌ی نه‌شیار
-improper advertisements	عدم التوسل بالإعلان غیر المشروع	
Background of the problem	أساس المسئلة - خلفية المسئلة	بنجینه‌ی باسه‌که - پشیننه (زده‌مینه) ی کیشه‌که
Beneficence	عطا،	خیرکردن، به‌خشنده‌بی

Appendix...

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Beneficial	مفید	به‌سود، به‌ک‌نک
Beverage	شروب (بطل سائل)	خوارده‌ن‌ره (شوشه‌به‌ک شله)
Biostatistic	الإحصاء، الحياتي	زینده نامار
Burdens	حمل، ثقل، عبء	بار، بارسته، ن‌رکی س‌رشان
Certified by	مضمون ب- شهد من قبل	پشتگیر نه‌لایه‌ن
Code	علامة -دستور	شفره - کود، په‌رنه - ريسا
Codify	تنظیم (تجميع) القوانين -يصنف	ریک‌خستن (کوکردنه‌ره) ی یاسا - پوئینی نه‌کا
Colleague	الزملا، (الأطباء)	برا، هارول (پیشه‌یی)، هارونه
.....guide	دئیل الأطباء،	پزیشک ریبه‌ری پزیشکان
Commitment	الإلتزام	پابه‌ندبوون
.....of publication	حقوق النشر	به مافی بلارک‌واره وه (په‌خش) د وه
Committee	لجنة	لیژنه، کومیته
Compassion	حنو -شفقة	سوزداری - میه‌ره‌بانی
Competence	كفاية .. كفاءة، جدارة -إختصاص	بری ته‌وار - لینه‌اتوویی - پیپوویی
Complay with	إستجاب -أطاع - إمتثل	گو‌نجاووی بی له‌گه‌ل - له‌گه‌نیا بروا
Compliance	إقتناع - تلامن، ترهیم	م‌لدان، قایلبون - گو‌نجاندن
Compulsive achiever	منجز إجباري	جینه‌جینکاری (به‌زور) زوره‌ملن
Conclusion	إستنتاج، نتیجه - ختام - جزم	ده‌رنه‌نجام، له‌ته‌نجامدا، له‌کوتاییدا
Conclusive	مقنع، قاطع، جازم، نهانی	به‌کلاکه‌ره‌وه، دوایی پین هینه‌ر سوربوون له‌س‌ر، کوتایی هین
Confide	إفشاء، السر	نهینی درک‌اندن، راز ورتن
Confidense	ثقة.	متمانه، باور، دلنیاویی
Confidential	سري، خصوصي	نهینی، تاییه‌تی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Confidentiality	حفظ السرية - خصائص، خصوصيات	متمانہ نھینی پاریزی - تاییہ تمہندی
Conflicting ----- reports	غير متفق عليه، مختلف تقارير مختلفة	ناکوک، نہ گونجاو، جیاجیا راپورٹی جیاجیا
Confront	تحدی، مجاہدہ - يتحدى - يجابه	دو بہ دو رو بہ دو، بہ رو بہ رو ہونہ روہ
Consecutive = in sequence = in serese	واحدة تلي الأخرى ، بالتسلسل، بصورة متتالية	یہ یک بہ دواہی یہ یک، بہ زنجیرہ ، بہ سہرہ، بہ ریز
Consent .....of the patient	موافقة، فتاعة المريض	دہ زامہ ندیی، قابیلی نہ خوش
Consumption	۱- استعمال ۲- اكمال شرب السائل، إستفاد ۳- إستهلاك، صرف، تبديد	۱- بہ کارہینان ۲- خوار دہنہرہ تہوار کردن، نہ صانی شتیک ۳- نہ ہیشن، تہوار کردن
Consultation .....request	إشارة طلب الإشارة	راویژ کردن داواہی راویژ کردن
Contact	۱- لمس، مس ۲- إتصال، توصيل شينين ۳- إصابة، شخص مصاب بویاء ۴- تعرف	۱ بہرکہ وتن، نیکہ وتن، لیخشان ۲- پدیوہندی، بہ یہ گگہ یاندنی دور شت ۳- توشبورن، کہ سیک توشبور بہ درم ۴- ناسین
Council	مجلس	نہ نجومہن
Core	جوہر - لب - صميم	ناخ - کورک - ناو جہرگہ
Craft	مہنتہ	پیشہ - دہست رہنگینی
Craftism	حیال	فینلباز
Crestal bone	حافة العظم	لینوارہ (قہراغہ) تینسک
Crossofer	ملفت للتطر او للإنتباه	سہرنج راکیش
Counselling	إستشارة	راویژ کاریہی
Cud	لقمة مجتره	قہپی کاویژ کراو
Declaration	إعلان	بہ بیان
Dedication	إهداء،	پیشکدہ شکردن

Appendix...

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی‌گی ددان

Detected	محد، تعین - أظهر، كشف، إكتشف، شخص - لوحظ، لاحظ - الحتام - الأصح، الأتم	سنوره‌انه، دیاری‌کره - ده‌رخرا، ده‌ریخت، ده‌تیشانه‌کرا - ره‌چار‌کرا - کوتایی پی‌هینه‌ر، کوتایی - راستین، ته‌واوترین
Deserve	إستحقاق، يستحق	شایسته‌برون (پاداشت، سزا)، شایان - پی‌ره‌وابون
Device = equipment	آلة - جهاز - معدات	نامراز - نامیر - پینکار - که‌ره‌ه
Devise	إختراع - إبتکار	داهینان
Dexterity	۱- في الجهة اليمنى ۲- براعة	۱- لای راست ۲- کارامه‌بی
Dextral	أيمن، عامل يمينه (ضد أعسر)	راست له‌ر
Digital	عددي - يدوي - أصبعي	ژماره‌بی - ده‌تیی - په‌نجه‌بی
Dignitary	صاحب مقام، رفیع	شکومه‌ند، خاره‌ن شکو
Dignity	۱- جلال، سمو، نبیل ۲- شرف، کرامه ۳- منزلة، وقار	شکو - پله‌به‌رز - شکومه‌ندی - سه‌ره‌ره‌زی - ریزی خوگرتن و هینمی
Dilemmas	المشاكل الصحية في الأخلاق الطبي	گیچه‌له‌ ته‌ندروسته‌ی‌کانی ره‌شتی پزیشکی
Earnings	تحصیل	ده‌ستکه‌وتن
Empathy	عاطفة مشتركة - إحساس مشترك	هاسوزی، هار هه‌ستکردن
Employment	تعین - تکلیف	داهه‌زواندن - کارپینکردن
Encountered	لقى، قابل، واجه، صادف	- رووه‌ره‌وه‌وه‌وه، - پی‌گی‌ه‌یشت، چاری پی‌که‌وت - خسته‌سه‌ره‌ه‌ک، تینکه‌لار
Energy	طاقة - قوة - حدة	روزه، تین، گور - هیژ، تواتا - گوژم
Equitable	منصف - عادل - مقسط	ره‌وا - به‌کسان - به‌پی‌ویژدان - به‌ویژدان - به‌دادوه‌ری

Appendix...	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
Enquiries service	خدمات الإستعلامات	خزمه‌تگوزاری پرسگه
Erosion	التآكل بواسطة المواد الكيميائية	داخوران به‌هزی ماده‌دی کیمیایی‌ه‌ه
Ethics - ethical	الأخلاق الطبي – القيم الأخلاقية	ره‌وشتی پزشکی - به‌ها ره‌وشتی‌ه‌ه کان
Ethnic	عرق	نه‌زاد
- ethnic cleansing	التطهير العرقي	پاکتاری نه‌زاد (ره‌گه‌ز) بی
-ethical responsibility	الواجب الخلقی	نه‌رکی ره‌وشتی
Evidence	ظهور، وضوح، علامة - دلالة - توضیح	دیاربوون، روونی - نیشانه - به‌لگه - گه‌راهی - روونکرده‌ه‌ه
in-evidence	مشاهدة - يشاهد	ده‌رختن، پیشاندان - شایه‌تی دان
	ظاهر - معلن	دیار - ناشکرا - له‌ روو
Faith	إخلاص - رفا، بالوعد- ولا، - أیمان	دلسوزی - په‌یمان به‌جیته‌ینان - بروا
Fee , fees	أجرة، أتعاب، رسم	کری، به‌خشیشی کار یان هیلاکی
“ tuition fees“	أجرة التعليم او الدراسة	کری فیرکردن یان خویندن
Fund	مبلغ - رأس مال - سند حکومي	پاره - پاره‌ی ته‌رخانکراو
Fudhng information for postgraduate student	تعليمات المبالغ لطلاب الدراسات العليا	زانیاری پاره‌ی پیوست یو خویندکاری خویندنی بالا
First-aid	الإسعافات الأولية	فیراگوزاریه سه‌ره‌تاییه‌ه کان
Fizzy drink	مشروبات غازية	خواردنه‌ه‌ی گازی
Follicle	كيس او ثقب دقيق في الجلد، بصيلة	کیس یان کونی بچوکی نار پیست ، قوزاخه
hair....	بصيلة الشعر	کیسی بنی موو

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Foliate	وضع الأعداد على صفحات الكتاب . تصفح تكون الطبقات . ظهور الأوراق	ژماره دانان له‌سەر په‌رەدی په‌رتوك . كردن به‌په‌ره چين چين بوون . گه‌لا ده‌ركردن
....papelli	حليقات ورقية على حافة القسم الخلفي من اللسان	مه‌میلەى په‌رەدی لیبوارى دراوه‌ى زمان
Frequency	تكرار - تردد . ترداد	دووباره بوونه‌وه - له‌ره . نه‌رینه‌وه
Generation	جيل	ره‌گه‌ز . نه‌وه . وه‌جه
Generic	أجناسي	ره‌گه‌زیی
Genesis	النشوء ، التكوين	دروستبوون . پینکهاتن
Genetic	الوراثة . وراثي . خلقي	بوماره . بوماره‌یی . پینکهاته‌یی
Genetics	علم الوراثة	بوماره زانی
Grief	حزن . أسي	خه‌فت . داخ و كه‌سه‌ر . ته‌نگژیی
Grift	يكتسب بالغش أو بالحيلة	ده‌سته‌وت به‌ فیتل بیان به ته‌له‌كه‌بازی
Hippocrates	هيبوكرات	هیبوکرات (باوکى پزشکیی)
Humours	١- خلط مائي (رطب) كالدم رمصل الدم. ٢- مضحك . هزلي	١- ماده‌ده ته‌رده‌كان (وه‌ك: خوین . زه‌رداو) ٢- پینکه‌نیناوی
Identify	١- عين . تعرف عليه ٢- تعين . تشخيص . إستلال ٣- عنوان . هوية ٤- تعاطف . تأييد	١- دیاریکرد . ناسیه‌وه ٢- دیاریکردن . ناسینه‌وه . هه‌ئینجانندن ٣- ناو‌نیشان . ناسنامه . پیناس ٤- هاوسۆزیی . پشتگویی کردن
Instructions	إرشادات	رینمایه‌كان
Integrity	كمال . عدم التجزئة - إستقامة - تمام - سلامة - طهارة . نزاهة	گشتیی . پارچه نه‌کردن - راستی - ته‌واوی - بی‌وه‌یی - پاکیی . بینگه‌ره‌یی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Insurance	تأمین - تحصیل	مؤگه‌کردن - دابین کردن
Instinctive = the gosis	غریزی، فطری	رهمه‌کی
Introduction	مقدمه	پیشه‌کی، سه‌رتا
	- تعریف، تقدیم	- پیناسین، پیشک‌شکردن
Invasive	غزوی، اجتیاحی، إعتدائی، عدوانی	په‌لاماردان، شالار، ده‌ستدریژی، هیزش بردنه‌سهر، دژایه‌تی
Invention	إختراع، ابتکار	داهینان
Inventive	مخترع، مبتکر	داهینر
Investigation	تنقیب، تدقیق، إستقصاء، بحث، فحص	به‌داداچورن، وردیینی، لیکزلینه‌وه، پیشکین
Issue	موضوع، حادثه، مسأله، بحث -نسل، ذریه -عاقبه، نتیجه، حصول نشر، إخراج (مجله، شهادة...)	بابهت - باس - کیشه، لیکدانه‌وه -وده‌چه، نه‌وه، منال، به‌چه - نه‌نجام، به‌رهم - ده‌سکه‌وتن بلازکردنه‌وه، ده‌رکردن (گوفار، پروانامه..)
Legislation	قانون - دستور - تشریح	یاسا - یاسا دانان
Leisure	وقت الفراغ، وقت الراحة او المتعة	کاتی بی‌نیشی، کاتی پشورده‌ان و ناسورده‌یی
= passing time activities "as swimming"	-نشاطات وقت الفراغ (کالسیاحه)	- چالاک‌ی کاتی بی‌نیشی (وده‌ک مه‌له‌کردن)
Life , living =Life time = existence	حیاء، عیش، وجود	ژین، ژیان، بوون
Liking = love	حب، محبة، هوی	خوشه‌ریستی، نه‌وینداری،
Passion = fancy =londness =affection	- ذوق، میل، رغبه	هه‌زلیک‌کردن
Literacy	معرفة القراءة والكتابة - التعلم	ناره‌زو، تامه‌زردیی، زانینی خویندنه‌وه و نویسنه‌وه -خوینه‌واری

Appendix...

مه‌ره‌ه‌گی پزیشکی / پزیشکی ددان

Literalism - literalize	ترجمة حرفية	نیکدانه‌رد یان گورینی (ددهقا و ددهق)
		روشه به روشه
	التسك بالمعنى الحرفي	- پایه‌ندبوون به مانای خو‌یه‌وه
Literally	حرفياً، كلمة فكلمة	ددهقا و ددهق، روشه به روشه
Literate	متعلم - مثقف - عالم	خوینده‌وار - روشنبیور - زانا
	- فاهم - اديب	- تیگه‌یشتور - ویزه‌وران
Literati	الكتاب، الأدباء،	نوسه‌ران، ویزه‌ورانان، بویزان
	- الطليقة المثقفة	- چینی روشنبیور
Literature	مجملة كتابات بحثة	سه‌رده‌می نوسراوی باسینک یا
	- الطباعة، المؤلفات	تویژینه‌وده‌به‌ک
	- آداب اللغة،	- چاپه‌مه‌نی، دانانه‌کان
	العلوم الأدبية	- - ویزه
	-	
Literatus	عالم، رجل العلم - اديب	زانا، که‌سی زانستخواز = ویزه‌وان
Localization	تعین موقع او موضع	جینگه یان شوین دیاریکردن
Loyal use of scientific degrees	الإستعمال الأمين للدرجات العلمية	دروست به‌کار هینانی پله‌ی زانستی
Lucency (n.)	۱- سطوع، إشراق ۲- صفا، شفافية	۱- روشنایی، روناکی ۲- روونیی، پیاهاتنه‌ناوه‌وی
		روناکی
(adj) Lucent	۱- ساطع، براق، مضوي ۲- صاف، رائق، شفاف،	۱- به‌شهرق، شه‌وقدار، بریقه‌دار، روناک ۲- روون، گه‌ش، روناکی لینه‌ دیته ژوری
Mandatory	الزامي، إجباري	به‌زور، به‌زورینکردن
Manifestation	۱- طلوع، ظهور ۲- علامة، تظاهر، إیضاح ۳- كشف، إعلان، عرض	۱- ده‌رکه‌وتن، نیشاندان هاتنه‌پورو، خسته‌پورو ۲- نیشانه، خو‌بیشاندان، رونکردنه‌وه ۳- ده‌رخستن، ناگاداری، نمایش

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Manual
sign manual

دستی، ریه‌رنکی کورت، نامیلکه
واژوی دهستی

یدری، دلیل مختصر، کتاب
صغیر

Merely = only

تدنها، هدر

توقیع خطی

Miss.

فقط، لا غیر

خانم (کچ)، کچی شونه کردور

آنسه، فتاة غیر متزوجة
(عمل اسم اییها)

Mr.

کاک (پیار، کور)

سید (متر)

Mrs.

خانم (ژن، نافروت)

سیده (متر)، حرم، عقيلة

Ms.

خانم (ژنی تلاق دراو یان جیابورود)

آرملة (سیده مطلقه أو
منفصلة)

MS. , MSS
=Manuscript

دهستورس، پهرتووک یان پرونامه
به‌دهست نوسراو نهک به چاپ

مخطوط، کتاب خطی،
أصل أو مسودة الكتاب،

manus

النسخة الأصلية

Modify

دست، سمی پیی وواخی بربردار

ید، القائمة الامامية

Modulate

سازکردن، گوجاندن، گورین

تهینه، ترهیم، تغییر

Monitoring

ریکخستن وهک : گورینی ناواز و
دهنگ

تنظیم کتفیر اللحن و
الصوت

چاودتیریکردن، نامورگارییکردن،
رینمایی

إشراف، إرشاد
- تنبيه، تحذير

- ناگادار کردنه‌وه، ووریاکردنه‌وه

Moral

۱- ردهشت دروست، ردهشتیی،
راستگور

۱- الأخلاق الفاضلة، خلفی،
صادق

۲- گیانی: پشتگوریی ناخی بکه‌یت

۲- روجی: إعطاء، قوة روحية

۳- په‌ند: په‌ند ودرگرتن له چیرزکینک

۳- عبرة، حکمة: أخذ عبرة

۴- له‌وانه‌یه، زور بوی هه‌یه

من قصة ما

۴- من الممكن، معقول

National

نه‌ته‌وايه‌تی - نیشتمانیستی

قومی، قومیة - وطنی،
وطنية

- هاورلاتی

- مواطن

Neat

ریکورینک - پاکوته‌میز، پوخت،
خاویز، بیگدر

منتظم، مرتب - أنيق -
نظیف - صاف

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Neutral	<p>قوة متساوية. متعادل - بدون لون - لا حامض ولا قاعدة (سانل) لا موجب ولا سالب (كهرباء)</p>	<p>یه‌کسان هیژ - بن رنگ نه ترشه لوك و نه تفتی (شله) نه سارد و نه گهرم (كاره‌با)</p>
Objection	<p>۱- عدم الموافقة. ممانعة ۲- إعتراض. عرقلة ۳- رفض. سب الرقص</p>	<p>۱- په‌سند نه‌کردن، دژ وستان ۲- رخنه، په‌لپ، ته‌گهره ۳- نارده‌زایی، هوی نارده‌زایی</p>
Objective "n"	<p>۱- هدف. غاية. غرض ۲- موضوعي ۳- الحالة المنجزة ۴- ظاهر، مرئي، بصري</p>	<p>۱- مه‌بست، نامانج ۲- بابه‌تی (شتی هه‌سپیکراو، ته‌ندار) ۳- باری کارینکراو ۴- بینراو</p>
Objective (lens)	<p>العدسة الشينية (اللعين)، الشحبة - العدسة الايجابية (في النظارات)</p>	<p>هارینه (نیسک) ی شت بینیی چاو</p>
Obligatory = Mandatory	<p>إجباري. واجب على الشخص إنجازه</p>	<p>زورده‌کی، بینوبست، نه‌رکی سه‌رشان</p>
Oblige	<p>۱- إجبار، إرغام، إخراج ۲- إلقاء التهم</p>	<p>۱- زورلینکردن، ناچارکردن، به‌گیره‌ینان ۲- فیتنه‌بارکردن</p>
Oblique	<p>۱- مائل، أعوج، غير منتظم ۲- غير مباشر</p>	<p>1 - لار، خوار، نارینک ۲- ناراسته‌وخز، لابه‌لا</p>
oblique muscle	<p>۳- أعوج (لايعتمد عليه) ۴- عضلة مائلة</p>	<p>۳- چهرت (پشت بین نه‌به‌ستراو) ۴- ماسولکه‌ی خوار</p>
Obsessive	<p>وسواسي، موسوس</p>	<p>که‌لکه‌ته‌پینخهر، سه‌رقالکهر، به دله‌راوکی</p>

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Oah	قسم	سوئند
Pacemaker	ناظم	ریزم رینکخهر
Paralexia	خلل القراءة	تیکچوونی خوئندنه‌وه
Per os	بالم	به دم، له‌رتی دهمه‌وه
Per se	بذاته، فی ذاته، جوهریاً	خودی خوی، له ناخی خویدا
Persecute	یضطهد، یضایق	نه‌یجه‌وسینتته‌وه، په‌ستی نه‌کات، تدنگی پی‌ه‌له‌نه‌چنی
Persistent =Perseverance	استمرار، مشابرة، إصرار، مواظبة	به‌رده‌وامی، کۆلنه‌دان، وازنه‌هیتان، خۆراگرتن
Persuade	یقنع، یحث	قایلی نه‌کات، هانی نه‌دات
Persuasive	مقنع، مستمل	پی‌سه‌لمینر، سازکر
Pertussis	السعال الديكي، الشهقة	کۆکه ره‌شه، نرگه‌وه
Peruse	یدرس، یتمعن	لیتی نه‌کۆلینته‌وه - لینی وردنه‌بیته‌وه
Perusal	دراسة، تمعن فی - قراءة	لیکۆلیننه‌وه، لیوردبوونه‌وه - خوئندنه‌وه
Pes	قدم	پی
Picked foods	قطع من الطعام	خواردده‌مینی پارچه‌کراو
Placebo	علاج غفل، دواء يعطى لإرضاء المريض	ده‌رمانی دلخۆشکار (درۆ بینه)
Precaution	حذر، إحتراس، وقاية	دوربایی، پاریزیی، به‌ناگایی
Predict	أنبأ، تنبأ ب، توقع، تكهن - رجم بالغیب	پیشینی، پیشبینی کردن - باسی نابه‌جی له پاشه‌مله
Predictive	متوقع - خاص بالتوقع	پیشینی نه‌کریت - تاییه‌تی به پیشینی کردنه‌وه
Predigest	هضم بوسائل صناعية	هه‌رسکردن به هۆکاری ده‌ستکرد
Prescription	وصفة طبية	ره‌چه‌ته‌ی پزشکی
Presentation =Presentment	عرض، إبراز، تظاهر، تقديم - التحدث عن موضوع	خسته‌وو - پیشکه‌شکردن - درواندن له‌سه‌ر بابه‌تینک

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Prevalence	منتشر، معمم، اعتیادی	بارویی، باری
	غالب (صفة غالبية)، ناجع	زالی، سرکه وتوویی
Professional practice	الممارسة المهنية	کارتیا کردن (کارا کردن) پیشهیی
		پابه ندهبون به رهوشتی پیشهیی یهوه
.....control	التحكم بالمهنة (بالسلوك	دزیرویی له رهفتاری پیشهیی
.....malbehavior	المهني)	بلاکر نهوهی پیشهیی
.....publications	سوء التصرف المهني	
	النشر المهني	
Proficiency	مهارة، تفوق	کارامهیی، سرکه وتوویی
Prognosis of the disease	توقعات نتيجة المرض	پیشبینی نه نجامی نه خوشییه که
Property	عائدية، ملكية	خاوه ندارتتی
Provisional	بدائي، ابتدائي، أولي	سره تایی - به رای
Punctuality	دقة	ورده کاری
Puncture	۱- تثقيب ۲- تفرغ ۳- تثقيب ابطار السيارات ۴- تهديم، إنتكاسة	۱- کونکردن ۲- فشکردنوه ۳- په نچه ر (تایه) ۴- هه رس - ته پانندن
Pupil	۱- تلميذ (طالب الإبتيدائية) ۲- قاصر (تحت البلوغ) ۳- حدقة، بؤبؤ (ناضر العین)	۱- قوتابی (سره تایی) ۲- هه رزه مناز (له ژیر چاودیری گه وره دابیت) ۳- ییلبله ی چار
Purse	جزدان - ثروة، مال - جائزة مالية	جزدان - سامان، پاره - پاداشتی پاره
Purser	محاسب عام	ژمیر یاری گشتی - کاشیر
Pursue	یواصل، يتابع	به دوا د اچوونی بز نه کات، به رده وام نه بیت

Appendix...	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
Pursuit	مواصله، متابعه، ملاحقه، مطارده	به‌درداچوون، به‌دردوامی
Pyrolize , pyrolysis	التحليل الكيماوى بالحرارة	شیکردنه‌وی کیمیایی به‌گه‌رما
Quack	دجال، کذاب (طیب) عالم دجال دجل، تدجیل	پزیشکی ساخته، پزیشکی درو (لاکولان) زانای ساخته، ساخته‌چی ساخته (پزشک)، ساخته (ده‌رمان)
Quackery	طب الرکة - ادعاء باطل بالطب	پزیشکه‌وانی ساخته یان درو (پزیشکی لاکولان)
Quackish	کالطیب الدجال - متفاخر	روک پزیشکی ساخته‌چی - خوفشکه‌روه
Questionnaire	إستبيان معلومات، إستمارة معلومات	پرسیارنامه - پرسنامه - تیا روانین یا روانین، پیاروانین
Recommendation	توصیة، وصایة - مدح، ثناء	پیشنیز، راسپارده - پیاها‌لدان
Recompense	مکافأ، جزاء، ثواب - جزاء عادل، إنتقام	پاداشت دانه‌ره، چاکه دانه‌ره =هه‌ق لیکردنه‌ره، سزای رده‌وا، توله
Result	نتیجة - حاصل، عاقبة	نه‌نجام - لیئوه په‌یدابوون، بوون به‌هز
Review	مراجعة، عرض، إستعراض مقاله او بحث إعادة النظر، فحص، معاينة، إنتقاد	پیاچوونه‌ره، دووباره پیاچوونه‌وی روتارنک یان باسینک - ره‌خنه و چار پیاخشانده‌ره
Safety training	تمرین أو تدريب سلیم (بسلامة)	مه‌شق یان راهینانی بی‌وهی (بی) کیشه)
Sanitation	حفظ الصحة - التصريف الصحي	پاراستنی تهن‌دروستی - پاک راگرتنی ناو و ناوهرز

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Serious Sign	هام - جدي - خطير ۱- علامة (مرض) ۲- إشارة ۳- إعلان، شعار ۴- آثار، آثار موقع قدم ۵- التوقيع، الإضاء ۶- مشاهدة	گرنگ- به دلز وبه گیان - ترسناک ۱- نیشانه (نه‌خوشی) ۲- هینما ۳- ناگاداری، دروشم ۴- جی شوین، شوین پی ۵- واژو کردن، موز کردن ۶- نیشانندان، ددربرین به نیشانندان
Significance = significancy	۱- أهمية ۲- هدف، غاية، معنی ۳- دلالة أو هدف غیر معلن	۱ - گرنگی، گرنگیتی، بایه‌خ ۲- مده‌بست، مانا ۳- مده‌بستی (ناراسته‌رخو) شاراره
Significant = significative	۱- مهم، مهم جداً، ذر أهمية ۲- ذر معنی أو مغزی، ذر هدف ۳- ذر معنی غیر معلن	۱- گرنگ، زور گرنگ، بایه‌خدار، به‌بایه‌خ ۲- به‌مانا، پر مانا، مانا به‌خش، به‌مده‌بست ۳- مانای شاراره‌ی هه‌یه
Sipping Soul	يحتسي، يمص روح، لب	قوم لیدان، مژ لیدان گیان، کرۆک
Soulful Sound	ذر إحساس، عطوف ۱- صوت، خروج الصوت ۲- يتظاهر ۳- سام، يعتمد عليه	پره‌هست، به‌هست، به‌سوز ۱- ددنگ، ددنگ دده‌هینان ۲- واده‌رکه‌وتن ۳- ساغ، جی متمانه
Soundly Specimen	كاملاً، بعمق نموذج	به‌ته‌واوی، به‌قوولنی نمونه
Statistic	إحصاء	نامار
Statistical model = mathematical model	نموذج إحصائي = معادلات سلوك نظام موضوع الدراسة (عملية رياضية)	نمونه‌یه‌کی ناماریی = نمونه‌یه‌کی ژمیریاری
Statisticaly Stint	إحصائياً مقدار محدد	به‌پیتی نامار پری ستوردار

Appendix...

Subjective symptoms Survey –surveying Surveyor	اعراض ذاتية أو شخصية مسح، تخطيط جهاز المسح، مساح (الشخص)	سكالای (همت پیکردور) خوبی روبینوان، روپیوی روپیوو (تامیر)، کھی روپیوو
SWOT analysie = Strength-Weak- Opportunithes - Threats	النقاط : المرجبة (القوية) ، الضعيفة، الفرص ، التهديدات (تحليل لوضع خطة تطور و تقدم الجامعة و العلم)	خاله : به هیزدکان، لاوازه‌کان، هه‌له‌کان، هه‌ده‌شه‌کان (شیکردنه‌ه بؤ پلانی په‌هیندان و پیشخستی زانکو و زانست
Strength Weak Opportunithes Threats	القوية الضعيفة الفرص التهديدات، المخاطر	به هیز، هیز لاواز هه‌له‌کان هه‌ده‌شه‌کان، مه‌ترسی داره‌کان
Term	مصطلح – فصل – دورة - عصر	زاراره، ده‌سته‌واژه – ودرز- خول - سه‌ردهم
Violation ....of confidentiality	إنتهاك إنتهاك حفظ السرية	پیشیلکردن پیشیلکردنی متمانه‌ی نهینی پاراستن

Appendix No. 2

پیشگرمکان	بادئات	بادئات
پیشگر	بادئة	Prefix
بی ، به بی	بدون	A-(a)
بی سر	بدون راس	acephalus
دور له	بعید عن	Ab-
دور خسته‌وه / به‌وه دده‌وه	الابتعاد نحو الخارج	abduction
سکی	بطني	Abdomino-
کردنه‌وی مناندان نه ری	فتح الرحم عن طریق البطن	Abdomino-hysterctomy
سکوه		
کوتایی پهل	نهاية الضلع	Acro-
گه‌وره‌ی کوتایی پهل	تضخم نهاية الضلع	-megly
شینه‌ی کوتایی پهل	ازرقاق نهاية الضلع	-cyanosis
پیسته‌سوی کوتایی پهل	التهاب جلد نهاية الضلع	-dermatitis
ده‌زی	ابرة	Acu-
چاره‌سه‌ر به ده‌زی چه‌قاندن	علاج بوخز الابر	-puncture
به‌وه ناروه	نحو الداخل	Ad-
نزیکی‌ونه‌وه به‌وه ناروه	اقتراب	duction
کلاندی - رژینه‌ری	غدي	Adeno-
شیره‌ی غدی گلاندی	سرطان غدي	-carcinoma
هوا	هواء	Aer-
به‌هوا نه‌ژی	يعيش بالهواء	-obic
نیشو نازار	الم	Algesi-
به نیشو نازار	بالالم	- c
لابه‌ری نیشو نازار - نازارشکین	مزيل الألم	analgaesic
هه‌ردوک - له هه‌ردولا	بمثل / من النوعين او الجانبيين	Ambi-
له هه‌ردو نیرینه ر مینه	من الجنسين	-sexual

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Amphi- -bia	من الجانین بر مانی	له هدره‌دولا روشکاره‌کی
Ampho- -teric	جهتین او نوعین قاعدی و حامضی	له هدره‌دولا - هدره‌دوجور کاره‌انه‌وی تفت و ترشی
Amyl- -ase -oidosis	النشأ انزیم النشأ مرض / دا، النشأ	نیاشته نه‌نزمی نیاشته نه‌خوشی نیاشته
An- -aerobic	بدون بدون هوا،	به بی به‌بی هوا
Ana- -emia	تقلیل - فقر فقر الدم	که‌مبورن که‌م خونینی
Andro- -gen	ذکری هورمون ذکری	نیترینه هورمونی نیترینه
Angio- -graphy X-ray	وعاء، دموی تصویر وعاء، دموی شعاعی	بوری حوین - لوله‌ی حوین وینه‌گرتنی بوری حوین به تیشکی نیکس
-edema	تضخم وعاء، دموی	ناوساندنی بوری حوین
Aniso- -cytosis	اختلاف في الحجم اختلاف في حجم الخلايا	نایه‌کسان له قه‌بارده نایه‌کسان له قه‌بارده‌ی خانه‌دا
Ankylo- -sis	مقوس حالة مقوسة	چه‌ماره چه‌ماره‌یی
Ante- -rior -meridian -mortem	قبل الامام قبل الظهر قبل الموت	له پیش / بهر بهر / پیش بو کات و شوین پیش نیورده پیش مردن
Anti- -biotic	ضد مضاد حیوی	دژ دژه ژبانی
Aorto- -stenosis	الشريان الابهر تضيق الشريان الابهر	شاخوینبه‌ر تسکی شاخوینبه‌ر

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Arachno-	عنكبوت	جانجالتوکه
-id	کالمنکبوت	ردکو جانجالتوکه
Arthro-	مفصل	جومگه
-algia	الم مفصل	نیشو نازاری جومگه
-scope	ناضور المفصل	جومگه‌بین
Auto-	ذات / ذاتی	خو / خوئی
-nomic	مستقل	سه‌به‌خو
Baro-	ضغط	پانه په‌ستز - په‌ستان
-meter	قانس انضغظ	پینوهری (پاله‌په‌ستز) په‌ستان
Bi-	زوج - ضعف	دور / جووت
-ceps	ذو راسین	دووسهر
Bili-	صفراء	زهدارو
-ary	صفراوي / يتعلق بکيس الصفراء	په‌یوه‌ند به توره‌کمی زهدارو
Bio-	احياء	زینده‌وهر
-logy	علم احياء	زینده‌وهرزانی
-chemistry	الکیمیا، الحیاتیة	کیمیای ژبانی
-psy	فحص قطعة من الجسم الحي	پشکینی پارچه‌به‌کی زیندرو
Blenno-	مخاط	چلم
-id	مخاطي / كالمخاط	وه‌کو چلم
Bleph-	الجفن	پینلو
-aritis	التهاب الجفن	پینلو سز - هه‌ری پینلو چار
Brachio-	عضد	قول
-tomy	فتح الذراع بعملية جراحية	کردنه‌ری قول به نه‌شته‌رگه‌ری
Brachy-	قصر	کورت
--cephaly	قصع الراس	سه‌رکورتی
Brady-	بطء	هینواش - خار
-cardia	ضربات القلب البطنية	هینواش لیدانی دل
Bronchi-	قصبي (عجري التنفسي الهوائي)	بۆری هه‌وا
-ectasis	توسع القصبات	فراوانبونی بۆری هه‌وا
Broncho-	قصبي	بۆری هه‌وا

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-dilator	موسع قصي	فراوانکهری بۆری هه‌وا
Cardio-	القلب	دل
-genesis	تكوين القلب	دروستیونی دل
-graphy	تخطيط القلب	هیلکاری دل
-phobia	الخوف من مرض القلب	ترس له نه‌خۆشی دل
Cata-	ضد	دژ
-genesis	ضد (عكس) التكون	دژی دروستیون
Catagen x Anagen	تكون - بناء. X	دروستیون - پینکها‌تن X
	هدم	دارمان
Celio-	بطن	ناوسک
-scope	ناضور البطن	ناوسک بین
Cephalo-	راس	سه‌ر
-genesis	تكون الراس	دروستیونی سه‌ر
Cheil-	الشفة	لیو
-itis	التهاب الشفة	لیوه سو - هه‌وی لیو
Chloro-	اخضر	سه‌وز - که‌سک
-phyll	مادة الخضراء النباتي	ماده‌دی سه‌وزی رووه‌ک
Chole- chol- cholo--	الصفراء	زراو
-cyst(gall bladder)	كيس الصفراء	توره‌که‌ی زراو
-cystectomy	استئصال كيس الصفراء	لینکردنه‌وی توره‌که‌ی زراو
Choledocho-	قناة الصفراء المشترك	بۆری هاوبه‌شی زراو
-lith	حصو (تكلس)قناة الصفراء المشترك	به‌ردی بۆری هاوبه‌شی زراو
Chondro-	غضروف	کړکړاگه
-cyte	خلية غضروفية	خانه‌ی کړکړاگه
Chrom-	صبغ - لون	بۆیه - ره‌نگ
-atin	قسم ملون (الصبغ) في نواة الخلية	به‌شه ره‌نگکراوه‌که‌ی ناوکی خانه
Circum-	ماحول	له ده‌ورو به‌ری
-oral	حول الفم	له ده‌وریه‌ری دم

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-anal	حول المخرج	له دورو بهری کوم
-cision	اچتان	خه‌ته‌نه
Coli-	الامعاء الغليضة	بځوله گوره
-tis	التهاب الامعاء الغليضة	بځوله گوره سز - هدری .....
Colpo-	داخل المهبل	نارله‌شی میننه
-plasty	تصلیح مهبلي	چاککردنی نارله‌شی میننه
Costo-	ضلع	په‌راسو
-tomy	فتح الضلع	کردنه‌روی په‌راسو
Cranio-	القحف	که‌له‌سر
-tomy	فتح	کردنه‌روی .....
Cryo-	برد	سارد
-therapy	علاج بالتبريد	چاره‌سر به‌سارکردنه‌وه
Crypt-	مخفي	شاراره
-orchidism	خصيتين مخفتين	دور گوونی شاراره
Cyan-	ازرق	شین
cyanosis	ازرقاق	شین‌بوونه‌وه
Cysto-	المثانة	میزه‌لدان
- Lith	حصوالمثانة	به‌ردی میزه‌لدان
Cyto-	خلية - نيج	خانه - شانه
-logy	علم الخلايا: علم الانسجة	خانه‌زانیی : شانه‌زانیی
Dacryo-	دمع	فرمیتمک
-genic	مکون الدمع	فرمیتمک دروستکهر
Dactyl-	اصبع	په‌نجه
-ate	ذواصع	په‌نجه دار
Deca-	عشرة	ده
decameter	عشر امتار	ده‌مه‌تر
Deci-	عشر	ده‌یه‌ک
decimeter	عشر المتر	ده‌یه‌کی مه‌تر
Den-	سن	ددان
-tist	اختصاصي الاسنان / طبيب الاسنان	پسپوری ددان / پزشکی ددان

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Dermato-	جلد	پیت
-logy	علم الجلد	پیتزانی
Dextro-	جهة یمنی	بز لای راست
-cardia	القلب فی الجهة الیمنی	دل لای راست
Diplo-	اشان	دوو
-cephalus	ذو راسین	دووسه‌ر
Dis-	عدم	نه
disability	عدم المقدرة	نه‌توانین
Dorso-	خلفی	پشتی
-nuchal	عنقی خلفی	پشتی ملی
Dys-	صعوبة - عسر	سه‌خت - گران
-uria	التبول بصعوبة	میزکردن به سه‌ختی
Dys	غير إعتیادی	ناناسایی - دزیو
-poiesis	تكون الغير اعتیادی	دروستیوون
Dys-	ضیق	ته‌نگ
-pnea	ضیق التنفس	هه‌ناسه ته‌نگی
Ecto-	خارجی	ددره‌ده
-cyst	خارج الكیس	ددره‌ده‌ی توره‌که
Electro-	کهرباء	کارده‌با
-cardiography	تخطيط القلب الكهربائي	هینلکاری کارده‌بایی دل
Encephalo-	مخ / الدماغ	میشک
-graphy	تخطيط (المخ) الدماغ	هینلکاری میشک
Endo-	داخلي	له‌ناره‌ده
-genous	داخلي المنشأ	سه‌چارده له‌ناره‌ده به
Entero-	لامعاء الدقيقة	رینخوله باریکه
-cele,cyst	کیس الامعاء الدقيقة	کیسی رینخوله باریکه
Erythro-	احمر	سور
-cyte	الکريات الحمراء	خروکه‌ی سور
Eu-	جيد / اعتیادی	باش / ناسایی
-thyroid	الغدة الدرقية الاعتیادیة	رژنه‌ده‌ده‌قی ناسایی
Exo-	خارج	ددره‌ده

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-phthalmous	محوظ العين	چار زه‌قی
Exter-	خارج	ددرده
exterior	خارج	به‌ردو ددرده
Extra-	خارج	ددرده
-cellular	خارج الخلية	ددرده‌ی خانه
Facio-	وجه	دهم و چار / پرو
-cervical	وجهی (رقبسی) عنقی	ردوسی ملی
Ferri- Ferro -	حدید	ناسن
-meter	قانس الحدید	پتوهری ناسن
Fibro-	لیفی	ریشال
-oma	ورم لیفی	لوری ریشالی
Flav-	اصفر	زرد
-ism	اصفراء / صفراء الشعر	زردی / زردی قژ
Fet-(foet-)	جنین	کوزبه‌له
fetal	جنینی	به‌یوندبه کوزبه‌له‌ره
Fore-	امام / مقدم	له پیش / له‌به‌ر
-head	الجبین	ناوچه‌وان - پیشی‌سه‌ر
-arm	ذراع	قوژ
Fungi-	فطر	که‌پرو
-cide	متلف الفطر	له‌نار به‌ری که‌پرو
Gala-	حلیب	شیر
-ctaemia	حلیب دموی	شیری خویناری
Gameto-	متعلق بالذکر والانثی (الأمشاج)	به‌یوندی به‌نیر و میوه
-cyte	خلیة (ذکریة او انثویة) المشیج	خانه‌ی نرینه یا نرینه
Gamo-	متعلق بالزوج او الزوجة	به‌یوند به ژن و میتود
-mania	مولع للزواج	زور حه‌ز له ژنه‌یتان و شور کردن
-phobia	الخوف عن الزواج	ترس له ژنه‌یتان و شور کردن
Gastro-	معدة	گده
-enteritis	التهاب المعدة والامعاء	هموی گده و ریخوژله - گده و ریخوژله سو

-tomy	فتح المعدة	کردنه روی گهده
-ectomy	استئصال المعدة	لینکردنه روی گهده
Genito-	عضو تناسلي	نه ندامی زاوی
-urinary	تناسلي بولي	میزاوی
Ger-	عجوز / شیخوخة	پو- به سالآچور
Geratica-geriatrics	متعلق بالشیخوخة	په بیوند به پیوده
Glossa-	اللسان	زمان
Glossal	لساني	زمانی
glossitis	التهاب اللسان	هوی زمان / زمانسو
Glucu-	سكر	شه کر
Glyco-	تكون السكر	دروستبونی شه کر
- genesis		
glucosuria/glycosuria	سكر في البول / البول السكري	شه کر له میزدا
Gnatho-	فك	شه ویلگه - کاکیله
- plasty	تصليح او تجمیل الفك	چا کردن یان جوانکاری
		شه ویلگه
gyno- Gynaeco-	نساء	ژن
gyneco-	اختصاص امراض النسائية	پسپوری نه خوشیه کانی ژن
- logist		
Haemo- , hema-	دم	خوین
-rrhage	نزيف الدم	خوینبه ریوون
hematoma	ورم دموي	لوری خوین
Halo-	ملح	خوی
-gen	مكون الملح	دروستکه ری خوی
Haplo	بسيط	ساده
-bacteria	بكتيريا بسيطة	به کتریای ساده
Helio-	الشمس	پژژ / خور
phobia	خوف من شمس	ترس له خور
Hemi-	نصف	نیو
-plegia	شلل نصفي (جهة واحدة)	نیفلیجی نیوهی (یهک لایی)
Hepa-	کبد	جگهر
-tic	يتعلق با لكبد	په بیوند به جگهر

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Hepatico-	الكبد	جگر
-lithotripsy	تكسير حصو.....	رورد كودنی بهردی.....
Hepato-	الكبد	جگر
-ma	ورم الكبد	نوی جگر
Hetero-	عدم توافق	ناچون بهك
-genic	حانة عدم التوافق	ناچونیهكی
hirsutism	كاللحیة فی الاثنی	ودك ریش له مییدا
-phonia or phony	عدم التوافق فی الصوت	دودگی ناچون بهك
Hexa-	ستة	شش
-gon	سدس	شش پالو
Histo-	نیج	شانه
-logy	علم النیج	شانه زانی
Holo-	كامل - كل - عام - شامل	تهوار- به تهواری- هه مو-
-cephalic		گشتی
Crine	كل الراس	سهر به تهواری
-	افراز هورمون عام	رژینی گشتی
homeo - Homo -	نفس - نظیر - مشابه	ودك - بهك ودك - چوون بهك-
- chrome		هار
-morphous	- اللون	هار روتنگ
- stasis	- الشكل	هاوشیوه
- nymous	- المكان	هار جیگری
	اسم مشابه	ناوی چوونیهك
Hydr-,hydro-	ماء	نار
-phobia	الخوف من الماء	ترس له نار
Hyper-	كثیر	زذر / له سهر
-tension	ارتفاع الضغط	زوری (پالته په ستو) په ستان
Hypo-	تحت	كدم / له ژیر
-tension	نزول	كدمی (پالته په ستو) په ستان
Hypno-	نوم	خهر

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

-therapy	علاج بالنوم	چاره سر به خورتن
Hyster- -ectomy	رحم إستئصال الرحم	منالدان لابردنی منالدان
latro- -genic	طبي / صحي بواسطة الطبيب	پزشکی / تندرستی به هوی پزشکیه
Idio- -pathic	خاص او متعلقة مرض. علة.....	تاییه ت بیان په یوند به که سوره نه خوشییه ک. ددر دیک.....
Ileo- -colic	الامعاء الدقيقة يتعلق الامعاء الدقيقة و الغليظة	ریخونه باریکه په یوند به نه ستوره
Ilio- -sacral	حرقفي عجزی حرقفي	کلوت / نیکی سی بنده سمته جونه
Immuno- -logy	صناعة علم المناعة	به رگری به رگری زانی
In- -action	بدن بدن حركة	بی بی جوله
In- -situ	داخل داخل او فی موضعه	له ناو له ناو نه شی بیان له شوبنی خزیدا
Infra- -glotic	تحت - اسفل اللسان المزمار	ژیر - له ژیر - له خوار ژیر زمانه بچکوله
Inter- -digital	خلال خلال الاصابع	نیوان نیوان په نجه کان
Intra- -articular	داخل داخل المفصل	له ناو له ناو جومگه
Intro- -flection	نحو الداخل انحناء نحو الداخل	بۆ ناوړه چه مانه به بۆ ناوړه

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

Ischio-	ورك	سمت
- femoral	وركي فخذى	سمت و ران
Iso-	متعادل	یه کسان - هارسه‌نگ
- tonic	متعادل القوة	یه کسان هیز
Isotonic solution	محلول قوة متعادلة	شله یه کی یه کسان هیز
Juxta-	جیران - مجاور	دراسی -- هارسى
- articular	مفصل مجاور	دراسی جومگه
Karyo-	نواة	ناوك
-genic	مكون النواة	دروسته‌کهرى نارك
megakaryocyte	خلية او نسج ذي نواة كبيرة	شانه‌ی ناووك مه‌زن
Kerato-	جلد -جلدى	پینست
- ma	ورم جلدی	نوروى پینست
Kypho-	احدب	کوپر
- sis	تحدب	کوپری
Lact-	حليب	شیر
- ation	رضاعة	شیردان
Laparo-	بطن	سك
- colostomy	قطع الامعاء الغليضة عن طريق البطن	برپینه‌وروى ریخزله گه‌وره له‌ریبى
- scopy	ناصور البطن	سکه‌وره
Laryngo-	الحنجرة	نارسکین
- scope	ناظور الحنجرة	قور قوراگه
Latero-	جانب	ناهمترى بینینى .....
-deviation	ميلان نحو جانب، بعيد عن مركز	لا
Leuco- leuco-	ايض	لادان به لادا، دور له چه‌قوره
-cyte	خلية بيضاء	سپى
Litho-	حصو	خروکه‌ی سپى
-lapaxy, tripsy	تفتیت	به‌رد
Lympho-	ليمفية	رورکردنى به‌رد
-cyte	خلية ليمفية	ليمف
		شانه‌ی ليمفى

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Macro- -scopy	کبیر مشاهدة او الرزية بالعين	گه‌وره به‌چاربینین
Mal- -union	غیر اعتیادی اتحاد غیر اعتیادی	ناناسایی یه‌کگرتنه‌وی ناناسایی
Mamma- -ry gland	ثدیة غدة ثدیة	مه‌مک رژینی مه‌مک
Mast- -ectomy	ثدیة استئصال الثدية	مه‌مک لیتکردنه‌وی مه‌مک
Mega- -colon	ضخم الامعاء الغلیظة	زل / گه‌وره ریخولنه‌ گه‌وره
Megalo- -hepatia	ضخم تضخم الکبد	زل / گه‌وره جگه‌ری گه‌وره بور، هه‌لناساری جگه‌ر
Melano- -cyte	اسود / غامق خلیة سوداء	رده‌ش / تاریک شانه‌ی رده‌ش
Meso- -cyte	وسطی نسیج وسطی	له‌ناوده‌استدا - ناوه‌ند شانه‌ی ناوده‌است
Meta- -physic	بعد بعد الطبیعة	پاش پاش سروشت
Metro -stenosis	الرحم تضيق الرحم	منالذان تسکیمی منالذان
Micro- -scope	دقیق- مجهری ناطور دقیق / میکروسکوب	ورده ورده‌بین
Mono- -plegia	واحد شلل ضلع واحد	تاک / یه‌ک نیفلیجی یه‌ک په‌ل
Muco- -purulent	مخاط قیح مخاطی	چلم کینی چلمی

Appendix...

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Multi-	عديد	چه‌ندین - فره - ززر
-form	عديد الأشكال	چه‌ندین شينه
Myco-	فطر	که‌روو
-toxin	سم الفطر	زه هری که‌روو
Myelo-	النخاع الشوكي	په‌تکه ده‌مار
-cyte	نسيج النخاع الشوكي	شانه‌ی په‌تکه ده‌مار
-graphy	رسم او تصوير النخاع الشوكي	ويته‌ی په‌تکه ده‌مار
Myo-	عضلة	ماسولکه
-cardium	عضلة قلبية	ماسولکه‌ی دل
-oma	ورم عضلي	لووی ماسولکه
Myringo-	طبلة الاذن	په‌رده‌ی گوی
-plasty	ترميم طبلة الاذن	پينه‌کردنی .....
Narco-	تخدير	بی هوشی
-tic	دواء التخدير	ده‌مانی بی هوشی
Naso-	انف	نووت
-pharynx	تجويف الانف والبلعوم	بوشایی فورگ و لووت
Necro-	ميت	مردرو
-sis	موت الخلية من جسم حي	مردنی خانه نه‌شیکي
Neo-	جدید	زیندوردا
-nate	مولود جدید	نوی، تازه
nephro- nephro-	کلیه	گورچيله
nephrology	علم الكلية	گورچيله زانی
nephritis	التهاب الكلية	گورچيله سو، هدی گورچيله
neura neuro- -	العصب	ده‌مار
neural	مايتعلق بالعصب	په‌یوه‌ند به ده‌مار
neuralgia	الم العصب	نیش و نازاری ده‌مار
neurocyte	خلية عصبية	خانه‌ی ده‌مار

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Noct- nocturnal nocturnal anuresis = nocturia	لیل لیلی التبول الليلي	شهر شهرانه شهر میز به خودا کردن
Normo- -chronic	الاعتیادی اللون الاعتیادی	ناسایی رہنگی ناسایی
Nucleo- nucleoid	نواة کالنواة	ناورک رہکو نارک
Nyct-(noct-) nyctalgia	لیل الم نیلی	شهر نیش و نازار له شهودا
Occipito- -cervical	قفوی رقیبي و قفوي	پشتی سر مل و پشتی سر
Octa- octagon	ثمانیة مشم	ههشت ههشت پالور
Oculo- oculomotor	العین محرك العین	چار جورلینهنری چار
Odonto- -iatra	الاسنان طبابة الاسنان	ددان پزیشکی ددان رہکو ددان
Odontoid	سني (کالسن) الشكل	زانتی ددان
Odontology	علم الاسنان	
, Olig- oligo	قله	کم
-spermia oliguria	قله التطف	کم می تزوی نیرینه
Onco- oncology	قله البول رومی	کم میزی لور
Onycho- -mycosis	علم الأورام ظفر فطر الاضافر	لوزانی نینوک که پروی نینوک

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Oo-	بيضة	هیلکه
oocyte	خلیه البيض	خانہی هیلکه
Oophor-	میض	هیلکه دان
oophoritis	التهاب میضی	ههوی هیلکه دان - هیلکه دان سو
Ophthalmic-	العين	چار
Ophthalmic	عینی	په یونده به چار
Ophthalmology	علم العين	چار زانی
Opistho-	غور الخلف	به ردو پشت
-tic	غور خلف الاذن	به ردو پشتی گوی
Orbit-	عين	عين
Orbital	عینی	په یونده به چاره
Orchi-	خصیة	گون
Orchitis	التهاب الخصیة	ههوی گون - گونه سو
Orchio-(orchido-)	خیاطة الخصیة	دورینهوی گون
Rrhaphy		
-		
Oro-	انفم	دم
-lingual	یتعلق باللسان و.....	په یوند به زمان و.....
-nasal	یتعلق بالانف و	په یوند به لووت و .....
Ortho-	مستقیم	راست
-pedics	جراحة العظام	نهشته رگهوی نیسک
Oste- , osteo-	عظم	نیسک
- algia	الم عظم	نیسک نازاری نیسک
-arthritis	التهاب المفصل و العظم	ههوی جومگه - جومگه سو
-chondritis	التهاب الغضروف و العظم	ههوی کرکراگه - کرکراگه سو
Oto-	اذن	گوی
-logist	اختصاصی الاذن	پسچوری گوی
Oval-	بیضوی	هیلکه بی
- ocytosis	زیادة کربات بیضویة	زوریونی خرزکهی هیلکه بی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Per-	بواسطة - عن طريق :	به‌هوی / له بینی :
PR : - rectum	- المخرج	له کۆمه‌ره
PV : - vagina	- المهبل	له‌ناو له‌شی میننه‌وه
PO: - oral	- الفم	له‌ری ده‌مه‌وه
PC: - cutaneous	- الجلد	له‌ری بیستنه‌وه
Peri-	حول / ماحول	له‌ده‌وریه‌ر
-anal	- المخرج	له‌ده‌وریه‌ری کۆم
-cardium	.....غشاء القلب	...په‌ده‌ی دل
-umbilical	حول السرة	ده‌وری ناووک
Perinuo- " perineum"	العجان / الشرج	ناوگه‌ز
Perinuorrhaphy	خیاطة الشرج	دوره‌ینه‌وه‌ی ناوگه‌ز
Pharma-	دواء	ده‌رمان
-cist	اختصاصي الأدوية (صيدلاني)	په‌پۆری ده‌رمان
-cology	علم الادوية	ده‌رمان زانی
Pharyngo-	بلعوم	قورگ
-scopy	ناظور البلعوم	قورگ بینین
Phlebo-	الوريد	خویننه‌نه‌ر
-tomy	فتح الوريد	کردنه‌وه‌ی خویننه‌نه‌ر
Phono-	صوت	ده‌نگ
-cardiography	تخطيط صوت القلب	هینلکاری ده‌نگی دل
Photo-	ضوء	رورناکی
-sensitivity	حساسية.....	هه‌ستیاری .....
Phren-	حجاب	ناو په‌نچک
-ic nerve (Diaphragm	عصب حجاب الحاجر	ده‌ماری ناو په‌نچک
(nerve		
Phren –	الدماغ	میشک
it is –	التهاب الدماغ	میشکه سو – هه‌وی میشک
Physio-	وظيفة الاعضاء	کار نه‌ندامی
-logy	علم وظائف الأعضاء	کارته‌ندام زانی

Appendix...

فهرهه نگی پزشکی / پزشکی ددان

Phyto- -logy	النبات	رودك
-photodermatitis	علم النبات	رودك زانی
Pin- -worm	التهاب الجلد بواسطة النبات و الضوء	پنسته سز بهزی رودك و رودناکی
Placenta- -al	ابرة	ددرزی
Pleo- -morphism	دود ابری	کرمه ددرزی
Pleuro- -pneumonia	المشيمة	یوزلاش
Pluri- -glandular	متعلق بالمشيمة	په یوند به یوزلاش
Pneo- -gram	عديد	چندین
Pneuma- , Pneumato- -tic -gram	متعدد الاشكال	چندین شیوه
Pneumo- -nia -thorax	جنبي	په ردهی سی پوش
Poda- , Podo- -lic -logy	التهاب غشاء ذات الجنب	هموی په ردهی سی پوش
Poikilo- -cytosis -cythemia	التهاب القصبات	- په ردهی سی پوش سو
	عديد	چندین
	غدي	په یوند به رژینهوه
	التنفس	هدهاسه
	متعلق بالتنفس	نامیری هیلکاری هدهاسه
	هواء / رباح / غاز	هدها / با / گاز
	متعلق بالتنفس	په یوند به هدهاسهوه
	جهاز تحطيط حركة التنفس	نامیری هیلکاری جولهی
		هدهاسه
	رئة	سیی
	التهاب الرئة - ذات الرئة	سیی سز
	الهواء في الصدر	هدها له سنگدا
	القدم	پی
	متعلق بالقدم	په یوند به پی
	علم القدم	پی زانی
	مختلف الشكل	جیاواز پی شیوه
	إزدیاد في الخلايا مختلفة الأشكال	زوزبونی شانه جیاوازه شیوه کان
	اختلاف في شكل كريات الحمر	شیوهی نارینکی خرزکهی سور

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Polio-	رمادی	خوله میثی
-sis	کثرة ایضاض الشعر	زذر قژ سیی بوون
-thrix	ایضاض الشعر	قژ سیی بوون
-myelitis	شلل الاطفال	نیفلیجی منال
Poly-	عدید / کثرة	چه نندین / زذر
-arthritis	التهاب المفاصل المتعدد	چه نندین جومگه سز
-uria	کثرة التبول	زذر میز کردن
Pompho-	فقاعة	بلق
-lyx	فقاعة اليد والقدم	بلقی ددست و قاج
Pore-	ثقب	کون
-necephalia	ثقب الدماغ	کونیوونی میتشک
Porta-	باب	دهرگا
-hepatica	باب الکبد	دهرگای جگهر
portal circulation	الدورة البوابية الكبدية	سوروی دهرگای جگهر
Post-	بعد	پاش
partumhemorrhage	نزيف بعد الولادة	خوین بهریوونی پاش منالبوون
Pre-	امام	پیش / له بهر
- auricular	امام الاذن	پیش گوی
-disposing	مسبب لحالة (كحالة مرضية)	بوونه هزی باریک (ودکو باری نه خوشیی)
Primi-	الاولی / الاول	یه کم
-para	لاول مرة (الولادة الأخرى في السن المبكر)	یه کم منالبوون (به گه نجی)
Primi-	ابتدائی	سهردتایی / بهرایی
Pro- (before, in front of) -al	امام - اصامي	پیش - له پیش
-drome	نحو الامام	به رهو پیشه وه
(-gnosis (of a disease	علامة قبل ظهور المرض	نیشانهی پیش دهرکه رتنی
	انذار / دلالة (المرض في الطب)	نه خوشیی
		پیشینی (نه خوشییه ل)

Appendix...

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Proct- -algia	مخرج / الشرج الم المخرج	کۆم نیشو نازاری کۆم
-itis	التهاب الشرج	هه‌وی کۆم
Procto- -scope	مستقیم ناطور الشرج	رینکه رینکه بین
Proto- -type	الاول النوع الاول	یه‌که‌م جۆری یه‌که‌م
Pseudo- -arthrosis	کاذب مفصل کاذب	دروژنانه دروژنه جومگه
Psych- -iatry psycho- -logy	النفس طیبب الأمراض النفسية علم النفس	دروون پزیشکی نه‌خوشیه‌کانی دروونی دروون زانی
Pulmo- -nary	رئة متعلق بالرئة	سیی په‌یو‌دند به‌سی یه‌کانه‌وه
Pyel- , Pyelo- -itis	حوض الكلية التهاب حوض الكلية	نه‌ستیلکی گورچیله نه‌ستیلکی گورچیله‌سز
-lithotomy	اخراج او ازالة حصوات حوض الكلية	ده‌هینانی به‌ردی نه‌ستیلکی گورچیله
Py- , Pyo- -uria pyopneumothorax	قيح قيح في البول قيح في الصدر و الرنتان	کیم کیم له‌میزدا کیم له‌سنگ و سی یه‌کاندا
Pyr Pyrexia=fever pyrogenous	سخونة / حمى مصدر مسب الحمى	تا سه‌چاره‌یه‌که نه‌بیته هوی تا
Quadri- -plegia	اربعة شلل الاطراف الاربعة	چوار نیغلیجی چوار په‌ل
Radio- -logy	اشعة علم الأشعة	تیشک تیشک زانی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Re- -appear	مراة ثانية - إعادة إعادة الظهور	دووباره - سه‌رله‌نوی - دیسانه‌وه دووباره ده‌رکه‌وتن یان سه‌رله‌ندان
Recto- -vesical	المخرج - المستقیم المخرج و المثانة	کۆم - ریکه په‌یوه‌نده به‌کۆم و میزه‌ندان
Ren- (Kidney) - al	الکلیة کلوی	گورچیله په‌یوه‌نده به‌گورچیله‌وه
Retro- -colic -cardial	خلف خلف الامعاء الغلیظة خلف القلب	له‌پشت له‌پشت ریخۆله‌ گه‌وره‌وه له‌ پشت دل‌وه
Rheo- -logy	تیار - مجری علم التیار	ته‌وژم - ریزه‌وه ته‌وژم زانی
Rheum- rheuma -tic	روماتیزم روماتیزمی	رۆمانتیزم رۆمانتیزمی
Rhin- -itis rhinorrhea	انف التهاب الانف رشح (خروج السوائل) من الانف	لوت لوتته‌ سو هاتنه‌ دده‌وه‌ی شله‌ی می‌شکو په‌تکه‌ ده‌مار له‌ لوتته‌وه
Sacchar- -ine	سکر سکری	شه‌کر شه‌کری
Sacro- -vertebral	عجزي عجزي فقري	سمته‌ جو‌له په‌یوه‌نده به‌ بیری‌ه و .....
Salping- Salpingo- -itis (Inflammation of Fallopian tube -stomy	قناة فالوب التهاب قناة فالوب فتح قناة فالوب	بۆزی هیلکه‌دان بۆزی هیلکه‌دان سو- هه‌وی کرده‌وه‌ی که‌نالی فالوب
Sapro- -phytic	تعفن / میت يعيش على المواد المتعفنة	بۆگه‌ن / مرده‌وه له‌سه‌ر ماده‌وه‌ی بۆگه‌ن نه‌ژی

Sarco-adenoma	لحمي (نسيجي)	گوشتی (شانهی)
adenosarcoma	ورم لحمي (نسيجي) غدي	لوری پڑتھری گوشتی
Scapulo-	الكتف	شانی
- humeral	عضدي كتفي	په یوہند به قول و شانهوہ
Sclero-	صلب	ردق
-derma	تصلب الجلد	ردق بوونی پیست
Semi-	نصف	نیو
-circular	نصف دائري	نیو بازنهیی
Sero-	مصل الدم	زہرداوی خوین
-logy	علم مصل الدم	ژہرداوی خوین زانی
Sider-	حديد	ناسن
-openia	قلة نسبة الحديد في الجسم	کہمی ناسن له لہشدا
Socio-	اجتماعي	کومہ لایہتی
-economic	اقتصادي اجتماعي	په یوہند به باری نابووری و .....
Spermato- spermo-	نظفي	تووی نیرینہ
-genous	منشئ،	دروستکھری تووی نیرینہ
-cytoma	ورم الخلايا النطفية	لوری خانہ کہ په یوہند به .....
Sphygmo-	نبظة دقة القلب	ترہی لیدانی دل
-manometer	مقياس ضغط الدم	پیوہری پالہ په ستوی خوین
Splanco-	الاحشاء	نارسک
-megaly	تضخم الاحشاء	زلیوونی نارسک
Spleno-	الطحال	سپل
-megaly	تضخم الطحال	زلیوونی سپل
Spondyl- Spondylo-	الفقرة	بربرہ
-itis	التهاب الفقرة	بربرہ سو - هہوی بربرہ
-listhesis	زحف الفقرة	خزانی بربرہ
Staphylo-	عنقودي	ہیشویی
-coccus albus	مکور عنقودي ابيض	خبری ہیشوویی سپی
Stear- Steato-	شحمي -دهني	چہوری

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

-rrhea , -rhea	اسهال شحمي مع الخرج	چهوری دهرکردن له گهژن پیسای
Steno-	ضیق	تهسک
-sis	تضیق	تهسکبونوره
aortic stenosis	تضیق صمام الشریان الابهر	تهسکبونورهی زمانهی شاخونینبهر
Stereo-	مجسم	تهندار
-agnosis	محس بالتجسیم - التعرف	نه ناسینهوی شتومک به
asterognosis	باللمس	دهست لیدان
Sterno-	قصی	کوله کهی سنگ
-costal	...طلعی	په یوند به ... و په راسوده
Stetho-	الصدر	سنگ
-scope	السماعة	بیستهری سنگ
Stoma-	الفم	دهم
-titis	التهاب الفم	دهوی دم - دمه سز
Stomato-	الفم	دهم
-logy	علم الفم	دهم زانی
Stomo deum -	فتحة الفم / الابتدائية	بوشایی دهمی سه رتایی
Strepto-	سبحي	گری / زنجیر
-coccus	مکور سبحي	خبری زنجیری / گریدار
Stylo-	ابرة	دهرزی
-id	ابري	به شینوهی دهرزی
Sub-	تحت	له ژیر
-sternal	تحت القص	له ژیر کوله کهی سنگه ره
-mammary	تحت الثدية	له ژیر مه مکدا
-mental	تحت الذقن	له ژیر چه ناگه دا
Super- supra-	فوق	له سه ر
-sternal	فوق القص	له سه رو و کوله کهی سنگه ره
Syn-	معا	پینکوره
-dactyly	التصاق الاصابع	پینکوره لکانی په غه کان

Appendix...

فهرههنگی پزشکی / پزشکی ددان

Tachy- -cardia	سرعة ضربات القلب	خیرا، پهله خیرا لیدانی دل
Tars- -al	طرف الجفن ما يتعلق باطراف الجفن	لینواری پیلووی چار په یوهند به لینواری پیلووه
Tars- -al bone	قدم (رجل) عظم الرجل	پین (قاچ) نيسکی پین (قاچ)
Tele- -phone	من بعد - بعيد سماع من بعد	له دوروه - دور بیست له دوروه
-pathy -scopy	القراءة من البعد اتلظير من البعد	خویندنهوه له دوروه بینین له دوروه
Teno- -rrhaphy = suturing of tendon	رباط عضلي خیاطة.....	په تکه ماسولکه دوورینهوهی.....
Tetra- -plagia = Quadri plagia	اربعة شلل الأطراف الأربعة	چوار نیفلیجی هه چوار په ل
Thanato- -phobia	الموت خوف من الموت	مردن ترس له مردن
Thermo- -meter	حرارة قانس الحرارة (محرار)	گهرمی پیتوهری گهرمی
Thio- -philic	كبريت محب الكبريت	گوگرد له گوگرد هه زکهر
Thoraco- -tomy	صدر فتح الصدر (بعمليّة جراحية)	سنگ کردهوهی سنگ (به نشته رگهوی)
Thrombo- -sis cardiac thrombosis	دم متخثر تخثر دموي تخثر دموي قلبي	خوینی مهیو خوین مهیو خوین مهیوی دل
Thyro-	درقي	مله قوزته - لامله

Appendix...

فهره‌ه‌نگی پزشکی / پزشکی ددان		
-id gland	الغدة الدرقيّة	لامله رژين - رژينه دهره‌قی
Tibia-	عظم الساق	تيسكى لولاق
-al artery	شريان عظم الساق	خوينبهري تيسكى لولاق
Toco-	الولادة	منالبيون
-logy	علم الولادة	منالبيون زانى
Toxic	سم	زدهر
-oid	مثل السموم - كالسم	ره‌كو زدهر
-ology	علم السموم	زدهرزانى
Tracheo-	القضبة الهوائية المشتركة	بوزى هاوبه‌شى هه‌وا
-stomy	تشقيب	كونكره‌نى .....
Trans-	خلال - عن طريق	به‌نار - له رنى
TUR(trans-urethral -		لينكره‌نه‌وى پروستات به‌نار
prostectomy)	استئصال البوستات خلال قناة	بوزى ميزدا (له‌رى كه‌نالى
	البول	ميزد جزدا)
Tri-	ثلاث	سى
-ceps muscle	عضلة ذات ثلاث رؤوس	ماسولكه‌ى سى سه‌ر
Tricho-	شعر	مور
-bezoar	تناول الشعرو تجمععه في المعدة	خواردنى مور و كوزونه‌وى له
		گه‌ده‌دا
Tropho-	طعام	خوارده‌مه‌نى
-logy	علم الأطعمة	خوارده‌مه‌نى زانى
Typhl- , Tyrphlo-	المصران الاعور	ريخوله‌ كويره
-megaly	تضخم المصران الاعور	زلبوونى ريخوله‌ كويره
Ultra-	فوق	له‌سه‌رور
-sound	صوت فوق السمعية	ده‌نگى له‌سه‌رور بيسته‌ره
Uni-	احدى - احدى - واحد - وحيد	يه‌ك - تاك
-lateral	احادى الجانب - ذو جانب واحد	په‌يوه‌ند به‌يه‌ك لاره - يه‌ك لا
Uretero-	حالب	ميزد رۆ
-lithotomy	استئصال الحجر في الحالب	ده‌ره‌يتاننى به‌رد له‌ ميزد رۆدا

Urethro- -scope	قنات البول السفلي (الأحليل) ناصور	میزه جز میزه جز بین
Uri- -nary Urinary tract	بول بولی قناة البول	میز په یوهند به میزهوه که نالی میز
Uro- -graphy	بول ناصور قناة البول	میز وینه گرتنی که نالی میز
Utero- -graphy -salpingography	الرحم تصوير الرحم تصوير الرحم وقناة الرحم (قناة فالوب)	منالندان وینه گرتنی منالندان وینه گرتنی منالندان و بوری منالندان
Vaso- -tomy -constriction -dilatation	وعاء، دموی ورید و الشریان فتح الانیوب النطفي الذکري تضييق الأوعية الدموية توسيع الأوعية الدموية	بوری خوینهنه ر و خوینهنه ر کردنه‌وی بوری تزوی پیاوه‌تی تسکبونی بوری خوین فراوانبونی بوری خوین
Veno- -us	ورید وریدی	خوینهنه ر په یوهند به خوینهنه ر
Vesico-(z) -ureteral -urethral	المثانة المثانة و الحالب المثانة و فتاة البول	میزه‌ندان په یوهند به میزه‌ندان و میزه‌ر په یوهند به میزه‌ندان و میزه‌جز
Xantho- -ma	اصفر ورم أصفر (دهني) جلدي	زرد لوی زرد (چه‌وری) پیست
Xero- -phthalmia	جفاف العين	روشک روشکبونی چار
Xiphi- xipho- -sternal	القسم السفلي من عظم القص يتعلق بعظم القص والقسم السفلي من عظم القص	به‌شی خواره‌وی کۆلکه‌ی سنگ په یوهند به کۆله‌ کهی سنگ و به‌شی خواره‌وی کۆله‌ کهی سنگ
Zoo- -philic	حيوانات محب الحيوانات	ناژن هزگری ناژن

Appendix No.3

Suffixes	لاحقات	یاشگره‌کان
-able	قدرة	توانین
capable	مقتدر	به توانا
capable teature	معلم مقتدر	ماموستای به توانا
-ache	الم	نیش و نازار
headache	صداع	سه‌رئیشه
-aemia	دم	خوین
anaemia	فقر الدم	بی خوینی یا خوین کم‌می
-asthesia	احساس	هسته‌ودری
anesthesia	تخدير	بی هسته‌ودری / بی هوشی
-gra	الم شدید	نوره نازار / نازاری توند
pediaagra	الم القدم الشدید	نازاری توندی پی
-al	یتعلق ب	تاییه‌ته به
renal	کلوئی	تاییه‌ته به گورچیله
-algia	الم	نیش و نازار
myalgia	الم عضلي	نیش و نازاری ماسولکه
neuralgia	الم عصبي	نیش و نازاری ده‌مار
-an	مختص ب	تاییه‌ته به
pediatrician	اختصاصي الاطفال	پزشکی تاییه‌ته به مناز
obstetrician	اختصاصي الولادة	پزشکی تاییه‌ته به منالبورون
-ase	أنزيم	نه‌نزایم / شکینه‌ر
amylase	أنزيم النشأ	نه‌نزایمی (شکینه‌ری) نیشاسته
tryptase	أنزيم البروتين	نه‌نزایمی (شکینه‌ری) پروتین
-sis	حاله	دوخ
venostasis	حالة ركود الدم	دوخی رده‌سانی رژیشتنی خوین
-blast	خلية الام	دایکه‌خانه
myoblast	خلية الام عضلية	دایکه‌خانه (خانه زئی) ماسولکه

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-cava Inferior vena cava	الوريد الاجوف ..... السفلى	شاخوینهنه شاخوینهنه‌ری خواریو
-cele hematocele hydrocele	تضخم تضخم دموی تضخم مانی (خصیتین)	هه‌لاوسار / به‌ند هه‌لاوساری خوینی / خوین به‌ند هه‌لاوساری ناوی (گورنی هه‌لاوسار)
-centesis paracentesis	تفریح زرق ابره قرب المرکز	به‌تالکردنره ده‌رزی ناژن ته‌نیشته چه‌ق
-cide bacteriocidal	القتل - متلف قاتل البکتیریا	کوشتن - فه‌وتینهر - بکوژ توانای کوشتنی به‌کتریای هه‌یه = فه‌وتینهر ی به‌کتریا
bacteriostatic	موقوف البکتیریا	متکردنی به‌کتریا - متکهری به‌کتریا
-lysis peritoneo-	زرق - فتح حقن او زرق سائل الی الاحشاء	ده‌رزی نیدان / کردنه ناو به‌ده‌رزی نیدان شله‌یه‌ک بکریته‌ناو پیریتونیوم
-coccus strepto-	مکوره مکوره سبجیه	خانه‌ی خری خانه‌ی خری زنجیردی
-cule molecule	قله - صغیر - مصغر - دقیق ذره أو جزئی.	که‌م - گچکه - گچکوکه - ورد گه‌رد - گه‌ردیله
-cyte fibrocyte	خلیه خلیه لیفییه	خانه خانه‌ی ریشاله‌یی - ریشاله‌خانه
-derm ectoderm	جلد الجهة او الطبقة الخارجیه	پیست دیو (چین‌ای دهرده‌ی پیست له

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان		
mesoderm	للجلد	کوزیه‌له‌دا
endoderm	الجهة او الطبقة الوسطی	دیو (چین) ای ناوه‌راست
	الجهة او الطبقة الداخلية	دیو (چین) ای ناوه‌ره
-desis	التصاق	پینکه‌وه‌لکان
arthrodesis	التصاق مفصلي	پینکه‌وه‌لکانی جومگه
-dynia	الم	نیش و نازار
arthrodynia	الم المفصل	نیش و نازاری جومگه
- ectasis	توسع	فراران بون
bronchi-	توسع القصبات	فراران‌یبونی بوزی هه‌ناسه
- ectomy	استئصال	ئیکرده‌نه‌وه / لابرده
appendic-	استئصال الزائدة الدودية	لابردنی ریغوله کویزه
-facient	عمل، اجراء	کردن - نه‌خام‌دان
caefacient e =a (cala)	اجراء	گهرمکهر
-ferent	ينقل - يرسل	نه‌گوینزریته‌وه
afferent	ينقل اليه	نه‌گوینزریته‌وه بوز /
efferent	ينقل منه	هه‌لینه‌گریته‌وه بو
		نه‌گوینزریته‌وه
		لینی / هه‌لینه‌گریته‌وه لینی
-form	شكل	شینه
ossiform	عظمي الشكل	شینه‌ی نینسک - نینسک شینه
-fug(e)	نابذ	ده‌هاریشتن
centrifugal	نابذ من المركز	ده‌هاریشتن له‌چه‌قه‌وه
-genesis	تكوين	دروستیبون
Neurogenesis	تكوين العصب	دروستیبونی ده‌مار
-genic		په‌یودند به‌ دروستیبون
neurogenetic	متعلق بتكوين العصب	په‌یودند به‌ دروستیبونی ده‌مار

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-genic	مکون	دروست‌کەر (خولقینه‌ر)
neuro-	مکون العصب	خولقینه‌ر به‌هزی ده‌ماروه
-genous	مصدر	سه‌چاره
neuro-	ذو مصدر عصبی	سه‌چاره‌کدی ده‌مار
-graph	تخطيط / تصوير	رینه / هینلکاری
cardio-	تخطيط او تصوير القلب	رینه یان هینلکاری دل
-gram	جهاز التخطيط	نامیری هینلکاری
cardio-	جهاز تخطيط القلب	نامیری هینلکاری دل
-iatric	متعلق بالطب	په‌یوند به‌پزشکی ی
ped-	متعلق طب الأطفال	په‌یوند به‌پزشکی منالانه‌وه
-itis	إلتهاب	سز - هه‌و / سووتانه‌وه
hepatitis	إلتهاب الكبد	جگه‌ر سز - هه‌وی جگه‌ر / سووتانه‌وه‌ی جگه‌ر
-kinesis / kinetic	حركة	جوله
hemo-	حركة الدم	جوله‌ی خوین
-lith	حجر	به‌رد
nephrolithotomy	إستئصال الحجر من الكلية	ده‌هینانی به‌ردی گورچیله
-lithiasis	وجود او تكون الحجر	بوونی به‌رد
nephro-	وجود الحجر فی الكلية	بوونی به‌ردی گورچیله
-logy	علم	زانی / زانست
embryology	علم الجنین	کوزیه‌له زانی
-lysis	تحلل	تینکشکان
hemo-	تحلل الدم	تینکشکانی خوین
-lytic	تکسر - تحلل	تینکشکان - هه‌لوه‌شان
hemolytic anaemia	فقر الدم نتيجة تكسر كريات دم الحمر	خوین که‌می له نه‌جامی هه‌لوه‌شان
		ر تینکشکانی خرز که‌کانی خوین

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-malacia osteomalacia rickets	تلین تلین العظام (فی الکبار) دا. الکساح (تلین العظام فی الصغار)	نهرم بونهوه نهرم بونهوه ی نینسک = نینسکه نهرمه (له گه‌ورده‌سالاندا) نه‌خوشی نینسکه نهرمه له سا‌ایاندا
-megaly hepatomegaly	ضخامة - تضخم تضخم الکبد	زلبورون - گه‌ورده‌بورون - هه‌لنارسان زلبورونی جگهر
-meter thermometer	قانس قانس الحرارة (محرار)	پیودر گه‌رمی پیودر
-metry stereometry	قیاس قیاس مجسم (التکعب)	پیوان پیوانی سی لا (ته‌ندار)
-metr- endometritis	رحم التهاب داخل الرحم	مئالندان سورتانه‌وه (هه‌ر) ی دیوی ناودی مئالندان
-mnesia amnesia	تذکیر نسیان - عدم التذکیر	بیرکه‌وتنه‌وه بیرچه‌وتنه‌وه / بیر نه‌که‌وتنه‌وه
-motor vasomotor	حرکة الأوعية الدموية	جولنه جولنه‌ی ده‌زورلنه (هورولنه) ی خوین
-morph pleomorphism	شکل عدید --- متعدد الأشکال	شینوه چه‌ندین شینوه
-ode nematode	مثل کالحیط	وده‌کو وده‌کو ده‌زور
-oid alkaloid	کال کالقاعدة	وده‌کو وده‌کو (قلیه‌یی) تفت
-ogen glycogen	مصدر/مکون مصدر(مشتاً) السكر	چاوگ / دروستکهر / چاوگی دروستکهری شه‌کر

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

-odynia gastrodynia	الم الم المعدة	نازار نازاری گهده
-ol cholesterol	دهني الدهن في الدم	چهوری چهوری خوین
-oma hepatoma	ورم ورم الكبد	گمول / لور گمول (لور) ی جگهر
-omphal periomphalic	سرة حول السرة	ناووك په یوهند به دهو ربه ری ناووك
-opia erythr -	بصري - رزية رزية بلون احمر	بینین سوور بینین
-opsy biopsy	مشاهدة - فحص مشاهدة نموذج حي	سه یرکردن - پشکتین سه یرکردنی نمودنه به کی زیندور
-ose lactose	سكر سكر الحليب	شه کر شه کری شیو
-osis symbiosis	حالة حالة تعايش علمي	دوخ هاوژیانی
-osis nephrosis	مرض مرض الكلية	نه خوشی نه خوشی گورچیله
-osis leukocytosis	كثرة كثرة كريات البيض	زوری زوری خوزکه ی سپی
-ostomy nephrostomy	فتح فتح الكلية	کردنه وه کردنه وه ی گورچیله
-otomy craniotomy	تثقيب تثقيب الجمجمة	كون تیکردن كون تیکردنی نینسکی که لله ی
-ous hematogenous nervous nervous system	مصدر مصدر الدم مصدر عصبي الجهاز العصبي	سهر سهر چاره سهر چاره که ی خوینه سهر چاره که ی دهمار کوته ندامی دهمار

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-pathy	مرضي	نه خوشی
psychopathic	شخص مريض نفسيا	یه کیک که ددرونی نه خوش بیت
-pellent	ینفر - یبعد	ددرینه کا - دوری نه خاتوره
repellent	نافر - مبعد	ددرکهر - دورخه ره
-pnia	قله	که می
leucopnia	قله کریات البیض	که می خوزگه ی سپی
erythrocytopenia	قله کریات الحمر	که می خوزگه ی سورر
-pepsia , -pept	هظم	هه رسکردن
Dyspepsia	سوء الهظم	تینکچورن (خراب) هه رسکردن
dyspeptic	شخص مصاب بسوء الهضم	نهر که سه ی توروشی تینکچورنی
-petal	اتی	هاتور
centripetal	آتی نحوالمركز	هاتور به ره و چه ق
-pexy	تثیبت	جینگیر کردن
hepatopexy	تثیبت الکبد	جینگیر کردنی جگهر
-pha	تکلم / نطق	قسه کردن - ناخارتن
dysphasia	سوء النطق	به قورسی قسه کردن (به خرابی)
	- عسر الکلام	
-phag	البلع	قوتدان
dysphagia	سوء البلع	به قورسی قوتدان (به خرابی)
macrophage	خلیه بالعة	خانه ی قه پگر
-phil	حب- محب	حه ز به - هه زلینکردن
thermophilia	محب للحرارة	حه زبه گهرمی کردن
eosinophil	صبغة نیوسین	بویه ی نیوسین
eosinophile		زوربورنی خانه ی نیوسین له
eosinophilia	کثرة خلیة نیوسین فی الدم	خویندا
-phobia	خوف	ترس
thermophobia	خوف من الحرارة	ترس له گهرمی
-phyll	ورق	گه لا
xanthophyll	ورق اصفر	گه لای زهره

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

-phylaxis prophylaxis	وقایه - محافظه الوقایه	پاراستن سپاریزی خوبی‌راستن
-plasty rhino- -plegia hemiplegia	عملیه تمجیل عملیه تمجیل الانف شلل شلل نصفی	نه‌شته‌رگه‌ری جوانکاری نه‌شته‌رگه‌ری جوانکاری لوروت نیفلیجی نیفلیجی به‌ک لای
-pnea apnoea	التنفسی قطع التنفسی	هه‌ناسه‌دان پچواندنی هه‌ناسه / نه‌مانی هه‌ناسه
-poiesis haemopoiesis	تکوین تکوین الدم	دروستکردن دروستکردنی خوین
-ptosis nephroptosis	تدلی تدلی الکلیه	که‌وتن / داکه‌وتن داکه‌وتنی گورچله
-puration suppuration	قیح - جراحه تقیح	کیم کیم کردن
-pyosis nephropyosis	تقیح تقیح الکلیه	کیم کردن کیم کردنی گورچله
-rhage haemorrhage	نزف نزف دموی	پژان / به‌ریوون خوینپژان / خوین به‌ریوون
-rhaphy gastrorrhaphy	خیاطه خیاطه المعدة	دورینه‌وه دورینه‌وه‌ی گه‌ده
-rhea diarrhea	کثرة نزول ا و خروج الاسهال	زۆربوونی دده‌هاویشتن سکچوون
-rhexis metrorhexis	تمزق تمزق الرحم	دراندن دراندنی منالندان
-rhythmia arrhythmia	منتظم عدم انتظام ضربات القلب	رینک و پینکی - (ره‌زم)ی ناسایی نارینک و پینکی (لیندانی دن) - تینکچوونی روزمی دل

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان		
-saccharide	جزئیات الاسایات للكاربوهیدرات	گهردیله یی بنهردتی کاربوهیدرات
polysaccharide	عدید جزئیات الاسایات للكاربوهیدرات	چهنندین گهردیله یی بنهردتی کاربوهیدراتی
-scope	ناظور	بین
endoscope	ناظور البطن	ناوسک بین
gastroscope	ناظور المعدة	گهده بین
-septal	جدار / حاجز	دیوار / جیاکه روهه
naso septal	جدار حاجز الانف	دیواری لوت - جیاکه روهه لوت
-sial	لعاب	تف - لیک
polysialia	کثرة لعاب	زژی تف / تف زژی
-sitic	الاکل	خواردن
parasitic	طفیلی	مشه خور
-somatic	جسم	لهش
psychosomatic	نفسی جسمی	به یوند به لهش و دهرونهه
-sphere	کرة	توپ
hemisphere	نصف کرة	نیو توپ
-spiration	تنفس	هه ناسه
inspiration	شهیق	هه ناس وهرگرتن
expiration	زفر	هه ناسه دانهه
-static	کایح	متکهر
bacteriostatic	کایح البکتیریا	متکهری به کتیریا
-sterol	صلب	ردق
cholesterol	کولیسترول - دهن الدم (اصفر صلب)	کولیسترول : چهوری نار خوتین (زردی ردق)
-sthen	قوة - نشاط	هیز - چالاکی
asthenia	بدون نشاط - بدون قوة	بی هیزی / بی چالاکی

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

-stom	دم	فم
anastomosis of blood vessles	دور دم بوزیه خونیه کان	الأوعية الدموية المترابطة
-strict constriction	به یه کهره بیه ستریتوره	الفوهاتين
-tac atactic	گوشین	عصر
	تهسک بوونه وه	تضيق
	رینکویینک	منتظم
	کسیک به نارینک و یینکی پروات	شخص يمشی بدون إنتظام
	-	- يترنح في المشي
	به دم لا و به ولادا ده کورئ له	
	رژشتنا	
-tax ataxia	رینکو پینک	منتظم
	رؤیشتن به نارینکویینکی	عدم الإنتظام في المشي
-tact tactile sense contact sensation	دهست لیدان - بهرکه وتن	لمس
	ههستی دهست لیدان	حسن اللمس
	ههستی بهرکه وتن	حسن التلاصق
-teg , -tect protective integument	دایوشین	نغطية
	پاریزدر	واقی
	دایوشهر	غطاء
-therapy hydrotherapy	چاره سه رکردن	معالجة
	چاره سهر به نوار	معالجة بالماء
-tomy osteotome	بردر	قاطع
	بردری نیتسک	قاطع العظم
-tomy appendicetomy	برپین	قطع
	برپینی ریخوله کویره	قطع المصران الأعور
-trophy atrophy	خوزاک	أكل
	بیخوزاک	بدون الأكل
-uria polyuria anuria	میز	البول
	زورمیز کردن	كثرة البول أو كثرة التبول
	میز نه کردن	عم التبول

Appendix No. 4

Common Medical Words or Phrases

Agglutinin	التلازن	به‌به‌کوه نووسان و کوپوونه‌وی خوزکه سوردگان
Anosmia	فقدان حس الشم	نه‌بوونی ههستی بونکردن
Ansomnia	أرق	خه‌وزران - بی خه‌وی
Aphagia	عدم القدرة على البلع	نه‌مانی توانای فوتدان
Aphonia	اللاصوتية	نه‌مانی ده‌نگ
Apnea:	لانفس	وهستانی هه‌نامه
Auscultation	تسمع اصوات الجسم	بیستی ده‌نگه‌کانی له‌ش
Bolus	لقمة	تو په‌لیکی نهرم له خواردنی جورار = بابونه پاروو
Bronchus ; bronchi	القصبات الهوائية	بۆری هه‌وایه‌کانی سی
Calcification	التكلس	دروستبوونی به‌رد (نیشتنی خونی کالیسیۆم)
Catheter	قشطرة	کاپیته‌ر = (بۆریه‌کی نهرم ده‌کری به که‌نالی له‌شدا بۆ ده‌ره‌تنان یان تینکردنی شله بۆ نار بۆشایی له‌ش) مه‌لا شوو قلیش
Cleft Palate = (CP)	شق الحنك	
Common clinical signs& symptoms	الاعراض والعلامات السریر العامة (الشانعة)	سکالا و نیشانه‌کانی کلینیکی گشتی (بلاز)
Coronary	تاجي (قلبي)	تاجی (دلی)
Croup	حناق	(لوورده) به‌هۆی (ههستیاری)
=Barking	نباح	(سووربوونه‌ده) یان (لور) نه‌خۆش له هه‌نامه ودرگرتندا ده‌نگی گرده‌بی به کۆکه‌ی به‌رده‌وام نه‌لوورینی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Cystoscope	ناطور المثانة	نامیری میزده‌لدانبین
Diagnostic terms	المصطلحات	ناری ناسینه‌وه (زاراره‌کانی
	التشخيصية	ده‌سنیشانکردن)
Diasystole	انبساط	خاوبونه‌وه
Dyschezia	عسر التغوط	پیسایی کردن به گرانی
Dysgraphia	خلل الكتابة	تینکچوونی نووسین
Dysguasia = Disturbance of taste sensation	خلل إحساس التذوق	تینکچوونی هستی تام کردن
Dyshidrosis	خلل التعرق	تینکچوونی نارهق کرده‌وه
Dyskinesia	عسر الحركة	جووله‌کردن به گرانی
Dyslexia	خلل القراءة	خوتندنه‌وه به گرانی
Dysmenorrhea	عسر الطمث	تینکچوونی سووری مانگانه
Dysostosis	سوء التعظم	تینکچوونی به تینسکبون
Dyspareunia	عسر الجماع	جووتیبون به گرانی
Dyspepsia =Difficulty of digestion	عسر الهضم	هرسکردن به قورسی
Dysphagia	عسر البلع	قوتدان به قورسی
Dysphasia	عدم القدرة على النطق (حثل)	نه‌مانی توانای قسه‌کردن - تینکچوونی توانای ....
Dysphonia	عسر التصويت	ده‌نگ دهرنه‌هاتن
Dyspnoea	عسر التنفس (ضيق التنفس)	هه‌ناسه توندی (نه‌نگه نه‌فهبی)
Dysrhythmia	خلل النظم	تینکچوونی ریزم
Dystocia	عسر الولادة	منالهبون به گرانی
Effusion	انصباب	ده‌رکردنی شله (نار) بز نار بوشایه‌کانی له‌ش
Enuresis	لس البول	میز رانه‌گرتن
Embolus	صمة	مه‌یبویهک (یان ماده‌به‌کی تر) ده‌زوله‌به‌کی خوین دادده‌خات
Epistaxis	الرعاف	خوین پڑانی لووت

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

ESR	نسبة ترسب كريات دم الحمر	ريژدی نيشتنی خرزکه سورده‌کان
Erythrocyte	كريات دم الحمر	خرزکه‌ی سور
Sedimentation	ترسب	نيشتن
Rate	نسبة	ريژده
Etiology "of disease "	علم الأسباب (المرض)	هوزكار زانسی (نه‌خوشی)
Globin	طلوبين- شروتين البلازما	پروئتینی پلازما
Gout	داء النقرس (داء الملوك)	دهردی پاشایان (ترشی یوریک له خوتیندا و کریستاله‌کانی له جومگه گورچيله‌دا ده‌نيشتن
Hemodialysis	تصفية الدم (غسل الكلية)	پالوتنی خوینی به نامیری ده‌سکرده‌ب لاپردنی هه‌ندی ته‌ن (شوردنی گورچيله)
Hemoglobin=Hb.	هيموطلوبين	پروئتینی خوینی (ناو خرزکه‌ی سور)
Hemoptysis	سعال دموي	کوکینی خوینی
Hernia	فتق	ده‌ریه‌رینی (هه‌موو پان شتیک له) خالیکی لاوازی ماسوللکه‌ی سک نزگه‌رد : گورژبوونی ناربه‌نچکی
Hiccough	تربوعة فوق - حرف	نه‌ویسته‌کی
Hidrosis	تعرق	ناره‌ق کرده‌وه
IntraVenous Urography (IVU)	التصوير الشعاعي الملون للكلية للمجاري	رینه تیشکی رهنگی گورچيله و که‌ناله‌کانی میز
IntraVenous Pyelography (IVP)	البولية	
Intussusceptions	انغماد الامعاء	ریخۆله چوون به ناو په‌کدا
Larynx	حنجرة	فورگ
Leukemia	ابيضاض الدم	سپی بوونی خوینی
Lobe "of lung or liver "	فص (من الرئة إر من الكبد)	پل (پارچه‌ی سی بان جگه‌ر)
Micturation(=Urination)	التبول	میز کردن

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

MRI	التصوير الرنيني المغناطيسي	وينه گرتنى له رينه‌دهى موگناتيسى
= Magnetic Resonance Imaging	المغناطيسي الرنين التصوير	موگناتيسى له رينه‌ده وينه گرتن
Oedema = edema	خزب	تيچونى نانا سايى (ناو يا شله) بو ناو خانه كان
OPG Ortho Pantomo Gram=	الصورة الشعاعية البانورامية (الطبقات المتعامدة الشاملة)	وينه نيشكى پانورامى (وينه تيشكى ستونى فراوان)
Pharynx	بلعوم	گه‌روو
Percussion	قرع	ليندان (تيژو كورت پياكيشان به روى نش)
Regurgitation	قلس	گه‌رانه‌ده به‌ده‌ه دراره (ناو‌دروكى گه‌ده بو ناو دم)
Rhino plasty	تجميل الانف	جوانكارى (چاكردى) لووت به‌نه‌شته‌رگه‌رى
Sub mucous resection (SMR)	رفع قسم من حاجز الانفي لغرض التعديل جراحيا	لابردنى به‌شيك له ديوارى لووت به‌مه‌به‌ستى راستكرده‌دهى به نه‌شته‌رگه‌رى
Syphilis (Lues)	سفس	فهره‌نگى
Thalassaemia	فقر دم البحر الابيض المتوسط مكون من كلمتين اليونانية : دم بحر = ثالاسيميا Thalass = بحر (يونانية) Aemia = دم (لاتينية)	كدم خوينى ده‌رباى سپى ناو‌دراست : ناسروشتى له هيمو گلوئيندا كه به هزى كارىگه‌رى بو‌ماو‌ديه‌ده (جين) ده‌گويزرته‌ده له‌درو ووشه پينكهاتوره : خونين - ده‌ربا

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Appendix...

Thrombosis	حالة تكثر داخل الدم	درخی دروست بونی مه‌یویه‌ک له خوبندا
TG =Tomography	التصوير القطاعي	وینه گرتنی برگی‌بی
Tonsillectomy	عملية استئصال اللوزتين	نیکرده‌وی نانووی قورگ
Trachea	القضية الهوائية، الرغامی	هاربه‌شه بوری ه‌وا (سندوقی د‌نگ)
Tracheostomy	فغر الرغامی	کونکردنی سندوقی د‌نگ بو د‌ده‌ده . (هاربه‌شه بوری ه‌وا)
Urologist	اختصاص الجهاز البولي	پسپوری کونه‌ندامی میز
US=Ultrasonic	فوق الصوتي	سونه‌ر = سه‌رو د‌نگی
UPS=Unaletrnative Power Source	غير متناوبة مصدر القوة (الكهربائية)	نه‌گورکیبی سه‌رچاوه‌ی هیزی (کار‌د‌بایی)
Ventricular Septal Defect = VSD	الحاجز البطيني المعيب (ولادی)	تیکچورنی دیواری سکوله‌کان (زگماکی)

Appendix No. 5-A**Common Words in Dentistry**

<u>Prefixes</u>	<u>بادنه</u>	<u>پیشگر</u>
A-(a-)	بدون - غیاب	بی - بی
Aglossia	بدون غیاب اللسان	بی‌زمان
agnathia	بدون غیاب الفك	بی‌شهریلگه
Aglossostomia	بدون (غیاب) الفم واللسان	بی‌دم و زمان
Aer-	هوا،	هوا
aerobic	يعيش بالهوا،	به‌هوائی نه‌زی
Aero dont algia	الم سني هوائي	تیشی ددانی‌هوائی
	نتیج عن التحلیق في الارتفاعات العلیا	به‌هوی‌به‌رزبوونه‌ده‌بو شوینی
		به‌رز
amelo	مینانی (یتعلق مینا، السن)	مینای (تویزالی)
ameloblast	مکون المینا،	دروستکوری مینا
Axio	محور (محوري)	ته‌ودر (ته‌ودری)
axiobuccal	محوري فموي	ته‌ودری‌ده‌می
Baro dont algia = areo dont algia	الم سني ضغطي (بواسطة تغير الضغط الجوي)	بارستانی - په‌ستان فورسابی پاله په‌ستز - نازاری ددانی په‌ستانی به‌هوی‌گورانکاری پانه‌په‌ستوره
Basi-, basio-, baso- , basic-	قاعدة - اساس - اساسي	بن - بناغه - بنچینه - بنچینه‌یی
Bi-	ثنائي - مضاعف	دو - جورت
Bidental	ثنائي السن	دو ددانی
bicuspid tooth	سن الضاحك (الرحى الامامية)	ددانی‌دو تیزایی ددانی‌دو که‌سپی - پیشه خرینه (ددانی‌پیکه‌نین)

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

bifid	ذو فرعین	دور فاق
Bifurcation of roots	موضع تفرع جذر السن الی فرعین	شویی جیابورنه‌وی دور رده‌گی ددان
cheil	شفة	لینو
cheilitis	التهاب الشفة	لینو سو
Circum=(around)	دار مدار -حول -محیط	دورور بهر- له دوری
circum oral	حول الفم	دوروی بهری دم
Den-	سن - سنی	دندان- ددانی
Dentist	طیب الاسنان	پزشکی ددان
Dens-	سن	دندان
-deciduous	سن یقع ویدل بسن دائمی	ددانیک بکه‌ویت = ددانی شیرینی
-lacteous	سن لبنی	ددانی شیری
-permaneus	سن دائمی	ددانی هم‌میشیمی
Dent -agra(-algia)	الم السن	نازاری ددان
Dentition	التسنین- بزوغ الاسنان (ظهور الاسنان)	دورکردنی ددان = ددان دورچون
Dentifrice	معجون الاسنان	هه‌ویری ددان
Dento-legal =Forensic Dentistr	طب الاسنان القانوني	پزشکی ددانی یاسایی
Denti-cle	بروز بشکل سن	به‌رزی (چوکلہ) یهک له‌شینی ددان
Electro-	کهربانی	کاردهایی
Electrocautery	کی کهربانی	داخکردن به‌کاردها
Endo-	داخلي	ناوره (نارده‌کی)
Endodontics = Endodontia	علم معالجة لب (قناة) السن	زانستی چاره‌ری کورگی ددان
Exo-dontia	علم قلع الاسنان	زانستی ددره‌نتان (هه‌لکیتان) ای ددان
Face-facio-facial	وجهی	دمو چار -روو- رووی
Genio -	حنک	چه‌ناگه

Appendix...

فه ره هنگی پزیشکی / پزیشکی ددان

Genioglossal	حنکی لسانی	چه ناگه بی زمانی
Ger-(gerio-)	عجوز - شیخوخة	پیر - پیری
Geriodontics	بحث طب الاسنان الشیخوخی	زنتی پزیشکی ددانی پیری
Gingiv-(gingivo-)	لثة ((یتعلق باللثة))	پوک (پوکی)
Gingivalgia	الم اللثة	نازاری پوک
Gingivectomy	عملیة إتصال اللثة	نه شترگه ی لیکردنه ده ی پوک
Gingival- abscess	خراج اللثة	دومه لی پوک
Gingivo-tomy	عملیة قطع جزء من اللثة	لینکردنه ده ی به شینک له پوک
Gloss-, glossa -, glossal	لسانی	زمانی
glossitis	التهاب اللسان	زمانه سز
glossy	لماع - براق	بریقهدار - به بریسکه
Gnatho-	فک - فکی	شه ویلگه - کاکیله - چه ناگه
Gnathoplasty	تعمیل الفك او الحنک	جوانکاری شه ویلگه - جوانکاری چه ناگه
Infra -	تحت - اسفل	ژیر - له ژیر
Infra-bony pocket	جیب تحت العظمی	کیس (گیرفان) ی ژیرتینسک
Juga - ,jugo -, jugal	وجه - وجهی	رود - رودی
Jugal bone	عظم الوجه	نینسکی رود
Labial-,labio	شفة شفوی	لینو لیبوی
labio-plasty=cheiloplasty	تصنیع (تعمیل) الشفة	جوانکاری لیبو
Mal- eruption	سوء بزوع الاسنان	به د دهرکردنی ددانه کان
Mala	رخته - خد	کولم - پرومته
Facial bone jugal bone malar bone	عظم الوجه او الوجنة	نینسکی کولم یا رود
-meso-, mesio	متوسط - انسی	ناوهند - ناوهندبی
Occluso-	طاحن	هاره
Occlusal-surface	سطح الطاحن	رودبه ری خری - رودبه ری جوتبورن

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Appendix...

Odont-, odonto	سنی - سن	ددانی - ددان
Odontagra=odonto	الم السن	ددان نیشه - نازاری ددان
algia= Odontia=		
Odontdynia=tootha		
che =dental pain		
Odontoiatria=	طب الاسنان	پزشکی ددان
odontiaria=		
dentistry		
Olig - , oligo-	قلیل - قلة	کم - کم می
oligodontia	نقص الاسنان	کم ددانی
oligosilia	نقص اللعاب (مرضی المنشأ)	کم لیکی (به هوی نه خوشبوره)
Pachy-	ثخن	نه ستوری
pachy cheilia	ثخن الشفة	نیو نه ستوری
Palato-	حنک	مه لاشو
Para -	نظیر - حول - بجانب	هاوشان - دوروبه - ته نیش
paradentitis =	التهاب ماحول الاسنان	سوی دوروبه ری ددان
periodontitis		
Per -	عن طریق - بواسطه	له ری - به هوی
P.O =per oral	عن طریق الفم	له ده مهوره
Peri- ,perio	حول	نه دورو بهر
Peridental=		
periodontol	حول الاسنان	نه دوروبه ری ددان
-Retro	خلف - تراجع	له پشت
Retro gnathia	مرض خلفی للفتک	شه ویلگه له دواوه تری
Retro molar	خلف الطاحن	له پشت خربنده
Rubber- cup	قمع مطاطی	کوبی لاستیک (بو ددان پاکردنه به کاردیت)

Rubber-dam	بهره‌ستی لاستیک (په‌رده) لاستیکیکه نه‌کریته ملی نهو ددانه‌ی که ره‌گه‌کی چاره‌سهر ده‌کریته به‌مه‌به‌ستی ریگرتن له‌چونه‌ژورده‌ی لیک و ته‌پی ویسی تا‌کو به‌پاکژی ددانه‌که چاره‌سهر بکریته	الحاجز المطاطي (غشاء، مطاطي يحيط بعنق السن عند معالجة جذرالسن لمنع دخول الرطوبة ارمواد اخرى)
Siali-, sialo	لیک- تف	اللغاب
Sialitis =Sialo- adenitis	لیک رژیته سو - هه‌ری لیکرژین	التهاب الغدة اللعابية
Sializm =ptyalism =Salivation	لیک زوری / زوریونی لیک له‌زاردا	كثرة إفراز العاب
Supra-	سه‌روو- له‌سه‌روو	فوق
Supra –bony pocket	کیسی ژیر پووک و سه‌روو نیشک	جيب تحت اللثة وفوق العظم
Stoma-, Stomato- stomatitis	ددم دمه سو (هه‌ری ددم)	فم التهاب الفم
stomatology stomatodeum	ددم زانی / زانستی ددم پوشایی ددمی سه‌رتایی له کوربه‌له‌دا	علم الفم فوهة الفم الابتدائي في الجنين
Sub-	ژیر، له‌ژیر - خوار، له‌خوار	تحت - أسفل، سفلي
submental	ژیر چه‌ناگه	تحت الذقن
sublingual	ژیر زمان	تحت اللسان
Tempro-	پانتایی سه‌رو گویچکه	صدغي
Tempro- mandibular joint	په‌یوه‌ندبه جومگه‌ی سه‌رو گویچکه و شه‌ریلگه‌ی خواره‌وه	يتعلق بالمفصل الفكي الصدغي
Ter -	سی	ثلاثة
Ter-in die	به‌لاتینی: سی‌جارله رژژیکدا	ثلاثاً (ثلاث مرات) في اليوم
Tetra -	چوار	اربعة

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Tetra plegia	شلل الأطراف الأربعة	نیفلیجی چوار پهل
Torous mandibularis	بروز عظمي في جهة اللسانية للفك سفلى	نیسکی بهرز له دیوی زمانی شه ویلگه‌ی خواروو
Torous palatinus	بروز عظمي وسط الحنك	نیسکی بهرز له ناوه‌زاستی مه‌لاشور
Ula-	لثة	پوک
Ulae morrhagia =gingival bleeding	نزيف اللثة	خوین پژان (به‌ریون) ی پوک
Ula-algia	الم لثة	نازاری پوک
Ula -trophia	تراجع او ضمور اللثة	کشانه‌وه یا پوکانه‌وه ی پوک
Ulectomy =gingivotomy	عملية قطع اللثة	نه‌شته‌رگه‌ری پوک برین
Ulitis =gingivitis	التهاب اللثة	پوکه سز (هه‌وی پوک)
Ulcer-	قرحة	زام - برین
Ulcer - gingivitis	التهاب اللثة التقرحي	هه‌وی پوک (پوکه سز) ی زامی
Ulo-glossitis	التهاب اللسان و اللثة	زمان و پوکه سز
Urano -	ذقن	چه‌ناگه
Urano -	سما	ناسمان
Urano-plasty=gnathoplasty	عملية تجميل الذقن	نه‌شته‌رگه‌ری جوانکاری چه‌ناگه
Xer- , Xero-	جاف	وشک
Xero-cheilia	جفاف الشفة	وشکی لیبو
Xero-stomia =dry mouth	جفاف الفم	دهم وشک بوون
Xero-stomia= Zagarl's disease	= مرض زاغاري	= نه‌خوشی زاگارلس
Zero- /zero-degree tooth	سن بدون حديبات (ذو نهلية مطحة)	ددانیک بی تیژایی (نوک ته‌خت، کول)

Appendix No. 5 –B**Common dental suffixes**

<u>Suffixes</u>	<u>لاحقات</u>	<u>باشگره‌کان</u>
-ache	الم	نازار – نیش
Tooth ache	الم سني	دان نیشه
-agra	الم	نازار
Dent agra	الم سني	دان نیشه
-algia	الم	نازار
Neur-algia	الم عصبي	نازاري دهمار
-dynia	الم	نازار
Arthro-dynia	الم المفصل	نیش و نازاری جومگه
-ectomy	إستصال	لابردن – نیکردنه‌وه
Gingiv-ectomy	عملية إستصال اللثة	نهشته‌رگه‌ری لابردنی پوک
-Fug(e)	نبذ (طارده)	ددره‌ایشتن
Centrifugal	طرد في المركز	ددره‌ایشتن له‌چه‌قه‌وه
Centrifugal casting machine	اللة انصب النيذة (طارده في المركز نحو المحيط)	نامیری داریشتن به‌هینزی ددره‌ایشتن له‌چه‌قه‌وه
-Odynia	الم	نازار
Gastr-odynia	الم المعدة	نازاري گه‌ده
-Pha	النطق +التكلم	قسه کردن / ناخاوتن
Dys-phasia	عسر النطق	به‌گران یان به‌خرایی قسه‌کردن
-phobia	خوف	ترس
Dentist-phobia	خوف من طبيب الاسنان	ترس له‌پزیشکی ددان
-plasty	عملية التجميل	نهشته‌رگه‌ری جوانکاری
Rhino-plasty	عملية تجميل الانف	نهشته‌رگه‌ری جوانکاری لوت
-Sial	لعاب	لیک / تف

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Appendix...

Poly-sialia	كثرة اللعاب	ليك زډريی
-Stom	فم	ددم
Anostomosis of blood vesseles	تشابك فوهة الاوعية الدموية	دور دهمی دهماره خوننه كان بهيه كهره بهه ستته ره
Stomatitis =inflammation of oral cavity	التهاب التجويف الفمي	ددمه سز (همه وی ددم)
-Tomy	قطع	برین
Gingivotomy	عملية قطع اللثة	نهشته رگه ری برینی پوک

Appendix No. 5-C

Advantages (uses) of teeth

Advantages(uses) of teeth	فوائد و إستعمالات الاسنان	سوده كان و به كار هیتانی ددانه كان
Eating= =Mastication: cutting ,tearing, grinding(crushing)	اكل الطعام الاكل = قطع - تمزق - طحن	خواردنی خوراك خواردن = قرتاندن - پچرین - هارین (داكرماندن)
Esthetic= beauty(cantour of (face	الجمال (جمال شكل الوجه)	جوانیسی (جوانیسی) شیتودی بروو
Helping digestion of food (stomach)	يساعد هضم الاكل (المعدة)	یارمه تی هدرسی خومال (گه ده)
Speaking=talking =:Phonetics,Pronunciation	التكلم (محادثة صوت - تلفظ)	قسه کردن ناخاوتن :(ددهنگ - بیژده - روتنه)
Singing ,musics , whistling:percian flute and athees	غناء - موسیقا - تصفیر - الات موسیقیة بالنفخ (النای ایرانی)	گورانی - میوزک - فیکه لیدان - موسیقا به فور (نامیری شمشالی تیرانی)
Medicolegal /Dentolegal = Forensic Dentistry	الطب - طب الاسنان القانونی (العدلی)	پزیشکی - پزشکی ددانی یاسایی (داد وری)
Good teeth erguments of eating	التذوق و التمتع بالاكل (الاسنان السلیمة)	تام و چیتز له خواردن - (ددانی باش)
Preserving jaw bones(teeth remain less bone resorption)	الحفاظة على عظام الفك (بقاء الاسنان عدم ضمور العظام)	پاراستنی تینسک (مانه ری ددان که متر پووکانه ری تینسک)
No teeth extraction = Preserving the occlusion so -noT.M.J. troubles	عدم قلع الاسنان = الاطباق السلیم راقل مشاکل فی المفصل الفکی الصدغی	هدهنه کیشانی ددانه كان =جووتبونی له باری ددانه كان و بی کیشی جورمگی شه ریلگه

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

**Changing primary teeth to
the permanents inhancing
(-jaw growth)**

**Guessing the age by the
(number and.type of teeth)
in the mouths of below18
years of age**

Appendix...

نمو الفكین — تبدیل	گه شهی شهریلگه
الاسنان البدائية بالدائمة	اگورانی همیشه بیه کان
تقدير العمر (بوجود عدد	به ددانه سهره تاییه کان
ونوع الاسنان في الفم دون	هه لسه نگانندی
عمر ۱۸ سنة)	تمه من ا به ژماره و جوری
	ددانه کان له دددا له
	تمه منی خوار ۱۸
	سالییه وه

Appendix No. 5 -D**Branches of the College of Dentistry
and some of their instruments and practical duties**

لقه‌کائی کولنجی پزشکی ددان و هندی له کهرسه و نه‌رکی پراکتیکی لقه‌کان
فروع کلیة طب الاسنان مع بعض المواد و الواجبات العملية لكل فرع

*Oral & Dental Surgery:	جراحة الفم و الاسنان	نه‌شته‌رگه‌ری ددم و ددان
Minor Oral Surgery as:		عملیه الفم الصفری میپل:
		نه‌شته‌رگه‌ری ددم و ددان - ورورده
		ردکو:
Frenectomy	استنصال اللجام	لیک‌ردنه‌دی ددزوله
Exodontics=Teeth extration	قلع الاسنان	هه‌لکیشانی ددان
Apicetomy	قطع ذررة الجذر	لیک‌ردنه‌دی بنی ردگی ددان
Major Oral Surgery as:		عملیه الفم الکبری میپل :
		نه‌شته‌رگه‌ری ددم و ددان - گه‌ورده
		ردکو:
Treatment of jaw bone Fracture	معالجة كسور عظام	چاره‌سه‌ری شکاری نیشکی
	انفك جراحيا	شه‌ویلگه به نه‌شته‌رگه‌ری
Maxillofacial surgery	جراحة الوجه و الفكين	نه‌شته‌رگه‌ری شه‌ویلگه و ورورده
Oral and Dental Radiology	علم اشعة الفم و الاسنان	تیشک زایی ددم و ددانه‌کان
Dental X-ray unit & films	جهاز و افلام اشعة الاسنان	نامیر و فیلمی تیشکی ددان
O.P.G (Orthopantomogram)	الصور الشعاعية البانورامية	ویته‌ی تیشکی پانورامی
Instruments	الادوات	نامرازه‌کان
Materials	المواد	کهرسه‌کان

Equipments	الاجهزة	ناصره كان
Dental syringe	محقنة سنية	سرنجی ددان
Disposable needle	ابرة نبيذة	دهرزی یه كجاره كی
Dental carpule	خرطوشة سنية	فیشك (كازبول) ی ددان
Dental forceps	كلاب الاسنان	گازی ددان
Dental elevator	رافعة الاسنان	نویل (به رزكهرد) ی ددان
Surgical blade & handle	نصل (شفرة) جراحة مع بدة (مقبض)	تیغی نهشته رگهردی و دهسكه كهی
Tweezers	ملقط	جفته (هه لگره، گیره، مقاشی بچوك)
Scissor	مقص	مقهست
Periodontics:	امراض و جراحة ماحول الاسنان	نه خوشی و نهشته رگهردی ده روبرهردی ددانه كان
Gingivitis=(ulitis)=(oultis) inflammation of the gum = Gingivectomy	التهاب اللثة	ههری پوروك = پوكه سز
Scaling and polishing	عملية قطع اللثة تنظيف الاسنان	نهشته رگهردی لیكردنهردی پوروك پاكردنهردی ددان
Calculus(=Dental stone):	تكلس (قلع) الاسنان	كلس (بُرد) ی ددان)
Supragingival calculus	التكلس فوق اللثة	كلسی سهروو پوروك
Subgingival calculus	التكلس تحت اللثة	كلسی ژیر پوروك
Flap operation (gingival)	سدلة (شريحة) لثوية	نهشته رگهردی نوینكردنی پوك - تویی پوكی
Instruments:	الأدوات :	ناصره كان :
Probe	مسر	پرزپ (پشكینهرد)
Scaler	مقلحة	سكه پلهرد (كلسلیكهرد)

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Periosteal elevator	رافعة السحق	بهرز که روی نیسکیپوش
P.O.P:		
P = Pedodontics	طب اسنان الاطفال	پزشکی ددانی منالان
O = Orthodontics	تقویم الاسنان	راستگردن روی ددان
P = Preventive Dentistry	وقایة الاسنان	ددانپارتری
Restorative Dentistry:	ترمیم الاسنان	چاکر ددنی ددان
Conservative Dentistry	معالجة الأسنان التحفظي	چاره سری ددانی پارتری
Operative dentistry	معالجة الاسنان السريري	چاره سری ددانی کلینیکی
Crowns & Bridges	التيجان و الجسور	تاج (کیف) و پردی ددان
Endodontics =Root canal therapy or treatment	معالجة قنوات الجذور	چاره سرکردنی که نال (ریشه) ی ددان
Dental anatomy =Tooth Carving	تحت الاسنان =تشریح الاسنان	تویکاری ددان =پهیکه رتاشی ددان
Hand piece	قطعة يد	پارچه ی دست (دسکه پارچه)
Excavator	مخرفة	هه لکوتر
Burs for cavity preparations	سنبله (بیرات) تحضیر حفر الاسنان	بیرسی ناماده کردنی چالی ددان
Cement spatula	ملوقة الاسمنت	تیکه لکهری سیمه نت
Oral Dignosis :	التشخيص الفموي :	دهستیشانکردنی دم
Oral medicine	طب الفم	پزشکی دم
Oral pathology	امراض الفم	نه خوشیه کانی دم
Oral histology	علم انسحة الفم	شانه زانی دم
Histopathology	علم امراض النسيج	شانه نه خوشی زانی
Biopsy	خزعة	نمونه ودرگرتن
Diagnosis	التشخيص	دهستیشانکردن

Appendix...

	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
Treatment	العلاج	چاره‌رکردن
Prognosis	انذار المرض - توقعات نتيجة المرض	پیشینی نه‌خوشی
Ora& Dental Imaging :	تصوير الفم و الأسنان	وینه‌گرتنی دم و ددان
Oral and Dental Radiology	علم اشعة الفم و الاسنان	تیشک زانیی دم و ددانه‌کان
Dental X-ray unit & films	جهاز و افلام اشعة الاسنان	نامیر و فلیمی تیشکی ددان
O.P.G (Orthopantomogram)	الصور الشعاعية البانورامية	وینه‌ی تیشکی بانورامی
Prosthodontics =Prosthetic dentistry :	صناعة الاسنان	دروست کردنی ددان
Denture (D.)	طقم الاسنان	تاقمی ددان
Complete -D	طقم الاسنان كامل	تاقمی ددانی ته‌وار
Partial-D (P.D) :	طقم جزئي	پارچه تاقم
Fixed Partial .D	طقم جزئي ثابت	پارچه تاقمی جینگو
Removable P.D	طم جزئي متحرك	پارچه تاقمی بچول
Metallic = Permanent P.D	طاقم جزئي معدني	پارچه تاقمی کانزایی = هم‌میشیی
Acrylic =Temporary P.D	طقم جزئي اکریلی =رقتی	پارچه تاقمی نه‌کریلی = کاتی
Crown & bridge	التجان والجسور	تاج و پرد
Maxillofacial prosthesis	تعويض وجهي و فكي	له‌جیندسکردی رودیی و شه‌ویلگه‌یی
Articulator	مفصل -- مطبق	جومگه‌دار - نامینری جومگه‌دار
Obturator	سدادة	داخه‌ر - داخه‌ر
Cleft palate obturator	سدادة الحنك المشقوق	داخه‌ردی شه‌ویلگه‌ی قلیشار
Dental material	المواد السنية	که‌ره‌سه (مادده) ی ددان
Tray	طابع (صينية)	قالب بینگره (سینی) = تردی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Impression	الطبع (مادةالطبع)	قالب گرتن (مادهی قالب گرتن)
Impression compound	مركب الطبع	پیکهاتهی قالبگرتن
Alginate	المیات / ندینه	نه‌لج‌نه‌بت
Spatula	ملوقة (اداة للمزج)	تیکه‌لکهره
Wax knife	سکینه شمع	چه‌قوی میو
Plaster knife	سکینه جیس	چه‌قوی گه‌ج
Basic Scienses Branch:	فرع العلوم الأساسية	لقی زانسته بنه‌ردتیه‌کان
Biology	علم الحیا.	زینده‌وره‌زانی
Microbiology	علم الحیا، المجهریة	وورده زینده‌وره‌زانی
Chemistry	کیمیا،	کیمیا
Biochemistry	الکیمیا، الحیاتیة	کیمیای ژینی
Physics	فیزیا،	فیزیا
Histology	علم الأنسجة	شانه‌زانی
Physiology	علم وظائف الأعضاء،	کارنه‌ندامزانی
Community Medicine	طب المجتمع	پزیشکی کومه‌ل
General Pathology	علم الأمراض العامة	نه‌خوشی زانی (گشتی)
G.Medicine	طب العام	پزیشکی گشتی
G.Surgery	جراحة عامة	نه‌شته‌رگه‌ری گشتی
Pharmacology	علم الصيدلة - علم الأدوية	ده‌رمانزانی
Anatomy “Head&Neck”	تشریح الرأس و الرقبة	تویکاری سه‌ر و مل
Computer	کومپیوتر	کومپیوته‌ر
Kurdy:	الدرس الکوردي :	وانه‌ی کوردی :
=Medical Kudy	کوردي الطبي -	کوردي پزشکی (زاراره)
(Medical terminology) &	المصطلحات الطبية	پزیشکیه‌کان)
Kurdish language	و اللغة الكردية	و زمانی کوردی
Oral and Dental	علم اشعة الفم و	تیشک زانیی ددم و ددانه‌کان
Radiology	الاسنان	
Dental X-ray unit &	جهاز و افلام اشعة	نامیر و فیلمی تیشکی ددان
films	الاسنان	

Appendix No. 6-A**Pharmacology Terms , Words or Phrases in
Common**

Alkaloid	شبه قلوي، قلواني	ماددهی نیمچه قلبی
Announcement = informing	الإبلاغ	ناگادارکردن‌وه
Consultation	إشارة	راویژکردن
Consultation request	طلب إشارة	داوای راویژکردن
Crude drug	دواء خام (غير مكرر)	ددرمانی خا (پوخته نه کراو)
Declaration	إعلان	به بیان
Dilemmas	المشاكل الصحية في الأخلاق الطبي	گیجه له تهن‌دروستیه کانی رہوشی پزشکی
Improper advertisements	التوسل بالإعلان (الغير لائق)	هانابردن بز پروپاگنده (نا به جی)
Non-ethical criticism	الانتقاد غير المشروع	رہخنه‌ی نارہوا
Pharmaceutic	صيدلي	ددرمانساز - په‌یورندی به ددرمانه‌وه
=Pharmaceutical	صيدلاني	هی ددرمانسازی بیان ددرمانگه‌ری ر ددرمانگه‌ران - ددرمانسازی‌ه‌کان
pharmaceutics	الصيدلانيات : فن تركيب الأدوية، علم تركيب شكل الدواء	ددرمانسازی‌ه‌کان : زانستی ددرمانگه‌ری زانسی دروستکردنی شینوهی ددرمان
Pharmaceutist =pharmacist	صيدلي، أجزأجي	ددرمانساز - ددرمانگه‌ر - ددرمان فروش
Pharmaco-	دوائی (سابقه)	تایبته به ددرمان (پیشگریکه)

Appendix...	فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان	
Pharmacognosy	علم العقاقیر (الأدوية الطبيعية و مكوناتها)	ددرمانزانی (زانتی ددرمانه سروشیه کان و پیکهاتیان)
pharmacological	مایتعلق بعلم الأدوية	تاییهت به زانتی ددرمان
pharmacologist	إختصاصي في علم الأدوية	ددرمانناس : پسیوری ددرمانزانی = زانای ددرمان و پیکهاتن و گرتنه و کاردنی
Pharmacology	الدوائيات : علم تركيب العقاقير - علم الصيدلة	زانتی ددرمان : زانتی ددرمان و پیکهاتن و گرتنه و کاردنی
Pharmacopeia	۱- دستور الأدوية ۲- کتاب الأدوية و ترکیها	۱- لیسته ددرمان و جزئیه تی به کارهینانیان ۲- په رتووی ددرمانسازی
Pharmacopeial	بدستور الأدوية	به یان به پیتی لیستی ددرمانه کان
Pharmacophilia	ألفة الأدوية	هزگر به ددرمان - حمز له ددرمان
Pharmacophobia	رهاب الأدوية - خوف من الأدوية	ترس له ددرمان
Pharmacy = a drug dispensary	۱- صيدلية، أجزاخانه ۲- صيدلة، تركيب الأدوية علم تركيب الأدوية	۱- ددرمانخانه ۲- ددرمانگه ری، ددرمانسازی، پیشه ی ددرمانگه ری، زانیاری ددرمانگه ری
Pharmacy orientation	الإلمام والتدريب بعلم الأدوية	شاره زابوون و راهینانی ددرمانسازی
Pharmaco-analytical chemistry	ألتحليلات الكيميائية للأدوية	شیکاره کیمیایی ددرمانه کان
Phytochemistry	الكيمياء	کیمیای رودکی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Phytochrom= plant hormon	هورمون نباتی	هوزمونی رودکی
Phytotherapy	علاج بالنباتات (بالاعشاب)	چاره‌ری رودکی (گیایی)
Placebo	علاج غفل، دراء، يعطى	درمانی دل‌غوشکار (درو بیسه)
	إلرضاء، المريض، مادة خاملة	مادده‌یه کی ناچالاکه هاندوره بو
	تساعد العلاج	سود له چاره‌سه‌ر کرده که
	- او تستعمل في	- یا له تویرینه‌وهی کونترولدا
	الأبحاث (الکونترول) لمعرفة	به کارده‌هینریت بو دیاری کردنی
	فعالية مادة طبية	توانای مادده‌یه کی پزشکی
Precaution	حذر، احتیاس، رقابة	دوریایی، پاریزی، به ناگایی
Prescription	وصفة طبية	رچه‌ته‌ی پزشکی
Professional	المهني، المهنة	پیشه‌یی
..... practice	الممارسة المهنة	کارتیا کردن (کارا کردنی) پیشه‌یی
.....control	التحكم بالمهنة (بالسلوك	پابه‌ندبوون به روشتی پیشه‌یی
.....malbehavior	المهني)	یه‌وه
.....publications	سوء التصرف المهني	دزیویی له رفتاری پیشه‌ییدا
	النشر المهني	بلاو کرادی پیشه‌یی
Prohibited medications	العقاقير المنوعة	دهرمانه قه‌ده‌ده‌م‌کان
Quack	دجال، كذاب (طبيب)	پزشکی ساخته، پزشکی
	عالم دجال	درز (لاکولان) زانای ساخته.
	دجل، تدجيل	ساخته‌چی
		ساخته (پزشك)، ساخته
		(دهرمان)
Quackery	طب الركة - إدعاء باطل	پزشکه‌وانی ساخته یان درز
	بالطب	(پزشکی لاکولان)
Quackish	كالطبيب الدجال - متفاخر	دوکی پزشکی ساخته‌چی -
		خوهه‌لکیش
Secondary metabolism	تمثيل ثانوي	زینده‌چالاکي ناسه‌رده‌کی

Appendix No. 6-B

Pharmaceutical Terminology

Adsorbent = رووهمژه = ماز. متشرب =

a drug that binds other chemicals onto its surface, used to reduce the free availability of toxic chemicals, e.g. activated charcoal, kaolin.

Adsorption = تشرب. امتزاز = رووهمژین =

the action of a substance in attracting and holding other materials or particles on its surface.

Absorption = ههئمژین = مع. امتصاص =

the uptake of substances into or across tissues.

Aerosols = ضیوب. رذاذ پرژین =

products packaged under pressure that contain therapeutically active ingredients that are released as a fine mist, spray, or foam on actuation of the valve assembly.

Aromatic waters = ناوی بوندار ماء عطري =

clear, saturated solutions of volatile oils or other aromatic substances in water. They are used orally, topically, or pharmaceutically for the characteristics of the aromatic material they contain.

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Astringent = قابض، دواء قابض (بالأخص يستعمل للجلد) =

توندکهر (به تاییهت بو پیست) = گرژکهر، تورنکه رهوه، جیرکهر،

substance that tend to shrink body tissues.

Deliquescence = یه فکردنه وه یا بوون به شله = امتصاص الرطوبة أو التغير إلى سائل

the condition of becoming moist or liquefied as a result of absorption on water from the air.

Bioavailability =

ریژه وبرې هه نمرثینی ددرمان له له شدا ا بره چالاکي ددرمان که نه گاته شوننی کارکردن ، =

نسبه و حد امتصاص الجسم للدواء (مقدار الدواء الذي يصل الى موضع التأثير) =

refers to the rate and extent by which the body absorbs a drug.

Bioequivalence

= بهراوردکردنی ددرمانی کومپانیاکان به یه کتری مقارنّه

= أدوية الشركات المختلفة فيما بينها (تكافؤ حيائي)

the scientific bases whereby all generic and name brand drugs are measured up against each other.

Brand drug - ددرمانی کومپانیا = دواء الشركة

a drug manufactured by a company.

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Caplet = خه پله (حب) له شینوهی که پسولدا = قرص دوا و علی شکل (محفظة) کبسول =

smooth , coated , oval shaped medicinal tablet in the shape of capsule

Capsules = که پسول، قاوغ = کبسول، محفظة، مضفوطه =

solid dosage forms in which one or more medicinal/inert substances are enclosed within small shells of gelatin

Carminative = منفس که مکاری با و بز =

an agents that relieves flatulence, e.g. peppermint spirit.

Collodions = - کولوديون (شله یه کی گرگری بی رهنگی لینجه بو نیست به کار دیت) =

= کولوديون

liquid preparations composed of pyroxylin dissolved in a solvent mixture usually composed of alcohol and ether with or without added medicinal substances. They are intended for external application to the skin.

Creams = (کریم) کریم = قشدة =

semisolid preparations containing one or more drug substances dissolved or dispersed in a suitable base.

Diluent = رونتکار یا هیواشکار (که مکاری زیان) = مخفف =

an agent that dilutes or renders less potent or irritant.

فهره نگی پزیشکی : پزیشکی ددان

Disintegration = تفتت أو سحق القرص في الماء = ووردبونی حهب له ناودا

to break a tablet in water until the particles are small enough to pass through a screen.

Dissolution - خیرایی اریژدی ، توانه وهی ماددهی سهره کیی = نسبة ذوبان المادة الاصلية

dissolving; in the context of an USP test, it refers to the rate by which active ingredients dissolve in a certain dosage.

Dosage Form = نوع أو شكل الجرعة = جور یا شیوهی ژهم یا بری ددرمان

refers to the delivery system of a drug, i.e. cream, IV solution, or tablet.

Dose = بر، ژهمه ددرمان = جرعة الدواء

the amount of drug dispensed at a single time.

Drug Products - ددرمانی بدرهه مهینراو = الدواء المنتج

finished dosage form with a drug substance.

Drug Substance = ینکها تهی چالاکی ددرمان = المكون الفعال للدواء

active ingredient used to treat and diagnose diseases.

Effectiveness - کارگه ریی (ناستی توانا) ی ددرمان = درجة تأثير أو فعالية الدواء

the desired degree of a drug's effect on a condition or disease.

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

Elixirs = نه‌لیکسیر (ووک شروب وایه شیرین و تام خوشه و نه خوریته‌وه) = اِکسیر =

sweetened, flavored, hydroalcoholic solutions intended for oral administration. They may be nonmedicated or medicated and are used in the same manner as syrups.

Emollient = نه‌رم و لووسکه‌ر = مطري و منعم =

an agent that softens or soothes the skin, or soothes an irritated internal surface. e.g. fixed oil, wax in cold cream

Emulsion = مستحلب =

a type of پرش ویلاویوونه‌وهی شله‌یه‌کی رونی له‌ناوشله‌یه‌کی ناویدا یان به بیچه‌وانه‌وه

disperse system in which one liquid is dispersed throughout another liquid in the form of fine droplets.

Excipient = بینکها‌ته خستی ناو دهرمانی چالاک = إضافة مادة أخرى إلى الدواء الأصلي =

the addition of a compound to a dosage form, other than the active substance.

Extract = ناماده‌کراوینکی دهرمانی خستی روه‌کی یا ناژه‌لییه =

= تحضير دواني مرکز نباتي أو حیواني

a concentrated preparation of a vegetable or animal druge.

Humectant = شیدارکار = مرطب =

a moistening or diluent medicine. e.g. glycerin, sorbitol

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

Hygroscopic = ممتص الرطوبة شبيهة لمرطبات شبي.

readily absorbing moisture

چینراو، رواندن، چاندن = زرع، غرز، غرسه = implants

small, sterile, solid dosage forms containing concentrated drug for implantation in the body where they continuously release their medication over prolonged periods.

Inhalations = استنشاق = هه‌لمزینی ددرمان له‌ریی هه‌ناسه‌ود

finely powdered drug substances, solutions, or suspensions of drug substances administered by the nasal respiratory route for local or systemic effects. Special devices are used to facilitate administration.

Injections = ددرزی لیدان = حقن، زرق ابرة =

sterile preparations intended for parenteral administration by needle or pressure syringe.

keratolytic = حال التقرن =

شیکه‌رموی چینه کازی شان‌کان، (خانه مردوو‌کان)، بیست لابه‌ر =

an agent that promote keratolysis, e.g. salicylic acid, lactic acid

Appendix...

فهره نگی پزشکی / پزشکی ددان

Liniments = مروخ، دهان (دواء للتدليك) =

پنکھاتہ یه کی شله (شله مہرہم) بوشیلانی پینست

alcoholic or oleaginous solutions, suspensions, or emulsions of medicinal agents intended for external application to the skin, generally by rubbing.

Lotions = غسول =

پنکھاتہ یه کی شله بوزوکاری دمرهوی جهسته به کاردیت (شله ی پینست چه ورکردن) =

liquid preparations intended for external application to the skin.

Lozenges = (لوزنج) = لوزنج پنکھاتہ یه کی رده وه وهک شه کروکه دهمزیت

solid preparations containing one or more medicinal agents in a flavored, sweetened base intended to dissolve or disintegrate slowly in the mouth, releasing medication generally for localized effects.

Magmas and Gels = Magmas : راسب، عجینة، گپراوهی کانزایی =

Gels : نهرمه لیقه، ونوونه، جیل = هلامة :

fine pharmaceutical suspensions in which the suspensoid has a high degree of physical attraction to the aqueous vehicle, forming a gelatinous mixture that maintains that uniformity and stability of the suspension. Magma and gels are administered orally.

فهره نگی پزشکی پزشکی ددان

Ointments = مرهم = هه توان

semisolid preparations intended for topical application.

pastes = معجون = هه ویر

semisolid dosage forms that contain one or more drug substances intended for topical application.

Pessary = وه به کار دیت ینکها ته یکه وک شاف وایه له ریی زی

= تحامیل للرحم (تستعمل عن طریق المهبل)

Is used as a very effective mean of delivery of pharmaceutical substances Easily absorbed through vaginal mucosa.

Plasters = پلاستر = لزه لاصقه

solid or semisolid adhesive masses spread across a suitable backing material and intended for external application to a part of the body for protection or for the medicinal benefit of added agents.

Powders = توز = مسحوق بؤدره،

dry mixtures of finely divided medicinal and nonmedicinal agents intended for internal or external use.

Protectant = به رگه ریکار، پارینیکه ر = الحامی

an agent affording defense against harmful influence.

Appendix...

فهردهنگی پزشکی پزیشکی دد

Rubefacient = ماددهیهك نیست سور نهکاتهوه = محمر نیست سورکار .

an agent that reddens the skin

Shelf-life = تهمن یا ماودی هه لگرتن = عمر او مدّة الخزن

the length of time a product can be stored without deterioration occurring.

Spirits = نیسپرتو، گیراودی نه لکهول : - سپرتو، محلول الکحول =

alcoholic or hydroalcoholic solutions of volatile substances.

Depending on their contents, some spirits are used orally for medicinal purposes and others as flavoring agent.

Solubilizing agent = توننهردود - مذوب =

an agent that makes more soluble.

Solutions = گیراودی ناوی، ناووک، شله، شیکار = محلول =

liquid preparations that contain one or more chemical substances (solute/s) dissolved in a solvent or mixture of solvents.

Stiffening agent = چرکارا هه توان ردق تر نهکات = مرکز، یزید صلابه المرهم =

an agent that increases thickening of ointment.

فهرد بزشكر بزشكى

Suppositories = شاف - بوسر

solid dosage forms intended for insertion into body orifices where they melt, soften, or dissolve and exert localized or systemic effect. They are commonly used rectally and vaginally, and occasionally urethrally.

Suspensions = نشتودشله. شلهى هه نواسراو = سانل معلق

preparations containing finely divided, undissolved drug particles dispersed throughout a liquid vehicle.

Syrups = خوشاو (شروب) = شراب

concentrated, aqueous solutions of a sugar or sugar substitute.

Tablets = خه پله. جه ب = قرص

solid dosage forms containing one or more medicinal substances with or without added pharmaceutical ingredients. Among the pharmaceutical agents used are diluents, disintegrants, colorants, binders, solubilizers, and coatings.

Tinctures = محلول مانى كحولى (مثل صبغة يود) = گيراوى ناوه كحولى (وهك بويهى يود)

alcoholic or hydroalcoholic solutions of either pure chemical substances or of plant extractions. Most chemical tinctures are applied topically (e.g., iodine tincture).

Appendix No. 6-C Pharmacology and toxicology

A competitive antagonist binds to the same site as the agonist but does not activate it, thus blocks the agonist's action

دورمانى دژه كارىگر به پيشبركى، دورمانى په كخه به پيشبركى = دواء مضاد التنافسي

A full agonist has high efficacy, producing a full response while occupying a relatively low proportion of receptors.

دورمانى كارىگر، دورمانى كارگر و پر له كار دانه وه
دواء فعال، دواء ذو تاثير عالي لاجداث رد فعل كامل =

A non-competitive antagonist binds to an allosteric (non-agonist) site on the receptor to prevent activation of the receptor.

دورمانى دژه كارىگر به پيشبركى، دورمانى په كخه به پيشبركى
دواء مضاد الغير تنافسي

A partial agonist has lower efficacy than a full agonist. It produces sub-maximal activation even when occupying the total receptor population, therefore cannot produce the maximal response, irrespective of the concentration applied.

دواء ذو تاثير جزئي = دورمانى نيمچه كارىگر، دورمانى كه متوانا

A reversible antagonist binds non-covalently to the receptor, therefore can be "washed out". An irreversible antagonist binds covalently to the receptor and cannot be displaced by either competing ligands or washing.

دورمانى په كخه به پيشبركى، دورمانى دژه كارىگر به پيشبركى
دواء مضاد (مقابل) متراجع

Adverse effect unintended, unpredictable, and nontherapeutic response to drug action.

کاریگه ری لاودکی. کاریگه ری بیجه وانه. کاریگه ری نه ویستراو - تاثیر معاکس

After load resistance that ventricles must work against to eject blood into the aorta during systole

به رهه نستی له کاتی گرژبونی سکونه ی دندا

- به رهه نستی بارستایی دوا ی سکونه ی دل نه بی پال به خوینه وه بنی بو شاخوینبه ر

مقاومة حمل تلوی عند انقباض بطن القلب. علی البطن ان یدفع الدم الی الشریان الأیهر

Agonist A drug that binds to and activates a receptor. Can be full, partial or inverse.

ددرمانی به شداریکار به ته وای. ناته وای یا به بیجه وانه وه = ددرمانیکه که نه لکی به. ودرگر دوه و

چالاکي نه کات

- دواء مشارک : دواء ینتصق وینشط المستقبل / یمکن ان یکون کاملاً او جزئياً او معاکس

Allosteric Modulator A drug that binds to a receptor at a site distinct from the active site. Induces a conformational change in the receptor, which alters the affinity of the receptor for the endogenous ligand.

و درگره گورمر : ددرمانیکه که نه لکی به. ودرگر دوه له شونیکدا که دیاره له ناوچه چالاکه که دا. نه بیته

هوی گورانکاری گونجاندن له ودرگر دا

- المستقبل المغير : دواء ینتصق یا المستقبل فی موضع ظاهر من المنطقة النشطة یؤدی الی حدوث

تغیرات تالانمیه فی المستقبل

An inverse agonist produces an effect opposite to that of an agonist, yet binds to the same receptor binding-site as an agonist

دژه ددرمانی به شداریکار : ددرمانیکه کاریگه ری بیجه وانه ی کاریگه ری سه رده کیه که دروستدکات = الدواء

المضاد المشارک : دواء له تاثیر معاکس للدواء الرئسی

Appendix...

نحره نگی پریستکی / پزشکی ددان

Antagonist A drug that attenuates the effect of an agonist. Can be competitive or non-competitive, each of which can be reversible or irreversible.

دژه ددرمان. ددرمانی دژه کاریکه ر

= دواء مضاد (دواء یقلل من تاثیر دواء آخر)

Antibiotic= These chemotherapeutic agents are used to treat disease caused by microorganisms.

دژه ژبیانی = مضاد حیوی

anticholinergic actions= inhibition of parasympathetic response manifested by dry mouth, decreased peristalsis, constipation, blurred vision, and urinary retention.

دژه کولین مضاد الکولین

Binding Site= The portion of the receptor to which a ligand (neurotransmitter, drug) actually adheres to.

شونی پیدالکان (به شیک نه "ومرگر" ی دهمار که لکینه ریک (ددرمان یا گواستنه وه دهمار) پیا نه نووسیت

= موضع الإلتصاق (جزء من مستقبل العصب الذي يلتصق به دواء او ناقل عصبي)

Bioavailability= fraction of active drug that reaches its action sites after administration by any route.

ریژده و بری هه نمژنی ددرمان له له شدا ریژدی ددرمانی چالاک که نه گاته شونی کارکردن یان سووری
(خوین)

نسبة و مقدار إمتصاص الجسم للدواء (نسبة الدواء الذي یصل الى موضع التأثير و الدورة الدموية)

B_{max}- The maximum amount of drug or radioligand, usually expressed as picomoles (pM) per mg protein, which can bind specifically to the receptors in a membrane preparation. Can be used to measure the density of the receptor site in a particular preparation.

زورترین بری ددرمان کہ بہ "وڈرگر" ی ددمار دود نہ لکیت
- اکر کمیہ من الدواء الذی ینتصق بمستقبل العصب

Catecholamine= A group of neurotransmitters that are structurally related by a catechol nucleus. They include norepinephrine, epinephrine and dopamine.

کومہ ٹیک نہ "کواسٹنہ وود ددمار" د کہ پیکہاتہ کہ ی پیوونڈیدارد بہ ناوکی "کہ تہ کوئہ وود"

مجموعہ من "الأعصاب المرسة" التي تتعلق بنواة "الکتکول" من الناحية التکوینیة

Cholinergic response= stimulation of the parasympathetic response manifested by lacrimation, diaphoresis, salivation, abdominal cramps, diarrhea, nausea, and vomiting.

کاردانہ وودی کوئینی : فہ زاندنی کاردانہ وودی کوئینی ناسوزی
رد فعل کوئینی : تحنیز رد فعل کوئینی الاوادی

Chromatotherapy= a method of separating and identifying the components of a complex mixture by differential movement through a two-phase system

ریگہ یہ ک بو جیا کوڈنہ وود و دستنیشان کردنی پیکہاتہ ی گیرا و دیہ کی نائوزبہ جوئہ ی جیاکاری بہ ہوی
شیوازیکی دوو قوناعہ وود
- طریقہ لفصل و تحدید مكونات محلول مرکب بحركة تمييزية من خلال نظام بمرحلتين

Circulatory overload= excessive vascular volume manifested by increased central venous pressure (CVP), elevated blood pressure, tachycardia, distended neck veins, peripheral edema, dyspnea, cough, and pulmonary rales.

سہ ربار بارگران کردن ی سوری خوین : زوربوونی قہ باردی بوری خوین
- حمل الزاند علی الدورة الدموية : ازدياد حجم الأوعية الدموية

Appendix...

دوره های علمی سریشنگی سریشنگی نادر

Clearance= the ability of the body to eliminate a drug.

پاک بیه کرد - تصفیه

CNS stimulation= excitement of the CNS manifested by hyperactivity, excitement, nervousness, insomnia, and tachycardia.

هزارندنی گونه ندامی دهماری ناودندی تحفیز الجهاز العصبي المركزي

CNS toxicity= impairment of CNS function manifested by ataxia, tremor, incoordination, paresthesias, numbness, impairment of pain or touch sensation, drowsiness, confusion, headache, anxiety, tremors, and behavior changes.

ژدهراوی بوونی گونه ندامی دهماری ناودندی - سمیه الجهاز العصبي المركزي

Concentration= the amount of drug (e.g., mg, m g) per unit of physiologic tissue (e.g., ml of blood, mg of fat).

خهستی - ترکیز

Cumulative Dose-Response- A dosing procedure in which subjects are repeatedly administered a drug and tested after each dose until a criterion effect is reached.

کاردانه ودی که نه که بوونی ژده ددرمان - رد فعل جرعة الدواء التراکمی

Dehydration= decreased intracellular or extracellular fluid

ووشکیبونه ود - جفاف

Dependence= Dependence has been historically defined as the appearance of a withdrawal syndrome following discontinuation of administration of a drug (e.g. morphine, secobarbital, alcohol).

إدمان = هوگری (خووگری)

Desensitization= A reduction in response to an agonist while it is continuously present at the receptor, or progressive decrease in response upon repeated exposure to an agonist.

بی‌هستیارگردن، هستیایی نه‌هیشتن = إزالة التحسس

Diffusion= the tendency of molecules or ions to distribute themselves equally throughout an environment (liquids, gas). see facilitated diffusion .

بلاویوونه‌وه و تیکه‌نبوون = انتشار واختلاط

Disposition= The disposition of a drug refers to the fate of the drug once it has been absorbed. The processes that occur following absorption are distribution and elimination.

لی‌رزگاربوون (هه‌لمژین، بلاویوونه‌وه و دمرکردنی دهرمان له له‌شدا)

= تخلص (امتصاص، انتشار و اخراج الدواء من الجسم)

Distribution= the movement of a drug from the site of administration into the various tissues and organ systems of the body.

دابه‌شبوون، بلاویوونه‌وه = توزیع، انتشار

Appendix...

فهره نگی پزشکی پزشکی ددان

Drug Approval= Drugs that are approved for use in the United States have undergone a rigorous examination of pharmacodynamics and pharmacokinetics.

ددرمانی ریگه پیندراو. ریگه پیندانی (به کارهینان. دروستی. شیاوی) (ددرمان بو به کارهینانی مرؤی)

= (استصواب) (جودة او صلاحية) (الدواء للإستعمال

Drug Discovery= The process by which new chemicals that might have specific biologic activity are developed.

دوزینه وی ددرمان = (استکشاف الدواء

Drug discrimination= A procedure that allows a subjective drug effect to direct choice behavior.

ددرمانی جیاوازکار: پروسی زانینی کاریگری ددرمانیک له سه ره له سوکه وتینکی راسته و خوی
د دستنیشانکارو

= (عملية معرفة وإدراك فعالية أو تأثير دواء معين على التصرف المباشر المختار

Drug= A chemical entity that affects the processes of a living organisms or system

دواء = ددرمان

EC₅₀ =The molar concentration of an agonist that produces 50% of the maximum possible response for that agonist.

خهستی ددرمانیک که 50 ی نه گه ری بهررتترین کاردانه وی هه بیت

= (تركيز دواء له احتمال 50. من أعلى رد فعل

ED₅₀ = In vitro or in vivo dose of drug that produces 50% of its maximum response or effect.

بردی یا ژمه درمانیک که ۵۰٪ نه گهری بهرترین کاردانهوه یا کاریگهری هه بیت (له بی گیان یا له گیاندارا) (له تاقیگه یا کلینیکدا) =
جرعة دواء له احتمال ۵۰٪ من اعلى رد فعل او تأثير في الجماد او في الجسم الحي (مختبريا او سريريا)

Efficacy- describes the way that agonists vary in the response they produce when they occupy the same number of receptors. High efficacy agonists produce their maximal response while occupying a relatively low proportion of the total receptor population. Lower efficacy agonists do not activate receptors to the same degree and may not be able to produce the maximal response

کاریگهری (توانا، توانست یا چوستیی) = فعالیت (قدرة، مقدرة او نشاط)

Enzyme induction= stimulation of microsomal enzymes by a drug resulting in its accelerated metabolism and decreased activity. If reactive intermediates are formed, drug-mediated toxicity may be exacerbated.

بزواندن (به نه نجام هیل) و شیکار = انزیم تحفیزی (استنتاجی اواستقرانی)

Ex vivo- Taking place outside a living organism.(= in vitro)

له دودودی له شی گیاندارا - خارج جسم الحي

Excretion- the irreversible removal of a drug in the unchanged form.

دردان یا دورکردنی درمان = اخراج الدواء

Appendix...

مهره‌نگی پزشکی پرستکی درس

Facilitated diffusion= also called passive transport. Facilitated diffusion does not require an energy source but does involve a carrier substance that assists in moving the transported molecule down its concentration gradient (sometimes called carrier-mediated diffusion)

بلاو بودود به ناسانکارییه‌ود. بلاو بودود ناسانکار = انتشار متسهل

First order kinetics= function relating drug concentration following administration to time since administration follows an exponential function. As a consequence, a constant fraction of the drug is eliminated in each equal time period

فرمانی چالاک‌یه‌که‌م. یه‌که‌م چالاک‌یه‌درمان = امر النشاط الأول للدواء

First pass effect =Drug that is removed from the circulation by metabolism at the liver.

یه‌که‌م کاریگه‌ری تیپه‌ربوون ، نه‌هیشتنی درمان به‌هوی زینده‌چالاک‌یه‌جگه‌رودود ،

= تاثیر مفعول : الإزامة الأولى : ازالة الدواء بواسطة عملية تمثيل الغذائي للكبد ،

GABA= Gamma-aminobutyric acid. A neurotransmitter with major inhibitory function in the CNS

گوینزه‌رودود دهماری‌یه‌که‌ فرمانی ریگه‌ری‌یه‌گه‌وردی نه‌سه‌ر کونه‌ندامی ناودنده‌دهمار هه‌یه

= وسط عصبي ذو تأثير ممانع كبير على الجهاز العصبي المركزي

Glomerular Filtration Rate =The GFR is the rate in ml/ min at which filtrate is formed by the kidney glomelurli.

ریژدی پالوتنی گرمونه‌ی گورجیله = نسبة ترشيح الكبيبي الكلوي

Half-life ($t_{1/2}$) = is an important pharmacokinetic measurement.
The metabolic half-life of a drug in vivo is the time taken for its concentration in plasma to decline to half its original level.

نیوه تهمه نی زینده چالاک ی دهرمان (له و مرگرتنه وه تا دبرکردن له له شدا)
= نصف عمر الدواء التمثيلي (منذ أخذ الدواء لحین خروجه من الجسم)

Hepatic Clearance- The hepatic clearance is the amount of drug removed by the liver as calculated by determining the amount of drug presented to the liver by the hepatic artery and the portal vein and the amount of drug found leaving the liver in the hepatic vein.

پاکردنه وه ی دهرمان له لایهن جگه روه = تصفیه الكبد للدواء

Hormone= a chemical substances excreted by the glands and produce different effects in the body.

هورمون = هورمون

Hypersensitivity= reactions:excessive and abnormal sensitivity to given agent manifested by urticaria, pruritus, wheezing, edema, redness, and anaphylaxis.

فره ههستیاری = الحساسية المفرطة

و مرگرتنی دهرمان له ریگه ی : أخذ الدواء عن طریق :

i.a.: Intra-arterial route of drug administration. خونبهره وه الشریان

i.c. Intracerebral route of drug administration الدماغ میشکه وه

i.c.v. Intra cerebro ventricular route of drug administration

لوله خوننی میشکه وه
الأوعية الدموية للدماغ

Appendix...

نارهه بنگی سربشکی بزیتسکی نادان

i.d. Intradermal route of drug administration   ژیر پیستهوه
تحت الجلد

i.g. Intra gastric route of administration   گه دودو   المعدة

i.m. Intramuscular route of drug administration   ناو ماسولکوه العضلة

i.p. Intraperitoneal route of drug administration

ناو پیتریتونیه مهوه (ناو پیستی سکهوه)   داخل الإحشاء

i.t. Intrathecal route of drug administration

له ژیر په رده دی بربردی پشت و میشکوه
= تحت غشاء العمود الفقري و الدماغ

i.v. Intravenous route of drug administration   خونینهنه ردهوه   الوريد

IC₅₀= In a functional assay, the molar concentration of an agonist or antagonist which produces 50% of its maximum possible inhibition.

تاقیکردنه وهی فرمانی (خهستی ددرمان که له ۵۰ کاریکه ریگری هه بیت)
= اختبار عملي (وظیفی) (تركيز الدواء له مفعول ممانع بنسبة ۵۰)

ID₅₀ - In vitro or in vivo dose of a drug that causes 50% of the maximum possible inhibition for that drug

ژدهه ددرمان که له ۵۰ کاریکه ریگری هه بیت (له بی گیان یا له گیاندار دا)
= جرعة الدواء له مفعول ممانع بنسبة ۵۰ (في الجماد أو في الجسم الحي)

In vitro- taking place in a test-tube, culture dish or elsewhere outside a living organism.

له تاقیکه و له ددرودوی جهستهی زیندوو = في الجماد (في المختبر خارج عن جسم الحي)

In vivo- taking place in a living organism.

له جهستهی زیندودا = في الجسم الحي

K_B The equilibrium dissociation constant for a competitive antagonist: the molar concentration that would occupy 50% of the receptors at equilibrium

جیاکردنه وی هاوسه ننگ = افتراق متوازن

K_d -The dissociation constant for a radiolabeled drug determined by saturation analysis. It is the molar concentration of radioligand which, at equilibrium, occupies 50% of the receptors

جیاکردنه وی نه گور = افتراق ثابت

K_i -The inhibition constant for a ligand, which denotes the affinity of the ligand for a receptor. Measured using a radioligand competition binding assay, it is the molar concentration of the competing ligand that would occupy 50% of the receptors if no radioligand was present.

ریگرتنی نه گور = منع او ممانع ثابت

Ligand= A ligand is a chemical compound, endogenous or exogenous, that binds to a pharmacologically relevant binding site.

گهردیله ی بیالکاو (نایون یا گهردیله یه ک کاربیک نه کات نه گهن گهردیله یه کی تر بو پیکهینانی ناوینته یه ک) .

جزینه ملتصقة (ایون او جزینه تتفاعل مع جزینه آخری لتکون مرکب)

Ligand-gated ion channel= A receptor complex in which of a neurotransmitter to the receptor directly causes changes in conductance at an ion channel which is an integral component of the receptor.

که نال (ریبره و ای نایونی دمرگاداری گهردیله ی بیالکاو

= قناده ممر) مویة للجزینه المتلاصقة

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی پزشکی ددان

Loading Dose = A loading dose is a relatively large dose of drug that is administered at the start of treatment.

ژدمه ددرمانی بارکراو = الجرعة المحملة للدواء

Mechanism of action= this refers to the specific biochemical actions of a drug on a biological system that account for the effects produced by the drug.

میکانیزم یا شیوازی کارکردن = اسلوب العمل

Non-Specific Binding= The proportion of radioligand that is not displaced by other competitive ligands specific for the receptor. It can be binding to other receptors or proteins, partitioning into lipids or other things.

بیالکائی نا تاییه تمه‌ند = التصاق غیر معین

Orphan drug= (as defined by the Orphan Drug Act, an amendment of the Federal Food, Drug, and Cosmetic Act which took effect in January 1983): drug or biological product used in the treatment, diagnosis, or prevention of a rare disease.

هه‌تیوه ددرمان (بو چاره‌سه‌ر. دستنیشانکردن. یا به‌رگری له نه‌خوشیه ددگمه‌نه‌کان به‌کار دیت) =
الدواء الیتیم (یستعمل لعلاج. تشخیص. والوقایة من الأمراض النادرة)

pA₂. Measure of the potency of an antagonist. It is the negative logarithm of the molar concentration of an antagonist that would produce a 2-fold shift in the concentration response curve for an agonist

پینوانه (نه‌ژمارکردن) ی توانستی دژده ددرمان

= قیاس فعالیت (تأثیر) مضاد الدواء

Parasympathetic nervous system = The parasympathetic nervous system is part of the autonomic nervous system. This system is a 2 neuron chain in which the first neuron (preganglionic neuron) secretes acetylcholine and the second neuron (postganglionic neuron) also secretes acetylcholine.

گونه‌ندای هه‌سته ددرمانی ناسوز. گونه‌ندای ددرمانی ناسوزدار = جهاز العصبی اللاودی

Parenteral= Describes routes of administration that bypass the gastrointestinal system. Includes SC, IV, IM, etc.

به دوزی لیدان = زرقا (حقن بالابرة)

Pharmacodynamics= The branch of pharmacology that deals with the effects produced by a drug.

کارگیری درمان له له شدا

= تاثيرات الادوية (التاثيرات المستحدثة في الجسم بسبب استعمال الدواء)

Pharmacokinetics= The branch of pharmacology that deals with the administration, uptake, distribution and elimination of drugs from the body.

جونه اومرگرتن. بلاويونوه و دوردان اي درمان له له شدا

= حركة الدواء (اخذ. انتشار و اخراج الدواء من الجسم)

Phase I biotransformation= Phase 1 reactions are often termed as Preparative and include: Hydroxylation, Dealkylation, Sulfoxidation, Reduction and Hydrolysis.

زينده گوران - ۱ کارلنکی قوناغی يه که م : ناماده کاری يا به را يی

= تحویل حیوي - ۱ (تفاعل المرحلة الأولى : تحضيري أو تمهيدي

Phase II biotransformation= Phase II reactions are often termed as Synthetic and include: Glucoronide conjugation, Sulfate conjugation and Acetylation

زينده گوران - ۲ قوناغی دووم : قوناغی پينکينان

= تحویل حیوي - ۲ المرحلة الثانية : المرحلة التركيبية

Physiologic antagonism= When the effect of a drug are reduced or blocked by another drug that produces an opposite physiologic effect.

دژه درمانی فيزيولوجی = مضاد دواء فيسيولوجي

Appendix...

فهره نگی پزشکی: پزشکی ددان

Placebo= A placebo is a neutral or inert substance, used to test the efficacy of a treatment, such as a new drug. Is a substance given to satisfy patient's symbolic need for drug therapy , a procedure with no intrinsic therapeutic value, performed for such purposes .

ددرمانی ناچالاکي دنخوشکار (به کاردیت بویارمه تی چاره سه رکردن)
= علاج غفل (ماده خامله لإختبار تأثیر معالجه)

Poly-pharmacy= administration of many drugs together or administration of excessive medication.

ودرگرتنی چوند ددرمانیک به به که وه یا ودرگرتنی بریکي زور له ددرمان
= اخذ ادویه عدیده مرة واحدة أو اخذ كمية عالية من الدواء

Positive allosteric modulators -increase the affinity, whilst negative allosteric modulators decrease the affinity.

ددرمانیک بوزورکردنی توانای نه ریسی
= دواء لإزدياد التأثيرات الموجبة

Postsynaptic receptor= An integral component of a post synaptic cell that acts to convey information to the inside of the cell.

ودرگره زانیاریی بوناو (ودرگر) خانهدی ددمار (شوینی پاش به یهک گه یشتنی دوو ددمار)
= مستقبل المعلومات الى داخل المستقبل ، الخلية العصبية

Potency -A measure of the concentrations of a drug at which it is effective.

توانا (کاریکه ریسی) = قدرة (فعالية)

Potentiation- When a combination of drugs produces effects that are greater than the additive sum of the effect of each drug.

به کاریکه رتربوونی ددرمان = إزدياد تأثير الدواء

Presynaptic receptor= A receptor that exists on the axonal side of the synapse. These receptors are often involved in regulating the release of transmitter from the terminal.

ودرگره ریکخه‌ری گواستنه‌وهی زانیاریی درچوو له خانه (ودرگریک ینش به‌یه‌ک‌گه‌یشتنی دوو ددمار)

= مستقبل المنظم لإنتقال المعلومات الخارجة من الخلية

Prodrug= inactive drug form that becomes pharmacologically active through biotransformation. = precursor of a drug

سته درمان (ینشه‌نگه درمانه که له ناو له‌شدا چالاک نه‌بیت)

= دواء خامل (دواء أولی یصبح نشیطنا فی الجسم)

Prostaglandins= The prostaglandins are a member of the eicosanoid family.

پروستاگلاندین = پروستاگلاندین

Protein binding= reversible interaction between protein and drug resulting in a drug-protein complex (bound drug) which is in equilibrium with free (active) drug in plasma and tissues.

لکانی درمان به پروتین‌هوه. پروتینی به‌درمانه‌وه لکاو (به کارلینکی گه‌راوه)

= پروتین‌المتصق (المرتبط) بالدواء (بتفاعل متراجع)

Receptor= this is considered to be the point of interaction between a drug and a biological system.

ودرگرا خالی کارلینکی نیوان درمان و زینده کونه‌ندام

= المستقبل (نقطة التفاعل بین الدواء و الجهاز الحيوى)

Redistribution= A pharmacokinetic term that describes the movement of drug from one compartment to another.

دوو‌باره بلاویونه‌وه (جولهی درمان له به‌شیکه‌وه بؤ به‌شیکی تر)

= إعادتوزیع (حركة الدواء من قسم إلى قسم آخر)

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی - پزشکی ددان

Renal Clearance= The removal of active drug, or any compound of interest by the kidneys.

پاکردنه‌وی دمرمان له ریگی گورچیله‌وه
= تصفیه الدواء عن طریق الكلية

Reuptake= When some neurotransmitters are released into the synaptic cleft, a fraction of the release is recovered by transport of the transmitter back into the axon terminal where it may be reused or degraded. This process is called reuptake.

دوو‌باره و مرگرتنه‌وه = إعادة استلام

Saponin= group of glycosides widely distributed in plants, it forms a durable foam when shaken, it dissolves erythrocytes even in high dilutions.

گرو‌ینگی (گلا‌یکوسیده) که له زوری‌هی روه‌کدا هه‌یه . به راوه‌شان‌دن که‌فینگی زورده‌کات . خروکه‌ی سوور
نه‌تونینته‌وه ته‌نانه‌ت نه‌گهر زور روونیش بیت .
= مجموعة (کلا‌یکوسید) منتشرة في معظم النباتات . عند رجه يكون رغوة كثيفة . يذوب كريات دم الحمر
ولو بترکیز مخفف جداً .

S.C. = Subcutaneous route of drug administration .

د‌مرمان و مرگرتن به ژیر پینست = اخذ الدواء عن طریق تحت الجلد

Silent Antagonist- A drug that attenuates the effects of agonists or inverse agonists, producing a functional reduction in signal transduction. Effects only ligand-dependent receptor activation and displays no intrinsic activity itself. Also known as a neutral antagonist. Systemic In the periphery of the body (not in the central nervous system)

= مضاد الدواء الصامت دژه د‌مرمانی بی‌دهنگ

Site of Action= is the place in a biological system where a drug acts to produce the chain of events that leads to a response.

شونینی کاکردنی د‌مرمان = موضع تأثیر الدواء

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Appendix...

Specific binding= The proportion of radioligand that can be displaced by competitive ligands specific for the receptor

لکاندننن تاییه تمه‌ند = ارتباط مخصص

Subcutaneous= A route of administration in which drug is deposited under the skin using a hypodermic needle.

له ژیر پینسته‌وه = زرق تحت الجلد

Sublingual= Refers to a route of administration in which a drug is retained under the tongue and absorption occurs in the buccal cavity via the mucosa.

له ژیر زمانه‌وه = أخذ الدواء بوضعه تحت اللسان

Tachyphylaxis= A rapidly developing desensitization or tolerance to a drug.

له کارکه‌وتنی کوتوویری دمرمان = إزالة تاثیر الدواء باسوب مفاجيء

Tolerance= Following exposure to a drug, there is a reduction in the response to subsequent administration of the drug .

که مپونه‌وهی کاریگه‌ریی دمرمان به‌هوی زور دووباره‌بوونه‌وهی و مرگرتنی

= الإقلال من فعالية وتأثير الدواء بسبب كثرة تكرار استعماله

Toxicity= The ability of a drug or chemicals to cause injury or adverse effects.

توانای ژهریکردنی دمرمان = سمية الدواء

Appendix...

فهرهنگی پزشکی / پزشکی ددان

Volume of distribution (V_d) = This is a hypothetical number expressed in liters which provides information on the degree to which a drug is distributed.

قهباری بلاویونهوی درمان = حجم انتشار الدواء

Withdrawal Syndrome- A group of physiologic consequences that occur when chronic drug treatment is terminated or an antagonist is administered.

کونیشانی پاشهکشی کردن:

(کومه نیک له زنجیره رودای کارنه ندامزانی یه له کاتی وهستانی و مرگرتنی درمانی دریخایان روو دودات

یا که دژه درمانیک به کارده هینریت)

= متلازمة الإنسحاب (مجموعة حوادث فسلجية متتالية تحدث عند توقف استعمال الدواء المستعمل لفترة

طويلة أو عند إعطاء الدواء المضاد)

Appendix No. 7**Common Terms , Words or Phrases in Nursing**

Axillary temperature	درجة حرارة الإبطي	پلهی گهرمی بن باخهل
Bath water temperature	درجة حرارة ماء الحمام	پلهی گهرمی نارى خوشتن
Biohazard	مخاطر (حيوية) حياتية	زینده مه ترسیی
Bladder training	التدريب على مشاكل المثانة	مه شتکردن نهر كيشهی میزه لدان
Blood pressure --- ---- reading	تلفظ اندم قراءة تلفظ اندم	پهستانی خوین خویندنه روی پهستانی خوین
Bodily fluids	سوائل الجسم	شله کانی نهش
Body languages=non-verbal language	لغة الجسم = تتعرف على وضعية المريض من تعابيره و حركاته	زمانی جهته = بی رته ئی تیئده گه بیت
Body mechanics = protection during changing the position of the patient	ميكانيكية الهيكل الجسمي	میکانیزمی جهته جولاندنی نه خوش به شیوازیك زیانی بی نه گات
Body temperature	درجة حرارة الجسم	پلهی گهرمی نهش
Bradycardia	بطء ضربات القلب	هیواش ئیدانی دل
Cardiopulmonary resuscitation	إنعاش قلبي (رئوي) تنفسي	بوژانه روی دل و سیه کان
Nursing caré plan	خطة عناية التمريض	پلانی چاودیبری په رستاریی
Catheter care	عناية القثطرة	چاودیبری کاسیتهر
Cerebral vascular accident =C.V.A	جلطة أوعية الدماغ	جه نتهی مینش = رووداوی خوینگیوانی مولوولهی مینش
Charge nurse	بمروضة مشرفة	په رستاری چاودیبر

Appendix...	فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان	
Chemotherapy	علاج کیمیاری	چاره‌سری کیمیایی
Choking	خانو	خنکینر
Cold compress	کماة باردة	که‌مادی سارد
Colostomy	فغر انقولون	کون تیگردنی ریخوله نه‌ستوره له پینستوره به نه شترگرگی
Collar	ردن . قلادة	یه‌خه . ملوانکه
Colleague	زمیل فی المهنة العمل	هاریشه . هارکار
Confidentiality	حفظ السرية - خصائص . خصوصیات	متمانهی نهینی پاریزی - تاییه‌تمندیتی
Congestive heart failure	قصور القلب الإحتقاني	ستی دلی خوین تیزاو
Contagious	معد (مرض یتنقل بالعدوی)	به‌تشنه . درم تیپر (نه‌خوشییه‌ک به به‌رکه‌وتن یا به هه‌نانه نه‌گوزیرتوره) - تهنه‌کار
Contamination	تلوث (بالمجراثیم او ..) إهانة - إحتقار محتقر	پسیبون (به خوره) به‌سوک سه‌پرکردن نه‌ر که‌سه‌ی به‌سوک سه‌یری که‌سینک نه‌کات
Dehydration	جفاف	روشکبونوره
Decubitus ulcer = bed sore	قرحة الفراش أو الإضطجاع	زام (نه‌لسه‌ر) ی راکشان = زامی جیگا
Disinfection	تطهير (قتل المجراثیم)	پاک‌کردنوره (کوشتی خوره)
Disoriented	توهان (فقدان القدرة علی التعرف ..)	سه‌رلی شیوان . نه‌ناسینه‌ره
Disposing of contaminated...	التخلص من التلوثات المرضية	رزگاربون له‌به‌روبومی پیسی نه‌خوشییه‌کان

Documentation	توثیق (تسجيل كتابية أو خطية)	به‌لنگه تومار (تومارکراوی نوسراو) به‌لنگه نامه، تومارنامه
Dodder = ataxia "atactic motion"	مشی بجرکه واهتزاز (شیخوخة)	رؤشقی به (له‌رزه له‌رز)، له‌تردان (پیری)
Dressing --- room	ضماو اوتضمید غرفة الضماو	ژوری په‌رستاری ژوری برین پیچی
Dribbling	تقاطر (جریان سائل بشكل قطرات)	به‌دلۆپ رۆشتنی شله‌به‌ک
Drip	تسیل (حقن السوائل والأدوية عبر الوريد ببطء)	تیکردنی شله و ددرمان له ری خوینهنه‌ره‌وه (وورده وورده) له‌سه‌رخۆ
Droplet --- infection	قطيرة (قطرة صغيرة) عدوی منقولة بالقطيرات (تخرج من الزفير)	قه‌ترۆکه (پرژدی شله)، تکه گواسته‌وه‌ی نه‌خوشی به‌پرژدی هه‌ناسه
Elimination	إطراح (إخراج مادة ضارة من الجسم مثل المفرغات الهضمية أو البولية) تقیو	ددرکردنه‌دده‌وه‌وه (ودک: میز وپیسایی) رشانه‌وه
Emesis = vomiting		
Foley's catheter	قشطرة ساكنة ومستقرة في المشانة بواسطة ملئ، نهايتها بالهواء، أو بالسائل	نه‌و کاسیته‌ره‌یه که له‌ناو میزه‌لداندا جینگیرکراوه به تیکردنی هه‌وا بیان نار
Foot board	لوحه قدم	ته‌خته‌ی پی
Foot care	عناية أو رعاية الرجل أو القدم	چاودیری پی
Foot drop	سقوط القدم أو قدم ساقطة	داکه‌وتنی پی
Fowler position	وضع رأس المريض مرتفع ب١٨-٢٠ درجات وكذلك الركبتان	به‌رزکردنه‌وه‌ی سه‌ری نه‌خوش ١٨-٢٠ نینج هه‌روه‌ها هه‌ردوو نه‌ژنۆ

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Frequent urination	كثرة التبول	زۆر مېز كردن
Gastrostomy tube	أنبوب المعدة المفتوحة جراحياً	بۆرى گه‌دهى كراوه به‌نه‌شته‌ر گه‌ربى
Geriatrics	طب الشيخوخة	پزېشكى پېرى
Germ transmission	انتقال الجراثيم	گواسته‌ره‌ى خۆره‌كان
Gloves	كفوف	ده‌ست كېش
Hemorrhage = staxis	نزف دموي	خويندېزى
Ice bag	كيس جليد	كيسه سه‌هۆل
Immobility	ثبيت - لاهركي	جېنگير - نه‌جول
Indwelling catheter	قشطرة ساكنة	قه‌سته‌ره‌ى جېنگير
Intake and output	أخذ و إخراج	وه‌رگرتن و ده‌رگرتن وه‌رگرتن له رېى دم، لووت، كوم، خوين و ده‌كردن له رېى مېز پېسابى مرشانه‌وه، ناروق كردنه‌وه
Job description	التوصيف المهني	ره‌سفى پېشه
Low sodium diet	تغذية بقليل الملح	خۆراكدانى كه‌م خوى
Measuring height	قياس الارتفاع	پېنوانى به‌رزى
Medical asepsis	تعقيم أو تطهير طبي	پاكزېى پزېشكى
Mouth care	عناية الفم	چاوه‌بېرى دم
Moving	حركة - تحرك	جوله - جولان
Mucous membrane	الفشاء، المخاطي	لېنجه په‌رده
Muscle spasms	تقلصات عضلية	گه‌ژبوونى ماسولكه
Nasal canula	كانيولا الأنف	كانيولاى لووت
Nurse station	غرفة الممرضات	زۆرى په‌رستاران
Oral hygiene	نظافة الفم	پاكخاينى دم
Oral temperature	درجة حرارة الفم	پله‌ى گه‌رمى دم
Partial assistance	مساعد الممرضة المساعدة	يارېدده‌رى په‌رستارى يارېدده‌ره
Patience	صبر	خۆراگوى

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Patient	مریض	نه‌خوش
Perineal care	عناية العجان	چاودیری نیوان کۆم و نه‌ندامی میزاوی
Equipment	جهاز	نامیتر
Positive attitude	تصرف ايجابي	هه‌لسوکه‌وتی نه‌ری بی
Postural supports	دعامات الوقوف	پالپشتی به‌پینه‌ده‌ستان
Privacy	خصوصية	تاییه‌ته‌ندیته‌یی
Psychiatrist	إختصاصي النفسية	پسپۆری ده‌روونی
Psychological needs	إحتياجات نفسية	پینه‌اویسته‌یه‌ ده‌روونییه‌کان
Protective equipments	أجهزة وقائية	نامیتره‌ پارێزه‌کان
Quadriplegia = tetraplegia	شلل رباعي	نیفلیجی چوارپه‌ل
Ramps	هیجان	هه‌له‌چوون - به‌له‌سه‌بوون
Range of motion	مدى (مقدار) الحركة	راده‌ی جووله
Religious service	خدمات دينية	خزمه‌تگوزاری نیانی
Reposition resident	مقاومة إعادة الحركة	به‌رگرایی له‌ جووله‌ی گه‌رانه‌وه جینی خو
Resident abuse	التعسف الإقامي	دژواری نیشته‌جی
Resident rights	حقوق الإقامة	مافه‌کانی نیشته‌جی
Resident's chart	طبعة (لوحة) المريض	فایل (نه‌خشه‌کار) ی نه‌خوش
Resident physician	طبيب المقيم	پزیشکی نیشته‌جی
Respectful treatment	معالجة محترمة	چاره‌سه‌ری ریزدار
Respiratory symptoms	اعراض تنفسية	سکالا ده‌روونییه‌کان
Restorative care	رعاية شفائية	چاودیری چاکه‌ره‌وه
Self actualization	تحقيق شخصي	لینکۆلینه‌وه‌ی خو‌یی
Self- esteem	إحترام او إعتبار شخصي	ریزی خو‌یی
Sexual activity	النشاط الجنسي	چالاک‌ی (رده‌گه‌زی) جووتبوون
Shaving	الملاقة	تاشین
Sharps container	صندوق الأدوات الحادة (کالابری)	سندوقی نامرازه‌ تیژه‌کان
Social worker	العامل الإجتماعي	کارمه‌ندی کومه‌لابه‌تی

Appendix...

فهره‌نگی پزشکی / پزشکی ددان

Spiritual needs	احتیاجات روحیه	پیوسته روحیه کان
Staxis = hemorrhage	نزف أو نزف دموی	خوینریزی
Stethoscope	سماعة طیبة	نامتری بیسری پزشکی
Stool specimen	نموزج الخروج	نمونه بیسای
Suicide	انتحار	خزکوشتن
Supplemental feedings	تغذیه اضافیه	خزراکدانی زوتر
Swelling	تضخم - إنتفاخ	گه‌وره‌بون - هه‌لنارسان
Tachycardia	سرعة ضربات القلب	خیرا لیدانی دل
Temperature	درجة الحرارة	پلهی گهرمی
Toileting schedule	جدول (مواعید) الخروج	خشتهی کاته‌کانی بیسای کردن
Transport bag	جنطة التنقل	جانتای گواسته‌وه
Tympanic temperature	درجة حرارة الأذن	پلهی گهرمی گوی
Tube feeding	التغذية بالأنبوب	خزراکدان به بزوی
Unconscious	غیر واعی	بی‌هوش
Urinary catheter bag	کیس قشطرة البول	کیسهی قه‌سته‌دهی میز
Vaginal discharge	نزح مهبلی (إخراج سوائل)	شله‌ده‌رجوونی نه‌ندامه می بینه
Vital signs	أعلامات الحياتية	نیشانه زینده‌کان
Water temperature	درجة حرارة الماء	پلهی گهرمی تاو
Withdrawal	تراجع - انسحاب	کشانه‌وه - گه‌رانه‌وه

References / المصادر / سه‌رچاودگان

- 1- **A DICTIONARY OF DENTISTRY**
English – Arabic by Dr. K.A. Shihabi , Member of the Technical Board Faculty of Dentistry Liban , 1987 .
- 2- **HEINEMANN**
MODERN DICTIONARY for Dental students English / English Dental Terms .
Compiled by: Jennifer E.H. Fairpo , B.A , A.L.A
Formerly Librarian: Leeds University School of Dentistry and C.GAVIN FAIRPO, B.D.S Lecturer in Children's dentistry Leeds University School of Dentistry
William Heinemann Medical Books LTD
LONDON 2nd Edition First Published 1962
2nd Edition 1973 Reprinted 1986
- 3- **SHAWKAR** by Jamal Abdul
A specialized Chemical Dictionary
English – Arabic – Kurdish
Roshinbeer Libraray - Sulaimany – 1998
- 4- **SCIENTIFIC TERMS DICTIONARY**
First part : English / Arabic / Kurdish
Second part: Kurdish / Arabic / English
By Mustafa Sulaiman / 2001
- 5- **KAMALNAMA** by : Kamal Jalal Khareb
The Scientific Dictionary
Arabic – English – Kurdish / 1st . Edition 2003
- 6- **THE UNIFIED MEDICAL DICTIONARY (Arab Medical Union)**
English – Arabic
Edited by : Mahmoud Jalili
Second Edition / 1978
Iraqi Academy press , Baghdad
- 7- **University Medical Dictionary**
English – Arabic

Mamdouh Aly Doma , Lecturer in English Faculty of Language Translation

Al – Azhar University Medbouly Library , First Edition 1994

8- DORLAND'S

POCKET MEDICAL DICTIONARY English / English

**The Human Body – High lights of Structure of function 25th ,
Edition 1995 (First Edition 1939) W. B . Sounder's Company
(Philadelphia , London , Toronto , Montreal , Sydney , Tokyo)
Printed in the United State of America**

9- ELIAS'S

MODERN DICTIONARY English – Arabic

Elias A Elias & Ed . E.Elias Cairo – Egypt , 1983

10-AL- MAWRID DICTINARY

English - Arabic

1st Edition . 2002

Munir Baalbaki 2004 , Beirut – Lebanon

11-CHEMICAL DICTIONARY by : Jamal Abdul

**An Explanatory Glossary of about 1750 Necessary Scientific
terms in General Chemistry English – Arabic – Kurdish
1st.Edition 1998 .**

**12- Medical Kurdy (terminology) lecture for Medical and Dental
Students (an English – Kurdish lectures) , for the first year Medical
and Dental Students / University of Sulaimani By Dr. Faredoon
Aziz Kaftan: H.D, MSc Dermatology**

Dr. Saeed A - Latteef: B.D.S, MSc. Oral Medicine 1997 / 1998

**13- Student's Medical Dictionary Dr. Hiwa Omer Ahmad
1st.Edition 2005**

14- DORLAND'S

ILLUSTRATED MEDICAL DICTIONARY ENGLISH / English

**30th Edition 2003 (First Edition 1900) edited or reprinted for 26
times till 2000**

W. B . Saunder's Company Philadelphia,

Printed in the United State of America / as Imprint of Elsevier

- 15- **The Azadi (Freedom) English –Kurdish Dictionary**
1st Edition 2006, Rashid Karadaghi PhD, (Sorani dialect)
- 16- **Academia Medical Dictionary**
English - French – Arabic, By: Dr.Kassem Sarah
1999 Beirut –Lebanon
-

The Editor in few lines:

Dr.Seed A.Latteef A.Kareem

Born: 30-5-1949 . Sulaimani City

Married : Since 17-3-1979, Three Kids:1980 , 1983 ,1986 “mentioned within the preface of the dictionary ”

Qualifications:

BDS ,Baghdad, 1971,MSc.Oral Med. 2003 ,Sulaimani

From 1971-1973 Military service

Frome 1973 -3003 as G.P. Dentist, Ministry of Health-Sulaimani.

From 2003- 2011 as Specialist Dentist, and Assistant Dean-College of Dentistry -University of Sulaimani- Lecturer in Medical Terminology and Oral Medicine, and Member of Scientific Committee of the College .

Organizations: 1- Member of Iraqi Dental association Baghdad since 1971

2- Member of Kurdistan Medical association Sulaimani since 1992.

3- Member of Kurdistan Dental association Sulaimani since 21 5 2004.

4- Member of establishment of the (Non smock enhancing organization of Kurdistan) Sulaimani (2001).

5- Member of establishment of the Kurdistan Calligraphers Sulaimani 2003.

A
MEDICAL / DENTAL
DICTIONARY

English – Arabic - Kurdish

فهره‌نگی

پزیشکی / پزیشکی ددان

معجم طب و طب الأسنان

انگلیزی - عربی - کوردی

د. سعید عبداللطیف عبدالکریم

BDS, MSc.

وردبۆونهوه و توژاندنی پاشکۆکان

مراجعة الملحقات

د. فریدون قفطان

وردبۆونهوه و توژاندنی فهره‌نگه‌که

مراجعة المعجم

اکرم قرداخی

www.iqra.ahlalmontada.com
للكتب (كوردی، عربي، فارسي)

فهرههنگی پزیشکی / پزیشکی ددان

ئینگلیزی - عه ره بی - کوردی

د. سعید عبداللطیف عبدالکریم

BDS, MSc.

یاریده دهری راگر و مامۆستای کۆلیجی پزیشکی ددان
زانکۆی سلیمانی

دوای چه ند گۆرانکاری و خستنه سه ری چه ندین وشه و زاراوه ی تری پزیشکی
پیویست و چه ندین پاشکۆ بو کۆلیجه پزیشکیه کان :
پزیشکی ، پزیشکی ددان ، ده رمان سازی و په رستاری

معجم طب و طب الأسنان

مع إجراء تغيرات وإضافات من الكلمات والمصطلحات الطبية والملحقات الضرورية
للکلیات الطیبة :
طب، طب الأسنان، الصيدلة و التمريض

وردبوونه وه و توژانندی پاشکۆکان
مراجعة الملحقات
د. فریدون قفطان

وردبوونه وه و توژانندی فهرههنگه که
مراجعة المعجم
اکرم قرداخ